

**ZAHRANIČNÍ FILMY
V ČESKÉ KINODISTRIBUCI
2015**

PŘÍLOHY

Úvod

Dokument *Zahraniční filmy v české kinodistribuci 2015*. Přílohy tvoří doplnění kompilace *Zahraniční filmy v české kinodistribuci 2015*. Oba dohromady předkládá Národní filmový archiv široké veřejnosti pro přehled premiér zahraničních audiovizuálních děl v kinech na území České republiky, ocenění, událostí, osobností a úmrtí, které proběhly v období od 1. ledna do 31. prosince 2015.

Samotné profily a texty byly zpracovány na základě přístupných údajů a veřejných tištěných a internetových zdrojů. Získaná data byla revidována, zpřesňována, ověřována a doplňována podle úvodních a závěrečných filmových titulků, údajů filmových festivalů, jednotlivých organizací, tisku, zahraničních internetových databází a dalších relevantních materiálů, pramenů a zdrojů.

Jako první jsou uvedeny statutární a výroční národní ceny pro audiovizuální díla i tvůrce a též ocenění, jež byly udělené těmto na významných mezinárodních filmových festivalech a přehlídkách. Zařazeny jsou rovněž české festivaly s mezinárodní účastí. Po úvodním přehledu všech zpracovaných festivalů a ocenění následuje hlavní část, soupis zpracovaných jednotlivých událostí v chronologickém seřazení podle data konání. Pro rozsáhlost jde pouze o reprezentativní výběr, respektive jsou někdy uvedeny jen ceny určené pro distribuční filmy.

Dále jsou přiřazeny jednotlivé, abecedně srovnané tvůrčí profily a filmografie většiny režisérů a režisérek zahraničních filmů, které byly v daném období uvedeny do české kinodistribuce. Nechybí ani abecední rejstřík a informace, ke kterému danému snímku se profil vztahuje. Pro absenci relevantních podkladů nemohly být některé profily vypracovány.

Publikaci uzavírají různě rozsáhlé nekrology filmařů a osobností spjatých s kinematografií, jež v daném roce zemřeli. Tyto texty jsou s úvodním rejstříkem řazeny chronologicky, podle data samotných úmrtí. Do abecedního pořádku srovnává takzvaná filmová loučení závěrečný rejstřík. Pro velké množství každoročně zemřelých filmových osobností z celého světa mohla být zastoupena jen ta nejvýznamnější a nejznámější jména.

Samostatné údaje o cenách českým audiovizuálním dílům a osobnostem s profily tuzemských režisérů s nekrology ze sledovaného roku jsou k dohledání v internetové databázi Národního filmového archivu *Filmový přehled* (www.filmovyprehled.cz).

Tyto přílohy jsou neoddělitelnou součástí dokumentu *Zahraniční filmy v české kinodistribuci 2015*.

Vysvětlivky

Profily režisérů a nekrology filmových osobností

V obecné části profilu je uvedena herecká účast v televizních seriálech v hlavním hereckém obsazení (může být uveden rok či roky, kdy herec v seriálu vystupoval) a zpravidla výběrově také hostování, to znamená účast herce v jedné či více epizodách seriálu (bez uvedení roku). Je pokud možno vyznačeno, zda byl seriál uveden v České republice (i v případě, že nebyl vysílán celý). Pokud jde o televizní filmy, inscenace a speciály (například záznamy divadelních her), lze téměř všechny textové filmografie považovat za nekompletní.

Filmy jsou v textových filmografiích řazeny podle roku výroby a následně podle premiéry v kinech či v televizním vysílání nebo abecedně. Vždy jsou uváděny roky výroby.

Tituly se sporným či s identickým nebo téměř identickým názvem nejsou přeloženy. Jinak je uveden nejdříve český název a v závorce originální titul. Při překladech titulů, neuvedených v české distribuci, je dodržen již jednou užitý český název nebo je maximálně zpřesněný (vzhledem k obsahu filmu).

Starší překlady a názvy titulů se mohou lišit od titulů při veřejném uvedení, liší se i některé názvy filmů, uvedených v kinech, od jejich názvů v televizi, na domácích DVD a Blu-ray či na internetových online portálech a webech. Liší se dokonce i tituly filmů, vydaných na různých platformách vícekrát. Vzhledem k nárůstu a množství neomezeného uvádění není vždy rozlišeno, v jaké podobě byl titul prezentován, přebíráno je většinou nerozšířenější český název.

Délka hesla je mnohdy dána významem dané osobnosti. Někdy však stručnější zpracování odráží rovněž fakt, že nebyl v době vypracování přístupný dostatek relevantních podkladů. Jestliže není některý z údajů uveden (například přesné datum a místo narození nebo úmrtí), nepodařilo se jej přes veškerou snahu dohledat a zjistit. Za kvalitu a správnost zpracování hesel osobností odpovídají jejich jednotliví autoři.

Data, údaje a informace ve filmografiích a v textech jsou u každé osobnosti aktuální k datu české premiéry sledovaného zahraničního snímku (u režisérských profilů) nebo k datu úmrtí (u nekrologů). Sběr dat a práce na textech probíhaly po celý rok 2015 a začátkem roku 2016, dokončení 2024.

Zkratky

Anglické zkratky u amerických výročních cen

Ceny NBR – Ceny americké Národní filmové rady

Ceny LAFCA – Ceny Asociace losangeleských filmových kritiků

Ceny NYFCC – Ceny Kruhu newyorských filmových kritiků

Ceny NSFC – Ceny americké Národní společnosti filmových kritiků

Ceny ISA – Ceny Independent Spirit Award

Zkratky použité zejména ve filmografiích

TV před rokem výroby – televizní film, televizní pořad (i vícedílný, například minisérie)

V před rokem výroby – videofilm či titul neuvedený v distribuci

TV na konci závorky – film uvedený v české televizi

V na konci závorky – film uvedený v České republice ve videodistribuci na nosičích VHS, DVD, Blu-ray nebo na internetu

AP na konci závorky – alternativní program, pořad či představení uvedené v kinech v přímém přenosu nebo ze záznamu

f. – film

kr. f. – krátkometrážní film (do 30 minut)

střm. f. – středometrážní film (31 až 60 minut)

dl. f. – dlouhometrážní film (nad 61 minut)

anim. f. – animovaný film

kresl. f. – kreslený film

loutk. f. – loutkový film

dok. – dokumentární film

TV – televize, televizní

spol. – společně, spolupráce

r. – režie

sc. – scénář

nám. – námět

kam. – kamera

prod. – produkce

arch. – architekt, výprava

výt. v. – výtvarník

dod. – dodatečný

Autoři textů a hesel

Tomáš Bartošek [-tbk-] (narozen 1949) – filmový publicista, bývalý filmograf a katalogizátor Národního filmového archivu a šéfredaktor měsíčníku *Filmový přehled*.

Miloš Fikejz [-fik-] (1959–2019) – knihovník a dokumentátor Národního filmového archivu, encyklopedista, fotograf.

Jaroslav Lopour [-jl-] (narozen 1990) – filmový historik a publicista, filmograf a katalogizátor Národního filmového archivu.

Milan Klepikov [-mk-] (narozen 1965) – filmový publicista, dramaturg kina Ponrepo Národního filmového archivu.

Michael Málek [-mim-] (narozen 1951) – encyklopedista a publicista, bývalý dramaturg České televize.

Jan Rejžek [JR] (narozen 1954) – kritik a publicista.

Jan Švábenický [-jš-] (narozen 1981) – filmový historik a publicista.

Štefan Vraštiak [-švr-] (1942–2016) – filmový historik a publicista, pracovník Slovenského filmového ústavu.

Briana Čechová [-ir-] (narozena 1969) – filmová publicistka, knihovnice, bývalá filmová historička Národního filmového archivu – použit pouze původní text k režiséru Manoeli de Oliveirovi z roku 2004.

David Čeněk [-dč-] (narozen 1973) – filmový publicista a pedagog – použit pouze původní text k režiséru Jean-Luc Godardovi z roku 2006.

Milan Klepikov [-mv-] (narozen 1965) – filmový publicista, dramaturg kina Ponrepo Národního filmového archivu – pouze úprava původního textu k režiséru Jean-Luc Godardovi z roku 2006.

Obsah publikace *Zahraniční filmy v české kinodistribuci 2015. Přílohy*

Festivaly a ceny za rok 2015	7
Profily režisérů zahraničních filmů v české kinodistribuci 2015	34
Filmová loučení 2015 zahraniční	178

FESTIVALY A CENY ZA ROK 2015

Přehled mezinárodních festivalů a cen 2015

Ceny americké Národní společnosti filmových kritiků (National Society of Film Critics – NSFC)	10
Nominace na Zlaté Glóby, 73. výroční ceny Sdružení zahraničního tisku v Hollywoodu	10
Zlaté Glóby, 72. výroční ceny Sdružení zahraničního tisku v Hollywoodu	11
Festival íránských filmů, Praha, Brno	11
Nominace na Oscary, Ceny americké Akademie filmového umění a věd (AMPAS; 87. ročník)	11
Oscary, Ceny americké Akademie filmového umění a věd (AMPAS; 87. ročník)	13
10. festival krátkých filmů Praha	14
31. Sundance Film Festival, Park City, Utah, USA	14
44. mezinárodní filmový festival Rotterdam	15
65. mezinárodní filmový festival Berlín	15
Ceny Britské akademie filmového a televizního umění (BAFTA)	15
Césary, ceny Francouzské filmové akademie za rok 2014	16
Independent Spirit Awards (ISA) – americké Ceny nezávislého ducha	16
Orel 2015, polské filmové ceny	17
Jeden svět 2015, 17. mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech	17
Hory a město 2015, 16. mezinárodní festival horského filmu a dobrodružství Bratislava	17
Febiofest 2015, 22. mezinárodní filmový festival Praha	18
Febiofest 2015, 22. mezinárodní filmový festival Bratislava	18
Výroční ceny Asociace slovenských filmových klubů za rok 2014	18
AFO 2015 – Academia Film Olomouc, 50. mezinárodní festival populárně-vědeckých a dokumentárních filmů, Olomouc	18
61. Mezinárodní dny krátkého filmu Oberhausen	18
Anifilm, 6. mezinárodní festival animovaných filmů, Třeboň	18
68. mezinárodní filmový festival Cannes	19
Ekotopfilm – Envirofilm 2015, 20. mezinárodní festival filmů o trvale udržitelném rozvoji, Bratislava/Banská Bystrica	19
Zlín Film Festival, 55. mezinárodní festival filmů pro děti a mládež	20
55. Krakovský filmový festival	20
Arts&Film 2015 Telč, 11. evropský filmový festival	20
Annecy 2015, 38. mezinárodní festival animovaných filmů	21
Art Film Fest, 23. mezinárodní filmový festival Trenčianske Teplice, Trenčín	21
37. mezinárodní filmový festival Moskva	21
50. mezinárodní filmový festival Karlovy Vary	21
Výroční ceny Asociace českých filmových klubů 2015 (AČFK)	22
68. mezinárodní filmový festival Locarno	22
32. mezinárodní horolezecký filmový festival Teplice nad Metují	22
39. světový filmový festival Montreal	23

72. mezinárodní filmový festival Benátky	23
10. mezinárodní filmový festival Cinematik, Piešťany	23
40. filmový festival Gdyně	24
63. mezinárodní filmový festival San Sebastián	24
Igric 2015, výroční národní tvůrčí ceny Slovenského filmového svazu, Unie slovenských televizních tvůrců a Literárního fondu Slovenska za audiovizuální tvorbu roku 2014	24
Ceny slovenské filmové kritiky 2015, udělené Klubem filmových novinářů Slovenského syndikátu novinářů za tvůrčí výkony v roce 2014	25
Ostrava Kamera Oko, 7. mezinárodní kameramanský filmový festival	25
31. mezinárodní festival Agrofilm 2015, Nitra, Lužianky, Zvolen	25
Tourfilm 2015, 48. mezinárodní festival turistických filmů v Karlových Varech	25
Tour Region Film 2015, 21. národní festival turistických filmů v Karlových Varech	26
Filmové babí léto, 23. přehlídka českých, slovenských a polských filmů	26
64. mezinárodní filmový festival Mannheim a Heidelberg	26
47. dětský filmový a televizní festival Oty Hofmana, Ostrov nad Ohří	26
23. mezinárodní festival horských filmů Poprad	26
Life Science Film Festival 2015, 5. mezinárodní festival dokumentárních filmů s tematikou přírodních a zemědělských věd a udržitelného rozvoje, Praha	26
15. mezinárodní festival studentských filmů Písek 2015	27
28. mezinárodní filmový festival Tokio	27
19. mezinárodní festival dokumentárních filmů Ji.hlava 2015	27
DOK Lipsko, 58. mezinárodní lipský festival dokumentárních a animovaných filmů	28
25. filmový festival Chotěbuz, festival východoevropských filmů	28
Mezipatra 2015, 16. queer filmový festival, Praha, Brno	28
17. mezinárodní filmový festival Bratislava 2015	28
Camerimage 2015, 23. mezinárodní filmový festival kameramanského umění Bydhošť	29
18. festival francouzského filmu v České republice	29
Filmová cena Evropského parlamentu LUX 2015	29
Jeden svět, 16. mezinárodní festival dokumentárních filmů, Slovensko	29
Ekofilm 2015, 41. mezinárodní filmový festival o životním prostředí, Brno	29
PAF Olomouc 2015, 14. přehlídka animovaného filmu	29
Ceny britského nezávislého filmu (BIFA)	30
Evropské filmové ceny 2015, udílené Evropskou filmovou akademií (EFA)	30
Americké výroční ceny 2015 – Ceny americké Národní filmové rady (National Board of Review of Motion Pictures – NBR)	31
Ceny Kruhu newyorských filmových kritiků (New York Film Critics Circle – NYFCC)	31
Ceny Asociace losangeleských filmových kritiků (Los Angeles Film Critics Association – LAFCA)	31
Nominace na Zlaté Glóby, 73. výroční ceny Sdružení zahraničního tisku v Hollywoodu	32

Ceny americké Národní společnosti filmových kritiků (National Society of Film Critics – NSFC)

3. 1. 2015; výběr

Nejlepší film: **Adieu au langage** (Sbohem jazyku), r. Jean-Luc Godard, Francie. – Nejlepší režie: **Richard Linklater** ve filmu **Chlapectví** (Boyhood). – Nejlepší herec: **Timothy Spall** ve filmu **Mr. Turner**, r. Mike Leigh, Velká Británie. – Nejlepší herečka: **Marion Cotillardová** ve filmech **The Immigrant** (Imigrantka), r. James Gray; a **Dva dny, jedna noc** (Deux jours, une nuit), r. Jean-Pierre Dardenne, Luc Dardenne, Belgie/Francie/Itálie/Nizozemsko. – Nejlepší herec ve vedlejší roli: **J. K. Simmons** ve filmu **Whiplash** (Whiplash), r. Damien Chazelle. – Nejlepší herečka ve vedlejší roli: **Patricia Arquetteová** ve filmu **Chlapectví**. – Nejlepší scénář: **Wes Anderson** ve filmu **Grandhotel Budapešť** (The Grand Budapest Hotel), r. Wes Anderson, USA/Velká Británie/Spolková republika Německo. – Nejlepší kamera: **Dick Pope** ve filmu **Mr. Turner**. – Nejlepší nehraný film: **CitizenFour**, r. Laura Poitrasová, Spolková republika Německo/USA.

Nominace na Zlaté Glóby, 73. výroční ceny Sdružení zahraničního tisku v Hollywoodu

11. 12. 2014; pouze filmové ceny

Kategorie dramatu: Nejlepší film: **Hon na lišku** (Foxcatcher), r. Bennett Miller. **Chlapectví** (Boyhood), r. Richard Linklater. **Kód Enigmy** (The Imitation Game), r. Morten Tyldum, Velká Británie/USA. **Selma**, r. Ava DuVernayová, Velká Británie/USA. **Teorie všeho** (The Theory of Everything), r. James Marsh. – Nejlepší herečka: **Jennifer Anistonová** ve filmu **Cake** (Dort), r. Daniel Barnz. **Felicity Jonesová** ve filmu **Teorie všeho**. **Julianne Mooreová** ve filmu **Still Alice** (Pořád Alice), r. Richard Glatzer, Wash Westermoreland. **Rosamund Pikeová** ve filmu **Zmizelá** (Gone Girl), r. David Fincher. **Reese Witherspoonová** ve filmu **Divočina** (Wild), r. Jean-Marc Vallée. – Nejlepší herec: **Steve Carell** ve filmu **Hon na lišku**. **Benedict Cumberbatch** ve filmu **Kód Enigmy**. **Jake Gyllenhaal** ve filmu **Nightcrawler** (Slídlil), r. Dan Gilroy. **Daniel Oyelowo** ve filmu **Selma**. **Eddie Redmayne** ve filmu **Teorie všeho**. – Kategorie muzikálu/komedie: Nejlepší film: **Birdman** (Birdman or /The Unexpected Virtue of Ignorance/), r. Alejandro G. Iñárritu. **Grandhotel Budapešť** (The Grand Budapest Hotel), r. Wes Anderson, USA/Velká Británie/Spolková republika Německo. **Into the Woods** (Čarovný les), r. Rob Marshall. **Miluj souseda svého** (St. Vincent), r. Theodor Melfi. **Pride** (Hrdost), r. Matthew Warchus, Velká Británie. – Nejlepší herečka: **Amy Adamsová** ve filmu **Big Eyes** (Big Eyes), r. Tim Burton. **Emily Bluntová** ve filmu **Čarovný les**. **Helen Mirrenová** ve filmu **Láska na kari** (The Hundred-Foot Journey), r. Lasse Hallström. **Julianne Mooreová** ve filmu **Mapy ke hvězdám** (Maps to the Stars), r. David Cronenberg, Kanada/Spolková republika Německo. **Quvenzhané Wallisová** ve filmu **Annie** (Annie) r. Will Gluck. – Nejlepší herec: **Ralph Fiennes** ve filmu **Grandhotel Budapešť**. **Michael Keaton** ve filmu **Birdman**. **Bill Murray** ve filmu **Miluj souseda svého**. **Joaquin Phoenix** ve filmu **Inherent Vice** (Skryté neřesti), r. Paul Thomas Anderson. **Christoph Waltz** ve filmu **Big Eyes**. – Nejlepší herečka ve vedlejší roli: **Patricia Arquetteová** ve filmu **Chlapectví**. **Jessica Chastainová** ve filmu **A Most Violent Year** (Nejnásilnější rok), r. J. C. Chandor. **Keira Knightleyová** ve filmu **Kód Enigmy**. **Emma Stoneová** ve filmu **Birdman**. **Meryl Streepová** ve filmu **Čarovný les**. – Nejlepší herec ve vedlejší roli: **Robert Duvall** ve filmu **Soudce** (The Judge), r. David Dobkin. **Ethan Hawke** ve filmu **Chlapectví**. **Edward Norton** ve filmu **Birdman**. **Mark Ruffalo** ve filmu **Hon na lišku**. **J. K. Simmons** ve filmu **Whiplash** (Whiplash), r. Damien Chazelle. – Nejlepší režie: **Wes Anderson** ve filmu **Grandhotel Budapešť**. **Ava DuVernayová** ve filmu **Selma**. **David Fincher** ve filmu **Zmizelá**. **Alejandro G. Iñárritu** ve filmu **Birdman**. **Richard Linklater** ve filmu **Chlapectví**. – Nejlepší scénář: **Wes Anderson** ve filmu **Grandhotel Budapešť**. **Gillian Flynnová** ve filmu **Zmizelá**. **Alejandro G. Iñárritu**, **Nicolás Giacabone**, **Alexander Dinclaris**, **Armand Bo** ve filmu **Birdman**. **Richard Linklater** ve filmu **Chlapectví**. **Graham Moore** ve filmu **Kód Enigmy**. – Nejlepší hudba: **Alexandre Desplat** ve filmu **Kód Enigmy**. **Jóhann Jóhannsson** ve filmu **Teorie všeho**. **Trent Reznor**, **Atticus Ross** ve filmu **Zmizelá**. **Antonio Sánchez** ve filmu **Birdman**.

Hans Zimmer ve filmu *Interstellar* (Interstellar), r. Christopher Nolan. – Nejlepší původní píseň: **Big Eyes** (Lana Del Rayová) ve filmu *Big Eyes*. **Glory** (John Legend and Common) ve filmu *Selma*. **Mercy Is** (Patti Smithová, Lenny Kaye) ve filmu *Noe* (Noah), r. Darren Aronofsky. **Opportunity** (Greg Kurstin, Sia Furlerová, Will Gluck) ve filmu *Annie*. **Yellow Flicker Beat** (Lorde) ve filmu *Hunger Games: Síla vzdoru – 1. část* (The Hunger Games: Mockingjay – Part 1), r. Francis Lawrence. – Nejlepší cizojazyčný film: **Gett** (Povolení k rozvodu), r. Ronit Elkabetzová, Shlomi Elkabetz, Izrael/Spolková republika Německo/Francie. **Ida** (Ida), r. Paweł Pawlikowski, Polsko/Dánsko. **Leviatan** (Leviafan), r. Andrej Zvjagincev, Rusko. **Mandariinid** (Mandarinky), r. Zaza Urušadze, Estonsko. **Turist** (Vyšší moc), r. Ruben Östlund, Švédsko. – Nejlepší animovaný film: **The Book of Life** (Kniha života), r. Jorge R. Gutierrez. **Jak vycvičit draka 2** (How to Train Your Dragon 2), r. Dean DeBlois. **Lego příběh** (The Lego Movie), r. Phil Lord, Christopher Miller. **Škatuláci** (The Boxtrolls), r. Graham Annable, Anthony Stacchi. **Velká šestka** (Big Hero 6), r. Don Hall, Chris Williams.

Zlaté Glóby, 72. výroční ceny Sdružení zahraničního tisku v Hollywoodu

11. 1. 2015; pouze filmové ceny

Kategorie dramatu: Nejlepší film: **Chlapectví** (Boyhood), r. Richard Linklater. – Nejlepší herečka: **Julianne Mooreová** ve filmu *Pořád jsem to já* (Still Alice), r. Richard Glatzer, Wash Westmoreland. – Nejlepší herec: **Eddie Redmayne** ve filmu *Teorie všeho* (The Theory of Everything), r. James Marsh. – Kategorie muzikálu/komedie: Nejlepší film: **Grandhotel Budapešť** (The Grand Budapest Hotel), r. Wes Anderson, USA/Velká Británie/Spolková republika Německo. – Nejlepší herečka: **Amy Adamsová** ve filmu *Big Eyes* (Big Eyes), r. Tim Burton. – Nejlepší herec: **Michael Keaton** ve filmu *Birdman* (Birdman or /The Unexpected Virtue of Ignorance/), r. Alejandro G. Iñárritu. – Nejlepší herečka ve vedlejší roli: **Patricia Arquetteová** ve filmu *Chlapectví*. – Nejlepší herec ve vedlejší roli: **J. K. Simmons** ve filmu *Whiplash* (Whiplash), r. Damien Chazelle. – Nejlepší režie: **Richard Linklater** ve filmu *Chlapectví*. – Nejlepší scénář: **Alejandro G. Iñárritu, Nicolás Giacabone, Alexander Dinclaris, Armand Bo** ve filmu *Birdman*. – Nejlepší hudba: **Jóhann Jóhannsson** ve filmu *Teorie všeho*. – Nejlepší původní píseň: **Glory** (John Legend and Common) ve filmu *Selma*. – Nejlepší cizojazyčný film: **Leviatan** (Leviafan), r. Andrej Zvjagincev, Rusko. – Nejlepší animovaný film: **Jak vycvičit draka 2** (How to Train Your Dragon 2), r. Dean DeBlois. – *REKAPITULACE (dvě a více cen)*: **Chlapectví** – 3 ceny; **Birdman, Teorie všeho** – 2 ceny.

Festival iránských filmů, Praha, Brno

4. ročník; 7. – 15. 1. 2015

Nejlepší film: **Mahi va gorbeh** (Rybka a kočka), r. Shahram Mokri. Čestné uznání poroty za celovečerní film: **Sama nocí tmou** (A Girl Walks Home Alone at Night), r. Ana Lily Amirpourová. – Nejlepší dokument: **L'escale** (Přestupní stanice), r. Kaveh Bakhtiari. Čestné uznání poroty za dokumentární film: **Khaneh-ei dar meh** (Dům v mlze), r. Mokhtar Namdar), **Khaterah baraye tamam-e fosoul** (Paměti na zlé časy), r. Mostafa Razzagh Karimi. – Cena diváků: **Asabani nistam!** (Já že se zlobím?), r. Reza Dormishian.

Nominace na Oscary, Ceny americké Akademie filmového umění a věd (AMPAS; 87. ročník)

15. 1. 2015; vyhlášení 22. 2. 2015

Nejlepší film: **Americký sniper** (American Sniper), p. Clint Eastwood, Robert Lorenz, Andrew Lazar, Bradley Cooper, Peter Morgan; r. Clint Eastwood. **Birdman** (Birdman or /The Unexpected Virtue of Ignorance/), p. Alejandro G. Iñárritu, John Lesher, James W. Skotchdopole; r. Alejandro G. Iñárritu. **Grandhotel Budapešť** (The Grand Budapest Hotel), p. Wes Anderson, Scott Rudin, Steven Rales, Jeremy Dawson; r. Wes Anderson. **Chlapectví** (Boyhood), p. Richard Linklater, Cathleen Sutherlandová; r. Richard Linklater. **Kód Enigmy** (The Imitation Game), p. Nora Grossmanová, Ido Ostrowsky, Teddy Schwarzman; r. Morten Tyldum, Velká Británie/USA. **Selma**, p. Christian Colson, Oprah Winfreyová, Dede

Gardnerová, Jeremy Kleiner; r. Ava DuVernayová, Velká Británie/USA. **Teorie všeho** (The Theory of Everything), p. Tim Bevan, Eric Fellner, Lisa Bruceová, Anthony McCarten; r. James Marsh. **Whiplash** (Whiplash), p. Jason Blum, Helen Estabrooková, David Lancaster; r. Damien Chazelle. – Nejlepší režie: **Wes Anderson** ve filmu **Grandhotel Budapešť**. **Alejandro G. Iñárritu** ve filmu **Birdman**. **Richard Linklater** ve filmu **Chlapectví**. **Bennett Miller** ve filmu **Foxcatcher** (Hon na lišku). **Morten Tyldum** ve filmu **Kód Enigmy**. – Nejlepší herec: **Steve Carell** ve filmu **Hon na lišku**. **Bradley Cooper** ve filmu **Americký sniper**. **Benedict Cumberbatch** ve filmu **Kód Enigmy**. **Michael Keaton** ve filmu **Birdman**. **Eddie Redmayne** ve filmu **Teorie všeho**. – Nejlepší herečka: **Marion Cotillardová** ve filmu **Dva dny, jedna noc** (Deux jours, une nuit), r. Jean-Pierre Dardenne, Luc Dardenne, Belgie/Francie/Itálie/Nizozemsko. **Felicity Jonesová** ve filmu **Teorie všeho**. **Julianne Mooreová** ve filmu **Pořád jsem to já** (Still Alice), r. Richard Glatzer, Wash Westmoreland. **Rosamund Pikeová** ve filmu **Zmizelá** (Gone Girl), r. David Fincher. **Reese Witherspoonová** ve filmu **Divočina** (Wild), r. Jean-Marc Vallée. – Nejlepší herec ve vedlejší roli: **Robert Duvall** ve filmu **Soudce** (The Judge), r. David Dobkin. **Ethan Hawke** ve filmu **Chlapectví**. **Edward Norton** ve filmu **Birdman**. **Mark Ruffalo** ve filmu **Hon na lišku**. **J. K. Simmons** ve filmu **Whiplash**. – Nejlepší herečka ve vedlejší roli: **Patricia Arquetteová** ve filmu **Chlapectví**. **Laura Dernová** ve filmu **Divočina**. **Keira Knightleyová** ve filmu **Kód Enigmy**. **Emma Stoneová** ve filmu **Birdman**. **Meryl Streepová** ve filmu **Čarovný les** (Into the Woods), r. Rob Marshall. – Nejlepší původní scénář: **Wes Anderson**, námět **Wes Anderson**, **Hugo Guinness** ve filmu **Grandhotel Budapešť**. **E. Max Frye**, **Dan Futterman** ve filmu **Hon na lišku**. **Dan Gilroy** ve filmu **Slídil** (Nightcrawler), r. Dan Gilroy. **Alejandro G. Iñárritu**, **Nicolás Giacobone**, **Alexander Dinelaris Jr.**, **Armando Bo** ve filmu **Birdman**. **Richard Linklater** ve filmu **Chlapectví**. – Nejlepší scénář podle látky dříve produkované či uveřejněné: **Paul Thomas Anderson** ve filmu **Inherent Vice** (Skryté neřesti), r. Paul Thomas Anderson. **Jason Hall** ve filmu **Americký sniper**. **Damien Chazelle** ve filmu **Whiplash**. **Anthony McCarten** ve filmu **Teorie všeho**. **Graham Moore** ve filmu **Kód Enigmy**. – Nejlepší kamera: **Roger Deakins** ve filmu **Nezlomný** (Unbroken), r. Angelina Jolieová. **Emmanuel Lubezki** ve filmu **Birdman**. **Dick Pope** ve filmu **Mr. Turner**; r. Mike Leigh, Velká Británie. **Robert Yeoman** ve filmu **Grandhotel Budapešť**. **Łukasz Żal**, **Ryszard Lenczewski** ve filmu **Ida** (Ida), r. Paweł Pawlikowski. – Nejlepší výprava: **Nathan Crowley**, **Gary Fettis** ve filmu **Interstellar** (Interstellar), r. Christopher Nolan. **Suzie Daviesová**, **Charlotte Wattssová** ve filmu **Mr. Turner**. **Maria Djurkovicová**, **Tatiana Macdonaldová** ve filmu **Kód Enigmy**. **Dennis Gassner**, **Anna Pinnocková** ve filmu **Čarovný les**. **Adam Stockhausen**, **Anna Pinnocková** ve filmu **Grandhotel Budapešť**. – Nejlepší kostýmy: **Colleen Atwoodová** ve filmu **Čarovný les**. **Mark Bridges** ve filmu **Skryté neřesti**. **Milena Canoneroová** ve filmu **Grandhotel Budapešť**. **Jacqueline Durranová** ve filmu **Mr. Turner**. **Anne B. Sheppardová**, **Jane Cliveová** ve filmu **Zloba – Královna černé magie** (Maleficent), r. Robert Stromberg, USA/Velká Británie. – Nejlepší střih: **Sandra Adairová** ve filmu **Chlapectví**. **Joel Cox**, **Gary D. Roach** ve filmu **Americký sniper**. **Tom Cross** ve filmu **Whiplash**. **William Goldenberg** ve filmu **Kód Enigmy**. **Barney Pilling** ve filmu **Grandhotel Budapešť**. – Nejlepší zvuk: **Craig Mann**, **Ben Wilkins**, **Thomas Curley** ve filmu **Whiplash**. **John Reitz**, **Gregg Rudloff**, **Walt Martin** ve filmu **Americký sniper**. **Garry A. Rizzo**, **Gregg Landaker**, **Mark Weingarten** ve filmu **Interstellar**. **Jon Taylor**, **Frank. A. Montaño**, **David Lee** ve filmu **Nezlomný**. **Jon Taylor**, **Frank. A. Montaño**, **Thomas Varga** ve filmu **Birdman**. – Nejlepší střih zvukových efektů: **Brent Burge**, **Jason Canovas** ve filmu **Hobit: Bitva pěti armád** (The Hobbit: The Battle of the Five Armies), r. Peter Jackson, USA/Nový Zéland. **Martín Hernández**, **Aaron Glascock** ve filmu **Birdman**. **Richard King** ve filmu **Interstellar**. **Alan Robert Murray**, **Bub Asman** ve filmu **Americký sniper**. **Becky Sullivanová**, **Andrew DeCristofaro** ve filmu **Nezlomný**. – Nejlepší vizuální efekty: **Stephane Ceretti**, **Nicolas Aithadi**, **Jonathan Fawkner**, **Paul Corbould** ve filmu **Strážci Galaxie** (Guardians of the Galaxy), r. James Gunn. **Dan DeLeeuw**, **Russell Earl**, **Bryan Grill**, **Dan Sudick** ve filmu **Captain America: Návrat prvního Avengera** (Captain America: The Winter Soldier), r. Anthony Russo, Joe Russo. **Paul Franklin**, **Andrew Lockley**, **Ian Hunter**, **Scott Fisher** ve filmu **Interstellar**. **Joe Letteri**, **Dan Lemmon**, **Daniel Barrett**, **Erik Winquist** ve

filmu **Úsvit planety opic** (Dawn of the Planet of the Apes), r. Matt Reeves. **Richard Stammers, Lou Pecora, Tim Crosbie, Cameron Waldbauer** ve filmu **X-Men: Budoucí minulost** (X-Men: Days of Future Past), r. Bryan Singer, USA/Velká Británie. – Nejlepší masky a účesy: **Bill Corso, Dennis Liddiard** ve filmu **Hon na lišku**. **Frances Hannonová, Mark Coulier** ve filmu **Grandhotel Budapešť**. **Elizabeth Yianni-Georgiouová, David White** ve filmu **Strážci Galaxie**. – Nejlepší původní hudba: **Alexandre Desplat** ve filmu **Grandhotel Budapešť**. **Alexandre Desplat** ve filmu **Kód Enigmy**. **Jóhann Jóhannsson** ve filmu **Teorie všeho**. **Gary Yershon** ve filmu **Mr. Turner**. **Hans Zimmer** ve filmu **Interstellar**. – Nejlepší původní píseň: **Everything Is Awesome** (Shawn Patterson) z filmu **Lego příběh** (The Lego Movie), r. Phil Lord, Christopher Miller, Austrálie/USA. **Glory** (John Stephens, Lonnie Lynnová) z filmu **Selma**. **Grateful** (Diane Warrenová) z filmu **Beyond the Lights** (Za světly ramp), r. Gina Prince-Bythewoodová. **I'm Not Gonna Miss You** (Glen Campbell, Julian Raymond) z filmu **Glen Campbell... I'll Be Me** (Glen Campbell... Budu sám sebou), r. James Keach. **Lost Stars** (Gregg Alexander, Danielle Briseboisová) z filmu **Love Song** (Begin Again), r. John Carney. – Nejlepší dlouhý animovaný film: **Jak vycvičit draka 2** (How to Train Your Dragon 2), Dean DeBlois, Bonnie Arnoldová. **Kaguyahime no monogatari/The Tale of the Princess Kaguya** (Legenda o princezně Kaguyi), Isao Takahata, Yoshiaki Nishimura, Japonsko. **Song of the Sea** (Píseň moře), Tomm Moore, Paul Young. **Škatuláci** (The Boxtrolls), Anthony Stacchi, Graham Annable, Travis Knight. **Velká šestka** (Big Hero 6), Don Hall, Chris Williams, Roy Conli. – Nejlepší krátký animovaný film: **The Bigger Picture** (Z nadhledu), Daisy Jacobsová, Christopher Hees, Velká Británie. **The Dam Keeper** (Strážce přehrady), Robert Kondo, Dice Tsutsumi. **Hostina** (Feast), Patrick Osborne, Kristina Reedová. **Me and My Moulton** (Moulton a já), Torill Koveová, Kanada. **A Single Life** (Osamělý život), Joris Oprins, Nizozemsko. – Nejlepší dlouhý dokument: **CitizenFour**, Laura Poitrasová, Mathilde Bonnefoyová, Dirk Wilutzky. **Hledání Vivian Maier** (Finding Vivian Maier), John Maloof, Charlie Siskel. **Last Days in Vietnam** (Poslední dny ve Vietnamu), Rory Kennedyová, Keven McAlester. **The Salt of the Earth** (Sůl země), Juliano Ribeiro Salgado, Wim Wenders, Francie/Brazílie/Itálie. **Virunga**, Orlando von Einsiedel, Joanna Natasegaraová, Velká Británie/Kongo. – Nejlepší krátký dokument: **Crisis Hotline: Veterans Press 1** (Krizová linka: Veteráni zmáčknu 1), Ellen Goosenberg Kentová, Dana Perryová. **Joanna**, Aneta Kopaczová, Polsko. **Nasza klątwa** (Naše prokletí), Tomasz Śliwiński, Maciej Ślesicki, Polsko. **La parka** (Bunda), Gabriel Serra Arguello, Mexiko. **White Earth** (Bílá země), J. Christian Jensen. – Nejlepší krátký hraný film: **Aya**, Oded Binnun, Mihal Brezis, Francie/Izrael. **Boogaloo and Graham**, Michael Lennox, Ronan Blaney, Velká Británie. **La lampe au beurre de yak** (Olejová lampa), Hu Wei, Julien Féretová, Francie/Čína. **Parvaneh**, Talkhon Hamzavi, Stefan Eichenberger, Švýcarsko. **The Phone Call** (Telefonní hovor), Matt Kirkby, James Lucas, Velká Británie. – Nejlepší cizojazyčný film: **Divoké historky** (Relatos salvajes), r. Damián Sziffrón, Argentina/Španělsko. **Ida** (Ida), r. Paweł Pawlikowski, Polsko. **Leviatan** (Leviafan), r. Andrej Zvjagincev, Rusko. **Mandariinid** (Mandarinky), r. Zaza Urušadze, Estonsko. **Timbuktu**, r. Abderrahame Sissako, Francie/Mauretánie. – REKAPITULACE (tři nominace a více): **Grandhotel Budapešť, Birdman** – 9 nominací. **Kód Enigmy** – 8 nominací. **Americký sniper, Chlapectví** – 6 nominací. **Hon na lišku, Interstellar, Teorie všeho, Whiplash** – 5 nominací. **Mr. Turner** – 4 nominace. **Čarovný les, Nezlomný** – 3 nominace.

Oscary, Ceny americké Akademie filmového umění a věd (AMPAS; 87. ročník)

22. 2. 2015

Nejlepší film: **Birdman** (Birdman or /The Unexpected Virtue of Ignorance/), p. Alejandro G. Iñárritu, John Leshner, James W. Skotchdopole; r. Alejandro G. Iñárritu. – Nejlepší režie: **Alejandro G. Iñárritu** ve filmu **Birdman**. – Nejlepší herec: **Eddie Redmayne** ve filmu **Teorie všeho** (The Theory of Everything), r. James Marsh, USA/Velká Británie. – Nejlepší herečka: **Julianne Mooreová** ve filmu **Pořád jsem to já** (Still Alice), r. Richard Glatzer, Wash Westmoreland. – Nejlepší herec ve vedlejší roli: **J. K. Simmons** ve filmu **Whiplash** (Whiplash), r. Damien Chazelle. – Nejlepší herečka ve vedlejší roli: **Patricia Arquetteová** ve filmu

Chlapectví (Boyhood), r. Richard Linklater. – Nejlepší původní scénář: **Alejandro G. Iñárritu, Nicolás Jacobone, Alexander Dinelaris Jr., Armando Bo** ve filmu **Birdman**. – Nejlepší scénář podle látky dříve produkované či uveřejněné: **Graham Moore** ve filmu **Kód Enigmy** (The Imitation Game), r. Morten Tyldum, Velká Británie/USA. – Nejlepší kamera: **Emmanuel Lubezki** ve filmu **Birdman**. – Nejlepší výprava: **Adam Stockhausen, Anna Pinnocková** ve filmu **Grandhotel Budapešť** (The Grand Budapest Hotel), r. Wes Anderson. – Nejlepší kostýmy: **Milena Canoneroová** ve filmu **Grandhotel Budapešť**. – Nejlepší střih: **Tom Cross** ve filmu **Whiplash**. – Nejlepší zvuk: **Craig Mann, Ben Wilkins, Thomas Curley** ve filmu **Whiplash**. – Nejlepší střih zvukových efektů: **Alan Robert Murray, Bub Asman** ve filmu **Americký sniper** (American Sniper), r. Clint Eastwood. – Nejlepší vizuální efekty: **Paul Franklin, Andrew Lockley, Ian Hunter, Scott Fisher** ve filmu **Interstellar** (Interstellar), r. Christopher Nolan. – Nejlepší masky a účesy: **Frances Hannonová, Mark Coulier** ve filmu **Grandhotel Budapešť**. – Nejlepší původní hudba: **Alexandre Desplat** ve filmu **Grandhotel Budapešť**. – Nejlepší původní píseň: **Glory** (John Stephens, Lonnie Lynnová) z filmu **Selma**, r. Ava DuVernayová, Velká Británie/USA. – Nejlepší dlouhý animovaný film: **Velká šestka** (Big Hero 6), Don Hall, Chris Williams, Roy Conli. – Nejlepší krátký animovaný film: **Hostina** (Feast), Patrick Osborne, Kristina Reedová. – Nejlepší dlouhý dokument: **Citizenfour**, Laura Poitrasová, Mathilde Bonnefoyová, Dirk Wiltzky. – Nejlepší krátký dokument: **Crisis Hotline: Veterans Press 1** (Krizová linka: Veteráni zmáčknu 1), Ellen Goosenberg Kentová, Dana Perryová. – Nejlepší krátký hraný film: **The Phone Call** (Telefonní hovor), Matt Kirkby, James Lucas, Velká Británie. – Nejlepší cizojazyčný film: **Ida** (Ida), r. Paweł Pawlikowski, Polsko. – Čestný Oscar: **Jean-Claude Carrière, Hayao Miyazaki, Maureen O'Haraová**. – Humanitární cena Jeana Hersholta: **Harry Belafonte**. – REKAPITULACE (jen dlouhé hrané + animované): **Birdman, Grandhotel Budapešť** – 4 ceny; **Whiplash** – 3 ceny; **Americký sniper, Chlapectví, Ida, Interstellar, Kód Enigmy, Pořád jsem to já, Selma, Teorie všeho, Velká šestka** – 1 cena.

10. festival krátkých filmů Praha

15. – 18. 1. 2015

Hlavní cena: **Colectia de arome** (Sbírka vůní), r. Igor Cobielski, Moldávie/Rumunsko. – Zvláštní uznání poroty: **Kastrāts kuilis** (Kanec kastrát), r. Raitis a Lauris Ābeleovi, Lotyšsko; **Hjónabandssaele** (Kámoš), r. Jörundur Ragnarsson, Island. – Cena diváků: **Discipline** (Kázeň), r. Christophe M. Saber, Švýcarsko.

31. Sundance Film Festival, Park City, Utah, USA

22. 1. – 1. 2. 2015; *výběr cen*

Velká cena poroty: (USA) **Me and Earl and the Dying Girl** (Já a Earl a umírající dívka), r. Alfonso Gomez-Rejon; (zahraniční) **Slow West**, r. John Maclean, Velká Británie/Nový Zéland; (dokument USA) **The Wolfpack** (Vlčí smečka), r. Crystal Moselleová; (zahraniční dok.) **The Russian Woodpecker** (Ruský datel), r. Chad Garcia, Velká Británie. – Zvláštní cena poroty za herecké výkony: (zahraniční) **Regina Caséová, Camila Márdilaová** ve filmu **Que horas ela volta?** (Kdy se vrátí?), r. Anna Muylaertová, Brazílie; **Jack Reynor** ve filmu **Glassland**, r. Gerard Barrett, Irsko. – Cena diváků: (USA) **Já a Earl a umírající dívka**; (zahraniční) **Umrika**, r. Prashant Nair, Indie; (dokument USA) **Meru**, r. Jimmy Chin, E. Chai Vasarhelyi; (zahraniční dok.) **Dark Horse** (Černý kůň), r. Louise Osmondová, Velká Británie. – Cena za režii: (USA) **Robert Eggers** ve filmu **The Witch** (Čarodějnice); (zahraniční) **Alanté Kavaitéová** ve filmu **Sangaile**, Litva/Francie/Nizozemsko; (dokument USA) **Matthew Heineman** ve filmu **Cartel Land** (Země kartelů); (zahraniční dokument) **Kim Longinottoová** ve filmu **Dreamcatcher**, Velká Británie. – Zvláštní cena poroty za kameru: (USA) **Brandon Trost** ve filmu **The Diary of a Teenage Girl** (Deník teenagerky), r. Marielle Hellerová; (zahraniční) **Germain McMicking** ve filmu **Partisan** (Přivřenec), r. Ariel Kleiman, Austrálie. – Cena Walda Salta za scénář: **Tim Talbott** ve filmu **The Stanford Prison Experiment** (Stanfordský vězeňský experiment), r. Kyle Patrick Alvarez. – Velká cena poroty za krátký film: **World of Tomorrow** (Svět zítřka), r. Don Herzfeldt, USA.

44. mezinárodní filmový festival Rotterdam

21. 1. – 1. 2. 2015; *výběr cen*

Cena Tygr: La obra del siglo (Projekt století), r. Carlos M. Quintela, Argentina/Kuba/Švýcarsko/Spolková republika Německo; Videofilia /y otros síndromes virales/ (Videofilie /a jiné virální syndromy/), r. Juan Daniel F. Molero, Peru; **Vanishing Point** (Úběžný bod), r. Jakrawal Nilthamrong, Thajsko. – Cena Big Screen: Second Coming (Druhý příchod), r. Debbie Tucker Greenová, Velká Británie. – Cena NETPAC: Shi ren chu chai le (Básník na obchodní cestě), r. Ju Anqi, Čína. – Cena diváků: The Dark Horse (Černý kůň), r. James Napier Robertson, Nový Zéland. – Cena FIPRESCI: Battles (Bitvy), r. Isabelle Tollenaereová, Belgie/Nizozemsko.

65. mezinárodní filmový festival Berlín

5. – 15. 2. 2015; *výběr cen*

Zlatý medvěd: Taxi, r. Jafar Panahi, Írán. – Velká cena poroty Stříbrný medvěd: El Club (Klub), r. Pablo Larraín, Chile. – Stříbrný medvěd za režii: ex aequo Radu Jude ve filmu **Aferim!**, Rumunsko/Bulharsko/Česká republika, a **Małgorzata Szumowska** ve filmu **Body**, Polsko. – Stříbrný medvěd pro nejlepší herečku: Charlotte Ramplingová ve filmu **45 Years** (45 let), r. Andrew Haigh, Velká Británie. – Stříbrný medvěd pro nejlepšího herce: Tom Courtenay ve filmu **45 let**. – Stříbrný medvěd za výjimečné umělecké ztvárnění: ex aequo kameraman Sturla Brandth Grøvlen ve filmu **Victoria**, r. Sebastian Schipper, Spolková republika Německo, a kameramani **Jevgenij Privin a Sergej Michalčuk** ve filmu **Pod električeskými oblakami** (Pod elektrickými mraky), r. Alexej German Jr., Rusko/Ukrajina/Polsko. – Stříbrný medvěd za scénář: Patricio Guzmán ve filmu **El botón de nácar** (Perleťový knoflík), r. Patricio Guzmán, Francie/Chile/Španělsko. – Stříbrný medvěd, Cena Alfreda Bauera za hraný film, otevírající nové perspektivy: Ixcanul (Sopka Ixcanul), r. Jayro Bustamante, Guatemala/Francie. – Cena za nejlepší debut: 600 millas (600 mil), r. Gabriel Ripstein, Mexiko/USA. – Zlatý medvěd za krátký film: Hosanna, r. Na Young-kil, Jižní Korea. Cena poroty Stříbrný medvěd za krátký film: Bad at Dancing (Špatná tanečnice), r. Joanna Arnowová, USA. – Zlatý medvěd za celoživotní dílo: Wim Wenders. – Cena FIPRESCI: (hlavní soutěž) Taxi; (Panorama) **Paridan az ertefa kam** (Malý skok dolů), r. Hamed Rajabi, Írán/Francie; (Fórum) **Il gesto delle mani** (Gesta rukou), r. Francesco Clerici, Itálie. – Cena ekumenické poroty: (hlavní soutěž) Perleťový knoflík; (Panorama) **Ned Rifle**, r. Hal Hartley, USA; (Fórum) **Histoire de Judas** (Jidášův příběh), r. Rabah Ameur-Zaïmeche, Francie.

Ceny Britské akademie filmového a televizního umění (BAFTA)

8. 2. 2015

Nejlepší film: Chlapectví (Boyhood), Richard Linklater, Cathleen Sutherlandová; r. Richard Linklater, USA. – Nejlepší britský film, Cena Alexandra Kordy: Teorie všeho (Theory of Everything), James Marsh, Tim Bevan, Eric Fellner, Lisa Bruceová, Anthony McCarten, r. James Marsh. – Nejlepší cizojazyčný film: Ida (Ida), Paweł Pawlikowski, Eric Abraham, Piotr Dzięcioł, Ewa Puszczyńska; r. Paweł Pawlikowski, Polsko. – Nejlepší britský debut: scenárista Stephen Beresford, producent David Livingstone ve filmu **Pride** (Hrdost), r. Matthew Warchus, Velká Británie/Francie. – Nejlepší režie, Cena Davida Leana: Richard Linklater ve filmu **Chlapectví**. – Nejlepší herečka: Julianne Mooreová ve filmu **Pořád jsem to já** (Still Alice), r. Richard Glatzer, Wash Westmoreland, USA/Francie. – Nejlepší herec: Eddie Redmayne ve filmu **Teorie všeho**. – Nejlepší herečka ve vedlejší roli: Patricia Arquetteová ve filmu **Chlapectví**. – Nejlepší herec ve vedlejší roli: J. K. Simmons ve filmu **Whiplash** (Whiplash), r. Damien Chazelle, USA. – Nejlepší původní scénář: Wes Anderson, Hugo Guinness ve filmu **Grandhotel Budapešť** (The Grand Budapest Hotel), r. Wes Anderson, Velká Británie/Spolková republika Německo/USA. – Nejlepší scénář-adaptace: Anthony McCarten ve filmu **Teorie všeho**. – Nejlepší hudba, Cena Anthonyho Asquithe: Alexandre Desplat ve filmu **Grandhotel Budapešť**. – Nejlepší kamera: Emmanuel Lubezki ve filmu **Birdman**, Alejandro G. Iñárritu, USA. – Nejlepší výprava: Adam Stockhausen, Anna

Pinnocková ve filmu *Grandhotel Budapešť*. – Nejlepší kostýmy: **Milena Canoneroová** ve filmu *Grandhotel Budapešť*. – Nejlepší střih: **Tom Cross** ve filmu *Whiplash*. – Nejlepší zvuk: **Thomas Curley, Ben Wilkins, Craig Mann** ve filmu *Whiplash*. – Nejlepší masky/účesy: **Frances Hannonová** ve filmu *Grandhotel Budapešť*. – Nejlepší vizuální efekty: **Paul Franklin, Scott R. Fisher, Andrew Lockley** ve filmu *Interstellar*, r. Christopher Nolan, USA/Velká Británie. – Nejlepší dokument: **CitizenFour**, Laura Poitrasová, Mathilde Bonnefoyová, Dirk Wilutzky, r. Laura Poitrasová, Spolková republika Německo/USA. – Nejlepší krátký film: **Boogaloo and Graham**, Brian J. Falconer, Michael Lennox, Ronan Blaney, r. Michael Lennox, Velká Británie. – Nejlepší dlouhý anim. film: **Lego příběh** (The Lego Movie), r. Phil Lord, Christopher Miller, Austrálie/USA/Dánsko. – Nejlepší krátký anim. film: **The Bigger Picture** (Z nadhledu), Chris Hees, Daisy Jacobsová, Jennifer Majkaová, r. Daisy Jacobsová, Velká Británie. – Čestné členství v Akademii: **Mike Leigh**. – Cena za výjimečný britský přínos kinematografii: **BBC Films**. – Cena pro vycházející hvězdu: **Jack O'Connell**. – REKAPITULACE (dvě ceny a více): *Grandhotel Budapešť* – 5 cen; *Chlapectví*, *Teorie všeho*, *Whiplash* – 3 ceny.

Césary, ceny Francouzské filmové akademie za rok 2014

40. ročník; Paříž, 20. 2. 2015

Nejlepší film: **Timbuktu**, p. Sylvie Pialatová, Etienne Comar, r. Abderrahmane Sissako, Francie/Mauretánie. – Nejlepší režie: **Abderrahmane Sissako** ve filmu *Timbuktu*. – Nejlepší herec: **Pierre Niney** ve filmu *Yves Saint Laurent* (Yves Saint Laurent), r. Jalil Lespert, Francie/Belgie. – Nejlepší herečka: **Adèle Haeneleová** ve filmu *Les combattants* (Láska na první boj), r. Thomas Cailley. – Nejlepší herec ve vedlejší roli: **Reda Kateb** ve filmu *Hippocrate*, r. Thomas Lilti. – Nejlepší herečka ve vedlejší roli: **Kristen Stewartová** ve filmu *Sils Maria* (Sils Maria), r. Olivier Assayas, Francie/Spolková republika Německo/Švýcarsko. – Nejlepší mužská herecká naděje: **Kévin Azaïs** ve filmu *Láska na první boj*. – Nejlepší ženská herecká naděje: **Louanne Emeraová** ve filmu *La famille Bélier* (Rodina Bélierových), r. Eric Lartigau, Francie/Belgie. – Nejlepší zahraniční film: **Mami!** (Mommy), r. Xavier Dolan, Kanada. – Nejlepší první film: *Láska na první boj*. – Nejlepší původní scénář: **Abderrahmane Sissako, Kessen Tall** ve filmu *Timbuktu*. – Nejlepší scénář-adaptace: **Cyril Gely, Volker Schlöndorff** ve filmu *Diplomatie* (Diplomacie), r. Volker Schlöndorff, Francie/Spolková republika Německo. – Nejlepší kamera: **Sofan El Fani** ve filmu *Timbuktu*. – Nejlepší původní hudba: **Amine Bouhafa** ve filmu *Timbuktu*. – Nejlepší výprava: **Thierry Flamand** ve filmu *Kráska a zvíře* (La belle et la bête), r. Christophe Gans, Francie/Spolková republika Německo. – Nejlepší kostýmy: **Anaïs Romandová** ve filmu *Saint Laurent* (Saint Laurent), r. Bertrand Bonello. – Nejlepší střih: **Nadia Ben Rachidová** ve filmu *Timbuktu*. – Nejlepší zvuk: **Philippe Welsh, Roman Dymny, Thierry Delor** ve filmu *Timbuktu*. – Nejlepší dokument: **Le sel de la terre** (Sůl země), r. Wim Wenders, Juliano Ribeiro Salgado, p. David Rosier, Francie/Itálie/Brazílie. – Nejlepší animovaný film: (dlouhý) **Mrňouskové – Údolí ztracených mravenců** (Minuscule – La vallée des fourmis perdues), r. Thomas Sazbo, Hélène Giraudová, p. Philippe Delarue; (krátký) **Les petites cailloux**, r. Chloé Mazloová, p. Jean-Christophe Soulaeon. – Nejlepší krátký film: **La femme de Rio** (Žena z Ria), r. Emma Luchiniová, Nicolas Rey, p. Maxime Delauney, Romain Rousseau. – Čestný César za celoživotní tvorbu: **Sean Penn**.

Independent Spirit Awards (ISA) – americké Ceny nezávislého ducha

30. ročník; Los Angeles, 21. 2. 2015

Nejlepší film: **Birdman** (Birdman or /The Unexpected Virtue of Ignorance/), p. Alejandro G. Iñárritu, John Leshner, Arnon Milchan, James W. Skotchdopole; r. Alejandro G. Iñárritu. – Cena Johna Cassavetes (pro film pod 500 000 dolarů): **Land Ho!** (Země na obzoru), sc. a r. Aaron Katz, Martha Stephensová, p. Christina Jenningsová, Mynette Louieová, Sara Murphyová. – Nejlepší první film: **Slídlil** (Nightcrawler), r. Dan Gilroy, p. Jennifer Foxová, Tony Gilroy, Jake Gyllenhaal, David Lancaster, Michel Litvak. – Nejlepší zahraniční film: **Ida** (Ida), r. Paweł Pawlikowski, Polsko. – Nejlepší režie: **Richard Linklater** ve filmu *Chlapectví* (Boyhood). –

Nejlepší herec: **Michael Keaton** ve filmu **Birdman**. – Nejlepší herečka: **Julianne Mooreová** ve filmu **Pořád jsem to já** (Still Alice), r. Richard Glatzer, Wash Westmoreland. – Nejlepší herec ve vedlejší roli: **J. K. Simmons** ve filmu **Whiplash** (Whiplash), r. Damien Chazelle. – Nejlepší herečka ve vedlejší roli: **Patricia Arquetteová** ve filmu **Chlapectví**. – Nejlepší scénář: **Dan Gilroy** ve filmu **Slídil**. – Nejlepší první scénář: **Justin Simien** filmu **Dear White People** (Drazí bílí lidé), r. Justin Simien. – Nejlepší kamera: **Emmanuel Lubezki** ve filmu **Birdman**. – Nejlepší střih: **Tom Cross** ve filmu **Whiplash**. – Nejlepší dokument: **Citizenfour**, r. Laura Poitrasová, p. Mathilde Bonnefoyová, Dirk Wilutzky. – Cena Roberta Altmana: **Inherent Vice** (Skrytá vada), r. Paul Thomas Anderson, casting Cassandra Kulukundisová, herci Josh Brolin, Hong Chauová, Martin Donovan, Jena Maloneová, Joanna Newsomová, Joaquin Phoenix, Sasha Pieterseová, Eric Roberts, Maya Rudolphová, Martin Short, Serena Scott Thomasová, Benicio Del Toro, Katherine Waterstonová, Owen Wilson, Reese Witherspoonová, Michael Kenneth Williams. – Zvláštní cena: **Foxcatcher** (Hon na lišku), r. Bennett Miller, p. Bennett Miller, Anthony Bergman, Megan Ellisonová, Jon Kilik, sc. E. Max Frye, Dan Futterman, herci Steve Carell, Mark Ruffalo, Channing Tatum.

Orel 2015, polské filmové ceny

17. ročník; Varšava, 2. 3. 2015

Nejlepší film: **Bogowie** (Bohové), r. Łukasz Palkowski. – Nejlepší režie: **Łukasz Palkowski** ve filmu **Bohové**. – Nejlepší herec: **Tomasz Kot** ve filmu **Bohové**. – Nejlepší herečka: **Maja Ostaszewska** ve filmu **Jack Strong**, r. Władysław Pasikowski. – Nejlepší herec ve vedlejší roli: **Piotr Glowacki** ve filmu **Bohové**. – Nejlepší herečka ve vedlejší roli: **Kinga Preisová** ve filmu **Pod Mocnym Aniołem** (Pod Mocným andělem), Wojciech Smarzowski. – Nejlepší scénář: **Krzysztof Rak** ve filmu **Bohové**. – Nejlepší kamera: **Piotr Sobociński Jr.** ve filmu **Bohové**. – Nejlepší hudba: **Czesław Niemen** ve filmu **Sen o Warszawie** (Sen o Varšavě), r. Krzysztof Magowski. – Nejlepší výprava: **Grzegorz Piątkowski, Marek Warszewski** ve filmu **Město 44** (Miasto 44), r. Jan Komasa. – Nejlepší kostýmy: **Magdalena Rutkiewicz-Lutereková, Dorota Roqueplova** ve filmu **Město 44**. – Nejlepší střih: **Michał Czarnecki** ve filmu **Město 44**. – Nejlepší zvuk: **Bartosz Putkiewicz** ve filmu **Powstanie Warszawskie** (Varšavské povstání), r. Jan Komasa. – Objev roku: herečka **Zofia Wichłaczová** ve filmu **Město 44**. – Nejlepší dokument: **Varšavské povstání**, r. Jan Komasa. – Nejlepší evropský film: **Leviatan** (Leviafan), r. Andrej Zvjagincev, Rusko. – Cena za celoživotní dílo: herec **Franciszek Pieczka**. – Cena diváků: **Bohové**.

Jeden svět 2015, 17. mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech

Praha, 2. – 11. 3. 2015

Cena Hlavní poroty za nejlepší film: **The Look of Silence** (Podoba ticha), r. Joshua Oppenheimer, Dánsko/Indonésie/Velká Británie/Norsko/Finsko. – Cena za nejlepší režii: **Democrats** (Demokraté), r. Camilla Nielssonová, Dánsko. – Zvláštní ocenění: **I Will Not Be Silenced** (Mě neumlčí), r. Judy Rymerová, Austrálie. – Cena Poroty Václava Havla: **Those Who Said No** (Ti, kteří řekli ne), r. Nima Sarvestani, Švédsko. Zvláštní uznání Poroty Václava Havla: **A Quiet Inquisition** (Tichá inkvizice), r. Alessandra Zekaová, Holen Sabrina Kahnová, USA/Nikaragua. – Cena Poroty Českého rozhlasu: **The Queen of Silence** (Královna ticha), r. Agnieszka Zwiefková, Spolková republika Německo/Polsko. – Cena Studentské poroty: **Warriors from the North** (Bojovníci ze severu), r. Søren Steen Jespersen, Nasib Farah, Dánsko/Somálsko. – Divácká cena Nadačního fondu AVAST: **Virunga**, r. Orlando von Eisinger, Velká Británie/Kongo. – Cena Homo Homini (udělovaná společností Člověk v tísni v rámci festivalu): syrská učitelka **Souad Nawfalová**.

Hory a město 2015, 16. mezinárodní festival horského filmu a dobrodružství Bratislava

11. – 15. 3. 2015

Grand Prix: Metanoia, r. Jim Aikman, USA. – Cena za nejlepší film: (kategorie *Skála*) **Žit' pre vášeň**, r. Pavol Barabáš, Slovensko; (kategorie *Zem*) **Tashi & The Monk** (Tashi a mnich), r. Andrew Hinton, Johnny Burke, Indie; (kategorie *Voda*) **T'es pa bien là** (Naznak), r. Sebastien Montaz-Rosset, Francie; (kategorie *Vzduch*) **Fyrst**, r. Jan Šimánek, Česká republika. – Cena V4: Jurek, r. Paweł Wysoczanski, Polsko. – Cena Adidasu pro začínajícího filmaře: Kostarika – Chasing the Jaguars, r. Peter Csonka, Slovensko. – Cena Literárního fondu: Le Tour, r. Dušan Bustin, Slovensko. – Zvláštní cena poroty: Defaid a Dringo – The Climbing Shepherd (Lezec – pastýř ovcí), r. Alun Hughes, Wales.

Febiofest 2015, 22. mezinárodní filmový festival Praha

19. – 27. 3. 2015

Grand Prix (podle laické poroty, vybírající z evropských soutěžních filmů): **Vonarstraeti** (Život v akváriu), r. Baldwin Zophoniasson, Island, Finsko, Švédsko, Česká republika. – Cena v I ty jsi filmařem (soutěž filmů natočených na mobil či tablet): **A Guest**, r. Zdravko Krstanov. – Kristián za přínos světové kinematografii: Jean-Jacques Annaud, Kim Novaková, Alan Rickman, Jeroen Krabbé, John Madden.

Febiofest 2015, 22. mezinárodní filmový festival Bratislava

20. – 26. 3. 2015

Soutěž krátkých filmů zemí V4: Cena za nejlepší krátký film: Mleczny brat (Mléčný bratr), r. Vahram Mchitarjan, Polsko/Arménie. Zvláštní cena poroty: Mat goc, r. Dušan Duong, Česká republika/Vietnam. – Cena diváků: Až zapadne slunce, r. Natálie Císařovská, Česká republika.

Výroční ceny Asociace slovenských filmových klubů za rok 2014

7. ročník; Bratislava, 21. 3. 2015 – *Febiofest*

Nejlepší klubový film roku 2014: Ida, r. Paweł Pawlikowski, Polsko. – Nejlepší filmový klub roku 2014: Kino Lumière, Bratislava. – Výroční cena Asociace slovenských filmových klubů za přínos světové kinematografii: Isaach de Bankolé. – Výroční cena Asociace slovenských filmových klubů za přínos slovenské kinematografii a klubovému hnutí: Eduard Grečner.

AFO 2015 – Academia Film Olomouc, 50. mezinárodní festival populárně-vědeckých a dokumentárních filmů, Olomouc

14. – 19. 4. 2015

Cena za nejlepší mezinárodní populárně-vědecký dokumentární film: The Joy of Logic (Potěšení z logiky), r. Catherine Galeová, Archie Baron, Velká Británie. – Cena RWE za nejlepší český populárně-vědecký dokumentární film: Zatajené dopisy, r. Tomáš Kudrna, Česká republika. – Cena za nejlepší krátký populárně-vědecký film: Supercomputers (Superpočítače), r. Fernando Cucchiatti, Španělsko. – Cena studentské poroty: Cowspiraci: The Sustainability Secret (Cowspiraci: Klíč k udržitelnosti), r. Kip Andersen, Keegan Kuhn, USA. – Cena diváků: Tiny Giants 3D (Pidibři 3D), r. Mark Brownlow, Velká Británie. – Cena za osobní přínos popularizaci vědy: Richard Dawkins. – Cena za přínos popularizaci vědy (institute): PBS (Public Broadcasting Service) za dok. pořad Nova, USA.

61. Mezinárodní dny krátkého filmu Oberhausen

Spolková republika Německo, 30. 4. – 5. 5. 2015; *výběr*

Velká cena města Oberhausenu: Głos mojej duszy (Hlas mé duše), r. Wojciech Bąkowski, Polsko. – Hlavní cena: 32 + 4, r. Chau Hau Chun, Čína. – Cena FIPRESCI: The Last Mango Before the Monsoon (Poslední mango před monzunem), r. Payal Kapadia, Indie. – Cena ekumenické poroty: La pasión de Judas (Jidášovy pašije), r. David Pantaleón, Španělsko.

Anifilm, 6. mezinárodní festival animovaných filmů, Třeboň

5. – 10. 5. 2015

Hlavní cena v soutěži celovečerních filmů pro dospělé: **Pos eso** (Posedlý), r. Sam Conflictivos, Španělsko. Zvláštní uznání poroty: **Rocks in My Pockets** (Šutry v kapsách), r. Signe Baumannová, USA/Lotyško. – Hlavní cena v soutěži celovečerních filmů pro děti: **Kaguya-hime no monogatari** (Příběh o princezně Kaguje), r. Isao Takahata, Japonsko. Zvláštní uznání poroty: **Píseň moře** (Song of the Sea), r. Tomm Moore, Irsko/Belgie/Dánsko/Francie/Lucembursko. – Hlavní cena v mezinárodní soutěži krátkých filmů: **The World of Tomorrow** (Svět zítřka), r. Don Herzfeldt, USA. Zvláštní uznání poroty: **Anatomie pavouka**, r. Vojtěch Kiss, Česká republika. – Hlavní cena v soutěži studentských filmů: **The Bigger Picture** (Širší perspektiva), r. Daisy Jacobsová, Velká Británie. Zvláštní uznání poroty studentských filmů: **Food** (Jídlo), r. Siqi Song, Čína. – Hlavní cena v mezinárodní soutěži nenarativních, experimentálních a hraničních forem animace: **Fuga na violoncelę trąbkę i pejzaż** (Fuga pro violoncello, trumpetu a krajinu), r. Jerzy Kucia, Polsko. Zvláštní uznání poroty: **Fok Nabo Distorio**, r. Francesco Rosso, Estonsko. – Hlavní cena v mezinárodní soutěži videoklipů: **Zhu: Paradise Awaits**, r. Tomek Ducki, Polsko. Zvláštní uznání poroty: *neudělono*. – Cena za celoživotní přínos animovanému filmu: **Vlasta Pospíšilová**.

68. mezinárodní filmový festival Cannes

13. – 24. 5. 2015; *výběr*

Velká cena Zlatá palma: **Dheepan**, r. Jacques Audiard, Francie. – Velká cena: **Saul fia** (Saulův syn), r. László Nemes, Maďarsko. – Cena za režii: **Hou Hsiao-hsien** ve filmu **Nie yinniang** (Vražedkyně), Tchaj-wan/Čína/Hongkong/Francie. – Cena za nejlepší ženský herecký výkon: ex aequo **Emmanuelle Bercotová** ve filmu **Mon roi** (Můj král), r. Maïwenn, Francie, a **Rooney Maraová** ve filmu **Carol**, r. Todd Haines, Velká Británie/USA. – Cena za nejlepší mužský herecký výkon: **Vincent Lindon** ve filmu **La loi du marché** (Zákon trhu), r. Stéphane Brizé, Francie. – Cena za scénář: **Michel Franco** ve filmu **Chronicle**, r. Michel Franco, Mexiko. – Cena poroty: **The Lobster** (Humr), r. Yorgos Lanthimos, Irsko/Velká Británie/Francie/Řecko/Nizozemsko. – Zlatá palma za krátký film: **Waves '98**, r. Ely Dagher, Libanon/Katar. – Cena Zlatá kamera: **La tierra y la sombra** (Země a stín), r. César Augusto Acevedo, Kolumbie/Francie/Nizozemsko/Chile/Brazílie. – Cena v soutěži Určitý pohled: **Hrútar** (Berani), r. Grímur Hakonarson, Island. Cena poroty v soutěži Určitý pohled: **Zvizdan**, r. Dalibor Matanič, Chorvatsko/Slovinsko/Srbsko. Cena za režii v soutěži Určitý pohled: **Kishibe no tabi** (Cesta k pobřeží), r. Kurosawa Kiyoshi, Japonsko/Francie. Cena pro talent v soutěži Určitý pohled: **Comoara** (Poklad), r. Corneliu Porumboiu, Rumunsko/Francie. – První cena v soutěži Cinéfondation: **Share** (Podíl), r. Pipa Biancoová, USA. – Cena Zlatá kamera: **Země a stín**. – Čestná Zlatá palma: **Agnès Vardaová**. – Cena FIPRESCI: (hlavní soutěž) **Saulův syn**; (Určitý pohled) **Masaan** (Masaan), r. Neeraj Ghaywan, Indie; (paralelní sekce) **Paulina**, r. Santiago Mitre, Argentina. – Cena ekumenické poroty: **Mia madre** (Moje matka), r. Nanni Moretti, Itálie.

Ekotopfilm – Envirofilm 2015, 20. mezinárodní festival filmů o trvale udržitelném rozvoji, Bratislava/Banská Bystrica

25. – 29. 5. 2014; *výběr ze spojeného festivalu – 42. ročník Ekotopfilm, 21. ročník Envirofilm Grand Prix* – Cena vlády Slovenska: **The Rolling Muddy River** (Kálná voda se valí), r. Tien Bao Chen, Tchaj-wan. – Cena prezidenta Slovenska: **Brasil – Every Drop Counts** (Brazílie – Na každé kapce záleží), r. Tobias Schultes, Spolková republika Německo. – Hlavní cena v kategorii A (Věda a technika), Cena Ministerstva životního prostředí Slovenska: **Antartic Edge: 70° South** (Anatarktické ostří: 70° jižně), r. Dena Seidelová, USA. – Hlavní cena v kategorii B (Přírodovědně a přírodopisné filmy), Cena Ministerstva hospodářství Slovenska: **Secrets of the Hive** (Tajemství úlu), r. Dennis Wells, Spolková republika Německo. – Hlavní cena v kategorii C (Úspěšné příběhy – oblast technologie), Cena generálního partnera Natur-Pack: **Chicken Cube** (Kuře v kostce), r. Anna Penknerová, Renate Pommeringová, Spolková republika Německo. – Hlavní cena v kategorii D (Úspěšné příběhy – oblast lidské aktivity), Cena hlavního reklamního partnera Enel: **El Hierro: The Green Island** (El Hierro: Ostrov na

konci světa), r. Holger Vogt, Spolková republika Německo. – Hlavní cena v kategorii E (Investigativní publicistika), Cena Ministerstva spravedlnosti Slovenska: **The High Cost of Cheap Gas** (Vysoká daň za lacný plyn), r. Jeffrey Barbee, Mira Dutschkeová, Jihoafrická republika. – Hlavní cena v kategorii F (Děti a mládež), Cena Ministerstva školství, výzkumu, vývoje a mládeže Slovenska: **Garbage In, Garbage Out** (Smetí dovnitř, smetí ven), r. Dětská škola žurnalistiky a vide ProEcran, Belorusko. – Cena mezinárodní poroty: **Olga – To my Friends** (Olga), r. Paul-Anders Simma, Finsko. – Cena Ministerstva práce, sociálních věcí a rodiny: **Iná pomoc**, r. Martina Bencová Utešená, Slovensko. – Cena prezidentky Festivalového výboru: **Pút vody**, r. Zdeno Vlach, Slovensko.

Zlín Film Festival, 55. mezinárodní festival filmů pro děti a mládež

29. 5. – 4. 6. 2015

Hlavní cena Zlatý stříveček: (hraný film pro děti) **Les oiseaux de passage** (Stěhovavé ptáče), r. Olivier Ringer, Belgie; (hraný film pro mládež) **Conducta** (Výchova), r. Ernesto Daranas, Kuba; (animovaný film) **Le vélo d'elephant** (Slon a kolo), r. Olesya Shchukinová, Francie/Belgie. – Cena města Zlína za nejlepší dětský herecký výkon: **herecký kolektiv** ve filmu **The Singing Pond** (Volání moře), r. Indika Ferdinandoová, Srí Lanka. – Cena Miloše Macourka za nejlepší mládežnický herecký výkon: **Mina Walking** (Mina), r. Yosef Baraki, Afghánistán/Kanada. – Cena Hermíny Týrlové: **The Present** (Dárek), r. Jacob Frey, Spolková republika Německo. – Hlavní cena dětské poroty: **Paper Planes** (Papírové vlačstovky), r. Robert Connolly, Austrálie. – Hlavní cena mládežnické poroty: **Min lilla syster** (Moje malá sestra), r. Sanna Lenkenová, Švédsko/Spolková republika Německo. – Cena Evropa: **Dorsvloer vol confetti** (Zrání), r. Tallulah H. Schwabová, Nizozemsko. Zvláštní cena poroty pro hraný evropský debut: **Papa Was Not a Rolling Stone**, r. Sylvie Ohayonová, Francie. – Uznání za tvůrčí přínos ve filmové tvorbě pro děti a mládež, udělovaná společností Filmfest: **Adolf Born**. – Cena za celoživotní dílo: **Jürgen Prochnow**. – Cena EFCA: **Stěhovavé ptáče**. – Cena ekumenické poroty: **Výchova**. Speciální cena ekumenické poroty za nejlepší film pro mládež: **Mina**. – Cena diváka Zlaté jablko: (hraný film) **The Road Within** (OUTsideři), r. Gren Wellsová, USA; (animovaný film) **Ňaňa, Porosenok** (Chůva prasátko), r. Natalja Berezovská, Rusko. – Cena poroty soutěže studentských filmů Zlínský pes za TOP film Zlínského psa: **Edmont**, r. Nina Gantzová, Velká Británie.

55. Krakovský filmový festival

31. 5. – 7. 6. 2015; *výběr*

Mezinárodní soutěž dokumentárních filmů: Zlatý roh: **Karolina Bielawska** ve filmu **Mów mi Marianna** (Říkej mi Marianno), Polsko. – Stříbrný roh: (nad 60 minut) **Agnieszka Zwiefkaová** ve filmu **Królova ciszy** (Královna ticha), Polsko; (30–60 minut) **Aleksandra Matuszeková** ve filmu **Casa blanca**, Polsko/Mexiko. – Mezinárodní soutěž krátkometrážních filmů: Zlatý drak: **Elizabeth Loová** ve filmu **Hotel 22**, USA. – Stříbrný drak: (dokumentární) **Mijael Bustos Gutiérrez** ve filmu **Un cuento de amor, locura y muerte** (Pověst o lásce, šílenství a smrti), Chile; (hraný) **Quah Boon-lip** ve filmu **Zi you ren** (Svobodný člověk), Tchaj-wan; (animovaný) **Zsuzsanna Kreifová, Borbála Zétényiová** ve filmu **Limbo Limbo Travel**, Francie/Maďarsko. – DocFilmMusic, mezinárodní soutěž hudebních dokumentů: Zlatý hejnal: **Brett Morgen** ve filmu **Kurt Cobain: Montage of Heck** (Kurt Cobain!), USA. – Cena FIPRESCI: (dokumentární) **Shoulder the Lion** (Na plecích lva), r. Patryk Rebis, Erinisse Rebisová, USA. – Cena FICC Don Quijote: (krátkometrážní filmy) **Dissonance**, r. Till Nowak, Spolková republika Německo.

Arts&Film 2015 Telč, 11. evropský filmový festival

Telč, 11. – 13. 6. 2015

Grand Prix Vojtěcha Jasného: **Ztracen 45**, r. Josef Císařovský, Česká republika. – Cena České inspirace: **Jarek v Moskvě**, Jiří Vondrák. – I. kategorie (Výtvarné umění ve všech oblastech a oborech): 1. místo: **La collection qui n'existait pas** (Sbírka, která neexistuje), r. Joachim Olender, Belgie. 2. místo: **Ivan Theimer – Cesta světla**, r. Theodor Mojžíš. 3. místo: **Karel**

Malich – Vizionář ve věku rozumu, r. Aleš Kisil. Prix Jury: **Emanuel Ranný**, r. Theodor Mojžíš. – II. kategorie (Architektura a design): 1. a 2. místo nebylo uděleno. 3. místo: **Telč – bílá a krásná**, r. Dan Svátek. Prix Jury: **Cestujeme po Regionu Renesance; Hádanky domů života: Mikulovská brána do židovské duše**, r. J. Kratochvíl. – III. kategorie (Hudba, dramatické umění, film a literatura): 1. místo: **Jiří Kylián**, r. G. Skála. 2. místo: **Můj Vladimír Pucholt**, r. Jiří Krejčík. 3. místo: **Pátý český král Přemysl Otakar II.**, r. Pavel P. Ries. Prix Jury: **Olga**, r. Miroslav Janek; **Elia Cmíral**, r. Pavel Kaňka; **S'enfuir**, r. Joachim Thôme, Francie/Belgie. – IV. kategorie (Studentské filmy): 1. místo: **Zápletka**, r. Stanislav Sekela. 2. místo: **Čekárna**, r. Filip Kilián. 3. místo: **Proti proudu: Jiří Smrž**, r. Tadeáš Bognár.

Annecy 2015, 38. mezinárodní festival animovaných filmů

Annecy, Francie, 15. – 20. 6. 2014; *výběr cen z hlavní filmové soutěže*

Hlavní cena Křišťál z Annecy: (krátký f.) **Mi něžmožem žít bez kosmosa** (Nemůžeme žít bez vesmíru), r. Konstantin Bronzit, Rusko; (dlouhý f.) **Avril et le Monde truqué** (April a podivuhodný svět), r. Frank Ekinci, Christian Desmares, Francie/Kanada/Belgie. – Cena poroty: (kr. f.) **Isand** (Mistr), r. Riho Unt, Estonsko; (dlouhý f.) **Sarusuberi: Miss Hokusai** (Slečna Hokusai), r. Keiichi Hara, Japonsko. – Cena Jeana-Luca Xiberrase za krátkometrážní debut: **Guida**, r. Rasana Urbesová, Brazílie. – Cena diváků: World of Tomorrow (Svět zítřka), r. Don Hertzfeldt, USA. – Cena FIPRESCI: Teeth (Zuby), r. Daniel Gray, Tom Brown, USA/Maďarsko/Velká Británie.

Art Film Fest, 23. mezinárodní filmový festival Trenčianske Teplice, Trenčín

19. – 26. 6. 2015

Hlavní cena Modrý anděl za nejlepší film: **Ixcanui** (Sopka Ixcanui), r. Jayro Bustamante, Guatemala/Francie. – Modrý anděl za nejlepší režii: **James Napier Robertson** ve filmu **The Dark Horse** (Černý kůň), Nový Zéland. – Modrý anděl za mužský herecký výkon: **Krystian Ferrer** ve filmu **600 millad** (600 mil), r. Gabriel Ripstein, Mexiko. – Modrý anděl za ženský herecký výkon: **Mária Telónová** ve filmu **Sopka Ixcanui**. – Zvláštní cena: **Marek Poledna, Michal Holubec, Ivo Špalj** za design zvuku filmu **Malá z rybárny**, r. Jan Balej, Česká republika/Slovensko/Spolková republika Německo. – Modrý anděl za nejlepší krátký film: **Artă** (Umění), r. Adrian Sitaru, Rumunsko. Zvláštní uznání za krátký film: **Objekt**, r. Paulina Skibińska, Polsko; **Moul ikelb** (Muž se psem), r. Kamal Lazraq, Francie; **Alateadvuse maja** (Dům nevědomí), r. Priit Tender, Estonsko. – Cena primátora města Trenčianske Teplice: **Sivas**, r. Kaan Mujdeci, Turecko. – Cena primátora města Trenčín: **Sangailé** (Sangailino léto), r. Alante Kavaitėová, Litva/Francie/Nizozemsko. – Cena Zlatá kamera: **Ján Ďuriš, Peter Hledík**. – Cena Hercova mise: **Anna Geislerová, Juraj Kukura**.

37. mezinárodní filmový festival Moskva

19. – 26. 6. 2015; *výběr*

Hlavní cena Zlatý sv. Jiří: **Karci** (Ztracenci), r. Ivajlo Christov, Bulharsko. – Zvláštní cena poroty Stříbrný sv. Jiří: **Arventur**, r. Irina Jevtjevová, Rusko. – Cena za režii Stříbrný sv. Jiří: **Frederikke Aspöcková** ve filmu **Rosita**, Dánsko. – Cena pro nejlepšího herce Stříbrný sv. Jiří: **Jerkebulan Dajyrov** ve filmu **Šlagbaum**, r. Žasulan Pošanov, Kazachstán. – Cena pro nejlepší herečku Stříbrný sv. Jiří: **Jelena Ljadovová** ve filmu **Orleans**, r. Andrej Proškin, Rusko. – Cena Stříbrný sv. Jiří v soutěži dokumentů: **Cartel Land** (Kartelová země), r. Matthew Heineman, USA/Mexiko. – Cena v soutěži krátkých filmů: **Sniper's Observation Method** (Odstřelovačova pozorovací metoda), r. Kim Yun-ha, Jižní Korea. – Zvláštní cena za mimořádný přínos světové kinematografii: **Jean-Jacques Annaud**. – Zvláštní cena za celoživotní herecké mistrovství Věřím! Konstantin Stanislavskij: **Jacqueline Bissetová**. – Cena FIPRESCI: **The Road** (Cesta), r. Rana Salemová, Libanon.

50. mezinárodní filmový festival Karlovy Vary

3. – 11. 7. 2015

Velká cena Křišťálový glóbus: **Bob and the Trees** (Bob a stromy), r. Diego Ongaro, USA. – Zvláštní cena poroty: **Jeder der fällt hat Flügel** (Má křídla, kdo končí pádem), r. Peter Brunner, Rakousko. – Cena za režii: **Visar Morina** ve filmu **Babai**, Spolková republika Německo/Kosovo/Makedonie/Francie. – Cena za nejlepší ženský herecký výkon: **Alena Mihulová** ve filmu **Domácí péče**, r. Slávek Horák, Česká republika/Slovensko. – Cena za nejlepší mužský herecký výkon: **Kryštof Hádek** ve filmu **Kobry a Užovky**, r. Jan Prušinovský, Česká republika. – Zvláštní uznání: **La montagne magique** (Kouzelný vrch), r. Anca Damianová, Rumunsko/Francie/Polsko; **Antonia**, r. Ferdinando Cito Filomarino, Itálie/Řecko. – Cena Na východ od Západu: **Szerdai gyerek** (Středeční dítě), r. Lili Horváthová, Maďarsko. Zvláštní uznání v soutěži Na východ od Západu: **Lumea e a mea** (Svět patří mně), r. Nicolae Constantin Tănase, Rumunsko. – Cena za nejlepší dokumentární film: (nad 60 minut) **Mallory**, r. Helena Třeštíková, Česká republika; (do 30 minut) **Muerta blanca** (Bílá smrt), r. Roberto Collío, Chile. Zvláštní uznání za dokumentární film: (nad 60 minut) **Vaterfilm** (Otec), r. Albert Meisl, Rakousko; (do 30 minut) **Women in Sink** (Ženy v umyvadle), r. Iris Zakiová, Velká Británie/Izrael. – Cena Fóra nezávislých: **Tangerine** (Transdarinka), r. Sean Baker, USA. – Cena za mimořádný umělecký přínos světové kinematografii: **Richard Gere**. – Cena prezidenta Mezinárodního filmového festival Karlovy Vary za přínos české kinematografii: **Iva Janžurová**. – Divácká cena deníku Právo: **Mládí** (La giovinezza), r. Paolo Sorrentino, Itálie/Francie/Švýcarsko/Velká Británie. – Cena FIPRESCI: **Box**, r. Florin Șerban, Rumunsko/Spolková republika Německo/Francie. – Cena ekumenické poroty: **Bob a stromy**. Zvláštní uznání ekumenické poroty: **Pesn pesney** (Píseň písní), r. Eva Neymannová, Ukrajina. – Cena FEDEORA: **Sutak** (Nebeští nomádi), r. Mirlan Abdykalykov, Kyrgyzstán; **Středeční dítě**. – Cena Europa Cinemas Label: **Babai**. – Cena Works in Progress: **Park**, r. Sofia Exarchouová, Řecko. – Cena Modrá kostka RWE: **Kryštof Hádek** za roli ve filmu **Kobry a Užovky**.

Výroční ceny Asociace českých filmových klubů 2015 (AČFK)

41. Letní filmová škola Uherské Hradiště, 24. 7. – 1. 8. 2015

Ceny Asociace českých filmových klubů za film roku 2014 (udělené na Finále Plzeň 2015): (hraný film) **Fair Play**, r. Andrea Sedláčková, Česká republika/Slovensko/Spolková republika Německo; (dokument) **Století Miroslava Zikmunda**, r. Petr Horký. – Výroční ceny Asociace českých filmových klubů 2012: **Mika Kaurismäki**, **Boleslav Polívka**, **Mohsen Makhmalbaf**, **Helena Třeštíková**; **Michael Málek**.

68. mezinárodní filmový festival Locarno

Švýcarsko, 5. – 15. 8. 2015; *výběr*

Zlatý leopard: **Jigeumeun matgo geuttaeneun teullida** (Teď mám pravdu, tehdy ne), r. Hong Sangsoo, Jižní Korea. – Zvláštní cena poroty: **Tikkun**, r. Avishai Sivan, Izrael. – Leopard za režii: **Andrzej Zulawski** ve filmu **Cosmos**, Francie/Portugalsko. – Leopard pro nejlepší herečku: **Saghie Tanakaová**, **Hazuki Kikuchiová**, **Maiko Miharaová**, **Rira Kawamuraová** ve filmu **Happy Hour** (Šťastná hodina), r. Ryusuke Hamaguchi, Japonsko. – Leopard pro nejlepšího herce: **Jung Jae-young** ve filmu **Teď mám pravdu, tehdy ne**. – Zlatý leopard filmařů současnosti: **Thithi** (Pohřební obřad), r. Raam Reddy, Indie/USA/Kanada. – Leopard za první film: **Pohřební obřad**. – Čestný leopard: **Michael Cimino**. – Cena FIPRESCI: **Suite Armoricaine**, Pascale Bretonová, Francie. – Cena ekumenické poroty: **Ma dar behesht** (Ráj), Sina Ataeian Dena, Írán/Spolková republika Německo. – Cena FICC: **Tikkun**. – Cena diváků: **Der Staat gegen Fritz Bauer** (Stát proti Fritz Bauerovi), r. Lars Kraume, Spolková republika Německo.

32. mezinárodní horolezecký filmový festival Teplice nad Metují

27. – 30. 8. 2015

Hlavní cena: **Jurek**, r. Paweł Wysoczanski, Polsko. – Cena za nejlepší horolezecký film: **Stone Free** (Bez kamene), r. Alastair Lee, Velká Británie. – Cena za nejlepší dokumentární film: **Valley Uprising** (Povstání v údolí), r. Nick Rosen, Peter Mortimer, USA. – Cena města Teplice

nad Metují: **Few Days**, r. Tomáš Galásek, Česká republika. – Cena diváků: Povstání v údolí. – Zvláštní ocenění poroty: (za nesobectví v horách) **Passion d'ouverture** (Vášeň nových cest), Yannick Boissenot, Francie; (za inspirativní příběh) **Sculpted in Time: The Wise Man** (Vysocháno časem: Mudrc), r. Dave Mossop, Kanada. – Cena generálního partnera: Žití pre vášeň, r. Pavol Barabáš, Slovensko. – Cena webu Lezec.cz: Drábovina, r. David Svárovský, Česká republika.

39. světový filmový festival Montreal

27. 8. – 7. 9. 2015; *výběr*

Hlavní cena Grand Prix des Amériques: **Fou d'amour** (Šílená láska), r. Philippe Ramos, Francie. – Zvláštní Velká cena poroty: Misafir (Návštěvnice), r. Mehmet Eryilmaz, Turecko. – Cena za ženský herecký výkon: Malin Buskaová ve filmu **The Girl King** (Dívčí král), r. Mika Kaurismäki, Kanada/Finsko/Spolková republika Německo/Švýcarsko. – Cena za mužský herecký výkon: Wolfram Berger ve filmu **Rider Jack**, r. This Lüscher, Švýcarsko. – Cena za režii: ex aequo Mikko Kuparinen ve filmu **2 Nights til Morning** (Dvě noci do rána), Finsko/Litva; a **Georgi Balabanov** ve filmu **Dosieto Petrov** (Svazek Petrov), Bulharsko/Spolková republika Německo. – Cena za umělecký přínos: Dong (Sedm dní), r. Xing Jian, Čína. – Cena za scénář: Michał Rogalski ve filmu **Letnie przesilenie** (Letní slunovrat), r. Michał Rogalski, Polsko. – Cena za inovaci: Un instante en la Habana (Okamžik v Havaně), r. Guillermo Iván Duenas, Kolumbie/Kuba/Mexiko/USA. – Cena diváků: Dívčí král. – Zvláštní cena za mimořádný přínos filmovému umění: David Puttnam. – Cena FIPRESCI: (hlavní soutěž) **Návštěvnice;** (soutěž debutů) **Rosa Chumbe**, r. Jonathan Relayze Chiang, Peru. – Cena ekumenické poroty: L'orchestre de minuit (Půlnoční orchestr), r. Jérôme Cohen Olivar, Maroko.

72. mezinárodní filmový festival Benátky

2. – 12. 9. 2015; *výběr*

Velká cena Zlatý lev: **Desde allá** (Zdaleka), r. Lorenzo Vigas, Venezuela/Mexiko. – Velká cena poroty: Anomalisa, r. Charlie Kaufman, Duke Johnson, USA. – Cena za režii Stříbrný lev: Pablo Trapero ve filmu **El clan** (Klan), Argentina/Španělsko. – Volpiho pohár za mužský herecký výkon: Fabrice Luchini ve filmu **L'hermine** (Hermelín), r. Christian Vincent, Francie. – Volpiho pohár za ženský herecký výkon: Valeria Golinoová ve filmu **Per amor vostro** (Pro vaši lásku), r. Giuseppe Gaudino, Itálie. – Cena Osella za scénář: Christian Vincent ve filmu **Hermelín.** – Cena Marcella Mastroianniho: Abraham Attah ve filmu **Beasts of No Nation** (Bestie bez národnosti), r. Cari Joji Fukunaga, USA. – Zvláštní cena poroty: Abluka (Šílenství), r. Emin Alper, Turecko/Francie/Katar. – Cena Opera Prima Luigiho De Laurentiise – Lev budoucnosti: The Childhood of a Leader (Dětství jednoho vůdce), r. Brady Corbet, Velká Británie/Maďarsko. – Nejlepší film v soutěži Horizonty: (dl. f.) **Free in Deed** (Skutečně svobodní), r. Jake Mahaffy, USA/Nový Zéland. Cena za režii v soutěži Horizonty: Brady Corbet ve filmu **Dětství jednoho vůdce.** Británie. – Zlatý lev za celoživotní dílo: Bertrand Tavernier. – Cena Persol: Jonathan Demme. – Cena Jaeger-Lecoultre – Pocta filmaři: Brian De Palma. – Filmová cena L'Oréal Paris: Valeria Bilelloová. – Cena FIPRESCI: Sangue del mio sangue (Krev mé krve), r. Marco Bellocchio, Itálie/Francie/Švýcarsko.

10. mezinárodní filmový festival Cinematik, Piešťany

10. – 15. 9. 2015

Hlavní cena Meeting Point Europe: **Pestrobarvec petrklíčový** (The Duke of Burgundy), r. Peter Strickland, Velká Británie/Maďarsko. – Cena Cinematik.doc pro nejlepší slovenský dokument – Cena Literárního fondu Slovenska: vlna vs. breh, r. Martin Štrba, Slovensko/Česká republika. – Cena primátora města Piešťany: Farby piesku, r. Ladislav Kaboš, Slovensko. – Cena diváků: Mami! (Mommy), r. Xavier Dolan, Kanada. – Cena Respekt: Jaime Rosales.

40. filmový festival Gdyně

14. – 19. 9. 2015; *dříve Festival polských hraných filmů – FPHF*

Velká cena festivalu Zlatí lvi: **Body/Ciało** (Body/Tělo), r. Małgorzata Szumowska. – Cena Stříbrní lvi: **Excentrycy** (Excentrici), r. Janusz Majewski. – Zvláštní cena za originalitu umělecké koncepce: **11 minut**, r. Jerzy Skolimowski. – Cena za režii: **Magnus von Horn** ve filmu **Intruz/Efterskalv** (Nezvaný host), Polsko/Švédsko/Francie. – Cena za ženskou roli: **Agnieszka Grochowska** ve filmu **Obce niebo** (Cizí nebe), r. Dariusz Gajewski, Polsko/Švédsko. – Cena za mužskou roli: ex aequo **Janusz Gajos** ve filmu **Body/Tělo**; a **Krzysztof Striński** ve filmu **Anatomia zła** (Anatomie zla), r. Jacek Bromski. – Cena za vedlejší ženskou roli: **Maria Semotiuková** ve filmu **Letnie przesilenie** (Letní slunovrat), r. Michał Rogalski. – Cena za vedlejší mužskou roli: **Wojciech Pszoniak** ve filmu **Excentryci**. – Cena za scénář: **Magnus von Horn** ve filmu **Nezvaný host**. – Cena za kameru: **Jerzy Zieliński** ve filmu **Letní slunovrat**. – Cena za hudbu: **Paweł Mykietyn** ve filmu **11 minut**. – Cena za výpravu: **Jagna Janická** ve filmu **Hiszpanka** (Španělka), r. Łukasz Barzyk. – Cena za kostýmy: **Dorota Roqueplova**, **Andrzej Szenajch** ve filmu **Španělka**. – Cena za střih: **Agnieszka Glińska** ve filmech **11 minut** a **Nezvaný host**. – Cena za zvuk: **Marcin Jachyra**, **Kacper Habisiak**, **Marcin Kasiński** ve filmu **Tělo**. – Cena za masky: **Janusz Kaleja**, **Tomasz Matraszek** ve filmu **Córki dancingu** (Dcery dancingu), r. Agnieszka Smoczyńska. – Cena za režisérský debut: **Agnieszka Smoczyńska** ve filmu **Dcery dancingu**. – Cena za herecký debut: **Justyna Suwałová** ve filmu **Tělo**. – Platinový lvi za celoživotní tvorbu: **Tadeusz Chmielewski**. – Cena diváků: **Moje córki krowy** (Moje dcery krávy), r. Kinga Dębská.

63. mezinárodní filmový festival San Sebastián

18. – 26. 9. 2015

Zlatá mušle: **Sparrows** (Vrabčáci), r. Rúnar Rúnarsson, Island/Dánsko/Chorvatsko. – Zvláštní cena poroty: **Evolution** (Evoluce), r. Lucile Hadzihalilovicová, Francie/Belgie/Španělsko. – Stříbrná mušle za režii: **Joachim Lafosse** ve filmu **Les chevaliers blancs** (Bílí rytíři), Belgie/Francie. – Stříbrná mušle pro nejlepší herečku: **Yordanka Ariosová** ve filmu **El rey de la Habana** (Král Havany), r. Agustí Villaronga, Španělsko/Dominikánská republika. – Stříbrná mušle pro nejlepšího herce: ex aequo **Ricardo Darin** a **Javier Cámara** ve filmu **Truman**, r. Cesc Gay, Španělsko/Argentina. – Cena poroty za kameru: **Manu Dacosse** ve filmu **Evoluce**. – Cena poroty za scénář: **Arnaud Larrieu**, **Jean-Marie Larrieu** ve filmu **21 nuits avec Pattie** (21 dnů s Pattií), r. Arnaud Larrieu, Jean-Marie Larrieu, Francie. – Cena nových režisérů: **Le nouveau** (Nováček), r. Rudi Rosenberg, Francie. – Cena za přínos světovému filmu: **Emily Watsonová**. – Cena diváků: **Unimachi Diary/Our Little Sister** (Naše malá sestra), r. Hirokazu Koreeda, Japonsko; (evropský film) **Shan he gu ren/Mountains May Depart** (Hory možná zmizí), r. Jia Zhang-ke, Čína/Francie/Japonsko. – Cena FIPRESCI: **El apóstata** (Odpadlík), r. Federico Veiroj, Španělsko/Uruguay/Francie.

Igric 2015, výroční národní tvůrčí ceny Slovenského filmového svazu, Unie slovenských televizních tvůrců a Literárního fondu Slovenska za audiovizuální tvorbu roku 2014

26. ročník; Bratislava, 25. 9. 2015

Hraná filmová tvorba pro kina: **neudělen**. Tvůrčí prémie: **Miloslav Luther** za režii filmu **Krok do tmy**; **Ivan Finta** za kameru filmu **Láska na vlásku**, r. Mariana Čengelová-Solčanská. – Televizní dramatická tvorba: **Biba Bohinská**, **Naďa Clontz**, **Soňa Čermáková Uličná** za námět a scénář televizního seriálu **Tajné životy**, r. Ján Sebechlebský. Tvůrčí prémie: **Jonáš Karásek**, **Marika Majorová** za režii televizního filmu **Moje povstanie**. – Animovaná tvorba: **Joanna Kozuchová** za scénář, režii a animaci filmu **Fongopolis**. Tvůrčí prémie: **Petra Heleninová** za námět, scénář, režii a animaci filmu **AION**; **Martin Smatana** za scénář, režii, kameru a animaci filmu **Rosso Papavero**. – Filmová a televizní dokumentární tvorba: **Jaro Vojtek** za scénář a režii filmu **Tak ďaleko, tak blízko**. Tvůrčí prémie: **Martin Šulík** za scénář a režii filmu **Milan Čorba**; **Patrik Lančarič** za scénář a režii filmu **Hrana – 4 filmy o Marekovi Brezovskom**.

– Ženský herecký výkon ve filmu nebo v televizním díle: **Zuzana Mauréryová** v televizním seriálu **Tajné životy**. Tvůrčí prémie: **Monika Haasová** ve filmu **Krok do tmy**, r. Miloslav Luther; **Judit Bárdos** ve filmech **Fair Play**, r. Andrea Sedláčková, Česká republika/Slovensko/Spolková republika Německo, **Láska na vlásku**, r. Mariana Čengelová-Solčanská, **V tichu**, r. Zdeněk Jiráský, Slovensko/Česká republika. – Mužský herecký výkon ve filmu nebo v televizním díle: **Milan Lasica** ve filmu **Jak jsme hráli čaru** (Rukojemník), r. Juraj Nvota, Slovensko/Česká republika. Tvůrčí prémie: **Peter Kočiš** v televizním seriálu **Tajné životy**; **Peter Nádašdi** ve filmu **Krok do tmy**. – Tvůrčí prémie za ostatní filmovou a televizní tvorbu: **Dušan Hudec** za scénář a režii filmu **Neznámi hrdinovia**; **Zuzana Liová** za scénář a režii filmu **Prvá**; **Hana Gregorová**. – Tvůrčí prémie za audiovizuální teorii a kritiku: **Peter Michalovič**, **Vlastimil Zuska** za knihu **Rozprava o westerne**; **František Gýarfáš**, **Juraj Malíček** za knihu **Naše filmové storočie**. – Cena Jána Fajnora (pro mladé tvůrce do 35 let): **Veronika Obertová**, **Michaela Čopíková** za režii, výtvarné návrhy a animaci filmu **Nina**; **Miro Remo** za režii dokumentu **Comeback**; **Tomáš Stanek** za kameru filmu **Děti**, r. Jaro Vojtek, Slovensko/Česká republika. – Cena za celoživotní přínos slovenské kinematografii: režisér **Vido Horňák**. – Zvláštní uznání producentovi: **Lívia Filusová** – **Furia Film**.

Ceny slovenské filmové kritiky 2015, udělené Klubem filmových novinářů Slovenského syndikátu novinářů za tvůrčí výkony v roce 2014

23. ročník; Bratislava, 25. 9. 2014

Cena za dlouhometrážní slovenský/koprodukční hraný film pro kina: **Děti** (Deti), r. Jaro Vojtek, Slovensko/Česká republika. – Cena za slovenský/koprodukční celovečerní dokumentární film: **Všetchny moje děti** (Všetky moje deti), r. Ladislav Kaboš, Slovensko/Česká republika. – Cena za filmovou kritiku a publicistiku: **Peter Konečný**, filmový portál K.I.N.E.M.A. – Cena za nejlepší zahraniční film ve slovenských kinech: **Ida** (Ida), r. Paweł Pawlikowski, Polsko/Dánsko. – Ceny slovenských filmových novinářů: **Asociace Slovenských filmových klubů** za distribuci filmu **Ida**; **Pavel Branko** za **Úklady jazyka**; **Július Dzurek** in memoriam, za portál www.hviezdyfilmu.sk.

Ostrava Kamera Oko, 7. mezinárodní kameramanský filmový festival

Ostrava, 25. 9. – 1. 10. 2015

Cena Ostrava Kamera Oko: kameramanka **Irina Lubtschanská** ve filmu **Tři vzpomínky** (Trois souvenirs de ma jeunesse), r. Arnaud Desplechin, Francie. – Cena za nejlepší kameru v Krátkometrážní soutěži: kameraman **Marek Dvořák** ve filmu **Posedlost**, r. Tomáš Klein, Tomáš Merta, Česká republika.

31. mezinárodní festival Agrofilm 2015, Nitra, Lužianky, Zvolen

28. 9. – 2. 10. 2015; *výběr cen*

Hlavní cena Agrofilmu: **Global menu** (Globální menu), r. Tamas Novak, Maďarsko. – Cena mezinárodní poroty: **Na křídlech divokých koní**, r. Michal Gálik, Česká republika. – Cena ministra zemědělství a rozvoje venkova Slovenska: **Landraub** (Zabírání půdy), r. Kurt Langbein, Rakousko. – Cena prezidenta festivalu: **Steak (R)évolution** (Steak /R/evoluce), r. Franck Ribière, Francie. – Cena předsedy Nitranského samosprávného kraje: **Csikésok robogón és lóháton** (Pasáci na skútrech a koňském hřbetě), r. Zsolt Cséke. – Cena primátora města Nitra: **Tortenet a mangalicarol** (Příběh mangalice), r. Anna Meloccoová, Maďarsko. – Cena RTVS: **Rodinné striebro**, Slovensko. – Cena Osiris FAO OSN: **Die Hüter der Kartoffel** (Strážci brambor), r. Anja-Breda Kindlerová, Spolková republika Německo. – Cena za režii: **Yakuaya**, r. Marcelo Castillo, Ekvádor. – Cena ministra školství, vědy, výzkumu a sportu Slovenska: **Výskumné centrum AgroBioTech: nové perspektívy pre agropotravinárstvo**, r. Laco Hámor, Slovensko.

Tourfilm 2015, 48. mezinárodní festival turistických filmů v Karlových Varech

1. – 3. 10. 2015; *výběr cen*

Tour Region Film 2015, 21. národní festival turistických filmů v Karlových Varech

1. – 3. 10. 2015

Grand Prix: **White Night Magic**, r. Pekka Hara, Finsko. – Kategorie spoty do 15 minut: Hlavní cena: **Beautiful Bangladesh**, Bangladéš. – Kategorie spoty do 3 minut: Hlavní cena:

Putzwägeli, r. Tobias Fueter, Švýcarsko. – Kategorie dokumenty do 30 minut: Hlavní cena:

Follow Donal to Vietnam, r. Claudia Ricciová, Velká Británie. – Kategorie dokumenty do 60 minut: Hlavní cena: **Cabo Espichel em terras de um mundo perdido**, r. Carlos Sargedas,

Portugalsko. Čestné uznání: **Escape to Papua New Guinea**, r. Libor Špaček, Česká republika.

Filmové babí léto, 23. přehlídka českých, slovenských a polských filmů

Třinec, Bystřice, 7. – 11. 10. 2015

Cena poroty Zlatý debut: **Koza**, r. Ivan Ostrochovský, Slovensko/Česká republika. – Cena publika: **Piąte. Nieodchodź!** (Je pět. Neodcházej!), r. Katarzyna Jungowska, Polsko.

64. mezinárodní filmový festival Mannheim a Heidelberg

Spolková republika Německo, 9. – 24. 10. 2015; *výběr*

Velká cena Mannheimu-Heidelbergu pro nováčka roku: **La delgada línea amarilla** (Tenká

žlutá čára), r. Celso R. García, Mexiko. – Zvláštní cena pro nováčka roku: **Een dag in't jaar**

(Rok v jednom dni), r. Margot Schaapová, Nizozemsko. – Zvláštní cena za počín roku 2015:

Rebecca Cremonaová za režii filmu **Simshar**, Malta. – Cena FIPRESCI: Rok v jednom dni.

Cena ekumenické poroty: **Distancias cortas** (Krátké vzdálenosti), r. Alejandro Guzmán

Álvarez, Mexiko. – Cena diváků: **Jeremy**, r. Anwar Sifa, Mexiko. – Doporučení provozovatelů

kin: **Domácí péče**, r. Slávek Horák, Česká republika.

47. dětský filmový a televizní festival Oty Hofmana, Ostrov nad Ohří

11. – 15. 10. 2015

Cena Oty Hofmana: (kategorie filmů do 12 let) **Sedmero krkavců**, r. Alice Nellis, Česká

republika/Slovensko; (kategorie filmů 13–18 let) **Jak jsme hráli čáru**, r. Juraj Nvota,

Slovensko/Česká republika; (studentská tvorba) **One Square Story**, r. Martin Kostelník;

(dětská videotvorba) **TV a my**, r. Matěj Čipera. – Zvláštní cena poroty: **Jak jsme hráli čáru.**

Čestné uznání poroty: **Rybička**, r. Karel Janák. – Křišťálový šaton (ceny poroty dětí a

mladých): (do 12 let) **Sedmero krkavců**; (13–18 let) **Andílek na nervy**, r. Juraj Šajmovič.

Zlatý dudek za nejlepší dívčí herecký výkon: **Anna Kadeřávková** ve filmu **Andílek na nervy.**

Zlatý dudek za nejlepší chlapecký herecký výkon: **Richard Labuda** ve filmu **Jak jsme hráli**

čáru. – Cena dětského diváka: televizní pohádka **Princezna a písař**, r. Karel Janák. – Čestná

uznání: **Rybička**; **Jak jsme nacvičovali divadlo**, tvůrčí štáb MTD; **Moji draží**, r. Patrik Ulrich.

23. mezinárodní festival horských filmů Poprad

14. – 18. 10. 2015; *výběr*

Grand Prix: **Jurek**, r. Paweł Wyszczanski, Polsko. – Cena poroty: **Nini**, r. Gigi Giustiniani, Itálie.

– Cena za nejoblíbenější přístup k vážnému bigwallovému lezení: **China Jam** (Čínské

jamování), r. Evrard Wendenbaum, Francie. – Cena za dobrodružné objevování kmenových

tradic: **Suri**, r. Pavol Barabáš, Slovensko. – Cena za nejlepší dokument o překračování hranic

a pravidel v lezecké kultuře: **Valley Uprising** (Povstání v údolí), r. Nick Rosen, Peter

Mortimer, USA. – Cena za zvětčování nepopsatelných krás přírody: **La Quête d'inspiration**

(Hledání inspirace), r. Mathieu Le Lay, Francie. – Cena diváků: **Povstání v údolí.**

Life Science Film Festival 2015, 5. mezinárodní festival dokumentárních filmů s tematikou přírodních a zemědělských věd a udržitelného rozvoje, Praha

12. – 18. 10. 2015

Velká cena Life Science Film Festival 2013: **In Defense of Food** (Na obranu jídla), r. Michael

Schwarz, USA. – Cena Ministerstva zemědělství České republiky: **Polyfaces**, r. Lisa

Heenanová, Isaabella Dohertyová, Austrálie. – Cena Fakulty agrobiologie, potravinových a

přírodních zdrojů České zemědělské univerzity v Praze: **10 Billion: What's on Your Plate?** (10 miliard: Co máte na talíři?), r. Valentin Thurn, Spolková republika Německo. – Cena Provozně ekonomické fakulty: Money: A Confused User's Guide (Peníze: Manuál pro zmateného uživatele), r. Philipp Enders, Spolková republika Německo/Francie/Švédsko. – Cena děkana Fakulty tropického zemědělství: The Banana Price War: Dirt Cheap Food for Thought (Cenová válka o banány – příliš laciná rozhodnutí), r. Sarah Zierulová, Spolková republika Německo. – Cena Technické fakulty: The Secret Life of Materials (Tajný život materiálů), r. Panos Raptis, Velká Británie/Řecko. – Cena Fakulty lesnické a dřevařské: Banking Nature (Zpeněžit přírodu), r. Sandrine Feydelová, Denis Delestrac, Francie. – Cena děkana Fakulty životního prostředí: Monitoring a Glacier (Tep ledovce), r. Martina Treuschová, Spolková republika Německo/USA/Maďarsko. – Cena studentské poroty: Making an Ancient Forest – Kalkalpen National Park (Jak se dělá prales?), r. Rita Schlambergová, Rakousko.

15. mezinárodní festival studentských filmů Písek 2015

15. – 18. 10. 2015

Grand Prix – Cena Václava Kršky: 2. em (2. poschodí), r. Hajni Kis, Maďarsko. – Cena za nejlepší hraný film: Maška, r. Igor Kagramonov, Rusko. – Cena za nejlepší dokument: La ausencia (Absence), r. Arturo Baltazar, Mexiko. – Cena za nejlepší animovaný film: wHole, r. Robert Banning, Spolková republika Německo. – Zvláštní cena poroty: Kafal pakyo (Ostružiny už uzrály), r. Niranjana Raj Bhetwal, Nepál. – Cena Universal Production Partners: Šest dní, r. Michaela Poláková, Česká republika. – Cena Vladany Terčové: 2. poschodí. – Cena Pražské vědecko-technické společnosti za nejlepší technologické ztvárnění: Natural Attraction (Přirozená přitažlivost), r. Marc Zimmermann, Spolková republika Německo.

28. mezinárodní filmový festival Tokio

22. – 31. 10. 2015; výběr

Velká cena Tokijská sakura: Nise – O coração de loucura (Nise – Srdce šílenství), r. Roberto Berliner, Brazílie. – Zvláštní cena poroty: Nous trois ou rien (My tři nebo nic), r. Kheiron, Francie. – Cena za režii: Mustafa Kara ve filmu *Kalandar soğuğu* (Chlad Kalandaru), Turecko/Maďarsko. – Cena za ženský herecký výkon: Gloria Piresová ve filmu *Nise – Srdce šílenství*. – Cena za mužský herecký výkon: Roland Møller, Louis Hofman ve filmu *Under sandet* (Pod pískem), r. Martin Pieter Zandvliet, Dánsko/Spolková republika Německo. – Cena za umělecký přínos: Rodinný film, r. Olmo Omerzu, Česká republika/Spolková republika Německo/Slovensko/Francie/Slovensko. – Cena diváků: Se Dio vuole (Boží vůle), r. Edoardo Galeone, Itálie. – Cena Samuraj: Yoji Yamada, John Woo.

19. mezinárodní festival dokumentárních filmů Ji.hlava 2015

25. – 30. 10. 2015

Nejlepší světový dokument (sekce Opus Bonum): Dead Slow Ahead (Kupředu smrtelně pomalu), r. Mauro Herce, Španělsko/Francie. – Nejlepší dokument Střední a Východní Evropy (sekce Mezi moři): V paprscích slunce, r. Vitalij Manskij, Česká republika/Rusko/Spolková republika Německo/Severní Korea/Lotyško. Zvláštní ocenění: Abdul & Hamza, r. Marko Grba Singh, Srbsko. – Nejlepší český dokument (sekce Česká radost): neuděleno. Zvláštní uznání poroty: Ocelové slzy aneb Cesta Vladimíra Stehlíka za Lubomírem Krystlíkem, r. Tomáš Potočný, Česká republika; Češi proti Čechům, r. Tomáš Kratochvíl, Česká republika. – Nejlepší experimentální film (sekce Fascinace): Quantum (Kvantum), r. Flatform, Itálie/Spolková republika Německo. – Nejlepší český experimentální film (sekce Fascinace: Expmntl.cz): Poslechnout horizont, r. Anna Kryvenko, Česká republika. – Nejlepší debut (sekce První světla): Flotel Europa, r. Vladimír Tomić, Srbsko/Dánsko. Zvláštní uznání: Nebezpečný svět Rajka Dolečka, r. Kristýna Bartošová, Česká republika. – Nejlepší krátký dok. film (sekce Krátká radost): Nueva vida (Nový život), r. Kiro Russo, Bolívie. – Cena diváků: Matrix AB z cyklu Český žurnál, r. Vít Klusák, Česká republika. – Cena za přínos světové kinematografii: Artavazd Pelešjan, Arménie/Rusko. – Cena Respektu: Reklama za

stamiliony, r. Dalibor Bártek, Česká republika. – Nejkrásnější festivalový plakát: ZagrebDox. Cena diváků: **Cleveland International Film Festival, Krakow Film Festival**. – **CEN Ceny Institutu dokumentárního filmu: Cena Silver Eye 2015 (v rámci East Silver Market)**: (kr. dok.) **Snails**, r. Grzegorz Szczepaniak, Polsko; (střm. dok.) **Casa Blanca**, r. Aleksandra Maciuszeková, Polsko; (dl. dok.) **Over the Years**, r. Nikolaus Gerhalter, Rakousko. Zvláštní uznání: (střm. dok.) **Prison System 4614**, r. Jan Soldat, Spolková republika Německo; (dl. dok.) **Drifter**, r. Gábor Hörcher, Spolková republika Německo.

DOK Lipsko, 58. mezinárodní lipský festival dokumentárních a animovaných filmů

Spolková republika Německo, 26. 10. – 1. 11. 2015; výběr

Dokumentární filmy: Zlatá holubice: (dlouhý film) **Bracia** (Bratři), r. Wojciech Staroń, Polsko; (krátký film) **Razgovor** (Rozhovor), r. Anastasija Novikovová. – Animovaný krátký film: Zlatá holubice: **Erlkönig** (Král skřítků), r. Georges Schwizgebel, Švýcarsko. – Stříbrná holubice za krátký film: Missing One Player (Chybí jeden hráč), r. Lei Lei, Čína. – Zlatá holubice v soutěži animovaných dokumentů: Wegzaubern (Odčarování), r. Betina Kuntzschová, Spolková republika Německo. – Zlatá holubice v soutěži Next Masters: Reményvasút (Vlak do dospělosti), r. Klára Trencsényiová, Maďarsko. – Cena FIPRESCI: The Wolfpack (Vlčí smečka), r. Crystal Moselleová, USA. – Cena ekumenické poroty: Bratři.

25. filmový festival Chotěbuz, festival východoevropských filmů

Spolková republika Německo, 3. – 8. 11. 2015; výběr

Hlavní cena: Zvizdan (Polední slunce), r. Dalibor Matanić, Chorvatsko/Slovinsko/Srbsko. – Zvláštní cena za režii: Lili Horváthová ve filmu **Szerdai gyerek** (Středeční dítě), Maďarsko. – Cena za vynikající mužský herecký výkon: Karel Roden ve filmu **Rodinný film**, r. Olmo Omerzu, Česká republika/Spolková republika Německo/Slovinsko/Francie. – Cena za vynikající ženský herecký výkon: Tihana Lazovićová ve filmu **Polední slunce**. – Hlavní cena v soutěži kr. filmů: Putěšestvije Fjodora po Moskvě na začátku XXI. věku (Fjodorovy cesty po Moskvě na počátku XXI. století), r. Axiňja Gogová, Rusko. Zvláštní cena poroty kr. filmů: Dzień babci (Den babiček), r. Miłosz Sakowski, Polsko. – Chotěbuzská cena za objev: Lumea e a mea (Svět patří mně), Nicolae Constantin Tanase, Rumunsko. – Cena za nejlepší debut: Babai, r. Visar Morina, Spolková republika Německo/Kosovo/Francie/Makedonie. – Cena diváků: Šiška Deluxe (Šiška Deluxe), r. Jan Cvitkovič, Slovinsko. – Cena FIPRESCI: Polední slunce. – Cena ekumenické poroty: Imena višnje (Višně), r. Branko Schmidt, Chorvatsko.

Mezipatra 2015, 16. queer filmový festival, Praha, Brno

5. – 18. 11. 2015

Hlavní cena za nejlepší celovečerní film: Vergine giurata (Navždy pannou), r. Laura Bispuriová, Itálie/Švýcarsko/Albánie/Spolková republika Německo. Zvláštní uznání poroty: De l'ombre il y a (Kam padá stín), r. Nathan Nicholovitch, Francie. – Cena studentské poroty za kr. f.: Ingrid Ekman, Bergsgatan 4B (Ingrid Bekman, bytem Bergsgatan 4B), r. Cristine Berglundová, Sophie Vukovicová, Švédsko. Zvláštní uznání: Furiant, r. Ondřej Hudeček, Česká republika. – Cena diváků: Antonia (Antonia), r. Marleen Gorrisová, Nizozemsko/Belgie/Velká Británie (1995).

17. mezinárodní filmový festival Bratislava 2015

12. – 17. 11. 2015

Cena za nejlepší film: La tierra y la sombra (Půda a stín), r. César Augusto Acevedo, Kolumbie. – Cena pro nejlepšího režiséra: Ida Panahandehová ve filmu **Nahid**, Írán. – Cena za nejlepší mužský herecký výkon: Navid Mohammad Zadeh ve filmu **Nahid**. – Cena za nejlepší ženský herecký výkon: Niki Karimiová, Sahar Ahmadpourová ve filmu **Chaharshanbeh, 19 Ordibehesht** (Středa, 19. květen), r. Vahid Jalilvand, Írán. – Cena za nejlepší dokumentární film: Une jeunesse allemande (Německá mládež), r. Jean-Gabriel Périot, Francie/Švýcarsko/Spolková republika Německo. Zvláštní uznání: Flotel Europa, r.

Vladimir Tomić, Dánsko/Srbsko. – Cena za nejlepší krátký film: **Washingtonia**, r. Konstantina Kotzamaniová, Řecko. – Ocenění za dlouholetou uměleckou tvorbu: **Emília Vášáryová**. – Cena FIPRESCI: **Půda a stín**. – Cena studentské poroty: **Středa, 9. květen**. – Cena diváků: **Mustang**, r. Deniz Gamze Ergüvenová, Francie/Spolková republika Německo/Turecko/Katar.

Camerimage 2015, 23. mezinárodní filmový festival kameramanského umění Bydhošť

Polsko, 14. – 21. 11. 2015; *výběr*

Zlatá žába: **Carol**, kam. Ed Lachman; r. Todd Haynes, Velká Británie/USA. – Stříbrná žába:

Berani (Hrútar), kam. Sturla Brandt Grøvlen; r. Grímur Hákonarson, Island/Dánsko. –

Bronzová žába: **Saul fia** (Saulův syn), kam. Mátyás Erdély; r. László Nemes, Maďarsko. – Zlatá žába za dokument: (dlouhometrážní) **Look of Silence** (Pohledem ticha), kam. Lars Skree; r.

Joshua Oppenheimer, Izrael/Dánsko/Finsko/Nizozemsko/Francie/Norsko/Spolková republika Německo/Velká Británie/Indonésie; (krátkometrážní) **Un cuento de amor, locura y muerte**

(Vyprávění o lásce, šílenství a smrti), kam. Alvaro Anguita; r. Mijael Bustos, Chile/Spolková republika Německo. – Ceny v soutěži debutů: (za režii) **Obediencia perfecta** (Dokonalá

poslušnost), r. Luis Urquiza Mondragón; kam. Serguei Saldívar Tanaka, Mexiko; (za kameru) **Songs My Brothers Taught Me** (Písňe, které mě naučili bratři), kam. Joshua James Richards; r. Chloe Zhaoová, USA. – Cena v soutěži 3–D filmů: **Love** (Love), kam. Benoît Debie; r. Gaspar Noé, Francie.

18. festival francouzského filmu v České republice

18. – 29. 11. 2015

Cena diváků: **Nous femmes** (Naše ženy), r. Richard Berry.

Filmová cena Evropského parlamentu LUX 2015

24. 11. 2015, Štrasburk): **Mustang**, r. Deniz Gamze Ergüvenová, Francie/Spolková republika Německo/Turecko.

Jeden svět, 16. mezinárodní festival dokumentárních filmů, Slovensko

26. – 1. 12. 2015

Cena za nejlepší mezinárodní dokument: **I Will Not Be Silenced** (Mě neumlčí), r. Judy Rymerová, Austrálie. Čestné uznání: **Burden of Peace** (Břemeno míru), r. Joey Boink, Nizozemsko. – Cena na nejlepší slovenský dokument: **Tak daleko, tak blízko**, r. Jaro Vojtek.

Čestné uznání: **Vtedy v Bratislave**, r. Tereza Križková. – Cena společnosti Člověk v ohrožení: organizace **Nenápadní hrdinovia**. – Cena diváků: **Anton Srholec**, r. Alen Čermáková, Slovensko.

Ekofilm 2015, 41. mezinárodní filmový festival o životním prostředí, Brno

3. – 5. 12. 2015

Hlavní cena: **VLČÍ hory**, r. Erik Baláž, Slovensko. – Cena prezidenta Mezinárodního filmového festivalu Ekofilm: **Making an Ancient Forrest** (Jak se dělá prales), r. Rita Schlambergerová, Rakousko. – Sekce Enviro: 1. místo: **Radical Friends** (Radikální přátelé), r. Chihiro

Geuzebroeková, Nizozemsko/Bolívie. 2. místo: **Gambling on Extinction** (Hazardní hra o přežití), r. Jakob Kneser, Spolková republika Německo/Kanada. 3. místo: **Black Ice** (Černý led), r. Maarten van Rouveroy van Nieuwaal, Nizozemsko. – Sekce Heritage: 1. místo: **Jak se dělá prales**. 2. místo: **Arefi, The Shepherd** (Arefi, pastevec), r. Daniel Asadi Faezi, Írán. 3.

místo: **Human** (Člověk), r. Yan Arthus-Bernard, Francie. – Cena diváků: **František svého druhu**, r. Jan Gogola ml., Česká republika.

PAF Olomouc 2015, 14. přehlídka animovaného filmu

3. – 6. 12. 2015

Hlavní cena: Zvuk z pouště, r. Janek Rous. – Zvláštní uznání poroty: Marmotour, r. Petra Lelláková, Vladimíra Večeřová. – Cena diváků: Země se chvěje, r. Aleš Čermák, Michal Cáb.

Ceny britského nezávislého filmu (BIFA)

6. 12. 2015

Nejlepší britský nezávislý film: Ex Machina (Ex Machina), r. Alex Garland. – Nejlepší režie: Alex Garland ve filmu *Ex Machina*. – Cena Douglase Hickoxe za režijní debut: Stephen Fingleton ve filmu *The Survivalist* (Survivalista). – Nejlepší herec: Tom Hardy ve filmu *Legendy zločinu* (Legend), r. Brian Helgeland, Velká Británie. – Nejlepší herečka: Saoirse Ronanová ve filmu *Brooklyn*, r. John Crowley, Irsko/Velká Británie/Kanada. – Nejlepší herec ve vedlejší roli: Brendan Gleeson ve filmu *Suffragette* (Sufražetka), r. Sarah Gavronová. – Nejlepší herečka ve vedlejší roli: Olivia Colmanová ve filmu *The Lobster* (Humr), r. Yorgos Lanthimos, Irsko/Velká Británie/Řecko/Francie/Nizozemsko. – Nejlepší herecká naděje: Abigail Hardinghamová ve filmu *Nina Forever* (Nina navždy), r. Ben Blaine, Chris Blaine, Velká Británie. – Nejlepší scénář: Alex Garland ve filmu *Ex Machina*. – Nejlepší objev: Orion: The Man Who Would Be King (Orion: Muž, který chtěl být králem), r. Jeanie Finlayová, Velká Británie/USA. – Nejlepší dokument: Dark Horse: The Incredible True Story of Dream Alliance (Černý kůň), r. Louise Osmondová, Velká Británie. – Nejlepší britský krátký film: Edmond, r. Nina Gantzová. – Nejlepší produkční počín: Kajaki: The True Story (Kajaki: Pravdivý příběh), r. Paul Katis, prod. Paul Katis, Andrew de Lotbiniere. – Nejlepší technický počín: (vizuální efekty) Andrew Whitehurst ve filmu *Ex Machina*. – Nejlepší zahraniční nezávislý film: Room (Room), r. Lenny Abrahamson, Irsko/Kanada. – Cena Richarda Harrise za mimořádný přínos britskému filmu: Chiwetel Ejiofor. – Zvláštní cena poroty: Chris Collins. – Cena časopisu Variety: Kate Winsletová.

Evropské filmové ceny 2015, udílené Evropskou filmovou akademií (EFA)

28. ročník; Berlín, Spolková republika Německo; 12. 12. 2015

Evropský film roku: Mládí (Youth), r. Paolo Sorrentino, prod. Nicola Giuliano, Francesca Cimaová, Carlotta Caloriová, Itálie/Francie/Velká Británie/Švýcarsko. – Evropská komedie roku: Holub seděl na větvi a rozmyšlel o životě (En duva satt på en gren och funderade på tillvaron), r. Roy Andersson, Švédsko/Norsko/Francie/Spolková republika Německo. – Evropský režisér roku: Paolo Sorrentino ve filmu *Mládí*. – Evropský herec roku: Michael Caine ve filmu *Mládí*. – Evropská herečka roku: Charlotte Ramplingová ve filmu *45 Years* (45 let), r. Andrew Haigh, Velká Británie. – Evropští scenáristé roku: Yorgos Lanthimos, Efthimis Filippou ve filmu *The Lobster* (Humr), r. Yorgos Lanthimos, Irsko/Velká Británie/Řecko/Francie/Nizozemsko. – Evropský kameraman roku – Cena Carla Di Palmy: Martin Gschlacht ve filmu *Ich seh, ich seh* (Já vidím, já vidím), r. Severin Fiala, Veronika Franzová, Rakousko. – Evropský skladatel roku: Cat's Eyes ve filmu *Pestrobarvec petrklíčový* (The Duke of Burgundy), r. Peter Strickland, Velká Británie, Maďarsko. – Evropská architektka roku: Sylvie Olivéová ve filmu *Zbrusu Nový zákon* (Le tout nouveau testament), r. Jaco Van Dormael, Belgie/Francie/Lucembursko. – Evropská návrhářka kostýmů roku: Sarah Blenkinsopová ve filmu *Humr*. – Evropský střihač roku: Jacek Drosio ve filmu *Ciało* (Tělo), r. Małgorzata Szumowska, Polsko. – Evropský design zvuku: Vasco Pimentel, Miguel Martins ve filmu *As mil e uma noites – Vol. I-III* (Tisíc a jedna noc – část I-III), r. Miguel Gomes, Portugalsko/Francie/Spolková republika Německo/Švýcarsko. – Evropský objev roku – Cena FIPRESCI: Mustang, r. Deniz Gamze Ergüvenová, Francie/Spolková republika Německo/Turecko/Katar. – Evropský dokument roku: Amy (Amy), r. Asif Kapadia, Velká Británie. – Evropský animovaný film roku: Píseň moře (Song of the Sea), r. Tomm Moore, Irsko/Lucembursko/Belgie/Francie/Dánsko. – Evropský krátký film roku: Piknik, r. Jure Pavlovič, Chorvatsko. – Cena za evropskou koprodukcí – Cena Eurimages: producent Andrea Occhipinti, Itálie. – Cena EFA za celoživotní dílo: Charlotte Ramplingová. – Cena za evropský přínos světovému filmu: Christoph Waltz. – Cena diváků za nejlepší evropský film: La isla mínima (Blata), r. Alberto Rodríguez, Španělsko.

Americké výroční ceny 2015 – Ceny americké Národní filmové rady (National Board of Review of Motion Pictures – NBR)

1. 12. 2015

Nejlepší film: **Šílený Max: Zběsilá cesta** (Mad Max: Fury Road), r. George Miller, Austrálie/USA. – Nejlepší režie: **Ridley Scott** ve filmu **Martán** (The Martian), Velká Británie/USA. – Nejlepší herečka: **Brie Larsonová** ve filmu **Room** (Room), r. Lenny Abrahamson, Irsko/Kanada. – Nejlepší herec: **Matt Damon** ve filmu **Martán**. – Nejlepší herečka ve vedlejší roli: **Jennifer Jason Leighová** ve filmu **Osm hrozných** (The Hateful Eight), r. Quentin Tarantino, USA. – Nejlepší herec ve vedlejší roli: **Sylvester Stallone** ve filmu **Creed** (Creed), r. Ryan Coogler, USA. – Nejlepší objevný herecký výkon: **Abraham Attah** ve filmu **Beasts of No Nation** (Bestie bez národnosti), r. Cary Joji Fukunaga, USA; a **Jacob Tremblay** ve filmu **Room**. – Nejlepší herecké obsazení: **Sázka na nejistotu** (The Big Short), r. Adam McKay, USA. – Nejlepší režijní debut: **Jonas Carpignano** ve filmu **Mediterranea**, Itálie/Francie/USA/Spolková republika Německo/Katar. – Nejlepší cizojazyčný film: **Saul fia** (Saulův syn), r. László Nemes, Maďarsko. – Nejlepší dokument: **Amy** (Amy), r. Asif Kapadia, Velká Británie. – Nejlepší animovaný film: **V hlavě** (Inside Out), r. Pete Docter, Ronnie Del Carmen, USA. – Nejlepší původní scénář: **Quentin Tarantino** ve filmu **Osm hrozných**. – Nejlepší scénář-adaptace: **Drew Goddard** ve filmu **Martán**. – Cena Spotlight: **Sicario: Nájemný vrah** (Sicario), r. Denis Villeneuve, USA. – Cena za svobodné vyjádření: **Bestie bez národnosti**; **Mustang**, r. Deniz Gamze Ergüvenová, Francie/Spolková republika Německo/Turecko/Katar. – Cena Williama K. Eversona za filmovou historii: **Cecilia De Mille Presleyová**.

Ceny Kruhu newyorských filmových kritiků (New York Film Critics Circle – NYFCC)

2. 12. 2015

Nejlepší film: **Carol**, r. Todd Haynes, Velká Británie/USA/Francie. – Nejlepší režie: **Todd Haynes** ve filmu **Carol**. – Nejlepší herec: **Michael Keaton** ve filmu **Spotlight**, r. Tom McCarthy, USA. – Nejlepší herečka: **Saoirse Ronanová** ve filmu **Brooklyn**, r. John Crowley, Irsko/Velká Británie/Kanada. – Nejlepší herec ve vedlejší roli: **Mark Rylance** ve filmu **Most špiónů** (Bridge of Spies), r. Steven Spielberg, USA/Indie/Spolková republika Německo. – Nejlepší herečka ve vedlejší roli: **Kristen Stewartová** ve filmu **Sils Maria** (Clouds of Sils Maria), r. Olivier Assayas, Francie/Spolková republika Německo/Švýcarsko. – Nejlepší scénář: **Phyllis Nagyová** ve filmu **Carol**. – Nejlepší kamera: **Edward Lachman** ve filmu **Carol**. – Nejlepší zahraniční film: **Timbuktu**, r. Abderrahmane Sissako, Francie/Mauretánie. – Nejlepší nehraný film: **In Jackson Heights** (V Jackson Heights), r. Frederick Wiseman, USA. – Nejlepší první film: **Saul fia** (Saulův syn), r. László Nemes, Maďarsko. – Nejlepší animovaný film: **V hlavě** (Inside Out), r. Pete Docter, Ronnie Del Carmen, USA. – Zvláštní cena: **Ennio Morricone**.

Ceny Asociace losangeleských filmových kritiků (Los Angeles Film Critics Association – LAFA)

6. 12. 2015

Nejlepší film: **Spotlight**, r. Tom McCarthy, USA. – Nejlepší režie: **George Miller** ve filmu **Šílený Max: Zběsilá cesta** (Mad Max: Fury Road), Austrálie/USA. – Nejlepší herec: **Michael Fassbender** ve filmu **Steve Jobs** (Steve Jobs), r. Danny Boyle, USA. – Nejlepší herečka: **Charlotte Ramplingová** ve filmu **45 Years** (45 let), r. Andrew Haigh, Velká Británie. – Nejlepší herec ve vedlejší roli: **Michael Shannon** ve filmu **99 Homes** (99 domovů), r. Ramin Bahrani, USA. – Nejlepší herečka ve vedlejší roli: **Alicia Vikanderová** ve filmu **Ex Machina** (Ex Machina), r. Alex Garland, Velká Británie. – Nejlepší scénář: **Josh Singer, Tom McCarthy** ve filmu **Spotlight**. – Nejlepší kamera: **John Seale** ve filmu **Šílený Max: Zběsilá jízda**. – Nejlepší hudba: **Carter Burwell** ve filmech **Anomalisa**, r. Charlie Kaufman, Duke Johnson, a **Carol**, r. Todd Haynes, Velká Británie/USA/Francie. – Nejlepší výprava: **Colin Gibson** ve filmu **Šílený Max: Zběsilá jízda**. – Nejlepší střih: **Hank Corwin** ve filmu **Sázka na nejistotu** (The Big Short), r. Adam McKay, USA. – Nejlepší zahraniční film: **Saul fia** (Saulův syn), r. László Nemes,

Maďarsko. – Nejlepší animovaný film: **Anomalisa**. – Nejlepší dokumentární film: **Amy** (Amy), r. Asif Kapadia, Velká Británie. – Cena pro novou generaci: **Ryan Coogler** ve filmu **Creed** (Creed), r. Ryan Coogler. – Cena za celoživotní dílo: **Anne V. Coatesová**. – Zvláštní uznání: archivář **David Shepard**.

Nominace na Zlaté Glóby, 73. výroční ceny Sdružení zahraničního tisku v Hollywoodu

10. 12. 2015; pouze filmové ceny

Kategorie dramatu: Nejlepší film: **Carol**, r. Todd Haynes, Velká Británie/USA/Francie. **Revenant Zmrtvýchvstání** (The Revenant), r. Alejandro González Iñárritu. **Room** (Room), r. Lenny Abrahamson, Irsko/Kanada. **Spotlight**, r. Tom McCarthy. **Šílený Max: Zběsilá cesta** (Mad Max: Fury Road), r. George Miller, Austrálie/USA. – Nejlepší herečka: **Cate Blanchettová** ve filmu **Carol**. **Brie Larsonová** ve filmu **Room**. **Rooney Maraová** ve filmu **Carol**. **Saoirse Ronanová** ve filmu **Brooklyn**, r. r. John Crowley, Irsko/Velká Británie/Kanada. **Alicia Vikanderová** ve filmu **Dánská dívka** (The Danish Girl), r. Tom Hooper, Velká Británie/Spolková republika Německo/USA. – Nejlepší herec: **Bryan Cranston** ve filmu **Trumbo**, r. Jay Rouch, USA. **Leonardo DiCaprio** ve filmu **Revenant Zmrtvýchvstání**. **Michael Fassbender** ve filmu **Steve Jobs** (Steve Jobs), r. Danny Boyle, USA. **Eddie Redmayne** ve filmu **Dánská dívka**. **Will Smith** ve filmu **Concussion** (Diagnóza: Šampion), r. Peter Landesman, Velká Británie/Austrálie/USA. – Kategorie muzikálu/komedie: Nejlepší film: **Joy** (Joy), r. David O. Russell, USA. **Martán** (The Martian), r. Ridley Scott, USA/Velká Británie. **Sázka na nejistotu** (The Big Short), r. Adam McKay, USA. **Špión** (Spy), r. Paul Feig, USA. **Vykolejená** (Trainwreck), r. Judd Apatow, USA. – Nejlepší herečka: **Jennifer Lawrenceová** ve filmu **Joy**. **Melissa McCarthyová** ve filmu **Špión**. **Amy Schumerová** ve filmu **Vykolejená**. **Maggie Smithová** ve filmu **The Lady in the Van** (Žena v dodávce), r. Nycholas Hytner, Velká Británie. **Lily Tomlinová** ve filmu **Grandma** (Babička), r. Paul Weitz, USA. – Nejlepší herec: **Christian Bale** ve filmu **Sázka na nejistotu**. **Steve Carell** ve filmu **Sázka na nejistotu**. **Matt Damon** ve filmu **Martán**. **Al Pacino** ve filmu **Druhá míza** (Danny Collins), r. Dan Fogelman, USA. **Mark Ruffalo** ve filmu **Infinitely Polar Bear** (Bipolární medvěd), r. Maya Forbesová, USA. – Nejlepší herečka ve vedlejší roli: **Jane Fondaová** ve filmu **Mládí** (Youth), r. Paolo Sorrentino, Itálie/Francie/Švýcarsko/Velká Británie. **Jennifer Jason Leighová** ve filmu **Osm hrozných** (The Hateful Eight), r. Quentin Tarantino, USA. **Helen Mirrenová** ve filmu **Trumbo**. **Alicia Vikanderová** ve filmu **Ex Machina** (Ex Machina), r. Alex Garland, Velká Británie. **Kate Winsletová** ve filmu **Steve Jobs**. – Nejlepší herec ve vedlejší roli: **Paul Dano** ve filmu **Love & Mercy** (Láska a soucit), r. Bill Pohlad, USA. **Idris Elba** ve filmu **Beasts of No Nation** (Bestie bez národnosti), r. Cary Joji Fukunaga, USA. **Mark Rylance** ve filmu **Most špiónů** (Bridge of Spies), r. Steven Spielberg, USA. **Michael Shannon** ve filmu **99 Homes** (99 domovů), r. Ramin Bahrani, USA. **Sylvester Stallone** ve filmu **Creed** (Creed), r. Ryan Coogler, USA. **J. K. Simmons** ve filmu **Whiplash** (Whiplash), r. Damien Chazelle. – Nejlepší režie: **Todd Haynes** ve filmu **Carol**. **Alejandro González Iñárritu** ve filmu **Revenant Zmrtvýchvstání**. **Tom McCarthy** ve filmu **Spotlight**. **George Miller** ve filmu **Šílený Max: Zběsilá cesta**. **Ridley Scott** ve filmu **Martán**. – Nejlepší scénář: **Emma Donoghueová** ve filmu **Room**. **Tom McCarthy**, **Josh Singer** ve filmu **Spotlight**. **Charles Randolph**, **Adam McKay** ve filmu **Sázka na nejistotu**. **Aaron Sorkin** ve filmu **Steve Jobs**. **Quentin Tarantino** ve filmu **Osm hrozných**. – Nejlepší hudba: **Carter Burwell** ve filmu **Carol**. **Alexandre Desplat** ve filmu **Dánská dívka**. **Ennio Morricone** ve filmu **Osm hrozných**. **Ryuichi Sakamoto**, **Carsten Nicolai** ve filmu **Revenant Zmrtvýchvstání**. **Daniel Pemberton** ve filmu **Steve Jobs**. – Nejlepší původní píseň: **Love Me Like You Do** (Max Martin, Savan Kotecha, Ali Payami, Ilya Slamnzadeh) ve filmu **Padesát odstínů šedi** (Fifty Shades of Grey), r. Sam Taylor-Johnson, USA. **One Kind Of Love** (Brian Wilson, Scott Bennett) ve filmu **Láska a soucit**. **See You Again** (Justin Franks, Andrew Cedar, Charlie Puth, Cameron Thomaz) ve filmu **Rychle a zběsile 7** (Furious 7), r. James Wan. **Simple Song #3** (David Lang) ve filmu **Mládí**. **Writing's On The Wall** (Sam Smith, Jimmy Napes) ve filmu **Spectre** (Spectre), r. Sam Mendes, Velká Británie USA. – Nejlepší cizojazyčný film: **El club** (Klub), r. Pablo

Larraín, Chile. **Miekkailija** (Šermíř), r. Klaus Härö, Finsko/Estonsko/Spolková republika Německo. **Mustang**, r. Deniz Gamze Ergüvenová, Francie/Spolková republika Německo/Turecko/Katar. **Saul fia** (Saulův syn), r. László Nemes, Maďarsko. **Zbrusu Nový zákon** (Le tout nouveau testament), r. Jaco Van Dormael, Belgie/Francie/Lucembursko. – Nejlepší animovaný film: **Anomalisa**, r. Charlie Kaufman, Duke Johnson, USA. **Hodný dinosaur** (The Good Dinosaur), r. Peter Sohn, USA. **Ovečka Shaun ve filmu** (Shaun the Sheep Movie), r. Mark Burton, Richard Starzak, Velká Británie. **Snoopy a Charlie Brown. Peanuts ve filmu** (The Peanuts Movie), r. Steve Martino, USA. **V hlavě** (Inside Out), r. Pete Docter, USA.

PROFILY REŽISÉRŮ ZAHRANIČNÍCH FILMŮ V ČESKÉ KINODISTRIBUCI 2015

Profily režisérů zahraničních filmů v české kinodistribuci 2015

Abrahamson, Lenny k filmu Room	38	Columbus, Chris k filmu Pixely	63
Abrams, J. J. k filmu Star Wars: Síla se probouzí	38	Coogler, Ryan k filmu Creed	64
Allen, Woody k filmu Iracionální muž	39	Cooper, Scott k filmu Black Mass: Špinavá hra	65
Amirpourová, Ana Lily k filmu Sama nocí tmou	42	Core, Ericson k filmu Bod zlomu	65
Anderson, Brad k filmu E. A. Poe: Podivný experiment	42	Crowe, Russell k filmu Cesta naděje	66
Andersson, Roy k filmu Holub seděl na větvi a rozmýšlel o životě	43	Curtis, Simon k filmu Dáma ve zlatém	67
Apatow, Judd k filmu Vykořeněná	44	Dagtekin, Bora k filmu Fakjů pane učiteli 2	68
Aranoa, Fernando León de k filmu Perfektní den	45	Daldry, Stephen k filmu Odpad	69
Arcel, Nikolaj k filmu Zabijáci	45	del Toro, Guillermo k filmu Purpurový vrch	70
Arnby, Jonas Alexander k filmu Když zvířata sní	46	Delamarre, Camille k filmu Kurýr: Restart	71
Assayas, Olivier k filmu Sils Maria	46	Demme, Jonathan k filmu Nikdy není pozdě	71
Augusto, Daniel k filmu Poutník – nejlepší příběh Paula Coelho	47	Derrickson, Scott k filmu Sinister 2	73
Banksová, Elizabeth k filmu Ladíme 2	48	Desplechin, Arnaud k filmu Tři vzpomínky	74
Bell, Wes k filmu Labyrint: Zkoušky ohněm	49	Ditter, Christian k filmu S láskou, Rosie	75
Bird, Brad k filmu Země zítřka	49	Docter, Pete k filmu V hlavě	75
Blomkamp, Neill k filmu Chappie	50	Dougherty, Michael k filmu Krampus: Táhní k čertu	76
Bodrov, Sergej k filmu Sedmý syn	51	Drobný, Miro k filmu Rytmus sídliskový sen	76
Bogdanovich, Peter k filmu Je prostě báječná	52	Eastwood, Clint k filmu American Sniper	76
Bonello, Bertrand k filmu Saint Laurent	54	Edgerton, Joel k filmu Dárek	78
Boyle, Danny k filmu Steve Jobs	55	Eisner, Breck k filmu Poslední lovec čarodějnic	80
Branagh, Kenneth k filmu Popelka	56	Ellin, Doug k filmu Vincentův svět	80
Buck, Chris k filmu Oslava v Ledovém království	58	Espinosa, Daniel k filmu Dítě číslo 44	81
Burton, Mark k filmu Ovečka Shaun ve filmu	58	Feig, Paul k filmu Špión	81
Burton, Tim k filmu Big Eyes	59	Fröhlich, Arild k filmu Jo Nesbø: Doktor Proktor a prdící prášek	82
Cailley, Thomas k filmu Láska na první boj	60	Fuque, Antoine k filmu Bojovník	82
Cameron, James k filmu Vetřelci: režisérský sestřih	60	Ficarra, Glenn k filmu Focus	83
Campanella, Juan José k filmu Hurá na fotbal!	62	Fincher, David k filmu Klub rváčů	83
Collet-Serra, Jaume k filmu Noční běžec	63	Fletcherová, Anne k filmu Divoká dvojka	84
		Fogelman, Dan k filmu Druhá míza	85
		Frears, Stephen, k filmu The Program: Pád legendy	85
		Gabriadze, Levan k filmu Odebrat z přátel	88

Garland, Alex k filmu Ex Machina	88	Koepp, David k filmu Mortdecai: Grandiózní případ	113
Gelb, David k filmu Vzkříšení démona	88	Komasa, Jan k filmu Město 44	114
Genkel, Tobias k filmu Uuups! Noe zdrhnul...	89	Kossakovsky, Victor k filmu Ať žijí protinožci!	114
Giaever, Ole k filmu Proti přírodě	89	Kroner, Jakub k filmu LokalFilmis	115
Gilliam, Terry k filmu Monty Python a Svatý Grál	89	Kurzel, Justin k filmu Macbeth	115
Gilroy, Dan k filmu Slídl	91	Lančarič, Patrik k filmu Hrana – 4 filmy o Marekovi Brezovskom	116
Glatzer, Richard k filmu Ještě jsem to já	91	Lasseter, John k filmům Hostina a Oslava v Ledovém království	116
Godard, Jean-Luc k filmu Sbohem jazyku	92	Lawrence, Francis k filmu Hunger Games: Síla vzdoru – 2. část	118
Gray, F. Gary k filmu Straight Outta Compton	94	Leconte, Patrice k filmu Dejte mi pokoj!	118
Greenaway, Peter k filmu Ejzenštejn v Guanajuatu	94	Leeová, Jennifer k filmu Oslava v Ledovém království	120
Greutert, Kevin k filmu Přeludy	96	Lester, Richard k filmu Perný den	120
Guzmán, Patricio k filmu Perleťový knoflík	96	Letterman, Rob k filmu Husí kůže	122
Hákonarson, Grímur k filmu Berani	97	Loach, Ken k filmu Jimmyho tančírna	122
Hamer, Bent k filmu 1001 gramů	97	MacFarlane, Seth k filmu Média 2	124
Hardwickeová, Catherine k filmu Už teď mi chybíš	98	Maclean, John k filmu Slow West	124
Harper, Tom k filmu Žena v černém 2: Anděl smrti	99	Madden, John k filmu Druhý báječný hotel Marigold	125
Hausnerová, Jessica k filmu Láska šílená	99	Mann, Michael k filmu Hacker	126
Headlandová, Leslye k filmu Milenci těch druhých	100	Marsh, James k filmu Teorie všeho	127
Helander, Jalmari k filmu Sejmi prezidenta	100	Marshall, Rob k filmu Čarovný les	127
Helgeland, Brian k filmu Legendy zločinu	101	McGuigan, Paul k filmu Viktor Frankenstein	128
Hitchcock, Alfred k filmu Okno do dvora	101	McQuarrie, Christopher k filmu Mission: Impossible – Národ grázlů	129
Howard, Ron k filmu V srdci moře	104	Melfi, Theodore k filmu Miluj souseda svého	129
Hue, Jean-Charles k filmu Táhní do pekel	106	Mendes, Sam k filmu Spectre	130
Chazelle, Damien k filmu Whiplash	107	Meyersová, Nancy k filmu Stážista	131
Iñárritu, Alejandro González k filmu Birdman	107	Miller, George k filmu Šílený Max: Zběsilá cesta	132
Jacobs, Gregory k filmu Bez kalhot XXL	108	Mitchell, David Robert k filmu Neutečeš	133
Jolieová, Angelina k filmům Nezlomný a U moře	109	Moodysson, Lukas k filmu My jsme nejlepší!	133
Jones, Terry k filmu Monty Python a Svatý Grál	110	Moore, Tomm k filmu Píseň moře	134
Kapadia, Asif k filmu Amy	111	Morel, Pierre k filmu Gunman: Muž na odstřel	134
Karukoski, Dome k filmu Lví srdce	112		
Kenan, Gil k filmu Poltergeist	112		

Muccino, Gabriele k filmu Otcové a dcery	135	Taviani, Paolo k filmu Úžasný Boccaccio	158
Mundruczó, Kornél k filmu Bílý bůh	136	Taviani, Vittorio k filmu Úžasný Boccaccio	158
Muntean, Radu k filmu O patro níž	137	Taylor, Alan k filmu Terminator Genisys	159
Nelsonová, Jessie k filmu Trable o Vánocích	137	Taylor-Johnsonová, Sam k filmu Padesát odstínů šedi	160
Noé, Gaspar k filmu Love	138	Thorwarth, Peter k filmu Den blbec	160
Nørgaard, Mikkel k filmu Zabijáci	139	Tcheng, Frédéric k filmu Dior a já	161
Östlund, Ruben k filmu Vyšší moc	139	Toland Krieger, Lee k filmu Věčně mladá	161
Paquet-Brenner, Gilles k filmu Temné kouty	140	Trank, Josh k filmu Fantastická čtyřka	162
Peli, Oren k filmu Paranormal Activity: The Ghost Dimension	140	Trevorrow, Colin k filmu Jurský svět	162
Petzold, Christian k filmu Fénix	140	Tyldum, Morten k filmu Kód Enigmy	162
Peyton, Brad k filmu San Andreas	141	Valée, Jean-Marc k filmu Divočina	163
Polsky, Gabe k filmu Rudá mašina	142	Vaughn, Matthew k filmu Kingsman: Tajná služba	163
Porumboiu, Corneliu k filmu Druhý valčík (Dinamo:Steaua 1988)	142	Villeneuve, Denis k filmu Sicario: Nájemný vrah	164
Reed, Peyton k filmu Ant-Man	142	Vinterberg, Thomas k filmu Daleko od hlučícího davu	165
Rickman, Alan k filmu Králova zahrada	143	Vogt, Eski k filmu Slepá	166
Ritchie, Guy k filmu Krycí jméno U.N.C.L.E.	145	Wachowská Lana k filmu Jupiter vychází	166
Scott, Ridley k filmům Marťan a Vetřelec: režisérský sestřih	145	Wachowski Andy k filmu Jupiter vychází	166
Schlöndorff, Volker k filmu Diplomacie	148	Walker, Paul k filmu Rychle a zběsile 7	167
Schreier, Jake k filmu Papírová města	150	Wan, James k filmu Rychle a zběsile 7	168
Schwentke, Robert k filmu Rezistence	150	Warchus, Matthew k filmu Pride	169
Singh, Tarsem k filmu Nesmrtelný	150	Weerasethakul, Apichatpong k filmu Láska z Khon Kaen	169
Skjoldbjaerg, Erik k filmu V hlubinách	151	Wells, John k filmu Dokonalý šéf	170
Sorrentino, Paolo k filmu Mladí	151	Westmoreland, Wash k filmu Ještě jsem to já	171
Spielberg, Steven k filmu Most špiónů	152	Winterbottom, Michael k filmu S tváří anděla	171
Starzak, Richard k filmu Ovečka Shaun ve filmu	156	Whannell, Leigh k filmu Insidious 3: Počátek	173
Strickland, Peter k filmu Pestrobarvec petrklíčový	156	Whedon, Joss k filmu Avengers: Age of Ultron	173
Suchsland, Rüdiger k filmu Od Caligariho k Hitlerovi	157	Wright, Joe k filmu Pan	174
Tabak, Hüseyin k filmu Kůň na balkóně	157	Zemeckis, Robert k filmům Muž na laně, Návrat do budoucnosti a Návrat do budoucnosti II	175
Tartakovsky, Genndy k filmu Hotel Transylvánie 2	157	Žbaničová, Jasmila k filmu Ostrov lásky	176

Abrahamson, Lenny k filmu Room

LENNY ABRAHAMSON (vlastním jménem Leonard Abrahamson, nar. 30. 11. 1966, Dublin) po počátečních studiích fyziky absolvoval katedru filozofie na dublinské Trinity College (TCD; 1991). Získal stipendium k postgraduálnímu studiu na Stanfordově univerzitě v Kalifornii, ale raději se vrátil do Irska, aby rozvíjel svou zálibu ve filmu. Díky oceněnému 16mm snímku 3 Joeové se uplatnil jako režisér reklamních spotů (například Carlsberg, Guinness, MasterCard, Playstation, Wrigley) a ve spolupráci se scenáristou Markem O'Halloranem a producentem Edem Guineym také jako úspěšný tvůrce celovečerních filmů. Kromě ocenění na menších evropských festivalech získal čtyřikrát výroční cenu IFTA za filmovou režii (Adam a Paul, Garáž, Co udělal Richard, Frank) a jednou za televizní režii (Blahobyť). Za film Frank byl jako režisér také nominován na Britskou nezávislou filmovou cenu. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. f. 3 Joes (1991, 3 Joeové; + nám.), příběh jednoho dne v životě dvou narkomanů Adam & Paul (2004, Adam a Paul – TV), tragikomický příběh pumpaře na irském venkově Garage (2007, Garáž), čtyři samostatné příběhy jediného dne, Stacey o sedmnáctileté matce, Gavin o čtrnáctiletém chlapci postiženém koktáním, Georgie o nezaměstnaném alkoholikovi a Pala o nigerijském přistěhovalci, odvysílané v rámci minisérie Prosperity (TV–2007, Blahobyť), psychologické drama teenagera What Richard Did (2012, Co udělal Richard), tragikomedie o excentrických muzikantech Frank (2014, Frank; + spol. písň), adaptace románu Emmy Donoghueové Pokoj o pětiletém chlapci, který s matkou unikne z uzavřené místnosti, kde byl od narození, a učí se žít v jiném světě, Room (2015, Room).
-mim-

Abrams, J. J. k filmu Star Wars: Síla se probouzí

J. J. ABRAMS (vlastním jménem Jeffrey Jacob Abrams, nar. 27. 6. 1966, New York) vyrůstal od začátku 70. let jako syn úspěšného televizního producenta Geralda W. Abramse v Los Angeles. Už jako školák natáčel amatérské snímky 8mm kamerou. Během studií na Sarah Lawrence College v Yonkersu psal filmové scénáře. Od poloviny 90. let obrátil svou pozornost k televizi. S přítelem z dětství Mattem Reevesem vytvořili seriál o vysokoškolské studentce Felicity (1998–2002; + spol. sc., spol. režie, spol. hudba, spol. prod. – TV). Jeho divácký úspěch umožnil Abramsovi další práci, která už nese charakteristické rysy jeho pozdější tvorby – příklon k akčnějším námětům, často s prvky sci-fi, komplikované zápletky a překvapující zvraty. Sám vymyslel špiónážní show Alias (2001–2006; + spol. sc., spol. režie, spol. hudba, spol. prod. – TV) a podílel se na vytvoření mimořádně úspěšného seriálu Lost (2004–2010, Ztraceni; + spol. sc., spol. režie, spol. prod. – TV), za nějž mimo jiné obdržel dvě Emmy, za nejlepší dramatický seriál a za režii pilotní dvojepizody. Byl také spolutvůrcem jiného populárního seriálu Fringe (2008–2013, Hranice nemožného; + spol. sc., spol. hudba, spol. prod. – TV) a méně úspěšné špiónážní show Undercovers (2010, Mr. & Mrs. Bloom; + spol. sc., spol. režie, spol. prod. – TV). Potom se v rámci vlastní společnosti Bad Robot, kterou založil s producentem Bryanem Burkem už v roce 2001, soustředil na produkční stránku televizní tvorby. Jako výkonný producent je podepsán pod seriály What About Brian (2006–2007, A co Brian), Six Degrees (2006–2007, Šest stupňů), Person of Interest (2011–2016, Lovci zločinců; + spol. hudba – TV), Alcatraz (2012; + spol. hudba – TV), Revolution (2012–2014, Revoluce; + spol. hudba – TV), Almost Human (2013–2014, Já a robot; + spol. hudba – TV), Believe (2014, Musíš věřit), 11. 22. 63 (2016), Westworld (2016–2022). K řadě seriálů rovněž složil hlavní hudební téma. Jeho televizní práce byla vyznamenána Cenou Normana Leara (2012), udílenou Cechem amerických producentů (PGA). Ve filmu zpočátku působil jako scenárista a producent. Za podíl na scénáři diváckého hitu Armageddon byl nominován na Zlatou malinu. Povzbuzen televizními úspěchy i zkušenostmi s režii několika epizod (včetně například americké verze sitcomu Kancl) se začal věnovat filmové režii, převážně v rámci zavedených filmových sérií. Podařilo se mu dodat novou energii a výrazně oživit fantazijní vesmíry Star Treku i Star Wars. Obklopil se stálými spolupracovníky, k nimž kromě producenta Bryana Burka patřili skladatel Michael Giacchino, kameraman Dan Mindel a dvojice střihaček Maryann Brandonová a Mary Jo Markeyová. Z Abramsova díla se vymyká

rodinný snímek Super 8 (výroční sci-fi cena Saturn za režii), inspirovaný zážitky z mládí. Od roku 1998 je jeho manželkou PR manažerka Katie McGrathová, s níž má tři děti. Mladší sestra Tracy Rosenová působí jako televizní scenáristka. – *Filmografie: (neúplná; podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak)* Nightbeast (1982, Noční bestie; r. Don Dohler; spol. hudba, zvuk. efekty), Taking Care of Business (1990, Takový je byznys; r. Arthur Hiller; spol. sc. – TV), Myslete na Henryho (1991, Regarding Henry; r. Mike Nichols; + sc., herec), Věčně mladý (1992, Forever Young; r. Steve Miner; + sc.), Six Degrees of Separation (1993, Šest stupňů odloučení; r. Fred Schepisi; herec – V), segment Mr. Petrified Forrest (Zkoprnělý pan Forrest; r. Matt Reeves; hudba) z triptychu Future Shock (1993, Smrtící iluze – V), Ďábelská lest (1996, Diabolique; r. Jeremiah Chechik; herec), The Pallbearer (1996, Smuteční host; r. Matt Reeves – TV), Gone Fishin' (1997, Na rybách; r. Christopher Cain; spol. sc. – V), Armageddon (1998, Armageddon; r. Michael Bay; spol. sc.), The Suburbans (1999; r. Donal Lardner Ward; + herec – V), Joy Ride (2001, Jízda do pekla; r. John Dahl; + spol. sc. – V), Monstrum (2007, Cloverfield; r. Matt Reeves), dok. The People Speak (TV–2009, Lidé hovoří; r. Chris Moore, Anthony Arnove, Howard Zinn), Mission: Impossible – Ghost Protocol (2011, Mission: Impossible – Ghost Protocol; r. Brad Bird), Infinitely Polar Bear (2014, Svět na houpačce; r. Maya Forbesová), Mission: Impossible – Národ grázlů (2015, Mission: Impossible – Rogue Nation; r. Christopher McQuarrie), 10 Cloverfield Lane (2016, Ulice Cloverfield 10; r. Dan Trachtenberg), Star Trek Beyond (2016, Star Trek: Do neznáma; r. Justin Lin); (*režie, není-li uvedeno jinak*) akční thriller o stíhání zákeřného obchodníka se zbraněmi Mission: Impossible III (2006, Mission: Impossible III; + spol. sc., píseň) s Tomem Cruisem a Philipem Seymourem Hoffmanem, neprodaný pilot podle knihy lékaře Jeromea Groopmana Anatomy of Hope (TV–2009, Anatomie naděje; + spol. prod.), sci-fi, vracející se do mládí ústředních hrdinů Kirka a Spocka, Star Trek (2009, Star Trek; + spol. prod.) s Chrisem Pinem a Zacharym Quitem, příběh dětské party, která se při natáčení amatérského hororu setkává se skutečným nebezpečím, Super 8 (2011, Super 8; + sc., spol. prod.) s Kylem Chandlerem a Elle Fanningovou, sci-fi pokračování, v němž posádka Enterprise bojuje s agresivním vesmírným teroristou, Star Trek: Do temnoty (2013, Star Trek Into Darkness; + spol. prod.) s Chrisem Pinem, Zacharym Quitem a Benedictem Cumberbatchem, pokračování slavné sagy, odehrávající se po třiceti letech, Star Wars: Síla se probouzí (2015, Star Wars: The Force Awakens; + spol. sc., spol. písně, spol. prod.) s Harrisonem Fordem, Markem Hamillem a Carrie Fisherovou. -mim-

Allen, Woody k filmu Iracionální muž

WOODY ALLEN (vlastním jménem Allan Stewart Konigsberg, nar. 1. 12. 1935, Flatbush, Brooklyn, New York) je potomkem druhé generace německých židovských přistěhovalců. Už během středoškolských studií přispíval do humoristických rubrik různých deníků a časopisů. Během prvního semestru odešel z Newyorské univerzity (NYU), kde se pokoušel studovat film; krátce navštěvoval také newyorskou City College (CCNY). Uvedl se jako úspěšný autor televizních výstupů Sida Caesara, Arta Carneye, Buddyho Hacketta a dalších komiků. Na počátku 60. let začal sám vystupovat s komickými monology po nočních klubech v Greenwich Village, kde si záhy získal popularitu. Ta stoupala jeho účinkováním v různých televizních zábavných pořadech a vydáním několika desek. Od poloviny 60. let se Allen věnoval filmu, nejdřív jako scenárista a herec. V roce 1966 nadaboval do angličtiny a bez ohledu na původní zápletku přestříhal jako komedii řadový japonský kriminální thriller Kagi no kagi (1964, Klíč klíčů; r. Senkichi Taniguchi), jenž byl v kinech uveden bez většího ohlasu pod názvem Co se děje, tygříku Lily?. Od konce 60. let natáčel autorské komedie, v nichž zpočátku čerpal z odkazu klasických němých grotesek a v nichž také vytvářel hlavní postavy nejistých obrýlených hrdinů, konfrontovaných s vlastní kriminální minulostí (Seber prachy a zmiz), s latinskoamerickou revolucí (Banáni), s odlidštěnou totalitní společností daleké budoucnosti (Spáček) či s ruskou aristokracií 19. století (Láska a smrt). V druhé polovině 70. let vytvořil svá nejlepší díla, nahořklé existenciální komedie z newyorského intelektuálního prostředí Annie Hall (Oscary za scénář a režii, nominace na Oscara za herecký výkon) a Manhattan (nominace

na Oscara za scénář), v nichž použil řadu autobiografických motivů. Veden obdivem k Ingmaru Bergmanovi natočil psychologické drama členů jedné rodiny Interiéry (nominace na Oscara za scénář a za režii), v němž sám nehrál. V 80. letech jeho tvorba zvažněla, absorbovala znatelné evropské vlivy a získala více filozofických podtónů. Režíroval mimo jiné felliniovský film Vzpomínky na Hvězdný prach, plný neskrývaných výpadů proti kritikům i divákům, další, tentokrát veseloherní bergmanovskou parafrázi Sex noci svatojánské, paradokument Zelig, smutnou komedii o uměleckém agentovi Danny Rose z Broadwaye (nominace na Oscara za scénář a za režii), fantastickou komedii Purpurová růže z Káhiry (nominace na Oscara za scénář), nostalgický portrét newyorské umělecké rodiny Hana a její sestry (Oscar za scénář, nominace na Oscara za režii), jímž připomněl svou tvorbu z konce 70. let, komedii Zlaté časy rádia (nominace na Oscara za scénář), v níž zavzpomínal na vlastní dětství, a ambiciózní tragikomedii Zločiny a poklesky (nominace na Oscara za scénář a za režii), složenou ze zdánlivě nesouvisejících příběhů výčitkami pronásledovaného lékaře a rozporuplného filmaře. I v 90. letech realizoval se železnou pravidelností jeden snímek ročně a pozvolna se vracel k lehčím filmům z počátků své kariéry. Vznikly tak komedie o ušlápnuté manželce Alice (nominace na Oscara za scénář), jízlivá komedie o propletených partnerských vztazích Manželé a manželky (nominace na Oscara za scénář), gangsterská retrokomedie Výstřely na Broadwayi (nominace na Oscara za scénář a za režii), komedie o příliš zvědavém adoptivním otci Mocná Afrodíté (nominace na Oscara za scénář), muzikál Všichni říkají: Miluji tě, ale také temně sarkastická rodinná komedie Pozor na Harryho! (nominace na Oscara za scénář). Od nového tisíciletí pokračoval v zavedených šlépějích kriminální šarádou Prokletí žlutozeleného škorpióna, satirou z prostředí filmařů Hollywood Ending a partnerskými komediami Cokoliv a Melinda a Melinda, jež nebyly příznivě přijaty kritiky ani diváky. V zájmu oživení stagnující tvorby se rozhodl k radikálnímu řezu. Opustil do té doby takřka výhradní prostředí Manhattanu a svá následující díla realizoval v Evropě (kromě Uživej si, co to jde). Zabodoval zejména příběhem amorálního tenisty Match Point – Hra osudu (nominace na Oscara za scénář), po němž následovaly rovněž do Londýna zasazené, ale méně zdařilé snímky Sólkapr, Kassandřin sen a Poznáš muže svých snů. Pro své romanticky zabarvené příběhy využil také malebných kulis dalších evropských metropolí, katalánské (Vicky Cristina Barcelona – Zlatý glóbus za nejlepší komedii/muzikál, Cena ISA za scénář), francouzské (Půlnoc v Paříži – Oscar, Zlatý glóbus a nominace na Cenu BAFTA za scénář, nominace na Oscara a na Zlatý glóbus za režii, Grammy za nejlepší soundtrack) a italské (Do Říma s láskou). Velký ohlas měla do San Francisca zasazená hořká komedie Jasmíniny slzy (nominace na Oscara a na Cenu ISA a BAFTA za scénář) s oscarovým výkonem Cate Blanchettové v titulní úloze zhýčkané neurotičky. Woody Allen patřil k výjimečným filmovým autorům a během své kariéry si vydobyl mezi americkými filmaři ojedinělou tvůrčí svobodu i přesto, že jeho filmy se až na výjimky (Annie Hall, Hana a její sestry, Match Point – Hra osudu) netěší masovější divácké oblibě. Obklopoval se stálými spolupracovníky (kameramani Gordon Willis, Carlo Di Palma a Dariusz Khondji, střihači Ralph Rosenblum, Susan E. Morseová a Alisa Lepselterová, výtvarníci Mel Bourne a Santo Loquasto, kostymér Jeffrey Kurland a jiní). Jeho díla dlouhé roky produkovala dvojice Charles H. Joffe-Jack Rollins a od 90. let také jeho mladší sestra Letty Aronsonová. Měl i svůj okruh hereckých představitelů, v němž kromě jeho partnerek byli například Tony Roberts, Dianne Wiestová, Alan Alda a Scarlett Johanssonová. Jako velký jazzový nadšenec vždy uplatňoval rozhodující kontrolu nad hudební složkou svých filmů, často tvořenou převzatými nahrávkami jeho oblíbených skladeb. Léta hrával každé pondělí na klarinet v newyorském podniku Michael's Pub (později v hotelu Le Parker Meridian) a se svou kapelou New Orleans Jazz Band vystoupil před Vánoci 2008 také v Praze. Allenovy filmy byly kromě cen Americké akademie dekorovány řadou dalších prestižních ocenění, mimo jiné třikrát Cenou NYFCC za režii (Annie Hall, Manhattan, Hana a její sestry). Jeho celoživotní dílo bylo vyznamenáno mimo jiné Americkou komediální cenou (1986), Zlatým lvem na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách (1995), Cenou Čechu amerických režisérů (1995), Palmou palem na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes (2002), na Mezinárodním filmovém festivalu v San Sebastiánu (2004) a Cenou Cecila B. DeMillea (2013),

udílenou Sdružením zahraničního tisku v Hollywoodu. Ač nemá v oblibě televizi, objevil jako host v sitcomu Just Shoot Me (Třeba mě sežer; hlas – TV). V devatenácti letech se poprvé oženil, ale jeho tvorbu výrazně ovlivnily až další životní partnerky, herečky Louise Lasserová (1966–1969), Diane Keatonová (70. léta) a Mia Farrowová (1980–1992), s níž měl syna a dvě adoptivní děti. S Farrowovou se rozešel za dramatických okolností kvůli vztahu s její adoptivní dcerou Soon-Yi Previnovou, již si v prosinci 1997 vzal za ženu a s níž má dvě adoptivní dcery. Allen se dlouhá léta soudil s Farrowovou o opatrovnictví jejich potomků a v únoru 2014 ho adoptivní dcera Dylan Farrowová v otevřeném dopisu znovu obvinila, že ji jako dítě zneužíval. Publikoval čtyři sbírky povídek Vyřídít si účty (1971, česky 1997), Bez peří (1975, česky 1995), Vedlejší účinky (1980, česky 1996), Čirá anarchie (2007, česky 2007) a kromě řady jednoaktovek (Bůh, Smrt, Riverside Drive, Old Saybrook, Central Park West) napsal čtyři divadelní hry, Nepijte vodu (1966), Zahraj to znovu, Same (1969), The Floating Light Bulb (1981, Levitující žárovka), A Second Hand Memory (2004, Vzpomínka z druhé ruky). Z řady dokumentů o něm má největší výpovědní hodnotu dvoudílný snímek Woody Allen: A Documentary (TV–2011), jehož zkrácená dvouhodinová verze se promítala na různých festivalech. Lze upozornit na monografii Woody Allen (Michael Žantovský; Československý filmový ústav, Praha 1990) a na knihy Woody Allen a jeho ženy (Tim Carroll; Jota, Brno 1994), Woody o Allenovi (Stig Björkman; Paseka, Praha/Litomyšl 1996) a Woody Allen: hovory o filmu /1971–2007/ (Eric Lax; Portál, Praha 2008). – *Filmografie (herec, není-li uvedeno jinak)*: What's New, Pussycat? (1965, Co je nového, kočička?; r. Clive Donner; + sc. – TV), What's Up, Tiger Lily? (1966, Co se děje, tygříku Lily?; hlas, spol. sc., spol. režie, spol. prod.), Casino Royale (1967; r. John Huston, Ken Hughes, Robert Parrish, Joe McGrath, Val Guest – V), Take the Money and Run (1969, Seber prachy a zmiz; + spol. sc., režie – TV), Don't Drink the Water (1969, Nepijte vodu; r. Howard Morris; nám.), Bananas (1971, Banáni; + spol. sc., režie – TV), kr. f. Men of Crisis: The Harvey Wallinger Story (TV–1971, Muži krize: Příběh Harveye Wallingera; + sc., režie), Zahraj to znovu, Same (1972, Play It Again, Sam; r. Herbert Ross; + nám., sc.), Všechno, co jste kdy chtěli vědět o sexu /ale báli jste se zeptat/ (1972, Everything You Always Wanted to Know About Sex * But Were Afraid to Ask; + sc., režie), Sleeper (1973, Spáč; + spol. sc., režie, hudba – TV), Love and Death (1975, Láska a smrt; + sc., režie – TV), Na černé listině (1976, The Front; r. Martin Ritt), Annie Hall (1977, Annie Hall; + spol. sc., režie), Interiors (1978, Interiéry; sc., režie – TV), Manhattan (1979; + spol. sc., režie – TV), Stardust Memories (1980, Vzpomínky na Hvězdný prach; + sc., režie – TV), A Midsummer Night's Sex Comedy (1982, Sex noci svatojánské; + sc., režie – V), Zelig (1983; + sc., režie – TV), Broadway Danny Rose (1984, Danny Rose z Broadwaye; + sc., režie – V), Purpurová růže z Káhiry (1985, The Purple Rose of Cairo; sc., režie), Hana a její sestry (1986, Hannah and Her Sisters; + sc., režie), Radio Days (1987, Zlaté časy rádia; hlas, sc., režie – TV), King Lear (1987, Král Lear; r. Jean-Luc Godard), Září (1987, September; sc., režie), Another Woman (1988, Jiná žena; sc., režie – TV), povídka Oedipus Wrecks (Oidipus ničitel; + sc., režie) z filmu New York Stories (1989, Povídky z New Yorku – TV), Zločiny a poklesky (1989, Crimes and Misdemeanors; + sc., režie), Alice (1990; sc., režie – TV), Scenes from a Mall (1991, Taková normální láska; r. Paul Mazursky – V), Stíny a mlha (1991, Shadows and Fog; + sc., režie), Manželé a manželky (1992, Husbands and Wives; + sc., režie), Tajemná vražda na Manhattanu (1993, Manhattan Murder Mystery; + spol. sc., režie), Výstřely na Broadwayi (1994, Bullets over Broadway; spol. sc., režie), Don't Drink the Water (TV–1994, Nepijte vodu; + nám., sc., režie), Mocná Afrodíté (1995, Mighty Aphrodite; + sc., režie), The Sunshine Boys (TV–1995, Zlatí hoši; r. John Erman – TV), Všichni říkají: Miluji tě (1996, Everyone Says I Love You; + sc., režie), Pozor na Harryho! (1997, Deconstructing Harry; + sc., režie), The Impostors (1998, Podvodníci; r. Stanley Tucci – TV), anim. f. AntZ – MravenecZ (1998, Antz; r. Eric Darnell, Tim Johnson; hlas), Celebrity (1998, Celebrity; sc., režie), Sladký ničema (1999, Sweet and Lowdown; sc., režie), Company Man (1999, Společník; r. Peter Askin, Douglas McGrath – V), Darebáči (2000, Small Time Crooks; + sc., režie), Picking Up the Pieces (2000, Řezník, kněz a prostitutka; r. Alfonso Arau – V), Prokletí žlutozeleného škorpióna (2001, The Case of the Jade Scorpion; + sc., režie), Hollywood Ending (2002,

Hollywood Ending; + sc., režie), Cokoliv (2003, Anything Else; + sc., režie), Melinda a Melinda (2004, Melinda and Melinda; + sc., režie), Match Point – Hra osudu (2005, Match Point; sc., režie), Sólokapr (2006, Scoop; + sc., režie), Cassandra's Dream (2007, Kasandřin sen; sc., režie – TV), Vicky Cristina Barcelona (2008, Vicky Cristina Barcelona; sc., režie), Užívej si, co to jde (2009, Whatever Works; sc., režie), Poznáš muže svých snů (2010, You Will Meet a Tall Dark Stranger; sc., režie), Půlnoc v Paříži (2011, Midnight in Paris; sc., režie), Paříž-Manhattan (2011, Paris-Manhattan; r. Sophie Lelloucheová), Do Říma s láskou (2012, To Rome with Love; + sc., režie), Jasmíniny slzy (2013, Blue Jasmine; sc., režie), Fading Gigolo (2013, Zvadlý gigolo; r. John Turturro), Kouzlo měsíčního svitu (2014, Magic in the Moonlight; sc., režie), Iracionální muž (2015, Irrational Man; sc., režie). -mim-

Amirpourová, Ana Lily k filmu Sama nocí tmou

ANA LILY AMIRPOUROVÁ (nar. 25. 7. 1976, Margate, Kent) je íránského původu, ale narodila se v Anglii. S rodiči se v mládí přestěhovala nejdříve do Miami na Floridě a později do Bakersfieldu v Kalifornii. Vystudovala film na Kalifornské univerzitě (UCLA). Zabývala se výtvarným uměním a hrála na basovou kytaru v artrockové kapele. Svůj první snímek, horor z pyžamové párty, natočila ve dvanácti letech. Její krátké filmy byly úspěšně uvedeny na řadě festivalů. Zúčastnila se několika filmařských programů. Natáčí též hudební klipy a reklamní spoty, má vlastní produkční společnost Say Ahh Productions. Pozornost upoutala celovečerním debutem, originálním hororem s westernovými prvky Sama nocí tmou, podle nějž vytvořila i komiks. – *Filmografie:* (scénář a režie, není-li uvedeno jinak) krátké filmy Six and Half (2009, Šest a půl), animovaný True Love (2010, Opravdová láska; + výprava), Ketab (2010; + střih), Ana Lily Amirpour Likes This (2010, Aně Lily Amirpourové se líbí toto; + kam., střih, prod.), Pashmaloo (2011, Vlasáč; + střih), kombinovaný hraný a animovaný film A Little Suicide (2012, Malá sebevražda; + animace), který vznikl s podporou Berlinale a byl uveden i na Mezinárodním festivalu filmů pro děti a mládež ve Zlíně 2013, horor The Garlock Incident (2012, Incident v Garlocku; r. Evan Cholfín; herečka), černobílý celovečerní horor o lásce mladé upírky a mladíka, kteří se setkají v podivném Zkaženém městě, Sama nocí tmou (2014, A Girl Walks Home Alone at Night; + spol. prod.), natočený rozšířením stejnojmenného kr. filmu z roku 2011 (+ střih). -tbk-

Anderson, Brad k filmu E. A. Poe: Podivný experiment

BRAD ANDERSON (nar. 5. 4. 1964, Madison, Connecticut) je synovcem charakterní herečky Holland Taylorové. Vystudoval antropologii a ruštinu na Bowdoin College v Maine (1987) a filmové vzdělání získal na Londýnské mezinárodní filmové škole (1989). Po návratu z Evropy působil jako instruktor v Bostonské nadaci pro film a video a spoluzakládal Bostonské filmové družstvo (1992). Jako režisér debutoval snímkem Frankensteinova planeta příšer!, po němž natáčel nezávislé celovečerní filmy, mezi nimi i oceněné tituly Dariénská proluka (Cena za režii na Mezinárodním filmovém festivalu v Santa Barbaře), Příští stanice Ráj (Velká zvláštní cena a Cena diváků na Filmovém festivalu v Deauville), Vražedná terapie (Cena za režii na Mezinárodním filmovém festivalu v Sitges) a zejména Mechanik (mimo jiné Cena Narcisse a Stříbrný Méliès na Mezinárodním festivalu fantastických filmů v Neuchâtelu). V Hollywoodu se uplatnil nejdříve jako režisér televizních seriálů, například Homicide: Life on the Street (Zločin v ulicích – TV), The Shield (Policejní odznak – TV), Surface (Vetřelci z hlubin – TV), Masters of Horror (Mistři hororu; + spol. sc. – TV), The Wire (Špína Baltimoru – TV), Fear Itself (Podstata strachu – TV), Treme (uveden v televizi), Boardwalk Empire (Impérium – Mafie v Atlantic City – TV), Person of Interest (Lovci zločinců – TV), Alcatraz (uveden v televizi), The Killing (Zločin). Ve funkci producenta nebo výkonného producenta se podílel na sci-fi seriálu Fringe (2008–2013, Hranice nemožného; + spol. režie – TV), na kriminálním seriálu Almost Human (2013–2014, Skoro člověk; + spol. režie) a na fantastickém seriálu Forever (2014–2015, Navždy; + spol. režie). Ve filmu si vyzkoušel rozličné žánry, ale největší ohlas mezi diváky i odborníky měly jeho horory a thrillery. – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) střm. sci-fi snímek Frankenstein's Planet of Monsters! (1995, Frankensteinova

planeta příšer!; + kam., spol. střih, spol. prod.), drama muže, pátrajícího v Patagonii po obřím lenochodovi, The Darien Gap (1996, Dariénská proluka; + sc., střih, spol. prod.), romantické komedie Next Stop Wonderland (1997, Příští stanice Ráj; + spol. sc., střih – TV) s Hope Davisovou a Happy Accidents (2000, Šťastné náhody; + sc., střih) s Marisou Tomeiovou, klaustrofobický horor z opuštěné psychiatrické léčebny Session 9 (2001, Vražedná terapie; + spol. sc., střih – TV) s Davidem Carusem, existenciální thriller El maquinista (2004, Mechanik – V) s Christianem Balem v úloze chronického nespavce ztrácejícího rozum, hitchcockovský thriller o trampotách amerického páru během cesty z Číny do Moskvy Transsiberian (2007, Transsibiřský expres; + spol. sc. – V) s Woodym Harrelsonem a Emily Mortimerovou, horor z Detroitu, zasaženého masivním výpadkem elektřiny, Vanishing on 7th Street (2010, Zmizení na 7. ulici) s Haydenem Christensenem, neprodaný pilot Midnight Sun (TV–2012, Půlnoční slunce), natočený podle izraelského formátu Sloupy kouře, psychothriller o únosu mladé dívky psychopatem Tísňová linka (2013, The Call) s Halle Berryovou v roli telefonní operátorky, thriller podle Poeovy povídky Metoda doktora Téra a profesora Péra pod titulem E. A. Poe: Podivný experiment (2014, Stonehearst Asylum) s Kate Beckinsaleovou a Jimem Sturgessem. -mim-

Andersson, Roy k filmu Holub seděl na větvi a rozmyšlel o životě

ROY ANDERSSON (nar. 31. 3. 1943, Göteborg) pracoval po univerzitních studiích literatury kratší dobu jako učitel a současně působil ve studentských divadlech. V roce 1969 absolvoval Vysokou filmovou školu ve Stockholmu a upozornil na sebe hned svým prvním celovečerním filmem Švédská lovestory, jenž získal tři nestatutární ceny na Berlinale 1970, a doma měl velký divácký ohlas. Jeho druhý snímek Giliap se však setkal s absolutním nepochopením, což jej přimělo k dlouholeté odmlce. Jako pomocný režisér se podílel na Widerbergových filmech Ådalen '31 (1969) a Muž na střeše (1976, Mannen på taket) a od roku 1975 natočil kolem tří set svérázných reklam, jež mu vynesly mnoho ocenění a pověst originálního tvůrce v této oblasti. K celovečerní tvorbě se vrátil snímkem Písně z druhého patra, který se stal první částí jeho volné „trilogie o homo sapiens“ a který byl mimo jiné oceněn Cenou poroty ex aequo na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes 2000 a dále švédskou výroční cenou Zlatý brouk za režii a scénář. Pokračování trilogie Ty, který žiješ bylo oceněno Zlatými brouky za režii a scénář a nominací za režii na Evropských filmových cenách, a třetí část Holub seděl na větvi a rozmyšlel o životě získala Zlatého lva na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách 2014. Jeho tvorba je prostoupena černým humorem, ironií, absurdními surreálními situacemi i bizarními postavami, pohybujícími se v ponurém vyprázdněném prostředí. Dalšími charakteristikami jeho stylu jsou epizodické struktury, tvořené krátkými či delšími „skeči“, statické velké celky s výtvarným řešením obrazu a s hloubkou ostrosti, minimum dialogů a originální hudební doprovod. Výsledkem je zvláštní tvar, přinášející zajímavé sdělení o povaze člověka, jeho existence a jeho morálce. Je majitelem produkční společnosti Roy Andersson Filmproduktion AB. Byl hostem Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech 1995 a Febiofestu v roce 2008 (kde byly uvedeny některé jeho snímky i reklamy) a v roce 2014. Jeho kr. filmy Něco se stalo a Nádherný svět se v České republice hrály v rámci Projektu 100–1996. Argentinský režisér Nicolas Schmerkin o něm natočil kr. dok. Obsessions du deuxième étage (2000, Posedlosti z druhého patra). – Filmografie: (režie a scénář, není-li uvedeno jinak) studentský střm. dok. Lördagen den 5. 10. (1968, Sobota 5. října), kolektivní dok. o demonstracích v květnu 1968 kolem utkání Davisova poháru Švédsko-Rhodesie Den vita sporten (1968, Bílý sport; spol. režie, spol. kam.), drama o citovém probuzení třináctileté dívky a patnáctiletého chlapce En kärlekshistoria (1969, Švédská lovestory), milostná tragédie uzavřeného hotelového číšníka a pokojské, kteří se pokusí o loupež, Giliap (1975; + střih), Jonny Roova (1985; r. John Olsson; prod.), kr. filmy Něco se stalo (1987, Någonting har hänt) a Nádherný svět (1991, Härlig ar jorden), první díl volné trilogie „o tom, jaké je to být člověkem“, Písně z druhého patra (2000, Sångerna från andra våningen; + střih, spol. prod.), druhý díl Ty, který žiješ (2007, Du levande) a třetí díl Holub seděl na větvi a rozmyšlel o životě (2014, En duva satt på en gren och funderade på tillvaron). -fik-

Apatow, Judd k filmu Vykolejená

JUDD APATOW (nar. 6. 12. 1967, Flushing, Queens, New York) pochází z židovské rodiny a vyrůstal v Syossetu na Long Islandu. První zkušenosti získával ve studentském rozhlasu a pokoušel se uplatnit s komickými monology. Po maturitě se přestěhoval do Los Angeles a začal studovat scenáristiku na Jihokaliifornské univerzitě (USC). Po dvou letech však školu opustil. Vystupoval v místních klubech Comic Relief a Improv, ale brzy zjistil, že dokáže vtipné repliky lépe prodávat než předvádět. Seznámil se s Benem Stillerem a jako autor se podílel na jeho seriálu The Ben Stiller Show (1992–1993; + spol. prod., herec), za který dostal Cenu Emmy. Spolupracoval rovněž na populárním sitcomu The Larry Sanders Show (1993–1998; + spol. režie, spol. prod.), jenž mu přinesl čtyři nominace na Cenu Emmy za nejlepší komediální seriál, na animované show The Critic (1994–1995, Kritik; + spol. prod., hlas) a pracoval i pro další umělce (Jim Carrey, Tom Arnold, Roseanne Barrová a jiní). Prosadil se jako tvůrce seriálů ze školního prostředí Freaks and Geeks (1999–2000, Machři a špti; + spol. režie, spol. prod. – TV) a Undeclared (2001–2002, Kolej, základ života; + spol. režie, spol. prod. – TV). Ty mu umožnily přechod k velkým filmovým projektům, v nichž uplatnil výrazné židovské prvky a pozoruhodnou směs vulgarity a inteligence. Jako režisér se uvedl divácky úspěšnými autorskými veselohrami 40 let panic a Zbouchnutá (nominace na výroční scenáristické ceny WGA za oba snímky). Podílel se také na komediálním seriálu, inspirovaném oblíbenými webovými stránkami, Funny or Die Presents... (2010–2011, Funny or Die uvádí... – TV) a jako autor a výkonný producent na úspěšném komediálním seriálu Girls (2012–2017; uveden v televizi), za nějž má Cenu BAFTA v kategorii mezinárodních seriálů, Cenu WGA a další dvě nominace na Emmy. Za autorský podíl na titulní písni z filmu Těžká cesta: Příběh Deweyho Coxe byl nominován na Grammy a na Zlatý glóbus. Od roku 1997 je jeho manželkou herečka Leslie Mannová, s níž má dvě dcery. – Filmografie: (neúplná; produkce či výkonná produkce nebo podíl na nich, není-li uvedeno jinak) Crossing the Bridge (1992, Na rozhraní; r. Mike Binder – V), Heavyweights (1994, Těžké váhy; r. Steven Brill; + spol. sc., herec – V), Celtic Pride (1996, Blázniví fandové; r. Tom De Cerchio; + spol. nám., sc. – V), Cable Guy (1996, The Cable Guy; r. Ben Stiller), Anchorman: The Legend of Ron Burgundy (2004, Zprávař; r. Adam McKay; + herec – V), Wake Up, Ron Burgundy: The Lost Movie (2004, Prober se, Rone Burgundy: Ztracený film; r. Adam McKay; + herec), Kicking & Screaming (2005, Zelená je tráva; r. Jesse Dylan – V), The TV Set (2006, Televizní hrátky; r. Jake Kasdan – TV), Talladega Nights: The Ballad of Ricky Bobby (2006, Ricky Bobby: Nejrychlejší jezdec; r. Adam McKay – V), Superbad (2007, Superbad; r. Greg Mottola), Walk Hard: The Dewey Cox Story (2007, Neuvěřitelný život rockera Coxe; r. Jake Kasdan; + spol. sc., spol. písně – V), Drillbit Taylor (2007, Tvrdák Taylor; r. Steven Brill – V), Kopačky (2008, Forgetting Sarah Marshall; r. Nicholas Stoller), Step Brothers (2008, Bratři z donucení; r. Adam McKay – V), Pineapple Express (2008, Travička zelená; r. David Gordon Green; + spol. nám. – V), Year One (2009, Rok jedna; r. Harold Ramis – V), Dostaň ho tam (2010, Get Him to the Greek; r. Nicholas Stoller; + spol. píseň), Ženy sobě (2011, Bridesmaids; r. Paul Feig), Ošetřovatel (2011, Zookeeper; r. Frank Coraci; hlas), Wanderlust (2012, Tohle je ráj; r. David Wain – V), The Five-Year Engagement (2012, Zásnuby na dobu neurčitou; r. Nicholas Stoller – V), Love Song (2013, Begin Again; r. John Carney), Anchorman: The Legend Continues (2013, Zprávař 2 – Legenda pokračuje; r. Adam McKay – V); (podíl na scénáři, není-li uvedeno jinak) Finty Dicka a Jane (2005, Fun with Dick and Jane; r. Dean Parisot; + spol. nám.), Zohan: Krycí jméno Kadeřník (2008, You Don't Mess with the Zohan; r. Dennis Dugan); (režie, není-li uvedeno jinak) příběh nesmělého prodavače 40 let panic (2005, The 40 Year Old Virgin; + režie, spol. prod.) se Stevem Carellem, drsná romantická komedie o následcích jednoho povyražení Zbouchnutá (2007, Knocked Up; + sc., spol. prod.) s Katherine Heiglovou a Sethem Rogenem, příběh dvojice kabaretních bavičů Funny People (2009, Komici; + sc., spol. prod. – V) s Adamem Sandlerem a Sethem Rogenem, komediální portrét krize středního věku This Is 40 (2012, Čtyřicítka na krku; + nám., sc., spol. prod. – V) s Paulem Ruddem a Leslie Mannovou, příběh plnoštíhlé vitální novinářky, jež se zalekne stálého vztahu, Vykolejená (2015, Trainwreck; + spol. prod.) s autorkou scénáře Amy Schumerovou v titulní úloze. -mim-

Aranoa, Fernando León de k filmu Perfektní den

FERNANDO LEÓN DE ARANO (nar. 26. 5. 1968, Madrid) vystudoval kvůli původnímu zájmu o komiksy výtvarné umění na Madridské univerzitě (UCM), přičemž ho během studií zaujal film. Začínal jako televizní scenárista na seriálech a různých programech. Později se věnoval dokumentární tvorbě, v níž se zaměřil především na různé humanitární katastrofy a na osudy imigrantů. V celovečerním hraném filmu úspěšně debutoval autorskou tragikomií Rodina, za níž získal výroční Cenu Goya za debut a Cenu za debut na Mezinárodním filmovém festivalu ve Valladolidu. Také jeho další hrané filmy byly oceněny: Čtvrt – Stříbrná mušle za režii v San Sebastián, Ceny Goya za režii a původní scénář, Pondělky na slunci – Zlatá mušle a Cena FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v San Sebastián, Cena Goya za režii, Perfektní den – Cena Goya za scénář-adaptaci. Podílel se i na dokumentu o uprchlících Neviditelní, oceněném Cenou Goya za dokumentární film. V roce 2004 založil vlastní produkční společnost Reposado. Jako pedagog spolupracuje mimo jiné se Sundance Institutem. Píše scénáře nejen ke svým filmům, ale i povídky, vydal dvě knihy a pracoval i jako karikaturista a ilustrátor. – *Filmografie*: (podíl na scénáři, není-li uvedeno jinak) Por fin solos! (1994, Konečně sami; r. Antonio del Real), Los hombres siempre mienten (1995, Muži pořád lžou; r. Antonio del Real), Corazón loco (1997, Pomatené srdce; r. Antonio del Real; + nám. – TV), Insomnio (1998, Nespavost; r. Chus Gutiérrezová), Cha-cha-chá (1998, Cha-cha-cha; r. Antonio del Real – TV), dok. La espalda del mundo (2000, Rub světa; r. Javier Corcuera), La gran vida (2000, Prožij to naplno!; r. Antonio Cuadri – V), Fausto 5.0 (2001, Faust 5.0; r. Alex Ollé, Isidro Ortiz, Carlos Padrissa; sc.), dok. La guerilla de la memoria (2002, Památný odboj; r. Javier Corcuera), Una familia perfecta (2012, Dokonalá rodina; r. Paolo Genovese); (režie a scénář, či podíl na něm, není-li uvedeno jinak) kr. f. Sirenas (1994, Sirény), dok. Izbieglize (1995, Uprchlíci), tragikomický příběh o jedné rodinné oslavě Familia (1996, Rodina – TV), obrázek života madridské čtvrti Carabanchel z pohledu tří mladíků Barrio (1998, Čtvrt), dokumenty Primarias (1998, Primárky) a Caminantes (2001, Poutníci), psychologické drama s příměsí hořké komedie o partě přátel, propuštěných z práce v loděnicích, Los lunes al sol (2002, Pondělky na slunci – TV) s Javierem Bardemem, psychologické drama o přátelství dvou madridských prostitutek, z nichž jedna je ve Španělsku bez pracovního povolení, Princezny (2005, Princesas; + spol. prod.), segment Buenas noches Ouma (Dobrou noc, Oumo) z unikátního dokumentárního projektu Lékaři bez hranic o práci členů této organizace Invisibles (2007, Neviditelní – TV), iniciovaného Javierem Bardemem, další drama o osudu obyčejných lidí Amador (2010; + spol. prod.), hořká komedie z konce balkánské války o obtížích humanitárních pracovníků Perfektní den (2015, A Perfect Day; + spol. prod.) s Beniciem Del Torem a Timem Robbinsem. -tbk-

Arcel, Nikolaj k filmu Zabijáci

NIKOLAJ ARCEL (nar. 25. 8. 1972, Kodaň) je synem psycholožky a architekta. Vystudoval režii na Dánské filmové škole v Kodani (2001). Jeho absolventský snímek Vojckova poslední symfonie získal Hlavní cenu na Mezinárodním festivale krátkých filmů v Clermont-Ferrand. Je autorem či spoluautorem (často s Rasmusem Heisterbergem) řady scénářů včetně adaptace prvního dílu slavné Larssonovy trilogie Milénium, Muži, kteří nenávidí ženy (nominace na Cenu BAFTA). Jako spoluautor námětu se podílel na seriálu De udvalgte (2005, Vyvolení). Arcelův celovečerní režijní debut Královská hra uspěl při vyhlašování dánských filmových cen Bodil (nejlepší dánský film, nejlepší režie, nejlepší scénář-adaptace). Velkého úspěchu dosáhl výpravným historickým snímkem Královská aféra, natočeným hlavně v České republice (Stříbrný medvěd na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně za scénář a mužský herecký výkon, dánská výroční cena Robert v devíti kategoriích včetně nejlepší režie, nominace na Oscara, na Zlatý glóbus a na Césara pro nejlepší cizojazyčný film). Za tento snímek se stal též laureátem Dreyerovy ceny (2012), udělované především mladým filmařům. Jeho starší sestrou je herečka Nastja Arcelová (nar. 1963). – *Filmografie*: (scénář nebo podíl na něm, není-li uvedeno jinak) kr. filmy De vendte aldrig hjem (1997, Nikdy se nevrátí; + režie), Woyzecks sidste symfoni (2001, Vojckova poslední symfonie; + režie, herec) a Meningen med

Flemming (2001, Flemmingův význam; r. Ole Stenum), Klatretøsen (2002, Chyťte tu holku!; r. Hans Fabian Wullenweber – TV), Bagland (2003, Šrám; r. Anders Gustaffson), politický thriller ze zákulisí parlamentních voleb podle románu Nielse Krauseho-Kjaera Kongekabale (2004, Královská hra; + režie), dobrodružný rodinný fantastický o souboji čtveřice hrdinů na život a na smrt se silami zla, De fortabte sjæles Ø (2007, Ostrov ztracených duší; + režie – TV), Cecilie (2007; r. H. F. Wullenweber), dok. f. Forførerens fald (2007, Svůdcův případ; r. Laurits Munch-Petersen, Frank Piesecki Poulsen), anim. f. Rejsen til Saturn (2008, Cesta na Saturn; r. Thorbjørn Christoffersen, Craig Frank), Muži, kteří nenávidí ženy (2009, Män som hatar kvinnor; r. Niels Arden Oplev), laskavý a vtipný portrét generace mužů, vyvlékajících se z velkých závazků a hledajících odpovědi na zásadní otázky o životě a lásce, Sandheden om mænd (2010, Pravda o mužích; + režie – TV), historická freska podle románu Bodil Steensen-Lethové o lásce mezi německým lékařem Johannem Struenseem a královnou Karolinou Matyldou, odehrávající se v letech 1766–1783, Královská aféra (2012, En kongelig affære; + režie), kriminální thriller podle předloh Jussiho Adlera-Olsena Žena v kleci (2013, Kvinden i buret; r. Mikkel Nørgaard) a Zabijáci (2014, Fasandraeberne; r. Mikkel Nørgaard), Antboy (2013; r. Ask Hasselbalch; spol. nám.).

-fik-

Arnby, Jonas Alexander k filmu Když zvířata sní

JONAS ALEXANDER ARNBY (nar. 10. 1. 1974, Kodaň) působí ve filmové branži od roku 1994. V roce 1995 začal natáčet oceňované hudební videoklipy a reklamní spoty (mimo jiné Ruffles, Carlsberg, McDonald's, Tele 2). Studoval obor filmu a televize Londýnské školy médií (1998–2000) a na kodaňské soukromé filmové škole Super-16 (2001–2004). Později působil jako pedagog na Dánské národní filmové škole. Ve vedlejších pomocných funkcích pracoval na filmech Larse von Triera Prolomit vlny (1996, Breaking the Waves) a Tanec v temnotách (2000, Dancer in the Dark). Jeho celovečerní debut Když zvířata sní byl uveden na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes 2014 v rámci Týdne kritiky a na řadě dalších festivalů (mimo jiné i na Mezinárodním festivalu filmů pro děti a mládež ve Zlíně 2015). Byl též nominován na výroční cenu Bodil za nejlepší dánský film a na Mezinárodním filmovém festivalu v Aténách získal jeho tvůrce Cenu za režii. Arnby je spoluzakladatelem produkční společnosti Circus Alphaville. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. filmy En vaskeægte Historie (1996, Vypraná Historie), Hjemvendt (2001, Vráceno; + spol. sc., prod.) a Manden der blandt andet var en sko (2004, Muž, který byl mimo jiné botou), psychologický horor o šestnáctileté dívce z rybářské vesnice v Jutsku, která postupně odhalí děsivé rodové tajemství, spjaté s proměnou v šelmu, Když zvířata sní (2014, Når dyrene drømmer; + spol. nám.).

-tbk-

Assayas, Olivier k filmu Sils Maria

OLIVIER ASSAYAS (nar. 25. 1. 1955, Paříž) je synem uznávaného scenáristy Jacquesa Rémyho (vlastním jménem Raymond Assayas, 1911–1981), jemuž během jeho nemoci pomáhal mimo jiné i při přepisování scénářů pro televizní seriál o komisaři Maigretovi. Studoval literaturu a malířství. Vedle vlastních filmařských pokusů, s nimiž však nebyl spokojen, byl v letech 1979–1985 redaktorem a výrazným kritikem filmové revue Cahiers du Cinéma (psal mimo jiné rozsáhlé studie o americkém hororovém filmu a hongkongské kinematografii). Od poloviny 80. let se uplatnil jako scenárista a režisér. Za celovečerní debut Zmatek si odnesl Cenu kritiky z Mezinárodního filmového festivalu v Benátkách, kde v roce 2012 získal i Cenu Osella za scénář filmu Così je ve vzduchu. Jeho vesměs sofistikované a eklektické, tematicky i formálně odlišné filmy, v nichž nezřídka propojuje prvky asijské kultury a běčkových žánrů, byly často uváděny v soutěžních sekcích prestižních festivalů a získaly různé ceny (mimo jiné Irma Vep cenu na Mezinárodním filmovém festivalu v Rotterdamu). Jeho nejúspěšnějším titulem se stala biografická třídílná minisérie Carlos, uvedená i v kinech: Cena LAFA za režii ex aequo a za cizojazyčný film, Cena NSFC za cizojazyčný film, nominace na Césara a na Evropskou filmovou cenu za režii, nominace na Zlatý glóbus za nejlepší minisérii nebo televizní film. K jeho častým spolupracovníkům patřili střihač Luc Barnier, kameramani Denis

Lenoir a Eric Gautier. Spolu se Stigem Björkmanem připravil knihu *Conversation avec Bergman* (1990, Rozhovor s Bergmanem). Byl hostem na Mezinárodním filmovém festivalu Karlovy Vary 1997 a na Febiofestu 2011, kde byly uvedeny retrospektivy jeho tvorby. Jeho manželkou a protagonistkou dvou jeho filmů (Irma Vep, Život je peklo) byla herečka Maggie Cheungová (1998–2001. Od roku 2007 byl ženatý s režisérkou Miou Hansen-Løveovou (nar. 1981). Jeho bratr Michka Assayas (nar. 1958) je spisovatelem a novinářem. – *Filmografie: (spolupráce na scénáři)* kr. f. Scopitone (1980; r. Laurent Perrin), Rendez-vous (1985, Schůzka; r. André Téchiné – TV), Passage secret (1985, Tajná chodba; r. Laurent Perrin), Místo zločinu (1986, Le lieu du crime; r. André Téchiné), L'unique (1986, Jediná; r. Jérôme Diamant-Berger), Avril brisé (1987, Krvavý duben; r. Liria Bégéjaová), Alice et Martin (1998, Alice a Martin; r. André Téchiné – TV), Filha da mãe (1990, Matčina dcera; r. João Canijo); *(scénář a režie)* kr. a střm. filmy Copyright (1979), Rectangle, deux chansons de Jacno (1980, Obdélník, dvě Jacnovy písně), Laissé inachevé à Tokyo (1982) a Winston Tong en studio (1984, Winston Tong ve studiu), stylizované psychodrama o trojici mladých rockových muzikantů, kteří se snaží vyrovnat s vraždou, jíž se nešťastnou náhodou dopustili, Désordre (1986, Zmatek), drama obsedantní lásky, komplikované nezralostí a generačními rozdíly, L'enfant de l'hiver (1989, Dítě zimy), příběh devatenáctiletého mladíka, který se s otcovou dvacetiletou milenkou vydá na cestu zločinu, Paris s'éveille (1991, Paříž se probouzí), rodinné drama o pátrání dvacetileté hrdinky po otcově totožnosti, Une nouvelle vie (1993, Nový život), psychologická sonda do duší dvou dospívajících delikventních dětí z pařížského předměstí na počátku 70. let L'eau froide (1994, Chladná voda – TV), epizoda La page blanche (1994, Prázdná stránka) z televizního seriálu Tous les garçons et les filles de leur âge... (Všechny chlapci a dívky stejného věku...), poeticky stylizovaný civilní film o chaotickém natáčení remaku klasického němému filmu o upírech, jehož titulní hrdinku ztělesňuje hongkongská akční hvězda, Irma Vep (1996 – TV), dok. o tchajwanském filmaři HHH – Portrait de Hou Hsiao-Hsien (TV–1997, HHH – Portrét Hou Hsiao-hsiena) z televizního cyklu Cinéma, de notre temps (Film naší doby), drama mapující osudy dvou kamarádů, poznamenané smrtelnou nemocí jednoho z nich, Fin août, début septembre (1999, Konec srpna, začátek září), adaptace „románu-řeky“ Jacquesa Chardonnea, odehrávající se v pozdním 19. století, Les destinées sentimentales (2000, Sentimentální osudy), špionážní thriller o nekalých praktikách obchodních korporací s virtuální realitou, týkající se porna, Demonlover (2002 – V), příběh cesty někdejší slavné rockové zpěvačky od drogové závislosti k mateřské odpovědnosti Clean (2003, Život je peklo – V), epizoda o drogově závislé americké herečce během pařížského natáčení kostýmního filmu Quartier des Enfants rouges z kolektivního filmu Paříži, miluji Tě (2006, Paris, je t'aime), hudební dok. z rockového festivalu Saint Brieuc, nazvaný Noise (2006; + spol. kam.), erotický thriller o osudu mladé bývalé prostitutky, která je donucena utéct do Hongkongu, Boarding Gate (2007, Vstupní brána – TV), skeč o schůzce milenců v kině Recrudescence (Zhoršení) z kolektivního filmu Chacun son cinéma (2007, Každému jeho film), střm. hudební dok. o spolupráci německého skladatele a francouzského tanečníka a choreografa albánského původu Stockhausen/ Preljocaj Dialogue (TV–2007), záznam baletního představení Angelina Preljocaje na Stockhausenovu hudbu Eldorado (2008), komorní rodinné drama, v němž trojice sourozenců řeší po matčině smrti problém se vzácným uměleckým dědictvím, L'heure d'été (2008, Letní čas), epický portrét legendárního egomaniackého teroristy venezuelského původu Carlos (2010), částečně autobiografický snímek, evokující atmosféru po sociálních bouřích v Paříži a na předměstích počátkem 70. let, Così je ve vzduchu (2012, Après mai), drama stárnoucí herečky, pochybující o sobě samé, Sils Maria (2014, Clouds of Sils Maria). -fik-

Augusto, Daniel k filmu Poutník – nejlepší příběh Paula Coelho

DANIEL AUGUSTO (nar. 1972, São Paulo, Brazílie) studoval filmovou vědu na Fakultě komunikace a marketingu Institutu Armanda Alvarese Penteada v São Paulu. Po studiích natáčel videoklipy, reklamní a propagační spoty. V první polovině 90. let se uplatnil jako herec v televizních seriálech Pátria minha (TV–1994, Má vlast) nebo História de amor (TV–

1995, Příběh lásky), později působil jako dokumentarista a střihač. Zároveň natáčel krátké hrané snímky a prosadil se i v hrané televizní tvorbě. Podílel se na komediálním rodinném televizním seriálu Desprogramado (TV–2010, Neprogramovaný) nebo na gastronomické televizní show O guia (TV–2009, Průvodce). Pro kina natočil ambiciózní debut Poutník – nejlepší příběh Paula Coelha. Přednášel brazilskou literaturu na univerzitě v São Paulu. – *Filmografie: (dokumenty, režie, scénář či podíl na něm, není-li uvedeno jinak)* Mapas urbanos (TV–1998, Městské mapy), Confidências do Rio das Mortes (TV–1999, Přiznání Ria das Mortes; r. Paschoal Samora; střih), kr. dok. Seu Nenê da Vila Matilde (2001, Vaše Nene z Vila Matilde; r. Carlos Cortez; střih), Mapas urbanos 2: Recife dos poetas e compositores (TV–2001, Městské mapy 2: Recife básníků a skladatelů), Fordlandia (2009), Lutas.doc (TV–2010), dl. dok. Amazônia desconhecida (2013, Neznámá Amazonka; spol. r. Eduardo Rajabally; + spol. střih); (hraná tvorba, režie, scénář či podíl na něm, není-li uvedeno jinak) kr. filmy Coentro e quiabo na carne de sol (1995, Koriandr a ibišek na pečeném masu; r. Eduardo Abad; kamera), She's Lost Control (2009, Nezvládá to) a Porn karaoke (2012, Porno karaoke; + střih), celovečerní debut, životopisný snímek o světově proslulém brazilském spisovateli Não pare na pista: A melhor história de Paulo Coelho (2014, Poutník – nejlepší příběh Paula Coelha; režie, spol. střih). -jš-

Banksová, Elizabeth k filmu Ladíme 2

ELIZABETH BANKSOVÁ (vlastním jménem Elizabeth Irene Mitchell, nar. 10. 2. 1974, Pittsfield, Massachusetts) vystudovala umění na Pensylvánské univerzitě ve Filadelfii (1996) a pokračovala v hereckých studiích na Americké divadelní konzervatoři v San Franciscu (Zbytečnosti, Betlém, Sen noci svatojánské, Bezvýznamná žena, Strýček Váňa). V roce 1998 odešla do New Yorku, kde pokračovala v jevištní práci a získala pohostinské role v televizních seriálech Third Watch (Třetí hlídka – TV), Sex and the City (Sex ve městě – TV), Law & Order: Special Victims Unit (Zákon a pořádek: Útvar pro zvláštní oběti – TV), Without a Trace (Beze stopy – TV), Stella, Wainy Days (Wainovské dny), Modern Family (Taková moderní rodinka – TV). Přesídlila do Hollywoodu, kde se objevila v malých, ale viditelných úlohách diváckých hitů Spider-Man (šéfredaktorova sekretářka Brantová) a Chyť mě, když to dokážeš (bankovní úřednice Lucy). Prosadila se hlavní ženskou rolí manželky majitele slavného dostihového koně Marcely Howardové v dramatu Seabiscuit a zaujala také rolemi náruživé knihkupyně Beth ve veselohře 40 let panic a oddané manželky Starly Grantové v komediálním hororu o boji s vesmírným parazitem Slimák. Ztělesnila jednu z dvojice titulních postav v komedii Zack a Miri točí porno a měla hlavní úlohy v hollywoodských thrillerech Tři dny ke svobodě (neprávem odsouzená manželka Lara Brennanová) a Muž na hraně (policejní vyjednávačka Lydia Mercerová). Další popularitu jí přinesly postavy dvou moderátorek: vyfintěné Effie v úspěšné dystopické sérii Hunger Games a Gail v hudební komedii Ladíme!, jejíž pokračování sama režírovala. V šesté sezoně populárního seriálu Scrubs (2006–2007, Doktůrci – TV) ztělesnila těhotnou uroložku Kim Briggsou a ve dvou řadách jiného úspěšného seriálu 30 Rock (2010–2012, Studio 30 Rock – TV) hrála televizní reportérku Avery Jessupovou (dvě nominace na Emmy). V červenci 2003 se provdala za sportovního novináře Maxe Handelmana, s nímž má dva syny (kteří přišli na svět prostřednictvím náhradní matky). Společně vlastní výrobní společnost Brownstone Productions. – *Filmografie: (herečka, není-li uvedeno jinak)* Surrender Dorothy (1998, Vzdát se Dorothy; r. Kevin DiNovis), Drsnej Shaft (2000, Shaft; r. John Singleton), Léto k nepřežití (2001, Wet Hot American Summer; r. David Wain), Ordinary Sinner (2001, Obyčejný hříšník; r. John Henry Davis), Spider-Man (2002, Spider-Man; r. Sam Raimi), Swept Away (2002, Trosečníci; r. Guy Ritchie – V), Chyť mě, když to dokážeš (2002, Catch Me If You Can; r. Steven Spielberg), Seabiscuit (2003; r. Gary Ross – V), The Trade (2003, Obchod; r. Thomas T. Halikias), Spider-Man 2 (2004, Spider-Man 2; r. Sam Raimi), Heights (2004, Výšky; r. Chris Terrio), Sexual Life (2004, Sexuální život; r. Ken Kwapis – TV), The Sisters (2005, Sestry; r. Arthur Allan Seideman – TV), The Baxter (2005, Baxter; r. Michael Showalter – V), 40 let panic (2005, The 40 Year Old Virgin; r. Judd Apatow), Daltry Calhoun (2005, Daltry Kelhůn; r. Katrina Holden Bronsonová – TV), Slither (2006,

Slimák; r. James Gunn – V), Invincible (2006, Nepřemožitelný; r. Ericson Core – V), Spider-Man 3 (2007, Spider-Man 3; r. Sam Raimi), Bill (2007; r. Melisa Wallacková, Bernie Goldmann – V), Fred Claus (2007, Santa má bráchu; r. David Dobkin – V), Definitely, Maybe (2007, Určitě, možná; r. Adam Brooks – V), Comanche Moon (TV–2008, Komančský měsíc; r. Simon Wincer), Seznamte se s Davem (2008, Meet Dave; r. Brian Robbins), Lovely, Still (2008, Zralá láska; r. Nicholas Fackler – TV), Zack a Miri točí porno (2008, Zack and Miri Make a Porno; r. Kevin Smith), W. (2008; r. Oliver Stone – V), Role Models (2008, Velcí bratři; r. David Wain – V), The Uninvited (2008, Nezvaná; r. Charles a Thomas Guardovi – V), Tři dny ke svobodě (2010, The Next Three Days; r. Paul Haggis), The Details (2010, Detaily; r. Jacob Aaron Estes), Our Idiot Brother (2011, Beznadějný trouba; r. Jesse Peretz – TV), Muž na hraně (2012, Man on a Ledge; r. Asger Leth), Hunger Games (2012, The Hunger Games; r. Gary Ross), Jak porodit a nezbáznit se (2012, What to Expect When You're Expecting; r. Kirk Jones), People Like Us (2012, Lidé jako my; r. Alex Kurtzman – V), Ladíme! (2012, Pitch Perfect; r. Jason Moore; + spol. prod.), Hunger Games: Vražedná pomsta (2013, The Hunger Games: Catching Fire; r. Francis Lawrence), Walk of Shame (2013, Ulička hanby; r. Steven Brill – TV), Little Accidents (2014, Malé nehody; r. Sara Colangeloová), Lego příběh (2014, The Lego Movie; r. Phil Lord, Christopher Miller; hlas), Every Secret Thing (2014, Každé tajemství; r. Amy Bergová), Love & Mercy (2014, Láska a soucit; r. Bill Pohlad), Hunger Games: Síla vzdoru 1. část (2014, The Hunger Games: Mockingjay – Part 1; r. Francis Lawrence), Bez kalhot XXL (2015, Magic Mike XXL; r. Gregory Jacobs), The Hunger Games: Mockingjay – Part 2 (2015, Hunger Games: Síla vzdoru 2. část; r. Francis Lawrence); (režie, není-li uvedeno jinak) Náhradníci (2009, Surrogates; r. Jonathan Mostow; spol. prod.), kr. filmy AIDS: We Did It! (2010, AIDS: Dokázali jsme to!) a Just a Little Heart Attack (2011, Jenom malý infarkt; + herečka), epizoda Rande na základce (Middle School Date) z filmu Mládeži nepřístupno (2013, Movie 43; + herečka v povídce Beezel), Ladíme! 2 (2015, Pitch Perfect 2; + spol. prod., herečka).

-mim-

Bell, Wes k filmu Labyrint: Zkoušky ohněm

WES BALL (nar. 28. 10. 1980, Florida) vystudoval filmovou produkci na Floridské státní univerzitě v Tallahassee a za svůj absolventský kombinovaný snímek Nedokončený příběh získal studentského Oscara. Po škole založil vlastní studio Oddball Animation, v němž se zabýval počítačovou animací a grafikou, převážně pro různé dokumentární pořady. Velký ohlas mu zajistily vizuální efekty k animovanému videoklipu Eye of the Storm (Ben Lovett) a zejména krátký snímek Trosky, uveřejněný na internetu a zakoupený studiem 20th Century Fox, jež autorovi umožnilo přechod k režii. – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) kr. školní filmy o kamarádství chlapce a robota Jacob: The Movie (2002, Jacob: Film; + sc., spol. výprava) a o osamělé dívence, jež svou fantazii promítá do kreslení, a získá tak přátele, A Work in Progress (2002, Nedokončený příběh; + sc., střih, anim.), kr. anim. postapokalyptická honička Ruin (2012, Trosky; + sc., střih, prod.), adaptace prvních dvou knih z dystopické série Jamese Dashnera Labyrint: Útěk (2014, The Maze Runner) a Labyrint: Zkoušky ohněm (2015, Maze Runner: Scorch Trials); (neúplná; podíl na vizuálních efektech) Beginners (2010, Začátky; r. Mike Mills – V), #Stuck (2012, V zácpě; r. Stuart Acher).

-mim-

Bird, Brad k filmu Země zítřka

BRAD BIRD (vlastním jménem Phillip Bradley Bird, nar. 24. 9. 1957, Kalispell, Montana) je po otci irského původu a vyrůstal v Oregonu. Už na sklonku 60. let se začal amatérsky zabývat animací. Jeho prvním filmem byl remake bajky Želva a zajíc, jež poslal legendárnímu animátorovi Disneyova studia Miltu Kahlovi, který se stal jeho mentorem. Po maturitě vystudoval s pomocí stipendia od Disneyho animaci postav na Kalifornském uměleckém institutu (CalArts) a následně nastoupil jako animátor u Disneyho, kde se mimo jiné anonymně podílel na Lišce a psovi. Pak pracoval pro Stevena Spielberga jako scenárista hrané epizody Osobní přitažlivost (The Main Attraction; + herec) a animované epizody Hodný pejsek (Family Dog; + režie, hlas) do jeho televizního seriálu Amazing Stories (Neuvěřitelné

příběhy – TV) a rovněž spolupracoval na filmové komedii Baterie nejsou v ceně. Podílel se na vývoji prvních osmi řad klasického animovaného seriálu The Simpsons (1989–1998, Simpsonovi – TV), jehož dvě epizody sám režíroval, a podobným způsobem také na animovaných seriálech The Critic (1994–1995, Kritik) a King of the Hill (1997, Tatík Hill a spol. – TV). Díky studiu Warner Brothers se dostal k režii celovečerního animovaného snímku Železný obr, který se sice nestal velkým hitem, ale stačil upozornit na jeho nevšední talent. Přítel z dob studií John Lasseter ho angažoval do Pixaru, kde Bird natočil mimořádně úspěšné snímky Úžasňákovi a Ratatouille. Všechna jeho celovečerní díla byla oceněna výroční animovanou cenou Annie za scénář i za režii a Cenou LAFA za nejlepší animované filmy roku. Úžasňákovi a Ratatouille navíc získaly Oscara za nejlepší animovaný film a oscarové nominace za původní scénář. Stal se členem úzkého kreativního týmu Pixaru a z titulu této funkce pomáhal s vývojem snímků Vzhůru do oblak (2009, Up; r. Pete Docter), Toy Story 3: Příběh hraček (2010, Toy Story 3; r. Lee Unkrich), Rebelka (2012, Brave; r. Mark Andrews, Brenda Chapmanová) a Univerzita pro příšerky (2013, Monsters University; r. Dan Scanlon). Postupně však přešel k režii hraných filmů, čtvrtým dílem úspěšné série Mission: Impossible – Ghost Protocol a vědecko-fantastickým titulem Země zítřka. – *Filmografie: (animované filmy; režie, není-li uvedeno jinak)* příběh chlapce, jenž se spřátelí s robotickou bytostí, The Iron Giant (1999, Železný obr; + nám. – V), parafrázující paranoidní ovzduší 50. let, příběh rodinky superhrdinů Úžasňákovi (2004, The Incredibles; + sc., hlas), kr. f. Jack-Jack Attack (2005, Jack-Jack útočí; + sc. – V), připojený k nosičům DVD s Úžasňákovými, příběh krysačky, který se v Paříži vypracuje na šéfkuchaře, Ratatouille (2007, Ratatouille; + spol. nám., sc., hlas); *(hrané filmy; režie, není-li uvedeno jinak)* komedie *batteries not included (1987, Baterie nejsou v ceně; r. Matthew Robbins; spol. sc. – TV), čtvrtý díl akčního thrilleru Mission: Impossible – Ghost Protocol (2011, Mission: Impossible – Ghost Protocol) s Tomem Cruisem jako neohroženým agentem Ethanem Huntem, rodinná sci-fi o světě, stvořeném lidmi a ohrožujícím lidstvo, Země zítřka (2015, Tomorrowland; + spol. nám., spol. sc., spol. prod.). s Georgem Clooneym. -tbk- / -mim-

Blomkamp, Neill k filmu Chappie

NEILL BLOMKAMP (nar. 17. 9. 1979, Johannesburg, Jihoafrická republika) pracoval už ve čtrnácti letech jako animátor pro televizi. Když jeho rodina přesídlila do Kanady, absolvoval program trojrozměrné animace a vizuálních efektů na Vancouverské filmové škole (1998). Jako animátor se podílel na tricích různých televizních seriálů, například Stargate SG-1 (uveden v televizi), First Wave (První vlna), Mercy Point (Nemocnice Mercy Point), Smallville (uveden v televizi) a Dark Angel (Černý anděl – TV), za jehož pilotní epizodu byl nominován na Cenu Emmy. Režíroval reklamní spoty (Nike, Citroën, Gatorade) a hudební videoklipy. Na čtyřech krátkých filmech si vyzkoušel možnosti spojení jednoduchého, dokumentárně laděného příběhu s realistickými počítačovými efekty. Začal spolupracovat s režisérem Peterem Jacksonem, nejprve na krátkém válečném snímku Překročit linii, pak na nerealizovaném filmu podle populární série videoher Halo (zůstalo pouze u trojice spotů k propagaci hry Halo 3) a konečně na svém celovečerním debutu District 9 (Cena LAFA pro filmaře nové generace, nominace na Cenu BAFTA za scénář a za režii, nominace na Oscara a na Zlatý glóbus za scénář), jež Jackson produkoval. Kromě manželky, kanadské scenáristky Terri Tatchellové, s ním často spolupracují jihoafrický herec Sharlto Copley a Kanadčané Trent Opaloch (kamera) a Julian Clarke (střih). – *Filmografie: (podíl na vizuálních efektech, není-li uvedeno jinak)* Aftershock: Earthquake in New York (TV–1999, Následky otřesu: Zemětřesení v New Yorku; r. Mikael Salomon – TV), 3000 mil na útěku (2001, 3000 Miles to Graceland; r. Demian Lichtenstein), kr. filmy Tetra Vaal (2004; + sc., režie, střih), Alive in Joburg (2005, Živý v Joburgu; + sc., režie), Yellow (2006, Žlutý; + spol. sc., režie), Tempbot (2006, Robot na výpomoc; + režie) a Crossing the Line (2008, Překročit linii; r. Peter Jackson; dod. režie); *(režie, není-li uvedeno jinak)* pozoruhodná sci-fi o zubožených mimozemských imigrantech District 9 (2009, District 9; + spol. sc.), natočená jako fiktivní televizní reportáž, sci-fi drama z rozdělené společnosti 22. století Elysium (2013, Elysium; + sc., spol. prod.) s Mattem

Damonem a Jodíí Fosterovou, akční krimi o přeprogramovaném policejním robotovi Chappie (2015, Chappie; + spol. sc., spol. prod.), volně vycházející z jeho dvouminutového kráťasu Tetra Vaal. -mim-

Bodrov, Sergej k filmu Sedmý syn

SERGEJ BODROV (vlastním jménem Sergej Vladimirovič Bodrov, nar. 28. 7. 1948, Chabarovsk, Rusko) studoval dva roky na Energetickém institutu v Moskvě. Pracoval jako zámečník, soustružník, nakladač a jako osvětlovač v Mosfilmu. Občas publikoval humoristické povídky. V letech 1971–1975 studoval scenáristiku na moskevském VGIK. Úspěšnou kariéru scenáristy (kolem třiceti filmů) rozšířil v polovině 80. let o režii. Nejčastějšími tématy jeho děl jsou problémy novodobé ruské emigrace a velké historické náměty. Již několik let žije v cizině, především v USA, kde působí jako pedagog, režisér a producent pod jmény Sergey či Sergei Bodrov. Byl oficiálním hostem Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech 1996 a převzal tu Křišťálový globus a Cenu ekumenické poroty za film Kavkazský zajatec, jímž dosáhl domácího (Ceny Nika za scénář a režii) i dalšího mezinárodního úspěchu (nominace na Oscara a na Zlatý glóbus za cizojazyčný film). Také jeho další tituly získaly významná ocenění: Svoboda je radost – Grand Prix des Amériques na Mezinárodním filmovém festivalu v Montrealu, Mongol – Čingischán – nominace na Oscara za cizojazyčný film, nominace na Cenu EFA za nejlepší film, Ceny Nika mimo jiné za nejlepší film a režii, Cena NBR za nejlepší film. Bodrov vydal sbírku povídek Avtoportret v koridori (1981, Autoportrét na chodbě). Jeho tragicky zesnulý syn Sergej Bodrov ml. (1971–2002) byl příležitostným hercem s režisérskými ambicemi. – *Filmografie: (scénář nebo podíl na něm, není-li uvedeno jinak):* Správný kluk (1978, Balamut; r. Vladimir Rogovoj), Moje Anfisa (1979, Moja Anfisa; r. Eduard Gavrilo), Milovaná žena mechanika Gavrilo (1981, Ljubimaja ženščina mechanika Gavrilo; r. Pjotr Todorovskij), Dolgij mlečnyj puť (1983, Dlouhá mléčná dráha; r. Amangeldy Tažbajev), Velmi důležitá osoba (1984, Očeň važnaja persona; r. Jevgenij Gerasimov), Jurka, syn velitele (1984, Jurka – syn komandira; r. Nikolaj Lukjanov), Ně choditě, děvki, замуž (1985, Děvčata, nevdávejte se; r. Jevgenij Gerasimov), Moj dom na zeljonych cholmach (1986, Můj dům na zelených pahorcích; r. Asja Sulejevová), Divoká holubice (1986, Čužaja Belaja i Rjaboj; r. Sergej Solovjov; herec), Francouz (1988, Francuz; r. Galina Jurkovová), Na pomošč, bratcy (1988, Na pomoc, bráškové!; r. Ivan Vasiljev), Syn (1989; r. Chalmamed Kakabajev), ...i vsja ljubov (1989, ...a všechna láska; r. Anatolij Vasiljev), kr. f. Krejzi (1989, Crazy; r. Sergej Gazarov), Naš čelovek v San-Remo (1990, Náš člověk v San Remu; r. Alexandr Jefremov), Somebody to Love (1994, Mít někoho rád; r. Alexandre Rockwell; + spol. prod.), Východ-Západ (1999, Est-Ouest; r. Régis Wargnier), Sjostry (2001, Sestry; r. Sergej Bodrov ml.), Šiza (2004, Cvok; r. Gulšad Omarovová; + spol. prod.), Baksy (2008, Šamanka; r. Gulšad Omarovová; + spol. prod.); *(režie a scénář, či podíl na něm, není-li uvedeno jinak)* lyrická komedie o milostných problémech jedné školačky Sladkij sok vnutri travy (1984, Sladká šťáva trávy; spol. r. Amambek Alpijev), drama Ja těbja něnavižu (TV–1986, Nenávidím tě), sociálně-psychologické drama o mládežnické hudební skupině Něprofessionaly (1985–1987, Neprofesionálové), drama sirotka, umístěného do dětského domova, S. E. R. /Svoboda eto raj (1988, Svoboda je radost – TV), kriminální melodrama ze života švindlířských karbaníků Katala (1989, Falešný hráč), The Man on Red Square (TV–1991, Muž na Rudém náměstí), melodrama o setkání odborářské „bohyně“ z perestrojkového Ruska a jejího bývalého ctitele ve švýcarském městečku Belyj koroľ, krasnaja koroleva (1992, Bílý král, rudá královna), koprodukční rusko-americké kriminální melodrama Ja chotěla uvidět angelov (1992, Chtěla jsem spatřit anděly), aktualizovaná adaptace povídky L. N. Tolstého Kavkazský zajatec (1995, Kavkazskij plennik; + spol. prod.), dobrodružný příběh o přátelství chlapce a koně Running Free (1999, Nespoutaní; režie – V), gangsterská „mýdlová opera“ z prostředí ruské mafie The Quickie (2001, Rychlovka; + spol. prod.), pohádkové melodrama o sblížení cirkusové artistky a medvěda, který se promění do lidské podoby, Bear's Kiss (2002, Polibek medvěda; + spol. prod.), historický epos z Kazachstánu 18. století Nomad (2005, Nomád; spol. r. Ivan Passer – V), historicko-biografická freska Mongol – Džingischán (2007, Mongol; + spol. prod.), hudební

dok. o britské extravagantní kapele The Tiger Lillies s názvem Drunken Sailor (2007, Opilý námořník; + spol. prod.), epizoda The Voice (Hlas) z filmu Stories on Human Rights (2008, Příběhy o lidských právech), komedie Doč Jakudzy (2010, Dcera Jakuzy; spol. r. Gulšad Omarovová), akční dobrodružná fantasy Sedmý syn (2014, Seventh Son; režie). -fik-

Bogdanovich, Peter k filmu Je prostě báječná

PETER BOGDANOVICH (nar. 30. 7. 1939, Kingston, stát New York) je synem srbského malíře a pianisty Borislava Bogdanoviče a vyrůstal na Manhattanu, kde vystudoval herectví u Stelly Adlerové. Už jako teenager hrál na jevišti a byl mimo jiné režisérem a producentem mimobroadwayské inscenace Odetsovy cynické hry z hollywoodského zákulisí Velký nůž. Stal se nadšeným a častým návštěvníkem filmových představení. V 60. letech programoval newyorské umělecké kino a zabýval se filmovou publicistikou v časopisech Film Culture, Movie a Esquire. Pro Muzeum moderního umění psal monografie o významných amerických režisérech (Orson Welles, Howard Hawks, Alfred Hitchcock, Fritz Lang, John Ford, Allan Dwan) a díky rozhovorům s nimi načerpal spoustu znalostí a zkušeností. Nastoupil jako asistent režie u Rogera Cormana, ale působil i v jiných funkcích (například anonymní scenárista a druhý režisér Divokých andělů nebo režisér dodatečných scén pro sovětskou sci-fi Planeta bouří, uvedenou v americké distribuci pod názvem Cesta na planetu prehistorických žen). V Cormanově produkci také režíroval svoji prvotinu Terče, která se pro něho stala odrazovým můstkem k úspěšné kariéře. Vrcholné období jeho tvorby spadá do první poloviny 70. let a je charakteristické formální i tematickou fixací na zlatou éru hollywoodské kinematografie. Jeho nejvýznamnějším dílem zůstává nostalgické drama Poslední filmové představení s mistrovsky vystiženou atmosférou odumírajícího texaského městečka na počátku 50. let, kdy rozmach televize způsobil zánik jediného místního kina a tím i ztrátu lidských kontaktů. Snímek získal mimo jiné Cenu NYFCC za scénář ex aequo, Cenu BAFTA za scénář a oscarové nominace za scénář a za režii. Kladný ohlas zaznamenala i retrokomedie Papírový měsíc (Zvláštní cena poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v San Sebastiánu, nominace na Zlatý glóbus za režii), jež společně s následující Daisy Millerovou vznikla v krátkodobě fungující společnosti The Director's Company, založené spolu s Williamem Friedkinem a Francisem Fordem Coppolou pod ochrannými křídly Paramountu. Jeho pozdější snímky byly vesměs zklamáními, včetně volného pokračování Posledního filmového představení pod titulem Texasville; výjimku tvoří působivé drama Maska (Cena za herecký výkon na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes pro hlavní představitelku Cher). Pracoval převážně v televizi a svých encyklopedických znalostí filmu využil mimo jiné jako autor populárních knih portrétů a rozhovorů Who the Devil Made It (1997, Kdo to k čertu natočil) a Who the Hell's in It (2004, Kdo v tom sakra hraje). Režíroval jednu epizodu z televizního seriálu noirových příběhů Fallen Angels (Padlí andělé – TV) a působil i jako herec. Kromě vlastních děl a celovečerních i krátkých snímků jiných tvůrců účinkoval v televizi. Měl role psychoterapeuta Kupferberga v kultovním seriálu The Sopranos (2000–2007, Rodina Sopranů; + spol. režie – TV), producenta Zacha v seriálu o hollywoodských scenáristech Out of Order (2003, Manželská krize) a jako host se objevil v dalších seriálech, mimo jiné Picture Windows (Ožvlé obrazy; + spol. režie), 8 Simple Rules for Dating My Teenage Daughter (Osm jednoduchých pravidel, jak chodit s mou dospívající dcerou), Law & Order: Criminal Intent (Zákon a pořádek: Zločinné úmysly – TV), Rizzoli & Isles (Rizzoli & Isles: Vraždy na pitevně – TV). Za své filmové dílo byl oceněn na Mezinárodním filmovém festivalu v Locarnu (2001) a v Denveru (2001). Mezinárodní federace filmových archívů (FIAF) ho vyznamenala za přínos k uchování filmového dědictví (2007). Proměnlivá úroveň Bogdanovichovy tvorby bývá často připisována jeho životním partnerkám, neboť výrazně ovlivňovaly jeho umělecké ambice. Jeho první manželkou byla scenáristka a výtvarnice Polly Plattová (1962–1972), s níž měl dvě dcery; starší Antonia se věnuje filmu jako herečka a režisérka. Jejich vztah se rozpadl kvůli tvůrcovu poměru s modelkou Cybill Shepherdovou (1971–1978), z níž se marně pokoušel udělat hollywoodskou hvězdu. Další milénka Dorothy Strattenová byla zavražděna žárlivým manželem; její tragický osud se stal předmětem Fosseova hraného snímku Star 80 a sám Bogdanovich ho popsal ve vzpomínkové knize The Killing of the Unicorn: Dorothy Stratten 1960–1980 (1984, Zabití

jednorozce: Dorothy Strattenová 1960–1980). Bogdanovich se pak oženil s její nevlastní sestrou Louise Strattenovou (1988–2001). – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* napínavý snímek *Targets* (1967, Terče; + spol. nám., sc., prod., střih, herec – TV) s Borisem Karloffem v roli herce, který při premiéře nového hororu zlikviduje silou vlastní osobnosti nebezpečného maniaka, střihový dok. pro Americký filmový institut *Directed by John Ford* (1971, Režie John Ford; + sc.), jež po letech upravil a rozšířil, nostalgický přepis románu Larryho McMurtryho *The Last Picture Show* (1971, Poslední filmové představení; + spol. sc., hlas – TV) s Timothym Bottomsem, Jeffem Bridgesem, Benem Johnsonem, Cloris Leachmanovou a Ellen Burstynovou, úspěšná veselohra, inspirovaná Leopardí ženou, *Co dál, doktore?* (1972, *What's Up, Doc?*; + nám., prod.) s Barbrou Streisandovou a Ryanem O'Nealem, sentimentální komedie z let hospodářské krize o drobných podvodech prodávče biblí a jeho devítileté společnice *Paper Moon* (1973, Papírový měsíc; + prod. – TV) s Ryanem O'Nealem a jeho dcerou Tatum, adaptace novely Henryho Jamese *Daisy Miller* (1974, *Daisy Millerová*; + prod. – TV) a výpravný muzikál *At Long Last Love* (1975, *Konečně láska*; + sc., prod. – TV), oba se Cybill Shepherdovou, komedie z počátků filmu *Nickelodeon* (1976, *Bijásek*; + spol. sc. – V) s Burtem Reynoldsem a Ryanem O'Nealem, černá komedie *Saint Jack* (1979, *Svatý Jack*; + spol. sc., herec – TV) s Benem Gazzarou v úloze singapurského pasáka holek, komedie o soukromých detektivech *They All Laughed* (1981, *A všichni se smáli*; + sc., spol. píseň, herec – TV) s Audrey Hepburnovou a Benem Gazzarou, skutečný příběh znetvořeného chlapce *Mask* (1985, *Maska* – TV) s Ericem Stoltzem a Cher, romantické komedie *Illegally Yours* (1988, *Zamilovaný porotce*; + spol. písně, prod. – V) s Robem Lowem a Colleen Campovou, přepis románu Larryho McMurtryho *Texasville* (1990; + sc., spol. prod. – TV), navazující se stejným hereckým obsazením na Poslední filmové představení, adaptace divadelní frašky Michaela Frayna *Noises Off* (1992, *Bez roucha*; + spol. prod. – TV) s Carol Burnettovou a Michaelem Cainem, drama z prostředí countryových zpěváků *The Thing Called Love* (1993, *Věc zvaná láska* – TV) s Riverem Phoenixem a Samanthou Mathisovou, pokračování úspěšného britského snímku *To Sir, with Love II* (TV–1996, *Panu učiteli s láskou 2 – V*), v němž si Sidney Poitier zopakoval titulní úlohu středoškolského pedagoga, drama navrátilce z korejské války *The Price of Heaven* (TV–1997, *Požehnaná jistota* – TV), dva příběhy o ženách, pomáhajících za války židovským uprchlíkům, *Rescuers: Stories of Courage: Two Women* (TV–1997, *Příběhy odvahy: Dvě ženy* – TV) s Elizabeth Perkinsovou a Selou Wardovou, kriminální thriller o stíhání sériového vraha *Naked City: A Killer Christmas* (TV–1998, *Nahé město: Vražedné Vánoce* – TV) se Scottem Glennem a Courtneyem B. Vancem v úlohách policistů, rodinná komedie *A Saintly Switch* (TV–1999, *Svatý bič* – TV), rekonstrukce událostí z jachty tiskového magnáta Hearsta, při nichž v listopadu 1924 zahynul filmový režisér Thomas Ince, *The Cat's Meow* (2001, *Lepší společnost* – TV) s Edwardem Herrmannem, Kirsten Dunstovou a Carym Elwesem, biografie známé herečky *The Mystery of Natalie Wood* (TV–2003, *Životní příběh Natalie Woodové* – TV) s Justine Waddellovou, další životopisný snímek o baseballovém velikánu Peteu Roseovi, jehož kariéru poznamenala vášeň k hazardu, *Hustle* (TV–2004 – TV) s Tomem Sizemorem, dok. *Tom Petty and the Heartbreakers: Runnin' Down a Dream* (2007), situační komedie *Je prostě báječná* (2014, *She's Funny That Way*; + spol. sc.) s Owenem Wilsonem v roli divadelního režiséra, majícího problémy se ženami; (neúplná; herec, není-li uvedeno jinak) *The Wild Angels* (1966, *Divocí andělé*; r. Roger Corman; + druhá režie – V), *The Trip* (1967, *Trip*; r. Roger Corman – TV), *Lions Love* (1969, *Lví láska*; r. Agnès Vardaová), *Opening Night* (1977, *Premiéra*; r. John Cassavetes), *City Girl* (1982, *Dívka z města*; r. Martha Coolidgeová; spol. prod.), *Mr. Jealousy* (1997, *Pan Žárlivý*; r. Noah Baumbach – TV), *Bella Mafia* (TV–1997, *Něžná mafie*; r. David Greene – V), *Highball* (1997; r. Noah Baumbach), *Klub 54* (1998, *54*; r. Mark Christopher), *Coming Soon* (1998, *Brzy to přijde*; r. Colette Bursonová – TV), *Rated X* (2000, *Králové sexu*; r. Emilio Estevez – V), *Festival in Cannes* (2001, *Festival v Cannes*; r. Henry Jaglom – TV), *Infamous* (2006, *Pochybná sláva*; r. Douglas McGrath – V), *Broken English* (2007, *Lámaná angličtina*; r. Zoe Cassavetesová), *Dedication* (2007, *Věnování*; r. Justin Theroux), *The Dukes* (2007; r. Robert Davi – TV), *The Fifth Patient* (2007, *Pátý pacient*; r. Amir Mann), *The Doorman* (2007, *Vrátný*; r. Wayne Price), *Humboldt County* (2007; r. Darren Grodsky, Danny

Jacobs – TV), Abandoned (2010, Opuštěná; r. Michael Feifer), Queen of the Lot (2010, Královna Lot; r. Henry Jaglom – TV), The Between (2013, Mezi světy; r. Giorgio Serafini), Cold Turkey (2013, Studený krocan; r. Will Slocombe), Are You Here (2013, Jste tady; r. Matthew Weiner), Phantom Halo (2014, Zdání svatozáře; r. Antonia Bogdanovichová; spol. prod.), While We're Young (2014, Dokud jsme mladí; r. Noah Baumbach), Pearly Gates (2015, Brána nebeská; r. Scott Ehrlich), The Tell-Tale Heart (2015, Zrádné srdce; r. John La Tier), Durant's Never Closes (2015, U Duranta nikdy nezavírají; r. Travis Mills). -mim-

Bonello, Bertrand k filmu Saint Laurent

BERTRAND BONELLO (nar. 11. 9. 1968, Nice, Alpes-Maritimes) vystudoval klasickou hudbu a několik let se živil jako pianista, bubeník a kapelník v doprovodných skupinách různých francouzských, kanadských i amerických zpěvaček a interpretů (Françoise Hardyová, Carole Laureová, Elliot Murphy, Gérald De Palmas a jiní). V roce 1998 se podílel na založení skupiny Laurie Markovitch. Před hudební kariérou posléze preferoval filmařské ambice. Střídavě natáčí hrané a dokumentární filmy různých délek. Jeho druhý celovečerní film Pornograf získal Cenu FIPRESCI v rámci Mezinárodního týdne kritiků na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes, kde byly jeho další snímky Tiresia, Nevěstinec a Saint Laurent zařazeny do hlavní soutěže. Ve všech jeho hraných filmech se pravidelně opakují témata lidské sexuality a života v izolovaném prostředí. Byl hostem Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech 1999 s filmem Něco organického a Festivalu francouzského filmu v Praze 2011. Vyučuje na pařížské filmové škole La Fémis. – Filmografie: (scénář nebo podíl na něm a režie, není-li uvedeno jinak) střm. f. Juliette + 2 (1993), dok. f. Le chemin du Calvaire et les chapelles de Vence (1994, Kalvárie a kostely ve Vence), kr. f. o radikálním kroku slavné rockové zpěvačky, která nenadále opustí Paříž a svou kariéru, aby v Montrealu hledala štěstí jako řidička školního autobusu, Le bus d'Alice (1995, Alicin autobus), střm. dok., evokující duchovní svět Piera Paola Pasoliniho, Qui je suis (1996, Kdo jsem; + hudba, prod., účinkující), komorní drama tragické lásky mezi třicetiletým řeckým emigrantem a jeho francouzskou ženou, odehrávající se v Montrealu, Quelque chose d'organique (1998, Něco organického; + spol. hudba), kr. tragikomedie o dvou bratrech s protikladnými názory na vedení kadeřnictví The Adventures of James and David (1999, Jamesova a Davidova dobrodružství; + spol. hudba), drama o vysloužilém pornorežisérovi, který kromě profesních problémů řeší komplikovaný vztah se synem, Le pornographe (2001, Pornograf; spol. hudba) s Jeanem-Pierrem Léaudem, drama o brazilském transsexuálovi, žijícím s bratrem ilegálně na předměstí Paříže, Tiresia (2003), Les petits fils (2004, Vnuci; r. Ilan Duran Cohen; hudba), kr. f. inspirovaný osudem americké modelky, fotografky a filmařky Cindy Shermanové Cindy: The Doll Is Mine (2005, Cindy: Panenka je moje), střm. hudební f. My New Picture (2006, Můj nový film; + hudba, prod.), drama čtyřicetiletého filmaře, hledajícího východisko ze životní krize mezi stoupenci izolované sekty, De la guerre (2008, O válce; + hudba, spol. prod.) s Mathiem Amalricem, kr. romantická komedie, jejíž čtyři mladé hrdinky sní v jednom bytě o ideálním mladíkovi, Where the Boys Are (2009, Kde jsou chlapci), autentický obraz života v luxusním pařížském nevěstinci na přelomu 19. a 20. století Nevěstinec (2010, L'apollonide – souvenirs de la maison close; + hudba, spol. prod.), dok. medailón německé herečky a zpěvačky Ingrid Caven, musique et voix (2012, Ingrid Cavenová, hudba a hlas; + prod.), kr. f. Die Frau (2012, Žena; r. Régina Deminaová; spol. hudba), životopisný portrét legendárního módního návrháře, zachycující jeho osudy v letech 1967–1976, Saint Laurent (2014, Saint Laurent; + hudba) s Gaspardem Ullielem v titulní roli, dok. f. Parole de kamikaze (2015, Slovo pilota kamikaze; r. Masa Sawada; spolupráce); (herec) kr. f. Lapin intégral (2003, Kompletní králík; r. Cécilia Rouaudová), Le pont des arts (2004, Most umění; r. Eugène Green), On ne devrait pas exister (2006, Člověk by neměl existovat; r. Hervé P. Gustave), Main dans la main (2012, Ruku v ruce; r. Valérie Donzelliová), Le dos rouge (2014, Záda s rudým znamením; r. Antoine Barraud; + hudba). -fik-

Boyle, Danny k filmu Steve Jobs

DANNY BOYLE (vlastním jménem Daniel Boyle, nar. 20. 10. 1956, Radcliffe, Greater Manchester, Anglie) pochází z dělnické rodiny irských přistěhovalců. Navštěvoval katolickou školu a měl se stát knězem. Místo toho vystudoval drama na Waleské univerzitě v Bangoru. Od konce 70. let režíroval v divadelním souboru Joint Stock Theatre Company, známém kontroverzními inscenacemi. V letech 1982–1985 byl uměleckým ředitelem londýnské scény Royal Court Theatre Upstairs, kde také režíroval (například Vítězství a génius, Spasení). Jako režisér působil i v Royal Shakespeare Company (Nápadníci trůnu, Poslední dny Dona Juana). V té době začal pracovat v BBC, kde natočil dvě epizody kriminálního seriálu Inspector Morse (Inspektor Morse – TV) a televizní dramata, většinou omezená hodinovou délkou (Cena Intervize a Cena novinářů za Kurník na Mezinárodním televizním festivalu Zlatá Praha 1990). S podporou Glasgowského filmového grantu a stanice Channel 4 natočil prvotinu pro kina Mělký hrob (Cena BAFTA za nejlepší britský film, Cena za režii na Mezinárodním filmovém festivalu v San Sebastiánu), jež upozornila na jeho talent. Spolu se scenáristou Johnem Hodgmem a producentem Andrewem Macdonaldem vytvořili jeden z nejsoudržnějších filmařských týmů v Evropě. Jejich další snímek Trainspotting (Cena za režii na Mezinárodním filmovém festivalu v Seattlu, Český lev a nominace na Cenu ISA za nejlepší zahraniční film, nominace na Cenu BAFTA za nejlepší britský film) se stal kultovní událostí a přinesl Boyleovi nabídky z Hollywoodu. Jeho americké snímky (Extra život, Pláž) však zůstaly za očekáváním. Největšího ohlasu dosáhl působivým dramatem indického chlapce, jemuž se při populární televizní soutěži vybavuje těžký život dítěte ulice, Milionář z chatrče – Slumdog Millionaire (mimo jiné Oscar, Zlatý glóbus, Ceny DGA, BAFTA a LAFA, Britská nezávislá filmová cena za režii). Snímek získal řadu dalších ocenění, mimo jiné celkem osm Oscarů. Kladný ohlas měl i jeho následující film, natočený podle skutečné události, 127 hodin (nominace na Oscara za nejlepší film, Zlatý glóbus a nominace na Cenu ISA a BAFTA za režii, nominace na Oscara, na Zlatý glóbus a na Cenu BAFTA za scénář). V březnu 2011 režíroval na jevišti National Theatre novou inscenaci Frankenstein, v níž se v rolích vědce a monstra střídali Benedict Cumberbatch s Jonnym Lee Millerem a již mohli vidět v přímém přenosu i diváci v pražském kině Aero. Byl rovněž autorem a režisérem oceňovaného slavnostního zahájení Letních olympijských her v Londýně 2012 a jedním z tvůrců a výkonným producentem televizního seriálu ze zákulisí Scotland Yardu, nazvaného Babylon (2014), jehož pilotní epizodu sám režíroval. Žil v dlouholetém vztahu s castingovou režisérkou Gail Stevensovou (1983–2003), z něhož se narodily tři děti. Nelze jej zaměňovat se skotským scenáristou televizních seriálů Danielem Boylem (mimo jiné Inspektor Morse, Hamish Macbeth, Taggart, Inspektor Rebus). – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* drama hledače sportovních talentů Scout (TV–1987, Skaut; + prod.), příběh žáků a učitelů severoirské protestantské školy na výletě v Paříži The Venus de Milo Instead (TV–1987, Venuše Milóská náhradou; + prod.), drama nájemných žoldáků, čekajících v Amsterdamu na další akci, The Nightwatch (TV–1989, Noční hlídka; + prod.), dramatická rekonstrukce vykonstruovaného obvinění automobilového podnikatele Johna DeLoreanova z pašování drog Monkeys (TV–1989, Opice; + prod.), drama irské ženy, skrývající hrůzné tajemství ze své minulosti, The Hen House (TV–1989, Kurník), minisérie o politikovi blízké budoucnosti For the Greater Good (TV–1991, Pro větší blaho), černá komedie ze severoirského městečka Arise and Go Now (TV–1991, Povstaň a jdi), minisérie podle románu Jane Rogersové, líčící skutečnou událost z 19. století, Mr. Wroe's Virgins (TV–1993, Panny pana Wroea), satira Not Even God Is Wise Enough (TV–1993, Ani Bůh není dost moudrý), černá kriminální komedie Mělký hrob (1994, Shallow Grave), adaptace románu Irvinea Welshe o mladících na okraji společnosti Trainspotting (1995, Trainspotting), milostná krimikomédie Extra život (1997, A Life Less Ordinary) s jeho častým hercem Ewanem McGregorem, přepis románu Alexe Garlanda Pláž (2000, The Beach) s Leonardem DiCapriem, dva snímky podle scénářů dramatika Jima Cartwrighta, příběh obchodních cestujících s vysavači Vacuuming Completely Nude in Paradise (TV–2001, Luxuju úplně nahý v ráji) a příběh beatnického mladíka Strumpet (TV–2001, Běhna – TV), prostřední povídka do nerealizovaného triptychu Alien Love Triangle (2001, Mimozemský milostný trojúhelník),

postkatastrofická sci-fi podle scénáře Alexe Garlanda 28 dní poté (2002, 28 Days Later) s Cillianem Murphym, příběh sedmiletého chlapce, který najde tašku plnou peněz a neví, jak je utratit, Millions (2004, Milióny – TV), sci-fi thriller o astronautech, pokoušejících se oživit vyhasínající Slunce, Sunshine (2007, Sunshine), opět podle původního scénáře Alexe Garlanda, adaptace románu indického diplomata Vikase Swarupa Milionář z chatrče – Slumdog Millionaire (2008, Slumdog Millionaire) s Devem Patelem, autentické drama uvízlého horolezce 127 hodin (2010, 127 Hours; + spol. sc., spol. prod.) s Jamesem Francem, kriminální thriller Trans (2013, Trance; + spol. prod.) s Jamesem McAvoyem, životopisný příběh počítačového vizionáře Steve Jobs (2015, Steve Jobs; + spol. prod.) s Michaellem Fassbenderem; (produkce, výkonná produkce nebo podíl na nich, není-li uvedeno jinak) The Rockingham Shoot (TV–1987, Rockinghamský lov; r. Kieran Hickey), střm. f. Elephant (TV–1989, Slon; r. Alan Clarke), Twin Town (1997, Twin Town; r. Kevin Allen), 28 Weeks Later (2007, 28 týdnů poté; r. Juan Carlos Fresnadillo; + druhá režie – V). -mim-

Branagh, Kennet k filmu Popelka

KENNETH BRANAGH (vlastním jménem Kenneth Charles Branagh, nar. 10. 12. 1960, Belfast, Severní Irsko) pochází z protestantské dělnické rodiny a od začátku 70. let vyrůstal v anglickém Readingu. Absolvoval jako jeden z nejlepších žáků Královskou akademií dramatického umění (RADA) a prosadil se v divadelním hitu Juliana Mitchella Jiná země (Cena londýnských divadelních kritiků pro nejslibnějšího nového herce). V roce 1984 se stal členem Royal Shakespeare Company, kde upoutal pozornost především rolí Jindřicha V. S hercem Davidem Parfitem založil společnost Renaissance Theatre Company, v níž během sedmi let (1987–1994) kromě shakespearovských postav (Hamlet, Král Lear) a dalších rolí hrál i vlastní texty (Řekni mi upřímně, Veřejný nepřítel). Uplatnil se rovněž v televizi, kde zaujal titulní postavou Billyho ve třech televizních hrách Grahama Reida o chudé severoirské rodině a úlohou schizofrenika ve třech epizodách seriálu z psychiatrické léčebny Maybury. I ve filmu se prosadil jako úspěšný shakespearovský interpret, což mu vyneslo nálepkou nového Laurence Oliviera. Nejvíce uznání získal za režijní prvotinu Jindřich V. (mimo jiné Cena BAFTA a Cena NBR za režii, Cena NYFCC pro nového režiséra, Evropská filmová cena za režii, herecký výkon a nejlepší mladý film, nominace na Oscara za režii a za herecký výkon), ovšem ceny sbíral i za další filmy, Shakespearovy adaptace Mnoho povyku pro nic (nominace na Cenu ISA za nejlepší film) a Hamlet (nominace na Oscara za scénář), kr. f. Labutí píseň (nominace na Oscara) a černobílou komedii Za zimního slunovratu (Cena za režii na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách). Jeho novější režijní tvorba osciluje mezi extravagantními adaptacemi známých předloh (Marná lásky snaha, Jak se vám líbí, Kouzelná flétna) a nákladnými hollywoodskými produkcemi (Thor, Jack Ryan: V utajení, Popelka). Vystupoval také ve filmech jiných režisérů: jako Jago v prvotině Olivera Parkera Othello, jižanský advokát Magruder v Altmanově thrilleru Perníkový dědek, neurotický novinář Lee Simon v Allenově komedii Celebrity, beznohý padouch Arliss Loveless ve fantastické komedii Wild Wild West, profesor Zlatohlav Lockhart v druhém dílu Harryho Pottera, Laurence Olivier v životopisném snímku Můj týden s Marilyn (nominace na Oscara a na Zlatý glóbus) a podobně. Zajímavější a náročnější herecké party mu nabídla televize, kde ztělesnil například Reinharda Heydricha v dramatické rekonstrukci Konference ve Wannsee (Cena Emmy, nominace na Zlatý glóbus a na Cenu BAFTA), titulní postavu polárního badatele v životopisném snímku Shackleton (nominace na Cenu BAFTA a na Cenu Emmy), prezidenta Franklina Delano Roosevelta v další biografii Warm Springs (nominace na Zlatý glóbus a na Cenu Emmy) a titulní part zasmušilého švédského detektiva v kriminálním seriálu Wallander (2008–2014; + spol. prod. – TV), za nějž dostal Cenu BAFTA za nejlepší dramatický seriál a nominace na Zlatý glóbus, na Cenu BAFTA a na Emmy za herecký výkon. Namluvil komentáře k desítkám dok. pořadů, mimo jiné k televizním seriálům The Great Composers (1997–1998, Velcí skladatelé), Cold War (1998–1999, Studená válka – TV), Walking with Dinosaurs (1999, Putování s dinosaury – TV), World War I in Colour (2003, První světová válka v barvě – TV) a k filmům Universal Horror (1998, Historie hororu; r. Kevin Brownlow – TV) a Galapágy (1999, Galapagos; r. Al

Giddings). Vrátil se rovněž k jevištní práci v titulních úlohách Shakespearova Richarda III. (Crucible Theatre, Sheffield 2002) a Mametova Edmonda (National Theatre, Londýn 2003), za nějž byl nominován na Olivieroovu cenu. Je držitelem Ceny Michaela Balcona (1992) za britský přínos filmu, udílené Britskou akademií filmového a televizního umění (BAFTA). Za své dílo byl povýšen do šlechtického stavu (Knight Bachelor, 2012). Už v roce 1989 publikoval vlastní memoáry, nazvané Beginning (Začátek). Jeho manželství s herečkou Emmou Thompsonovou (1989–1995), s níž často spolupracoval, se rozpadlo kvůli Branaghově vztahu s Helenou Bonham Carterovou. V květnu 2003 se oženil s filmovou výtvarnicí Lindsay Brunnockovou. – *Filmografie*: (herec, není-li uvedeno jinak) Chariots of Fire (1981, Ohnivě vozy; r. Hugh Hudson – TV), Too Late to Talk to Billy (TV–1982, Příliš pozdě na rozhovor s Billym; r. Paul Seed), Easter 2016 (TV–1982, Velikonoce 2016; r. Ben Bolt), To the Lighthouse (TV–1983, K majáku; r. Colin Gregg), A Matter of Choice for Billy (TV–1983, Možnost volby pro Billyho; r. Paul Seed), Boy in the Bush (TV–1984, Chlapec v buši; r. Rob Stewart), A Coming to Terms for Billy (TV–1984, Billyho životní smíření; r. Paul Seed), Coming Through (TV–1985, Cesta k úspěchu; r. Peter Barber-Fleming), Ghosts (TV–1986, Přízraky; r. Elijah Moshinsky), Lorna (TV–1987; r. James Ormerod), A Month in the Country (1987, Měsíc na venkově; r. Pat O'Connor – TV), High Season (1987, Letní sezóna; r. Clare Peploeová – TV), Fortunes of War (TV–1987, Válečné štěstí; r. James Cellan Jones), The Lady's Not for Burning (TV–1987, Dáma není k pálení; r. Julian Amyes), Strange Interlude (TV–1988, Podivná mezihra; r. Herbert Wise), Look Back in Anger (TV–1989, Ohlédni se v hněvu; r. David Jones), Swing Kids (1993, Swing Kids; r. Thomas Carter), Shadow of a Gunman (TV–1995, Střelcův stín; r. Nye Heron), Othello (1995; r. Oliver Parker – V), Al Pacino – Richard III. (1996, Looking for Richard; r. Al Pacino), Perníkový dědek (1997, The Gingerbread Man; r. Robert Altman), The Proposition (1998, Zakázaná touha; r. Lesli Linka Glatterová – V), Celebrity (1998, Celebrity; r. Woody Allen), The Theory of Flight (1998, Teorie létání; r. Paul Greengrass – TV), kr. f. The Dance of Shiva (1998, Šivův tanec; r. Jamie Payne), Wild Wild West (1999, Wild Wild West; r. Barry Sonnenfeld), kr. anim. f. The Periwig-Maker (1999, Parukář; r. Steffen Schäffler; hlas), kr. f. Schneider's 2nd Stage (1999, Schneiderovo druhé stádium; r. Phil Stooile), anim. f. The Road to El Dorado (2000, Eldorádo; r. Eric Bibb Bergeron, Don Paul; hlas – V), How to Kill Your Neighbor's Dog (2000, Zab tu mrchu!; r. Michael Kalesniko – V), Conspiracy (TV–2001, Konference ve Wannsee; r. Frank Pierson – TV), Shackleton (TV–2001; r. Charles Sturridge – TV), kr. f. Alien Love Triangle (2001, Mimozemský milostný trojúhelník; r. Danny Boyle), Rabbit-Proof Fence (2002, Rabbit-Proof Fence; r. Phillip Noyce), Harry Potter a Tajemná komnata (2002, Harry Potter and the Chamber of Secrets; r. Chris Columbus), Five Children and It (2004, 5 dětí a To; r. John Stephenson – V), Warm Springs (TV–2005; r. Joseph Sargent – TV), epizoda Our Business Is North (Máme na starosti sever; r. Bruce Goodison) z filmu 10 Days to War (TV–2008, 10 dní do války – TV), Valkýra (2008, Valkyrie; r. Bryan Singer), Piráti na vlnách (2009, The Boat That Rocked; r. Richard Curtis), kr. f. Prodigal (2011, Marnotratná dcera; r. Ben Grayson), Můj týden s Marilyn (2011, My Week with Marilyn; r. Simon Curtis); (režie, není-li uvedeno jinak) filmová verze Shakespearovy hry Jindřich V. (1989, Henry V; + sc., herec), romantický thriller Znovu po smrti (1991, Dead Again; + herec), natočený v Hollywoodu, příběh setkání bývalých studentů Peter's Friends (1992, Petrovi přátelé; + prod., herec – TV), kr. f. podle Čechovovy jednoaktovky Swan Song (1992, Labutí píseň) s Johnem Gielgudem v úloze stárnoucího herce, přepis Shakespearovy komedie Mnoho povyku pro nic (1993, Much Ado About Nothing; + sc., spol. prod., herec), v níž ztělesnil postavu Benedicka, remake slavného hororu Frankenstein (1994, Frankenstein; + spol. prod., herec), v němž mu byl partnerem Robert De Niro v roli monstra, komedie o nadšených divadelnících In the Bleak Midwinter (1995, Za zimního slunovratu; + sc. – TV), nezkrácená filmová adaptace slavné Shakespearovy tragédie Hamlet (1996; + sc., herec – V), přepis Shakespearovy rané komedie Marná lásky snaha (1999, Love's Labour's Lost; + sc., spol. prod., herec), natočený ve stylu muzikálů 30. let, kr. f. bez dialogů o nenaplněné lásce Listening (2003, Naslouchání; + sc.), filmová verze Shakespearovy komedie As You Like It (2006, Jak se vám líbí; + sc., spol. prod., hlas), zasazená do Japonska 19. století, přepis

Mozartovy opery *The Magic Flute* (2006, Kouzelná flétna; + spol. sc., spol. prod. – TV), přenesený do zákopů první světové války, aktualizovaná verze známé jevištní šarády Anthonyho Shaffera *Slídlil* (2007, *The Sleuth*; + spol. prod., herec) s Michaelem Cainem a Judem Lawem, výpravná komiksová adaptace *Thor* (2011, *Thor*) s Chrisem Hemsworthem, záznam jevištního představení Shakespearovy tragédie *Macbeth* (TV–2013; spol. režie Rob Ashford, herec), akční špionážní historka z mládí známého agenta *Jack Ryan: V utajení* (2013, *Jack Ryan: Shadow Recruit*; + herec) s Chrisem Pinem v titulní roli, pohádka *Popelka* (2015, *Cinderella*) s Cate Blanchettovou v úloze macechy. -mim-

Buck, Chris k filmu *Oslava v Ledovém království*

CHRIS BUCK (nar. 25. 10. 1960, Wichita, Kansas) studoval dva roky animaci na Kalifornském uměleckém institutu ve Valencii (CalArts), kde také později sám učil (1988–1993). Začínal v roce 1978 ve studiu Walta Disneyho jako animátor, později dělal návrhy postav (*Malá mořská víla*, *Pocahontas*). Pracoval pro studio Hyperion Pictures, s Timem Burtonem nebo se Stevenem Spielbergem na epizodě *Family Dog* (Rodinný pes) ze série *Amazing Stories* (Neuvěřitelné příběhy). Postupně se dostal k režírování animovaných televizních sérií, například série *Family Dog* (1993, Rodinný pes) a reklamních spotů i k režii celovečerních animovaných filmů, vždy ve spolupráci s dalším spolurežisérem. Díky přátelství s Johnnym Lasseterem přešel ze studia Sony Pictures Animation zpět k Disneymu. Prosadil se zejména projektem *Ledové království*, jenž byl mimo jiné oceněn Oscarem a Cenou BAFTA za nejlepší animovaný film, na jehož pokračování právě pracuje. – *Filmografie: (návrhy postav)* *The Brave Little Toaster* (1987, Statečný opékač topinek; r. Jerry Rees – TV), *Malá mořská víla* (1989, *The Little Mermaid*; r. Ron Clements, John Musker), *The Rescuers Down Under* (1990, Záchranáři u protinožců; r. Hendel Butoy, Mike Gabriel), *Pocahontas* (1995, *Pocahontas*; r. Mike Gabriel, Eric Goldberg; + spol. nám., supervize animace); (spolurežie, není-li uvedeno jinak) moderní animovaná verze klasického příběhu *Tarzan* (1999, *Tarzan*; spol. r. Kevin Lima), animovaná akční komedie, v níž tučňák Cody zahajuje dráhu profesionálního surfaře, *Divoké vlny* (2007, *Surf's Up*; spol. r. Ash Brannon; + spol. sc.), nová animovaná verze pohádky Hanse Christiana Andersena, v níž se statečná Anna vydává s přáteli zachránit sestru Elsu, uvězněnou zlou královnou, *Ledové království* (2013, *Frozen*; spol. r. Jennifer Leeová; + spol. nám.), kr. anim. groteska o přípravě Anniných narozenin *Oslava v Ledovém království* (2015, *Frozen Fever*; spol. r. Jennifer Leeová; + spol. sc.). -tbk-

Burton, Mark k filmu *Ovečka Shaun ve filmu*

MARK BURTON (nar. 30. 9. 1960, Whitchurch-on-Thames, Oxfordshire, Anglie) studoval historii na Univerzitě v Yorku. Díky kolegovi ze studií Harrymu Enfieldovi se dostal do rozhlasové stanice BBC, kde se s Johnem O'Farrellem prosadili pořadem *Week Ending* (Konec týdne). Z rozhlasového studia je později práce zavedla do televizního studia, kde uspěli jako spoluscenáristé pořadů *The Russ Abbot Show* (1986), *Spitting Image* (1987–1991, Dokonalá podoba), *The Peter Principle* (1995–1997, Peterův princip), *The Best Show in the World... Probably* (1998, Nejlepší show na světě... Možná) a dalších. Spolu se také podíleli na scénáři úspěšného animovaného snímku studia Aardman Animations *Slepičí úlet*. Pak však pokračovali v kariéře samostatně. Burton se dále podílí na psaní scénářů pro animované filmy a pro televizi. Jako režisér debutoval s Richardem Starzakiem aardmanovskou dětskou animovanou komedií podle velmi úspěšné televizní série *Ovečka Shaun ve filmu*. Uplatňuje se i jako hudebník, například v muzikálu *The Next Big Thing* (Budoucí hit) a autor písní i různých parodií. – *Filmografie: (spolupráce na scénáři, není-li uvedeno jinak)* kr. komedie *It Happened Next Year* (TV–1996, Stalo se příští rok; r. Dominic Brigstocke, Simon Delaney), střm. komedie *Crystal Balls* (TV–1998, Křišťálové koule; r. Harry Thompson), komedie *The Nearly Complete and Utter History of Everything* (TV–1999, Téměř úplné a naprosté dějiny všeho; r. Dewi Humphreys, Paul Jackson, Matt Lipsey), anim. filmy *Slepičí úlet* (2000, *Chicken Run*; r. Nick Park, Peter Lord; spol. dod. dialogy), *Madagaskar* (2005, *Madagascar*; r. Eric Darnell, Tom McGrath), *Wallace & Gromit: Prokletí králíkodlaka* (2005, *The Curse of the*

Were-Rabbit; r. Steve Box, Nick Park), kr. f. One of Those Days (2008, Jeden z těch dnů; r. Hattie Daltonová; sc., spol. prod., spol. hudba), kr. anim. f. A Matter of Loaf and Death (2008, Wallace & Gromit: Otázka bochníku a smrti; r. Nick Park; umělecký poradce – V), komedie May Contain Nuts (TV–2009, Může obsahovat ořechy; r. John Henderson; sc.), anim. filmy Příšerky z podkroví (2009, Aliens in the Attic; r. John Schultz; + nám.), Gnomeo a Julie (2011, Gnomeo & Juliet; r. Kelly Asbury), animovaná komedie podle populární televizní série Ovečka Shaun ve filmu (2015, Shaun the Sheep Movie; spol. sc., spol. r. Richard Starzak). -tbk-

Burton, Tim k filmu Big Eyes

TIM BURTON (vlastním jménem Timothy Walter Burton, nar. 25. 8. 1958, Burbank, Kalifornie) získal na základě svých amatérských pokusů od Walt Disney Company stipendium ke studiu animace na Kalifornském uměleckém institutu (CalArts) v Santa Claritě. Po absolutoriu (1979) začal pracovat jako pomocný animátor u Disneyho, kde se například podílel na celovečerních animovaných snímcích The Fox and the Hound (1981, Liška a pes – V), The Black Cauldron (1985, Černý kotel – V) a na průkopnické sci-fi Tron (1982 – V). Samostatně natočil šestiminutový animovaný film Vincent (1982), inspirovaný a vyprávěný jeho dětským idolem Vincentem Pricem, oceněný na řadě festivalů a uvedený i v komerční distribuci. U Disneyho ještě realizoval dva hrané snímky, střm. pohádku Hansel and Gretel (1982, Jeníček a Mařenka) s asijským hereckým obsazením a půlhodinovou parodii na Frankensteina, nazvanou Frankenweenie (1984). Oba tituly se však vymykaly disneyovskému pojetí dětské zábavy a ukončily jeho působení u studia. Burton pak natočil příběh o Aladinovi do seriálu Shelley Duvallové Faerie Tale Theatre a přispěl segmentem The Jar (Láhev) podle povídky Raye Bradburyho do antologie Alfred Hitchcock Presents (Příběhy Alfreda Hitchcocka – TV). Excentrický komik Pee-wee Herman (Paul Reubens) si ho vybral jako režiséra svého filmu Pee-wee a jeho dobrodružství a po nečekaném diváckém ohlasu snímku se Burton uchýlil u Warner Brothers. V rámci mainstreamové hollywoodské produkce se snažil uplatnit vizuální originalitu a vynalézavost, smysl pro absurdní detaily a hlavně zálibu v temných příbězích. Největšího komerčního úspěchu dosáhl prvním dílem Batmana i přes kontroverze, spojené s obsazením titulní postavy Michaelem Keatonem. Burtonovy další filmy se však setkaly se smíšeným přijetím, zejména přehnaně temný sequel Batman se vrací. Převážně kladný ohlas měly Velká ryba (nominace na Cenu BAFTA za režii) a hlavně Sweeney Todd: Dábelství holičů z Fleet Street (Cena NBR a nominace na Zlatý glóbus za režii). Nadšení odborné veřejnosti provázelo jeho loutkovou tvorbu, především tituly Mrtvá nevěsta Tima Burtona (nominace na Oscara za animovaný film) a Frankenweenie: Domácí mazlíček (Cena LAFA, nominace na Oscara, na Zlatý glóbus a na Cenu BAFTA za animovaný film). Vytvořil stálý tým spolupracovníků, mezi něž patřili zejména skladatel Danny Elfman, výtvarník Rick Heinrichs, střihač Chris Lebezson a herec Johnny Depp. Režíroval dva videoklipy rockové skupiny The Killers (Bones; Here With Me) a byl výkonným producentem animovaných televizních seriálů Beetlejuice (1989–1991), oceněného denní Emmy za nejlepší animovaný program, Family Dog (1993, Rodinný pes) a neprodaného pilotního filmu Lost in Oz (2000, Ztraceni v zemi Oz). Jako producent zařadil i některé projekty svých kolegů, například animované snímky Henryho Selicka. Je autorem sbírky povídek Trudný konec Ústříčného chlapečka a jiné příběhy (1997, česky 2005) a obsáhlé kompilace vlastních výtvarných konceptů a ilustrací The Art of Tim Burton (2009). Na sklonku března 2014 navštívil Prahu, kde se společně se svým dvorním skladatelem zúčastnil koncertu Hudba Dannyho Elfmana z filmů Tima Burtona a zahájil velmi úspěšnou výstavu Tim Burton a jeho svět, představující jeho výtvarné exponáty. Za své dílo byl mimo jiné oceněn na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách (2007) a v Moskvě (2012), na Festivalu fantastických filmů v Amsterdamu (2008), francouzským Řádem umění a literatury (2010) a čestným členstvím v Britském filmovém institutu (2012). Měl za manželku německou umělkyni Lenu Giesekeovou (1989–1991) a pak žil s modelkou a herečkou Lisou Marie (1992–2000). Od roku 2001 je jeho životní družkou herečka Helena Bonham Carterová, jež účinkovala ve většině jeho snímků a s níž má dvě děti. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak) rodinná veselohra Pee-wee's Big*

Adventure (1985, Pee-wee a jeho dobrodružství; + herec – TV), pohádka Aladdin and His Wonderful Lamp (TV–1986, Aladinova kouzelná lampa – V), duchařská komedie Beetle Juice (1988, Beetlejuice – V), dobrodružství známého komiksového ochránce práva Batman (1989, Batman), fantastický příběh umělého chlapce Střihoruký Edward (1990, Edward Scissorhands; + spol. nám., spol. prod.), v němž použil řadu autobiografických prvků, pokračování úspěšného snímku Batman se vrací (1992, Batman Returns; + spol. prod.), životopis nejhoršího filmového režiséra všech dob Ed Wood (1994, Ed Wood; + spol. prod.), sci-fi komedie Mars útočí! (1996, Mars Attacks!; + spol. prod.), ovlivněná poetikou 50. let, adaptace klasické novely Washingtona Irvinga Ospalá díra (1999, Sleepy Hollow), natočená jako pocta hororům anglického studia Hammer, internetový anim. seriál o podivném superhrdinovi The World of Stainboy (2000, Flekův svět; + spol. sc., spol. prod.), nová verze Boulleova sci-fi románu Planeta opic (2001, Planet of the Apes), fantastický snímek podle románu Daniela Wallace Velká ryba (2003, Big Fish), adaptace dětské knížky Roalda Dahla Karlík a továrna na čokoládu (2005, Charlie and the Chocolate Factory), anim. horor Mrtvá nevěsta Tima Burtona (2005, Corpse Bride; spol. nám., spol. režie Mike Johnson, spol. prod.), krvavý muzikál Sweeney Todd: Ďábelský holič z Fleet Street (2007, Sweeney Todd: The Demon Barber of Fleet Street), opulentní adaptace klasické předlohy Lewise Carrolla Alenka v Říši divů (2010, Alice in Wonderland), hororová komedie podle stejnojmenného televizního seriálu Temné stíny (2012, Dark Shadows), anim. remake vlastního střm. filmu Frankenweenie: Domácí mazlíček (2012, Frankenweenie; + spol. nám., spol. prod.), skutečný příběh malířky Margaret Keaneové Big Eyes (2014, Big Eyes; + spol. prod.) s Amy Adamsovou a Christophem Waltzem, adaptace románu Ransoma Riggse Peregrine's Home for Peculiars (2016, Sirotčinec slečny Peregrinové pro podivné děti) s Evou Greenovou; (produkce, výkonná produkce či podíl na nich, není-li uvedeno jinak) Singles (1992, Singles; r. Cameron Crowe; herec), Hoffa (1992, Hoffa; r. Danny DeVito; herec), anim. f. The Nightmare Before Christmas (1993, Ukradené Vánoce Tima Burtona; r. Henry Selick; + nám. – V), Cabin Boy (1993, Plavčíkem proti své vůli; r. Adam Resnick – TV), Batman navždy (1995, Batman Forever; r. Joel Schumacher), anim. f. James and the Giant Peach (1996, James a obrovská broskev; r. Henry Selick – TV), anim. f. Číslo 9 (2009, 9; r. Shane Acker), Muži v černém 3 (2012, Men in Black 3; r. Barry Sonnenfeld; herec), Abraham Lincoln: Lovec upírů (2012, Abraham Lincoln: Vampire Hunter; r. Timur Bekmambetov). -mim-

Cailley, Thomas k filmu Lásky na první boj

THOMAS CAILLEY (nar. 29. 4. 1980, Clermont-Ferrand, Auvergne) působil ve filmové distribuci a v produkci dokumentárních filmů, než začal v roce 2007 studovat scenáristiku na vysoké filmové škole La Fémis v Paříži. Napsal několik scénářů a upozornil na sebe krátkým snímekem Paříž Šanghaj. Uspěl se svou celovečerní prvotinou Lásky na první boj: Cena FIPRESCI v paralelních sekcích a Cena SACD na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes 2014, Cena Louise Delluca a Cena Francouzského syndikátu filmových kritiků za debut. Jeho starší bratr David Cailley je kameramanem. – *Filmografie: (spolupráce na scénáři, není-li uvedeno jinak)* kr. road movie o setkání dvou mladíků a o ukradeném autě Paris Shanghai (2011, Paříž Šanghaj; + režie, spol. hudba), kr. snímky Baba Noël (2012; r. Walid Mattar) a Le premier pas (2012, První krok; r. Jonathan Comnène), zvláštní milostný příběh mladíka a drsné dívky, která se chce stát vojačkou, Lásky na první boj (2014, Les combattants; + režie), J'ai dégagé Ben Ali (2015, Osvobodil jsem Bena Aliho; r. Ramzi Ben Sliman). -tbk-

Cameron, James k filmu Vetřelci: režisérský sestřih

JAMES CAMERON (vlastním jménem James Francis Cameron, nar. 16. 8. 1954, Kapuskasing, Ontario, Kanada) je synem elektroinženýra a vyrůstal v kanadském městečku Chippawa nedaleko Niagarských vodopádů. Od konce 60. let žil s rodinou v jižní Kalifornii. Studoval fyziku na Fullerton State College, pak změnil hlavní předmět na angličtinu a po roce ze školy odešel. Pracoval v opravárenské dílně, jako řidič nákladáku a školního autobusu a po večerech se pokoušel psát. Z dostupné literatury načerpal informace o filmových tricích a na základě

amatérského sci-fi snímku *Xenogenesis* dostal práci ve společnosti Rogera Cormana New World Pictures. Začínal jako výrobce miniatur v trikovém oddělení a postupně se vypracoval na výtvarníka zvláštních efektů a později celých snímků. První režijní příležitost mu dal producent řeckého původu Ovidio Assonitis, ale pokračování úspěšného hororu *Piraňa* nenaznačovalo nic z talentu svého tvůrce, který nad projektem ztratil kontrolu během postprodukce. Než se znovu vrátil k režii, věnoval se Cameron scénáristice (*Zlatá malina* za druhého Ramba). Svůj druhý snímek *Terminátor* realizoval ve spolupráci s producentkou Gale Anne Hurdovou sice s omezeným rozpočtem, ale s potřebnou tvůrčí autonomií. Snímek, který mimo jiné získal Velkou cenu na specializovaném festivalu v Avoriazu, byl vřele přijat kritikou i diváky, získal si v průběhu let kultovní oblibu a stal se základem lukrativní filmové série. Dostal se v polovině 90. let i do zábavního parku Universalu v podobě jedné z atrakcí, pro niž Cameron režíroval dva krátké 3–D snímky, a posloužil jako předloha pro sérii videoher a pro televizní seriál *Terminator: The Sarah Connor Story* (2008–2009, *Terminátor: Příběh Sáry Connorové* – TV). V roce 1990 založil Cameron s producentem Larrym Kasanoffem výrobní společnost Lightstorm Entertainment a stal se předním tvůrcem finančně náročných spektaklů, v nichž dominantní úlohu hrály často průkopnické vizuální efekty. V letech 1993–1998 byl spolu se Stanem Winstonem vlastníkem společnosti na výrobu filmových triků Digital Domain. Jeho šňůra diváckých hitů (s výjimkou *Propasti*) vyvrcholila jedním z nejdražších hollywoodských projektů *Titanic*, který mu přinesl vedle rekordních tržeb i řadu prestižních ocenění (mimo jiné Oscary za nejlepší film, režii a střih, Zlatý glóbus a Cenu DGA za režii). Načas se přestal zabývat hranou tvorbou a věnoval se svému velkému koníčku, podmořskému bádání. Ve spolupráci s kameramanem Vincem Pacem a s mladším bratrem, leteckým inženýrem Mikem Cameronem, vyvinul novou technologii pro průzkum extrémních hloubek a natočil řadu podmořských dokumentů pro svou společnost Earthship Productions. Za *Expedici Bismarck* byl jako režisér nominován na Cenu Emmy. K hrané tvorbě se vrátil vizuálně podmanivou ekologickou sci-fi *Avatar* (mimo jiné Zlatý glóbus za režii, nominace na Oscara a na Cenu BAFTA za nejlepší film, režii a střih), která byla průkopnickým dílem ve formátu 3–D a která se stala komerčně nejúspěšnějším filmem všech dob. Byl jedním z tvůrců postkatastrofického seriálu o geneticky vylepšené dívce *Dark Angel* (2000–2002, *Černý anděl*; + spol. sc., spol. režie, spol. prod. – TV) s Jessicou Albaovou, jako herec se objevil v několika epizodách kultovního seriálu z hollywoodského zákulisí *Entourage* (Vincentův svět – TV) a byl výkonným producentem dokumentárního seriálu o důsledcích klimatických změn *Years of Living Dangerously* (2014, *Roky nebezpečného života* – TV), za nějž obdržel Cenu Emmy. Za své dílo dostal Cenu Společnosti vizuálních efektů (VES; 2010). Jeho manželkami byly servírka Sharon Williamsová (1978–1984), producentka Gale Anne Hurdová (1985–1989), režisérka Kathryn Bigelowová (1989–1991) a herečka Linda Hamiltonová (1997–1999), s níž měl dceru. V roce 2000 se jeho pátou ženou stala herečka Suzy Amisová, s níž vychovává tři děti. Má stále kanadské občanství, ale žije s rodinou na Novém Zélandu, kde zamýšlí natočit pokračování *Avataru*. – *Filmografie*: (neúplná; podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) *Battle Beyond the Stars* (1980, *Sador, vládce vesmíru*; r. Jimmy T. Murakami; spol. výprava – V), *Galaxy of Terror* (1981, *Galaxie hrůzy*; r. B. D. Clark; spol. výprava, druhá režie), *Rambo: First Blood Part II* (1985, *Rambo II*; r. George P. Cosmatos; spol. sc. – V), *Bod zlomu* (1991, *Point Break*; r. Kathryn Bigelowová), *Zvláštní dny* (1995, *Strange Days*; r. Kathryn Bigelowová; + nám., spol. sc.), *Múza* (1999, *The Muse*; r. Albert Brooks; herec), *Duets* (2000, *Karaoke*; r. Bruce Paltrow; herec – V), *Solaris* (2002, *Solaris*; r. Steven Soderbergh), střm. dok. *Last Mysteries of the Titanic* (TV–2005, *Poslední tajemství Titanicu*; r. Neil Flagg – V), dok. *Titanic Adventure* (TV–2005, *Dobrodružství Titanicu*; r. Mel Morpeth), dok. *The Exodus Decoded* (TV–2006, *Rozluštění exodusu*; r. Simcha Jacobovichi), dok. *The Lost Tomb of Jesus* (TV–2007, *Poslední Ježíšův hrob*; r. Simcha Jacobovichi), *Sanctum* (2010, *Sanctum*; r. Alister Grierson), dok. *záznam Cirque du Soleil: Worlds Away* (2012, *Cirque du Soleil: Vzdálené světy*; r. Andrew Adamson – V), dok. *Deepsea Challenge 3D* (2014, *Výzva mořských hlubin*; r. John Bruno, Andrew Wight, Ray Quint), *Beyond Glory* (2015, *Víc než sláva*; r. Larry Brand); (režie, není-li uvedeno jinak) kr. f. *Xenogenesis* (1978; spol. režie R. L. A. Frakes; + spol. sc., výprava, spol. prod.), nezdařený horor *Piranha II: The Spawning* (1981, *Piraňa II: Létaující smrt*; + spol. sc. – V), sci-fi thriller o boji s

inteligentními stroji Terminátor (1984, The Terminator; + spol. sc.) s Arnoldem Schwarzeneggerem, Michaellem Biehnem a Lindou Hamiltonovou, pokračování úspěšného vesmírného hororu Vetřelci (1986, Aliens; + spol. nám., sc.) se Sigourney Weaverovou, nákladná sci-fi o setkání s mimozemskou civilizací pod mořskou hladinou Propast (1989, The Abyss; + sc.) s Edem Harrisem, pokračování Terminátor 2: Den zúčtování (1991, Terminator 2: Judgment Day; + spol. sc., prod.) s Arnoldem Schwarzeneggerem a Lindou Hamiltonovou, akční komedie o vládním agentovi, jemuž se do boje s mezinárodním terorismem připele vlastní žena, Pravdivé lži (1994, True Lies; + sc., spol. prod.) s Arnoldem Schwarzeneggerem a Jamie Lee Curtisovou, romantické drama z paluby proslulého parníku, rámované pozdějším pátráním po vzácném diamantu skrytém v jeho vraku, Titanic (1997, Titanic; + sc., spol. střih, spol. prod., herec) s Leonardem DiCapriem a Kate Winsletovou, dok. o osudu obávaného německého křižníku, potopeného za druhé světové války, Expedition: Bismarck (2002, Expedice Bismarck; spol. režie Gary Johnstone – TV), dok. o výpravě k potopenému vraku Tajemství Titaniku (2003, Ghosts of the Abyss; + spol. prod.) s Billem Paxtonem v roli průvodce, střm. dok. z výpravy k mořskému dnu Tajemství hlubiny (2004, Aliens of the Deep; spol. režie Steven Quale; + spol. prod.), příběh ochrnutého válečného veterána, jenž se při vojenské výpravě na dalekou planetu odmítne podílet na likvidaci domorodého obyvatelstva, Avatar (2009, Avatar; + sc., spol. střih, spol. prod.) se Samem Worthingtonem. -mim-

Campanella, Juan José k filmu Hurá na fotbal!

JUAN JOSÉ CAMPANELLA (nar. 19. 7. 1959, Buenos Aires) pracoval nejprve v divadle a v televizi, než odešel do USA, kde studoval film na Newyorské univerzitě (NYU). Jeho absolventský snímek El contorsionista (1988, Hadí muž) byl oceněn na festivalech v New Yorku a v Clermont-Ferrand. Ve Spojených státech natočil několik půlhodinových epizod z televizního cyklu Lifestories: Families in Crisis (Příběhy ze života: Rodiny v krizi), mimo jiné drama zneužívaného ministranta A Child Betrayed: The Calvin Mire Story (TV–1994, Zrazené dítě: Příběh Calvina Mirea) a drama o podnapilém mladíkovi, který přejede dívku Dead Drunk: The Kevin Tunell Story (TV–1994, Namol: Příběh Kevina Tunella), za něž získal Ceny Emmy za režii, dále kr. speciál Stand Up (TV–1995, Povstat). Natočil epizody různých seriálů, mimo jiné Strangers with Candy (1999, Cizinci s cukrátky), Law & Order: Special Victims Unit (1999, Zákon a pořádek: Útvar pro zvláštní oběti – TV), The Guardian (2001, Ochránce – TV), Law & Order: Criminal Intent (2001, Zákon a pořádek: Zločinné úmysly – TV), Dagnet (2003, Zátah), House M. D. (2004, Dr. House – TV), 30 Rock (2006, Studio 30 Rock – TV) nebo seriály Vientos de agua (2006, Vítr přinášející déšť), El hombre de tu vida (2011, Muž tvého života, spol. r.) a Entre caníbales (2015, Mezi kanibaly). Jeho hořká komedie Syn nevěsty byla oceněna na řadě festivalů (například Montreal, Havana, Oslo, São Paulo, Valladolid) a byla nominována na Oscara za zahraniční film, kterého získal později thriller Tajemství jejích očí (také nominace na Cenu BAFTA, Césara, Cenu Goya, Evropskou filmovou cenu a jiné). – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) dok. Victoria 392 (1982; spol. r. Fernando Castets; + spol. sc., spol. střih, spol. prod., účinkující), drama rozvedené matky, jejíž dvanáctiletý syn terorizuje rodinu násilnickým chováním, The Boy Who Cried Bitch (1991, Chlapec, který křičel mrcho), psychologický krimi thriller podle románu José Pabla Feinmanna The Bitter End/Love Walked In/Ni el tiro del final (1996, Dráždivé intriky; + spol. sc. – V), romantická komedie El mismo amor, la misma lluvia (1999, Stejná láska, stejný déšť; + spol. sc.), Syn nevěsty (2001, El hijo de la novia; + spol. sc., herec), příběh stejnojmenného baru na předměstí Luna de Avellaneda (2004, Měsíc z Avellanedy; + spol. sc.), drama právníka na odpočinku, který chce napsat román a uzavřít tak případ nevyřešené vraždy, El secreto de sus ojos (2009, Tajemství jejích očí; + spol. sc., spol. prod. – TV), La lección de pintura (2011, Lekce malování; r. Pablo Perelman; herec), anim. snímek o lásce k stolnímu fotbalu Hurá na fotbal! (2012, Metegol/Futbolín; + spol. sc., střih, spol. prod.). -fik-

Collet-Serra, Jaume k filmu Noční běžec

JAUME COLLET-SERRA (nar. 23. 3. 1974, Sant Iscle de Vallalta, Katalánsko) přesídlil v osmnácti letech do Los Angeles a vystudoval film na hollywoodské Columbia College. Přivydělával si jako střihač a ještě během studií začal natáčet hudební videoklipy. Dostal práci jako reklamní režisér a rychle se prosadil spoty pro Playstation, Budweiser, MasterCard, Miller-Lite, Pontiac, Smirnoff Ice, Renault, Verizon, 7UP a jiné. Jeho práce zaujaly producenta Joela Silvera, který ho angažoval jako režiséra remaku Dům voskových figurín, čímž nastartoval jeho kariéru, v níž Collet-Serra boduje především komerčně úspěšnými thrillery s Liamem Neesonem. Režíroval také dvě epizody televizního seriálu The River (2012, Řeka; + spol. prod. – TV). S přítelem Juanem Soláem založil společnost Ombra Films, v níž dává příležitost začínajícím tvůrcům a jež se specializuje na laciné horory. – *Filmografie: (režie)* moderní verze známého hororu z 50. let Dům voskových figurín (2005, House of Wax), pokračování úspěšného fotbalového snímku Goal II: Living the Dream (2006, Góóó! II – V), drama rodičů adoptované dívky, která není tak nevinná, jak vypadá, Orphan (2009, Sirotek – TV) s Verou Farmigaovou a Peterem Sarsgaardem, drama amerického botanika, jenž se při konferenci v Berlíně stane terčem zabijáků, Neznámý (2011, Unknown) s Liamem Neesonem a Diane Krugerovou, thriller z paluby letadla ohrožovaného vyděrači Non-Stop (2013, Non-Stop) s Liamem Neesonem a Julianne Mooreovou, příběh stárnoucího zabijáka, jenž se musí postavit bývalému šéfovi, Noční běžec (2015, Run All Night + spol. prod.) s Neesonem a Edem Harrisem; (*produkce či výkonná produkce*) Mindscape (2013; r. Jorge Dorado), Hooked Up (2013, Vzájemné pouto; r. Pablo Larcuen), Eden (2014; r. Shyam Madiraju), Extinction (2015, Zánik; r. Miguel Ángel Vivas). -mim-

Columbus, Chris k filmu Pixely

CHRIS COLUMBUS (vlastním jménem Christopher Joseph Columbus, nar. 10. 9. 1958, Spangler, Pensylvánie) pochází z dělnické rodiny s italskými a českými předky a vyrůstal v Ohiu. Už na střední škole natáčel amatérské 8mm snímky a díky stipendiu vystudoval film na Newyorské univerzitě (NYU; 1980). Prosadil se v Hollywoodu, když prodal Stevenu Spielbergovi scénář k hororu o potměšilých potvůrkách Gremlins (nominace na Cenu Saturn). Pro Spielbergovu společnost napsal i další úspěšné snímky Rošťáci a Pyramida hrůzy (nominace na Cenu Saturn). Jako autor se také podílel na animovaném seriálu Galaxy High School (1986, Galaktická střední škola). Dostal možnost režírovat a světové proslulosti dosáhl dvojicí rodinných komedií podle scénářů Johna Hughesa Sám doma. Další velký divácký úspěch mu přinesla filmová série o Harrym Potterovi, jejíž první dva díly režíroval a třetí produkoval (nominace na Cenu BAFTA pro nejlepší britský film za první a třetí část, nominace na Cenu Saturn za režii první a druhé části). V polovině 90. let založil výrobní společnost 1492 Pictures, v níž produkoval vedle vlastních titulů úspěšné filmové série Fantastická čtyřka, Noc v muzeu a Percy Jackson, ale také ambicióznější díla jako oceňovaná adaptaci románu Kathryn Stockettové o latentním rasismu Černobílý svět (mimo jiné nominace na Oscara a na Cenu BAFTA za nejlepší film), drama malého městečka ve stínu tragické události Malé nehody nebo příběh afrických emigrantů mířících do Evropy Mediteranea. Od roku 1983 je jeho manželkou tanečnice a choreografka Monica Devereauxová, s níž má čtyři děti. – *Filmografie: (scénář, není-li uvedeno jinak)* Reckless (1984, Lehkomyslní; r. James Foley – TV), Gremlins (1984; r. Joe Dante – V), The Goonies (1985, Rošťáci; r. Richard Donner – V), Pyramida hrůzy (1985, Young Sherlock Holmes; r. Barry Levinson), anim. f. Little Nemo: Adventures in Slumberland (1989, Malý Nemo: Dobrodružství v Dřímkově; r. Masami Hata, William Hurtz; spol. sc. – V), Gremlins 2: The New Batch (1990, Gremlins 2; r. Joe Dante; nám. – V); (*režie, není-li uvedeno jinak*) teenagerská komedie Adventures in Babysitting (1987, Noční dobrodružství – TV) s Elisabeth Shueovou, příběh chlapce, jenž unese legendárního zpěváka, Heartbreak Hotel (1988, Únos Elvise; + sc. – TV), populární vánoční veselohra Sám doma (1990, Home Alone) s Macaulayem Culkinem, sentimentální milostný příběh Only the Lonely (1991, Sám a sám; + sc. – V) s Johnem Candym a Ally Sheedyovou, pokračování diváckého hitu Sám doma 2: Ztracen v New Yorku (1992, Home Alone 2: Lost in

New York; + herec), znovu s malým Culkinem, úspěšná převleková komedie o rozvedeném muži, který se vydává za anglickou hospodyni, aby mohl být nablízku svým dětem, Mrs. Doubtfire – táta v sukni (1993, Mrs. Doubtfire) s Robinem Williamsem, remake francouzské romantické komedie Devět měsíců, nazvaný v České republice Dva v tom (1995, Nine Months; + sc., spol. prod.) s Hughem Grantem a Julianne Mooreovou, rodinné drama Druhá nebo první (1998, Stepmom; + spol. prod.) s Julií Robertsovou, Susan Sarandonovou a Edem Harrisem, adaptace Asimovovy sci-fi povídky Bicentennial Man (1999, Andrew – člen naší rodiny; + spol. prod. – V) s Robinem Williamsem v titulní úloze robota, přepisy dvou knih J. K. Rowlingové Harry Potter a Kámen mudrců (2001, Harry Potter and the Sorcerer's Stone; + spol. prod.) a Harry Potter a Tajemná komnata (2002, Harry Potter and the Chamber of Secrets; + spol. prod.), hudební dok. 3-D Rocks (2005; + prod.), filmová verze jevištního muzikálu Rent (2005, Bohémové; + spol. prod., herec – V), středoškolská komedie podle románu Larryho Doylea I Love You, Beth Cooper (2009, Miluji tě, Beth Cooperová; + spol. prod. – V), adaptace první ze série fantastických knížek Ricka Riordana Percy Jackson: Zloděj blesku (2010, Percy Jackson & the Olympians: The Lightning Thief; + spol. prod.), jejímž hrdinou je dospívající syn boha Poseidóna, neprodaný pilotní snímek o soukromé vyšetřovateli Applebaum (TV–2012; + spol. prod.), sci-fi komedie o boji s postavami ze staré videohry Pixely (2015, Pixels; + spol. prod.) s Adamem Sandlerem; (produkce, výkonná produkce či podíl na nich, není-li uvedeno jinak) Rolničky, kam se podíváš (1996, Jingle All the Way; r. Brian Levant), Monkeybone (2001, Opoparchant; r. Henry Selick – V), Harry Potter a vězeň z Azkabanu (2004, Harry Potter and the Prisoner of Azkaban; r. Alfonso Cuarón), Christmas with the Kranks (2004, Vánoce naruby; r. Joe Roth; + sc. – V), Fantastická čtyřka (2005, Fantastic Four; r. Tim Story), Noc v muzeu (2006, Night at the Museum; r. Shawn Levy), Fantastická čtyřka a Silver Surfer (2007, Fantastic Four: Rise of the Silver Surfer; r. Tim Story), Noc v muzeu 2 (2009, Night at the Museum: Battle of the Smithsonian; r. Shawn Levy), Černobílý svět (2011, The Help; r. Tate Taylor), Percy Jackson: Moře nestvůr (2013, Percy Jackson: Sea of Monsters; r. Thor Freudenthal), Little Accidents (2014, Malé nehody; r. Sara Colangeloová), Noc v muzeu: Tajemství hrobky (2014, Night at the Museum: Secret of the Tomb; r. Shawn Levy), The Witch (2015, Čarodějnice; r. Robert Eggers), Mediterranea (2015; r. Jonas Carpignano), The Young Messiah (2016, Mladý Mesiáš; r. Cyrus Nowrasteh).
-mim-

Coogler, Ryan k filmu Creed

RYAN COOGLER (vlastním jménem Ryan Kyle Coogler, nar. 23. 5. 1986, Oakland, Kalifornie) je afroamerického původu a díky fotbalovému stipendiu vystudoval finance na Kalifornské státní univerzitě v Sacramentu, kde také navštěvoval filmové kurzy. Potom absolvoval filmovou fakultu Jihokalfornské univerzity (USC) a souběžně vykonával, stejně jako jeho otec, práci probačního poradce pro mladistvé delikventy. Tři z jeho čtyř školních snímků získaly ceny na různých přehlídkách a jeho scénář Fruitvale Station, napsaný podle skutečné události v tvůrčí laboratoři Sundance institutu, se zásluhou produkční firmy známého herce Foresta Whitakera dočkal realizace. Snímek získal Velkou cenu poroty a Cenu diváků na Filmovém festivalu Sundance, byl uveden v sekci Un certain regard na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes (Cena Avenir) a dostal řadu dalších ocenění, mimo jiné Ceny ISA a NYFCC za nejlepší první film a Cenu NBR za nejlepší režijní debut. V Hollywoodu se prosadil boxerským filmem Creed (Cena LAFA pro novou generaci, nominace na Cenu Image za scénář a za režii), v němž stejně jako v jeho prvotině vytvořil hlavní roli Michael B. Jordan. – Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak) kr. filmy Locks (2008, Kadeře; + sc., zvuk, spol. prod.), The Sculptor (2011, Sochař; + sc.), Gap (2011, Rozdíl) a Fig (2011, Fík; + herec), drama posledního dne v životě černého mladíka, který se stal na silvestra 2008 obětí policejního rasismu, Fruitvale Station (2013, Fruitvale; + sc. – TV), snímek z proslulé série o Rockym, nazvaný podle jeho prvního protivníka Creed (2015, Creed; + nám., spol. sc., spol. písňe) se Sylvesterem Stallonem v úloze trenéra.
-mim-

Cooper, Scott k filmu *Black Mass: Špinavá hra*

SCOTT COOPER (nar. 20. 4. 1970, Abingdon, Virginie) měl hornické předky a vyrůstal na virginské a kentucké straně Blue Ridge Mountains. Vystudoval ekonomiku na virginské Hampton-Sydney College (1992) a navštěvoval kurzy herectví v Divadelním a filmovém institutu Lee Strasberga v New Yorku. Měl menší role v několika filmech a také v televizních seriálech *The X Files* (Akta X – TV) a *The District* (Policejní okrsek – TV). Zaujal hlavními úlohami psovoda zvířecího hrdiny filmu *Vlčák Rain* a mladíka s pohnutou minulostí v dramatu *Nech si to na potom*. Spřátelil se s hercem Robertem Duvallem, který se stal jeho mentorem a pomohl mu přejít na druhou stranu kamery. Jeho režijní debut *Crazy Heart*, natočený podle stejnojmenného románu Thomase Cobba, posbíral řadu ocenění (mimo jiné Cena ISA za nejlepší první film, nominace na Cenu WGA za scenáristickou adaptaci, nominace na Cenu ISA v kategorii prvních scénářů) a značný ohlas měly i jeho další snímky (Cena za první nebo druhý film na Filmovém festivalu v Římě pro *Pryč od pece*). – *Filmografie: (herec, není-li uvedeno jinak)* *Austin Powers: Špión, který mě vojel* (1999, *Austin Powers: The Spy Who Shagged Me*; r. Jay Roach), *Takedown* (1999, *Nebezpečný kód*; r. Joe Chappelle – V), *Perfect Fit* (2000, *Dokonalá shoda*; r. Donald P. Borchers), *Rain* (2000, *Vlčák Rain*; r. Robert J. Wilson – V), *Bill's Gun Shop* (2001, *Billův obchod se zbraněmi*; r. Dean Hyers), *Gods and Generals* (2002, *Bohové a generálové*; r. Ronald F. Maxwell – V), *Save It for Later* (2003, *Nech si to na potom*; r. Clark Brigham), *Attitude* (2003, *Postoj*; r. Rob Nilsson), *Broken Trail* (TV–2006, *Prolomená stezka*; r. Walter Hill – V), *Get Low* (2009, *Snížit se*; r. Aaron Schneider), *For Sale by Owner* (2009, *Dům v temnotách*; r. Robert J. Wilson; + sc., spol. prod. – V); (*režie, není-li uvedeno jinak*) drama countryového kytaristy a zpěváka, který svou zatrpklou utápí v alkoholu, *Crazy Heart* (2009; + sc., spol. prod. – V) s oscarovým výkonem Jeffa Bridgesa, drama propuštěného trestance, snažícího se zapomenout na temnou minulost, *Out of the Furnace* (2013, *Pryč od pece*; + spol. sc. – TV) s Christianem Baleem, skutečný příběh vládce bostonského podsvětí Jamese Whiteyho Bulgera a zkorumpovaného agenta FBI Johna Connollyho *Black Mass: Špinavá hra* (2015, *Black Mass*; + spol. prod.) s Johnnym Deppem a Joelem Edgertonem.

-mim-

Core, Ericson k filmu *Bod zlomu*

ERICSON CORE (vlastním jménem Eric Cohen, nar. 1966, USA) absolvoval díky stipendiu Uměleckou školu designu v Pasadeně a pak filmovou fakultu Jihokaliifornské univerzity (USC). Od poloviny 90. let se uplatnil jako kameraman. Vedle filmů snímал pilotní díl televizního seriálu *EZ Streets* a dvě epizody ze seriálu *Gun* (Zbraň) – *All the President's Women* (Všechny prezidentovy ženy; r. Robert Altman – TV) a *The Hole* (Tůň; r. Ted Demme – TV). Postupně však převážily jeho režisérské ambice. Natáčel reklamní spoty (Nike, Honda, Pontiac, Infiniti, Travelocity, BMW) i videoklipy (Stevie Wonder, Smokey Robinson) a režíroval tři epizody televizního seriálu *Family Law* (Rodinné právo – TV). Měl na svém kontě dva filmy. V červnu 2003 se oženil s herečkou Ranou Haugenovou, s níž vychovává syna. – *Filmografie: (kamera, není-li uvedeno jinak)* dok. *The Show* (1995; r. Brian Robbins; spol. kam.), *Exit in Red* (1996, *Pokušení zabít*; r. Yurek Bogayevicz – V), *One Eight Seven* (1997, § 187; r. Kevin Reynolds – V), *Before Women Had Wings* (TV–1997, *Než ženy měly křídla*; r. Lloyd Kramer), *Odplata* (1998, *Payback*; r. Brian Helgeland), *Mumford* (1999, *Úspěšný Mumford*; r. Lawrence Kasdan – TV), *Dancing at the Blue Iguana* (2000, *Tanečnice od Modrého leguána*; r. Michael Radford – TV), *Rychle a zběsile* (2001, *The Fast and the Furious*; r. Rob Cohen), *Neříkej ani slovo* (2001, *Don't Say a Word*; r. Gary Fleder; dod. záběry), *Daredevil* (2003, *Daredevil*; r. Mark Steven Johnson); (*režie a kamera*) skutečný příběh fanouška, který se stane uznávaným hráčem amerického fotbalu, *Invincible* (2006, *Nepřemožitelný* – V) s Markem Wahlbergem, akční thriller o mladém agentovi FBI, jenž infiltruje zlodějský gang extrémních sportovců, *Bod zlomu* (2015, *Point Break*).

-mim-

Crowe, Russell k filmu Cesta naděje

RUSSELL CROWE (vlastním jménem Russell Ira Crowe, nar. 7. 4. 1964, Wellington, Nový Zéland) je po otci velšského původu. Od čtyř let vyrůstal v Austrálii a často se pohyboval mezi filmaři, neboť jeho rodiče měli cateringovou firmu. Už jako dítě se objevil v televizních seriálech Spyforce (Špionážní oddíl) a The Young Doctors (Mladí lékaři). V roce 1978 se vrátil na Nový Zéland, aby dostudoval. Nedokončil však střední školu a stal se kytaristou a zpěvákem v rokenrolové skupině. Uchytil se na jevišti jako muzikálový herec (Pomáda, Pokrevní bratři, The Rocky Horror Show) a uplatnil se v televizi. Vytvořil hlavní roli v seriálu Living with the Law (1988, Život se zákonem) a jako host vystupoval v dalších seriálech, například Neighbours (Sousedé), Acropolis Now, Police Rescue (Záchranáři – TV). Začátkem 90. let se prosadil také ve filmu. Zaujal jako Johnny ve venkovském dramatu milostného trojúhelníku Křižovatka (nominace na Australskou filmovou cenu), jako Andy, který se spřátelí s cynickým slepcem, v dramatu Důkaz (Australská filmová cena) a zejména jako surový skinhead Hando v kontroverzním snímku Romper Stomper (mimo jiné Australská filmová cena, Cena australských filmových kritiků). Využil nabídky z Hollywoodu (kterou iniciovala Sharon Stoneová) a prosadil se tu postavou drsného detektiva Buda Whitea v pozoruhodné adaptaci románu Jamese Ellroye L. A. – Přísně tajné. Série vynikajících hereckých kreací z něho na přelomu tisíciletí učinila světovou filmovou hvězdou: doktor Wigand, který chce odhalit zákulisí velkého tabákového koncernu, v dramatu podle skutečných událostí Insider: Muž, který věděl příliš mnoho (Ceny NBR, LAFA a NSFC, nominace na Oscara, na Zlatý glóbus a na Cenu BAFTA), římský generál Maximus v úspěšném historickém snímku Gladiátor (Oscar, nominace na Zlatý glóbus a na Cenu BAFTA), geniální matematik John Forbes Nash v životopisném filmu Čistá duše (Zlatý glóbus, Cena BAFTA, nominace na Oscara a na Cenu AFI), kapitán Jack Aubrey v dobrodružném snímku podle románové série Patricka O'Briana Master & Commander: Odvrácená strana světa (nominace na Zlatý glóbus) a boxer Jim Braddock ve skutečném příběhu z 30. let Těžká váha (nominace na Zlatý glóbus). Často účinkoval ve filmech Ridleyho Scotta, mimo jiné jako zpočátku arogantní podnikatel Max Skinner v romantické komedii Dobrý ročník, neúplatný detektiv Richie Roberts v dramatu Americký gangster, cynický divizní šéf CIA Ed Hoffman ve špionážním thrilleru Labyrint lží a titulní zbojník v Robinu Hoodovi. Nevyhýbal se ani ryze záporným kreacím, jakými byli eskortovaný zločinec Ben Wade ve westernovém remaku 3:10 Vlák do Yumy, inspektor Javert v muzikálu Bídníci nebo zkorumpovaný starosta Hostetler v kriminálním dramatu Zlomené město. Režíroval drama australského farmáře, jenž odjede do Turecka pátrat po synech pohřešovaných v bitvě o Gallipoli, Cesta naděje (Australská filmová cena za nejlepší film ex aequo a nominace na ni za herecký výkon), v němž ztělesnil hlavní roli. Byl průvodcem a výkonným producentem australského dokumentárního seriálu o sportovních zraněních Damage Control (2010, Náprava škod) a jako host hrál v populárním kanadském kriminálním seriálu Republic of Doyle (Doyleova republika). Příležitostně vystupuje se skupinou 30 Odd Foot of Grunts; z jejich koncertních turné vznikly celovečerní dok. Texas (2001; spol. režie, spol. prod.) a kr. dok. 60 Odd Hours in Italy (2002; režie). V dubnu 2003 se oženil s dlouholetou přítelkyní, herečkou Danielle Spencerovou, s níž má dva syny. – *Filmografie: (herec, není-li uvedeno jinak)* Prisoners of the Sun/Blood Oath (1990, Krvavá přísaha; r. Stephen Wallace – TV), The Crossing (1990, Křižovatka; r. George Ogilvie), Proof (1991, Důkaz; r. Jocelyn Moorhouseová – TV), Spotswood (1991; r. Mark Joffe – TV), Brides of Christ (TV–1991, Kristovy nevěsty; r. Ken Cameron), Hammers over the Anvil (1991, Mezi kladivem a kovadlinou; r. Ann Turnerová – TV), Romper Stomper (1992; r. Geoffrey Wright – V), Love in Limbo (1992, Zapomenutá láska; r. David Elfick), The Silver Brumby (1993, Stříbrný mustang; r. John Tatoulis), For the Moment (1993, Pro tuhle chvíli; r. Aaron Kim Johnston), The Sum of Us (1994, Jsou z nás; r. Kevin Dowling, Geoff Burton – TV), Rychlejší než smrt (1995, The Quick and the Dead; r. Sam Raimi), No Way Back (1995, Není cesty zpět; r. Frank Cappello – V), Virtuosity (1995, Virtuozita; r. Brett Leonard – V), Rough Magic (1995, Trik; r. Clare Peploeová – V), Breaking Up (1996, Rozchod; r. Robert Greenwald – V), L. A. – Přísně tajné (1997, L. A. Confidential; r. Curtis Hanson), Heaven's Burning (1997,

Hořící nebesa; r. Craig Lahiff – V), Mystery, Alaska (1999, Mystery Aljaška; r. Jay Roach – V), Insider: Muž, který věděl příliš mnoho (1999, The Insider; Michael Mann), Gladiátor (2000, Gladiator; r. Ridley Scott), Životní zkouška (2000, Proof of Life; r. Taylor Hackford), Čistá duše (2001, A Beautiful Mind; r. Ron Howard), Master & Commander: Odvrácená strana světa (2003, Master and Commander: The Far Side of the World; r. Peter Weir), Těžká váha (2005, Cinderella Man; r. Ron Howard), Dobrý ročník (2006, A Good Year; r. Ridley Scott), 3:10 Vlak do Yumy (2007, 3:10 to Yuma; r. James Mangold), Americký gangster (2007, American Gangster; r. Ridley Scott), Tenderness (2007, Něha; r. John Polson – V), Labyrint lží (2008, Body of Lies; r. Ridley Scott), Na odstřel (2009, State of Play; r. Kevin Macdonald), Robin Hood (2010, Robin Hood; r. Ridley Scott; + spol. prod.), Tři dny ke svobodě (2010, The Next Three Days; r. Paul Haggis), The Man with the Iron Fists (2012, Pěsti ze železa; r. RZA – V), Bídníci (2012, Les Misérables; r. Tom Hooper), Zlomené město (2012, Broken City; r. Allen Hughes), Muž z oceli (2013, Man of Steel; r. Zack Snyder), Zimní příběh (2014, Winter's Tale; r. Akiva Goldsman), Noe (2014, Noah; r. Darren Aronofsky), Cesta naděje (2014, The Water Diviner; + režie), Fathers and Daughters (2015, Otcové a dcery; r. Gabriele Muccino), The Nice Guys (2016, Hodní hoši; r. Shane Black).

-mim-

Curtis, Simon k filmu Dáma ve zlatém

SIMON CURTIS (nar. 11. 3. 1960, Londýn) vystudoval umění na Bristolské univerzitě (1982) a začínal v londýnském Royal Court Theatre jako asistent režie, mimo jiné u Dannyho Boylea. Od poloviny 80. let samostatně režíroval na různých londýnských scénách (mimo jiné Cesta, Mámení mysli, Kořeny, Večeře u přátel, Vytváření dějin, Plně zaneprázdněn, Serenáda pro Louieho) a také ve Spojených státech (Vzestup a pád Tichého Hlasu – Chicago, Broadway). Stal se producentem v BBC, kde se podílel na řadě inscenací divadelních her z cyklu Performance a na televizních filmech. Obdržel tři nominace na Cenu BAFTA v kategorii televizního dramatu (Soudní procesy s časopisem Oz, Nora, Krátký pobyt ve Švýcarsku), dvě v kategorii seriálů (Pět dní, Cranford) a byl rovněž nominován na Cenu Emmy za dětský pořad (Smečka). Postupně se věnoval i režii a kromě inscenací a filmů realizoval také epizody amerických seriálů Tracey Takes On... (Tracey o...), The Practice (Advokáti – TV) a Black Box (Černá krabice). Režijně se také podílel na britské minisérii The Sins (2000, Hříchy – TV) s Petem Postlethwaitem v úloze propuštěného kriminálního a jako výkonný producent spolupracoval na komediálním seriálu o třech nerozlučných přátelích Threesome (2011–2012, Trojka) a na historickém seriálu z britské kolonie ve 30. letech Indian Summers (2015–2016, Indická léta). Jako filmový režisér debutoval až po padesátce životopisným příběhem ze zákulisí natáčení filmu Princ a tanečnice, nazvaného Můj týden s Marilyn (nominace na Cenu BAFTA za nejlepší britský film). Od prosince 1992 je jeho manželkou herečka Elizabeth McGovernová, s níž má dvě dcery. – Filmografie: (neúplná; produkce či výkonná produkce) Uncle Vanya (TV–1991, Strýček Váňa; r. Gregory Mosher), Edward II (1991; r. Derek Jarman), Absolute Hell (TV–1991, Úplné peklo; r. Anthony Page), Top Girls (TV–1991, Prvotřídní ženy; r. Max Stafford-Clark), The Trials of Oz (TV–1991, Soudní procesy s časopisem Oz; r. Sheree Folksonová), A Doll's House (TV–1992, Nora; r. David Thacker), Tales from Hollywood (TV–1992, Povídky z Hollywoodu; r. Howard Davies), After the Dance (TV–1992, Po tanci; r. Stuart Burge), Six Characters in Search of an Author (TV–1992, Šest postav hledá autora; r. Bill Bryden), Suddenly Last Summer (TV–1992, Náhle minulého léta; r. Richard Eyre), Hedda Gabler (TV–1992; r. Deborah Warnerová), The Maitlands (TV–1993, Maitlandové; r. Lindsay Posner), The Entertainer (TV–1993, Komik; r. Nicholas Renton), Message for Posterity (TV–1994, Zpráva pro potomstvo; r. David Jones), Measure for Measure (TV–1994, Veta za vetu; r. David Thacker), The Deep Blue Sea (TV–1994, Hluboké modré moře; r. Karel Reisz), A Summer Day's Dream (TV–1994, Sen letního dne; r. Christopher Morahan), The Absence of War (TV–1994, Absence války; r. Richard Eyre), Shadow of a Gunman (TV–1995, Střelcův stín; r. Nye Heron), The Widowing of Mrs. Holroyd (TV–1995, Ovdovění paní Holroydové; r. Katie Mitchellová), Landscape (TV–1995, Krajina; r. Harold Pinter), Henry IV (TV–1995, Král Jindřich IV.; r. John Caird), After Miss Julie (TV–1995, Po slečně Julii; r. Patrick Marber), Killing Me

Softly (TV–1995, Pomalu mě zabíjíš; r. Stephen Whittaker), Twelfth Night (1996, Večer tříkrálový; r. Trevor Nunn – V), Broken Glass (TV–1996, Rozbité zrcadlo; r. David Thacker), Company (TV–1996, Společnost; r. Sam Mendes), My Night with Reg (TV–1996, Moje noc s Regem; r. Roger Michell), The Tribe (1996, Kmen; r. Stephen Poliakoff – TV), Macbeth on the Estate (TV–1997, Městský Macbeth; r. Penny Woolcocková), The Designated Mourner (1997, Nastávající kajcíník; r. David Hare), Mrs. Dalloway (1997, Paní Dallowayová; r. Marleen Gorrisová), King Lear (TV–1998, Král Lear; r. Richard Eyre), The American (TV–1998, Američan; r. Paul Unwin), Shooting the Past (TV–1998, Zachytit minulost; r. Stephen Poliakoff), The Colour of Justice (TV–1999, Barva spravedlnosti; r. Nicolas Kent), Copenhagen (TV–2002, Kodaň; r. Howard Davies – TV), Carrie's War (TV–2003, Carriina válka; r. Coky Giedroycová), Justifying War: Scenes from the Hutton Enquiry (TV–2004, Oprávněná válka: Scény z Huttonova vyšetřování; r. Nicolas Kent), Pride (TV–2004, Smečka; r. John Downer – TV), The Virgin Queen (TV–2005, Panenská královna; r. Coky Giedroycová – TV), Christmas at the Riviera (TV–2007, Vánoce v hotelu Riviéra; r. Mark Bussell, Justin Sbresni), Hunter (TV–2009, Lovci; r. Colm McCarthy – TV); (režie, není-li uvedeno jinak) komedie podle hry argentinského autora Roberta Cossy Nona (TV–1991; + prod.), adaptace Pinterova dramatu Old Times (TV–1991, Staré časy; + prod.) s Johnem Malkovichem, Kate Nelliganovou a Mirandou Richardsonovou, přepis satirické hry Davida Edgara, natočený ve Spojených státech, Buying a Landslide (TV–1992, Kupování voleb) s Griffinem Dunnem, Johnem Mahoneym a Peterem Gallagherem, přepis hry Arnolda Weskera Roots (TV–1992, Kořeny; + prod.) s Jane Horrocksovou, Imeldou Stauntonovou a Timothym Spallem, adaptace alžbětinské tragédie v úpravě dramatika Michaela Hastingse The Changeling (TV–1993, Pitvora; + prod.) s Elizabeth McGovernovou, Bobem Hoskinsem a Hughem Grantem, remake televizní hry Paddyho Chayefskyho The Mother (TV–1994, Matka; + prod.) s Anne Bancroftovou, romantická komedie The Student Prince (TV–1997, Princ studentem – TV), další komedie, odehrávající se během fotbalového šampionátu, My Summer with Des (TV–1998, Moje léto s Desem), adaptace klasického Dickensova románu David Copperfield (TV–1999), drama podle románu Tonyho Parsonse o opuštěném otci šestiletého syna Man and Boy (TV–2002, Muž a chlapec) s Ioanem Gruffuddem, příběh neopětované lásky podle knižní trilogie Patricka Hamiltona Twenty Thousand Streets Under the Sky (TV–2005, Dvacet tisíc ulic pod nebem – V), šestidílná minisérie o úspěšné manažerce, která se stane ministerskou předsedkyní, The Amazing Mrs. Pritchard (TV–2006, Úžasná paní Pritchardová; spol. r. Declan Lowney, Catherine Morsheadová), pětidílná minisérie o pátrání po zmizelé ženě a jejích dětech Five Days (TV–2007, Pět dní; spol. r. Otto Bathurst; + spol. prod. – TV) s Hughem Bonnevillem, neprodaný pilot o filadelfské dělnické rodině Born in the USA (TV–2007, Narození v USA), historická minisérie z anglického venkova poloviny 19. století podle románové trilogie Elizabeth Gaskellové Cranford (TV–2007; spol. r. Steve Hudson – TV) s Judi Denchovou, třídílná komedie o nezaměstnané manželské dvojici Freezing (TV–2008, Na bodu mrazu; + prod.) s Hughem Bonnevillem a Elizabeth McGovernovou, skutečný příběh nevyléčitelně nemocné ženy, která se rozhodne ukončit svůj život, A Short Stay in Switzerland (TV–2009, Krátký pobyt ve Švýcarsku) s Julií Waltersovou, dvoudílné pokračování historického příběhu Return to Cranford (TV–2009, Návrat do Cranfordu – TV), opět s Judi Denchovou, příběh mladého asistenta, natočený podle deníků Colina Clarka, Můj týden s Marilyn (2011, My Week with Marilyn) s Eddiem Redmaynem a Michelle Williamsovou v úloze Marilyn Monroeové, drama staré židovky, snažící se získat zpět vzácný rodinný obraz ukradený nacisty, Dáma ve zlatém (2015, Woman in Gold; + spol. prod.) s Helen Mirrenovou v hlavní roli.

-mim-

Dagtekin, Bora k filmu Fakjů pane učiteli 2

BORA DAGTEKIN (vlastním jménem Bora Dağtekin, nar. 27. 10. 1978, Hannover, Dolní Sasko) vystudoval scenáristiku na Filmové akademii Bádenska-Württemberska v Ludwigsburgu (2006). Prosadil se jako hlavní scenárista oceňovaného televizního seriálu Türkisch für Anfänger (2005–2008, Turečtina pro začátečníky), podle nějž později natočil svůj

stejnojmenný režijní debut. Jako scenárista se podílel i na jiných seriálech, Gute Zeiten, schlechte Zeiten (2001, Dobré časy, špatné časy), Meine schönsten Jahre (2004, Má nejkrásnější léta), Schulmädchen (2004–2005, Školačky) a zejména na úspěšném komediálním seriálu Doctor's Diary (2007, Doktorský deník), nebo na televizních hrách Eine wie Keiner (2008, Jako žádná jiná) nebo Undecover Love (2010, Lásky v utajení). Oba jeho dosavadní celovečerní filmy byly v Německu divácky velmi úspěšné. – *Filmografie: (scénář, není-li uvedeno jinak)* kr. hrané filmy Toyotafahrer leben länger (2003, Řidiči toyot žijí déle; r. Marcel Ahrens), Season Greetings (2005, Vánoční blahopřání; r. Nico Zingelmann) a Kühe lächeln mit den Augen (2006, Krávy se smějí očima; r. Johanna Icksová; spol. sc.), Wo ist Fred!? (2006, Kde je Fred?; r. Anno Saul; spol. sc. – V); (*scénář a režie, není-li uvedeno jinak*) trosečnická komedie o dovolené, strávené zcela jinak, než si představovala skupinka lidí, Türkisch für Anfänger (2012, Turečtina pro začátečníky; + spol. prod.), úspěšná komedie o zloději, který kvůli penězům z ukrytého lupu nastoupí jako tělocvikář a získá si studenty neortodoxními metodami, Fack ju Göhte (2013, Fack ju Göhte; + spol. prod.) a její pokračování, jež se zčásti odehrává při školním výletu do Thajska, Fack ju Göhte 2 (2015, Fack ju Göhte 2). -tbk-

Daldry, Stephen k filmu Odpad

STEPHEN DALDRY (vlastním jménem Stephen David Daldry, nar. 2. 5. 1960, Bridport, Dorset, Anglie) vystudoval díky stipendiu angličtinu na Sheffieldské univerzitě a pak strávil jeden rok jako žák italského klauna Eldera Millettiho. Po návratu do Británie působil na sheffieldské scéně Crucible Theatre (1985–1988). Přestěhoval se do Londýna, kde nejprve působil jako režisér v souboru Gate Theatre (například Zatracen pro nedostatek víry) a v letech 1992–1995 byl uměleckým ředitelem Royal Court Theatre. Na londýnských jevištích zaujal zejména inscenacemi Priestleyovy hry Inspektor se vrací (Olivierova cena, Cena londýnských divadelních kritiků), jež mu při uvedení na Broadwayi přinesla Cenu Tony 1994, expresionistického dramatu Sophie Treadwellové Machinal (Olivierova cena), hry Rona Hutchinsona Krysa v hlavě a dramatického monologu Davida Harea Via Dolorosa. Na Broadwayi ještě inscenoval Billyho Elliota jako muzikál (Cena Tony 2009). Techniku filmové režie si vyzkoušel krátkým filmem Osm (nominace na Cenu BAFTA) a pak přešel k celovečerní hrané tvorbě. Měl oscarové nominace za režii prvních tří snímků Billy Elliot (také Cena BAFTA za nejlepší britský film, Britská nezávislá filmová cena za režii), Hodiny a Předčítač. Jako výkonný producent se podílel na několika krátkých filmech a také na oceňovaném slavnostním zahájení olympijských her v Londýně 2012. Za svou dramatickou tvorbu dostal Řád Britského impéria (CBE; 2004). Měl dlouholetý vztah (1988–2001) se scénografem Ianem MacNeilem, s nímž také často profesionálně spolupracoval. V říjnu 2001 se oženil s tanečnicí a herečkou Lucy Sextonovou, s níž má dceru. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. příběh jednoho dne v životě malého kluka, který se musí vyrovnat se ztrátou otce, Eight (1998, Osm), drama jedenáctiletého chlapce z hornického městečka, jenž propadne kouzlu baletního tance, Billy Elliot (2000, Billy Elliot) s debutujícím Jamiem Bellem, adaptace oceněného románu Michaela Cunninghama o třech ženských osudech Hodiny (2002, The Hours) s Meryl Streepovou, Julianne Mooreovou a Nicole Kidmanovou, přepis psychologického románu Bernharda Schlinka Předčítač (2008, The Reader) s Kate Winsletovou a Ralphem Fiennesem, drama devítiletého chlapce podle románu Jonathana Safrana Foera o důsledcích teroristických útoků na newyorská dvojčata Extremely Loud & Incredibly Close (2011, Neuvěřitelně hlasitě & nesmírně blízko – V) s Tomem Hanksem a Sandrou Bullockovou v rolích rodičů, adaptace románu Andyho Mulligana o chlapcích, kteří na skládce najdou důkazy o politické korupci, Odpad (2014, Trash), odehrávající se v Riu de Janeiru; (*neúplná; podíl na výkonné produkci*) Mickybo and Me (2004, Mickybo a já; r. Terry Loane – V), Guy X (2004, Neznámý vojín; r. Saul Metzstein – V), Son of Man (2006, Syn člověka; r. Mark Dornford-May). -mim-

del Toro, Guillermo k filmu **Purpurový vrch**

GUILLERMO DEL TORO (vlastním jménem Guillermo del Toro Gómez, nar. 9. 10. 1964, Guadalajara, Jalisco, Mexiko) byl vychován babičkou v přísně katolickém duchu a už v dětství si oblíbil horory, jež také sám natáčel jako amatér. Vystudoval umění na Guadalajarské univerzitě a navštěvoval scenáristické kurzy známého mexického režiséra Jaimeho Humberta Hermosilla. V Hollywoodu studoval zvláštní efekty u maskérského odborníka Dicka Smithe. Po návratu do Mexika založil s Rigobertem Morou vlastní společnost Necropia a podílel se na maskérských efektech několika tamních titulů. Jako maskér spolupracoval na televizní hororové antologii Hora marcada (1988–1990, Hodina H), jejíchž pět epizod také napsal a režíroval. Prosadil se vynalézavou variací na upířskou tematiku Stroj času, jež získala mimo jiné devět mexických výročních cen Ariel a otevřela mu dveře do Hollywoodu. Jeho americký debut Mimic byl však poznamenán viditelným tlakem studia na koncepci i provedení filmu. Vrátil se proto do Mexika, kde založil vlastní výrobní značku Tequila Gang a natočil pozoruhodný příběh ze španělské občanské války Dáblova páteř, na nějž po dalším hollywoodském extempore navázal svým nejlepším dílem Faunův labyrint (mimo jiné Cena Goya, nominace na Oscara a na Cenu BAFTA za scénář, Cena Ariel za režii, Cena BAFTA za nejlepší zahraniční film, nominace na Cenu ISA za nejlepší film), v němž znovu odvážně skloubil krutou válečnou přítomnost se světem fantazie. Největšího diváckého ohlasu dosáhl komiksovými snímky o Hellboyovi (jako producent měl dohled i nad jeho animovanou podobou) a trikovým spektáklem Pacific Rim – Útok na Zemi. Pro Petera Jacksona měl režírovat další tolkienovskou trilogii Hobit, ale kvůli protahujícím se natáčecím přípravám se nakonec jeho podíl omezil na scenáristickou spolupráci. Pro své mimořádné vizuální citění je žádaným spolupracovníkem; jako kreativní či vizuální poradce je například podepsán pod animovanými tituly Megamysl a Kung Fu Panda nebo pod sci-fi Na hraně zítřka. S Chuckem Hoganem vytvořili podle vlastní románové trilogie televizní seriál o boji lidstva s upíří nákazou The Strain (2014–2017, Agresivní virus; + spol. sc., spol. režie, spol. prod. – TV). V prosinci 2010 založil v losangeleském Marina del Rey společně s režisérem Matthewem Cullenem, producentem Javierem Jimenezem a kameramanem Guillermem Navarrem společnost Mirada Studios, soustřeďující pod jednou střechou široké spektrum činností, od vývoje filmových látek přes digitální produkci, animaci a výrobu vizuálních efektů až po multimediální projekty. Za své dílo dostal Pamětní cenu George Pala (2008), udílenou Akademií sci-fi, fantazie a hororu. V letech 1986–2017 byla jeho ženou veterinářka Lorenza Newtonová, s níž žil v kalifornském Agoura Hills a vychovával dvě dcery. Následně se oženil se scenáristkou Kim Morganovou. – Filmografie: (maskérské efekty, není-li uvedeno jinak) Mentiras piadosas (1987, Milosrdné lži; r. Arturo Ripstein), Goitia, un dios para sí mismo (1988, Goitia, bůh sám pro sebe; r. Diego López Rivera), Morir en el golfo (1990, Zemřít v zálivu; r. Alejandro Pelayo), Cabeza de Vaca (1990; r. Nicolás Echevarría), Bandidos (1991, Bandité; r. Luis Estrada), Mi querido Tom Mix (1991, Drahý Tome Mixi; r. Carlos García Agraz – TV), Dollar Mambo (1993; r. Paul Leduc), Algunas nubes (1995, Vzdálená oblaka; r. Carlos García Agraz); (režie, není-li uvedeno jinak) kr. filmy Doña Lupe (1985; + sc., casting, spol. prod.) a Geometria (1987; + sc., prod.), příběh dávného artefaktu, jenž přináší nesmrtelnost, Cronos (1992, Stroj času; + sc., herec – TV), sci-fi horor z newyorského metra Mimic (1997, Mimic; + spol. nám., spol. sc.), duchařské drama El espinazo del diablo (2001, Dáblova páteř; + spol. sc. – TV), pokračování úspěšného akčního hororu Blade II (2002, Blade II), realizované v Praze, komiksový horor o pekelném zplozenci ve službách dobra Hellboy (2004, Hellboy; + spol. nám., sc., herec), příběh dívenky, hledající únik z drsné reality těsně po skončení španělské občanské války v podzemním pohádkovém světě, Faunův labyrint (2006, El laberinto del fauno; + sc., spol. prod.), pokračování osudů komiksového hrdiny Hellboy II: Zlatá armáda (2008, Hellboy II: The Golden Army; + spol. nám., sc., hlas), akční sci-fi o boji s obřími nestvůrami Pacific Rim – Útok na Zemi (2013, Pacific Rim; + spol. sc., spol. prod.), gotický horor Purpurový vrch (2015, Crimson Peak; + spol. sc., spol. prod.); (produkce či výkonná produkce nebo podíl na nich) Doña Herlinda y su hijo (1985, Doña Herlinda a její syn; r. Jaime Humberto Hermosillo), Un embrujo (1998, Okouzlení; r. Carlos Carrera), Asesino

en serio (2002, Sériový vrah; r. Antonio Urrutia), Crónicas (2004, Kroniky; r. Sebastián Cordero), Sirotčinec (2007, El orfanato; r. J. A. Bayona), While She Was Out (2007, Svědkem zločinu; r. Susan Montfordová – V), Cosas insignificantes (2008, Bezvýznamné věci; r. Andrea Martínez Crowtherová), Rudo y Cursi (2008, Drsňák a frajer; r. Carlos Cuarón – V), Rabia (2009, Vztek; r. Sebastián Cordero), Splice (2009, Spletenec; r. Vincenzo Natali – TV), Biutiful (2009, Biutiful; r. Alejandro González Iñárritu), Los ojos de Julia (2010, Juliiny oči; r. Guillem Morales), Nebojte se tmy (2010, Don't Be Afraid of the Dark; r. Troy Nixey; + spol. sc., hlas), anim. f. Kocour v botách (2011, Puss in Boots; r. Chris Miller; + hlas), anim. f. Legendární parta (2012, Rise of the Guardians; r. Peter Ramsey), Mama (2013, Mama; r. Andy Muschietti), anim. f. The Book of Life (2014, Kniha života; r. Jorge R. Gutierrez; + hlas – V), La delgada línea amarilla (2015, Tenká žlutá linka; r. Celso García); (podíl na scénáři) Hobit: Neočekávaná cesta (2012, The Hobbit: An Unexpected Journey; r. Peter Jackson), Hobit: Šmakova dračí poušť (2013, The Hobbit: The Desolation of Smaug; r. Peter Jackson), Hobit: Bitva pěti armád (2014, The Hobbit: The Battle of the Five Armies; r. Peter Jackson); (herec) Bullfighter (2000, Toreador zkázy; r. Rune Bendixen – V), Diary of the Dead (2007, Deník mrtvých; r. George A. Romero; hlas – V), Quantum of Solace (2008, Quantum of Solace; hlas), anim. f. El Santos vs. La Tetona Mendoza (2012, El Santos vs. Kozatá Mendoza; r. Alejandro Lozano; hlas), segment The Pit and the Pendulum (Jáma a kyvadlo; hlas) z anim. f. Extraordinary Tales (2015, Podivuhodné příběhy; r. Raul Garcia). -mim-

Delamarre, Camille k filmu Kurýr: Restart

CAMILLE DELAMARRE (nar. 3. 10. 1979, Paříž) působil jako střihač, zejména na filmech Oliviera Megatona. Jako režisér debutoval akčním kriminálním snímkem Doupě. – *Filmografie:* (střih, není-li uvedeno jinak) Kurýr 3 (2008, Transporter 3; r. Olivier Megaton), 22 výstřelů (2010, L'immortel; r. Richard Berry), Fatal (2010; r. Michaël Youn; spol. střih), Colombiana (2011, Colombiana; r. Olivier Megaton), Útěk z MS-1 (2011, Lockout; r. Stephen St. Leger, James Mather), 96 hodin: Odplata (2012, Taken 2; r. Olivier Megaton); (režie, není-li uvedeno jinak) dok. Le hors-champ (2004, Mimo záběr; spol. režie, spol. kam., spol. střih Mathilde Morièresová), kr. snímek o vojákov, který šlápne na minu, Last Call (2013, Poslední zavolání; + spol. sc., střih, spol. prod.), kriminální snímek z blízké budoucnosti, odehrávající se v Detroitu, Doupě (2013, Brick Mansions) s Paulem Walkerem v jeho poslední dokončené roli, akční thriller Kurýr: Restart (2015, The Transporter Refueled; režie), v němž v titulní roli vystřídal Ed Skrein známého JASONA STATHAMA. -tbk-

Demme, Jonathan k filmu Nikdy není pozdě

JONATHAN DEMME (vlastním jménem Robert Jonathan Demme, nar. 22. 2. 1944, Baldwin, Long Island, New York) je synem herečky a od patnácti let vyrůstal v Miami. Chtěl se stát veterinářem, ale nedokončil studia na Floridské univerzitě v Gainesville. Začal psát filmové kritiky a po vojenské službě u letectva se v roce 1966 přestěhoval do New Yorku. Seznámil se s producentem Josephem E. Levinem a dva roky pracoval v jeho společnosti Avco-Embassy jako tiskový tajemník. Psal kritiky do Film Daily a také rockové recenze do časopisu Fusion. Konec 60. let strávil v Londýně, kde se dostal k produkci televizních reklam. Po návratu do Spojených států nastoupil v tiskovém oddělení nezávislého producenta a režiséra Rogera Cormana, který mu umožnil rovněž práci scenáristy, producenta a nakonec i režiséra. Demme na sebe poprvé výrazněji upozornil filmem podle skutečného příběhu Melvin a Howard (Cena NYFCC za režii). Jeho nejlepším dílem se stala brilantní adaptace románu Thomase Harrise Mlčení jehňátek, která byla vyznamenána pěti hlavními Oscary a jemu samotnému vedle ocenění Americké akademie přinesla mimo jiné Cenu NYFCC, NBR a Cenu za režii ex aequo na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně. Vysoce ceněna je i jeho dokumentární tvorba, například Přestaň dávat smysl (Velká cena na Vlámském mezinárodním filmovém festivalu v Gentu) a Plavba do Kambodže (nominace na Cenu ISA za režii). Demme je nadšeným hudebním fanouškem a kromě dokumentů režíroval také řadu videoklipů (mimo jiné UB40, Chrissie Hynde, Suzanne Vega, Fine Young Cannibals, Bruce

Springsteen, New Order, The Pretenders). Podílel se na známém televizním seriálu Columbo (uveden v televizi) a režíroval pilotní část ze seriálové antologie Trying Times (Perné časy). Od 90. let se v rámci své společnosti Clinica Estetica více věnoval produkci děl jiných režisérů a realizaci dokumentů. Z jeho pozdějších hraných snímků nejvíc zaujalo drama podle scénáře dcery známého režiséra Jenny Lumetové Rachel se vdává (nominace na Cenu ISA za nejlepší film a režii). Podílel se také na seriálové tvorbě. Režíroval pilotní díl lékařské show A Gifted Man (Muž s posláním; + spol. prod. – TV) a epizody seriálů Enlightened (Mé nové Já – TV) a The Killing (Zločin). Za vynikající režijní výsledky obdržel Cenu Billyho Wildera (2005), udílenou Národní filmovou radou. V 70. letech měl za manželku producentku a režisérku Evelyn Purcellovou a jeho druhou ženou se stala malířka Joanne Howardová, s níž má tři děti. Synovec Ted Demme (1964–2002) byl úspěšným filmovým a televizním režisérem. – Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak) režijní prvotina, odehrávající se v ženské věznici, Caged Heat (1974, Zamřížované vedro; + sc.), gangsterská parodie Crazy Mama (1975, Bláznivá máma), kriminální drama Fighting Mad (1976, Slepý hněv; + sc. – TV), epizodová komedie o lidech, jež spojuje vášně pro krátkovlnné vysílačky, Citizens Band (1977, Veřejná frekvence – TV), pozoruhodný hitchcockovský thriller Last Embrace (1979, Poslední objetí; + herec – TV) s Royem Scheiderem, komedie o setkání prostého dělníka s podivínským milionářem Howardem Hughesem, nazvaná Melvin a Howard (1980, Melvin and Howard) s Paulem Le Matem a Jasonem Robardsem, romantická komedie podle Vonnegutovy povídky Who Am I This Time? (TV–1981, Kdo jsem tentokrát?) se Susan Sarandonovou a Christopherem Walkenem, komedie o ženách, které za války musely v továrnách nahradit muže, Swing Shift (1984, Odpolední směna – V) s Goldií Hawnovou, koncertní dok. se skupinou Talking Heads, nazvaný Stop Making Sense (1984, Přestaň dávat smysl), nekonvenční komedie o spořádaném úředníkovi, který podlehne svodům neznámé dívky, Něco divokého (1986, Something Wild; + spol. prod.) s Jeffem Danielsem a Melanií Griffithovou, dok. záznam one-man show herce Spaldinga Graye o natáčení Vražedných polí, nazvaný Swimming to Cambodia (1987, Plavba do Kambodže – TV), střm. dok. Haiti: Dreams of Democracy (TV–1987, Haiti: Sny o demokracii; + sc., spol. prod.), gangsterská komedie Married to the Mob (1988, Manželství s mafií – V) s Michelle Pfeifferovou, mistrovský thriller o aspirantce FBI, pátrající po sériovém vrahovi, Mlčení jehňátek (1990, The Silence of the Lambs) s Jodií Fosterovou a Anthonym Hopkinsem v úloze Hannibala Lectera, dok. o harlemském reverendovi Robertu Castleovi pod titulem Cousin Bobby (1991, Bratranec Bobby), drama úspěšného právníka, který umírá na AIDS, ale do poslední chvíle hájí lidskou důstojnost, Philadelphia (1993, Philadelphia; + spol. prod.) s oscarovým výkonem Toma Hankse, kr. dok. The Complex Sessions (1994) s písněmi Neila Younga a jeho skupiny Crazy Horse, epizoda Subway Car from Hell (Vagon z pekla) z filmu Subway Stories: Tales from the Underground (TV–1997, Příběhy z metra; spol. prod.), hudební dok. Storefront Hitchcock (1998, Hitchcock ve výkladní skříni) s písněmi Robyna Hitchcocka, drama otrokyně podle románu Toni Morrisonové Milovaná (1998, Beloved; + spol. prod.) s Oprah Winfreyovou, remake klasické kriminální komedie Šaráda pod titulem The Truth About Charlie (2002, Pravda o Charliem; + spol. sc., spol. prod. – V) s Markem Wahlbergem a Thandií Newtonovou, dok. o haitském bojovníku za lidská práva Jeanu Dominiqueovi The Agronomist (2003, Agronom; + spol. kam., spol. prod.), remake klasického politického thrilleru The Manchurian Candidate (2004, Manchuriánský kandidát; + spol. prod – V) s Denzelem Washingtonem, Meryl Streepovou a Lievem Schreiberem, koncertní dok. Neil Young: Heart of Gold (2006; + spol. prod.), kr. dok. o lidech, vracejících se do hurikánem zničeného New Orleansu, Right to Return (TV–2007, Právo na návrat; + spol. prod.), dok. o bývalém americkém prezidentovi Jimmym Carterovi Man from Plains (2007, Muž z plání; + sc., spol. prod.), příběh odcizené dcery, která se o sestřině svatbě vrací do lůna rodiny, Rachel Getting Married (2008, Rachel se vdává; + spol. prod. – V) s Anne Hathawayovou, hud. dokumenty Neil Young Trunk Show (2009; + hudba, spol. prod.) a Marley (2010), dok. o ženě, postižené hurikánem Katrina, I'm Carolyn Parker (2011, Jmenuji se Carolyn Parkerová; + kam., spol. prod.), další hud. dokumenty Neil Young Journeys (2011, Cesty Neila Younga; + spol. prod.),

Kenny Chesney: Unstaged (2012) a Enzo Avitabile Music Life (2012, Enzo Avitabile: Hudební život; + spol. prod.), adaptace Ibsenova dramatu A Master Builder (2013, Stavitel Solness) v úpravě titulního představitele Wallace Shawna, neprodaný pilot Line of Sight (TV–2014, Zorný paprsek; + spol. prod.), kr. dok. o známém biologovi What's Motivating Hayes (TV–2014, Co motivuje Hayese?), dok. záznam tanečního představení z roku 2000 Another Telepathic Thing (2015, Jiná telepatická věc), příběh stárnoucí rockerky, vracející se k rodině, podle scénáře Diablo Codyové Nikdy není pozdě (2015, Ricki and the Flash) s Meryl Streepovou; (podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) britský thriller Eyewitness (1970, Očité svědectví; r. John Hough; hud. koordinátor – V), motocyklový film Angels Hard as They Come (1971, Drsní andělé; r. Joe Viola; spol. sc., prod.), dobrodružný snímek z Filipín The Hot Box (1972, Horká klec; r. Joe Viola; + druhá režie, spol. sc.), drsné drama uprchlých trestankyň, inspirované slavným Útěkem v řetězech, Black Mama, White Mama (1972, Černá a bílá; r. Eddie Romero; spol. nám. – V), akční snímek Fly Me (1972, Letěte s námi; r. Cirio H. Santiago; druhá režie), horor The Incredible Melting Man (1977, Neuvěřitelný tající muž; r. William Sachs; herec), parodie na thrillery Into the Night (1985, Do noci; r. John Landis; herec – TV), příběh psychopatického vraha Miami Blues (1989; r. George Armitage – TV), epizoda A Domestic Dilemma (Domácí dilema; r. Kristi Zeaová; prod.) z filmu Women & Men 2: In Love There Are No Rules (TV–1991, Ženy a muži 2: V lásce neexistují žádná pravidla), portrét tří generací Italoameričanů Household Saints (1993, Svaté hospodyňky; r. Nancy Savocaová), hraný dok. o dvou obětech AIDS, pravicovém právníkovi a undergroundovém filmaři, Roy Cohn/Jack Smith (1994; r. Jill Godmilowová), adaptace kriminálního románu Waltera Mosleyho Devil in a Blue Dress (1995, Ďábel v modrém; r. Carl Franklin – V), hudební komedie o osudech jedné bigbeatové kapely To je náš hit! (1996, That Thing You Do!; r. Tom Hanks; + herec), dok. o známém černošském politikovi Mandela (1996; r. Angus Gibson, Jo Menell), nominovaný na Oscara, adaptace povídky Williama Styrona Shadrach (1998, Otrok; r. Susanna Styronová – V), příběh napraveného kasaře The Opportunists (1999, Oportunisté; r. Myles Connell), hraný dok. z psychiatrické léčebny ve Střední Africe Maangamizi: The Ancient One (2000, Maangamizi: Pradávný duch; r. Martin Mhando, Ron Mulvihill), tragikomedie Adaptace (2002, Adaptation; r. Spike Jonze), dok. portrét herečky Beah Richardsové, nazvaný Beah: A Black Woman Speaks (2003, Beah: Černá žena promlouvá; r. Lisa Gay Hamiltonová), dok. Crude Independence (2009, Ropná nezávislost; r. Noah Hutton), dok. o mladém umělci a básníkovi, který v době hospodářské krize zmizel v utažské poušti, Everett Ruess Wilderness Song (2013, Everett Ruess: Píseň divočiny; r. Lindsay Jaegerová), příběh o přátelství dívky s oblíbeným muzikantem jejího nemocného bratra Song One (2014; r. Kate Barker-Froylandová), drama mladíka, podléhajícího vlivu sekty, The Center (2015, Střed; r. Charlie Griak), dok. Deep Time (2015, Hlubiny času; r. Noah Hutton).

-mim-

Derrickson, Scott k filmu Sinister 2

SCOTT DERRICKSON (nar. 16. 7. 1966, Denver, Colorado) vystudoval literaturu, teologii a média na kalifornské evangelické univerzitě Biola (1990) a pak absolvoval filmovou fakultu Jihokalifornské univerzity (USC) pozoruhodným filmem Láska v troskách, oceněným na několika festivalech. Se spolužákem Paulem Harrisem Boardmanem vytvořil úspěšnou scenáristickou dvojici a jako režisér se prosadil dramatizací skutečného případu exorcismu V moci ďábla. Kromě nákladného sci-fi remaku Den, kdy se zastavila Země (jenž mu také přinesl největší divácký ohlas) se programově věnuje hororu, neboť ho jako věřícího křesťana zajímá pro tento žánr charakteristický vyhocený zápas mezi dobrem a zlem. V srpnu 1993 se oženil s diplomovanou sestrou Joyce Ericssonovou, kterou znal ze studií na Biola a s níž vychovává dva syny. – *Filmografie*: (podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) Urban Legends: Final Cut (2000, Temná legenda 2; r. John Ottman; spol. sc. – V), Země hojnosti (2004, Land of Plenty; r. Wim Wenders; spol. nám.), The Visitation (2005, Návštěva; r. Robby Henson), Devil's Knot (2013, Ďáblův uzel; r. Atom Egoyan; + spol. sc.), Incompresa (2014, Nepochopená; r. Asia Argentoová), Kristy (2014; r. Oliver Blackburn), Sinister 2 (2015,

Sinister 2; r. Ciaran Foy; + nám., spol. sc.); (režie, není-li uvedeno jinak) střm. alegorický snímek o dvou démonech, zasévajících strach a beznaděj do srdcí zákazníků jedné benzinové pumpy, Love in the Ruins (1995, Láska v troskách; + spol. sc., střih, spol. prod.), pátý ze série hororů Hellraiser: Inferno (2000; + spol. sc. – V), soudní drama o knězi, souzeném za zabití posedlé dívky, V moci ďábla (2005, The Exorcism of Emily Rose; + spol. sc.) s Tomem Wilkinsonem a Laurou Linneyovou, nová verze klasického filmu o mírumilovné návštěvě z vesmíru Den, kdy se zastavila Země (2008, The Day the Earth Stood Still) s Keanu Reevesem a Jennifer Connellyovou, horor o spisovateli ve strašidelném domě Sinister (2012, Sinister; + spol. sc., spol. prod.) s Ethanem Hawkem, skutečné hororové drama newyorského policisty, vyšetřujícího sérii děsivých zločinů, spjatých s paranormálními jevy, Chraň nás od zlého (2014, Deliver Us from Evil; + spol. sc.) s Ericem Banou. -mim-

Desplechin, Arnaud k filmu Tři vzpomínky

ARNAUD DESPLECHIN (nar. 31. 10. 1960, Roubaix, Nord) absolvoval pařížskou filmovou školu IDHEC (1981–1984), kde natočil dva krátké filmy. I po studiích pokračoval ve spolupráci se spolužáky a s generačně spřízněnými kolegy (Éric Rochant, Pascale Ferranová, Noémie Lvovská). Zpočátku se jako kameraman podílel také na krátkých filmech. Jeho celovečerní debut Stráž (uvedený na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes) získal Césara za nejlepší první dílo a byl oceněn na festivalech v Bogotě a Avignonu. V hlavní soutěži canneského festivalu se hrály i jeho další filmy Učená pře (aneb Můj pohlavní život), Esther Kahn, Vánoční příběh a Jimmy P. Nejvíce ocenění posbíraly tituly Králové a královna (César za nejlepší film a tři herecké výkony, Cena Louise Delluca) a Vánoční příběh (César za nejlepší film, režii a tři herecké výkony). Ve svých komorních psychologických dramatech se soustřeďuje s jemným ironickým podtextem na analýzu duševních stavů jedince, na jeho existenciální problémy i na jeho obtíže v komunikaci s okolím. Jeho filmy pomohly v kariéře výrazných hereckých talentů (Mathieu Amalric, Emmanuelle Devosová, Marianne Denicourtová, Emmanuel Salinger). Umělecké vlohy projevují i jeho sourozenci: spisovatelka Marie Desplechinová (nar. 1959), scenáristka Raphaëlle Valbrune-Desplechinová a diplomat a příležitostný herec Fabrice Desplechin (nar. 1963). Poté, co se rozešel s herečkami Marianne Denicourtovou a Hélène Fillièresovou, se stala jeho životní partnerkou spisovatelka a scenáristka Florence Seyvosová (nar. 1967), s níž má syna (nar. 2006). – *Filmografie*: (kamera, není-li uvedeno jinak) French lovers (1985, Francouzští milenci; r. Éric Rochant), Comme les doigts de la main (1985, Jako prsty na ruce; r. Éric Rochant), Présence féminine (1987, Ženský vliv; r. Éric Rochant), I fotografia (1987, Fotografie; r. Nikos Papatakis; spol. kam.); (režie, není-li uvedeno jinak) střm. f. Le polichinelle et la machine à coder (1983, Šašek a telegraf), kr. filmy Le couronnement du monde (1984, Završení světa), Un monde sans pitié (1989, Nelítostný svět; r. Éric Rochant; spol. sc.), střm. špionážní drama o setkání rozvětvené rodiny po pokusu oblíbeného syna o sebevraždu, La vie des morts (1991, Život mrtvých; + sc.), špionážní film, jehož protagonistou je student medicíny, pocházející z diplomatické rodiny, La sentinelle (1992, Stráž; + sc.), Des feux mal éteints (1993, Doutnající ohně; r. Serge Moati; herec), psychologická analýza prostředí univerzitních intelektuálů, zatížených existenciálními problémy, Učená pře aneb Můj pohlavní život (1996, Comment je me suis disputé... ma vie sexuelle; + spol. sc.), životopisný snímek o divadelní kariéře židovské herečky v Londýně na konci 19. století podle povídky Arthura Symonse Esther Kahn (2000, Esther Kahn; + spol. sc.), temná bajka o moci a korupci, pomstě a odříkání podle divadelní hry Edwarda Bonda z prostředí vysoké politiky, Léo, en jouant „Dans la compagnie des hommes“ (2003, Ve společnosti mužů; + spol. prod., herec), úvaha o smyslu existence a složitosti lidských vztahů Rois et reine (2004, Králové a královna; + spol. sc. – V), tragikomedie o setkání rozvětvené rodiny s cílem vyřešit traumata a pomoci při hledání dárce kostní dřeně pro těžce nemocnou matku Vánoční příběh (2007, Un conte de Noël; + spol. sc.), dok. o prodeji režisérova rodinného domu L'aimée (2007, Milovaný), komorní životopisný snímek o přátelství neortodoxního etnologa a psychoanalytika Georgese Devereuxe a jeho pacienta, indiána a válečného veterána, postiženého posttraumatickým syndromem, Jimmy P. (2013, Jimmy P.;

+ spol. sc.), adaptace divadelní hry Alexandra Nikolajeviče Ostrovského La forêt (TV–2013, Les; + sc.), Les jours venus (2014, Příští dny; r. Romain Goupil; herec), volný prequel snímku Učená pře s názvem Tři vzpomínky (2015, Trois souvenirs de ma jeunesse; + spol. sc.), v nichž stárnoucí Paul Dédalus vzpomíná na dětství a mládí. -fik-

Ditter, Christian k filmu S láskou, Rosie

CHRISTIAN DITTER (nar. 1. 6. 1977, Geissen, Hesensko) po maturitě krátce pobyl na praxi v produkční společnosti Colonia Media v Kolíně nad Rýnem (1996–1997) a po ročním studiu kulturních studií na univerzitě v Lüneburgu absolvoval režii na Televizní a filmové akademii v Mnichově (2006). Již jeho studentské snímky získaly několik ocenění, včetně absolventské celovečerní komedie Francouzština pro začátečníky, uvedené v kinech. Kromě dalších romantických a rodinných komedií režíroval epizody televizních seriálů Schulmädchen (2005, Školačky), Türkisch für Anfänger (2007, Turečtina pro začátečníky) a Doctor's Diary (2008; Deník doktorky – TV) nebo reklamní spoty. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. studentské snímky Bad Breath (1999, Špatný dech; + sc., střih), Slaats Swandel (1999), Verzaubert (1999, Zakletý; + sc., střih, prod.), Grounded (2003, Zakotvený), studentská romantická komedie Französisch für Anfänger (2006, Francouzština pro začátečníky; + sc.), trilogie dobrodružných rodinných snímků o dětské partě Vorstadtkrokodile (2009, Krokodýlové z předměstí; + sc. – V), Vorstadtkrokodile 2 (2010, Krokodýlové z předměstí 2; + sc. – V) a Vorstadtkrokodile 3 – Freunde für immer (2010, Krokodýlové z předměstí 3; r. Wolfgang Groos; sc., spol. prod. – V), dobrodružná rodinná komedie Wickie auf großer Fahrt (2011, Viking Vicky a poklad bohů 3D; + sc. – V), kr. komedie #Vegas (2014), adaptace romantického románu Cecelie Ahernové o peripetiích vztahů dvou přátel od dětských let S láskou, Rosie (2014, Love, Rosie) s Lily Collinsovou a Samem Clafinem. –jl–

Docter, Pete k filmu V hlavě

PETE DOCTER (vlastním jménem Peter Hans Docter, nar. 9. 10. 1968, Bloomington, Minnesota) je dánsko-německého původu a vyrůstal v hudební rodině (matka učila hudbu, otec byl dirigentem sboru a obě jeho sestry jsou hudebnice). Od dětství kreslil a vyráběl kreslené filmy. Rok studoval filosofii na Minnesotské univerzitě, než přešel na Kalifornský umělecký institut (CalArts), jež absolvoval v roce 1990 a v němž realizoval tři krátké animované filmy Winter (1988, Zima), Palm Springs (1989) a Next Door (1990, Vedlejší dveře). Přijal nabídku práce animátora v Pixaru a stal se platným členem jeho původního „mozkového trustu“. John Lasseter mu začal svěřovat stále větší úkoly, což se projevilo už na projektu Toy Story. Jako spolurežisér debutoval snímkem Příšerky s.r.o. Velkého úspěchu dosáhl jako spolurežisér animované rodinné komedie Vzhůru do oblak (Oscar a Cena BAFTA za celovečerní animovaný film). Jako spoluscenárista byl nominován na Oscara za scénář filmů Toy Story – Příběh hraček, WALL-E a jako spoluautor na Oscara za celovečerní animovaný film Příšerky s.r.o. a za krátký animovaný film Mikeovo nové auto. Třikrát získal Cenu Annie (Toy Story – Příběh hraček, Toy Story 2: Příběh hraček, Vzhůru do oblak). – *Filmografie: (animované snímky; spolurežie, není-li uvedeno jinak)* Toy Story – Příběh hraček (1995, Toy Story; r. John Lasseter; spol. nám., spol. sc., supervize animace), kr. f. Geriho hra (1997, Geri's Game; r. Jan Pinkava; animátor), Toy Story 2: Příběh hraček (1999, Toy Story 2; r. John Lasseter, Ash Brannon, Lee Unkrich; spol. nám., spol. sc.), Příšerky s.r.o. (2001, Monsters, Inc.; spol. r. David Silverman, Lee Unkrich; + spol. nám., spol. sc., hlas), kr. f. Mike's New Car (2002, Mikeovo nové auto; spol. r. Roger Gould; + spol. nám. – V), Vall-I (2008, WALL-E; r. Andrew Stanton; spol. nám., hlas), Vzhůru do oblak (2009, Up; spol. r. Bob Peterson; + spol. nám., spol. sc., hlas), V hlavě (2015, Inside Out; spol. r. Ronaldo Del Carmen; + spol. nám., spol. sc.); (podíl na produkci, není-li uvedeno jinak) Rebelka (2012, Brave; r. Mark Andrews, Brenda Chapmanová, Steve Purcell), Univerzita pro příšerky (2013, Monsters University; r. Dan Scanlon), kr. f. Party Central (2014; r. Kelsey Man; + spol. postavy). -tbk-

Dougherty, Michael k filmu Krampus: Táhni k čertu

MICHAEL DOUGHERTY (nar. 28. 10. 1974, Columbus, Ohio) má po otci irské a maďarské předky a vietnamskou matku. Absolvoval filmovou fakultu Newyorské univerzity (NYU), kde realizoval několik animovaných snímků, mimo jiné Season's Greetings (1996, Sváteční pozdravy), odvysílaný stanicí MTV. Spojil síly s autorem Danem Harrisem a spolu napsali dva scénáře pro úspěšného režiséra a producenta Bryana Singera (Cena Saturn za novou verzi Supermana). Ten mu také umožnil přechod k režii. Dougherty se rovněž věnuje výtvarnému umění. – *Filmografie*: (podíl na scénáři, není-li uvedeno jinak) X-Men 2 (2003, X2; r. Bryan Singer), Urban Legends: Bloody Mary (2005, Temná legenda 3; r. Mary Lambertová – V), Superman se vrací (2006, Superman Returns; r. Bryan Singer; + spol. nám., herec), X-Men: Apocalypse (2016, X-Men: Apokalypsa; r. Bryan Singer; spol. nám.); (režie, není-li uvedeno jinak) povídkový horor Trick 'r Treat (2007, Halloweenová noc; + sc., spol. prod. – V), k němuž později natočil kr. f. Making Friends (2011, Získat přítele; + sc., spol. prod.), strašidelná vánoční komedie Krampus: Táhni k čertu (2015, Krampus; + spol. sc., spol. prod.). –mim-

Drobný, Miro k filmu Rytmus sídliskový sen

MIRO DROBNÝ (vlastním jménem Miroslav Drobný, nar. 4. 1. 1970, Lučenec) působí na Slovensku jako scenárista, režisér a producent. Jeho tvorba je spojená především s dětskými televizními pořady a cestopisnými seriály (například vzdělávací seriál Cookie.sk, animovaný seriál Ovce.sk, cestopisný seriál Na vlastnej koži nebo zážitkový seriál Andrea za hranicou). Angažuje se v projektech na ochranu dětí a je tvůrcem portálu pro děti Ovce.sk. Na toto téma vydal i několik knih a získal ocenění (festival Ekotopfilm, The World Summit Award Srí Lanka a další). Jeho debutem pro kina je časosběrný dokument o rapperovi Patriku Vrbovském RYTMUS sídliskový sen (2015), na kterém je podepsán jako autor námětu, scenárista, režisér, producent a účinkující. –jl–

Eastwood, Clint k filmu American Sniper

CLINT EASTWOOD (vlastním jménem Clinton Eastwood, Jr., nar. 31. 5. 1930, San Francisco, Kalifornie) pochází z dělnické rodiny. Po středoškolských studiích se živil jako dřevorubec, pumpař a hospodský klavírista. Během korejské války byl odveden do armády, kde působil jako plavecký instruktor na základně a bojových akcí se nezúčastnil. V rámci finanční pomoci veteránům (G. I. Bill) získal obchodní vzdělání na losangeleské City College, ale pod vlivem kamarádů z vojny Davida Janssena a Martina Milnera zvolil hereckou kariéru. Díky úspěšnému testu a vysoké statné postavě (188 centimetrů) dostal smlouvu u společnosti Universal a hrál většinou malé role v béčkových filmech. První velkou příležitostí se pro něj stala postava kovboje Rowdyho Yatese v úspěšném westernovém seriálu Rawhide (1959–1966). Jako host vystoupil v dalších televizních seriálech a antologiích, mimo jiné Highway Patrol (Dálniční hlídka), Death Valley Days (Dny v Údolí smrti), The West Point Story (Příběh z West Pointu), Navy Log (Námořní deník), Maverick. V polovině 60. let se stal mezinárodní hvězdou díky westernové trilogii režiséra Sergia Leoneho, v níž ztělesnil postavu málomluvného cynického hrdiny beze jména. Své postavení si pak upevnil v Hollywoodu archetypální rolí drsného policisty Harryho Callahana v sérii pěti filmů. Od roku 1969 má vlastní společnost Malpaso a věnuje se také režii. Vedle westernů a kriminálních snímků, jež v různých variacích prezentovaly jeho lakonického hrdinu s úspornými gesty i mluvou a s neochvějnou stupnicí vlastních životních hodnot, realizoval i náročnější projekty: životopisný film o jazzovém saxofonistovi Charliem Parkerovi pod názvem Bird (Zlatý glóbus za režii), elegický western Nesmiřitelní (Oscar za režii a za nejlepší film, Zlatý glóbus a Cena NSFC za režii, Cena LAFCFA za režii a za herecký výkon, nominace na Oscara za herecký výkon), psychologický kriminální snímek podle románu Dennise Lehanea Tajemná řeka (Cena NSFC za režii, nominace na Oscara za režii a za nejlepší film, nominace na Zlatý glóbus za režii), drama boxerského trenéra a jeho svěřenkyň Million Dollar Baby (Oscar za režii a za nejlepší film, Zvláštní cena NBR za filmový přínos, Cena NYFCC a Zlatý glóbus za režii, nominace na Zlatý glóbus a na Cenu Grammy za hudbu, nominace na Oscara za herecký výkon), dvojice

realistických válečných dramát z tichomořského bojiště Vlajky našich otců (nominace na Zlatý glóbus za režii) a Dopisy z Iwo Jimy (Zlatý glóbus za nejlepší cizojazyčný film, nominace na Oscara za režii a za nejlepší film, nominace na Zlatý glóbus za režii), skutečný příběh z 20. let s Angelinou Jolieovou v úloze svobodné matky, pátrající po zmizelém synovi a bojující se zkorumpovanou policií, Výměna (Zvláštní cena na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes ex aequo, nominace na Zlatý glóbus za hudbu), životopisné drama odstřelovače Chrise Kylea Americký sniper (Cena NBR za režii, nominace na Oscara za nejlepší film), jež se díky silnému patriotickému náboji stalo jeho divácky nejúspěšnějším titulem. Eastwood se jako herec či režisér nebál ani odlišných žánrových poloh, ať už to byly portrét tvrdohlavého režiséra, inspirovaný natáčením Africké královny, Bílý lovec, černé srdce, milostný příběh Madisonské mosty, v němž hrál s Meryl Streepovou, skutečný soudní případ Půlnoc v zahradě dobra a zla, komedie o vysloužilých astronautech Vesmírní kovbojové nebo drama starého paličáka, přehodnocujícího svůj rasismus, Gran Torino (Cena NBR za herecký výkon). Realizoval rovněž epizodu Vanessa in the Garden (1985, Vanessa v zahradě – TV) z televizního seriálu Amazing Stories (Neuvěřitelné příběhy) a část Piano Blues (2003, Blues & Clint Eastwood; + herec – TV) z dok. seriálu The Blues. V jeho tvorbě se často odráží celoživotní záliba v jazzu a často se podílí na hudební složce svých filmů. Eastwoodovo dílo bylo mimo jiné vyznamenáno Cenou Cecila B. DeMillea (1987), udílenou Sdružením zahraničního tisku v Hollywoodu, Pamětní cenou Irvinga G. Thalberga (1994), Cenou Amerického filmového institutu (AFI; 1996), francouzským Césarem (1997), Cenou Cechu amerických producentů (PGA; 1997), Cenou NBR (1999), na festivalech v Benátkách (2000), San Franciscu (2001) a Chicagu (2002), Cenou Cechu filmových herců (SAG; 2002), Cenou Cechu amerických režisérů (DGA; 2005) a francouzským Řádem Čestné legie (2007). Eastwood je od 50. let registrovaným republikánem. Vykonával funkci starosty (1986–1988) v kalifornském městečku Carmel, kde se usadil, a angažuje se v otázkách ochrany životního prostředí. Manželství s první ženou, modelkou Maggií Johnsonovou (1953–1984), se rozpadlo kvůli Eastwoodovu dlouholetému poměru s častou hereckou partnerkou Sondrou Lockeovou (1975–1989). Ze vztahu s herečkou Frances Fisherovou (1990–1995) má dceru, stejně jako z druhého manželství s televizní moderátorkou Dinou Ruizovou (1996–2014). Je ještě otcem dalších čtyř nemanželských potomků, z nichž jeden zůstává neidentifikován. Obě děti z prvního manželství zdědily umělecké sklony; syn Kyle (nar. 1968) je uznávaným jazzovým basistou a skladatelem a dcera Alison (nar. 1972) působí jako módní návrhářka a filmová herečka; hercem je i syn Scott Reeves (nar. 1986), jehož měl s letuškou Jacelyn Reevesovou. – Filmografie: (herec, není-li uvedeno jinak) *Revenge of the Creature* (1955, Pomsta netvora; r. Jack Arnold – V), *Francis in the Navy* (1955, Francis u námořnictva; r. Arthur Lubin), *Lady Godiva* (1955; r. Arthur Lubin), *Tarantula* (1955, Tarantule; r. Jack Arnold), *Never Say Goodbye* (1955, Nikdy neříkej sbohem; r. Jerry Hopper), *Star in the Dust* (1956, Hvězda v prachu; r. Charles Haas), *Away All Boats* (1956, Všechny čluny na vodu; r. Joseph Pevney – V), *The First Traveling Saleslady* (1956, První cestující obchodnice; r. Arthur Lubin), *Tony hledá Tokio* (1957, Escapade in Japan; r. Arthur Lubin), *Ambush at Cimarron Pass* (1958, Přepadení v Cimarronském průsmyku; r. Jodie Copelanová), *Lafayette Escadrille* (1958, Eskadra Lafayette; r. William A. Wellman), *Pro hrst dolarů* (1964, Per un pugno di dollari; r. Sergio Leone), *Per qualche dollaro in più* (1965, Pro pár dolarů navíc; r. Sergio Leone – TV), *Il buono, il brutto, il cattivo* (1966, Hodný, zlý a ošklivý; r. Sergio Leone – V), povídka *Una sera come le altre* (Jeden večer jako druhý; r. Vittorio De Sica) z filmu *Le streghe* (1966, Čarodějky – TV), *Hang 'em High* (1968, Pověste je výš; r. Ted Post – V), *Cooganův trik* (1968, Coogan's Bluff; r. Don Siegel), *Where Eagles Dare* (1968, Kam orli nelétají; r. Brian G. Hutton – V), *Paint Your Wagon* (1969; r. Joshua Logan – V), *Two Mules for Sister Sara* (1969, Dva mezci pro sestru Sáru; r. Don Siegel – TV), *Kelly's Heroes* (1970, Kellyho hrdinové; r. Brian G. Hutton – V), *The Beguiled* (1970, Oklamáný; r. Don Siegel – TV), *Dirty Harry* (1971, Drsný Harry; r. Don Siegel – V), *Joe Kidd* (1972, Joe Kidd; r. John Sturges), *Magnum Force* (1973; r. Ted Post – V), *Thunderbolt and Lightfoot* (1974, Thunderbolt a Lightfoot; r. Michael Cimino – V), *The Enforcer* (1976, Vykonavatel; r. James Fargo – V), *Every Which Way But Loose* (1978, Nikdy

neprohrát; r. James Fargo – V), Útěk z Alcatrazu (1979, Escape from Alcatraz; r. Donald Siegel), Any Which Way You Can (1980, Vždycky zvítězit; r. Buddy Van Horn – V), Tightrope (1984, Stahující se smyčka; r. Richard Tuggle; + prod. – V), V žáru velkoměsta (1984, City Heat; r. Richard Benjamin), The Dead Pool (1988, Sázka na smrt; r. Buddy Van Horn – V), Pink Cadillac (1989, Růžový cadillac; r. Buddy Van Horn – V), S nasazením života (1993, In the Line of Fire; r. Wolfgang Petersen), Casper (1995, Casper; r. Brad Silberling), Trouble with the Curve (2012, Zpátky ve hře; r. Robert Lorenz; + spol. prod. – V); (režie, není-li uvedeno jinak) Play Misty for Me (1971, Zahrajte mi Misty; + herec – V), High Plains Drifter (1973, Tulák z širých plání; + herec – V), Breezy (1973; + herec – TV), The Eiger Sanction (1975, Vražda na Eigeru; + herec – TV), The Outlaw Josey Wales (1976, Psanec Josey Wales; + herec – V), The Gauntlet (1977, Železný stisk; + herec – V), Bronco Billy (1980; + herec – V), Firefox (1982; + prod., herec – V), Honkytonk Man (1982, Honky Tonk Man; + prod., herec – V), Sudden Impact (1983, Náhlý úder; + prod., herec – V), Bledý jezdec (1985, Pale Rider; + prod., herec), Heartbreak Ridge (1986, Bojové nasazení; + spol. píseň, prod., herec – V), Bird (1988; + prod. – TV), White Hunter Black Heart (1990, Bílý lovec, černé srdce; + prod., herec – V), Zelenáč (1990, The Rookie; + herec), Nesmířitelní (1992, Unforgiven; + prod., herec), Dokonalý svět (1993, A Perfect World; + píseň, herec), Madisonské mosty (1995, The Bridges of Madison County; + spol. píseň, spol. prod., herec), Absolutní moc (1996, Absolute Power; + píseň, spol. prod., herec), Půlnoc v zahradě dobra a zla (1997, Midnight in the Garden of Good and Evil; + spol. prod.), True Crime (1999, Pravda zabíjí; + spol. píseň, spol. prod., herec – V), Vesmírní kovbojové (2000, Space Cowboys; + píseň, spol. prod., herec), Blood Work (2002, Krvavá stopa; + prod., herec – V), Tajemná řeka (2003, Mystic River; + hudba, píseň, spol. prod.), Million Dollar Baby (2004, Million Dollar Baby; + hudba, píseň, spol. prod., herec), Vlajky našich otců (2006, Flags of Our Fathers; + hudba, píseň, spol. prod.), Dopisy z Iwo Jimy (2006, Letters from Iwo Jima; + spol. prod.), Výměna (2008, Changeling; + hudba, spol. prod.), Gran Torino (2008, Gran Torino; + spol. píseň, spol. prod., herec), Invictus (2009, Invictus: Neporažený; + spol. prod. – V), Hereafter (2010, Život po životě; + hudba, spol. prod. – V), J. Edgar (2011; + hudba, spol. prod. – V), Jersey Boys (2014; + spol. prod. – V), Americký sniper (2014, American Sniper; + hudba, spol. prod.); (produkce, výkonná produkce či podíl na nich, není-li uvedeno jinak) dok. Thelonious Monk: Straight, No Chaser (1988, Thelonious Monk: Neředěná kořalka; r. Charlotte Zwerinová), The Stars Fell on Henrietta (1995, Hvězdy padají na Henriettu; r. James Keach – V), dok. Monterey Jazz Festival: 40 Legendary Years (1998, Jazzový festival v Monterey: 40 legendárních let; r. William A. Harper; + účinkující), dok. Budd Boetticher: A Man Can Do That (TV–2005, Budd Boetticher: Muž by to dokázal; r. Bruce Ricker; + účinkující), Grace Is Gone (2007, Grace už není; r. James C. Strouse; hudba, spol. píseň – TV), dok. Tony Bennett: The Music Never Ends (TV–2007, Tony Bennett: Hudba nikdy nekončí; r. Bruce Ricker; + účinkující), dok. Johnny Mercer: The Dream's on Me (TV–2009, Johnny Mercer: Ten sen platím já; r. Bruce Ricker), dok. Dave Brubeck: In His Own Sweet Way (TV–2010, Dave Brubeck: Svým vlastním milým způsobem; r. Bruce Ricker; + účinkující).
-mim-

Edgerton, Joel k filmu Dárek

JOEL EDGERTON (nar. 23. 6. 1974, Blacktown, Nový Jižní Wales, Austrálie) je synem právníka. Se starším bratrem Nashem už v mládí natáčeli amatérské snímky a později založili výrobní společnost Blue-Tongue Films. Joel po maturitě vystudoval herectví na Západosydneyské univerzitě (1994) a vzápětí dostal svou první roli v dobrodružném televizním seriálu Spellbinder (Vládci kouzel – TV). Jako host účinkoval i v dalších seriálech, například Police Rescue (Záchranáři – TV), Big Sky (Letecká společnost Big Sky – TV), Fallen Angels (Padlí andělé), Water Rats (Poldové z přístavu – TV), Dangerous (Nebezpeční). Měl jednu z hlavních úloh v prvních dvou sezonách dramatického seriálu The Secret Life of Us (2001–2002, Náš tajný život), za niž dostal Australskou televizní cenu. Byl obsazen jako farmářský syn Lars Owen (nevlastní bratr Anakina Skywalkera) do dvou dílů Star Wars a výrazné vedlejší postavy ztvárnil i v australských filmech, mimo jiné člena lupičského gangu Baze Browna v

kriminálním dramatu Království zvěřstev a Daisyina manžela Toma Buchanana ve výpravné adaptaci klasického románu F. Scotta Fitzgeralda Velký Gatsby; za obě obdržel Australskou filmovou cenu. Mezitím se uplatnil v Hollywoodu a jeho další role už byly vesměs hlavní: učitel Brendan Conlon, vracející se do zápasnického ringu, v dramatu Válečník, egyptský faraon Ramses v biblickém příběhu o Mojžíšovi Exodus: Bohové a králové, agent FBI John Connolly v životopisném gangsterském dramatu Black Mass: Špinavá hra nebo titulní protagonista skutečného příběhu rasově smíšeného manželství v 50. letech Loving. V roce 2009 hráli s Cate Blanchettovou v inscenaci Tramvaje do stanice Touha na scéně Sydney Theatre Company. Edgerton účinkoval také ve více než tuctu krátkých filmů, z nichž některé byly uvedeny na pražském Festivalu krátkých filmů (Kuše, Pavouk). Postavil se i na druhou stranu kamery. Profese scenáristy, režiséra a producenta si nejdříve vyzkoušel několika krátkými snímky. Autorská dramata, coenovský film noir Muž na hraně (nominace na Australskou filmovou cenu za scénář a za vedlejší herecký výkon), ve kterém hrál žháře Billyho, a Zločin, v němž ztělesnil detektiva, který porazí autem chlapce na kole, ještě sám nerealizoval. V dlouhém hraném filmu debutoval až hitchcockovským thrillerem Dárek, v němž vytvořil postavu bývalého spolužáka s ošklivým tajemstvím. Jeho bratr Nash Edgerton (nar. 1973) vedle herecké, produkční a scenáristické činnosti působí především jako kaskadér. – *Filmografie: (herec, není-li uvedeno jinak)* Race the Sun (1996, Sluneční šíp; r. Charles T. Kanganis – V), Praise (1998, Chvála; r. John Curran), Never Tell Me Never (TV–1998, Nikdy mi neříkej nikdy; r. David Elfick), Erskineville Kings (1999, Králové z Erskinevillu; r. Alan White), Secret Men's Business (TV–1999, Tajné záležitosti mužů; r. Ken Cameron), Dogwatch (1999, Večerní hlídka; r. Laurie McInnesová), The Three Stooges (TV–2000, Tři panáci; r. James Frawley – TV), Sample People (2000, Zatracení rebelové; r. Clinton Smith – V), Star Wars: Epizoda II – Klony útočí (2002, Star Wars: Episode II – Attack of the Clones; r. George Lucas), The Hard Word (2002, Dokonalá loupež; r. Scott Roberts – V), Dossa and Joe (TV–2002, Dossa a Joe; r. Caroline Aherneová), Ned Kelly (2003; r. Gregor Jordan – V), The Night We Called It a Day (2003, Nepíchejte do Frankieho; r. Paul Goldman – V), Král Artuš (2004, King Arthur; r. Antoine Fuqua), Star Wars: Epizoda III – Pomsta Sithů (2005, Star Wars: Episode III – Revenge of the Sith; r. George Lucas), Kinky Boots (2005, Sexy botky; r. Julian Jarrold – TV), Open Window (2005, Nezvaný host; r. Mia Goldmanová – TV), Whisper (2006; Šepot; r. Stewart Hendler – V), Sejmi eso (2007, Smokin' Aces; r. Joe Carnahan), The Square (2008, Za hranou; r. Nash Edgerton; + nám., spol. sc., spol. prod. – TV), Acolytes (2008, Pomocníci; r. Jon Hewitt), anim. f. \$9. 99. (2008; r. Tatia Rosenthalová; hlas), Dirt Game (TV–2009, Špinavá hra; r. Brendan Maher, Grant Brown), Separation City (2009, Město odloučení; r. Paul Middleditch), The Waiting City (2009, Město, kde se čeká; r. Claire McCarthyová), Království zvěřstev (2009, Animal Kingdom; r. David Michôd), anim. f. Legenda o sovích strážcích (2010, Legend of the Guardians: The Owls of Ga'Hoole; r. Zack Snyder; hlas), Warrior (2011, Válečník; r. Gavin O'Connor – TV), Věc: Počátek (2011, The Thing; r. Matthijs van Heijningen), Wish You Were Here (2012, Kdybys tu byl; r. Kieran Darcy-Smith), The Odd Life of Timothy Green (2012, Neobyčejný život Timothyho Greena; r. Peter Hedges – V), 30 minut po půlnoci (2012, Zero Dark Thirty; r. Kathryn Bigelowová), Velký Gatsby (2013, The Great Gatsby; r. Baz Luhrmann), Felony (2013, Zločin; r. Matthew Saville; + sc., spol. prod.), Exodus: Bohové a králové (2014, Exodus: Gods and Kings; r. Ridley Scott), Life (2014; r. Anton Corbijn), Black Mass: Špinavá hra (2015, Black Mass; r. Scott Cooper), Midnight Special (2015; r. Jeff Nichols), Jane Got a Gun (2015, Jane si vzala zbraň; r. Gavin O'Connor; + spol. sc.), Loving (2016; r. Jeff Nichols); (scénář a režie, není-li uvedeno jinak) dva kr. filmy, neonirové drama The List (2008, Seznam; + spol. prod.) a černá komedie Monkeys (2010, Opičáci; + spol. prod., herec), drama manželského páru dostiženého mužovou minulostí Dárek (2015, The Gift; + spol. prod., herec) s Jasonem Batemanem a Rebeccou Hallovou; (podíl na scénáři, není-li uvedeno jinak) kr. filmy Loaded (1996, Nabito; r. Kieran Darcy-Smith, Nash Edgerton; spol. prod., herec), Bloodlock (1998; r. Kieran Darcy-Smith, Nash Edgerton; + spol. prod., herec) a The Pitch (2001; r. Nash Edgerton; + herec); The Rover (2013, Cesta; r. David Michôd; spol. nám. – TV).

-mim-

Eisner, Breck k filmu Poslední lovec čarodějnic

BRECK EISNER (vlastním jménem Michael Breckenridge Eisner, nar. 24. 12. 1970, Kalifornie) je synem dlouholetého šéfa Společnosti Walta Disneyho Michaela Eisnera. Vystudoval angličtinu a historii na Georgetownské univerzitě a pak absolvoval filmovou fakultu Jihokaliifornské univerzity (USC; 1996). Pro svůj absolventský snímek Recon získal díky kontaktům prestižní herecké obsazení (Peter Gabriel, Elizabeth Peñaová, Charles Durning) i možnost využít kapacit trikového studia Digital Domain. Velmi rychle se uchytil jako režisér reklamních spotů pro velké společnosti (Budweiser, Coca-Cola, Sony, Sega, Coors) a také například pro protikuřáckou kampaň Kalifornského ministerstva zdravotnictví. Pro televizi realizoval sci-fi thriller Neviditelný, který vedl k natočení stejnojmenného seriálu, a jednu epizodu do Spielbergova sci-fi seriálu Taken (Uneseni – TV). Pro obrazovku vznikl i snímek Zločinné myšlenky, ale nakonec měl premiéru na videu. V Hollywoodu Eisner debutoval nákladnou adaptací bestselleru Clivea Cusslera Sahara, jejíž distribuce nevrátila investované prostředky, což načas poslalo mladého tvůrce zpět do televize, kde režíroval neprodaný sci-fi pilot Beyond (2006, Za hvězdami) a jeden díl antologie Fear Itself (Podstata strachu – TV). – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. noirový příběh detektiva z blízké budoucnosti Recon (1996; + spol. sc.), příběh podvodníka, který po experimentálním zákroku využívá nabytých schopností pro vládní agenturu, The Invisible Man (TV–2000, Neviditelný), volně inspirovaný klasickým románem H. G. Wellse, kriminální thriller o dívce, trpící psychickou anomálií, jež se dá využít v boji proti zločinu, Thoughtcrimes (2003, Zločinné myšlenky – V), akční dobrodružný film o podmořských badatelích, pátrajících po zmizelé lodi z americké občanské války, Sahara (2005, Sahara) s Matthewem McConaugheym a Penélope Cruzovou, remake Romerova hororu Podivní (2010, The Crazies) s Timothym Olyphantem a Radhou Mitchellovou, dobrodružný fantastický Poslední lovec čarodějnic (2015, The Last Witch Hunter) s Vinem Dieselem; (*výkonná produkce*) dobrodružná sci-fi podle povídky Raye Bradburyho Burácení hromu, v České republice nazvaná Lovci dinosaurů (2004, A Sound of Thunder; r. Peter Hyams). -mim-

Ellin, Doug k filmu Vincentův svět

DOUG ELLIN (vlastním jménem Douglas Reed Ellin, nar. 6. 4. 1968, Brooklyn, New York) pochází z židovské rodiny a vyrůstal v Merricku na Long Islandu. Vystudoval angličtinu na Tulaneově univerzitě v New Orleansu a na začátku 90. let přesídlil do Los Angeles. Vystupoval jako komik v tamějších klubech Improv a Comedy Store a pracoval v podatelně společnosti New Line Cinema, jejíž šéf produkce Mike De Luca pomohl financovat jeho první krátký film Neodolatelná nabídka. Na jeho základě byl přijat k postgraduálnímu studiu na Americkém filmovém institutu (AFI). Podařilo se mu natočit dva nezávislé snímky, ale raději se věnoval televizi. Nejdříve se jako scenárista podílel na sitcomu Life with Bonnie (2002–2004, Život s Bonnií) a pak společně s Markem Wahlbergem a Stevem Levinsonem vytvořili pro HBO mimořádně úspěšný seriál z hollywoodského zákulisí Entourage (2004–2011, Vincentův svět; + spol. sc., spol. režie, spol. prod., herec – TV), za nějž obdržel řadu ocenění (mimo jiné Zlatá nymfa na Mezinárodním televizním festivalu v Monte-Carlu pro nejlepšího mezinárodního producenta, Cena BAFTA za nejlepší mezinárodní seriál, Cena PGA pro nejlepšího producenta komediálních seriálů; tři nominace na Emmy v kategorii komediálních seriálů, čtyři nominace na Cenu WGA v kategorii komediálních scénářů). Byl také autorem a režisérem navazujícího filmového pokračování. – *Filmografie: (scénář či podíl na něm a režie, není-li uvedeno jinak)* kr. filmy The Pitch (1993, Neodolatelná nabídka; + herec) a The Waiter (1993, Číšník), plážová veselohra Phat Beach (1996), romantická komedie Kissing a Fool (1998, Přátelé; + herec – TV) s Davidem Schwimmerem, satirická komedie Vincentův svět (2015, Entourage; + spol. nám., spol. prod.) s Adrianem Grenierem v titulní úloze hollywoodské hvězdy; (*výkonná produkce, není-li uvedeno jinak*) neprodané piloty Da Brick (TV–2011; r. Spike Lee) a 40 (TV–2012; r. Julian Farino; + sc.), sportovní dok. When the Garden Was Eden (2014, Když zahrada byla rájem; r. Michael Rapaport). -mim-

Espinosa, Daniel k filmu Dítě číslo 44

DANIEL ESPINOSA (vlastním jménem Jorge Daniel Espinosa, nar. 23. 3. 1977, Trångsund, kraj Stockholm) má po otci chilské kořeny. Vystudoval Dánskou národní filmovou školu v Kodani (2001) a prosadil se úspěšným thrillerem Snadný prachy, který mu umožnil start v Hollywoodu. Realizoval též jednu epizodu z kriminální série švédské televize Den fördömde (2010, Odsouzený). – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. studentský film Bokseren (2003, Boxer), příběh ženy, která se dá dohromady s partou flákačů, Babylonsjukan (2004, Babylonská nákaza), romantické drama o potížích v milostném vztahu Žida a Pákistánky v Dánsku Uden for kaerlighed (2007, Všechno kromě lásky), kr. hraný film Becoming Vince (2008, Stát se Vincem; r. Andres Torres; spol. sc., spol. prod.), adaptace kriminálního bestselleru Jense Lapiduse Snadný prachy (2009, Snabba cash; + spol. sc.), akční špiónážní thriller, odehrávající se v Jihoafrické republice, Nepřítel pod ochranou (2012, Safe House) s Denzelem Washingtonem a Ryanem Reynoldsem, pokračování Snadný prachy II (2012, Snabba cash II; r. Babak Najafi; spol. prod.), thriller podle stejnojmenného románu Toma Roba Smithe, odehrávající se za stalinské éry v Sovětském svazu, Dítě číslo 44 (2014, Child 44). -tbk-

Feig, Paul k filmu Špión

PAUL FEIG (vlastním jménem Paul Samuel Feig, nar. 17. 9. 1962, Royal Oak, Michigan) pochází ze středostavovské rodiny a odmala tíhnul k herectví. Během střední školy vystupoval s komickými monology a účinkoval v divadelních hrách. Po roce studia na detroitské Wayneově státní univerzitě odešel do Los Angeles, kde se za peníze vyhrané v televizní soutěži pokoušel prorazit jako kabaretní bavič. Pracoval jako průvodce v zábavním parku Universalu a byl přijat ke studiu na filmové a televizní fakultě Jihokaliifornské univerzity (USC; 1981–1984). Pokračoval však v herecké práci a vystupoval v malých rolích ve filmech a v televizních seriálech, například The Facts of Life (Životní fakta), Newhart, Thirtysomething (Třicet a něco), Get a Life (Začni žít), Roseanne (uveden v televizi), The Good Life (Dobrý život), Hardball, Men Behaving Badly (Zlobiví muži), Ellen, The Drew Carey Show (Kancelářská krysa – TV). Větší příležitosti dostal v seriálech Dirty Dancing (1988–1989, Hříšný tanec – TV), It's Garry Shandling Show (1990), Good Sports (1991, Pašáci), The Jackie Thomas Show (1992–1993), The Louie Show (1996), Sabrina, the Teenage Witch (1996–1997, Sabrina – mladá čarodějnice – TV). Díky seznámení s Juddem Apatowem se prosadil jako televizní autor. Podle vlastních školních zážitků vytvořil kultovní sitcom Freaks and Geeks (1999–2000, Machři a špti; + spol. sc., spol. režie, spol. prod., herec – TV), za něž byl jako scenárista dvakrát nominován na Cenu Emmy. Pak se více soustředil na režírování seriálů, mimo jiné Undeclared (Kolej, základ života – TV), Arrested Development (Opožděný vývoj; + herec), 30 Rock (Studio 30 Rock – TV), Mad Men (Reklamní agenti), Weeds (Tráva – TV), Parks and Recreation (Park oddechu), Bored to Death (Znuděný k smrti – TV), The Office (Kancel; + spol. prod., herec – TV), jenž mu vynesl nominace na Emmy za režii i za produkci, Nurse Jackie (Sestřička Jackie; + spol. prod., herec – TV). Je také tvůrcem komediálního sci-fi seriálu Other Space (2015, Jiný vesmír; + spol. sc., spol. režie, spol. prod.). Jako filmový režisér zaujal už adaptací románu Anne Holmové Na sever za svobodou, v České republice nazvanou Vysvobození, jež byla oceněna na několika menších amerických festivalech (San Diego, Austin, Heartland, Queens), ale teprve díky ohlasu své televizní tvorby se dostal k režii úspěšných hollywoodských veseloher, zaměřených především na ženské publikum. Napsal memoárové knížky Kick Me: Adventures in Adolescence (2002, Nakopni mě: Dobrodružství při dospívání) a Superstud: Or How I Became a 24-Year-Old Virgin (2005, Superhřebec aneb Jak jsem se stal 24-letým panicem). – *Filmografie: (neúplná; herec)* Zombie High (1987, Škola zombií; r. Ron Link – TV), Three O'Clock High (1987, Přesně ve tři; r. Phil Joanou), Ski Patrol (1989, Lyžařská akademie; r. Richard Correll – V), Zoo Radio (1990; r. Jay Roach), Bláznivá střela 33 1/3: Poslední trapas (1994, Naked Gun 33 1/3: The Final Insult; r. Peter Segal), Heavyweights (1994, Těžké váhy; r. Steven Brill – V), To je náš hit! (1996, That Thing You Do!; r. Tom Hanks), My Fellow Americans (1996, Mí drazí Američané; r. Peter Segal – V), Stealing

Harvard (2002, Zloději z Harvardu; r. Bruce McCulloch – V), Zbouchnutá (2007, Knocked Up; r. Judd Apatow), Walk Hard: The Dewey Cox Story (2007, Neuvěřitelný život rockera Coxe; r. Jake Kasdan – V), Zkažená uča (2011, Bad Teacher; r. Jake Kasdan); (režie, není-li uvedeno jinak) příběh čtyř lidí, očekávajících návštěvu z vesmíru, Life Sold Separately (1997, Život na prodej; + sc., herec), který se nikdy nedostal do distribuce, drama dvanáctiletého chlapce na útěku z komunistického koncentračního tábora I Am David (2003, Vysvobození; + sc., herec – V), neprodaný komediální pilot Early Bird (TV–2005, Ranní ptáče), dětská komedie Unaccompanied Minors (2006, Malí rošťáci – V), neprodaný pilot, inspirovaný divadelní talk show, Ronna & Beverly (TV–2009), svatební veselohra Ženy sobě (2011, Bridesmaids; + spol. prod., herec) s Kristen Wiigovou, kriminální komedie Drsňačky (2013, The Heat; + spol. prod., herec) se Sandrou Bullockovou a Melissou McCarthyovou v úlohách titulních představitelk zákona, neprodaný komediální pilot People in New Jersey (TV–2013, Lidé v New Jersey; + spol. prod.), komedie o analytičce CIA nasazené do akce Špión (2015, Spy; + sc., spol. prod., herec) s Melissou McCarthyovou, remake populární veselohry Ghostbusters (2016, Krotitelky duchů; + spol. sc.) s Kristen Wiigovou a Melissou McCarthyovou. -mim-

Fröhlich, Arild k filmu Jo Nesbø: Doktor Proktor a prdicí prášek

ARILD FRÖHLICH (nar. 22. 9. 1972, Gol, Buskerud, Norsko) získal doma popularitu již svým celovečerním debutem, rodinnou komedií Pitbull (2005). Uspěl i se svými dalšími celovečerními komediemi. Pracuje též pro televizi, kde se mimo jiné podílel na sitcomech Uti vår hage (2003, Na naší louce), Åpen post (1998–2002, Otevírání pošty) a Helt perfekt (2011–2020, Naprosto dokonalý). – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) segment Domovina – Strana středu (SP) z filmu Utopie – Nejvíce lidí žije v Číně (2002, Folk flest bor i Kina), komedie o dvou dvanáctiletých kamarádech, rozhodnutých dát dohromady své rodiče, PitbullTerje (2005, Pitbull – TV), další komedie o staromládeneckém outsiderovi, který se setká s dívkou snů, Fatso (2008, Tloušťák Rino; + spol. sc. – TV), přepis prvního dílu dětské tetralogie slavného autora krimithrillerů o dvou dětech a potrhlem vynálezci Jo Nesbø: Doktor Proktor a prdicí prášek (2014, Doktor Proktors prompepulver) a adaptace druhého dílu o pokračování dobrodružství vynálezce a jeho přátel ve Francii Doktor Proktors tidsbadekar (2015, Doktor Proktor a vana času), chystaná komedie Grand Hotel (2016). -tbk-

Fuque, Antoine k filmu Bojovník

ANTOINE FUQUA (nar. 19. 1. 1966, Pittsburgh, Pensylvánie) studoval díky basketbalovému stipendiu elektrotechniku na Západovirginské univerzitě v Morgantownu, ale před absolutoriem přesídlil v roce 1987 do New Yorku. Začínal jako asistent ve videospolečnosti, natáčející reklamy a klipy, a ve vlastní produkci realizoval krátký film Exit (Východ). Zavedl se jako oceňovaný tvůrce videoklipů (mimo jiné Arrested Development, Prince, Coolio, Stevie Wonder, Toni Braxton, Pras, Usher) a reklamních spotů (Big Star Jeans, Reebok, Toyota, Armani, Sprite a jiné) a jako kmenový režisér renomované klipové společnosti Propaganda Films (v níž mimo jiné působili David Fincher, Alex Proyas, Gore Verbinski a Michel Gondry) byl angažován do Hollywoodu. Největšího ohlasu dosáhl kriminálním snímkem Training Day (výroční cena Black Reel), který ho katapultoval mezi přední afroamerické režiséry. Jeho další snímky, jakkoli řemeslně zvládnuté, však už nepřekročily průměr běžného spotřebního zboží. Od dubna 1999 je jeho manželkou herečka Lela Rochonová, s níž má tři děti. – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) akční snímek Střelci na útěku (1998, The Replacement Killers) s Chow Yun-Fatem a Mirou Sorvinoovou, komediální akční thriller Bait (2000, Vnádilo; + herec) s Jamiem Foxxem a Davidem Morsem, drsné drama Training Day (2001, Training Day) s oscarovým výkonem Denzela Washingtona v úloze zkorumpovaného policisty, který zaučuje nového kolegu, válečné drama z nigerijské džungle Slzy slunce (2003, Tears of the Sun) s Brucem Willisem a Monicou Bellucciovou, hudební dok. Lightning in a Bottle (2004, Hudba duše – TV), nová verze známé legendy Král Artuš (2004, King Arthur) s Clivem Owenem v titulní roli, dok. o vzniku černošských gangů Bastards of the Party (2005, Zparchantělé zbytky Panterů; r. Cle Bone Sloan; prod.), natáčený z větší části už v roce 1996,

neprodaný pilot o losangeleských detektivech Murder Book (TV–2005, Kniha vražd), kr. f. pro italského výrobce pneumatik Pirelli, nazvaný The Call (2006, Poslání) s Johnem Malkovichem, akční snímek Odstřelovač (2007, Shooter) s Markem Wahlbergem, drama tří policistů Nejlepší z Brooklynu (2010, Brooklyn's Finest; + spol. prod.) s Richardem Gerem, Donem Cheadlem a Ethanem Hawkem, akční thriller Pád Bílého domu (2013, Olympus Has Fallen; + spol. prod.) s Gerardem Butlerem, neprodaný špionážní pilot Exit Strategy (TV–2014, Strategie úniku; + spol. prod.), akční snímek podle oblíbeného televizního seriálu z 80. let Equalizer (2014, The Equalizer) s Denzelem Washingtonem, drama boxera, usilujícího po smrti manželky získat do péče svou dcerku, Bojovník (2015, Southpaw; + spol. prod.) s Jakem Gyllenhaalem.

-mim-

Ficarra, Glenn k filmu Focus

GLENN FICARRA (vlastním jménem Glenn Francis Ficarra, nar. 1969, New Jersey) a JOHN REQUA (nar. 1967, Burien, stát Washington) se seznámili na Prattově institutu v Brooklynu, kde oba studovali na začátku 90. let film. Začali spolupracovat jako scenáristé, mimo jiné na animovaných sitcomech The Wild Thornberrys (1998, Thornberryovi na cestách) a The Angry Beavers (1998–2000, Vztekli bobři) a také na několika divácky vděčných veselohrách. Jako režisérská dvojice debutovali zdařilou černou komedií I Love You Phillip Morris (nominace na Cenu WGA za scénář), ale v další tvorbě svůj úspěch nepotvrdili. Jsou výkonnými producenty komediálního seriálu Back in the Game (2013–2014, Zpátky ve hře), jehož pilotní díl rovněž režírovali. – *Společná filmografie: (scénář, není-li uvedeno jinak)* rodinná komedie Jako kočky a psi (2001, Cats & Dogs; r. Lawrence Guterman; + spol. prod., Ficarra – hlas), kriminální vánoční komedie Santa je úchyl! (2003, Bad Santa; r. Terry Zwigoff), remake baseballové komedie Bad News Bears (2005, Špatné zprávy pro Medvědy; r. Richard Linklater; spol. sc. – V), sequel Jako kočky a psi: Pomsta prohrané Kitty (2010, Cats & Dogs: The Revenge of Kitty Galore; r. Brad Peyton; nám.); (režie, není-li uvedeno jinak) nevšední love story podle skutečného příběhu I Love You Phillip Morris (2009, I Love You Phillip Morris; + sc.) s Jimem Carreym a Ewanem McGregorem, romantická komedie Bláznivá, zatracená láska (2011, Crazy, Stupid Love) se Stevem Carellem a Julianne Mooreovou, kriminální komedie Focus (2014, Focus; + sc.) s Willem Smithem a Margot Robbieovou, válečná komedie podle vzpomínkové knihy novinářky Kim Barkerové Fun House (2016, Panoptikum) s Tinou Feyovou.

-mim-

Fincher, David k filmu Klub rváčů

DAVID FINCHER (vlastním jménem David Leo Fincher, nar. 28. 8. 1962, Denver, Colorado) vyrůstal v kalifornském Marin County a v oregonském Ashlandu, kde složil maturitu. Už jako dítě natáčel filmy 8mm kamerou. V 80. letech nastoupil v Lucasově společnosti Industrial Light and Magic a čtyři roky získával praktické zkušenosti v různých pomocných funkcích, než začal režírovat reklamní spoty (Revlon, Converse, Nike, Pepsi, Levi's) a zejména videoklipy (mimo jiné Don Henley, Paula Abdul, Billy Idol, Aerosmith, Madonna, Steve Winwood, George Michael, Michael Jackson, Sting). Byl spoluzakladatelem specializované společnosti Propaganda Films (1986) a zařadil se k nejvyhledávanějším a také nejocetovanějším tvůrcům v oboru. Dostal pozvánku do Hollywoodu, kde se uvedl dalším dílem úspěšné série Vetřelec³. Mnohem větší pozornost ovšem vzbudil následujícím kriminálním thrillerem Sedm, v němž důsledně uplatnil svůj charakteristický rukopis – výjimečné vizuální citění, smysl pro ponurou atmosféru, důraz na temné stránky lidské povahy i celé společnosti a také zřetelný postmoderní cynismus. Zpočátku narážel na neporozumění producentů, ale vždy se snažil zachovat co největší míru vnitřní integrity svých děl. Jeho nejvýznamnější snímek Klub rváčů nebyl v době prvního uvedení pochopen diváky ani většinou kritiků, ale postupně získal zaslouženou pověst kultovního díla. Největšího ohlasu dosáhl pozoruhodnou adaptací povídky F. Scotta Fitzgeralda Podivuhodný případ Benjamina Buttona (Cena NBR, nominace na Oscara, na Zlatý glóbus a na Cenu BAFTA) a příběhem zakladatelů Facebooku The Social Network (Zlatý glóbus, Cený NBR, NSFC, NYFCC a BAFTA, Cena LAFCA ex aequo, nominace na

Oscara), divácky nejúspěšnějším v jeho tvorbě se stal kriminální thriller Zmizelá (nominace na Zlatý glóbus). Byl výkonným producentem reklamní série krátkých filmů pro automobilku BMW, nazvané The Hire (2001–2002, K pronajmutí), a vysoce ceněného televizního seriálu o podrazáckém kongresmanovi House of Cards (2013–2018, Dům z karet), jehož první dvě části sám režíroval (Cena Emmy za pilotní díl). Jeho manželkou byla modelka a fotografka Donya Fiorentinoová (1990–1995), s níž má dceru. Od roku 1996 je jeho životní partnerkou a pravidelnou spolupracovnicí producentka Ceán Chaffinová. – *Filmografie: (režie)* dok. záznam koncertu Ricka Springfielda, nazvaný The Beat of the Live Drum (1985, Tlukot živého bubnu), sci-fi horor Vetřelec³ (1992, Alien³) se Sigourney Weaverovou, thriller o dvou kriminalistech, pátrajících po sadistickém psychopatovi, Sedm (1995, Seven) s Bradem Pittem, Morganem Freemanem a Kevinem Spaceym, drama manipulovaného muže Hra (1997, The Game) s Michaellem Douglasem, alegorický psychothriller Klub rváčů (1999, Fight Club) s Edwardem Nortonem a Bradem Pittem, komorní thriller o ženě, bránící se v rozlehlém newyorském bytě s dcerkou proti třem vetřelcům, Úkryt (2002, Panic Room) s Jodií Fosterovou, dramatická rekonstrukce neobjasněného případu Zodiac (2007, Zodiac) s Jakem Gyllenhaalem v úloze novináře, posedlého dopadením proslulého sériového vraha, drama muže, který stárne pozpátku, Podivuhodný případ Benjamina Buttona (2008, The Curious Case of Benjamin Button) s Bradem Pittem v titulní roli, skutečný příběh vzniku první sociální sítě The Social Network (2010, The Social Network) s Jessem Eisenbergem v úloze jejího zakladatele Marka Zuckerberga, americký přepis kriminálního románu Stiega Larssona Muži, kteří nenávidí ženy (2011, The Girl with the Dragon Tattoo) s Danielelem Craigem a Rooney Maraovou, adaptace bestselleru Gillian Flynnové Zmizelá (2014, Gone Girl) s Benem Affleckem v roli muže, obviněného z manželčiny vraždy; (*herec*) V kůži Johna Malkoviche (1999, Being John Malkovich; r. Spike Jonze), Hollywood, Hollywood (2002, Full Frontal; r. Steven Soderbergh); (*podíl na výkonné produkci*) Legendy z Dogtownu (2005, Lords of Dogtown; r. Catherine Hardwickeová), Love and Other Disasters (2006, Lásky /a jiné pohromy/; r. Alek Keshishian – V).

-mim-

Fletcherová, Anne k filmu Divoká dvojka

ANNE FLETCHEROVÁ (vlastním jménem Anne Marie Fletcherová, nar. 1. 5. 1966, Detroit, Michigan) vyrůstala v předměstském St. Clair Shores a od dvanácti let se věnovala baletu a modernímu tanci. Po maturitě odešla do Los Angeles a po další taneční průpravě se stala profesionální tanečnicí. Od začátku 90. let spolupracovala s tanečníkem, choreografem a pozdějším režisérem Adamem Shankmanem, který jí v průběhu let předal řadu zkušeností a připravil ji i na režijní dráhu. Jako choreografka pracovala také v televizi, mimo jiné na seriálech Grosse Pointe, Six Feet Under (Odpočívej v pokoji – TV), Maybe It's Me (Možná jsem to já), Firefly, Judging Amy (Soudkyně Amy – TV), Happy Endings (Šťastní až do smrti), The Neighbors (Sousedí) a v roce 2010 na oscarovém ceremoniálu. – *Filmografie: (neúplná; tanečnice/herečka)* Flintstoneovi (1994, The Flintstones; r. Brian Levant), Masky (1994, The Mask; r. Charles Russell), Tank Girl (1995, Pancéřová holka; r. Rachel Talalayová – V), Casper (1995, Casper; r. Brad Silberling), Král džungle (1997, George of the Jungle; r. Sam Weisman), Hříšné boogie (1997, Boogie Nights; r. Paul Thomas Anderson), Titanic (1997, Titanic; r. James Cameron), Vřískot 2 (1997, Scream 2; r. Wes Craven), Almost Heroes (1997, Málem hrdinové; r. Christopher Guest – V), Dudley Do-Right (1999, Drsňák Dudley; r. Hugh Wilson – V), A Walk to Remember (2002, Dlouhá cesta; r. Adam Shankman – TV), Rock of Ages (2012; r. Adam Shankman – V); (*neúplná; choreografie či podíl na ní, není-li uvedeno jinak*) Bravo, Girls! (2000, Bring It On; r. Peyton Reed; + herečka), Svatby podle Mary (2001, The Wedding Planner; r. Adam Shankman; + spol. prod.), Monkeybone (2001, Opoparchant; r. Henry Selick; + tanečnice – V), anim. f. The Trumpet of the Swan (2001, Labutí trumpetka; r. Terry L. Noss, Richard Rich – V), Bulšit (2001, Not Another Teen Movie; r. Joel Gallen), Orange County (2002; r. Jake Kasdan – V), Showboy (2002; r. Lindy Heymannová, Christian Taylor), Like Mike (2002, Jako Mike; r. John Schultz – V), The Master of Disguise (2002, Pán převleků; r. Perry Andelin Blake – V), Dům naruby (2003, Bringing Down the House; r. Adam Shankman; +

herečka), Return to the Batcave: The Misadventures of Adam and Burt (TV–2003, Návrat do netopýří jeskyně: Adam a Burt po třiceti letech; r. Paul A. Kaufman – TV), Kašlu na lásku (2003, Down with Love; r. Peyton Reed), Dickie Roberts: Former Child Star (2003, Velké dítě Dickie Roberts; r. Sam Weisman – V), Riskni to s Polly (2004, Along Came Polly; r. John Hamburg), Scooby-Doo 2: Nespoutané příšery (2004, Scooby-Doo 2: Monsters Unleashed; r. Raja Gosnell), Catwoman (2004, Catwoman; r. Pitof; pohybová spolupráce, herečka), Ochránce (2005, The Pacifier; r. Adam Shankman; + herečka), Ice Princess (2005, Princezna ledu; r. Tim Fywell – V), The Longest Yard (2005, Trestná lavice; r. Peter Segal – V), 40 let panic (2005, The 40 Year Old Virgin; r. Judd Apatow), Hairspray (2007, Hairspray; r. Adam Shankman; + druhá režie, herečka), Walk Hard: The Dewey Cox Story (2007, Neuvěřitelný život rockera Coxe; r. Jake Kasdan – V), Dostaň ho tam (2010, Get Him to the Greek; r. Nicholas Stoller), Ocelová pěst (2011, Real Steel; r. Shawn Levy); (režie, není-li uvedeno jinak) taneční snímek Let's Dance (2006, Step Up; + choreografie, herečka) s Channingem Tatumem a jeho pokračování Let's Dance 2: Street Dance (2008, Step Up 2 the Streets; r. John M. Chu; spol. prod.), romantické komedie 27 šatů (2008, 27 Dresses; + herečka) s Katherine Heiglovou a Jamesem Marsdenem a Návrh (2009, The Proposal; + spol. píseň, herečka) se Sandrou Bullockovou a Ryanem Reynoldsem, komediální road movie o sbližování matky se synem The Guilt Trip (2012, Výlet s mámou – V) se Sethem Rogenem a Barbrou Streisandovou, akční kriminální komedie Divoká dvojka (2015, Hot Pursuit; + herečka) s Reese Witherspoonovou a Sofií Vergaraovou. -mim-

Fogelman, Dan k filmu Druhá míza

DAN FOGELMAN (vlastním jménem Daniel E. Fogelman, nar. 1975, New Jersey) pochází z židovské rodiny. Po studiu angličtiny na Pensylvánské univerzitě (1998), jež zahrnovalo roční pobyt v Oxfordu, se usadil v Los Angeles a pokoušel se psát scénáře. Prosadil se jako jeden ze scenáristů a výkonných producentů sitcomu Like Family (2003–2004, Jako rodina) a stal se kmenovým autorem studia Pixar. Za scenáristický podíl na úspěšných animovaných titulech Auta a Na vlásku byl nominován na výroční cenu Annie. Potom se specializoval na komedie pro dospělejší publikum a nakonec přešel k režii. Pro televizi vytvořil úspěšný sitcom o rodině mimozemšťanů v New Jersey The Neighbors (2012–2014, Sousedi; + spol. sc., spol. prod.) a historický komediální seriál Galavant (2015–2016; + spol. sc., spol. prod.). – *Filmografie:* (scénář či podíl na něm, není-li uvedeno jinak) anim. f. Auta (2006, Cars; r. John Lasseter), vánoční komedie Fred Claus (2007, Santa má bráchu; r. David Dobkin; + spol. nám. – V), další anim. filmy Bolt – pes pro každý případ (2008, Bolt; r. Chris Williams, Byron Howard; + hlas), Na vlásku (2010, Tangled; r. Nathan Greno, Byron Howard) a Auta 2 (2011, Cars 2; r. John Lasseter; spol. nám.), romantická komedie Bláznivá, zatracená láska (2011, Crazy, Stupid Love; r. Glenn Ficarra, John Requa) se Stevem Carellem a Julianne Mooreovou, komediální příběh sbližení matky se synem během společné cesty autem The Guilt Trip (2012, Výlet s mámou; r. Anne Fletcherová; + spol. prod. – V) s Barbrou Streisandovou a Sethem Rogenem, veselohra o posledním povyražení čtyř starých kamarádů Frajeři ve Vegas (2013, Last Vegas; r. Jon Turteltaub) s Michaellem Douglasem, Robertem De Nirem, Morganem Freemanem a Kevinem Kline, příběh stárnoucí rockové hvězdy Druhá míza (2014, Danny Collins; + režie) s Alem Pacinem, adaptace románu Jesseho Andrewse Me and Earl and the Dying Girl (2015, Já a Earl a umírající dívka; r. Alfonso Gomez-Rejon; spol. prod.). -mim-

Frears, Stephen, k filmu The Program: Pád legendy

STEPHEN FREARS (vlastním jménem Stephen Arthur Frears, nar. 20. 6. 1941, Leicester, Anglie) je synem sociální pracovnice a účetního. Při studiu práv na Cambridgeské univerzitě (1960–1963) se začal zajímat o divadlo. Od roku 1964 působil jako asistent v londýnském Royal Court Theatre, kde se seznámil s Karlem Reiszem, který ho přivedl k filmu. Asistoval nejen jemu (Morgan, případ zralý k léčení – 1966), ale také Albertu Finneymu (Charlie Bubbles – 1967) a Lindsayi Andersonovi (Kdyby... – 1968). V letech 1969–1971 pracoval v televizi, kde režíroval epizody seriálů Tom Grattan's War (Válka Toma Grattana), Parkin's

Patch (Parkinův rajón) a Follyfoot (Farma Follyfoot). Po vlažném ohlasu celovečerní prvotiny Čmucha se vrátil do televize jako tvůrce dramatických filmů a inscenací, většinou nepřesahujících hodinovou délkou, v nichž často spolupracoval s dramatiky Alanem Bennettem, Peterem Princem a Nevillem Smithem. Ze čtyř nominací dostal jednu Cenu BAFTA za nejlepší televizní drama (Klidně odejít). K práci pro kina se vrátil až v polovině 80. let a prosadil se původně televizním snímkem Moje krásná prádelnička, který byl po uvedení ve filmové distribuci nadšeně přijat kritikou i diváky a zajistil mu angažmá v Hollywoodu. Frears pak střídal hollywoodské filmy, například Nebezpečné vztahy (César za nejlepší zahraniční film, nominace na Cenu BAFTA za režii), Švindlíři (nominace na Oscara za režii), Hrdina proti své vůli, Mary Reilly, Hi-Lo Country (Stříbrný medvěd za režii na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně), s osobnějším, často kriticky zabarvenými britskými projekty, například Nezvaný (Stříbrný klas na Mezinárodním filmovém festivalu ve Valladolidu, nominace na Cenu BAFTA za nejlepší televizní drama), Špína Londýna (Britská nezávislá filmová cena za režii, nominace na Cenu BAFTA za nejlepší britský film), Dohoda (Cena BAFTA za nejlepší televizní drama), Královna (nominace na Cenu BAFTA za režii a za nejlepší britský film, nominace na Oscara, na Zlatý glóbus a na Evropskou filmovou cenu za režii), Philomena (nominace na Cenu BAFTA za nejlepší britský film). Příležitostně natáčel reklamní spoty, několika díly přispěl do zábavného televizního pořadu The Comic Strip Presents... a také režíroval černobílou živou inscenaci o hrozbě vypuknutí jaderného konfliktu Neodvolatelná mise (mimo jiné nominace na Cenu Emmy). Za celoživotní dílo byl vyznamenán Cenou Douglase Sirka na FilmFestu v Hamburku (1996), na Mezinárodním filmovém festivalu v Palm Springs (2003), v Karlových Varech (2003), v Curychu (2006) a také Evropskou filmovou cenou (2011). Jeho první ženou byla novinářka Mary-Kay Wilmersová (1968–1975), s níž měl dva syny, a v roce 1992 se po téměř dvacetileté známosti oženil s malířkou Anne Rothensteinovou, s níž už předtím zplodil další dvě děti. – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) kr. drama z jižní Afriky The Burning (1967, Pálení; + prod.), dok. o chudé nottinghamské čtvrti St. Ann's (TV–1969), kriminální komedie Gumshoe (1971, Čmucha), natočená v produkci hlavního představitele Alberta Finneyho, adaptace hry Alana Bennetta A Day Out (TV–1972, Den v přírodě), příběh kriketového utkání podle jedné části oblíbeného satirického románu A. G. Macdonella England, Their England (TV–1973, Anglie, jejich Anglie), kr. f. o mladíkovi, který na sestřině svatbě střídavě věnuje pozornost fotbalovým výsledkům a dívce, jež se mu líbí, Match of the Day (TV–1974, Zápas dne), tragikomický příběh stárnoucích manželů (TV–1975, Západ slunce za zátokou), milostný příběh z Yorkshiru Daft as a Brush (TV–1975, Pitomý jako punštok) s Jonathanem Prycem a Lynn Redgraveovou, nová verze humoristické knížky Jeroma Klapky Jeroma Three Men in a Boat (TV–1975, Tři muži ve člunu) s Timem Currym, Michaellem Palinem a Stephenem Moorem, příběh svobodného otce Early Struggles (TV–1976, Těžké začátky), adaptace románu Petera Prince Play Things (TV–1976, Věci na hraní), dok. dramatizace událostí spojených s obléháním londýnské ulice, v níž se skrývali irští teroristé, Eighteen Months to Balcombe Street (TV–1977, Osmnáct měsíců do Balcombe Street), drama zloděje aut Last Summer (TV–1977, Poslední léto), drama podle scénáře Christophera Hamptona Able's Will (TV–1977, Ableova vůle), příběh černé rodiny, která pozve na svátky svého bílého souseda, Black Christmas (TV–1977, Černé Vánoce), drama podle rozhlasové hry Alana Bennetta A Visit from Miss Prothero (TV–1978, Návštěva slečny Protherové), drama přistěhovalkyně Cold Harbour (TV–1978, Nevlídný přístav), adaptace šesti Bennetových her Me! I'm Afraid of Virginia Woolf (TV–1978, Já! Já se bojím Virginie Woolfové; + prod.), Doris and Doreen (TV–1978, Doris a Doreen; + prod.), The Old Crowd (TV–1978, Stará parta; r. Lindsay Anderson; prod.), Afternoon Off (TV–1978, Volné odpoledne; + prod.), One Fine Day (TV–1978, Jeden hezký den; + prod.) a All Day on the Sands (TV–1978, Celý den na pláži; r. Giles Foster; prod.), drama dospívající mládeže, vyžívající se v násilí, Bloody Kids (1979, Ztracené děti), drama inspirované smrtí Elvise Presleyho Long Distance Information (TV–1979, Informace z dálky), příběh dvou pacientů umírajících na rakovinu Going Gently (TV–1981, Klidně odejít), drama mentálně postiženého muže Walter (TV–1982) s výborným výkonem Iana McKellena a volné pokračování Walter

and June (TV–1983, Walter a June) s Ianem McKellenem a Sarah Milesovou, příběh tajemného krachu jedné společnosti The Last Company Car (TV–1983, Poslední služební auto), válečné drama z posledních dnů Američanů ve Vietnamu Saigon: Year of the Cat (TV–1983, Saigon v roce Kočky – TV) s Judi Denchovou a Fredericem Forrestem, kriminální drama The Hit (1984, Práškač a jeho kat – TV) s Terencem Stampem, Johnem Hurtem a Timem Rothem, sentimentální příběh ovdovělé ženy December Flower (TV–1984, Prosincový květ – TV) s Jean Simmonsovou, drama sociálních a rasových rozporů v britské metropoli My Beautiful Laundrette (TV–1985, Moje krásná prádelnička – TV) s Danielem Day-Lewisem, příběh dospívajících venkovských chlapců Song of Experience (TV–1986, Píseň o zkušenostech), životopis homosexuálního dramatika Joea Ortona Prick Up Your Ears (1987, Nastražte uši) s Garym Oldmanem a Alfredem Molinou, ostrá satira na soudobé britské poměry Sammy and Rosie Get Laid (1987, Sammy a Rosie to dělají – TV), adaptace Hamptonovy dramatizace slavného románu Dangerous Liaisons (1988, Nebezpečné známosti – V) s Glenn Closeovou, Johnem Malkovichem a Michelle Pfeifferovou, přepis kriminálního románu Jima Thompsona The Grifters (1990, Švindlíři – V) s Anjelicou Hustonovou a Johnem Cusackem, satirická komedie Hrdina proti své vůli (1992, Hero) s Dustinem Hoffmanem, adaptace románu Roddyho Doylea o irské rodině, vyrovnávající se s těhotenstvím dospívající dcery, The Snapper (TV–1993, Nezvaný – TV), dok. A Personal History of British Cinema by Stephen Frears (TV–1995, Typicky britské; spol. r. Mike Dibb; + spol. sc., účinkující – TV), přepis románu Valerie Martinové, parafrázující známý příběh doktora Jekylla a pana Hyda, Mary Reilly (1996, Mary Reilly – V) s Julií Robertsovou a Johnem Malkovichem, komedie podle románu Roddyho Doylea o nezaměstnaném muži, jenž se rozhodne využít fotbalové horečky při mistrovství světa, The Van (TV–1996, Maringotka – TV), moderní western Hi-Lo Country (1998, The Hi-Lo Country) s Woodym Harrelsonem a Billym Crudupem, romantická komedie podle knížky Nicka Hornbyho High Fidelity (2000, Všechny moje lásky – V) s Johnem Cusackem, remake Lumetova dramatu z období studené války Fail Safe (TV–2000, Neodvolatelná mise – TV) s Richardem Dreyfussem v úloze amerického prezidenta, sociální drama z Liverpoolu 30. let Liam (2000), drama z prostředí legálních i nelegálních přistěhovalců Špína Londýna (2002, Dirty Pretty Things), politické drama The Deal (TV–2003, Dohoda) s Michaellem Sheenem v roli Tonyho Blaira, příběh na motivy skutečných událostí z válečného Londýna Show začíná (2005, Mrs. Henderson Presents) s Judi Denchovou a Bobem Hoskinsem, pohled do života královské rodiny v době tragické smrti princezny Diany Královna (2006, The Queen) s Helen Mirrenovou v úloze Alžběty II., neprodaný pilotní snímek Skip Tracer (TV–2008, Lovec dlužníků), adaptace Colettina románu Chéri (2009; + hlas – TV) s Michelle Pfeifferovou, přepis komiksového románu Posy Simmondsové Tamara Drewe (2010 – V) s Gemmou Artertonovou v titulní úloze, adaptace vzpomínkové knížky Beth Raymerové ze světa sportovních sázek Lay the Favorite (2012, Vsaďte na favorita) s Rebeccou Hallovou, dramatizace proslulého případu odmítnutí vojenské služby před Nejvyšším soudem Muhammad Ali's Greatest Fight (TV–2013, Největší zápas Muhammada Aliho) s Christopherem Plummerem a Frankem Langellou, drama ženy hledající po letech ztraceného syna Philomena (2013, Philomena) s Judi Denchovou, životopisný snímek o zdiskreditovaném cyklistovi Lancei Armstrongovi The Program: Pád legendy (2015, The Program) s Benem Fosterem, životopisný příběh bohaté dědičky, která se chtěla stát operní zpěvačkou, ač neuměla zpívat, Florence Foster Jenkins (2016) s Meryl Streepovou v hlavní roli; (výkonný producent, není-li uvedeno jinak) Long Shot (1978, Celkový záběr; r. Maurice Hatton; herec), dok., složený z výpovědí třinácti britských válečných zajatců, kteří přežili Osvětim, Satan at His Best (1995, Satan v plné formě; r. Maurice Hatton), kriminální drama podle skutečného případu unesené ženy Beyond Fear (TV–1997, Horší než strach; r. Jenny Wilkesová), skutečný příběh brazilského přistěhovalce, omylem považovaného za teroristu a zastřeleného londýnskou policií, Jean Charles (2009; r. Henrique Goldman), dokument O německých koncenstračních táborech, využívající dobových materiálů Night Will Fall (2014, Nastane noc; r. Andre Singer).

-mim-

Gabriadze, Levan k filmu Odebrat z přátel

LEVAN (LEO) GABRIADZE (nar. 16. 11. 1969, Tbilisi, Gruzie) je synem známého gruzínského režiséra a výtvarníka Revaze Gabriadzeho. U filmu začínal chlapeckými rolemi. Od roku 1995 pracuje v produkční společnosti Timura Bekmambetova Bazelevs Productions, kde působí zejména jako tvůrce reklamních spotů, jichž má na kontě více než sto. V roce 2011 debutoval jako režisér romantickou komedií Kličkování. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* romantická komedie o venkovském učiteli, který se zamiluje do Moskvanky, Vykrutasy (2011, Kličkování) s Millou Jovovichovou, účast na vánočních komediích Jolki 2 (2011) a Jolki 3 (2013), koprodukční horor, o vyražďování party teenagerů prostřednictvím počítačových sítí, Odebrat z přátel (2014, Unfriended); (*herec*) Dzneli dasacqisi (1981, Těžký začátek; r. Teimuraz Magalašvili), Kin-dza-dza! (1986; r. Giorgi Danelia), Pasport (1990, Pas; r. Giorgi Danelia). -tbk-

Garland, Alex k filmu Ex Machina

ALEX GARLAND (vlastním jménem Alexander Medawar Garland, nar. 29. 11. 1969, Londýn) je synem politického karikaturisty Nicholase Garlanda. Vystudoval dějiny umění na Manchesterské univerzitě (1992). Nejdříve se uplatnil jako úspěšný autor románů Pláž (1996, česky 1999), Tesseract (1998, česky 2002) a Coma (2004, Kóma) a později jako scenárista, nejdříve původním hororem z blízké budoucnosti 28 dní poté (nominace na výroční sci-fi cenu Saturn) a pak adaptací románu Kazua Ishigura Neopouštěj mě (nominace na Britskou nezávislou filmovou cenu a na Cenu Saturn). Režijně debutoval sci-fi dramatem o pokusech s umělou inteligencí Ex Machina (Cena poroty na Filmovém festivalu v Gérardmeru). Podílel se rovněž na tvorbě videoher (Enslaved: Odyssey to the West). Jeho manželkou je herečka Paloma Baezaová, s níž má dvě děti. – *Filmografie: (scénář, není-li uvedeno jinak)* dobrodružný příběh skupiny lidí, pokoušejících se žít v primitivních podmínkách, Pláž (2000, The Beach; r. Danny Boyle; nám.), postkatastrofické drama o lidech, bojujících po nastalé pandemii o život, 28 dní poté (2002, 28 Days Later...; r. Danny Boyle), existenciální příběh čtyř lidí, jejichž osudy se protnou v laciném bangkockém hotelu, The Tesseract (2003, Tesseract; r. Oxide Pang; nám. – V), sci-fi thriller o astronautech, pokoušejících se oživit vyhasínající Slunce, Sunshine (2007, Sunshine; r. Danny Boyle), drama neobvyklého milostného trojúhelníku Never Let Me Go (2010, Neopouštěj mě; r. Mark Romanek; + spol. prod. – TV), remake akčního sci-fi snímku Dredd (2012; r. Pete Travis; + spol. prod. – V), příběh programátora, jenž naváže vztah s androidem v ženské podobě, Ex Machina (2015, Ex Machina; + režie); (*výkonná produkce*) 28 Weeks Later (2007, 28 týdnů poté; r. Juan Carlos Fresnadillo – V), Sejmi prezidenta (2014, Big Game; r. Jalmari Helander). -mim-

Gelb, David k filmu Vzkříšení démona

DAVID GELB (nar. 16. 10. 1983, New York) je synem generálního manažera Metropolitní opery Petera Gelba. Vystudoval film na Jihokaliifornské univerzitě (USC) a nejdříve zaujal jako dokumentarista, zejména úspěšným kulinářským snímkem Džiro sní o suši. Byl výkonným producentem dokumentárního seriálu Chef's Table (2015, Šéfkuchařův stůl; + spol. režie). V hraném filmu debutoval řadovým hororem Vzkříšení démona. – *Filmografie: (neúplná; režie, není-li uvedeno jinak)* kr. filmy Lethargy (2002, Letargie; spol. sc. a spol. r. Joshua Safdie; + herec) a The King of Central Park (2006, Král Central Parku; spol. sc. a spol. režie Max Winkler), střm. dok. o natáčení filmu Fernanda Meirellese A Vision of Blindness (TV–2008, Vize Bílé tmy; + kam., spol. střih), střm. hudební dok. o skupině The Hold Steady, nazvaný podle jejich alba A Positive Rage (2009, Pozitivní vztek; spol. r. a spol. kam. Clay Jeter), experimentální sled vzpomínek malého chlapce a jeho dospívající sestřenice, odehrávající se na americkém jihu, Jess + Moss (2011; r. Clay Jeter; spol. prod.), dok. o proslulém tokijském kuchaři a jeho restauraci Jiro Dreams of Sushi (2011, Džiro sní o suši; + kam., zvuk, spol. prod.), kr. portrét francouzského šéfkuchaře Ludo (2013), horor o vědcích, experimentujících s ožívováním mrtvých těl, Vzkříšení démona (2013, The Lazarus Effect), dok. o legendárním automobilu Ford Mustang pod názvem A Faster Horse (2015, Rychlejší kůň). -mim-

Genkel, Tobias k filmu *Uuups! Noe zdrhnul...*

TOBIAS (TOBY) GENKEL (nar. 1970) studoval grafiku a design na Vysoké škole užitych věd v Hamburku. Díky praxi ve firmě animovaného filmu se specializoval právě na tento obor. Začínal v pomocných výtvarných funkcích (dělal layouty, pozadí, storyboardy). Později se na snímcích začal podílet jako spolurežisér. – *Filmografie: (animované filmy, podíl na režii, není-li uvedeno jinak)* Kommando Störtebeker (2001, Störtebekerovo komando; spol. r. Ute von Münchow-Pohlová, Michael Schaack; spolurežie), kr. experimentální film A VS A (2001; režie), Werner – Gekotzt wird später! (2003, Werner – Zvracet se bude až pak!; spol. r. Hayo Freitag, Michael Schaack; spolurežie), Dieter – Der Film (TV–2004, Dieter – Film; spol. r. Michael Schaack; + spol. sc.), Das doppelte Lottchen (2007, Luisa a Lotka; režie – TV), Werner – Eiskalt! (2011, Werner – Chladnokrevně!; spol. r. Gernot Roll, Rötger Feldmann; spolurežie), Hedtjur Valhallar – Thór (2011, Thór – Legendy z Valhally; spol. r. Óskar Jónasson, Gunnar Karlsson, Peter Bohl; + spol. sc.), Uuups! Noe zdrhnul... (2014, Oops! Noe Is Gone...; spolurežie Sean McCormack; + spol. sc.), kr. f. Richard der Storch (2015, Čáp Richard; režie).

-tbk-

Giaever, Ole k filmu *Proti přírodě*

OLE GIAEVER (nar. 19. 7. 1977, Tromsø) studoval nejdříve na norské Nordlandské umělecké a filmové škole a později na vysoké umělecké škole Konstfack ve Stockholmu (2005). Upozornil na sebe už svými krátkými snímky, z nichž Tommy byl nominován na Evropskou filmovou cenu. V celovečerní tvorbě debutoval snímkem Hora, uvedeným na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech 2011. Často spolupracuje s režisérkou Marte Voldovou, s kameramanem Øystenem Mamenem a skladatelem Olou Fløttumem. Jeho manželkou je herečka Marte Magnusdotter Solemová, která hraje v jeho titulech. V únoru 2015 se zúčastnil pražské premiéry snímku Proti přírodě při zahájení přehlídky Severská filmová zima 2015. – *Filmografie: (scénář a režie, není-li uvedeno jinak)* kr. hrané filmy Kjaerlighetsunivers her hvor de møtes (2002, Vesmír lásky tam, kde se setkají; + střih, herec), Tiden er min venn (2003, Čas je můj přítel; + prod., střih, herec), The Pledge (2003; + střih), Forspill (2004, Předehra; + prod.), Testen (2005, Zkouška; + kam., střih, prod.), Blokk B (2006, Blok B; + střih), Tommy (2007), střm. drama ženy, která se vyrovnává se smrtí své matky, Sommerhuset (2008, Chata), psychologické drama dvou žen, odehrávající se během jejich několikadenního výletu, Fjellet (2011, Hora; + spol. prod.), psychologický snímek o muži, který během víkendu, stráveného o samotě v nádherné krajině, medituje o svém životě, Proti přírodě (2014, Mot naturen; + spol. střih, herec), v němž ztvárnil hlavní roli.

-tbk-

Gilliam, Terry k filmu *Monty Python a Svatý Grál*

TERRY GILLIAM (vlastním jménem Terence Vance Gilliam, nar. 22. 11. 1940, Minneapolis, Minnesota) vyrůstal od svých jedenácti let v Los Angeles. Vystudoval politické vědy na tamní Occidental College (1962). Pracoval jako kreslíř pro několik reklamních agentur, než se stal autorem a ilustrátorem satirického newyorského časopisu Help! (1962–1965). Seznámil se s technikou animovaného filmu a dělal první pokusy s 16mm kamerou. V roce 1967 přesídlil do Londýna a zanedlouho získal britské občanství (amerického se vzdal v roce 2006). Jako scenárista či animátor se podílel na komediálních televizních seriálech Do Not Adjust Your Set (Porucha není na vašem přijímači), Marty, Broaden Your Mind (Rozšiřte své obzory) a We Have Ways of Making You Laugh (Známe způsob, jak vás přinutit k smíchu). Díky smyslu pro absurdní humor a výtvarným vlohám se stal členem kabaretní skupiny Monty Python's Flying Circus a spolupracoval s ní na stejnojmenném úspěšném televizním seriálu (1969–1974, Monty Pythonův Létající cirkus; spol. sc., anim., herec – TV), za jehož grafickou stránku dostal zvláštní Cenu BAFTA. S Terryem Jonesem režíroval první z jejich filmů Monty Python a svatý grál. Po rozpadu skupiny se v 80. letech osamostatnil. Zaujal orwellovskou sci-fi Brazil (Cena LAFA za scénář a režii, nominace na Oscara za scénář). Přes problémy, jež měl kvůli finálnímu střihu s jejím distributorem (společností Universal), se nebránil práci v rámci hollywoodského systému, i když nadále odmítal prvoplánově komerční projekty a snažil se

vytvářet myšlenkově složitější díla, v nichž mohl uplatnit smysl pro bizarní situace a výrazné vizuální citění s prvky magického realismu. Nejlépe se mu to podařilo v podobenství Král rybář (Stříbrný lev ex aequo na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách, nominace na Zlatý glóbus za režii), zcela odmítnuta byla například jeho koncepce filmové série o Harrym Potterovi. V roce 2000 začal ve Španělsku natáčet svůj dlouhodobý projekt Muž, který zabil Dona Quijota na motivy slavného Cervantesova románu, ale snímek zůstal nedokončen; potíže spojené s přípravou i vlastním natáčením byly zachyceny v dokumentárním filmu Ztracen v La Mancha. Ve stádiu příprav pak skončila řada jeho dalších projektů, například Dickensův Příběh dvou měst nebo Twainova satira Yankee z Connecticutu na dvoře krále Artuše. Gilliam měl vždy problémy s financováním a produkčním zajištěním svých děl a jeho situaci nepomohla ani znovu nabytá popularita Monty Pythonu, k níž došlo v 90. letech. Objevily se videohry podle jejich filmů, jež sami namluvili, a různé výběry jejich skečů, mezi nimi i Terry Gilliam's Personal Best (2006, To nejlepší podle Terryho Gilliamy – V). Ke 40. výročí skupiny vznikl šestidílný dokument Monty Python: Almost the Truth (TV–2009, Monty Python – Málem pravda – TV) a divadelní představení Monty Python Live (Mostly), v němž se sešli všichni žijící členové souboru a jež bylo v červenci 2014 přenášeno do vybraných českých kin pod názvem Monty Python živě (převážně). S kladným ohlasem se Gilliam věnoval operní režii, když v Londýně inscenoval Berliozova díla Faustovo prokletí (2011) a Benvenuto Cellini (2014). Za své filmové dílo byl mimo jiné vyznamenán na festivalech v Sitges (2000), Locarnu (2005), Dubaji (2008) a Gijónu (2014), čestným členstvím v Britské akademii (BAFTA; 2008) a francouzským Řádem umění a literatury (2013). Od roku 1973 je Gilliamovou manželkou filmová maskérka Maggie Westonová, s níž vychoval tři děti. – Filmografie: (neúplná; herec, není-li uvedeno jinak) dok. záznamy And Now for Something Completely Different (1971, A teď něco úplně jiného; r. Ian MacNaughton; + spol. sc., anim. – V), Pleasure at Her Majesty's (1976, Zábava v divadle Jejího Veličenstva; r. Roger Graef) a Monty Python Live at the Hollywood Bowl (1982, Monty Python v Hollywoodu; r. Terry Hughes; + spol. sc. – TV), Spies Like Us (1985, Špióni jako my; r. John Landis – V), dok. Ztracen v La Mancha (2001, Lost in La Mancha; r. Keith Fulton, Louis Pepe; účinkující), Enfermés dehors (2006, Úplně mimo; r. Albert Dupontel – V), Not the Messiah: He's a Very Naughty Boy (2009, Monty Python: Copak je to za Mesiáše...; r. Aubrey Powell – V), anim. f. A Liar's Autobiography: The Untrue Story of Monty Python's Graham Chapman (2012, Autobiografie jednoho lháře: Nepravdivý příběh Grahama Chapmana; r. Bill Jones, Jeff Simpson, Ben Timlett; hlas), I Rec U (2012; r. Federico Sfascia), 9 mois ferme (2013, Devět měsíců natvrdo; r. Albert Dupontel), Jupiter vychází (2015, Jupiter Ascending; r. The Wachowskis), Absolutely Anything (2015, Naprosto cokoliv; r. Terry Jones; hlas); (režie, není-li uvedeno jinak) kr. filmy Story Time (1968, Čas příběhů; + anim.) a The Miracle of Flight (1974, Zázrak létání; + sc., anim., prod.), parodie na artušovskou legendu Monty Python a svatý grál (1974, Monty Python and the Holy Grail; spol. sc., spol. režie, anim., herec), variace na Carrollovu Alenku v říši divů, nazvaná Jabberwocky (1977, Žvahlav; + spol. sc., herec – TV), biblická fraška o nedobrovolném Mesiášovi Život Briana (1979, Life of Brian; r. Terry Jones; spol. sc., výprava, anim., herec), dobrodružná pohádka Time Bandits (1981, Lupiči času; + spol. sc., prod. – V), muzikálová komedie Monty Python: Smysl života (1983, Monty Python's The Meaning of Life; r. Terry Jones; spol. sc., anim., herec), k níž byl v české distribuci připojen jeho kr. f. Crimsonova permanentní pojišťovna (1983, The Crimson Permanent Assurance; + herec), pesimistická vize byrokratické společnosti v nedaleké budoucnosti Brazil (1985, Brazil; + spol. sc., herec), fantastické osudy proslulého chvastouna The Adventures of Baron Munchausen (1988, Dobrodružství barona Prášila; + spol. sc., herec – V) s Johnem Nevillem, příběh dvou životních ztroskotanců v New Yorku Král rybář (1991, The Fisher King) s Robinem Williamsem a Jeffem Bridgesem, vědecko-fantastický thriller Dvanáct opic (1995, Twelve Monkeys) s Brucem Willisem, adaptace knihy novináře Huntera S. Thompsona Strach a hnus v Las Vegas (1998, Fear and Loathing in Las Vegas; + spol. sc.) s Johnnym Deppem a Beniciem Del Torem, surrealistický snímek Ladič pian zemětřesení (2005, The Piano Tuner of the Earthquakes; r. Stephen Quay, Timothy Quay; spol. prod.), smyšlený příběh legendárních pohádkářů Kletba bratří Grimmů (2005, The Brothers Grimm) s Mattem

Damonem a Heathem Ledgerem, variace na Alenku v říši divů podle románu Mitche Cullina Krajina přílivu (2005, Tideland; + spol. sc., spol. píseň), fantaskní příběh kočovné divadelní společnosti Imaginarium dr. Parnasse (2009, The Imaginarium of Doctor Parnassus; + spol. sc., spol. výprava, spol. písně, spol. prod.) s Christopherem Plummerem v titulní roli, kr. pseudodokument o tajemství jednoho závodního okruhu The Legend of Hallowdega (2010, Halloweenská legenda z Talladegey), sponzorovaný výrobcem energetického nápoje Amp Energy, kr. surrealistický film o amerických manželích, vracejících se do Neapole, kde se kdysi seznámili, The Wholly Family (2011, Svatá rodina; + sc.), financovaný výrobcem těstovin Garofalo a distribuovaný stejně jako předešlý snímek na internetu, orwellovská sci-fi z blízké budoucnosti The Zero Theorem (2013, Nulová poučka) s Christophem Waltzem. -mim-

Gilroy, Dan k filmu Slídil

DAN GILROY (vlastním jménem Daniel Christopher Gilroy, nar. 24. 6. 1959, Santa Monica, Kalifornie) je synem známého dramatika Franka D. Gilroye. Vyrůstal ve Washingtonville ve státě New York a absolvoval Dartmouth College (1981). Od 90. let se uplatnil v Hollywoodu jako scenárista převážně komerčních titulů. Největšího úspěchu dosáhl ambiciózní režijní prvotinou Slídil (mimo jiné Cena ISA za nejlepší scénář a první film, nominace na Oscara, na Cenu BAFTA a na Cenu WGA za scénář). V roce 1992 se oženil s herečkou Rene Russoovou, s níž má dceru. Oba jeho sourozenci, s nimiž spolupracuje, působí u filmu: starší Tony Gilroy je scenáristou a režisérem a Danovo dvojče John stříhačem. – *Filmografie: (scénář či podíl na něm, není-li uvedeno jinak)* akční snímek podle sci-fi románu Roberta Sheckleyho Freejack (1992, Freejack; r. Geoff Murphy), kriminální komedie Chasers (1994, Námořní policie; r. Dennis Hopper – V), drama z prostředí sportovních sázkařů Two for the Money (2005, Maximální limit; r. D. J. Caruso; + spol. prod. – V), fantaskní příběh na pomezí snu a reality The Fall (2006, Pád; r. Tarsem – V), akční sci-fi podle povídky Richarda Mathesona Ocelová pěst (2011, Real Steel; r. Shawn Levy; spol. nám.), špiónážní thriller Bourneův odkaz (2012, The Bourne Legacy; r. Tony Gilroy), drama z nočních ulic Los Angeles Slídil (2014, Nightcrawler; + režie) s Jakem Gyllenhaalem v titulní úloze bezohledného bulvárního reportéra, natáčejícího lidské tragédie. -mim-

Glatzer, Richard k filmu Ještě jsem to já

RICHARD GLATZER (nar. 28. 1. 1952, Flushing, Queens, New York – zem. 10. 3. 2015, Los Angeles, na amyotrofickou laterální sklerózu) vyrůstal na Long Islandu a v New Jersey. Po bakalářských studiích na Michiganské univerzitě vystudoval angličtinu na Virginské univerzitě, kde pomáhal budovat filmový program a spřátelil se s Frankem Caprou. Několik roků učil scenáristiku v New Yorku a pak přesídlil do Los Angeles. Řadu filmových zkušeností získal díky mentorování manželské dvojice scenáristky Jay Presson Allenové a producenta Lewise M. Allena. Pracoval jako scenárista a byl producentem denního televizního seriálu Divorce Court (Rozvodový soud). Znalost televizního prostředí zúročil ve své prvotině Zármutek, s níž zaujal na několika přehlídkách gay a lesbického filmu. Seznámil se s Washem Westmorelandem, jenž se stal jeho spolupracovníkem a také životním partnerem (v roce 2013 uzavřeli sňatek). Prosadili se portrétem hispánské rodiny Patnáctiletá (Zvláštní cena poroty a Cena diváků na Mezinárodním filmovém festivalu Sundance, Cena Johna Cassavetese v rámci ISA), ovlivněným britským kuchyňským realismem, ale největší divácký ohlas měl jejich poslední společný snímek, působivé drama podle knížky neuroložky Lisy Genovaové Pořád jsem to já. Glatzer se také jako producent a konzultant podílel na několika reality show, zejména na populární America's Next Top Model (Amerika hledá topmodelku – TV). – *Filmografie: (spol. r. Wash Westmoreland, není-li uvedeno jinak)* komedie o příhodách štábu a herců denního televizního seriálu Grief (1993, Zármutek; sc., režie), drama ze zákulisí filmového pornoprůmyslu, jehož protagonista udržuje při natáčení mužské pornoherce v pohotovosti, The Fluffer (2001, Stavěč), příběh nezletilé dívky, která nečekaně otěhotní, Quinceañera (2005, Patnáctiletá; + spol. sc.), životní příběh aktivisty Pedra Zamory, jenž jako HIV pozitivní zemřel během televizní reality show, Pedro (2008; r. Nick Oceano; spol. prod.,

herce), další biografické drama *The Last of Robin Hood* (2013, Poslední láska Robina Hooda; + spol. sc. – V) s Kevinem Klineem v roli legendárního herce Errola Flynnna, drama padesátileté profesorky, která onemocní Alzheimerovou chorobou, *Pořád jsem to já* (2014, *Still Alice*; + spol. sc.) s oscarovým výkonem Julianne Mooreové. -mim-

Godard, Jean-Luc k filmu *Sbohem jazyku*

JEAN-LUC GODARD (nar. 3. 12. 1930, Paříž, Francie – zem. 13. 9. 2022, Rolle, Švýcarsko) pocházel z francouzsko-švýcarské rodiny (otec lékař, matka z významné švýcarské bankéřské rodiny). Za druhé světové války získal švýcarské občanství a studoval v Nyonsu. Po rozvodu rodičů v roce 1948 se přestěhoval do Paříže, kde studoval etnologii na Sorbonně. Tehdy se seznámil se skupinou kolem Françoise Truffauta, Erica Rohmera a Jacquesa Rivetta. V roce 1950 založil spolu s Rohmerem a Rivettem časopis *Gazette du Cinéma*. Od roku 1952 začal publikovat filmové kritiky také v měsíčníku *Les Cahiers du Cinéma* (pod pseudonymem Hans Lucas). V polovině 50. let začal natáčet krátké filmy. Jeho tvorba byla rozsáhlá a velmi různorodá. Obvykle se dělí do několika období, protože sám režisér tvrdil, že každých deset let začínal nový život. Léta 1959–1968 se nesou ve znamení pokračujícího cinefilského nadšení, nové vlny a autorského filmu. Celovečerním debutem *U konce s dechem* (1959) se Godard zařadil mezi výrazné představitele francouzské nové vlny. V 70. letech se obrátil nejdříve k politické kinematografii v rámci skupiny Dziga Vertov a po přestěhování do Grenoblu se věnoval videotvorbě. Třetí období zahájil filmem *Zachraň si, kdo můžeš /život/* (1980). Usídlil se ve švýcarském městečku Rolle, kde nakonec podstoupil asistovanou sebevraždu. Začal natáčet se svou družkou Anne-Marií Miévilleovou a jeho tvorba se zaměřila na formy komunikace. Využíval všech moderních technologií a zkoušel jejich možnosti. Poslední období trvající do konce života bylo návratem ke kořenům umění a jeho podstatě. Přes video, krátké filmy, dokumenty, filmové eseje a práce na zakázku se do středu zájmu dostávalo místo filmu v umění, přičemž tvůrce neúnavně zkoumal jeho různé možnosti. Neustálé experimentování a pokusy o objevování jiného druhu kinematografie činily z jeho snímků nekonvenční díla, nesoucí výrazný autorský rukopis, povětšinou však vzdálené diváckému zájmu. Některé jeho opusy získaly významné mezinárodní či domácí ceny a on sám byl oceněn za celoživotní tvorbu na Mezinárodních filmových festivalech v Benátkách (1982), v Locarnu (1995), v Montrealu (1995), ve Stockholmu (2001), čestným Césarem (1987), Evropskou filmovou cenou (2007) a čestným Oscarem (2011). O jeho díle vzniklo několik dokumentů a řada knih. V češtině mimo jiné vyšly doplněná kniha Jeana Colleta s názvem *Jean-Luc Godard* (1969), soubor *Jean-Luc Godard, texty a rozhovory* (2005) a text ke stejnojmennému filmu *Příběh(y) filmu* (2006). Vztahu mezi stěžejními osobnostmi francouzské nové vlny Françoise Truffautem a Jeanem-Lucem Godardem byl věnován celovečerní dokument *Dva ve vlně* (2010, *Deux de la vague*; r. Emmanuel Laurent). – Godard byl ženatý s herečkami Annou Karinaovou (1961–1967) a Anne Wiazemskou (1967–1979). Jeho dlouholetou spolupracovnicí byla Anne-Marie Miévilleová. – Filmografie: (neúplná, scénář či podíl na něm a režie, není-li uvedeno jinak) kr. dok. *Opération béton* (1954, *Operace beton*) o stavbě přehrady ve Švýcarsku, kr. f. *Une femme coquette* (1955, *Koketní žena*; + kam., střih, herec), kr. filmy *Tous les garçons s'appellent Patrick* (1957, *Každý kluk je Patrick* – TV), *Charlotte et son Jules* (1958, *Charlotte a její chlápek* – TV), kr. dok. *Une histoire d'eau* (1958, *Příběh vody*; r. François Truffaut; sc., střih), debut *U konce s dechem* (1959, *À bout de souffle*; + herec; Cena Jeana Viga, Stříbrný medvěd na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně 1960, Cena francouzského syndikátu filmových kritiků za nejlepší film ex aequo), *Vojáček* (1960, uveden 1963, *Le petit soldat*; + herec) zabývající se válkou v Alžírsku, epizoda *La paresse* (1961, *Lenost*) z filmu *Les sept péchés capitaux* (1961, *Sedm smrtelných hříchů*), Godardův první barevný film, komedie *Žena je žena* (1961, *Une femme est une femme*; Stříbrný medvěd na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně 1962), epizoda *Nový svět* (*Il nuovo mondo*) z filmu *Rogopag* (1962, *Ro.Go.Pa.G.*), příběh prostitutky *Vivre sa vie* (1962, *Žít svůj život*; + spol. střih, hlas; Zvláštní cena poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách – TV), povídka *Le grand escroc* (1963, *Velký podvodník*; + herec) z filmu

Les plus belles escroqueries du monde (1963, Nejkrásnější podvody světa), protiválečná satira Les carabiniers (1963, Karabiniéři – TV), psychologické drama Pohrdání (1963, Le mépris; + herec), gangsterská komedie Bande à part (1964, Banda pro sebe; + hlas – TV), povídka Montparnasse-Levallois z filmu Paris vu par... (1964, Paříž očima...), kr. dok. Reportage sur Orly (1964, Reportáž o Orly), Vdaná žena (1964, Une femme mariée; + hlas), fantastická utopie o městě řízeném všemocným mozkem Alphaville (1965, Alphaville; Zlatý medvěd na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně), Bláznivý Petříček (1965, Pierrot le fou), Masculin féminin (1966, Mužský rod, ženský rod), Made in USA (1966; + hlas), Deux ou trois choses que je sais d'elle (1967, Dvě nebo tři věci, které o ní vím; + hlas), epizoda Anticipation (Předvídavost) z filmu Le plus vieux métier du monde (1967, Nejstarší povolání světa), La Chinoise (1967, Číňanka; Zvláštní cena poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách), reflexe o konfrontaci komunismu a maoismu na pozadí přípravy atentátu Oko kamery (Camera-Eye) z Daleko od Vietnamu (1967, Loin du Vietnam), Week-end (1967, Víkend), Le gai savoir (TV–1968, Radostná věda), Un film comme les autres (1968, Film jako jiné; + kam., střih), One + One (1968, Jeden + jeden) natočený v Londýně se skupinou Rolling Stones, povídka L'amour (Láska) z filmu La contestation (1968, Kontestace), One American Movie (1968, Jeden americký film; spol. r. D. A. Pennebaker), Ciné-tracts (1968–1969, Filmové traktáty), British Sounds (TV–1969, Britské hlasy), v Československu natočený film Pravda (1969; + kam., střih, hlas) o chybách socialismu, vesměs politické filmové eseje vzniklé pod hlavičkou Groupe Dziga Vertov (skupina Dziga Vertov) Vent d'Est (1969, Vítr z Východu), Luttes en Italie (1970, Boje v Itálii), Jusqu'à la victoire (1970, Až do vítězství) a Vladimir et Rosa (1970, Vladimír a Rosa), hraný film o stávkovém hnutí ve Francii Tout va bien (1972, Všechno je v pořádku, spol. r. Jean-Pierre Gorin), dok. Letter to Jane (1972, Dopis Jane), Numéro deux (1975, Číslo dvě, spol. r. Anne-Marie Miévilleová), Six fois deux/Sur et sous la communication (TV–1976, Šestkrát dvě/O komunikaci), dok. f. Ici et ailleurs (1970–1976, Tady a jinde, spol. r. Anne-Marie Miévilleová), Comment ça va? (1975–1978, Jak se vede?, spol. r. Anne-Marie Miévilleová), France tour détour deux enfants (TV–1978, Francie cesta objížďka dvě děti), Sauve qui peut /la vie/ (1980, Zachraň si, kdo můžeš /život/; Cena Louise Delluca – TV), Changer d'image (TV–1981), Passion (1982, Vášeň), moderní variace na klasické dílo Prénom Carmen (1983, Křestní jméno Carmen; Zlatý lev na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách – TV), kr. dok. Lettre à Freddy Buache (1984, Dopis Freddymu Buacheovi), Petites notes à propos du film Je vous salue Marie (1983, Poznámky k filmu Zdravas Marie), moderní vize narození Ježíše Je vous salue Marie (1985, Zdravas Marie), považovaná za skandální, Soft and Hard (1985), Détective (1985, Detektiv – TV), Grandeur et décadence d'un petit commerce de cinéma (TV–1986, Vzestup a úpadek filmového obchůdku), dok. Meeting Woody Allen (1986, Setkání s Woodym Allenem), parodie na pornografické filmy Soigne ta droite (1987, Pěstuj si pravačku; + herec – TV), segment Armide z filmu Aria (1987, Árie – TV), King Lear (1987, Král Lear; + střih, herec), kr. f. Puissance de la parole (1988, Síla slova), série reklamních spotů pro módní návrháře Girbaudovy On s'est tous défilé (1988, Všichni jsme se předvedli), epizoda Le dernier mot (Poslední slovo) z filmu Les Français vus par... (1988, Francouzi očima... – TV), střm. f. Le rapport Darty (1989; spol. r. Anne-Marie Miévilleová; + herec), Histoire(s) du cinéma (1989, Příběh/y filmu), kr. dok. L'enfance de l'art (Dětství umění) z filmu Comment vont les enfants (1990, Jak se daří dětem; + střih), Nouvelle vague (1990, Nová vlna; + střih), kr. dok. Pour Thomas Wainggai (Pro Thomase Wainggaie; spol. r. A.-M. Miévilleová) z filmu pro Amnesty International Contre l'oubli (TV–1990, Abychom nezapomněli; + střih), Allemagne 90 neuf zéro (1991, Německo rok 90 devět nula – TV), Les enfants jouent à la Russie (1993, Děti si hrají na Rusko; + střih, prod., herec), Hélas pour moi (1993, Bohužel pro mě; + střih – TV), kr. dok. Je vous salue Sarajevo (1994, Zdravím vás Sarajevo), JLG/JLG (1994; + střih, herec – TV), dok. f. 2x50 ans de cinéma français (1995, Století filmu: 2x50 let francouzského filmu; + střih – TV), For Ever Mozart (1996), Adieu au TNS (1996, Sbohem TNS), rozsáhlá koláž Histoire(s) du cinéma (1988–1998, Příběh/y filmu; + střih) složená z ukázek a vlastních úvah o povaze filmového umění, dok. film The Old Place (1998, Staré místo) na zakázku pro Muzeum

moderního umění v New Yorku, Éloge de l'amour (2000, Chvála lásky), kr. dok. De l'origine du XXIème siècle (2000, O počátku XXI. století), epizoda V temnotě času (Dans le noir du temps) z filmu Další deset minut II (2002, Ten Minutes Older: The Cello), kr. dok. Liberté et Patrie (2002, Svoboda a vlast), dok. filmy Notre musique (2004, Naše hudba; + střih; Grand Prix FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v San Sebastiánu 2004), kr. esej Prières pour Refusniks (2004, Modlitba za refusniky), Moments choisis des histoire(s) du cinéma (2005, Vybrané okamžiky z Příběhu/ů filmu; + střih, hlas), kr. esej Ecce Homo (2006), středometrážní esej pro velkou vlastní pařížskou výstavu Collages de France s názvem Vrai faux passeport (2006 Pravý falešný pas), kr. f. Une catastrophe (2008, Katastrofa), kr. f. k úmrtí kolegy Tribute to Éric Rohmer (2010, Pocta Ériku Rohmerovi), Socialismus (2010, Film socialisme; + spol. kam.), epizoda Les trois désastres (Tři katastrofy) z celovečerního filmu ve 3-D s názvem 3x3D (2013), Sbohem jazyku (2014, Adieu au langage), kr. esej Khan Khanne (2014), epizoda z celovečerního filmu Ponts de Sarajevo (2014, Sarajevské mosty), kr. pozdrav Remerciements de Jean-Luc Godard à son Prix d'honneur du cinéma suisse (2015, Poděkování Jeana-Luca Godarda za čestnou cenu švýcarského filmu), dok. Kniha obrazů (2018, Le livre d'image). -dč- / -mv-

Gray, F. Gary k filmu Straight Outta Compton

F. GARY GRAY (vlastním jménem Felix Gary Gray, nar. 17. 7. 1969, New York) vyrůstal v losangeleské čtvrti South Central. Odjel za otcem do Chicaga, aby tam absolvoval střední školu. Vrátil se do Los Angeles, kde začínal profesionální kariéru jako kameraman pro Black Entertainment Television (BET). Natáčel krátké hrané filmy, například Divided We Fall (Musíme si pomáhat), a prosadil se jako režisér videoklipů (mimo jiné TLC, Mary J. Blige, Dr. Dre, Ice Cube, Coolio, Queen Latifah, Whitney Houston, Cypress Hill, Outkast). Přejít k celovečerní hrané tvorbě mu umožnil rapper Ice Cube. Gray zaujal svým druhým snímkem Vabank (Zvláštní cena poroty na festivalu kriminálních filmů v Cognacu) a následujícím dramatem Vyjednávač se jako jeden z mála afroamerických filmařů prosadil i v Hollywoodu. Jeho divácky nejúspěšnějším snímkem se stal skutečný příběh z 80. let Straight Outta Compton. Režiroval úvodní epizodu nezdařeného kriminálního seriálu Ryan Caulfield: Year One (1999, Ryan Caulfield: Rok jedna; + spol. prod.) a neprodaný pilotní snímek Enemies (2006, Nepřátelé). – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) komedie z losangeleské čtvrti South Central o dvou kamarádech, zabíjejících čas během jednoho dne, Friday (1995, Pátek, to je den; + herec – V) s Icem Cubem a Chrisem Tuckerem, akční snímek o bankovních lupičkách Set It Off (1996, Vabank; + spol. prod., herec – V) s Jadou Pinkettovou, Queen Latifahovou a Vivicou A. Foxovou, kriminální psychotriller Vyjednávač (1998, The Negotiator) se Samuelem L. Jacksonem a Kevinem Spaceym, akční film o agentech, bojujících s drogovým kartelem, Osamělý mstitel (2003, A Man Apart; + spol. prod.) s Vinem Diezelem, remake britského kriminálního snímku Loupež po italsku (2003, The Italian Job) s Markem Wahlbergem a Charlize Theronovou, adaptace románu Elmorea Leonarda ze zákulisí losangeleské hudební scény Bud' v klidu (2005, Be Cool; + spol. prod.) s Johnem Travoltou a Umou Thurmanovou v hlavních rolích, drama muže, který vezme spravedlnost do vlastních rukou, Ctihodný občan (2009, Law Abiding Citizen; + herec) s Gerardem Butlerem, biografie hiphopové skupiny NWA pod titulem Straight Outta Compton (2015, Straight Outta Compton; + spol. prod., herec); (podíl na produkci) The Sea of Trees (2015, Moře stromů; r. Gus Van Sant). -mim-

Greenaway, Peter k filmu Ejzenštejn v Guanajuatu

PETER GREENAWAY (nar. 5. 4. 1942, Newport, Wales) vystudoval malířství na Walthamsrow School of Art a poprvé vystavoval svá výtvarná díla v roce 1964 v londýnské Lord's Gallery. V letech 1965–1976 pracoval jako filmový střiháč v britské Ústřední informační službě (Central Office of Information). Zároveň maloval, psal a ilustroval knihy a natáčel vlastní dokumentární snímky. Patřil k nejznámějším světovým filmařům. Jeho originální autorská díla vynikají bohatou vizuálností, krajní stylizací a provokujícími tématy i jejich zpracováním. Nadále se věnuje různým

oborům umělecké činnosti. Vydal mimo jiné knihy Rosa (1987), Fear of Drowning by Numbers (1988), The Cook, the Thief, His Wife and Her Lover (1989), Falls (1993) a Baby of Mâcon (1994). Několikrát navštívil Českou republiku, při příležitosti různých přehlídek, retrospektiv či výstav svého díla. Například v roce 2014 na Letní filmové škole v Uherském Hradišti, kde obdržel Výroční cenu Asociace českých filmových klubů za celoživotní tvorbu. Již dlouhou dobu je propagátorem nových multimédií, spjatých s prudkým rozvojem digitalizace a s interaktivním přístupem. Podle něj je klasický film, založený na naraci, mrtvý a musí být nahrazen audiovizuálními spektáky, opírajícími se více o malířství a divadelní principy než o klasické filmové výrazové prostředky. Proto se také více než kinematografii věnuje různým videoinstalacím a multimediálním projektům, výtvarné činnosti (s řadou výstav) a také divadelním a operním inscenacím. – Významná byla jeho spolupráce s kameramanem Sachou Viernym a se skladatelem Michaellem Nymanem. – Lze upozornit na publikaci Zdeňka Hudce Kuchař, zloděj, jeho žena a její milenec (nakladatelství Casablanca, Praha 2013), věnovanou rozboru tohoto filmu. V roce 1998 byl hostem televizního pořadu Na plovárně. – Filmografie: (scénář a režie), (krátké, středometrážní, televizní a dokumentární filmy) Death of Sentiment (1962, Smrt sentimentu), Train (1966, Vlák), Tree (1966, Strom), Revolution (1967, Revoluce), střm. f. Five Postcards from Capital Cities (1967, Pět pohlednic z hlavních měst), Intervals (1969, Intervaly), Erosion (1971, Eroze), H for House (1973, D jako dům; + kam., střih, herec), Windows (1975, Okna; + kam., střih, hlas), Water (1975, Voda), Water Wrackets (1975, Vodní Wraketi), Goole by Numbers (1976, Goole po číslech), Dear Phone (1977, Drahy telefon; + kam., hlas), 1-100 (1978, Od 1 do 100), A Walk Through H – The Reincarnation of an Ornithologist (1978, Procházka po H /Reinkarnace ornitologa;/ + střih), Vertical Futures Remake (1978, Přeprocování vertikálních charakteristik), střm. f. v rámci televizního seriálu Take Six s názvem Act of God – Some Lightning Experiences 1966–1980 (TV–1981, Skutek boží – Několik zkušeností s bleskem 1966–1980), krátký film z televizního seriálu Insight s názvy Zandra Rhodes (TV–1981) a Terence Conran (TV–1981), Beside the Sea (TV–1983, U moře) z televizního seriálu The Sea in Their Blood (S mořem v krvi), střm. portréty (John Cage, Meredith Monk, Philip Glass, Robert Ashley) Four American Composers (TV–1983, Čtyři američtí skladatelé), Making a Splash (TV–1984, Plácnutí), pilotní povídka k televiznímu seriálu Dante: The Inferno/A TV Dante, Canto V (TV–1984, TV Dante – Zpěv 5; spol. r. Tom Phillips), 26 Bathrooms (TV–1985, 26 koupelen) z televizního seriálu Inside Rooms (Příslušenství), střm. f. Fear of Drowning (TV–1988, Strach z utopení; + hlas), Dante: The Inferno/A TV Dante, Cantos I-VIII (TV–1988, TV Dante – Zpěvy 1-8; spol. r.), povídka z filmu In Memoriam Hubert Bals pod titulem Hubert Bals Handshake (1989, Potřásání rukou Hubertu Balsovi; + hlas), střm. f. Dood in de Seine/Death in the Seine/Les morts de la Seine (TV–1989, Smrt v Seině), M Is for Man, Music and Mozart (TV–1991, M jako muž, muzika a Mozart) z televizního seriálu Not Mozart, kr. f. Rosa (1992), kr. f. Darwin (TV–1992, Darwin podle Greenawaye) z televizního seriálu The Audiovisual Encyclopedia (Audiovizuální encyklopedie), střm. f. A Walk Through Prospero's Library (1992, Procházka Prosperovou knihovnou), dlouhý nehraný f. 100 Objects to Represent the World (1993, 100 objektů reprezentujících svět), dlouhý dok. Rembrandt's J'accuse (2008, Rembrandtova obžaloba), střm. f. The Marriage (2009, Manželství); (celovečerní hrané filmy) mystifikační dokument The Falls (1980, Fallové; + střih), Umělcova smlouva (1982, The Draughtsman's Contract), příběh bratrů-dvojčat a jejich beznohé milenky A Zed and Two Noughts (1985, Zet a dvě nuly), úvaha o tvorbě a umění ve vztahu k životu a smrti na pozadí příběhu slavného architekta The Belly of an Architect/Il ventre dell'architetto (1987, Architektovo břicho – TV), Topení po číslech (1988, Drowning by Numbers), Kuchař, zloděj, jeho žena a její milenec (1989, The Cook, the Thief, His Wife & Her Lover), Prosperovy knihy (1991, Prospero's Books), Dítě z Maconu (1993, The Baby of Mâcon), The Pillow Book (1995, Kniha snů; + střih – TV), Death of a Composer: Rosa, a Horse Drama (1990, Smrt skladatele: Rosa, koňské drama; + hlas), čtyřdílný snímek The Tulse Luper Suitcases, Part 1: The Moab Story (2003; Kufry Tulse Lupera: Příběh z Moabu), The Tulse Luper Suitcases: Antwerp (2003, Kufry Tulse Lupera: Antverpy), The Tulse Luper Suitcases, Part 2: Vaux to the Sea (2004, Kufry Tulse Lupera: Z Vaux k moři), The Tulse Luper Suitcases, Part 3: From Sark to the Finish (2004, Kufry Tulse Lupera: Ze Sarku do konce), A Life in Suitcases (2005,

Život v kufrech), Rembrandtova Noční hlídka (2007, Nightwatching), Peopling the Palaces at Venaria Reale (2007, Zalidňování paláců ve Venaria Reale), Goltzius and the Pelican Company (2012, Goltzius a společnost Pelikán), segment Just in Time (Právě včas) ze stereoskopického experimentu 3x3D (2013), Ejzenštejn v Guanajuatu (2015, Eisenstein in Guanajuato). -tbk-

Greutert, Kevin k filmu Přeludy

KEVIN GREUTERT (vlastním jménem Kevin Henry Greutert, nar. 31. 3. 1965, Pasadena, Kalifornie) je vnukem sochaře Henryho Greuterta (1907–1978), který se podílel na několika známých filmech (byl mimo jiné autorem mluvících stromů v muzikálu Čaroděj ze země Oz a repliky Mt. Rushmore v Hitchcockově díle Na sever Severozápadní linkou). Vystudoval pasadenskou Polytechnickou školu (1981–1983) a potom filmovou a televizní produkci na Jihokaliifornské univerzitě (USC; 1987). Psal povídky do časopisů, působil jako hudebník a od začátku 90. let získával praktické zkušenosti jako střihač, zejména u Alana Codyho. Samostatně stříhal zprvu krátké a ultralaciné projekty, spolupracoval také například na interaktivním videosnímku, nazvaném Uncompressed (2000). Prosadil se hororovou sérií SAW, jejíž dva poslední díly už režíroval. Žánru hororu zůstal věrný i nadále. Jeho manželkou je herečka Elizabeth Rowinová, která účinkovala v některých jeho filmech. – *Filmografie:* (neúplná; střih či podíl na něm, není-li uvedeno jinak) The Shot (1996, Rána; r. Dan Bell; + herec), SAW – Hra o přežití (2004, Saw; r. James Wan), SAW 2 (2005, Saw II; r. Darren Lynn Bousman), Journey to the End of the Night (2006, Svět drog; r. Eric Eason – V), Room 6 (2006, Pokoj 6; r. Michael Hurst), The Thirst (2006, Žízeň; r. Jeremy Kasten), SAW III (2006, Saw III; r. Darren Lynn Bousman), SAW IV (2007, Saw IV; r. Darren Lynn Bousman), Oni (2007, The Strangers; r. Bryan Bertino), SAW V. (2008, Saw V; r. David Hackl), The Collection (2011, Sbírka; r. Marcus Dunstan); (režie, není-li uvedeno jinak) kr. f. Pilgrim's Regress (2003, Poutníkův návrat; + sc., střih, spol. prod.) a Old Friends (2006, Staří přátelé; + spol. sc., střih, spol. prod.), SAW VI. (2009, Saw VI), SAW 3D (2010, Saw 3D), Jessabelle (2014, Jessabelle; + střih), Přeludy (2014, Visions; + střih). -mim-

Guzmán, Patricio k filmu Perleťový knoflík

PATRICIO GUZMÁN (vlastním jménem Patricio Guzmán Lozanes, nar. 11. 8. 1941, Santiago de Chile) studoval v letech 1960–1965 divadelní vědu, historii a filozofii na Chilské univerzitě v rodném městě. Po studiích začal s přáteli natáčet krátké 8mm filmy. V témže období v letech 1963–1966 souběžně studoval na Filmovém institutu Chilské pontifikální katolické univerzity opět v Santiagu de Chile. Odjel do Španělska, kde pracoval v Madridu pro reklamní agenturu a kde vystudoval v letech 1966–1969 režii na Oficiální filmové škole v Madridu. Počátkem 70. let se vrátil do Chile a v roce 1972 natočil dokument o vládě Salvadora Allendeho První rok. Po prvním dílu dokumentární trilogie Bitva o Chile, jež produkoval Chris Marker, byl v novém režimu zatčen a uvězněn. Po propuštění v roce 1973 mohl vycestovat a působil v politickém exilu ve Francii a Španělsku. Kromě natáčení působí jako pedagog a přednáší po celém světě. Žil v Paříži. Je představitelem investigativního politického a sociálního dokumentu a také klasikem latinskoamerické kinematografie. Z mezinárodních filmových ocenění lze uvést Cenu FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu Mannheim za První rok, Zvláštní cenu poroty na Mezinárodním festivale dokumentárních filmů v Lipsku za první díl Bitvy o Chile a tamtéž Stříbrnou holubici za Chile, neústupná paměť, Evropskou filmovou cenu za dokument za film Nostalgie po světle, Stříbrného medvěda za scénář a Cenu ekumenické poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně za Perleťový knoflík. – *Filmografie:* (režie, scénář či podíl na něm, není-li uvedeno jinak), (krátké dokumenty) Le train de la victoire (1964, Vlak vítězství; r. Joris Ivens; kam.), Vive la libertad! (1965, Ať žije svoboda!), Electroshow (1966), Oscar Saa, el tecnico de las estrellas (2010, Oscar Saa, technik hvězd; + střih), Maria Teresa y la enana marron (2010, Marie Tereza a hnědý trpaslík; + spol. střih.), José Maza, el viajero del cielo (2010, José Maza, nebeský cestovatel; + spol. střih), Chile, una galaxia de problemas (2011, Chile, galaxie problémů; + spol. střih), Astronomos de mi barrio (2011, Astronomové z mého okolí; + spol. střih); (středometrážní

dokumenty) Pueblo en vilo (1995, Lidé v trní), Chile, la memoria obstinada (1997, Chile, neústupná paměť), La isla de Robinson Crusoe (1999, Ostrov Robinsona Crusoa; + kam.), Madrid (2002, Madrid; + kam.), Mi Julio Verne (TV–2005, Můj Jules Verne); (celovečerní dokumenty): La respuesta de octubre (1972, Říjnová odpověď), Primer año (1973, První rok), La batalla de Chile: La lucha de un pueblo sin armas – Primera parte: La insurrección de la burguesía (1975, Bitva o Chile: Boj lidu beze zbraní – První část: Povstání buržoazie), La batalla de Chile: La lucha de un pueblo sin armas – Segunda parte: El golpe de estado (1976, Bitva o Chile: Boj lidu beze zbraní – Druhá část: Státní převrat), La batalla de Chile: La lucha de un pueblo sin armas – Tercera parte: El poder popular (1979, Bitva o Chile: Boj lidu beze zbraní – Třetí část: Lidová moc), México precolombino (TV–1985, Předkolumbovské Mexiko), En nombre de Dios (1986, Ve jménu Božím; + spol. prod.), La cruz del Sur (1991, Jižní kříž; + výprava, prod.), Invocación (2000, Výzva; spol. r. Héctor Fáver), El caso Pinochet (2001, Případ Pinochet), Salvador Allende (2004; + spol. kam.), Nostalgia de la luz (2010, Nostalgie po světle; + spol. střih), Perleťový knoflík (2015, El botón de nácar; + spol. střih); (krátké hrané filmy) La tortura y otras formas de diálogo (1968, Mučení a jiné formy dialogu), El paraíso ortopédico (1969, Ortopedický ráj), El cobrador (1994, Dirigent; r. Edgardo Viereck; herec), Vivir al día (1996, Žít pro dnešek; r. Edgardo Viereck; herec); (celovečerní hrané filmy) dobrodružné mystické drama o cestovateli, který hledá v amazonské džungli pozůstatky předkolumbovské kultury, La rosa de los vientos (1983, Větrná růže), Moon over Parador (1988, Měsíc nad paradorem; r. Paul Mazursky; herec).

-jš-

Hákonarson, Grímur k filmu Berani

GRÍMUR HÁKONARSON (nar. 1977, Island) absolvoval v roce 2004 jednoroční program na pražské FAMU, kde natočil krátký snímek Slávek the Shit, uvedený na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes (sekce Cinéfondation) i na řadě dalších festivalů a oceněný Stříbrným Hugem v kategorii krátkých hraných filmů na Mezinárodním filmovém festivalu v Chicagu 2006. Realizoval několik dalších krátkých filmů a dokumentů, z nichž například snímek Wrestling získal Cenu studentské poroty na Mezinárodním filmovém festivalu Mezipatra 2008. V celovečerní tvorbě debutoval fantastickou komedií Říše léta. Největšího úspěchu dosáhl komorním venkovským dramatem Berani, oceněným mimo jiné Cenou v soutěži Určitý pohled na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes 2015. – *Filmografie:* (scénář či podíl na něm a režie, není-li uvedeno jinak) kr. filmy Limir á lausu I, II (1993, Povolený limit; režie), The Atvinnuleysinginn (1994, Nezaměstnaný; režie), krátký film Klósettmennning (1995, Záchodová kultura; + kam.), kr. dok. Helgaferd til Auschwitz (1996, Víkend v Osvětimi; režie), kr. f. Oiko Logos (1997; spol. sc., spol. r. Rúnar Rúnarsson), tříapůl minutový snímek Efnisleg ást (1998, Materialistická láska; režie), střm. dok. Vardi fér á vertid (2001, Vardi vyráží na cestu; + kam., střih) a celovečerní hudební dok. Vardi Goes Europe (2002, Vardi dobývá Evropu; + kam., střih), kr. f. Sidustu ord Hreggvids (2004, Hreggvidurova poslední slova), kr. milostný příběh pražského toaletáře Slávek the Shit (2005; + spol. střih), kr. milostný příběh dvou zápasníků Braedrabylta (2007, Wrestling; + prod.), zařazený do videopásma Boys on Film 4: Protect Me from What I Want (2010, Chlapci ve filmu 4: Chraň mě před tím, co chci), kr. f. Anna (2007; r. Helena Stefánsdóttirová; spol. prod.), komedie o rodině, provozující byznys se spiritismem díky „elfímu“ kameni u jejího domu, Sumarlandid (2010, Říše léta; + herec), dok. o životě jednoho kněze Hreint hjarta (2012, Čisté srdce; + střih), dok. The Laxá Farmers (2013, Farmáři z Laxá), dok. Hvellur (2013, Prásk), komorní psychologické drama dvou znesvářených bratrů farmářů, kteří musejí utratit svá stáda ovcí, Berani (2015, Hrútar; + prod.).

-tbk-

Hamer, Bent k filmu 1001 gramů

BENT HAMER (nar. 18. 12. 1956, Sandefjord, Vestfold, Norsko) vystudoval literaturu a filmovou vědu na Stockholmské univerzitě a navštěvoval kurzy na stockholmské vysoké filmové škole. Od ukončení studií v roce 1989 natočil několik dokumentárních a krátkých hraných snímků a přednášel film na střední škole. Režíroval některé části dokumentárního

cyklu Norge erobringen (2001–2005, Norsko dobyvatel). Jeho celovečerní hrané filmy byly hojně uváděny na mezinárodních festivalech a získaly i řadu domácích a zahraničních ocenění: Vajíčka (Cena FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v Torontu, Cena sv. Anny na Mezinárodním filmovém festivalu v Moskvě a norská výroční cena Amanda), Ještě jeden den na slunci (Amanda za scénář), Povídky z kuchyně (Stříbrný klas na Mezinárodním filmovém festivalu ve Valladolidu, Cena poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v São Paulu, Zlatá labuť na Mezinárodním filmovém festivalu v Kodani a norská výroční cena Amanda). V roce 2013 obdržel čestnou cenu Amanda. Je majitelem produkční společnosti BulBul Film, kde vznikly i všechny jeho snímky. – *Filmografie: (scénář a režie, není-li uvedeno jinak)* kr. filmy Rødvyn Aargang 81 (1981, Červené víno, ročník 81), Makrellen er kommen (1989, Makrely dorazily), Happy Hour (1990; spol. r. Jörgen Bergmark), Søndasgsmiddag (1990, Nedělní poledne), Stein (1992, Kámen), dokumenty Mot til verdighet (1994, Odvaha k důstojnosti) a Applaus (1993, Potlesk), tragikomedie o dvou sedmdesátiletých bratrech, do jejichž života náhle vstoupí handicapovaný syn jednoho z nich, Eggs (1995, Vajíčka), kr. f. Bare kodd (1995, Pouze maso), příběh mladého norského námořníka, který je během svého čekání ve španělském přístavu zasvěcován australským dobrodruhem do tajů života, En dag til i solen (1998, Ještě jeden den na slunci), smutná komedie z padesátých let o státním výzkumu života starých mládenců z jedné vesnice Povídky z kuchyně (2003, Salmer fra kjøkkenet; + prod.), přepis autobiografické knihy Charlese Bukowského Faktotum (2005, Factotum; spol. sc., režie), minipříběhy ze Štědrého dne Domů na Vánoce (2010, Hjem til Jul; + prod.), příběh strojvůdce, odcházejícího do penze, O'Horten (2007; + prod.), subtilní komorní příběh osamělé vědkyně 1001 gramů (2014, 1001 gram; + prod.). -fik-

Hardwickeová, Catherine k filmu Už teď mi chybíš

CATHERINE HARDWICKEOVÁ (vlastním jménem Helen Catherine Hardwicke, nar. 21. 10. 1955, Cameron, Texas) pochází z presbyteriánské rodiny a vyrůstala na farmě v texaském McAllenu poblíž mexické hranice. Vystudovala architekturu na Texaské univerzitě v Austinu, ale přitahována kinematografií absolvovala ještě filmovou fakultu Kalifornské univerzity (UCLA). Začínala v polovině 80. let jako filmová architektka a od nezávislých snímků se postupně propracovala až k velkým hollywoodským produkcím (Město šílenců, The Newton Boys, Tři králové, Vanilkové nebe). Podílela se také na komediálním televizním seriálu Sessions (1991, Terapie), vytvořeném Billym Crystalem pro kabelovou stanici HBO. Teprve ve zralém věku se rozhodla zúročit načerpané zkušenosti a přejít k režii. Zaujala hned svou celovečerní prvotinou Třináctka, jejíž scénář napsala ve spolupráci s dcerou někdejšího přítele Nikki Reedovou a za niž získala řadu ocenění (mimo jiné Cena za režii na Filmovém festivalu Sundance, Stříbrný leopard na Mezinárodním filmovém festivalu v Locarnu, Zvláštní cena poroty na Filmovém festivalu v Deauville, nominace na Cenu ISA za první scénář i film). Následující filmy, ani přes výraznou vizuální stránku, její tvůrčí ambice nepotvrdily. Největší divácký ohlas jí přinesla první část Twilight ságy (Stmívání) podle románové tetralogie Stephenie Meyerové; na dalších dílech však pracovali jiní režiséři. Pro televizi realizovala epizody seriálů Hell on Wheels (Peklo na kolech) a Low Winter Sun (Nízké zimní slunce), pilot ke kriminálnímu seriálu Reckless (Bezohlední; + spol. prod. – TV) a neodvysílaný pilotní snímek k seriálu podle románu R. L. Stinea Eye Candy (2015, Pozlátko; + spol. prod.). Je držitelkou Ceny Dorothy Arznerové (2009), udílené organizací Women in Film. – *Filmografie: (výprava, není-li uvedeno jinak)* Thrashin' (1986, Nářez; r. David Winters – TV), Hunk (1987, Svalovec; r. Lawrence Bassofo), Tapeheads (1988; r. Bill Fishman), I'm Gonna Git You Sucka (1988, Dostanu tě, syčáku; r. Keenen Ivory Wayans – V), Brain Dead (1990, Mrtvý mozek; r. Adam Simon), Martians Go Home (1990, Marťani jděte domů; r. David Odell; spol. výprava – V), Car 54, Where Are You? (1991, Kam zmizela hlídka 54?; r. Bill Fishman – V), Passed Away (1992, Náš milý nebožtík; r. Charlie Peters – TV), Banda (1993, Posse; r. Mario Van Peebles), Freaked (1993, Mutanti; r. Alex Winter, Tom Stern), Tombstone (1993, Tombstone; r. George P. Cosmatos), Tank Girl (1995, Pancéřová holka; r. Rachel Talalayová – V), Drsný a drsnější (1996, 2 Days in the Valley; r. John Herzfeld), Předměstí (1996, SubUrbia; r. Richard Linklater;

+ druhá režie), Město šilenců (1997, Mad City; r. Costa-Gavras), The Newton Boys (1998; r. Richard Linklater – V), Tři králové (1999, Three Kings; r. David O. Russell), Elita (2000, Antitrust; r. Peter Howitt), Vanilkové nebe (2001, Vanilla Sky; r. Cameron Crowe), Laurel Canyon (2002, Laurel Canyon; r. Lisa Cholodenkoová); (režie, není-li uvedeno jinak) drsné drama dospívání Třináctka (2003, Thirteen; + spol. sc.) s Holly Hunterovou v úloze osamělé matky problémové dcery, skutečný příběh skateboardových průkopníků Legendy z Dogtownu (2005, Lords of Dogtown), natočený podle scénáře bývalého šampiona Stacyho Peralty, drama ze života Ježíšových rodičů Příběh zrození (2006, The Nativity Story; + spol. prod.), romantický horor o zakázané lásce dívky a upíra Stmívání (2008, Twilight) s Kristen Stewartovou, fantastický horor na motivy známé pohádky Red Riding Hood (2011, Červená Karkulka; + spol. prod. – V) s Amandou Seyfriedovou, psychothriller ze zákulisí losangeleské rockové scény Plush (2013; + spol. sc., spol. prod.) s Emily Browningovou, kr. f. Fed Head (Šéf federálních rezerv) do naučného pásma We the Economy: 20 Short Films You Can't Afford to Miss (2014, My hospodářství: 20 krátkých filmů, které musíte vidět), kr. f. o obětech sexuálního napadení Til It Happens to You (2015, Než se to stane tobě; + sc.), melodramatický příběh ženského přátelství Už teď mi chybíš (2015, Miss You Already; + spol. prod.) s Toni Colletteovou a Drew Barrymoreovou; (podíl na výkonné produkci) Fly Away (2011, Vyletět z hnízda; r. Janet Grilloová), Dirty Lies (2016, Špinavé lži; r. Jamie Marshall). -mim-

Harper, Tom k filmu Žena v černém 2: Anděl smrti

TOM HARPER (nar. 7. 1. 1980, Londýn) chtěl původně studovat problematiku životního prostředí, ale dostal se k natáčení krátkých snímků, jež později sám režíroval. Díky ocenění dvou z nich, Mláděta (nominace na Cenu BAFTA) a Jinoši (nominace na Britskou nezávislou filmovou cenu), se mohl uplatnit v celovečerní filmové tvorbě, v níž často spolupracoval se scenáristou Jackem Thornem, a také v televizi, kde se podílel na režii seriálů Demons (Mladý Van Helsing – TV), Misfits (Zmetci – TV) a Peaky Blinders (Gangy z Birminghamu – TV). – *Filmografie:* (neúplná; režie, není-li uvedeno jinak) kr. filmy Eyelines (1998, Oční linky; + střih), One Day Before (2004, Den předtím) a Beat (2004; + spol. sc.), dok. seriál Squat Street (TV–2006; + spol. kam.), kr. filmy Cubs (2006, Mláděta; + sc.) o nočních lovech na lišku, sloužících jako iniciační rituál městských gangů, Spoil (TV–2007, Vada) o dívce, která chce potratit, a Cherries (2007, Jinoši) o studentech, odvedených přímo ze školy do války, kontroverzní hodinové drama o mladých lidech, zasažených sebevraždou kamarádky, Dis/connected (TV–2007, Ne/spokojení), drama chlapce, pomáhajícího těhotné kamarádce, The Scouting Book for Boys (2009, Skautská příručka pro chlapce – TV), čtyřdílná minisérie, navazující na sociální filmové drama This Is England '86 (TV–2010, To je Anglie '86; spol. režie Shane Meadows), fantastická rodinná komedie podle dětské knížky Mary Nortonové The Borrowers (TV–2011, Malí lidé – TV), kr. f. o mimozemské invazi The Swarm (2011, Roj; + spol. sc.), natočený mobilním telefonem, drama vládních činitelů, řešících simulovanou nukleární krizi, War Book (2014, Válečná kniha; + spol. prod.), hororové pokračování Žena v černém 2: Anděl smrti (2014, The Woman in Black 2: Angel of Death), šestidílná minisérie podle Tolstého románu War and Peace (TV–2016, Vojna a mír). -mim-

Hausnerová, Jessica k filmu Láska šílená

JESSICA HAUSNEROVÁ (nar. 6. 10. 1972, Vídeň) studovala režii na vídeňské Filmové akademii, kde také natočila krátký film Flora, s nímž se zúčastnila mnoha přehlídek a jenž získal Leoparda zítřka na Mezinárodním filmovém festivalu v Locarnu. V roce 1999 založila s Antoninem Svobodou, s Barborou Albertovou a s kameramanem Martinem Gschlachtem (jenž je jejím stálým spolupracovníkem) produkční společnost coop 99, která se stala platformou mladých rakouských filmařů. Její celovečerní hrané filmy, v nichž uplatňuje minimalistický styl s důrazem na obraz a na herecký projev, získaly řadu ocenění: Inter-View – Zvláštní uznání v sekci Cinéfondation na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes 1999; Hotel – Velká cena na Filmovém festivalu Diagonale; Lurdy – Cena FIPRESCI a Cena SIGNIS na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách 2009, Velká cena na Mezinárodním filmovém

festivalu ve Varšavě 2009, Vídeňská filmová cena za nejlepší film Viennale, švédský Zlatý brouk za nejlepší zahraniční film; Lásky šílená – rakouská výroční filmová cena za nejlepší scénář (také nominace za režii a nejlepší film). Zabývá se v nich často osamělými hrdinkami a navzdory psychologickým tématům uplatňuje i nenápadný sardonický humor. – *Filmografie*: (režie a scénář, není-li uvedeno jinak) kr. f. Flora (1996; + střih), absolventský střm. f. Inter-View (1999), psychologické drama vzdorné teenagerky Lovely Rita (2001 – TV), hororový příběh dívky, která nastoupí jako recepční do luxusního venkovského hotelu a začne pátrat po zmizelé předchůdkyni, Hotel (2004), střm. f. o nelehké přípravě snídaně Toast (2006), psychologické drama ženy upoutané na vozík, která se vydá do slavného poutního místa, Lurdy (2009, Lourdes) se Sylvii Testudovou, životopisný historický snímek o sebevraždě Heinricha von Kleista a Henriette Vogelové Lásky šílená (2014, Amour fou); (spoluproducentka) Schläfer (2005, Spáček; r. Benjamin Heisenberg), Immer nie am Meer (2007, Navždy, nikdy, nikde; r. Antonín Svoboda), Free Rainer – Dein Fernseher lügt (2007, Tvůj televizor lže; r. Hans Weingartner). -tbk-

Headlandová, Leslye k filmu Milenci těch druhých

LESLYE HEADLANDOVÁ (nar. 30. 11. 1980, Westport, Connecticut) vystudovala drama na Tischově umělecké škole při Newyorské univerzitě (NYU; 2002). Několik let pracovala jako asistentka producenta Harveyho Weinsteina a při tom psala divadelní texty. Je autorkou série her na téma sedmi smrtelných hříchů – Cinephilia (smilstvo), Holky na tahu (nestřídmost), Podpora (lakomství), čerpající z jejích zkušeností ve Weinstein Company a upravená do podoby (neprodaného) televizního pilotu, Surfařka (lenost), Dozvuk (hněv), Náhodná blondýna (závist) a Kult lásky (pýcha). Prosadila se jako scenáristka kriminálního televizního seriálu Terriers (2010, Čmuchalové – TV) a ve filmu debutovala adaptací jedné ze svých her Holky na tahu. Svůj druhý režijní pokus Milenci těch druhých osobně představila na závěr Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech 2015. – *Filmografie*: (scénář, není-li uvedeno jinak) komedie o kamarádkách ze střední školy, které se sejdou na svatbě jedné z nich, Holky na tahu (2012, Bachelorette; + nám., režie, spol. prod., herečka) s Kirsten Dunstovou, Islou Fisherovou a Rebel Wilsonovou, příběh dvou párů podle jednoaktovky Davida Mameta Sexuální perverze v Chicagu pod názvem About Last Night (2014, Ohledně minulé noci; r. Steve Pink – TV), romantická komedie o náhodných milencích jedné noci, kteří až po letech zjistí, že patří k sobě, Milenci těch druhých (2015, Sleeping with Other People; + režie, spol. prod.) s Alison Brieovou a Jasonem Sudeikisem. -mim-

Helander, Jalmari k filmu Sejmi prezidenta

JALMARI HELANDER (nar. 21. 7. 1976, Helsinky) se jako tvůrce úspěšných reklamních spotů a videoklipů pracoval k režii krátkých, vesměs akčních hraných i celovečerních filmů, na nichž se podílí i jako scenárista. Jeho krátká hříčka Rare Exports Inc. upoutala pozornost na YouTube. Autor ji rozpracoval do variace Rare Exports: The Official Rare Exports Inc. Safety Instructions a posléze i do celovečerního debutu Rare Exports, uvedeného na českém Fresh Film Festivalu a oceněného na dalších přehlídkách: mimo jiné Hlavní cena za nejlepší film a Cena za režii na Mezinárodním filmovém festivalu Sitges 2010, Cena diváků na Mezinárodním festivalu fantastických filmů v Bruselu 2011 a finské výroční ceny Jussi za kameru, hudbu, výpravu, kostýmy a design zvuku. Jeho sourozenci, scenárista Juuso Helander (nar. 1979) a Ida Helander-Tommilaová s ním spolupracují, právě tak jako kameraman Mike Orasmaa nebo skladatelé Juri Seppä a Miska Seppä. – *Filmografie*: (neúplná, režie a scénář či spolupráce na něm, není-li uvedeno jinak) kr. filmy Maximilian Tarzan (1999; + střih, kostýmy), Jäämies (1999, Ledař; režie, střih), Ukkonen (2001; + výprava), Fakiiri (2006, Fakír; + spol. prod.), celovečerní verze dvou hříček, akční rodinný fantastický příběh o střetu syna a otce, žijících za polárním kruhem, s americkou firmou, která nedaleko od nich objeví obydlí Santa Clause, Rare Exports (2010), koprodukční akční dobrodružný snímek, v němž třináctiletý kluk zachrání v divočině americkou hlavu státu, Sejmi prezidenta (2014, Big Game) se Samuelem L. Jacksonem a Jimem Broadbentem. -tbk-

Helgeland, Brian k filmu Legendy zločinu

BRIAN HELGELAND (vlastním jménem Brian Thomas Helgeland, nar. 17. 1. 1961, Providence, Rhode Island) pochází z rodiny norských přistěhovalců a vyrůstal v massachusettském Bedfordu. Po studiu angličtiny na Massachusettské univerzitě v Dartmouthu (1983) pracoval s otcem nějaký čas jako rybář a pak se rozhodl vystudovat film na losangeleské jezuitské univerzitě Loyola Marymount (LMU; 1986). Nejdříve se uplatnil jako scenárista hororů; vedle filmů spolupracoval také na hororovém televizním seriálu Friday the 13th (Pátek třináctého – TV). Jako režisér debutoval epizodou A Slight Case of Murder (1996, Případ malicherné vraždy; + sc. – TV) ze seriálové antologie Tales from the Crypt (Příběhy ze záhroří – TV). Prosadil se podílem na adaptaci kriminálního románu Jamese Ellroye L. A. – Přísně tajné (Oscar, Ceny NYFCC, NSFC, LAFA a WGA, nominace na Zlatý glóbus a na Cenu BAFTA) a další vavříny mu přinesl psychologický kriminální snímek Tajemná řeka (nominace na Oscara, na Zlatý glóbus a na Cenu BAFTA), čerpající z knižní předlohy jiného známého autora Dennise Lehanea. Od přelomu tisíciletí se věnuje i režii, největší komerční úspěch v USA mu přinesl baseballový snímek 42. – *Filmografie: (scénář či podíl na něm, není-li uvedeno jinak)* snímek z hororové série Noční můra z Elm Street 4: Vládce snu (1988, A Nightmare on Elm Street 4: The Dream Master; r. Renny Harlin; + spol. nám.), další horor 976-EVIL (1988, Předvolba 976; r. Robert Englund – V), příběh novomanželů terorizovaných pekelnými mocnostmi Highway to Hell (1991, Pozdrav z cesty do pekla; r. Ate de Jong; + spol. prod. – TV), akční thriller Nájemní vrazi (1995, Assassins; r. Richard Donner), vytříbený noirový snímek, odehrávající se v 50. letech, L. A. – Přísně tajné (1997, L. A. Confidential; r. Curtis Hanson; + spol. prod.), překombinovaný psychothriller Spiknutí (1997, Conspiracy Theory; r. Richard Donner), postkatastrofické drama podle románu Davida Brina The Postman – Posel budoucnosti (1997, The Postman; r. Kevin Costner), adaptace kriminálního románu Michaela Connollyho Blood Work (2002, Krvavá stopa; r. Clint Eastwood – V), psychologický příběh vyšetřování vraždy, ovlivněného událostmi z minulosti, Tajemná řeka (2003, Mystic River; r. Clint Eastwood), přepis románu A. J. Quinnella o nelítostné válce osobního strážce s únosci jeho chráněnkyně Muž v ohni (2004, Man on Fire; r. Tony Scott), remake kriminálního thrilleru z 60. let Únos vlaku 1 2 3 (2009, The Taking of Pelham 1 2 3; r. Tony Scott), hororová komedie podle knižní série Darrena Shana Cirque du Freak: The Vampire's Assistant (2009, Upírův pomocník; r. Paul Weitz – V), válečné drama z Iráku Zelená zóna (2009, Green Zone; r. Paul Greengrass), nové zpracování známé legendy Robin Hood (2010, Robin Hood; r. Ridley Scott; + spol. nám.); (scénář a režie, není-li uvedeno jinak) akční thriller podle románu Donalda E. Westlakea Lovce, nazvaný Odplata (1998, Payback; spol. sc., režie) s Melem Gibsonem, dobrodružný historický film Příběh rytíře (2001, A Knight's Tale; + spol. prod.) s Heathem Ledgerem, drama kněze na stopě dávné náboženské sekty The Order (2003, Pojídači hříčů; + spol. prod. – V) s Heathem Ledgerem, skutečný příběh ze 40. let o prvním černošském hráči v první baseballové lize Jackieem Robinsonovi, nazvaný podle čísla jeho dresu 42 (2013 – V) s Harrisonem Fordem v úloze manažera Branche Rickeyho, biografické drama z Londýna 60. let o gangsterských dvojčatech Krayových Legendy zločinu (2015, Legend) s Tomem Hardym v ústřední dvojroli.

-mim-

Hitchcock, Alfred k filmu Okno do dvora

ALFRED HITCHCOCK (vlastním jménem Alfred Joseph Hitchcock, nar. 13. 8. 1899, Leytonstone, Londýn – zem. 29. 4. 1980, Los Angeles, na selhání ledvin) pracoval po středoškolských studiích pět let jako úředník v telegrafní společnosti. Kreslil ze záliby karikatury pro různé časopisy a stal se výtvarníkem filmových mezititulků. U filmu už zůstal. Pracoval jako scenárista, výtvarník a byl asistentem režiséra Grahama Cuttse. V polovině 20. let začal samostatně režisovat. Zprvu natáčel snímky různých žánrů, ale postupně v jeho tvorbě převládly příběhy lidí v mezních situacích, většinou falešně obviněných a pronásledovaných jak rozličnými padouchy, tak ochránci zákona. Hitchcockovo jméno se stalo synonymem pro řemeslně dokonalé thrillery, v nichž je divák nezadržitelně vtahován do děje. V roce 1939 byl jako nejznámější britský režisér angažován producentem Davidem O.

Selznickem do Hollywoodu, kde až na několik výjimek (Pod obratníkem Kozoroha, Tréma, Zběsilost) pracoval do konce života. Od druhé poloviny 40. let byl také producentem svých filmů a jeho postavení mu zaručovalo nebývalou míru kontroly nad vlastní tvorbou. Ve většině svých děl se z pověřivosti objevoval v němých epizodních úlohách (vesměs na začátku, aby zbytečně nerozptyloval diváckou pozornost). V 50. letech zahájil dlouholetou spolupráci s televizí. Kromě režie pilotního dílu seriálové antologie Suspicion (Podezření) a jedné epizody seriálu Startime (Čas hvězd) propůjčil své jméno populárním seriálům Alfred Hitchcock Presents (1955–1962, Alfred Hitchcock uvádí), do něhož sám režíroval osmnáct půlhodinových epizod, a The Alfred Hitchcock Hour (1962–1965, Hodinka s Alfredem Hitchcockem – TV). Několik let po Hitchcockově smrti byly jeho původní proslovy kolorovány a použity jako úvody nově natočených epizod seriálu Alfred Hitchcock Presents (1985–1988, Příběhy Alfreda Hitchcocka – TV). Hitchcock byl během své kariéry pětkrát nominován jako režisér na Oscara (Mrtvá a živá, Záchranný člun, Rozdvojená duše, Okno do dvora, Psycho), ale nikdy ho nezískal. Za celoživotní dílo byl vyznamenán mimo jiné Pamětní cenou Irvinga G. Thalberga (1967), Cenou D. W. Griffitha (1967), francouzským Řádem Čestné legie (1971), Cenou Cecila B. DeMillea (1971) a Cenou Amerického filmového institutu (1978). Několik měsíců před smrtí jej anglická královna povýšila do šlechtického stavu. Jeho manželkou byla od prosince 1926 scenáristka Alma Revilleová, která s ním spolupracovala na řadě jeho snímků; o jejich soužití vznikl životopisný hraný snímek Hitchcock (2012, Hitchcock; r. Sacha Gervasi). Jejich dcera Patricia Hitchcocková (1928–2021) působila v 50. letech jako herečka, mimo jiné v otcových filmech Cizinci ve vlaku, Psycho a v několika epizodách jeho televizních antologií. Z množství hitchcockovských monografií lze připomenout publikaci Petera Bogdanoviche The Cinema of Alfred Hitchcock (1962), knihu Françoise Truffauta Le cinéma selon Hitchcock (1966, Truffaut/Hitchcock – Rozhovory, česky 1987), soubor studií Robina Wooda Hitchcock's Films (2002, Alfred Hitchcock a jeho filmy, česky 2003) a obsáhlé biografie Donalda Spota The Dark Side of Genius (1983, Temná stránka génia) a Patricka McGilligana Alfred Hitchcock: A Life in Darkness and Light (2003, Alfred Hitchcock: Život ve tmě a světle). O „mistru hrůzy“ vznikla rovněž řada dokumentárních filmů, například Alfred Hitchcock (TV–1973; r. Richard Schickel – TV) a dvoudílný dokument BBC, nazvaný Hitch (TV–1999; r. Tim Kirby – TV). – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) melodramatický příběh dvou tanečnic Bludiště lásky (1925, The Pleasure Garden/Irrgarten der Leidenschaft), natočený v německé koprodukcí, obdobně laděný koprodukční snímek Skalní orel (1926, The Mountain Eagle/Der Bergadler), první typicky hitchcockovské dílo Příšerný host (1926, The Lodger: A Story of the London Fog; + herec) s Ivorem Novellem v roli muže, o němž se všichni domnívají, že je hledaným hromadným vrahem, drama morálního úpadku vyloučeného studenta Downhill (1927, Na šikmé ploše) s Ivorem Novellem, společenské drama podle hry Noëla Cowarda Žena se špatnou pověstí (1927, Easy Virtue; + herec) s Isabel Jeansovou, příběh ze zákulisí profesionálního boxu Světový champion (1927, The Ring; + sc.), drama podle divadelní hry Edena Phillpottse Farmářova žena (1928, The Farmer's Wife; + sc.), příběh milionářské dcery, která uvěří zvěstem o nastalé chudobě a hledá si zaměstnání, Rozmary bohaté ženy (1928, Champagne; + spol. sc.), romantické drama ...a neuveď nás v pokušení (1929, The Manxman) s Carlem Brissonem a Anny Ondrákovou, první zvukový film Její zpověď (1929, Blackmail; + sc., herec) s Anny Ondrákovou v roli dívky zapletené do vraždy, dva skeče pro hudební film Radio revue (1930, Elstree Calling), drama podle divadelní hry Seana O'Caseyho Juno and the Paycock (1930, Juno a páv; + spol. sc. – V), soudní drama Proces Mary Baringové (1930, Murder!; + spol. sc., herec), natáčené souběžně v německé verzi, filmový přepis hry Johna Galsworthyho The Skin Game (1931, Boj na nůž; + spol. sc.) s Edmundem Gwennem, dobrodružství manželského páru na cestě kolem světa Rich and Strange (1932, Co moře pohltil; + spol. sc. – V), kriminální snímek o dopadení lupičského gangu Number Seventeen (1932, Číslo sedmnáct; + spol. sc.), romantický hudební film Waltzes from Vienna (1933, Vídeňské valčíky) s Edmundem Gwennem a Esmondem Knightem v rolích Johanna Strausse otce a syna, významný kriminální film The Man Who Knew Too Much (1934, Muž, který věděl příliš mnoho) s Leslieem Banksem a Peterem Lorrem,

klasický špionážní snímek Třicet devět stupňů (1935, *The 39 Steps*; + herec) s Robertem Donatem a Madeleine Carrollovou, další špionážní film Čtyři vyzvědači (1936, *Secret Agent*) s Johnem Gielgudem, Madeleine Carrollovou, Robertem Youngem a Peterem Lorrem, thriller podle Conradova románu Tajný agent, nazvaný Sabotage (1936, *Sabotage*) se Sylvií Sidneyovou a Oscarem Homolkou, příběh mladíka neprávem podezíraného z vraždy Young and Innocent (1937, *Mladý a nezkušený*; + herec – V), další klasické dílo *The Lady Vanishes* (1938, *Zmizení staré dámy*; + herec – TV) s Margaret Lockwoodovou, Michaellem Redgravem a Paulem Lukase, přepis románu *Daphne du Maurierové Jamaica Inn* (1939, *Hospoda Jamajka*) s Charlesem Laughtonem a Maureen O'Haraovou, první hollywoodský snímek podle jiného úspěšného románu du Maurierové *Rebecca* (1940, *Mrtvá a živá*; + herec – TV) s Joan Fontaineovou a Laurencem Olivierem, špionážní film *Foreign Correspondent* (1940, *Zahraniční dopisovatel*; + herec – V) s Joelem McCreaem, manželská komedie *Mr. & Mrs. Smith* (1941, *Pan a paní Smithovi*; + herec – TV) s Robertem Montgomerym a Carole Lombardovou, psychologické kriminální drama *Suspicion* (1941, *Podezření*; + herec – TV) s Joan Fontaineovou a Carym Grantem, příběh neprávem obviněného dělníka *Saboteur* (1942, *Sabotér*; + herec – V) s Robertem Cumingsem, drama patologického vraha s mistrně vystiženou atmosférou kalifornského městečka *Ani stín podezření* (1942, *Shadow of a Doubt*; + herec) s Josephem Cottenem a Teresou Wrightovou, drama trosečníků v Atlantiku podle původního námětu Johna Steinbecka *Lifeboat* (1944, *Záchranný člun*; + herec – TV), propagandistické krátké hrané filmy na podporu francouzského odboje *Bon voyage* (1944, *Šťastnou cestu*) a *Aventure malgache* (1944, *Madagaskarské dobrodružství*), realizované v Anglii, formálně vytříbené psychologické kriminální drama *Spellbound* (1945, *Rozdvojená duše*; + herec – TV) s Ingrid Bergmanovou, Gregorym Peckem a výtvarnou spoluprací Salvadora Daliho, špionážní drama z jižní Ameriky *Notorious* (1946, *Pochybná žena*; + prod., herec – TV) s Ingrid Bergmanovou, Carym Grantem a Claudem Rainsem, soudní drama *The Paradine Case* (1947, *Případ Paradineová*; + herec – TV) s Gregorym Peckem a Alidou Valliovou, první barevný snímek podle hry Patricka Hamiltona, odehrávající se v bytě se skrytou mrtvolou a natočený v osmi desetiminutových záběrech, *Rope* (1948, *Provaz*; + spol. prod., herec – TV) s Jamesem Stewartem a Farleyem Grangerem, kostýmní drama z Austrálie na počátku 19. století *Under Capricorn* (1949, *Pod obratníkem Kozoroha*; + spol. prod., herec – TV) s Ingrid Bergmanovou a Josephem Cottenem, thriller z hereckého prostředí *Stage Fright* (1949, *Hrůza na jevišti*; + prod., herec – TV) s Richardem Toddem a Marlene Dietrichovou, kriminální film podle románu Patricie Highsmithové *Strangers on a Train* (1951, *Cizinci ve vlaku*; + prod., herec – V) s Farleyem Grangerem a Robertem Walkerem, psychologické drama z kanadského Quebecu *I Confess* (1953, *Zpovídám se*; + prod., herec – TV) s Montgomerym Cliftem v roli kněze, který odmítne vyzradit zpovědní tajemství, jež by vedlo k objasnění zločinu, kriminální drama podle úspěšné hry Fredericka Knotta, natočené jako plastický film, *Dial M for Murder* (1954, *Vražda na objednávku*; + prod., herec – V) s Rayem Millandem a Grace Kellyovou, mistrovské dílo *Okno do dvora* (1954, *Rear Window*; + prod., herec) s Jamesem Stewartem v úloze fotografa, který je svědkem vraždy v protějším bytě, romantická komedie z francouzské Riviéry *To Catch a Thief* (1955, *Chyťte zloděje!*; + prod., herec – TV) opět s Carym Grantem a Grace Kellyovou, černá komedie o trampotách s ukrytím mrtvoly *The Trouble with Harry* (1955, *Potíže s Harrym*; + prod., herec – TV) s Edmundem Gwennem a debutující Shirley MacLaineovou, nová verze jeho předválečného filmu *The Man Who Knew Too Much* (1955, *Muž, který věděl příliš mnoho*; + prod., herec – V) s Jamesem Stewartem a Doris Dayovou, realistické drama hudebníka nevině nařčeného ze dvou ozbrojených loupeží *The Wrong Man* (1956, *Nepravý muž*; + prod., herec – TV) s Henrym Fondou, mistrovské psychologické drama *Vertigo* (1958, *Vertigo*; + prod., herec) s Jamesem Stewartem a Kim Novakovou, příběh reklamního pracovníka, omylem považovaného za špiona, *Na sever Severozápadní linkou* (1959, *North by Northwest*; + prod., herec) s Carym Grantem, vrcholné dílo *Psycho* (1960, *Psycho*; + prod., herec) s Anthonym Perkinsem v nezapomenutelné titulní úloze schizofrenika, katastrofický horor podle povídky Daphne du Maurierové *Ptáci* (1963, *The Birds*; + prod., herec) s Tippi Hedrenovou a Rodem

Taylor, příběh kleptomanky Marnie (1964; + prod., herec – V) s Tippi Hedrenovou a Seanem Connerym, špionážní drama Torn Curtain (1966, Roztržená opona; + prod., herec – V) s Paulem Newmanem a Julií Andrewsovou, špionážní film podle románu Leona Urise o pozadí kubánské krize Topaz (1969; + prod., herec – V), thriller inspirovaný případem londýnského sadistického vraha žen Nevillea Heathe z konce 40. let Frenzy (1972, Zběsilost; + prod., herec – V) s Barrym Fosterem, thriller o falešné jasnovidce Family Plot (1976, Rodinné spiknutí; + prod., herec – V) s Barbarou Harrisovou. -mim-

Howard, Ron k filmu V srdci moře

RON HOWARD (vlastním jménem Ronald William Howard, nar. 1. 3. 1954, Duncan, Oklahoma) je po otci německého původu a jako dítě z herecké rodiny začínal už ve dvou letech na jevišti. V dětských úlohách se pod jménem Ronny Howard uplatnil zejména v televizi. Pravidelně účinkoval v sitcomu The Andy Griffith Show (1960–1968), v dramatickém seriálu The Smith Family (1971–1972, Smithova rodina) a Happy Days (1974–1980, Šťastné dny), jenž mu vynesl Zlatý glóbus. Jako host vystoupil v řadě dalších seriálů, mimo jiné Five Fingers (Pět prstů), Johnny Ringo, The Twilight Zone (Pásmo soumraku), Hennessey, Dennis the Menace (Dennis – postrach ulice), Cheyenne, Pete and Gladys (Pete a Gladys), Dobie Gillis, The New Breed (Nové plémě), Route 66 (Silnice 66), The Eleventh Hour (Jedenáctá hodina), Dr. Kildare, The Fugitive (Uprchlík), The Big Valley (Velké údolí), I Spy (Jsem agent), The Monroes (Monroeovi), Gomer Pyle: USMC (Mariňák Gomer Pyle), Gentle Ben (Dobrák Ben), Mayberry R.F.D., The FBI, Judd for the Defense (Judd za obhajobu), Lancer, Land of the Giants (Země obrů), Daniel Boone, Gunsmoke (uveden v televizi), The Headmaster (Ředitel školy), Lassie, The New Doctors (Noví doktoři), Bonanza, M*A*S*H (uveden v televizi), The Waltons, Laverne & Shirley, Frasier (hlas; uveden v televizi), The Simpsons (Simpsonovi; hlas – TV). Z jeho filmových rolí utkví v paměti konzervativní třídní prezident Steve Bolander v Amerických graffiti a dychtivý mladík Gillom, který si idealizuje umírajícího pistolníka, ve westernu Střelec (nominace na Zlatý glóbus). Natáčel amatérské snímky, dva roky navštěvoval filmovou fakultu Jihokaliifornské univerzity (USC) a pak nastoupil ve výrobní společnosti Rogera Cormana, který mu umožnil přechod k režii. V Hollywoodu se prosadil úspěšnými komediemi Noční směna a Žbluňk!, ale později se uplatnil i v jiných žánrech, od komorní sci-fi (Zámotek; Cena Saturn za režii), přes výpravnou fantazii (Willow), rodinnou komedii (Rodičovství), propracovaný akční snímek (Oheň), epický přistěhovalecký příběh (Navždy a daleko), psychothriller (Výkupné), western (Ztracené), boxerské drama (Těžká váha) až po politický snímek Duel Frost/Nixon (nominace na Oscara a na Cenu BAFTA za nejlepší film a režii, nominace na Zlatý glóbus za režii). Howardova tvorba sestává ze zručně režirovaných, atraktivních příběhů s účastí známých hereckých hvězd, nezřídka čerpajících z historie a plných životního optimismu. Většina jeho filmů se stala diváckými hity; nejúspěšnější byly dramatická rekonstrukce kosmického letu Apollo 13 (Cena DGA, nominace na Zlatý glóbus za režii), vánoční pohádka Grinch, skutečný příběh geniálního matematika Čistá duše (Oscar a nominace na Cenu BAFTA za režii a za nejlepší film, Cena DGA a nominace na Zlatý glóbus za režii) a adaptace bestsellerů Dana Browna Šifra mistra Leonarda a Andělé a démoni. Podílel se rovněž na režii dvou krátkých snímků pro webové stránky Funny or Die. Společně s producentem Brianem Grazerem založil v roce 1986 společnost Imagine Entertainment, v jejímž rámci vyráběl nejen vlastní filmy, ale i díla jiných režisérů. Jako producent či výkonný producent je podepsán rovněž pod televizními seriály Maximum Security (1985, Maximální ostraha), Poison (1988, Jed), Parenthood (1990, Rodičovství), Hiller and Diller (1997–1998, Hiller a Diller), From the Earth to the Moon (1998, Ze Země na Měsíc – TV), za který dostal Cenu PGA a Emmy, Sports Night (1998–2000, Studio Sport – TV), Felicity (1998–2002; uveden v televizi), The PJs (1999–2001), Wonderland (2000), The Beast (2001, Bestie), Arrested Development (2003–2006, Opožděný vývoj; + hlas), za nějž obdržel další Emmy, The Inside (2005, Mysl vraha), Curious George (2006–2022, Zvědavý George – TV), Parenthood (2010–2015, Famílie; + spol. nám. – TV), pod reality show The Great Escape (2012, Velký útěk – TV) a pod mnohými neprodanými pilotními snímky, mimo jiné

Lynchovým Mulholland Dr. (1999). Ve spolupráci s firmou Canon a dalšími partnery převzal záštitu nad projektem Imaginat10n (2013), v jehož rámci vzniklo deset krátkých snímků, režírovaných mimo jiné Jamieem Foxxem, Evou Longoriaovou a jeho dcerou Bryce. Za své dílo byl vyznamenán na Mezinárodním filmovém festivalu v Palm Springs (2009). V červnu 1975 se oženil se svou středoškolskou láskou Cheryl Alleyovou, s níž vychoval čtyři děti. Nejstarší z jejich tří dcer Bryce Dallas Howardová (nar. 1981) se stala známou herečkou. Jeho mladší bratr Clint Howard (nar. 1959) je už od dětských let plodným filmovým a televizním hercem (přes 200 rolí). – *Filmografie*: (herec, není-li uvedeno jinak) Frontier Woman (1956, Žena z pohraničí; r. Ron Ormond), The Journey (1959, Cesta; r. Anatole Litvak), Dark December (TV–1959, Temný prosinec; r. Franklin Schaffner), Five Minutes to Live (1961, Pět minut do konce života; r. Bill Karn), The Music Man (1961, Obchodník s hudbou; r. Morton Da Costa – TV), The Courtship of Eddie's Father (1962, Námluvy Eddieho otce; r. Vincente Minnelli), Village of the Giants (1965, Vesnice obrů; r. Bert I. Gordon), A Boy Called Nuthin' (TV–1967, Kluk jménem Nula; r. Norman Tokar), Smoke (TV–1970; r. Vincent McEveety), The Wild Country (1970, Divoká země; r. Robert Totten), American Graffiti (1973, Americké graffiti; r. George Lucas – TV), Happy Mother's Day, Love George (1973, Všechno nejlepší ke Dni matek, líbá George; r. Darren McGavin), The Migrants (TV–1974, Kočovní farmáři; r. Tom Gries), The Spikes Gang (1974, Spikova banda; r. Richard Fleischer – TV), Locusts (TV–1974, Kobylky; r. Richard T. Heffron), Huckleberry Finn (TV–1975; r. Robert Totten), The First Nudie Musical (1975, První nahatý muzikál; r. Mark Haggard, Bruce Kimmel), Eat My Dust! (1976, Polykej můj prach!; r. Charles Griffith), The Shootist (1976, Střelec; r. Don Siegel – V), střm. f. I'm a Fool (TV–1976, Já vůl; r. Noel Black), More American Graffiti (1979, Další americké graffiti; r. B. W. L. Norton), Act of Love (TV–1980, Čin lásky; r. Jud Taylor), Bitter Harvest (TV–1981, Hořká sklizeň; r. Roger Young), Fire on the Mountain (TV–1981, Oheň na hoře; r. Donald Wrye), Return to Mayberry (TV–1986, Návrat do Mayberry; r. Bob Sweeney), Welcome to Hollywood (1998, Vítejte v Hollywoodu; r. Tony Markes, Adam Rifkin – TV), Osmosis Jones (2001, Agent Bílá Krvinka; r. Bobby a Peter Farrellyovi; hlas – V); (režie, není-li uvedeno jinak) akční komedie o milencích na útěku před jejich rodiči Grand Theft Auto (1977, Velká automobilová krádež; + spol. sc., herec), v níž hrál hlavní roli, hudební komedie o středoškolácích, kteří utvoří rockovou kapelu, Cotton Candy (TV–1978, Cukrová vata; + spol. sc.) s Charlesem Martinem Smithem, drama ochrnuté dívky, která chce létat, Skyward (TV–1980, K nebesům; + spol. prod.) s Bette Davisovou v roli letecké instruktorky, fantastický dětský snímek o chlapci, jenž se dostane do starého Egypta, Through the Magic Pyramid (TV–1981, Skrz kouzelnou pyramidu; + spol. prod.), veselohra o dvou mladících, kteří si při práci v márnici přivydělávají organizováním prostituce, Night Shift (1982, Noční směna; + herec – V) s Henrym Winklerem a debutujícím Michaellem Keatonem, neprodaný komediální pilot Littleshots (TV–1983, Mrňousové; + spol. prod.), komedie o nesmělém mladíkovi, který se zamiluje do mořské panny, Splash (1984, Žbluňk! – TV) s Tomem Hanksem a Darryl Hannahovou, sci-fi o důchodcích, kteří náhodou objeví fontánu mládí, Cocoon (1985, Zámotek – V) s plejádou hereckých veteránů (Don Ameche, Hume Cronyn, Jessica Tandyová, Maureen Stapletonová a jiní), veselohra o dělnících v pensylvánské automobilce ovládané Japonci Gung Ho (1986, Hurá!; + spol. prod. – TV) s Michaellem Keatonem, dobrodružný fantastický podle námětu George Lucase Willow (1988 – V) s Valem Kilmerem, komedie o trampotách s dětmi z pohledu různých členů rozvětvené rodiny Parenthood (1989, Rodičovství; + spol. nám. – V) se Stevem Martinem a Mary Steenburgenovou, drama chicagských hasičů, bojujících s nebezpečným žhářem, Oheň (1991, Backdraft) s Kurtem Russellem, drama irských emigrantů v Americe, odehrávající se na konci 19. století, Navždy a daleko (1992, Far and Away; + spol. nám., spol. prod.) s Tomem Cruisem a Nicole Kidmanovou, drama ze zákulisí newyorského bulvárního deníku Noviny (1994, The Paper) s Michaellem Keatonem, Robertem Duvallem a Glenn Closeovou, rekonstrukce dramatického osudu nezdařené výpravy na Měsíc Apollo 13 (1995, Apollo 13) s Tomem Hanksem v úloze astronauta Jima Lovella, thriller Výkupné (1996, Ransom) s Melem Gibsonem v úloze milionáře, odmítajícího splnit požadavky únosců svého syna, satirická komedie EdTV (1999,

Ed TV; + spol. prod.) s Matthewem McConaugheyem jako hrdinou nepřetržité realitní show, výpravná komedie podle veršované pohádky Dr. Seusse Grinch (2000, How the Grinch Stole Christmas; + spol. prod., herec) s Jimem Carreyem v titulní úloze potměšilého skřeta, životní příběh matematika Johna Forbese Nashe, trpícího schizofrenií, Čistá duše (2001, A Beautiful Mind; + spol. prod., herec) s Russellem Crowem, drsný western o ženě, pátrající s pomocí odcizeného otce po dceři unesené apačskou tlupou, The Missing (2003, Ztracené; + spol. prod. – V) s Cate Blanchettovou a Tommym Lee Jonesem, životopis boxerského šampiona z let hospodářské krize Jima Braddocka Těžká váha (2005, Cinderella Man; + spol. prod.) s Russellem Crowem, adaptace bestselleru Dana Browna o pátrání po přísně střeženém církevním tajemství Šifra mistra Leonarda (2006, The Da Vinci Code) s Tomem Hanksem a Audrey Tautouovou, drama rozhovorů známého britského novináře a bývalého amerického prezidenta podle divadelní hry Petera Morgana Duel Frost/Nixon (2008, Frost/Nixon; + spol. prod.) s Michaellem Sheenem a Frankem Langellou, adaptace dalšího Brownova románu Andělé a démoni (2009, Angels & Demons; + spol. prod.), opět s Tomem Hanksem v roli harvardského symbolologa Roberta Langdona, hořká komedie o muži, váhajícím zda prozradit nejlepšímu příteli nevěru jeho ženy, Dilema (2011, The Dilemma; + spol. prod.) s Vincem Vaughnem a Kevinem Jamesem, drama dlouholetého soupeření automobilových jezdců Jamese Hunta a Nikiho Laudy Rivalové (2013, Rush; + spol. prod.) s Chrisem Hemsworthem a Danielem Brühlem, dok. ze zákulisí rapperského festivalu Made in America (TV–2013; + spol. prod.), čtvrtá část dok. seriálu o vlivu vědeckých objevů na naše životy Breakthrough (TV–2015, Průlom; spol. prod.), nazvaná The Age of Aging (Věk stárnutí; + hlas), skutečné drama novoanglické velrybářské lodi, jež se stalo inspirací pro Melvilleovu Bílou velrybu, V srdci moře (2015, In the Heart of the Sea; + spol. prod.) s Chrisem Hemsworthem, přepis třetího románu Dana Browna Inferno (2016), znovu s Tomem Hanksem; (podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) Leo and Loree (1980, Leo a Loree; r. Jerry Paris), When Your Lover Leaves (TV–1983, Když tvůj milenec odejde; r. Jeff Bleckner; + herec), Into Thin Air (TV–1985, Beze stopy; r. Roger Young – TV), No Man's Land (1987, Země nikoho; r. Peter Werner – V), Vibes (1988, Vibrace; r. Ken Kwapis – V), Clean and Sober (1988, Čistý a střizlivý; r. Glenn Gordon Caron – V), The 'burbs (1989, Lidé z předměstí; r. Joe Dante – TV), Closet Land (1991, Uzavřená země; r. Radha Bharadwajová), The Chamber (1996, Cela; r. James Foley – V), Inventing the Abbotts (1997, Rande; r. Pat O'Connor – V), dok. Beyond the Mat (1999, Gladiátoři 2000; r. Barry W. Blaustein – TV), The Alamo (2004, Pevnost Alamo; r. John Lee Hancock – V), anim. f. Curious George (2006, Zvědavý George; r. Matthew O'Callaghan – V), Výměna (2008, Changeling; r. Clint Eastwood), anim. f. Curious George 2: Follow That Monkey! (2009, Zvědavý George: Následuj opici; r. Norton Virgien – TV), Restless (2011, Neklid; r. Gus Van Sant – V), Kovbojové a vetřelci (2011, Cowboys & Aliens; r. Jon Favreau), dok. Unsung Heroes: The Story of America's Female Patriots (TV–2014, Neznámí hrdinové: Příběh amerických vlastenek; r. Frank Martin), The Good Lie (2014, Dobrá lež; r. Philippe Falardeau), anim. f. Curious George 3: Back to the Jungle (2015, Zvědavý George 3: Návrat do džungle; r. Phil Weinstein).

-mim-

Hue, Jean-Charles k filmu Táhní do pekel

JEAN-CHARLES HUE (nar. 1968, Eaubonne, Val-d'Oise) studoval videoart a experimentální film na Vysoké národní umělecké škole v Cergy-Pontoise (ENSAPC). Vytvořil kolekci videofilmů o španělských Romech. Dlouhá léta se věnuje francouzským Jenišům, tedy rodovému společenství kočovníků, spjatých společnou kulturou a jazykem; dlouhodobě sleduje zvláště rod Dorkelů, s nimiž by mohl být po matce vzdáleně spřízněný. Členové rodu se také stali protagonisty jeho hraných filmů Bavorák Páně a Táhní do pekel, za něž autor získal Cenu Jeana Viga; tento film byl také za účasti tvůrce uveden na Febiofestu 2015. Zabývá se i sochařskou a multimediální tvorbou. – *Filmografie:* (neúplná; režie, není-li uvedeno jinak) střm. dok. Marta (2005), dokument, zabývající se městskou mytologií v mexické Tijuaně, Carne viva (2009), napůl hraný napůl dokumentární snímek z prostředí kočovníků La BM du Seigneur (2011, Bavorák Páně; + sc.), kriminální drama s etnografickými prvky opět z

prostředí kočovných Jenišů o nezdařené loupeži nákladáku s mědí Táhní do pekel (2014, *Mange tes morts*; + sc.) opět s rodinou Dorkelových. -tbk-

Chazelle, Damien k filmu *Whiplash*

DAMIEN CHAZELLE (vlastním jménem Damien Sayre Chazelle, nar. 19. 1. 1985, Providence, Rhode Island) pochází z francouzsko-americké akademické rodiny a vyrůstal střídavě v New Jersey a ve Francii. Rezignoval na zamýšlenou hudební kariéru a vystudoval film na Harvardově univerzitě (2008). Svůj absolventský 16mm snímek *Guy a Madeline na lavičce v parku* rozšířil na celovečerní délku a s velmi kladným ohlasem ho uvedl na několika festivalech (Tribeca, Mill Valley, Denver, Turín). Jeho druhý film s autobiografickými prvky *Whiplash*, odehrávající se rovněž mezi hudebníky, vznikl s obtížemi. Kvůli zajištění rozpočtu Chazelle nejdříve realizoval jen část scénáře (mimo jiné *Cena poroty* za krátký film na Filmovém festivalu Sundance) a teprve potom mohl natočit jeho zamýšlenou dlouhometrážní podobu, jež nakonec získala z pěti nominací tři Oscary (výkon J. K. Simmonse ve vedlejší roli, střih, zvuk) a jemu samotnému přinesla mnoho dalších ocenění (mimo jiné Velká cena poroty a Cena diváků na Filmovém festivalu Sundance, nominace na Oscara, na Ceny BAFTA a WGA za scénář, nominace na Ceny ISA a BAFTA za režii). Jeho manželkou je od roku 2010 spolužačka z Harvardu Jasmine McGladeová, která se vedle filmu také úspěšně věnuje sportovnímu šermu. – *Filmografie*: (scénář a režie, není-li uvedeno jinak) romantický příběh *Guy and Madeline on a Park Bench* (2009, *Guy a Madeline na lavičce v parku*; + kam., spol. písně, střih), příběh ambiciózního jazzového bubeníka a jeho psychopatického učitele *Whiplash* (2013, *Whiplash*) s Milesem Tellerem a J. K. Simmonsem; (scénář či podíl na něm, není-li uvedeno jinak) *Maria My Love* (2011, *Maria, má láska*; r. Jasmine McGlade Chazelleová; spol. prod.), *The Last Exorcism Part II* (2013, *Poslední vymítání ďábla II*; r. Ed Gass-Donnelly), *Grand Piano* (2013; r. Eugenio Mora). -mim-

Iñárritu, Alejandro González k filmu *Birdman*

ALEJANDRO GONZÁLEZ IÑÁRRITU [ALEJANDRO G. IÑÁRRITU] (nar. 15. 8. 1963, Ciudad de México) je nejmladším ze sedmi dětí zkrachovalého bankéře, který se znovu vypracoval jako obchodník. Po maturitě pracoval na nákladní lodi a rok strávil toulkami po Evropě. Studoval sdělovací prostředky na Iberoamerické univerzitě v rodném městě. Získal místo diskžokeje v rozhlasové stanici WFM a v roce 1988 se stal jejím ředitelem. Od poloviny 80. let skládal filmovou hudbu a studoval u divadelního a filmového režiséra polského původu Ludwika Margulese. Další zkušenosti načerpal v losangeleském studiu Judith Westonové. Uplatnil se jako scenárista a později i režisér reklamních spotů v rámci vlastní společnosti Zeta Films. Se spisovatelem a scenáristou Guillermem Arriagou vytvořili povídkové psychologické drama o lidských osudech, spojených autonehodou, *Amores perros* – *Láska je kurva*. Mnoha cenami ověřený snímek (mimo jiné Velká cena Týdne kritiky a Cena mladých tvůrců na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes; Cena NBR, Cena BAFTA, nominace na Oscara, na Zlatý glóbus a na Cenu ISA za zahraniční film; jedenáct výročních mexických cen Ariel) byl prvním v takzvané trilogii smrti. Další dva filmy *21 gramů* (oceněný především za herecké výkony Seana Penna, Naomi Wattsové a Benicia Del Tora) a *Babel* (mimo jiné Cena za režii a Cena ekumenické poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes; nominace na Oscara a na Cenu BAFTA za nejlepší film a režii; Zlatý glóbus za nejlepší film-drama) vznikly stejnou metodou propojování zdánlivě nesouvisejících příběhů, ale byly natočeny ve Spojených státech. Jejich společným tématem je vedle smrti také láska, bolest a vykoupení. Po rozchodu s Arriagou kvůli sporům o filmové autorství natočil Iñárritu v Barceloně přímočaré drama *Biutiful* s Javierem Bardemem v úloze kriminálního, vyrovnávajícího se s neléčitelnou chorobou. Největšího úspěchu (pod zkráceným jménem Alejandro G. Iñárritu) dosáhl bravurně režírovaným snímkem z uměleckého zákulisí, okořeněným dávkami magického realismu, *Birdman* (mimo jiné Oscar za nejlepší film, scénář a režii, Zlatý glóbus a Cena NYFCC za scénář, Cena ISA za nejlepší film), v němž Michael Keaton ztělesnil vysloužilého hollywoodského akčního hrdinu, snažícího se uspět na Broadwayi. Jeho

posledním dílem je drama zraněného lovce v divočině Navrátilce s Leonardem DiCapriem. Ve své tvorbě, pro niž je typický lyrický naturalismus, se dlouho opíral o stálé spolupracovníky, kameramany Rodriga Prieta a Emmanuela Lubezkiho, skladatele Gustava Santaolallu a střiháče Stephena Mirrionea. Produkuje snímky dalších hispánských režisérů a nadále příležitostně natáčí reklamní spoty. – *Filmografie: (hudba)* Un macho en la cárcel de mujeres (1986, Chlap v ženském vězení; r. Víctor Manuel Castro), Un macho en el salón de belleza (1987, Chlap v salonu krásy; r. Víctor Manuel Castro), Fiera solitaria (1987, Osamělá šelma; r. Hernando Name), Garra de tigre (1989, Tygří dráp; r. Hernando Name); *(režie, není-li uvedeno jinak)* kr. f. Detrás del dinero (TV–1995, Za penězi; + sc.), střm. f. El timbre (1996, Zvon; + spol. sc.), Amores perros – Lásky je kurva (2000, Amores Perros; + spol. střih, prod.), kr. f. z reklamní série pro automobilku BMW The Hire: Powder Keg (2001, K pronajmutí: Sud s prachem; + spol. sc., spol. střih), segment Mexiko (+ sc., spol. střih, spol. zvuk, spol. prod.) z filmu 11'09"01 (2002, 11'09"01), 21 gramů (2003, 21 Grams; + spol. nám., spol. prod.), Babel (2006, Babel; + spol. nám., spol. prod.), segment Anna (+ sc.) z kolektivního filmu Chacun son cinéma (2007, Každému jeho film), Biutiful (2009, Biutiful; + nám., spol. sc., spol. prod.), Birdman (2014, Birdman or The Unexpected Virtue of Ignorance; + spol. sc., spol. prod.), Revenant Zmrtvýchstání (2015, The Revenant; + spol. sc., spol. prod.); *(podíl na produkci či výkonné produkci)* Nine Lives (2004, Devět životů; r. Rodrigo Garcia), dok. Toro negro (2005, Černý býk; r. Carlos Armella, Pedro González-Rubio), Rudo y Cursi (2008, Drsňák a frajer; r. Carlos Cuarón – V), Mother and Child (2009, Matka a dítě; r. Rodrigo Garcia), El último Elvis (2012, Poslední Elvis; r. Armando Bo), En La Estancia (2014, Ve městě duchů; r. Carlos Armella).

-mim-

Jacobs, Gregory k filmu Bez kalhot XXL

GREGORY JACOBS (nar. 1965, New Jersey) absolvoval Tischovu uměleckou školu při Newyorské univerzitě (NYU) a pracoval jako asistent různých režisérů (mimo jiné John Sayles, Joel Coen, Jon Amiel, Hal Hartley, John Schlesinger, Richard Linklater). Od poloviny 90. let je stálým spolupracovníkem Stevena Soderbergha, který mu také umožnil přechod k samostatné režii. Se scenáristickým partnerem Joem Gangemim vytvořil sitcom Red Oaks (2014–2015; + spol. sc., spol. prod.), inspirovaný vlastními zážitky z mládí, a jako výkonný producent se podílel na historickém seriálu z New Yorku na počátku 20. století The Knick (2014–2015, Doktoři bez hranic – TV). Za Soderberghův životopisný snímek Liberace! byl vyznamenán jako producent (Ceny Emmy a PGA) i asistent režie (Cena DGA). – *Filmografie: (produkce nebo výkonná produkce či podíl na nich, není-li uvedeno jinak)* Before Sunrise (1995, Před úsvitem; r. Richard Linklater – V), Hollywood, Hollywood (2002, Full Frontal; r. Steven Soderbergh), Solaris (2002, Solaris; r. Steven Soderbergh), povídka Rovnováha (Equilibrium; r. Steven Soderbergh) z filmu Eros (2004, Eros), Dannyho partáci 2 (2004, Ocean's Twelve; r. Steven Soderbergh), Bublina (2004, Bubble; r. Steven Soderbergh), The Good German (2006, Berlínské spiknutí; r. Steven Soderbergh – V), Dannyho partáci 3 (2007, Ocean's Thirteen; r. Steven Soderbergh), Che Guevara – Revoluce (2008, Che: Part One; r. Steven Soderbergh), Che: Part Two (2008, Che Guevara: Partyzánská válka; r. Steven Soderbergh – V), The Girlfriend Experience (2009, Dívka na přání; r. Steven Soderbergh – TV), The Informant! (2009, Informátor!; r. Steven Soderbergh – V), Nákaza (2011, Contagion; r. Steven Soderbergh), Zkrat (2012, Haywire; r. Steven Soderbergh), Bez kalhot (2012, Magic Mike; r. Steven Soderbergh), Vedlejší účinky (2013, Side Effects; r. Steven Soderbergh), Liberace! (TV–2013, Behind the Candelabra; r. Steven Soderbergh), Na hraně zítřka (2014, Edge of Tomorrow; r. Doug Liman), Go with Me (2015, Pojď se mnou; r. Daniel Alfredson; + spol. sc.); *(režie, není-li uvedeno jinak)* remake argentinského kriminálního filmu Devět královen pod titulem Criminal (2004, Mistr zločinu; + spol. sc., spol. prod. – V) s Johnem C. Reillym, Diegem Lunou a Maggií Gyllenhaalovou, horor Wind Chill (2007, Závan smrti – V) s Emily Bluntovou, pokračování úspěšné striptérské komedie Bez kalhot XXL (2015, Magic Mike XXL; + spol. prod.) s Channingem Tatumem.

-mim-

Jolieová, Angelina k filmům Nezlomný a U moře

ANGELINA JOLIEOVÁ (vlastním jménem Angelina Jolie Voight, nar. 4. 6. 1975, Los Angeles) je dcerou herce Jona Voighta a herečky a modelky Marcheline Bertrandové, kteří se krátce po jejím narození rozešli. Vyrůstala s matkou, po níž zdělila částečně indiánskou krev. Navštěvovala Divadelní institut Lee Strasberga v Los Angeles a po maturitě studovala herectví v losangeleském Met Theatre a krátce na Newyorské univerzitě (NYU). Pracovala jako modelka, účinkovala v několika videoklipech (Rolling Stones, Meat Loaf, Lenny Kravitz a jiní) a také v pěti školních filmech, jež na Jihokaliifornské univerzitě (USC) režíroval její starší bratr James Haven Voight. Zpočátku se lépe uplatnila v televizi: jako Cornelia, druhá manželka nechvalně proslulého alabamského guvernéra, v životopisném snímku George Wallace (Zlatý glóbus, nominace na Cenu Emmy) a zejména jako předčasně zemřelá supermodelka Gia Carangiová ve skutečném příběhu Gia (Zlatý glóbus, nominace na Cenu Emmy). Ve filmu se prosadila postavami světácké Julie v dramatu milostných vztahů Podoby lásky (Cena NBR pro novou herečku) a psychopatky Lisy v psychologickém snímku ze soukromého sanatoria Narušení (Oscar, Zlatý glóbus). Velkou popularitu získala rolí neohrožené titulní hrdinky v adaptaci populární videohry Lara Croft: Tomb Raider (nominace na Cenu Saturn) a v jejím pokračování, ale své nejvýznamnější kreace vytvořila v dramatech podle skutečných událostí: těhotnou manželku uneseného novináře Mariane Pearllovou v Síle srdce (nominace na Zlatý glóbus a na Cenu ISA) a matku ztraceného dítěte Christine Collinsovou ve Výměně (nominace na Oscara, na Zlatý glóbus a na Cenu BAFTA). V roce 2001 se stala velvyslankyní dobré vůle OSN pro otázky uprchlíků a za svou charitativní činnost byla vyznamenána Humanitární cenou Jeana Hersholta (2013). Uplatnila se jako producentka a režisérka témat, vycházejících ze skutečných událostí. Jejími manžely byli herci Jonny Lee Miller (1996–1999) a Billy Bob Thornton (2000–2003). Od roku 2005 žila s hercem Bradem Pittem, s nímž má tři vlastní a tři adoptivní děti a za něhož byla v letech 2014–2019 provdaná (v titulcích svého filmu U moře se podepsala jako Angelina Jolie Pitt). Velkou pozornost veřejnosti i odbornou diskusi vzbudilo její oznámení o mastektomii, již se podrobila na jaře 2013 kvůli vysokému riziku onemocnění rakovinou. Ze stejného důvodu si o dva roky později nechala vyoperovat vaječníky. – *Filmografie: (herečka, není-li uvedeno jinak)* Lookin' to Get Out (1982, Koukáme vypadnout; r. Hal Ashby), Cyborg 2: Glass Shadow (1992, Cyborg II: Skleněný stín; r. Michael Schroeder – V), Love Is All There Is (1994, Utajená svatba; r. Renee Taylorová, Joseph Bologna – V), Hackers (1995, Nebezpečná síť; r. Iain Softley – V), Without Evidence (1995, Bez důkazů; r. Gill Dennis – V), Mojave Moon (1996, Měsíc nad pouští; r. Kevin Dowling – V), Foxfire (1996; r. Annette Haywood-Carterová – V), True Women (TV–1997, Právě ženy; r. Karen Arthurová – TV), George Wallace (TV–1997; r. John Frankenheimer – V), Ruce od krve (1997, Playing God; r. Andy Wilson), Gia (TV–1997; r. Michael Cristofer – V), Hell's Kitchen (1998, Zločin a trest v New York City; r. Tony Cinciripini – V), Playing by Heart (1998, Podoby lásky; r. Willard Carroll – V), Pushing Tin (1999, Bláznivá runway; r. Mike Newell – V), Sběratel kostí (1999, The Bone Collector; r. Phillip Noyce), Narušení (1999, Girl, Interrupted; r. James Mangold), 60 sekund (2000, Gone in Sixty Seconds; r. Dominic Sena), Sedmý hřích (2000, Original Sin; r. Michael Cristofer), Lara Croft: Tomb Raider (2001, Lara Croft: Tomb Raider; r. Simon West), Life or Something Like It (2002, Život nebo něco takového; r. Stephen Herek – V), Lara Croft Tomb Raider: Kolébka života (2003, Lara Croft Tomb Raider: The Cradle of Life; r. Jan De Bont), Beyond Borders (2003, Hranice zlomu; r. Martin Campbell – V), Zloděj životů (2004, Taking Lives; r. D. J. Caruso), Svět zítřka (2004, Sky Captain and the World of Tomorrow; r. Kerry Conran), anim. f. Příběh žraloka (2004, Shark Tale; r. Vicky Jensonová, Bibi Bergeron, Rob Letterman; hlas), The Fever (2004, Horečka; r. Carlo Gabriel Nero), Alexander Veliký (2004, Alexander; r. Oliver Stone), Mr. & Mrs. Smith (2005, Mr. & Mrs. Smith; r. Doug Liman), Kauza CIA (2006, The Good Shepherd; r. Robert De Niro), Síla srdce (2007, A Mighty Heart; r. Michael Winterbottom), Beowulf (2007, Beowulf; r. Robert Zemeckis), anim. f. Kung Fu Panda (2008, Kung Fu Panda; r. John Stevenson, Mark Osborne; hlas), Výměna (2008, Changeling; r. Clint Eastwood), Wanted (2008, Wanted; r. Timur Bekmambetov), Salt (2010, Salt; r. Phillip Noyce), Cizinec

(2010, *The Tourist*; r. Florian Henckel von Donnersmarck), anim. f. *Kung Fu Panda 2* (2011, *Kung Fu Panda 2*; r. Jennifer Yuhová; hlas), *Zloba – Královna černé magie* (2014, *Maleficent*; r. Robert Stromberg; + spol. prod.), anim. f. *Kung Fu Panda 3* (2016; r. Jennifer Yuhová; hlas); (produkce, výkonná produkce či podíl na nich, není-li uvedeno jinak) dok. *Trading Women* (2002, *Obchod s ženami*; r. David A. Feingold; hlas), nezávislý snímek z prostředí kambodžské menšiny *Lovesick* (2003, *Bolest lásky*; r. Sam B. Lorn), dok. o indiánském básníku a aktivistovi Trudell (2005; r. Heather Raeová), drama čtrnáctileté etiopské dívky, jež se vzepřela násilnému sňatku, *Difret* (2014, *Odvaha*; r. Zeresenay Berhane Mehari); (režie, není-li uvedeno jinak) experimentální dok., zachycující stejných několik minut na 27 různých místech zeměkoule, *A Place in Time* (2007, *Místo v čase*), drama z války na Balkáně *In the Land of Blood and Honey* (2011, *V zemi krve a medu*; + sc., spol. prod. – V), příběh amerického olympionika Louise Zamperiniho, zajatého za války Japonci, *Nezlomný* (2014, *Unbroken*; + spol. prod.), drama manželského vztahu bývalé tanečnice a spisovatele, odehrávající se v 70. letech ve francouzském přímořském letovisku, *U moře* (2015, *By the Sea*; + sc., spol. prod., herečka), v němž hrála po manželově boku. -mim-

Jones, Terry k filmu *Monty Python a Svatý Grál*

TERRY JONES (vlastním jménem Terence Graham Parry Jones, nar. 1. 2. 1942, Colwyn Bay, Clwyd, Wales) byl synem pilota RAF, který po válce pracoval jako bankovní úředník. Od svých pěti let vyrůstal v hrabství Surrey. Studoval anglickou literaturu a historii na Oxfordské univerzitě (1961–1964), kde se zapojil do divadelních aktivit, při nichž se seznámil s Michaellem Palinem. V polovině 60. let se stal scenáristou komediálních pořadů společnosti BBC (*The Frost Report*, *The Late Show*, *A Series of Bird's*, *Marty*). Jako autor a herec účinkoval v komediálních seriálech *Twice a Fortnight* (1967, *Dvakrát za čtrnáct dní*), *Do Not Adjust Your Set* (1967–1968, *Porucha není na vašem příjímáči*), *Broaden Your Mind* (1968, *Rozšiřte své obzory*) a *The Complete and Utter History of Britain* (1969, *Úplné a dokonalé dějiny Británie*). Prosadil se na konci 60. let jako spoluzakladatel komediálního souboru *Monty Python's Flying Circus*, jejímiž dalšími členy byli Graham Chapman, John Cleese, Terry Gilliam, Eric Idle a Michael Palin. Jejich stejnojmenný televizní pořad (1969–1974, *Monty Pythonův Létající cirkus – TV*) se stal kultovní záležitostí svým bláznivým, nekonvenčním smyslem pro humor, který neuznával žádné zábrany. Jones kromě autorské spolupráce, včetně textů písní, ztělesňoval převážně ženské úlohy. Jako scenárista se také podílel na populární komediální show *The Two Ronnies* (1971–1976, *Dva Ronnies*) a s Michaellem Palinem byli autory a hlavními představiteli seriálu *Ripping Yarns* (1977; 1979, *Neskutečné historky – TV*), v němž parodovali klasická díla chlapecké dobrodružné literatury. Společně také napsali černou divadelní komedii *Secrets* (*Čokoláda Tajemství*), zfilmovanou v produkci BBC (1973) a posléze pro kina pod titulem *Consuming Passions* (1988, *Sžíravá vášeň*; r. Giles Foster – TV). Jones se uplatnil jako režisér montypythonovských filmů, z nichž je nejvýše ceněn *Monty Python: Smysl života* (Velká cena poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes; nominace na Cenu BAFTA za píseň *Every Sperm Is Sacred*). Po rozpadu skupiny působil samostatně jako scenárista a režisér; z jeho děl měla největší ohlas komedie o nenapravitelném fanfarónovi *Žabákova dobrodružství*, v níž se objevili i někteří další členové Monty Pythonu. Režíroval rovněž jednu epizodu (*Barcelona*, květen 1917; + herec) ze známého seriálu *The Young Indiana Jones Chronicles* (*Kroniky mladého Indiana Jonese – TV*). Byl tvůrcem a výkonným producentem animovaného seriálu *Blazing Dragons* (1996–1998, *Ohniví draci*) a scenáristou a průvodcem dokumentárních cyklů *Crusades* (1995, *Křížové výpravy*), *Ancient Inventions* (1998, *Nic nového pod sluncem – TV*), *Medieval Lives* (2004, *Středověké životy*), za něž byl nominován na Cenu Emmy, a *Barbarians* (2006, *Barbaři*). Jako herec vystupoval v řadě televizních speciálů a zábavných pořadů, objevil se například v sitcomu *The Young Ones* (*Mladí v partě – TV*). Psal také knížky pro děti a přispíval pravidelnými komentáři do různých deníků (*The Guardian*, *The Daily Telegraph*, *The Independent*, *The Observer*), v nichž se stavěl proti válce v Iráku. Byl oficiálním hostem Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech (1998) i Letní filmové školy v Uherském Hradišti (2004). Od 90. let se tvorba Monty Pythonu těšila znovu nabyté popularitě. Objevily se videohry podle jejich

filmů, které sami namluvili, a různé výběry jejich skečů, mezi nimi i Terry Jones' Personal Best (2006, To nejlepší podle Terryho Jonese – V). Ke 40. výročí skupiny vznikl šestidílný dokument Monty Python: Almost the Truth (TV–2009, Monty Python – Málem pravda – TV) a divadelní představení Monty Python Live (Mostly), v němž se sešli všichni žijící členové souboru, bylo v červenci 2014 přenášeno do vybraných českých kin pod názvem Monty Python živě (převážně). Terry Jones se po rozvodu s biochemičkou Alison Telferovou (1970–2012), s níž vychoval dvě děti, oženil s o čtyřicet let mladší Švédkou Annou Söderströmovou, když už s ní měl tříletou dceru. Syn z prvního manželství Bill Jones (nar. 1976) je střihačem, producentem, režisérem a častým otcovým spolupracovníkem. Starší bratr Nigel Jones (nar. 1940) pracoval jako výtvarník v televizi. – Filmografie: (bez krátkých filmů; herec, není-li uvedeno jinak) And Now for Something Completely Different (1971, A teď něco úplně jiného; r. Ian MacNaughton; + spol. sc.), Pleasure at Her Majesty's (1976, Zábava v divadle Jejího Veličenstva; r. Roger Graef; + spol. sc.), Jabberwocky (1977, Žvahlav; r. Terry Gilliam – TV), The Secret Policeman's Ball (1979, Ples tajné policie; r. Roger Graef), The Secret Policeman's Other Ball (1982, Jiný ples tajné policie; r. Julien Temple, Roger Graef), Monty Python Live at the Hollywood Bowl (1982, Monty Python v Hollywoodu; r. Terry Hughes; + spol. sc. – TV), The Secret Policeman's Private Parts (1984, Soukromé neřesti tajné policie; r. Julien Temple, Roger Graef), L. A. Story (1991, Příběh z Los Angeles; r. Mick Jackson; hlas – V), Le créateur (1999, Stvořitel; r. Albert Dupontel), Dinotopia (TV–2002, Dinotopie; r. Marco Brambilla; hlas – V), Enfermés dehors (2006, Úplně mimo; r. Albert Dupontel – V), King Guillaume (2009, Král Guillaume; r. Pierre-François Martin-Laval – TV), Not the Messiah: He's a Very Naughty Boy (2009, Monty Python: Copak je to za Mesiáše...; r. Aubrey Powell – V), anim. dok. A Liar's Autobiography: The Untrue Story of Monty Python's Graham Chapman (2012, Autobiografie jednoho lháře: Nepravdivý příběh Grahama Chapmana; r. Bill Jones, Jeff Simpson, Ben Timlett; spol. písně, hlas); (režie, není-li uvedeno jinak) parodie na artušovskou legendu Monty Python a svatý grál (1974, Monty Python and the Holy Grail; spol. režie Terry Gilliam; + spol. sc., herec), biblická fraška o nedobrovolném Mesiášovi Život Briana (1979, Life of Brian; + spol. sc., herec), muzikálová komedie, pojednávající o různých aspektech života a smrti, Monty Python: Smysl života (1983, Monty Python's The Meaning of Life; + spol. sc., spol. písně – TV), pohádkový příběh dospívající dívky, natočený jako variace na Alenku v říši divů, Labyrinth (1986, Labyrint; r. Jim Henson; sc. – TV), hořká komedie o servírce, z níž se stane prosperující bordelmamá, Personal Services (1987, Osobní služby) s Julií Waltersovou, parodie na severskou mytologii Erik the Viking (1989, Erik Viking; + sc., herec – TV) s Timem Robbinsem v titulní úloze mírumilovného válečníka, adaptace oblíbené dětské knížky Kennetha Grahamea The Wind in the Willows (1996, Žabákova dobrodružství; + sc., spol. písně, herec – TV), v níž si zahrál titulní roli, kr. f. k zahájení provozu londýnského kina s největším projekčním plátnem The BFI London Ima Signature Film (1999) s Johnem Cleesem, dok. Python Night: 30 Years of Monty Python (TV–1999, Pythonovský večer: 30 let Monty Pythonu; spol. r. Elaine Shepherdová; + spol. sc., herec), kr. f. Education Tips No. 41: Choosing a Really Expensive School (2003, Výchovné podněty č. 41: Volba opravdu drahé školy; + spol. sc., hlas), kr. dok. The Inheritance (2010, Dědictví), dok. o stavu ekonomiky Boom Bust Boom (2014, Růst-Pád-Růst; spol. r. Bill Jones, Ben Timlett; + spol. sc., spol. hudba), veselohra o učiteli, který se stane předmětem mimozemského experimentu, Absolutely Anything (2015, Naprosto cokoliv; + spol. sc., herec) se Simonem Peggem. -mim-

Kapadia, Asif k filmu Amy

ASIF KAPADIA (nar. 1972, Hackney, Londýn) pochází z rodiny indických přistěhovalců. Vystudoval film, televizi a fotografii na Westminsterské univerzitě (1994) a ve studiích pokračoval na londýnské Royal College of Art (RCA). Kromě svých školních prací zaujal krátkým filmem Zloděj ovcí (mimo jiné Velká cena na Evropském FKF v Brestu) a zejména celovečerní prvotinou Válečník (mimo jiné ceny BAFTA v kategoriích britských filmů a debutantů, Britská nezávislá filmová cena za nejlepší debut), jež oba vznikly v malebných exteriérech severní Indie. Dostal pozvání do Hollywoodu, kde režíroval řadový thriller Noční můra, než se znovu vrátil k sobě vlastní, vizuálně bohaté tvorbě, ovlivněné

dokumentaristickými postupy. Jeho divácky nejúspěšnějšími díly se překvapivě staly dokumenty Senna (mimo jiné Cena BAFTA, Cena londýnských filmových kritiků, Cena diváků na Filmovém festivalu Sundance) a Amy. Na hrané tvorbě často spolupracuje se skladatelem Dariem Marianellem a kameramanem německého původu Romanem Osinem. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. filmy Indian Tales (1994, Indické příběhy; + sc.), Wild West (1996, Divoký západ; + sc.), The Waiting Room (1996, Čekárna; + sc.) a The Sheep Thief (1997, Zloděj ovcí; + sc.), dobrodružné drama z feudální Indie The Warrior (2001, Válečník; + spol. sc. – TV) s Irrfanem Khanem v titulní úloze muže, který se vzepře svému pánovi, thriller o dívce pronásledované živým snem The Return (2006, Noční můra – V) se Sarah Michelle Gellarovou, drama o přežití v drsné arktické pustině Far North (2007, Daleký sever; + spol. sc.) s Michelle Yeohovou a Seanem Beanem, segment Trancity (+ sc.) do dok. filmu o Římu Uneternal City (2008, Nevěčné město), kr. f. My World (2008, Můj svět), dok. o slavném brazilském automobilovém jezdcí Senna (2010 – V), kr. dok. o přípravách na londýnskou olympiádu The Odyssey (2012, Odysea; + spol. sc., spol. prod.), pětiminutový dok. záznam rappera Mose Defa, který se dobrovolně podrobil proceduře nuceného krmení, používané v Guantánamu, Standard Operational Procedure (2013, Standardní pracovní postup), natočený pro britskou organizaci Reprieve, zabývající se ochranou práv vězňů, dok. o předčasně zemřelé britské zpěvačce Amy Winehouseové, nazvaný Amy (2015, Amy), drama podle románu Kuršana Saida o lásce gruzínské křesťanky k vznešenému muslimovi Ali and Nino (2015, Ali a Nino), odehrávající se na sklonku carské éry; (produkce či výkonná produkce nebo podíl na nich) kr. filmy Black nor White (2002, Černá ani bílá; r. Anjali Nairová) a The Bypass (2003, Objížďka; r. Amit Kumar), Monsoon Shootout (2013, Střílení za monzunu; r. Amit Kumar), dok. Ronaldo (2015; r. Anthony Wonke). -mim-

Karukoski, Dome k filmu Lví srdce

DOMÉ KARUKOSKI (vlastním jménem Thomas Karukoski, nar. 29. 12. 1976, Nikósie, Kypr) byl synem finsko-švédské novinářky Ritvy Karukoskiové a amerického herce George Dickersona (1933–2015). Ve Finsku žije od svých pěti let. Vystudoval režii na Univerzitě umění a designu v Helsinkách. Upozornil na sebe již svým absolventským snímkem Holka, ty jsi hvězda (2005), oceněným norskou výroční cenou Amanda za nejlepší debut a nominovaném na výroční finskou cenu Jussi za nejlepší film. Následovalo několik dalších úspěšných a oceňovaných titulů; mimo jiné za Domov šedých motýlů a Laponskou odyseu získal mimo jiné ceny Jussi za režii a ve druhém případě i za nejlepší film. Pracuje též pro televizi i pro reklamu. Patřil k nejpopulárnějším finským filmařům. Jako hráč a trenér se věnoval americkému fotbalu a florbalu. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* hudební snímek o dívce, která kvůli rodičům studuje medicínu, ale touží po kariéře zpěvačky Tyttö sinä olet tähti (2005, Holka, ty jsi hvězda; + herec), psychologické drama čtrnáctiletého chlapce, umístěného do ostrovního dětského domova Tummién perhosten koti (2008, Domov šedých motýlů; + spol. sc, herec – V), příběh dvou dívek, které opustí věřící venkovskou komunitu a vydají se do velkoměsta, Kiielletty hedelmä (2009, Zakázané ovoce – V), komediální road movie o třech mladících ze severu Finska, snažících se urychleně sehnat satelit, Nappapiirin sankarit (2010, Laponská odysea), kr. snímek z nairobského slumu Burungo (2011; spol. r. Pamela Toliová; + spol. sc., herec), kr. f. Valtatie 13 (TV–2012, Dálnice 13; + spol. sc.), drama o setkání drsného neonacisty s mladou ženou a jejím synkem s černošskou krví, Lví srdce (2013, Leijonasydän), kr. f. Yhteispeli (2013, Týmová hra), Tumman veden päällä (2013, Temné vody; r. Peter Franzén; herec), komedie o starém nevrhlém muži, odkázaném náhle na druhé, Mielensäpahoittaja (2014, Mrzout; + spol. sc.), Placebo (2014; r. Abhay Kumar; spol. prod.), Päin seinää (2014, Čelem proti zdi; r. Antti Heikki Pesonen; spol. prod.), Napapiirin sankarit 2 (2015, Laponská odysea 2; r. Teppo Airaksinen; spol. prod.). -tbk-

Kenan, Gil k filmu Poltergeist

GIL KENAN (nar. 16. 10. 1976, Londýn) pochází z židovské rodiny, která se odstěhovala do Tel Avivu, ale v polovině 80. let se usadila v losangeleském předměstí Reseda. Vystudoval

animaci na filmové fakultě Kalifornské univerzity (UCLA; 2002). Jeho absolventský snímek *Skřivánek*, kombinující techniku hraného a animovaného filmu, mu zajistil zastoupení u Creative Artists Agency a posléze i nabídku od Roberta Zemeckise na režii celovečerního filmu *V tom domě straší!* (nominace na Oscara v kategorii animovaných filmů). Ve své prvotině použil realizační metodu motion capture, ale v další tvorbě už přešel k hraným filmům. Jeho manželkou je filmová výtvarnice Eliza Chaikinová. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. f. *Lark* (2002, *Skřivánek*; + sc.), anim. rodinný snímek *V tom domě straší!* (2006, *Monster House*; + píseň), adaptace fantastického románu Jeanne DuPrauové *Město Ember* (2008, *City of Ember*) se Saoirse Ronanovou, remake úspěšného hororu *Poltergeist* (2015, *Poltergeist*) se Samem Rockwellem. -mim-

Koepp, David k filmu *Mortdecai*: Grandiózní případ

DAVID KOEPP (nar. 9. 6. 1963, Pewaukee, Wisconsin) je synovcem herce Clauda Akinse (1918–1994). Začal studovat herectví a scenáristiku na Wisconsinské univerzitě v Madisonu. Jeden z profesorů ho přesvědčil, aby se věnoval pouze psaní, a Koepp přešel na Kalifornskou univerzitu (UCLA), kde vystudoval filmovou historii a scenáristiku. V 90. letech pracoval jako smluvní scenárista Universalu a stal se jedním z nejúspěšnějších hollywoodských autorů, především díky spolupráci se Stevenem Spielbergem (výroční sci-fi cena Saturn za *Jurský park*; *Ztracený svět*, *Válka světů*) i s dalšími tvůrci (*Smrt jí sluší*, *Mission: Impossible*, *Úkryt*, *Spider-Man*). Díky tomu se mohl uplatnit také jako režisér. Jeho autorské snímky často využívají prvků sci-fi. Za *Ozvěny mrtvých* dostal Velkou cenu na festivalu fantastických filmů v Gérardmeru. Byl tvůrcem a výkonným producentem televizního seriálu *Hack* (2002–2004, *Taxík* – TV) s Davidem Morsem v úloze bývalého policajta, pomáhajícího lidem, a režíroval neprodanou pilotní epizodu zamýšlené seriálové antologie *Suspense* (2003, *Napětí*; + spol. prod.). První z jeho dvou manželek byla do 90. let do roku 2004 výtvarnice argentinského původu Rosario Varelaová. Jeho starší bratr Stephen Koepp byl dlouholetým redaktorem časopisu *Time*. Oba spolupracovali na scénáři snímku *Noviny*. – *Filmografie: (scénář či podíl na něm, není-li uvedeno jinak)* temné psychologické drama *Apartment Zero* (1988, *Apartment nula*; r. Martin Donovan; + spol. prod. – V), kriminální drama *Bad Influence* (1989, *Špatný vliv*; r. Curtis Hanson – V), příběh studentů přepadených teroristy *Toy Soldiers* (1991, *Nebezpečná hra na vojáky*; r. Daniel Petrie, Jr. – V), černá komedie *Smrt jí sluší* (1992, *Death Becomes Her*; r. Robert Zemeckis), adaptace Crichtonova románu *Jurský park* (1993, *Jurassic Park*; r. Steven Spielberg), gangsterské drama *Carlitoova cesta* (1993, *Carlito's Way*; r. Brian De Palma), hořká komedie ze zákulisí newyorského deníku *Noviny* (1994, *The Paper*; r. Ron Howard; + spol. prod.), adaptace populárních románů o neohroženém bojovníkovi se zločinem *The Shadow* (1994, *Muž stínů*; r. Russell Mulcahy – TV), špionážní thriller *Mission: Impossible* (1996, *Mission: Impossible*; r. Brian De Palma; + spol. nám.), pokračování *Jurského parku*, nazvané *Ztracený svět* (1997, *The Lost World: Jurassic Park*; r. Steven Spielberg; + druhá režie, herec), kriminální thriller *Hadí oči* (1998, *Snake Eyes*; r. Brian De Palma; + spol. nám.), komorní thriller *Úkryt* (2002, *Panic Room*; r. David Fincher; + spol. prod.), mimořádně úspěšná komiksová adaptace *Spider-Man* (2002, *Spider-Man*; r. Sam Raimi), výpravná sci-fi podle románu H. G. Wellse *Válka světů* (2005, *War of the Worlds*; r. Steven Spielberg), dětský snímek *Zathura: Vesmírné dobrodružství* (2005, *Zathura: A Space Adventure*; r. Jon Favreau), další dobrodružství čackého archeologa *Indiana Jones a Království křišťálové lebky* (2008, *Indiana Jones and the Kingdom of the Crystal Skull*; r. Steven Spielberg), adaptace bestselleru Dana Browna *Andělé a démoni* (2009, *Angels & Demons*; r. Ron Howard), anim. f. *The Little Engine That Could* (2011, *Mašinka, která mohla*; r. Elliot M. Bour), špionážní thriller *Jack Ryan: V utajení* (2013, *Jack Ryan: Shadow Recruit*; r. Kenneth Branagh); *(režie, není-li uvedeno jinak)* kr. f. *Suspicious* (1994, *Podezřivá žena*; + sc.) s Janeane Garofaloovou v roli paranoidní řidičky, thriller o lidech, psychicky poznamenaných dlouhodobým výpadkem elektřiny, *The Trigger Effect* (1996, *Zpětná reakce*; + sc. – V) s Kylem MacLachlanem, Elisabeth Shueovou a Dermotem Mulroneyem, přepis románu Richarda Mathesona *Stir of Echoes* (1999, *Ozvěny mrtvých*; + sc. – V) s Kevinem

Baconem v úloze muže, který začne po hypnóze trpět předtuchami a vizemi, přepis novely Stephena Kinga Tajemné okno (2004, Secret Window; + sc.) s Johnnym Deppem a Johnem Turturrem, fantastická romantická komedie Ghost Town (2008, Město duchů; + spol. sc. – V) s Rickym Gervaisem, Téou Leoniovou a Gregem Kinnareem, akční příběh o newyorských bicyklových messengerech Premium Rush (2012, Expresní zásilka; + spol. sc. – V) s Josephem Gordon-Levitem, kriminální komedie podle románu Kyrila Bonfiglioliho Mortdecai: Grandiózní případ (2015, Mortdecai) s Johnnym Deppem v titulní úloze požitkářského obchodníka s uměním a podvodníka.

-mim-

Komasa, Jan k filmu Město 44

JAN KOMASA (nar. 28. 10. 1981, Poznaň, Polsko) je synem vokalistky Giny Komasové a herce Wiesława Komasy. Vystudoval režii na vysoké filmové škole v Lodži (PWSFTvIT). Upozornil na sebe již svým celovečerním hraným debutem Místnost sebevrahů (Cena FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v Krakově, Stříbrné Ivy na Festivalu polských hraných filmů v Gdyni, Orel pro objev roku, nominace na cenu Orel za nejlepší film, za režii a za scénář) a o svých ambicích přesvědčil i dalšími tituly, pozoruhodným dokumentem s prvky fikce Varšavské povstání (Orel za nejlepší dokument) a vysokorozpočtovým válečným spektáklem Město 44 (nominace na cenu Orel za nejlepší film a nejlepší režii). Pro televizi natočil oceňovanou inscenaci Golgota wrocławska (TV–2008, Vratislavská golgota) a režijně se podílel na seriálu Krew z krwi 2 (2015, Krev z krve 2). Jeho sestra Maria (Mary) Komasová je hudebnice, bratr Szymon Komasa operní zpěvák a další sestra Zofia Komasová se podílí na filmových kostýmech a příležitostně hraje. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* Povídka Warszawa (+ sc.) ze snímku Oda do radości (2005, Óda na radost), střm. dokumenty Piotr Adamczyk. Aktor, który... (2006, Piotr Adamczyk. Herec, který...; r. Wiesław Dąbrowski; režijní spolupráce) a Henryk Wars. Pieśniarz Warszawy (2007, Henryk Wars. Varšavský písničkář; r. Wiesław Dąbrowski; režijní spolupráce, spol. kam.), dokument o vodáckém putování, jež je součástí skupinové terapie, Spływ (2007, Splutí; + sc., spol. kam.), drama mladíka z dobře situované rodiny, který podlehně internetovým stránkám skupiny sebevrahů, Místnost sebevrahů (2011, Sala samobójców; + sc.), digitálně upravený a kolorovaný celovečerní dokument Powstanie Warszawskie (2014, Varšavské povstání; + spol. nám.) a jeho částečně pozměněná mezinárodní verze Warsaw Uprising (2014), ambiciózní hraná rekonstrukce Varšavského povstání z roku 1944 pohledem skupinky jeho mladých účastníků, Město 44 (2014, Miasto 44; + sc.).

-tbk-

Kossakovsky, Victor k filmu Ať žijí protinožci!

VICTOR KOSSAKOVSKY (vlastním jménem Viktor Alexandrovič Kosakovskij, nar. 19. 7. 1961 Leningrad, dnes Petrohrad) pracoval v letech 1978–1986 jako asistent režiséra a kameramana a jako střihač ve studiu Lendokfilm, kam se po studiích režie a scenáristiky na moskevském VGIK (1989) vrátil jako režisér. Od 90. let působí i v rámci vlastních produkčních společností Sreda Film (založena v roce 1996 v Berlíně s dokumentaristkou Violou Stephanovou) a Kossakovsky Film Production jako všestranný autor dokumentů, jež byly oceněny na několika světových festivalech. Stal se protagonistou dokumentu Where the Condors Fly (2012, Kam létají kondoři) chilského režiséra Carlose Kleina, který jej doprovázel během natáčení filmu Ať žijí protinožci! Na Mezinárodním festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě 1999 získal Cenu města Jihlavy za přínos světové kinematografii. – *Filmografie: (režie a střih dokumentů, není-li uvedeno jinak)* střm. portrét ruského filozofa a výtvarného kritika Losev (1991; + spol. sc., spol. kam.), Na dňach (1991, Nedávno; + sc., kam.), střm. dok. o životě stárnoucích sourozenců na malé vesnici Belovy (1993, Belovovy; + sc., spol. kam.), dok. o lidech, narozených v Rusku v konkrétní den, Sreda. 19. 7. 1961 (1997, Středa. 19. 7. 1961; + spol. sc., kam., spol. prod.), dok. o každodenním životě obyvatel města Borowitschi (1997/96; Boroviči; r. Viola Stephanová; sc., kam.), triptych Ja vas ljubil – Tri romansa (2000, Miloval jsem vás – Tři romance; + sc., kam., spol. prod.), jež tvoří střm. f. o tvůrčích vzorech Kossakovského, dokumentaristech Pavlu Koganovi a Ljudmile Stanukinasové, Pavel i Ljalja.

Jerusalimskij romans (1998, Pavel a Ljalja. Jeruzalémská romance), Sergej i Nataša. Provincijalnij romans (Sergej a Nataša. Provinciální romance) a Detskij sad. Saša i Katja. Pervyj romans (2000, Mateřská školka. Saša a Káťa. První romance), observační záznam, natočený při příležitosti oslav založení Petrohradu z okna bytu, Tiše! (2003, Tiše!; + sc., kam., zvuk, prod.), střm. experiment o iniciační zkušenosti setkání s vlastním obrazem, natočený s dvouletým synem, Svjato (2005; + spol. sc., kam., prod.), díl z biograficko-historického cyklu Kulturnyj sloj s názvem Lendokfilm (2007; r. Alexandr Argutin; účinkující), Rerberg i Tarkovskij. Obratnaja storona „Stalkera“ (2009, Rerberg a Tarkovský. Odvrácená strana „Stalkera“; r. Igor Majboroda; účinkující), koprodukční dok. o „geografických protikladech“ Ať žijí protinožci! (2011, Vivan las Antipodas!; + sc., kam.), Where the Condors Fly (2012, Kam létají kondori; r. Carlos Klein; účinkující), kr. filmy DisplAir (2012; + sc., kam., prod.) a Lullaby (V–2013, Ukolébavka; + sc., kam.), dok. o rozsáhlých protestech v roce 2012 ve španělské Barceloně Manifestación (2013, Demonstrace; + sc., kam., prod.), díl Russia z amerického cyklu o fotbale, viděném očima světových režisérů, Short Plays (2014, Krátké hry; + sc., kam.), kr. f. Varicella (2015, Variola; + sc., kam.).

–jl–

Kroner, Jakub k filmu LokalFilmis

JAKUB KRONER (nar. 2. 1. 1987, Bratislava) je synem herce Jána Kronera (nar. 1956) a divadelní a televizní dramaturgyně, scenáristky a producentky Adriany Kronerové. Jeho dědečkem byl Jozef Kroner a tetou je herečka Zuzana Kronerová. Absolvoval Soukromou střední školu animované tvorby v Bratislavě a bakalářské studium v Ateliéru animované tvorby na Filmové a televizní fakultě VŠMU. Od dětství ho přitahovala animace, kreslil komiksy, účinkoval v dabingu, ve filmu i v rozhlasu. V patnácti letech natočil první krátký film. V osmnácti letech začal natáčet celovečerní studentský snímek Bratislavafilm, jenž se dostal i do kin a měl na Slovensku značný ohlas. Ten ještě překonal jeho další snímek Love, který se stal jedním z nejnavštěvovanějších domácích titulů v historii slovenské kinematografie. Spolupracuje na animovaném seriálu Lokal TV pro internetový portál www.lokal.tv (a uváděném i na televizi Joj), jehož postavy se ocitly i v celovečerním animovaném hudebním snímku LokalFilmis. – *Filmografie*: (scénář a režie, není-li uvedeno jinak) amatérský kr. anim. f. Čo nás spája (2006), hraný dokument o jednom dni ve městě z pohledu mafiána, taxikáře a drogového dealera Bratislavafilm (2009; + střih, spol. kam., herec), studentský anim. kr. f. Hvezdár (2010), kriminální milostný příběh Love (2011, Lóve), uvedený i v českých kinech, anim. hudební komedie podle úspěšné internetové série s protagonistou rapperem Rytmausem, LokalFilmis (2015, LokalFilmis; + spol. animace, hlas, zpěv).

–tbk–

Kurzel, Justin k filmu Macbeth

JUSTIN KURZEL (nar. 3. 8. 1974, Gawler, Jižní Austrálie) absolvoval obor scénografie na Národním institutu dramatického umění (NIDA) v Sydney a působil na australských jevištích. Nějaký čas hrál na baskytaru v hudební skupině bratra Jeda, a pak vystudoval film na melbournské Victoria College of the Arts (VAC). Natáčel videoklipy pro bratrovu kapelu Mess Hall a díky mezinárodnímu ohlasu absolventského snímku Modrý jazyk se dostal k režii reklamních spotů. Prosadil se celovečerní prvotinou Snowtown, oceněnou v rámci sekce Týden kritiky na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes. Na domácí půdě snímek mimo jiné získal šest Australských filmových cen (včetně režie) a čtyři Ceny australských filmových kritiků (včetně nejlepšího filmu a režie). Kurzel se s výrazným přispěním krajanů, kameramana Adama Arkapawa a výtvarnice Fiony Crombieové, opírá ve své tvorbě především o silné vizuální citění. Pravidelným spolupracovníkem ve funkci skladatele je také zmíněný mladší sourozenec Jed. Kurzel je od roku 2002 ženatý s herečkou Essií Davisovou, s níž vychovává dcery-dvojčata. – *Filmografie*: (režie, není-li uvedeno jinak) kr. filmy Meeting Misty Rain (2000, Setkání s Misty Rainovou) a Blue Tongue (2004, Modrý jazyk; + sc., střih), drama podle skutečného případu z konce 90. let o sériovém vrahovi Johnu Buntingovi, nazvané podle jeho působiště Snowtown (2011 – TV), epizoda Boner McPharlin's Moll (Holka Bonera McPharlina; + sc.) z filmu podle povídek Tima Wintona The Turning (2013, Obrat),

adaptace Shakespearovy tragédie Macbeth (2015, Macbeth) s Michaellem Fassbenderem a Marion Cotillardovou, fantastický příběh muže, který díky probuzení své genetické paměti načerpá znalosti svého předka z tajné zabijácké organizace, Assassin's Creed (2016) s Michaellem Fassbenderem. –mim–

Lančarič, Patrik k filmu Hrana – 4 filmy o Marekovi Brezovskom

PATRIK LANČARIČ (nar. 27. 7. 1972, Modra u Bratislavy) absolvoval divadelní režii na bratislavské VŠMU (2003), kde v letech 2000–2003 působil jako pedagog. Poté byl uměleckým šéfem činohry košického Státního divadla (2002–2004). Těžiště jeho uměleckých aktivit tkví především v divadelní režii (Slovenské národní divadlo, Divadlo Astorka Korzo '90, Státní divadlo Košice, Studio L + S, Thalia Theater Hamburg, Schauspiel Frankfurt, Teatret Vårt Molde, Pilot Theatre York, Vat teater Tallinn, Městské divadlo Zlín, Reduta Praha, DISK, A Studio Rubín a další). Věnuje se též rozhlasové a televizní režii. Jako pedagog a lektor spolupracuje s pražskou DAMU, externě s katedrou scénografie na VŠMU (od roku 2007) a s přehlídkou Národní divadelní dílna v Šumperku. Příležitostně se věnuje dokumentární tvorbě (začal roku 2000 jako asistent režie na televizním filmu Petera Mikulíka Fragmenty z malomesta). – Filmografie: (scénář a režie) drama z konce druhé světové války podle stejnojmenné novely Leopolda Lalohy Rozhovor s nepřítelem (2006), životopisné dokumenty Ladislav Chudík (2008-TV) a Hrana: 4 filmy o Marekovi Brezovskom (2014). –jl–

Lasseter, John k filmům Hostina a Oslava v Ledovém království

JOHN LASSETER (vlastním jménem John Alan Lasseter, nar. 12. 1. 1957, Hollywood, Kalifornie) vyrůstal v losangeleském předměstí Whittier a od dětství měl zálibu v animovaných filmech. Studoval na Pepperdineově univerzitě v Malibu, ale záhy přešel na Kalifornský umělecký institut (CalArts) ve Valencii, kde byl pod záštitou Disneyho studia otevřen nový kurz klasické animace postav. Mezi jeho spolužáky patřili mimo jiné Tim Burton, Brad Bird nebo John Musker a oba jeho školní filmy Lady and the Lamp (1979, Lady a lampa) a Nitemare (1980, Noční můra) získaly studentského Oscara. Po absolutoriu nastoupil u Disneyho v oddělení celovečerních animovaných filmů; podílel se například na snímku The Fox and the Hound (1981, Liška a pes; r. Art Stevens, Ted Berman, Richard Rich – V). Pod dojmem ambiciózního hraného filmu Disneyova studia Tron (odehrávajícího se uvnitř počítače), v němž bylo pro tvorbu vizuálních efektů využito komputerové animace, natočil spolu s dalším animátorem Glenem Keanem půlminutový test, v němž úspěšně kombinovali klasickou ruční animaci s pozadím, vytvořeným počítačem, jenž také řídil pohyby kamery. V roce 1984 Lasseter přešel do Lucasovy společnosti Computer Graphics Group (přejmenované o dva roky později novým majitelem Stevem Jobsem na Pixar), kde dostal příležitost dál rozvíjet možnosti počítačové animace. Navrhl a animoval skleněného rytíře z kostelního okna v dobrodružném snímku Pyramida hrůzy (1985, Young Sherlock Holmes; r. Barry Levinson), režíroval řadu reklamních spotů a několik oceněných krátkých filmů, mimo jiné Luxo Jr. (Stříbrný medvěd na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně, nominace na Oscara), s jehož titulním hrdinou natočil v roce 1991 další dva minutové snímky (Surprise, Light & Heavy) pro televizní seriál Sesame Street (Sezame, otevři se – TV), a první animovaný snímek, jenž vznikl výhradně pomocí počítače, Plechový panáček (Oscar). Završením několikaleté práce se stal průkopnický počítačově animovaný celovečerní film Toy Story – Příběh hraček, za nějž obdržel Cenu LAFCA, zvláštního Oscara a oscarovou nominaci za podíl na scénáři. Ve své tvorbě nespoléhal pouze na technické vymoženosti nového způsobu animace, ale stejný důraz kladl na scenáristickou propracovanost příběhu. Kromě pokračování Toy Story 2: Příběh hraček (Zlatý glóbus) režíroval ještě Život brouka (Cena LAFCA ex aequo) a Auta (nominace na Oscara), jež inspirovala televizní seriály Mater's Tall Tales (2008–2010, Burákovy povídky; spol. režie – V) s titulní postavou omláčeného odtahového vozu a Tales from Radiator Springs (2013, Příběhy z Kardanové Lhoty). Lasseter ve funkci výkonného producenta dohlížel na celou pixarovskou animovanou tvorbu (nominace na Oscara za Příšerky, s.r.o. v kategorii animovaných filmů a za podíl na scénáři Toy Story 3: Příběh hraček

3D), jež vedle prestižních celovečerních snímků obnášela řadu krátkých filmů, zamýšlených často jako doprovodné bonusy pro nosiče DVD. Za podíl na animovaných televizních speciálech Vánoční skřítkové a Vánoční skřítkové: Operace Santa v utajení byl vyznamenán Cenou Emmy. Když v dubnu 2006 Disneyho studio koupilo Pixar, stal se Lasseter uměleckým vedoucím (chief creative officer) animovaných studií Pixaru i Disneyho a navíc byl jmenován hlavním poradcem divize Walt Disney Imagineering, zabývající se návrhy atrakcí pro Disneyho zábavní parky. Jako velký obdivovatel a přítel japonského tvůrce animovaných filmů Hayaa Miyazakiho dohlížel na anglické verze jeho děl a ve funkci výkonného producenta se staral o jejich distribuci. Za celoživotní dílo obdržel Cenu Winsora McCaye (2008), udílenou v rámci výročních animovaných cen Annie, Zlatého lva na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách (2009) a Cenu Cechu amerických producentů (PGA; 2009). – Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak) kr. f. The Adventures of André & Wally B. (1984, André a včela; r. Alvy Ray Smith; anim. – V), Luxo Jr. (1986, Luxo Jr.; + sc., výt., anim., spol. prod.), Red's Dream (1987, Sen o klaunovi; + sc., anim. – V), Tin Toy (1988, Plechový panáček; + sc., anim. – V) a Knick Knack (1989, Knick Knack; + sc., anim.), Toy Story – Příběh hraček (1995, Toy Story; + spol. nám.), Život brouka (1998, A Bug's Life; + spol. nám., hlas), Toy Story 2: Příběh hraček (1999, Toy Story 2; + spol. nám., hlas), Auta (2006, Cars; + spol. nám., spol. sc.), kr. f. Mater and the Ghostlight (2006, Burák a Bludička; + spol. nám. – V) a Burák v Tokiu (2008, Tokyo Mater), Auta 2 (2011, Cars 2; + spol. nám.); (výkonná produkce či podíl na ní, není-li uvedeno jinak; celovečerní filmy) Příšerky, s.r.o. (2001, Monsters, Inc.; r. Pete Docter), Hledá se Nemo (2003, Finding Nemo; r. Andrew Stanton), Úžasňákovi (2004, The Incredibles; r. Brad Bird), Robinsonovi (2007, Meet the Robinsons; r. Stephen Anderson), Ratatouille (2007, Ratatouille; r. Brad Bird), WALL-E (2008, WALL-E; r. Andrew Stanton), Tinker Bell (2008, Zvonilka; r. Bradley Raymond – V), Bolt – pes pro každý případ (2008, Bolt; r. Chris Williams, Byron Howard), Vzhůru do oblak (2009, Up; r. Pete Docter), Tinker Bell and the Lost Treasure (2009, Zvonilka a ztracený poklad; r. Klay Hall – V), Princezna a žabák (2009, The Princess and the Frog; r. John Musker, Ron Clements), Toy Story 3: Příběh hraček 3D (2010, Toy Story 3; r. Lee Unkrich; + spol. nám.), Tinker Bell and the Great Fairy Rescue (2010, Zvonilka a velká záchranná výprava; r. Bradley Raymond – V), Na vlásku (2010, Tangled; r. Nathan Greno, Byron Howard), Medvídek Pú (2011, Winnie the Pooh; r. Stephen J. Anderson, Don Hall), Rebelka (2012, Brave; r. Mark Andrews, Brenda Chapmanová), Zvonilka: Tajemství křídel (2012, Secret of the Wings; r. Bobs Gannaway, Peggy Holmesová), Raubíř Ralf (2012, Wreck-It Ralph; r. Rich Moore), Univerzita pro příšerky (2013, Monsters University; r. Dan Scanlon), Letadla (2013, Planes; r. Klay Hall; + spol. nám.), Ledové království (2013, Frozen; r. Chris Buck, Jennifer Leeová), Zvonilka a piráti (2014, The Pirate Fairy; r. Peggy Holmesová; + spol. nám.), Letadla 2: Hasiči a záchranáři (2014, Planes: Fire & Rescue; r. Bobs Gannaway), Velká šestka (2014, Big Hero 6; r. Don Hall, Chris Williams), Zvonilka a tvor Netvor (2014, Tinker Bell and the Legend of the NeverBeast; r. Steve Loter), V hlavě (2015, Inside Out; r. Pete Docter), The Good Dinosaur (2015; r. Peter Sohn); (výkonná produkce či podíl na ní, není-li uvedeno jinak; krátké filmy) Geriho hra (1997, Geri's Game; r. Jan Pinkava), It's Tough to Be a Bug (1998, Je těžké být broukem; r. Chris Bailey), Pro ptáky (2000, For the Birds; r. Ralph Eggleston), Mike's New Car (2002, Mikeovo nové auto; r. Pete Docter, Roger Gould – V), Exploring the Reef (2003, Objevování útesu; r. Roger Gould – V), Hop a skok (2003, Boundin'; r. Bud Luckey), Jack-Jack Attack (2004, Jack-Jack útočí; r. Brad Bird – V), Koncert pro jednoho (2005, One Man Band; r. Mark Andrews, Andrew Jimenez), Lifted (2006, Únos; r. Gary Rydstrom – V), How to Hook Up Your Home Theater (2007, Jak zapojit domácí kino; r. Kevin Deters, Stevie Wermers-Skeltonová), Your Friend the Rat (2007, Vaši kamarádi hlodavci; r. Jim Capobianco – V), Kouzelník Presto (2008, Presto; r. Doug Sweetland), Glago's Guest (2008, Glagův host; r. Chris Williams), BURN-E (2008, Burn-E: Světlo galaxie; r. Angus MacLane – V), Super Rhino (2009, Superkřeček Bivoj; r. Nathan Greno – V), Partly Cloudy (2009, Polojasno; r. Peter Sohn – V), Dug's Special Mission (2009, Dogova sólová mise; r. Ronnie Del Carmen – V), Prep & Landing (TV–2009, Vánoční skřítkové; r. Stevie Wermers-Skeltonová, Kevin Deters), Day & Night (2010, Den & Noc; r. Teddy

Newton – V), Prep & Landing Stocking Stuffer: Operation Secret Santa (TV–2010, Vánoční skřítkové: Operace Santa v utajení; r. Kevin Deters, Stevie Wermers-Skeltonová), Tick Tock Tale (2010, Příběh hodin; r. Dean Wellins), Balada o Nessie (2011, The Ballad of Nessie; r. Stevie Wermers-Skeltonová, Kevin Deters), Havajské prázdniny (2011, Hawaiian Vacation; r. Gary Rydstrom), La luna (2011, La luna; r. Enrico Casarosa), Pixie Hollow Games (TV–2011, Zvonilka a Velké hry; r. Bradley Raymond), Toy Story: Krátké příběhy (2011, Small Fry; r. Angus MacLane; + spol. nám.), Prep & Landing: Naughty vs. Nice (TV–2011, Vánoční skřítkové: Zlobiví proti hodným; r. Kevin Deters, Stevie Wermers-Skeltonová), Tangled Ever After (2012, Na vlásku šťastně až navěky; r. Nathan Greno, Byron Howard – V), Partysaurus Rex (2012, Partysaurus Rex; r. Mark Walsh; + spol. nám.), Papíry (2012, Paperman; r. John Kahrs), The Legend of Mor'du (2012, Legenda o medvědovi Mordu; r. Brian Larsen – V), Modrý deštník (2013, The Blue Umbrella; r. Saschka Unseld), Mickeyho velká jízda (2013, Get a Horse!; r. Lauren MacMullanová), Toy Story of Terror (2013, Hrůzný příběh hraček; r. Angus MacLane), Party Central (2014; r. Kelsey Mann), Hostina (2014, Feast; r. Patrick Osborne), uvedená jako předfilm k anim. filmu Velká šestka (2014, Big Hero 6; r. Don Hall, Chris Williams), Oslava v Ledovém království (2015, Frozen Fever; r. Chris Buck, Jennifer Leeová), uvedená jako předfilm k hranému filmu Popelka (2015, Cinderella; r. Kenneth Branagh), Láva (2014, Lava; r. James Ford Murphy), uvedená jako předfilm k anim. f. V hlavě (2015, Inside Out; r. Pete Docter).

-mim-

Lawrence, Francis k filmu Hunger Games: Síla vzdoru – 2. část

FRANCIS LAWRENCE (nar. 26. 3. 1971, Vídeň) je synem profesora fyziky a od tří let vyrůstal v Los Angeles. Jako školák natáčel amatérské snímky a po maturitě vystudoval film na losangeleské jezuitské univerzitě Loyola Marymount (LMU; 1991). Díky příteli Mikeu Rosinovi se dostal k režii hudebních videoklipů, jež vynikaly scenáristickou i vizuální invencí. Pracoval se známými umělci (mimo jiné Green Day, Britney Spearsová, Jay-Z, Aerosmith, Jennifer Lopezová, Destiny's Child, Gwen Stefaniová, Shakira) a také režíroval reklamní spoty (McDonald's, Oldsmobile, CoverGirl, Coca-Cola, Calvin Klein, Bacardi, Bud Light, Disneyland). Úspěšné hudební video s Willem Smithem pro druhý díl Mužů v černém mu umožnilo přechod k celovečerní tvorbě. Vyzkoušel si různé žánry, než po Garym Rossovi převzal režisérské otěže populární dystopické série Hunger Games. I nadále se věnuje realizaci videoklipů (Cena Grammy 2010 za Bad Romance od Lady Gaga). Byl také výkonným producentem televizních seriálů Kings (2009, Králové; + spol. režie) a Touch (2012–2013, Doteky osudu; + spol. režie – TV). – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) komiksový akční horor o neohroženém vymítači démonů Constantine (2005, Constantine) s Keanuem Reevesem, sci-fi podle románu Richarda Mathesona Já, legenda (2007, I Am Legend) s Willem Smithem v úloze vědce, jenž jako jediný člověk přežil pandemii, milostný příběh z cirkusu v době hospodářské krize, natočený podle bestselleru Sary Gruenové, Voda pro slony (2011, Water for Elephants) s Reese Witherspoonovou, Robertem Pattinsonem a Christophem Waltzem, neprodaný pilotní snímek Gotham (TV–2012; + spol. prod.), filmy podle románové série Suzanne Collinové Hunger Games: Vražedná pomsta (2013, The Hunger Games: Catching Fire), Hunger Games: Síla vzdoru 1. část (2014, The Hunger Games: Mockingjay – Part 1) a Hunger Games: Síla vzdoru – 2. část (2015, The Hunger Games: Mockingjay – Part 2) s Jennifer Lawrenceovou v roli vůdkyně odporu proti totalitě budoucnosti.

-mim-

Leconte, Patrice k filmu Dejte mi pokoj!

PATRICE LECONTE (vlastním jménem Patrice Claude François Leconte, nar. 12. 11. 1947, Paříž) strávil dětství v Tours a v patnácti letech začínal jako amatérský filmař. Dva roky studoval na filmové škole IDHEC, kde zaujal svými krátkými filmy (včetně animovaných), plných bizarností a novoromantického desperátství: Au-del de l'horizon (1968, Za obzorem), Autoportrait (1969, Autoportrét), La tiare d'Almendros (1969, Almendrosova tiára), L'espace vital (1970, Životní prostor), Le laboratoire de l'angoisse (1970, Laboratoř úzkosti), And My

Name Is Marcel Gotlib ou Tout à la plume, rien au pinceau (1970, A moje jméno je Marcel Gotlib aneb Všechno perem, nic štětcem), La famille heureuse (1973, Šťastná rodina), L'assassin n'est pas l'antiquaire (1975, Vrahem není starožitník). Přispíval svými texty do revue Cahiers du Cinéma (1968–1969), jako karikaturista a autor komiksů spolupracoval s časopisem Pilote (1970–1974) a asistoval Walerianu Borowczykovi na filmu Blanche (1971). Od poloviny 70. let natáčí celovečerní filmy. Komerčně úspěšné komedie obsazoval většinou herci z někdejších kabaretních sdružení Café de la Gare a Le Splendid, ale často využíval i Jeana Rocheforta. Od komedie Tandem (pět nominací na Césara v hlavních kategoriích) postupně přešel k umělecky ambicioznějším projektům. Za titul Nemravná nevinnost získal Césary za nejlepší film a režii, Zlatého Huga na Mezinárodním filmovém festivalu v Chicagu, Cenu BAFTA a Donatellova Davida za cizojazyčný film. S filmem Dívka na mostě se zúčastnil Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech 1999. Příležitostně se věnuje tvorbě reklamních spotů (například Héritage, Chanel, Caprice des Dieux) a divadelní režii (nejčastěji v pařížském divadle Atelier). Je autorem několika knih, mimo jiné komiksů Gazul et Cie (1975, Gazul a spol.) a Gazul Club (2007), autobiografie Je suis un imposteur (1998, Jsem podvodník), románů Les femmes aux cheveux courts (2009, Ženy s krátkými vlasy) a Riva Bella (2011) a esejů J'arrête le cinéma (2011, Zastavím film). – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* parodie na francouzské detektivky z 50. let Les vécés étaient fermés de l'intérieur (1975, Záchody byly zavřeny zevnitř; + spol. sc.), úspěšné veselohry o příhodách skupinky turistů na africkém pobřeží Les bronzés (1978, Dovolená po francouzsku; + spol. sc. – TV) a v horském letovisku Les bronzés font du ski (1979, Dovolená po francouzsku 2; + spol. sc. – TV), příběh sobce, který rozvrátí poklidnou idylu páru, u něhož se ubytuje, Viens chez moi, j'habite chez une copine (1980, Přijď ke mně, bydlím u kamarádky; + spol. sc.), burleskní komedie o váhavých vztazích dvou samotářských sousedů Ma femme s'appelle Reviens (1981, Moje žena se jmenuje Vrať se; + spol. sc.), kriminální komedie o dvou policistech, vyšetřujících banální případ kradených šeků, Circulez, y'a rien à voir (1982, Rozejděte se, není tu nic k vidění; + spol. sc.), thriller o policistovi, který v převlečení za uprchlého trestance zorganizuje rafinované vyloupení mafiánského kasina, Spécialisté (1984, Les spécialistes), komediální road movie o přátelství známého moderátora a jeho technika Tandem (1986; + spol. sc. – TV), drama osamělého muže podle románu Georgese Simenona Monsieur Hire (1988, Pan Hire; + spol. sc. – TV), komorní melancholické melodrama o stárnoucím muži, pohrouženém do vzpomínek na dětství a na ženu, Manžel kadeřnice (1990, Le mari de la coiffeuse; + nám., spol. sc.), epizoda Lettre à Mikhaïl Gorbatchev (Dopis Michailu Gorbačovovi) z filmu Contre l'oubli (1991, Abychom nezapomněli), kr. hraná etuda o bubeníkovi při provedení Ravelovy skladby Le batteur du Boléro (1992, Bubeník Bolera; + sc.), černá komedie o třech mužích různého věku a odlišných názorů na ženy Tango (1992 – V), přepis románu Patricka Modiana Le parfum d'Yvonne (1994, Yvonnin parfém; + sc.), epizoda La Ciotat 1996 z kolektivního dok. ke 100. výročí kinematografie Lumière et compagnie (1995, Lumière & spol. – TV), komedie o peripetiích tří jevištních veteránů Les grands ducs (1996, Velká cesta; + spol. sc. – V), kostýmní konverzační příběh o intrikách na dvoře Ludvíka XVI. Ridicule (1996, Nevinné krutosi – TV), akční komedie o dvou socích ve sporu o otcovství Poloviční šance (1997, 1 chance sur 2; + spol. sc.), romantická komedie o putování cirkusového vrhače nožů s dívkou, kterou zachránil před sebevraždou, La fille sur le pont (1998, Dívka na mostě), autentické historické melodrama ze severního Atlantiku v polovině 19. století Prokletí ostrova Saint-Pierre (2000, La veuve de Saint-Pierre; + spol. sc.), příběh nevšední lásky zaměstnance lunaparku a citově zraněné mladé ženy Félix et Lola (2000, Félix a Lola; + spol. sc.), milostné drama dvou „zaměstnanců“ pařížského nevěstince těsně po skončení druhé světové války Rue des plaisirs (2001, Ulička rozkoší), kriminální drama o náhodném setkání zcela rozdílných mužů (učitele a gangstera) L'homme du train (2002, Muž z vlaku – V), komorní psychologická komedie o dvou nešťastných a osamělých lidech, jež svede dohromady náhoda, Confidences trop intimes (2004, Příliš důvěrná tajemství – TV), dok. esej, zachycující přírodní krásy a život obyvatel Kambodžského království, Dogora (2004, Dogora – Ouvrons les yeux), pokračování prázdninových setkání

skupinky přátel po více než 25 letech na Sardinii *Les bronzés 3: amis pour la vie* (2006, *Dovolená po francouzsku 3 – TV*), smutná komedie o napravení jednoho sobce a o hodnotách skutečného přátelství *Mon meilleur ami* (2006, *Můj nejlepší přítel*; + spol. sc. – TV), epizoda z kolektivního f. na podporu kampaně proti domácímu násilí *Dix films pour en parler* (2007, *Deset filmů, aby se o tom mluvilo*), kr. f. *Trac* (2007, *Tréma*), komedie z lyžařského centra v městečku, usilujícím stát se prvotřídní turistickou destinací, *La guerre des miss* (2008, *Válka krásek – TV*), romantická komedie o mladé ženě, která opustí obsedantního staršího partnera a nevázaně si užívá cestu napříč Francií s bratrskou dvojicí automechaniků, *Voir la mer* (2011, *Vidět moře*; + sc.), anim. černá hudební komedie podle knihy Jeana Teulého *Obchod pro sebevrahy* (2012, *Le magasin de suicides*; + sc., písňe), nevydařené romantické drama milostného trojúhelníku z doby před a během první světové války *A Promise/Une promesse* (2013, *Slib*; + spol. sc.), konverzační komedie podle hry Floriana Zelleru o zkažené sobotě jednoho egoisty *Dejte mi pokoj!* (2014, *Une heure de tranquillité*); (herec) *L'an 01* (1972, *Rok 01*; r. Jacques Doillon), *Pinot, simple flic* (1984, *Pinot, prostě polda*; r. Gérard Jugnot), *Le fils de Gascogne* (1994, *Gascogneův syn*; r. Pascal Aubier), *Mes stars et moi* (2008, *Mé hvězdy a já*; r. Laetitia Colombaniová – TV). -fik-

Leeová, Jennifer k filmu *Oslava v Ledovém království*

JENNIFER LEEOVÁ (vlastním jménem Jennifer Michelle Rebecchi, nar. 1971, East Providence, Rhode Island), žila po rozvodu rodičů s matkou a sestrou. Získala bakalářský titul z angličtiny na Univerzitě v New Hampshire a pracovala v New Yorku jako grafička v nakladatelství Random House. V roce 1995 si změnila příjmení po matce. Později vystudovala výtvarné umění na Kolumbijské univerzitě (2005), kde se seznámila s Philem Johnstonem, se kterým se podílela na krátkém filmu *Tisíc slov* a který ji později přivedl do studia Disney Animation ke spolupráci na scénáři filmu *Raubíř Ralf*. Potom se prosadila projektem *Ledového království*, nejdříve jako spoluscenáristka a později i jako spolurežisérka. Za snímek získala spolu s Chrisem Buckem Oscara a Cenu BAFTA za nejlepší animovaný film. Po krátkém filmu *Oslava v Ledovém království* pokračuje v přípravách pokračování úspěšného titulu. – *Filmografie*: (spolurežie, není-li uvedeno jinak) kr. hraný f. *A Thousand Words* (2004, *Tisíc slov*; r. Phil Johnston; spol. prod., asistentka režie), anim. f. *Raubíř Ralf* (2012, *Wreck-It Ralph*; spol. sc.), nová animovaná verze pohádky Hanse Christiana Andersena, v níž se statečná Anna vydává s přáteli zachránit sestru Elsu, uvězněnou zlou královnou, *Ledové království* (2013, *Frozen*; spol. r. Chris Buck; + spol. sc.), kr. anim. groteska o přípravě Anniných narozenin *Oslava v Ledovém království* (2015, *Frozen Fever*; spol. r. Chris Buck; + spol. sc.). -tbk-

Lester, Richard k filmu *Perný den*

RICHARD LESTER (nar. 19. 1. 1932, Filadelfie, Pensylvánie) vyrůstal v předměstském Jenkintownu. Jako zázračné dítě byl v patnácti přijat na Pensylvánskou univerzitu v rodném městě, kde vystudoval klinickou psychologii (1947–1951). Praxi však neprovozoval a raději se věnoval svým hudebním zálibám. Živil se jako pianista v nočních klubech a nastoupil v místní televizní stanici jako pomocná síla. Přes práci asistenta a produkčního se záhy uplatnil jako autor i režisér živě natáčených pořadů. Jako novinář se dostal do Londýna a od roku 1955 tu působil v nově založeném kanálu ITV. Po nezdařeném pokusu o vlastní estrádní pořad (*The Dick Lester Show*) se na něho obrátil komik Peter Sellers s žádostí o vytvoření komediálního seriálu ve stylu populárního rozhlasového pořadu *The Goon Show*. Výsledkem byly úspěšné pořady *The Idiot Weekly*, *Price 2d* (1956, *Týdeník idiotů, cena 2 pence*), *A Show Called Fred* (1956, *Show jménem Fred*) a *Son of Fred* (1956, *Fredův syn*), na nichž spolupracoval jako režisér a producent a v nichž vedle Sellerse účinkovali například Graham Stark a Spike Milligan. Režijně se podílel i na dalších seriálech, mimo jiné na kriminálním *Mark Saber* (1954) a na komediálních *After Hours* (1958–1959, *Po zavírací době*; + spol. sc., spol. prod.) a *Room at the Bottom* (1964, *Místo dole*; + prod.). S Peterem Sellersem znovu spolupracoval na krátké grotesce *Hop a skok a stop*, natočené za dva dny na londýnském předměstí, která vzbudila zaslouženou pozornost (mimo jiné nominace na Oscara) a dostala se do kin. Prosadil

se dvěma úspěšnými filmy skupiny Beatles, v nichž plně uplatnil svůj smysl pro fyzický humor a groteskní nadsázku. Mnohé z jím použitých postupů (využívání různých záběrových úhlů při snímání živých vystoupení či frenetický střih) se staly základem pozdější klipové estetiky. Mezi beatlesovskými snímky vzniklo jeho nejvýše ceněné dílo Fortel a jak ho získat (Zlatá palma na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes). Veselohernímu žánru zůstal do konce kariéry až na výjimky věrný, ale jeho další výtvoř se vyznačují značnou nevyrovnaností. Vedle ambiciózních nezdarů (Jak jsem vyhrál válku, Obývací ložnice) lze mezi nimi nalézt například i jeden z nejlepších amerických filmů konce 60. let Petulie, přesvědčivě zachycující ovzduší tehdejší doby. Pozdější Lesterova tvorba přinesla jednoznačný příklon k mainstreamu a také poměrně zdařilé výlety do jiných žánrů, ať ke katastrofickému filmu (Ohrožení Britannicu) nebo westernu (Butch a Sundance: Začátky). Největší divácký ohlas měly jeho adaptace známých předloh Tři mušketýři a Supermana. Pravidelně se vracel k natáčení reklamních spotů, jimiž v 60. letech začínal a jež měly zásadní vliv na podobu jeho filmů. Režijní dráhu se rozhodl ukončit po tragické nehodě blízkého přítele, herce Roye Kinneara, který podlehl zraněním po pádu z koně při natáčení Návratu mušketýřů. Byl průvodcem pětidílného dokumentárního seriálu BBC o historii britského filmu Hollywood U. K. (1993). Za celoživotní tvorbu byl vyznamenán Kristiánem na pražském Febiofestu (2013), jehož osobně převzal, a Cenou LAFA (2013). Ve spolupráci s režisérem Stevenem Soderberghem vznikla kniha jejich rozhovorů, nazvaná Getting Away with It (1999, Jak to zvládnout) a doplněná Soderberghovým deníkem z doby, kdy zanevřel na hollywoodský systém. Od srpna 1956 je Lesterovou manželkou tanečnice a choreografka Deirdre Smithová, s níž vychoval dvě děti. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. f. Hop a skok a trop (1959, The Running Jumping & Standing Still Film; + spol. sc., kam., hudba, spol. střih, herec), hudební komedie Jazzová revue (1962, It's Trad, Dad!), pokračování klasické komedie ze smyšleného velkovévodství Myš, která řvala, nazvané The Mouse on the Moon (1963, Myš na Měsíci), v němž Sellersovy postavy ztělesnili Margaret Rutherfordová a Ron Moody, hudební komedie Perný den (1964, A Hard Day's Night; + herec) se skupinou Beatles, adaptace divadelní hry Ann Jellicoeové Fortel a jak ho získat (1965, The Knack... and How to Get It; + herec) s Ritou Tushinghamovou, další film s Beatles, opět nazvaný podle jejich písně Pomoc! (1965, Help), adaptace jevištního muzikálu A Funny Thing Happened on the Way to the Forum (1966, V Římě na place byla legrace – TV) se Zerem Mostelem, Philem Silversem a Busterem Keatonem, přepis satirického románu Patricka Ryana How I Won the War (1967, Jak jsem vyhrál válku; + prod. – TV) s Michaelem Crawfordem a Johnem Lennonem, drama nešťastně provdané dívky a rozvedeného lékaře, natočené v San Franciscu, Petulia (1968, Petulie – TV) s Julií Christieovou a Georgem C. Scottem, surrealistická komedie o životě hrstky obyvatel v troskách Londýna po nukleární válce The Bedsitting Room (1969, Obývací ložnice; + prod.) s Ritou Tushinghalmovou a Ralphem Richardsonem, originální dvoudílná adaptace slavného Dumasova románu Tři mušketýři (1973, The Three Musketeers) a Tři mušketýři II. díl (1974, The Four Musketeers) s Michaelem Yorkem, Oliverem Reedem, Richardem Chamberlainem, Frankem Finlayem a Raquel Welchovou, katastrofický film Ohrožení Britannicu (1974, Juggernaut) s Richardem Harrisem, Omarem Sharifem a Davidem Hemmingsem, kostýmní parodie Royal Flash (1975 – V) s Malcolmem McDowelllem, parafráze slavné zbojnické legendy Robin and Marian (1976, Robin a Mariana – V) s Seanem Connerym a Audrey Hepburnovou, adaptace jevištní komedie Terrence McNallyho z prostředí newyorských pánských lázní The Ritz (1976) s Jackem Westonem a Ritou Morenoovou, western o známých lupičích Butch and Sundance: The Early Days (1979, Butch a Sundance: Začátky – TV) s Tomem Berengerem a Williamem Kattem, drama z posledních dnů Batistova režimu, nazvané Cuba (1979) s Seanem Connerym a Brooke Adamsovou, dobrodružné filmy Superman II (1980 – V), jehož režii převzal po Richardu Donnerovi, a Superman III (1983 – V) s Christopherem Reevem v titulní úloze, bláznivá kriminální komedie Finders Keepers (1984, Prachy v rakvi – TV), chabý pokus o navázání na mušketýrské filmy The Return of the Musketeers (1989, Návrat mušketýřů – TV) se stejným hereckým obsazením, kr. dok. Paul McCartney (1989) a navazující dok. záznam z úspěšného světového

turné bývalého Brouka Get Back (1991, Get Back), do nějž zařadil i záběry z vlastních beatlesovských filmů.

-mim-

Letterman, Rob k filmu Husí kůže

ROB LETTERMAN (vlastním jménem Robert Aaron Letterman, nar. 31. 12. 1969, Havaj) byl v mládí obdivovatelem Spielbergových filmů a po maturitě na Středopacifickém institutu (Mid-Pac) v Honolulu absolvoval Jihokaliifornskou univerzitu (USC). Zaujal krátkým animovaným westernem Los Gringos (1999) a dostal práci v DreamWorks Animation. Podílel se na animovaných snímcích Příběh žraloka (nominace na výroční cenu Annie za scénář) a Monstra vs. Vetřelci, než úspěšně přešel k hrané tvorbě, v níž dominantní úlohu mají vizuální efekty. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* anim. podmořské dobrodružství Příběh žraloka (2004, Shark Tale; spol. r. Vicky Jensenová, Bibo Bergeron; + spol. sc.), anim. parodie na sci-fi a katastrofické filmy Monstra vs. Vetřelci (2009, Monsters vs. Aliens; spol. režie Conrad Vernon; + spol. nám., spol. sc., hlas), volná adaptace satirického románu Jonathana Swifta Gulliverovy cesty (2010, Gulliver's Travels) s Jackem Blackem v titulní úloze, hororová rodinná komedie Husí kůže (2015, Goosebumps) s Jackem Blackem v roli autora dětských strašidelných knížek R. L. Stinea.

-mim-

Loach, Ken k filmu Jimmyho tančírna

KEN LOACH (vlastním jménem Kenneth Charles Loach, nar. 17. 6. 1936, Nuneaton, Warwickshire, Anglie) pochází z dělnické rodiny. Dva roky sloužil jako písař u Královského letectva a pak vystudoval práva na Oxfordské univerzitě, kde se také intenzivně věnoval dramatu. Nějaký čas strávil jako herec a asistent u repertoárové divadelní společnosti a v roce 1963 nastoupil u BBC jako režisérský elév. Podílel se na epizodách známých televizních seriálů Z Cars (Policejní auta) nebo Diary of a Young Man (Deník mladého muže) a v polovině 60. let navázal dlouholetou spolupráci s dramaturgem a producentem Tonym Garnettem, s nímž vytvořil sérii původních, sociálně-kritických dramát, vysílaných v rámci oceňovaného pořadu The Wednesday Play a tematicky i formálně navazujících na známé britské obrodné hnutí Free Cinema. Díky jejich úspěchu mohli s Garnettem založit výrobní společnost Kestrel Films, v jejímž rámci vzniklo jeho nejlepší rané filmové dílo Kes (Křišťálový glóbus na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech 1970, nominace na Cenu BAFTA za scénář a za režii). Až do 90. let pracoval převážně v televizi a často čelil politické cenzuře. Jeho pozdější filmy, u nichž Garnetta vystřídala producentka Rebecca O'Brienová, i nadále výrazně odrážejí tvůrcovy radikální levicové názory. Díky promyšlenější dramaturgii a atraktivnějšímu hereckému obsazení se však staly divácky přitažlivějšími. Také posbíraly mnohá ocenění na světových festivalech (Cannes, Valladolid, Havana, Berlín, Benátky a jiné) a čtyřikrát byly nominovány na Cenu BAFTA za nejlepší britský film (Pršící kameny, Země a svoboda, Carlina píseň, Jmenuji se Joe). Největšího ohlasu dosáhl působivým dramatem Zvedá se vítr, za nějž mimo jiné získal Zlatou palmu na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes 2006. Jeho celoživotní tvorba byla vyznamenána Cenou Michaela Balcona (BAFTA; 1993), Britskou nezávislou filmovou cenou (1998), na londýnském festivalu Raindance (1998), na Festivalu britského filmu v Dinardu (2002), na Mezinárodním filmovém festivalu v Locarnu (2003), Cenou Dilys Powellové (2005), udílenou Kruhem londýnských filmových kritiků, čestným členstvím v Britské akademii filmového a televizního umění (BAFTA; 2005), Evropskou filmovou cenou (2009), Výroční cenou Asociace českých filmových klubů (2010) a na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně (2014). Loach odmítl v 70. letech přijmout titul Officer of the British Empire (OBE). Několikrát navštívil Českou republiku. V červenci 1962 se oženil s Lesley Ashtonovou, kterou poznal jako sekretářku u divadelní společnosti a s níž měl pět dětí. Jejich syn Jim Loach (nar. 1969) pracuje jako televizní režisér a dcera Emma Loachová (nar. 1972) je dokumentaristka. – *Filmografie: (neúplná; režie, není-li uvedeno jinak)* drama vzestupu jednoho gangstera Tap on the Shoulder (TV–1964, Poklepání na rameno), příběh manželského páru, jenž se kvůli oblečení stane v hospodě terčem výpadů, Wear a Very Big Hat (TV–1965, Vezmi si hodně velký klobouk), drama horkokrevného

mladíka, z něhož se za mřížemi stane vrah, *Three Clear Sundays* (TV–1965, Tři neděle bez mráčku), polemizující o trestu smrti, realistický příběh o problémech tří mladých dělnic *Up the Junction* (TV–1965, Na křižovatce), jímž vzbudil značnou pozornost, muzikál *The End of Arthur's Marriage* (TV–1965, Konec Arthurova manželství), příběh dvanáctiletého chlapce, jehož rodiče jsou ve vězení, *The Coming Out Party* (TV–1965, Večírek na přivítanou), drama mladých matek bez domova *Cathy Come Home* (TV–1966, Cathy, pojď domů; + sc.), jež vzbudilo polemický ohlas, kontroverzní portrét schizofreničky *In Two Minds* (TV–1967, Ve dvou myslích), příběh dívky z londýnského předměstí podle románu Nell Dunnové *Smůla na patách* (1967, *Poor Cow*; + sc.), drama fotbalových fanoušků *The Golden Vision* (TV–1968, Zlatá vize), drama liverpoolských přístavních dělníků *The Big Flame* (TV–1969, Velký plamen), adaptace románu Barryho Hinese o chlapci ze severoanglického hornického městečka, jehož jedinou životní radostí je ochočená poštolka, *Kes* (1969, *Kes*; + spol. sc.), neodvysílaný kritický dok. *In Black and White* (TV–1969, Černobílý pohled) o nadaci *Save the Children*, drama sklářské stávky *The Rank and File* (TV–1971, Řadoví zaměstnanci), drama rodiny, která se sejde při pohřebním obřadu, *After a Lifetime* (TV–1971, Po jednom životě), remake vlastního televizního snímku *Ve dvou myslích*, nazvaný *Family Life* (1971, Rodinný život), střm. adaptace dvou Čechovových povídek *A Misfortune* (TV–1972, Rána osudu; + sc.) s Benem Kingsleym, čtyřdílná minisérie, zachycující politizaci dělnické rodiny po první světové válce, *Days of Hope* (TV–1975, Dny naděje), drama z hornického prostředí *The Price of Coal* (TV–1977, Cena uhlí), kostýmní dobrodružný snímek pro mládež podle románu Leona Garfielda *Black Jack* (1979, Černý Jack; + sc.), přepis Hinesova románu *The Gamekeeper* (TV–1980, Hajný; + sc.), dok. f. *Auditions* (TV–1980, Konkurzy; + prod.), dok. o stávce ocelářů *A Question of Leadership* (TV–1981, Otázka vedení; + prod.), příběh mladíka, marně hledajícího práci, *Looks and Smiles* (1981, Pohledy a úsměvy), neodvysílaný čtyřdílný dok. o odborovém hnutí *Questions of Leadership* (TV–1983, Otázky vedení), kontroverzní dok. o hornické stávce *Which Side Are You On?* (TV–1984, Na čí jsi straně?; + prod.), příběh východoněmeckého písničkáře, který emigruje na západ, *Fatherland* (1986, Otčina – TV), politické drama ze Severního Irska 80. let *Hidden Agenda* (1990, Tajné složky – TV) s Brianem Coxem a Frances McDormandovou, příběh stavebního dělníka *Riff-Raff* (1990, Lůza – TV) s Robertem Carlylem, drama nezaměstnaného otce rodiny *Raining Stones* (1993, Pršící kameny – TV), příběh svobodné matky, obviněné ze zanedbávání rodičovské péče, *Ladybird Ladybird* (1994), drama z občanské války ve Španělsku *Země a svoboda* (1995, *Land and Freedom*), příběh glasgowského řidiče autobusu, jenž se zaplete s nikaragujskou přistěhovalkyní, *Carla's Song* (1996, Carlina píseň – TV) s Robertem Carlylem, střm. dok. o stávce přístavních dělníků *The Flickering Flame* (TV–1996, Mihotavý plamen), příběh idealistického alkoholika *Jmenuji se Joe* (1998, *My Name Is Joe*) s Peterem Mullanem, příběh právníka, zasazujícího se o práva hispánských dělnic v Los Angeles, *Bread and Roses* (2000, Chléb a růže – TV) s Adrienem Brodym, drama *The Navigators* (2001, Výhybkáři – TV), příběh skotského teenagera *Sweet Sixteen* (2002, Sladkých šestnáct), britská epizoda (+ spol. sc.) z filmu *11'09"01* (2002, *11'09"01 – September 11*), drama mezirasového milostného vztahu *Ae Fond Kiss...* (2004, Něžný polibek), třetí závěrečná epizoda z povídkového filmu *Tickets* (2005, Jízdenky), drama irského odboje proti britské nadvládě *Zvedá se vítr* (2006, *The Wind That Shakes the Barley*) s Cillianem Murphym, závěrečný segment *Happy Ending* (Šťastný konec) z kolektivního filmu *Chacun son cinéma* (2007, Každému jeho film), příběh přistěhovalců v Británii *It's a Free World...* (2007, Svobodný svět; + spol. prod. – TV), životní příběh legendárního fotbalisty *Looking for Eric* (2009, Hledá se Eric; + spol. prod.) s Ericem Cantonou, drama z Iráku – *Route Irish* (2010-TV), hořká sociální komedie *Andělský podíl* (2012, *The Angels' Share*), dok. o poválečné Británii *Spirit of 45* (2012, *The Spirit of '45*; + sc.), příběh levicového aktivisty Jamese Graltona, jenž byl jako jediný Ir deportovaný z vlasti, *Jimmyho tančírna* (2014, *Jimmy's Hall*).

-mim-

MacFarlane, Seth k filmu Méďa 2

SETH MacFARLANE (vlastním jménem Seth Woodbury MacFarlane, nar. 26. 10. 1973, Kent, Connecticut) pochází z učitelské rodiny a odmala se zajímal o kreslení spojené s pohybem. Vystudoval video a animaci na Rhodeislandské škole designu (RISD; 1995). Díky absolventskému filmu Život Larryho získal práci ve společnosti Hanna-Barbera v Los Angeles. Jako scenárista a animátor se podílel na několika televizních seriálech, například Johnny Bravo (1997–2002) a Dexter's Laboratory (1997–2003, Dexterova laboratoř – TV), jejichž ohlas mu zajistil angažmá ve studiu 20th Century Fox, pro něž vytvořil mimořádně úspěšné animované seriály Family Guy (1999–202?, Griffinovi; + spol. sc., spol. písně, spol. prod., hlasy – TV), American Dad! (2005–202?, Americký táta!; + spol. sc., spol. písně, spol. prod., hlasy – TV) a The Cleveland Show (2009–2013, Cleveland show; + spol. sc., spol. prod., hlasy – TV). Byl rovněž tvůrcem série zhruba padesáti animovaných skečů, sponzorovaných řetězcem Burger King, jež se pod titulem Cavalcade of Cartoon Comedy (2008, Kavalkáda animované komedie; + spol. sc., spol. režie, spol. prod., hlasy) objevily na YouTube a později na nosičích DVD. Namluvil různé postavy v dalších animovaných pořadech a jako host vystoupil i v hraných seriálech, mimo jiné Gilmore Girls (Gilmoreova děvčata – TV), Complete Savages (Chlapi sobě – TV), Enterprise (uveden v televizi), The War at Home (Rodinná válka – TV), Flash Forward (Záblesk budoucnosti – TV), a účinkoval v povídce The Pitch (Filmová nabídka; r. Peter Farrelly), rámuující americkou verzi filmu Mládeži nepřístupno (2013, Movie 43), avšak nezařazené do mezinárodního sestřihu promítaného v České republice. V rámci vlastní společnosti Fuzzy Door Productions byl výkonným producentem hraných sitcomů The Winner (2007, Vítěz), Dads (2013–2014, Tátové) a dokumentárního seriálu Cosmos: A Space Odyssey (2014, Kosmos – časoprostorová odysea; + hlas – TV). V hraném filmu se uvedl mimořádně úspěšnou veselohrou Méďa (nominace na Oscara za píseň Everybody Needs a Best Friend), jejíhož titulního plyšáka s nevybíravým slovníkem sám namluvil. V podobném duchu režíroval ještě westernovou parodii Všechny cesty vedou do hrobu, jež však nedosáhla diváckého ohlasu jeho debutu. Věnuje se i hudební kariéře a vydal album písní s doprovodem velkého orchestru Music Is Better Than Words (2011, Hudba je lepší než slova), nominované na Grammy. V únoru 2013 uváděl oscarový ceremoniál. Mladší sestra Rachael MacFarlaneová je herečkou. – *Filmografie: (herec, není-li uvedeno jinak)* Hellboy II: Zlatá armáda (2008, Hellboy II: The Golden Army; r. Guillermo Del Toro; hlas), Tooth Fairy (2009, Víla Zuběnka; r. Michael Lembeck – V), anim. f. The Drawn Together Movie: The Movie! (2010, Animáci, spojte se!; r. Greg Franklin; hlas); *(režie, není-li uvedeno jinak)* kr. anim. f. The Life of Larry (1995, Život Larryho; + sc., výtvarník, animace, střih, hlasy), jehož přepracovaná verze Larry & Steve (1996; + sc., hlasy) byla odvysílána na Cartoon Network a stala se základem pozdějšího seriálu Griffinovi; komedie o nezodpovědném mladíkovi, na jehož život má neblahý vliv požívačný oživlý plyšák, Méďa (2012, Ted; + nám., spol. sc., spol. písně, spol. prod., hlas) s Markem Wahlbergem a Milou Kunisovou, komediální western o bojácném farmářovi, jenž se postaví proslulému pistolníkovi, Všechny cesty vedou do hrobu (2014, A Million Ways to Die in the West; + spol. sc., spol. písně, spol. prod., herec), v němž hrál vedle Charlize Theronové, Amandy Seyfriedové a Liama Neesona, pokračování jeho prvotiny Méďa 2 (2015, Ted 2; + spol. sc., spol. píseň, spol. prod., hlas) s Markem Wahlbergem a Amandou Seyfriedovou. -mim-

Maclean, John k filmu Slow West

JOHN MACLEAN (nar. 197?, Perth, Skotsko) pochází z uměleckého prostředí, jeho rodiče Will Maclean a Marian Levenová jsou výtvarníci. Studoval kresbu a malbu na Edinburské umělecké akademii (ECA) a na Královské umělecké akademii v Londýně (RCA). Působil jako klávesista v kapelách The Beta Band (1997–2004) a The Aliens (2005–2008). Pro tyto skupiny realizoval několik videoklipů, než na mobilní telefon natočil krátký film Man on a Motorcycle (2009, Muž na motocyklu; + sc., střih) a o dva roky později další krátký snímek Pitch Black Heist (2011, Loupež poslepu; + sc., střih), za něž získal Cenu BAFTA v kategorii krátkých filmů. V obou těchto snímcích hrál Michael Fassbender, jenž pak ztělesnil jednu z hlavních

rolí v Macleanově celovečerním debutu, originálním autorském westernu o pátrání šestnáctiletého skotského mladíka po milované dívce v Coloradu v devatenáctém století *Slow West* (2015, *Slow West*; + sc.), za nějž získal Velkou cenu poroty v mezinárodní soutěži Mezinárodního filmového festivalu Sundance 2015. -tbk-

Madden, John k filmu Druhý báječný hotel Marigold

JOHN MADDEN (vlastním jménem John Philip Madden, nar. 8. 4. 1949, Portsmouth, Hampshire) absolvoval bristolskou Clifton College a pak vystudoval literaturu na Cambridgeské univerzitě (1970). Přesídlil do Spojených států, kde pracoval jako režisér v rozhlasu (například adaptace Lucasových *Star Wars*) a později na jevišti. Prosadil se na Broadwayi inscenacemi dramatu Arthura Kopita *Křídla* (1979), hry Julese Feiffera *Dospělí* (1981) a komedie Christophera Duranga *Nevyléčitelní* (1982). Učil rovněž na divadelní fakultě Yaleovy univerzity. V roce 1982 se vrátil do Británie a pracoval v televizi, kde mimo jiné režíroval epizody seriálů *The Return of Sherlock Holmes* (Návrat Sherlocka Holmese – TV), *Inspector Morse* (Inspektor Morse – TV), *The Casebook of Sherlock Holmes* (Z archivu Sherlocka Holmese – TV), *The Storyteller: Greek Myths* (Vypravěč: Řecké mýty). Za televizní snímek *Zabiják* byl nominován na Cenu BAFTA v kategorii nejlepší drama. Jako filmový režisér působil na obou stranách Atlantiku a stal se především zručným adaptátorem jevištních a literárních předloh. Největší ohlas mezi diváky i odborníky mu přinesly historická komedie *Zamilovaný Shakespeare* (mimo jiné nominace na Oscara, na Zlatý glóbus a na Cenu BAFTA za režii) a adaptace románu Deborah Moggachové *Takové pošetilé věci*, nazvaná *Báječný hotel Marigold* (nominace na Cenu BAFTA za nejlepší britský film, nominace na Britskou nezávislou filmovou cenu za nejlepší film a režii). Na Febiofestu 2015, v jehož rámci byla uspořádána přehlídka jeho tvorby, převzal Kristiána za přínos světové kinematografii. Nelze jej zaměňovat s britským televizním scenáristou a režisérem Ianem Maddenem (seriál *Taggart*). – *Filmografie*: (režie, není-li uvedeno jinak) záznamy divadelních inscenací *Wings* (TV–1983, *Křídla*) a *Grown-Ups* (TV–1985, *Dospělí*), venkovské drama *Poppyland* (TV–1985), příběh prokleté lásky *A Wreath of Roses* (TV–1987, *Věnc z růží*), epická minisérie o osudech dvou židovských chlapců *After the War* (TV–1989, *Po válce*; spol. režie John Glenister, Nicholas Renton), drama ženy, jejíž manžel je chladnokrevným vrahem, *The Widowmaker* (TV–1990, *Zabiják* – TV), adaptace románu Edith Whartonové *Ethan Frome* (1992 – TV) s Liamem Neesonem, Patricií Arquetteovou a Joan Allenovou, drama z doby honu na čarodějnice v 50. letech *Golden Gate* (1993 – V) s Mattem Dillonem a Joan Chenovou, tragický příběh mladistvých milenců, delikventa a prostitutky *Meat* (TV–1994, *Maso*) s Jonnym Lee Millerem a Sarah Jane Pottsovou, kriminální drama z populární série *Prime Suspect: The Lost Child* (TV–1995, *Hlavní podezřelý: Unesené dítě* – TV) s Helen Mirrenovou, kriminální thriller o právničce, zatažené do nebezpečné hry, *Truth or Dare* (TV–1996, *Vadí nevadí* – TV) s Helen Baxendaleovou, drama o přátelství královny Viktorie a jejího podkoního *Mrs. Brown* (1997, *Paní Brownová* – V) s Judi Denchovou a Billym Connollym, kostýmní romantický příběh *Zamilovaný Shakespeare* (1998, *Shakespeare in Love*) s Josephem Fiennesem a Gwyneth Paltrowovou, drama z okupovaného řeckého ostrova *Mandolína kapitána Corelliho* (2001, *Captain Corelli's Mandolin*) s Nicolasem Cagem a Penélope Cruzovou, adaptace divadelní hry Davida Auburna *Důkaz* (2004, *Proof*) s Gwyneth Paltrowovou a Anthonyem Hopkinsem, kriminální drama podle románu Elmora Leonarda *Killshot* (2008, *Smrtící úder*; + spol. prod. – V) s Diane Laneovou a Mickeyem Rourke, remake německo-izraelského špionážního thrilleru *Dluh* (2010, *The Debt*) s Helen Mirrenovou a Tomem Wilkinsonem, komediálně laděný příběh britských důchodců v Indii *Báječný hotel Marigold* (2011, *The Best Exotic Marigold Hotel*) a jeho pokračování *Druhý báječný hotel Marigold* (2015, *The Second Best Exotic Marigold Hotel*; + spol. nám., spol. prod.), oba s Maggií Smithovou a Judi Denchovou. -mim-

Mann, Michael k filmu Hacker

MICHAEL MANN (vlastním jménem Michael Kenneth Mann, nar. 5. 2. 1943, Chicago, Illinois) má židovské předky a vyrůstal v etnicky rozmanité chicagské čtvrti Humboldt Park. Vystudoval anglickou literaturu na Wisconsinské univerzitě v Madisonu (1965) a pak absolvoval Londýnskou filmovou školu (1967). Zůstal v Evropě a natáčel reklamní spoty a dokumenty. Na počátku 70. let se vrátil do Spojených států. Uchytil se jako scenárista v televizi, kde se podílel na epizodách kriminálních seriálů Police Story (Kriminální oddělení – TV), Police Woman (Policistka; + spol. režie), Starsky and Hutch (Starsky a Hutch – TV) a Bronk. Prosadil se jako tvůrce detektivního seriálu Vegaš (1978–1981; + spol. režie) a producent dvou populárních seriálů Miami Vice (1984–1989; + spol. sc. – TV), za něž byl nominován na Cenu Emmy, a Crime Story (1986–1988, Kriminální příběh; + spol. sc., spol. režie). Pro televizi režíroval i pozoruhodné drama Míle od Jericha (Cena Cechu amerických režisérů, Cena Emmy za scénář), jež se v některých zemích objevilo také v kinech. Ve filmové tvorbě vyhledává silné dramatické příběhy, které zpracovává ve výrazném vizuálním klíči a s citem pro atmosféru a vnitřní napětí. Největšího ohlasu dosáhl skutečným příběhem Insider: Muž, který věděl příliš mnoho (nominace na Oscara za scénář, režii a film, nominace na Zlatý glóbus za scénář a režii). Od počátku tisíciletí byl předním proponentem digitálního natáčení; za svůj snímek Collateral obdržel Cenu pro digitální film budoucnosti na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách (také Cena NBR za režii). Jako producent získal Ceny PGA, BAFTA a oscarovou nominaci za životopisné drama Letec. Občas natáčí reklamy (například Mercedes-Benz, Nike, Ferrari) a i nadále pracuje pro televizi. Podílel se na produkci dvou snímků, inspirovaných skutečností, Drogové války: Camarenův příběh (Cena Emmy) a Drogové války: Kokainový kartel (nominace na Cenu Emmy) a byl výkonným producentem krimiseriálu Robbery Homicide Division (2002–2003, Po stopách zločinu – TV), seriálu z dostihového prostředí Luck (2011–2012; + spol. režie – TV) a dokumentárního seriálu o válečných fotografech Witness (2012, Svědci za objektivem – TV). Jeho druhou manželkou se v roce 1974 stala malířka Summer Mannová, s níž má čtyři dcery. Dvě z jeho pěti dětí pracují u filmu, nejstarší Ami Canaan Mannová jako scenáristka a režisérka a její nevlastní sestra Aran Reo Mannová jako výtvarnice. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. dok. o pařížských studentských bouřích Insurrection (1968, Povstání), kr. abstraktní snímek Jaunpuri (1970; + kam., prod.), střm. dok. z cesty po Americe 17 Days Down the Line (1972, Nepřetržitých 17 dnů; + kam., prod.), příběh doživotního vězně, který začne trénovat běh na střední tratě s cílem dostat se na olympiádu, The Jericho Mile (TV–1979, Míle od Jericha; + spol. sc. – TV), drama profesionálního kasaře Thief (1981, Zloděj; + sc., spol. prod. – V) s Jamesem Caanem, horor z druhé světové války o oddílu německých vojáků na východní frontě, masakrovaných neznámou silou, The Keep (1983, Pevnost; + sc. – TV), adaptace kriminálního thrilleru Thomase Harrise Červený drak pod názvem Manhunter (1986, Lovec lidí; + sc. – V), kriminální thriller L. A. Takedown (TV–1989, Přepadení v Los Angeles; + sc., spol. prod. – TV), který měl být pilotem televizního seriálu, romantický příběh podle známého románu Jamese Fenimora Coopera Poslední Mohykán (1992, The Last of the Mohicans; + spol. sc., spol. prod.) s Danielem Day-Lewisem, remake Přepadení v Los Angeles pod názvem Nelítostný souboj (1995, Heat; + sc., spol. prod.) s Alem Pacinem a Robertem De Nirem, psychologické drama propuštěného pracovníka tabákového koncernu, který se rozhodne odhalit v exponovaném televizním pořadu zákulisí bývalého zaměstnavatele, Insider: Muž, který věděl příliš mnoho (1999, The Insider; + spol. sc., spol. prod.) s Russellem Crowem, životopisný snímek o proslulém boxerovi Ali (2001; + spol. sc., spol. prod. – V) s Willem Smithem, příběh nájemného vraha Collateral (2004, Collateral; + spol. prod.) s Tomem Cruisem, kriminální film, inspirovaný stejnojmenným televizním seriálem, Miami Vice (2006, Miami Vice; + sc., spol. prod.) s Colinem Farrellem a Jamiem Foxxem, drama boje federálních agentů proti chicagským gangsterům v 30. letech Veřejní nepřátelé (2009, Public Enemies; + spol. sc., spol. prod.) s Johnnym Deppem v úloze Johna Dillingera, kriminální thriller Hacker (2015, Blackhat; + spol. prod.) s Chrisem Hemsworthem; (podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) drama sjezdaře, který se snaží o comeback, Swan

Song (TV–1980, Labutí píseň; r. Jerry London; spol. sc.), akční drama o boji s překupníky drog Band of the Hand (1986, Pětčlenná parta; r. Paul Michael Glaser), dva snímky o boji proti narkomafii Drug Wars: The Camarena Story (TV–1989, Drogové války: Camarenův příběh; r. Brian Gibson; + spol. nám.) a Drug Wars: The Cocaine Cartel (TV–1991, Drogové války: Kokainový kartel; r. Paul Krasny), paradokument o vzniku stěžejního černošského filmu Sweet Sweetback's Baad Asssss Song, nazvaný How to Get the Man's Foot Outta Your Ass (2003, Jak se zbavit lidský nohy ve vlastním zadku; r. Mario Van Peebles), biografie Howarda Hughese Letec (2004, The Aviator; r. Martin Scorsese), politický thriller Království (2007, The Kingdom; r. Peter Berg), akční Hancock (2008, Hancock; r. Peter Berg; + herec), kriminální drama Texas Killing Fields (2011, Texaský kat; r. Ami Canaan Mannová – V). -mim-

Marsh, James k filmu Teorie všeho

JAMES MARSH (nar. 30. 4. 1963, Truro, Cornwall) vystudoval díky stipendiu angličtinu na Oxfordské univerzitě. Praktické zkušenosti získal jako střihač a od 90. let pracoval v BBC jako dokumentarista. V roli producenta se podílel na seriálech Tales of Rock'N'Roll (1993, Příběhy rokenrolu) a Arena (1993; + spol. režie) a za televizní film Wisconsiný výlet za smrtí byl oceněn Zvláštním uznáním FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v San Sebastiánu a nominací na Cenu BAFTA v kategorii specializovaných programů. Největšího uznání se mu dostalo za dvojici celovečerních dokumentů Muž na laně, s nímž byl v Karlových Varech (Velká cena poroty na Filmovém festivalu Sundance, Cena za nejlepší dokument na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech, Oscar, Ceny ISA a LAFCa za nejlepší dokument, Cena BAFTA za nejlepší britský film), a Projekt Nim (Cena za režii na Filmovém festivalu Sundance, Cena DGA, nominace na Cenu BAFTA). Prosadil se také v hraném filmu, zejména životopisným dramatem Teorie všeho (Cena BAFTA za nejlepší britský film a nominace na ni za režii). Režiuje i reklamní spoty (například Audi, Coca-Cola, BBC). Pokud zrovna nepracuje, žije s dánskou manželkou a dvěma dcerami v Kodani. – *Filmografie:* (neúplná; režie dokumentů, není-li uvedeno jinak) kr. f. o Janu Švankmajerovi The Animator of Prague (TV–1990, Animátor z Prahy), střm. Troubleman – The Last Years of Marvin Gaye (TV–1994, Potíživista – Poslední roky Marvinu Gaye) o americkém soulovém zpěvákovi, střm. The Burger & the King: The Life & Cuisine of Elvis Presley (TV–1996, Burger a King: Život a kuchyně Elvise Presleyho) o bizarním jídelníčku legendárního zpěváka, střm. John Cale (TV–1998; + dod. kam.) o velšském multiinstrumentalistovi, kronika tragických událostí ve farmářském městečku na sklonku 19. století Wisconsin Death Trip (1999, Wisconsiný výlet za smrtí; + sc., zvuk. efekty, spol. prod.), příběh newyorského fotbalového mužstva bezdomovců The Team (2005, Tým; spol. kam., spol. režie Basia Winogradová), portrét proslulého provazochodce Philippea Petita Muž na laně (2007, Man on Wire), příběh šimpanze, vychovaného newyorskou rodinou jako lidské dítě, Project Nim (2011, Projekt Nim); (režie hraných filmů, není-li uvedeno jinak) drama mladíka, hledajícího svého biologického otce, The King (2005, Král; + spol. sc.) s Gaelem Garciou Bernalem, prostřední část kriminální trilogie podle románové série Davida Peace Red Riding: In the Year of Our Lord 1980 (TV–2009, Vraždy v Yorkshiru: 1980 – TV), thriller podle románu Toma Bradbyho, odehrávajícího se na pozadí severoirského konfliktu, Shadow Dancer (2012, Stínová tanečnice) s Andreou Riseboroughovou a Clivem Owenem, biografie proslulého britského vědce Stephena Hawkinga, postiženého degenerativním onemocněním, Teorie všeho (2014, The Theory of Everything) s oscarovým výkonem Eddieho Redmaynea. -mim-

Marshall, Rob k filmu Čarovný les

ROB MARSHALL (vlastním jménem Robert Marshall, nar. 17. 10. 1960, Madison, Wisconsin) vyrůstal v Pittsburghu a na tamější Carnegie-Mellonově univerzitě vystudoval divadlo se zaměřením na muzikál (1982). Odešel do New Yorku a uplatnil se jako tanečník na Broadwayi (mimo jiné Zorba, The Rink, Cats). Zranění zad ho přivedlo k choreografii. Stal se předním broadwayským choreografem; získal mimo jiné čtyři nominace na prestižní cenu Tony (Polibek pavoučí ženy, Zatracení Yankees, Ona mě miluje, Little Me). Prosadil se inscenací

obnovené premiéry Kabaretu (1998), pro niž připravil choreografii a již spolurežiroval se Samem Mendesem (další dvě nominace na Tony). Uplatnil se také v televizi, nejdřív jako choreograf (nominace na Cenu Emmy za Vánoční výlet a Popelku) a posléze i jako režisér remakem muzikálu Annie (Cena Emmy za choreografii a nominace za režii) a hudebním portrétem známého zpěváka Tony Bennett Show! (Emmy za nejlepší speciál, za režii a za choreografii). V Hollywoodu mimořádně zdařile debutoval filmovou verzí muzikálu Chicago (Cena Cechu amerických režisérů, Cena NBR pro nejlepšího debutanta, nominace za režii na Oscara, na Zlatý glóbus a na Cenu BAFTA), jenž nakonec získal šest Oscarů, včetně sošky za nejlepší film. Jeho životním partnerem a častým spolupracovníkem je choreograf John DeLuca. Mladší sestra Kathleen Marshalllová se rovněž věnuje choreografii. – *Filmografie:* (choreografie) Victor/Victoria (TV–1995, Viktor/Viktorie; r. Blake Edwards), Mrs. Santa Claus (TV–1996, Vánoční výlet; r. Terry Hughes – TV), Cinderella (TV–1997, Popelka; r. Robert Iscove – V), Cradle Will Rock (1999, Kolébka ve větru; r. Tim Robbins); (režie, není-li uvedeno jinak) další verze úspěšného muzikálu podle populárního komiksu z doby hospodářské krize Annie (TV–1999; + choreografie), adaptace jevištního muzikálu Johna Kandra a Freda Ebba z doby prohibice Chicago (2002, Chicago; + spol. choreografie) s Renée Zellwegerovou, Catherine Zeta-Jonesovou a Richardem Gerem, melodramatický příběh podle románu Arthura Goldeny Gejša (2005, Memoirs of a Geisha) s čínskou herečkou Zhang Ziyi v titulní úloze, střm. speciál Tony Bennett: An American Classic (TV–2006, Tony Bennett Show!; + spol. choreografie, spol. prod. – TV), přepis dalšího divadelního muzikálu, inspirovaného slavným Felliniho dílem 8 ½, Nine (2009, Nine; + spol. choreografie, spol. prod.) s Danielem Day-Lewisem, čtvrtá část populární dobrodružné série Piráti z Karibiku: Na vlnách podivna (2011, Pirates of the Caribbean: On Stranger Tides) s Johnnym Deppem a Penélope Cruzovou, adaptace pohádkového jevištního muzikálu Stephena Sondheimy Čarovný les (2014, Into the Woods; + spol. choreografie, spol. prod.) s Meryl Streepovou, Emily Bluntovou a Annou Kendrickovou. -mim-

McGuigan, Paul k filmu Viktor Frankenstein

PAUL McGUIGAN (nar. 19. 9. 1963, Bellshill, Strathclyde, Skotsko) je synem hostinského a začínal jako fotograf v Glasgowě. Natáčel reklamní spoty a také dokumenty pro Channel 4, například Football, Faith and Flutes (Fotbal, víra a flétny) o náboženství a sportovním vyžití v Glasgowě nebo Playing Nintendo with God (Hrát nintendo s Bohem) o dětech nemocných AIDS. Upoutal pozornost hraným debutem Acid House (mimo jiné Cena FIPRESCI na Filmovém festivalu ve Stockholmu, Stříbrný Méliès za nejlepší evropský fantastický film na festivalu Fantasporto). Následujícím drsným dramatem Nejlepší gangster (nominace na Evropskou filmovou cenu v kategorii objev roku) se zařadil k předním britským tvůrcům, své další filmy ovšem natočil vesměs ve Spojených státech, kde také režíroval pilotní díly kriminálního seriálu Thief (2006, Povolání: zloděj – TV) a dramatických seriálů Scandal (2012–2018, Skandál – TV) ze zákulisí washingtonské politiky, Devious Maids (2013–2016, Mazané služky; + spol. prod.) z mondénního prostředí Beverly Hills a Lucky 7 (2013, Šťastných sedm), zrušeného už po druhé epizodě. Režíroval také jednu epizodu seriálu z Broadwaye Smash (2012–2013) a televizní tvorbě se věnoval i v Británii, kde se podílel na lékařské show Monroe (2011–2012; uveden v televizi) a na populární sérii Sherlock s Bernardem Cumberbatchem v úloze proslulého detektiva. Nelze jej zaměňovat s bývalým basistou anglické skupiny Oasis téhož jména (nar. 1971). – *Filmografie:* (režie) černá komedie podle tří povídek kultovního autora Irvinea Welshe Acid House (1998, The Acid House), příběh šéfa londýnského podsvětí Gangster No. 1 (2000, Nejlepší gangster – V) s Malcolmem McDowellem a Paulem Bettanym, středověká detektivní balada podle románu Barryho Unswortha Kdo zabil Tomáše Wellse, nazvaná The Reckoning (2001, Hra o smrti – TV) s Paulem Bettanym a Willemem Dafoem, hraný dok. ze života dvou narkomanů Little Angels (TV–2002, Andílci), příběh ztracené lásky Miluj mě! ...prosím (2004, Wicker Park) s Joshem Hartnettem, Rose Byrneovou a Diane Krugerovou, thriller z newyorského podsvětí Nabít a zabít (2005, Lucky Number Slevin) s Joshem Hartnettem a Brucem Willisem, sci-fi thriller o

lidech se zvláštními schopnostmi Push (2009 – V) s Chrisem Evansem a Dakotou Fanningovou, filmy z sherlockovské série A Study in Pink (TV–2010, Studie v růžové – TV), The Great Game (TV–2010, Velká hra – TV), A Scandal in Belgravia (TV–2011, Skandál v Belgravii – TV) a The Hounds of Baskerville (TV–2011, Psisko baskervillské – TV), horor na motivy románu Mary Shelleyové Viktor Frankenstein (2015, Victor Frankenstein) s Jamesem McAvoyem. -mim-

McQuarrie, Christopher k filmu Mission: Impossible – Národ grázlů

CHRISTOPHER McQUARRIE (nar. 31. 5. 1968, West Windsor, New Jersey) odešel po maturitě do západoaustralského Perthu, kde strávil jeden rok jako pomocný učitel na internátní škole. Po návratu do Spojených států pracoval čtyři roky v jedné newjerseyské detektivní agentuře (jako ochranka v předměstském kině mohl studovat nejen jednotlivé filmy, ale i chování diváků). Když chtěl nastoupit k newyorské policii, požádal ho kamarád ze střední školy Bryan Singer, aby pro něho psal scénáře. McQuarrie čerpal především ze znalosti zločineckého prostředí a kriminální práce, k nimž přidal schopnost psát přesvědčivé, často nejednoznačné postavy a výstižné dialogy. Jejich první spolupráce, thriller o pozdvižení na malém městě, způsobeném kritickým vysíláním místní kabelové televize, Veřejný kanál získal Velkou cenu poroty ex aequo na Filmovém festivalu Sundance. Scénář k dalšímu Singerovu dílu, propracované kriminální šarádě Obvyklí podezřelí mu přinesl nejen řadu ocenění (mimo jiné Oscar, Ceny ISA a BAFTA), ale také časté, byť převážně anonymní hollywoodské zakázky, a především možnost režírovat. Debutoval thrillerem o dvou mladících, kteří se zmocní náhradní matky, jež čeká milionářovo dítě, Únosci s Ryanem Phillippem a Beniciem Del Torem, ale větší ohlas měla adaptace jednoho ze série známých románů Lee Childa s postavou bývalého vojenského policisty Jack Reacher: Poslední výstřel, ve kterém hrál titulní úlohu Tom Cruise, pro něhož často pracuje (Valkýra, Na hraně zítřka). Jeho nejúspěšnějším režijním počinem je další spolupráce s Cruisem, pátý díl oblíbené série o agentu Ethanu Huntovi Mission: Impossible – Národ grázlů. Napsal rovněž scénář k neprodanému pilotu kriminálního seriálu The Underworld (1997, Podsvětí) a poskytl námět k jedné epizodě úspěšného seriálu NYPD Blue (Policie-New York – TV). Je tvůrcem, scenáristou a výkonným producentem seriálu o skupině lidí, uvězněných v opuštěném městečku, Persons Unknown (2010, Město ztracených – TV). – *Filmografie:* (scénář či podíl na něm, není-li uvedeno jinak) Public Access (1992, Veřejný kanál; r. Bryan Singer; + herec), Obvyklí podezřelí (1995, The Usual Suspects; r. Bryan Singer; + herec), Valkýra (2008, Valkyrie; r. Bryan Singer; + spol. prod.), Cizinec (2010, The Tourist; r. Florian Henckel von Donnersmarck), Jack a obři (2013, Jack the Giant Slayer; r. Bryan Singer), Na hraně zítřka (2014, Edge of Tomorrow; r. Doug Liman); (scénář a režie) The Way of the Gun (2000, Únosci – V), Jack Reacher: Poslední výstřel (2012, Jack Reacher), Mission: Impossible – Národ grázlů (2015, Mission: Impossible – Rogue Nation). -mim-

Melfi, Theodore k filmu Miluj souseda svého

THEODORE MELFI (nar. 1971, Brooklyn, New York) se v 80. letech přestěhoval do Missouri a vystudoval psychologii a architekturu na Jihozápadní missourské státní univerzitě v Springfieldu (1993). Odešel do Los Angeles, aby se stal scenáristou, a zpočátku si na živobytí vydělával jako kuchař a noční hlídač parkoviště. Podle scénáře, jež napsal se svou ženou, herečkou Kimberly Quinovou, režíroval v Missouri prvotinu Klikaté cesty, ale v dalších letech se lépe uplatnil jako producent nízkorozpočtových filmů v rámci vlastní společnosti Goldenlight Films. Začal se úspěšně věnovat režii reklamních snímků, například pro MTV (pornoparodie Pizza Guy), L. A. Film Festival (Playground) i pro další klienty (FedEx, McDonald's, Slim-Fast, Bank of America). Realizoval několik krátkých filmů a k celovečerní tvorbě se vrátil dramatem podle skutečného příběhu Miluj souseda svého, jež vzbudilo pozornost na několika festivalech (mimo jiné Toronto, Chicago), bylo nominováno na Zlatý glóbus za nejlepší komedii/muzikál a přineslo mu nabídky z Hollywoodu. – *Filmografie:* (podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) To the Ends of Time (TV–1996,

Vládce času; r. Markus Rothkranz; herec – V), Park Day (1998, Den v parku; r. Sterling Macer, Jr.), Ronnie (2002; r. Chris Haifley), Getno (2004; r. Andras Salamon), Tricks (2004, Finty; r. Jim a Iris Kleinovi), Joe Killionaire (2004; r. Sean Morton), Larva (TV–2005; r. Tim Cox; + druhá režie – V), Game of Life (2007, Životní zápas; r. Joseph Merhi), Bed & Breakfast (2010, Postel se snídání; r. Marcio Garcia); (režie a podíl na produkci, není-li uvedeno jinak) drama tří žen řešících partnerské vztahy Winding Roads (1999, Klikaté cesty; + spol. sc.) s Kimberly Quinovou, Katrinou Bronsonovou a Rachel Hunterovou, kr. filmy The Story of Bob (2005, Bobův příběh; + sc.), The Beneficiary (2008, Obmyšlená osoba), Roshambo (2010, Kámen-nůžky-papír; + sc.) a I Want Candy (2010, Chci Candy; + sc.), příběh mrzoutského válečného veterána a dvanáctiletého chlapce Miluj souseda svého (2014, St. Vincent; + sc.) s Billem Murrayem.

-mim-

Mendes, Sam k filmu Spectre

SAM MENDES (vlastním jménem Samuel Alexander Mendes, nar. 1. 8. 1965, Reading, Berkshire, Anglie) je synem univerzitního profesora a autorky dětských knížek. Po otci je potomkem portugalských přistěhovalců z Trinidadu. Absolvoval Cambridgeskou univerzitu (1987) a začal pracovat jako režisér na různých divadelních scénách, mimo jiné v Royal Shakespeare Company (Troilus a Kressida, Alchymista, Richard III., Bouře) a v National Theatre (Moře, Vzestup a pád Tichého hlasu, Narozeniny, Othello, Král Lear). Za své působení ve funkci uměleckého ředitele znovuotevřeného londýnského divadla Donmar Warehouse (1992–2002) dostal zvláštní Olivierovu cenu. Režíroval tu například Sondheimův muzikál Assassins, Frielovo drama Překlady, slavný muzikál Kabaret (jeho inscenace, spolurežírovaná choreografem Robem Marshalllem, získala v roce 1998 na Broadwayi čtyři Ceny Tony, za muzikálový revival a tři herecké výkony), Mametovo drama Glengarry Glen Ross, Williamsův Skleněný zvěřinec a další Sondheimův muzikál Company (společná Olivierova cena 1996), Hechtovu a MacArthurovu komedii Titulní stránka, upravenou adaptaci Schnitzlerova Reje, nazvanou Pokoj v modré, a klasická díla Večer tříkrálový a Strýček Váňa (společná Olivierova cena 2003). Na Broadwayi se kromě dvou uvedení Kabaretu (1998; 2014) hrály jeho inscenace muzikálu Gypsy a dramatu Davida Harea Vertikální hodina. Jako uznávaný jevištní tvůrce dostal pozvání do Hollywoodu, kde podle scénáře Adama Balla natočil ironický portrét středostavovského života Americká krása, oceněný pěti Oscary (včetně cen za nejlepší film a režii) a jemu samotnému přinesl řadu dalších uznání, mimo jiné Zlatý glóbus, Cenu Cechu amerických režisérů, Cenu LAFA a Cenu londýnských filmových kritiků. Vysoký standard potvrdil i dalšími filmy (mimo jiné nominace na Zlatý glóbus za Nouzový východ), největšího ohlasu ovšem dosáhl dvěma bondovkami (Cena BAFTA za Skyfall v kategorii britských filmů), v nichž se pokusil skloubit dobrodružný akční žánr s hlubším pohledem do psychologie agenta 007. Společně s Pippou Harrisovou a Caro Newlingovou založil v roce 2003 filmovou, televizní a divadelní společnost Neal Street Productions, v níž jako výkonný producent dohlížel mimo jiné na výrobu televizního shakespearovského cyklu The Hollow Crown (2012, V kruhu koruny – TV) a seriálu z viktoriánského Londýna Penny Dreadful (2014–2016; uveden v televizi). S Kevinem Spaceym stál u zrodu ambiciózní transatlantické iniciativy The Bridge Project, v jejímž rámci režíroval pět klasických her (Višňový sad, Zimní pohádka, Bouře, Jak se vám líbí, Richard III.), jež se v letech 2009–2012 hrály ve společném britsko-americkém obsazení v londýnském Old Vicu, v Brooklynské hudební akademii (BAM) a na dalších vybraných světových scénách. Režíroval ještě muzikál podle knížky Roalda Dahla Karlík a továrna na čokoládu (2013; nominace na Olivierovu cenu za nový muzikál) v londýnském West Endu a v National Theatre představení Krále Leara (2014), přenášené i do vybraných českých kin. Za své dílo byl vyznamenán Řádem Britského impéria (CBE; 2000) a Cechem britských režisérů (2004). Po rozvodu s herečkou Kate Winsletovou (2003–2010), s níž má syna, byla jeho partnerkou herečka Rebecca Hallová (2011–2014). – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) záznam divadelního muzikálu Company (TV–1996), černá komedie o ušlápnutém manželovi, který se vzepře doma i v zaměstnání a realizuje své dávné sny, Americká krása (1999, American Beauty) s Kevinem Spaceym a Annette Beningovou, drama z

doby hospodářské krize o gangsterském zabijákovi, který s malým synem utíká před pomstou svého šéfa, *Road to Perdition* (2002, *Road to Perdition*; + spol. prod.) s Tomem Hanksem a Paulem Newmanem, drama z první války v Perském zálivu *Mariňák* (2005, *Jarhead*) s Jakem Gyllenhaalem, adaptace románu Richarda Yatese o rozpadajícím se manželství na americkém předměstí 50. let *Nouzový východ* (2008, *Revolutionary Road*; + spol. prod.) s Leonardem DiCapriem a Kate Winsletovou, hořká komedie o manželské dvojici, vydávající se na cesty za novými přáteli a novým domovem, *Všude dobře, proč být doma* (2009, *Away We Go*; + spol. prod.) s Johnem Krasinskim a Mayou Rudolphovou, dva nezvykle temné příběhy Jamese Bonda v podání Daniela Craiga, *Skyfall* (2012, *Skyfall*) o pátrání po geniálním kyberteroristovi, ohrožujícím britskou tajnou službu v jejím samotném srdci, a *Spectre* (2015, *Spectre*) o boji s megalomanským zloduchem, jehož historie sahá hluboko do agentova dětství; (podíl na produkci či výkonné produkci) *Starter for Ten* (2006, *Zahřívací kolo*; r. Tom Vaughan – V), *Stuart: A Life Backwards* (TV–2007, *Stuart: Život pozpátku*; r. David Atwood – TV), *Things We Lost in the Fire* (2007, *Spálené vzpomínky*; r. Susanne Bierová – V), *Lovec draků* (2007, *The Kite Runner*; r. Marc Forster), dok. *Out of the Ashes* (2010, *Vstali z popela*; r. Tim Albone, Lucy Martensová), *Richard II* (TV–2012, *Richard II.*; r. Rupert Goold – TV), *Henry IV* (TV–2012, *Jindřich IV.*; r. Richard Eyre – TV), *Henry V* (TV–2012, *Jindřich V.*; r. Thea Sharrocková – TV), *Blood* (2012, *Krev*; r. Nick Murphy). -mim-

Meyersová, Nancy k filmu *Stážista*

NANCY MEYERSOVÁ (vlastním jménem Nancy Jane Meyers, nar. 8. 12. 1949, Filadelfie, Pensylvánie) pochází z židovské rodiny. Vystudovala žurnalistiku na Americké univerzitě ve Washingtonu (1971), ale její zájem přitahoval film. Přestěhovala se do Los Angeles, kde bydlela u starší sestry a začínala jako asistentka v televizi. Vypracovala na dramaturgyni scénářů a pracovala u několika producentů, mimo jiné u Raye Starka a ve filmovém oddělení Motownu. Navštěvovala scenáristické kurzy a své ambice naplnila, když ji kolega Harvey Miller seznámil s Charlesem Shyerem. Spolu napsali scénář k armádní veselohře *Vojín Benjaminová* (Cena WGA, nominace na Oscara), díky diváckému ohlasu vznikl stejnojmenný komediální seriál (1981–1983). I další z jejich titulů *Baby Boom* měl pokračování v podobě stejnojmenného sitcomu (1988–1989; + spol. sc.). Byť některé z jejich scénářů nebyly zfilmovány podle jejich představ (*Protokol*, *Jumpin' Jack Flash*), utvořili se Shyerem velmi úspěšnou dvojici, specializující se především na různé veseloherní látky, přičemž jejich role byly přesně stanoveny – Shyer režíroval a Meyersová produkovala filmy, jež oba napsali. Po jejich profesionálním i soukromém rozchodu se Meyersová soustředila jako scenáristka, režisérka a producentka na žánr romantické komedie s výrazným ženským pohledem a často čerpala z vlastních zkušeností. Charles Shyer byl jejím životním partnerem už od poloviny 70. let, ale do krátkého manželství (1995–1999) vstoupili dlouho poté, co založili rodinu. Mladší z jejich dvou dcer Hallie Meyers-Shyerová (nar. 1987) jde v matčiných scenáristických šlépějích. – *Filmografie*: (spolupráce na scénáři, není-li uvedeno jinak) příběh židovské vdovy, která před svými problémy uteče do armády, *Private Benjamin* (1980, *Vojín Benjaminová*; r. Howard Zieff; + spol. prod. – V) s Goldií Hawnovou, hořká komedie o manželském páru, který se nevyrovná s úspěchem v Hollywoodu, *Irreconcilable Differences* (1984, *Nepřekonatelné rozpory*; r. Charles Shyer) s Ryanem O'Nealem, Shelley Longovou a Drew Barrymoreovou v úloze jejich dcery, politická satira *Protocol* (1984, *Protokol*; r. Herbert Ross; spol. nám. – V) s Goldií Hawnovou jako prostoduchou servírkou v diplomatických službách, špionážní veselohra *Jumpin' Jack Flash* (1986, *Jumpin' Jack Flash*; r. Penny Marshall – V) s Whoopi Goldbergovou, satirická komedie o ambiciózní manažerce, jejíž kariéru komplikuje nečekaná péče o malou holčičku, *Baby Boom* (1987; r. Charles Shyer; + spol. prod. – V) s Diane Keatonovou, remake Minnelliho klasické rodinné komedie *Father of the Bride* (1991, *Hlava rodiny*; r. Charles Shyer; + spol. prod. – V) se Stevem Martinem a Diane Keatonovou, remake italské komedie *Kriminálníci pod titulem Byl jednou jeden zločin* (1991, *Once Upon a Crime*; r. Eugene Levy) s Johnem Candym a Jamesem Belushim, romantická kriminální komedie *Zbožňuju trable* (1994, *I Love Trouble*; r. Charles Shyer; + prod.) s Julií Robertsovou a Nickem

Noltem, pokračování populární komedie Hlava rodiny – tatínek nebo dědeček? (1995, Father of the Bride Part II; r. Charles Shyer; + prod.), opět se Stevem Martinem a Diane Keatonovou; (režie, není-li uvedeno jinak) remake úspěšné veselohry o odloučených dvojčatech Past na rodiče (1998, The Parent Trap; + spol. sc.) s Lindsay Lohanovou v ústřední dvojroli, příběh muže, který dokáže číst ženské myšlenky, Po čem ženy touží (2000, What Women Want; + spol. prod.) s Melem Gibsonem, příběh stárnoucího svůdce mladších žen, kterého překvapivě začne přitahovat matka jeho poslední milenky, Lepší pozdě nežli později (2003, Something's Gotta Give; + sc., spol. prod.) s Jackem Nicholsonem a Diane Keatonovou, sentimentální komedie o Američance a Angličance s partnerskými problémy, které si na vánoční svátky domluví vzájemnou výměnu svých obydlí, Prázdniny (2006, The Holiday; + sc., spol. prod.) s Cameron Diazovou a Kate Winsletovou, příběh rozvedené ženy, váhající mezi exmanželem a novou známostí, Nějak se to komplikuje (2009, It's Complicated; + sc., spol. prod.) s Meryl Streepovou, Alecem Baldwinem a Stevem Martinem, sentimentální komedie o čínorodém důchodci, pomáhajícím mladé podnikatelce, Stážista (2015, The Intern; + sc., spol. prod.) s Robertem De Nirem a Anne Hathawayovou. -mim-

Miller, George k filmu Šílený Max: Zběsilá cesta

GEORGE MILLER (vlastním jménem George Miliotis, nar. 3. 3. 1945, Brisbane, Queensland, Austrálie) je potomkem řeckých přistěhovalců a vyrůstal v městečku Chinchilla. Vystudoval medicínu na Univerzitě Nového Jižního Walesu. Několik let pracoval jako lékař na pohotovosti, ale už od mládí ho přitahoval film. Vyhrál amatérskou soutěž a absolvoval letní filmový kurz Australského studentského svazu při Melbournské univerzitě, kde se seznámil s producentem Byronem Kennedym, s nímž spolupracoval až do jeho tragické smrti v roce 1983. Natáčeli spolu experimentální filmy a Miller psal scénáře. Prosadil se hned svým debutem, akční sci-fi Šílený Max (nominace na Australskou filmovou cenu za scénář a za režii), jehož ještě úspěšnější pokračování (Velká cena na Festivalu fantastických filmů v Avoriazu, Cena LAFA za nejlepší zahraniční film) mu vyneslo angažmá v Hollywoodu, kde vznikla volná adaptace románu Johna Updikea Čarodějky z Eastwicku a také jeho nejosobnější dílo Lék pro Lorenza (nominace na Oscara za původní scénář). Od poloviny 80. let se v rámci společnosti Kennedy Miller (později Kennedy Miller Mitchell Films) věnoval také filmové produkci. Příznivý ohlas měla dvojice snímků o dospívání jež spoluprodukoval, Rok, kdy jsem mutoval a Flirtování, oceněná Australskými filmovými cenami za nejlepší film. Největšího úspěchu dosáhl rodinnou komedií Babe (nominace na Oscara za scénář a za nejlepší film) a animovaným hitem Happy Feet (Oscar a ceny LAFA a BAFTA za nejlepší animovaný film). Za svůj přínos australské kinematografii obdržel Řád Austrálie (1996). Od poloviny 90. let je jeho ženou střihačka a častá spolupracovnice Margaret Sixelová, s níž vychovává dva syny. Z předchozího manželství s herečkou Sandy Goreovou má dceru. Mladší sourozenec Bill Miller s ním spolupracuje jako producent, další dva bratři jsou lékaři. Nelze jej zaměňovat s jiným australským režisérem téhož jména (28. 11. 1943, Edinburgh, Skotsko – 17. 2. 2023, Melbourne, Austrálie), známým především westernem Muž od Sněžné řeky (1982, The Man from Snowy River) a pohádkou Nekonečný příběh 2 (1989, The Neverending Story II: The Next Chapter). – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) kr. f. Violence in the Cinema, Part One (1972, Násilí ve filmu, část první; + sc.), dok. Devil in Evening Dress (1973, Dábel ve večerních šatech; + sc.), akční postkatastrofický snímek Mad Max (1979, Šílený Max; + spol. nám., spol. sc. – V), který udělal z titulního představitele Mela Gibsona mezinárodní hvězdu, pokračování Mad Max 2 (1981, Šílený Max 2; + spol. sc., spol. stříh – V), šestidílná minisérie o politických intrikách v Austrálii 70. let The Dismissal (TV–1983, Odstoupení; spol. r. Phillip Noyce, George Ogilvie, John Power, Carl Schultz; + spol. sc., spol. prod.), epizoda Nightmare at 20,000 Feet (Noční můra ve výšce 20 000 stop) z fantastického povídkového filmu Twilight Zone – The Movie (1983, Zóna soumraku – TV), závěrečný díl úspěšné filmové série Mad Max Beyond Thunderdome (1985, Šílený Max 3; spol. r. George Ogilvie; + spol. sc., prod. – V), komediální horor Čarodějky z Eastwicku (1987, The Witches of Eastwick) s Cher, Susan Sarandonovou, Michelle Pfeifferovou a Jackem Nicholsonem v úloze

d'ábla, drama rodiny, zasažené synovou nevléčiteľnou nemocí, Lorenzo's Oil (1992, Lék pro Lorenza; + spol. sc., spol. prod. – V) s Nickem Noltem a Susan Sarandonovou, dok. o australském filmu 40,000 Years of Dreaming (1997, Snění dlouhé 40 000 let; + sc., spol. prod., účinkující – TV), pokračování úspěšného snímku Babe: Pig in the City (1998, Babe: prasátko ve městě; + spol. sc., spol. prod. – V), anim. filmy Happy Feet (2006, Happy Feet; + spol. sc., spol. prod.) a Happy Feet 2 (2011, Happy Feet 2; + spol. sc., spol. písně, spol. prod.), pokračování akční série Mad Max: Fury Road (2015, Šílený Max: Zběsilá cesta; + spol. sc., spol. prod.) s Tomem Hardym; (produkce či výkonná produkce nebo podíl na nich, není-li uvedeno jinak) The Chain Reaction (1980, Řetězová reakce; r. Ian Barry; + druhá režie), Bodyline (TV–1984, Rána na tělo; r. Denny Lawrence, Lex Marinos, George Ogilvie, Carl Schultz; + spol. sc.), The Cowra Breakout (TV–1984, Tábor Cowra; r. Chris Noonan, Phillip Noyce – TV), Vietnam (TV–1987; r. John Duigan, Chris Noonan), The Year My Voice Broke (1987, Rok, kdy jsem mutoval; r. John Duigan), The Riddle of the Stinson (TV–1988, Záhada Stinsonu; r. Chris Noonan – TV), The Dirtwater Dynasty (TV–1988, Dynastie ze Špinavé vody; r. Michael Jenkins, John Power), The Clean Machine (TV–1988, Čistící stroj; r. Ken Cameron – TV), Fragments of War: The Story of Damien Parer (TV–1988, Útržky války: Příběh Damiena Parera; r. John Duigan), Úplné bezvětrí (1988, Dead Calm; r. Phillip Noyce; + druhá režie), Bangkok Hilton (TV–1989; r. Ken Cameron), Flirting (1990, Flirtování; r. John Duigan – V), Babe (1995, Babe; r. Chris Noonan; + spol. sc.), dok. Video Fool for Love (1996, Video blázna posedlého láskou; r. Robert Gibson). -mim-

Mitchell, David Robert k filmu Neutečeš

DAVID ROBERT MITCHELL (nar. 1974, Clawson, Michigan) absolvoval po studiích angličtiny na Wayneově státní univerzitě v Detroitu filmovou fakultu na Státní floridské univerzitě v Tallahassee (2002). Přestěhoval se do Los Angeles, kde pracoval jako střihač. Oba jeho celovečerní režijní pokusy, inspirované postupy francouzské nové vlny, vznikly v Detroitu a jeho okolí, kde vyrůstal, a byly uvedeny v sekci Týden kritiky na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes. Oba se také prosadily i na dalších filmových přehlídkách, jak Mýtus celonočních večírků (mimo jiné Zvláštní cena poroty na Filmovém festivalu v Deauville), tak Neutečeš (mimo jiné Velká cena a Cena kritiků na Filmovém festivalu v Gérardmeru, Cena kritiků na Filmovém festivalu v Deauville). – *Filmografie: (scénář a režie)* kr. f. Virgin (2002, Panna), komediální příběh několika studentů The Myth of the American Sleepover (2010, Mýtus celonočních večírků), horor o dívce, pronásledované podivnou silou, Neutečeš (2014, It Follows). -mim-

Moodysson, Lukas k filmu My jsme nejlepší!

LUKAS MOODYSSON (vlastním jménem Karl Frederik Lukas Moodysson, nar. 17. 1. 1969, Lund, Skåne) začal v sedmnácti letech publikovat poezii. Vydal několik básnických sbírek a románů. Nakonec se rozhodl pro film a vystudoval Filmovou školu při stockholmském Dramatickém institutu (Dramatiska Institutet). Po několika krátkých filmech úspěšně debutoval v celovečerní tvorbě psychologickým příběhem lesbického vztahu dvou šestnáctiletých dívek Lásky je láska, který úspěšně osobně uvedl i na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech (Cena Teddy na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně 1998; Zvláštní cena poroty, Cena Don Quijote, Cena diváků na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech 1999; Cena MovieZone na Mezinárodním filmovém festivalu v Rotterdamu 2000; švédské výroční ceny Zlatý brouk za nejlepší režii a scénář; norská výroční cena Amanda za nejlepší cizojazyčný film). I v dalších filmech se věnoval právě problémům teenagerů, ale realizoval také experimentální snímky Rána v srdci a Kontejner nebo psychologické drama Mamut. Kromě debutu získala četná ocenění i jeho další díla: Společně (Cena za režii na Mezinárodním filmovém festivalu v Ghentu 2000; Cena za režii, Cena za scénář, Zvláštní cena poroty mladých na Mezinárodním filmovém festivalu v Gijónu 2002; Cena FIPRESCI na Stockholmském filmovém festivalu 2000, nominace na Cenu za evropský objev roku v rámci Evropských filmových cen; nominace na Cenu ISA za nejlepší

zahraniční film) a Lilja (Grand Prix Asturias, Zvláštní cena poroty mladých na Mezinárodním filmovém festivalu v Gijónu 2002; ceny Zlatý brouk za režii a za scénář; nominace na Cenu ISA za zahraniční film), My jsme nejlepší! (Tokijská velká cena na Mezinárodním filmovém festivalu v Tokiu 2013, Cena diváků na Mezinárodním filmovém festivalu v Rejkjavíku). Pravidelně spolupracuje s producentem Larsem Jönssonem a s kameramanem Ulfem Brantåsem. Od roku 1994 je ženatý s výtvarnicí Coco Moodyssonovou, s níž má tři děti. – *Filmografie: (scénář a režie, není-li uvedeno jinak)* kr. filmy Lucy & Suzy (1990), Det var en mörk och stormig natt (1995, Byla temná a bouřlivá noc; + střih), En uppgörelse i den undre världen (1996, Rozruch v podzemí) a Bara prata lite (1997, Jen trochu mluvit), drama o cestě ke „coming outu“ dvou lesbických spolužaček ze švédského maloměsta Láska je láska (1998, Fucking Åmal; + spol. píseň), hořká satirická komedie o stejnojmenné komunitě ve Stockholmu v polovině 70. let Tilsammans (2000, Společně), hořká komedie Det nya landet (TV–2000, Nová země; r. Geir Hansteen Jörgensen; spol. sc.), Honem! Honem! (2000, Jalla! Jalla!; r. Josef Fares; spol. prod.), tragický příběh mladistvé ruské prostitutky, která se stane obětí obchodu s bílým masem, Lilja 4-ever (2002, Lilja – V), dok. o antiglobalizační kampani Terrorister – en film om dom dömda (2003, Teroristé – film o odsouzených; spol. r., spol. sc. Stefan Jarl, účinkující), kontroverzní snímek o natáčení amatérského porna Ett håll i mit hjärta (2004, Rána v srdci; + spol. kam., spol. výprava, spol. kostýmy), experimentální psychedelický „černobílý němý film se zvukem“ o člověku v nesprávném těle Container (2006, Kontejner; + spol. kam., spol. střih), kr. f. Horst munspelskungen (2006, Horst, král foukací harmoniky; r. David Liljemark; prod.), psychologické drama o vztazích rodičů a dětí z různých společenských vrstev Mamut (2009, Mammoth) s Gaelem Garcíou Bernalem a Michelle Williamsovou, střm. dok. Jakten på Bernhard (2010, Hon na Bernharda; r. David Liljemark; spol. prod.), hudební snímek o třech třináctiletých spolužačkách, které si založí punkovou kapelu, My jsme nejlepší! (2013, Vi är bäst!; + spol. nám., druhá kam.). -tbk-

Moore, Tomm k filmu Píseň moře

TOMM MOORE (nar. 7. 1. 1977, Newry, Severní Irsko) se v dětství přestěhoval s rodiči a třemi sourozenci do Kilkenny v Irské republice. Už od mládí se zajímal o film a vystudoval klasickou animaci na Ballyfermont College v Dublinu (1998). S Paulem Youngem a Norou Twomeyovou (která se podílí na jeho filmech) založili v roce 1998 animační studio Cartoon Saloon. Začínal jako animátor a debutoval animovaným snímkem Brendan a tajemství Kellsu, po němž následovala Píseň moře. Oba tituly byly nominovány na Oscara, Brendan a tajemství Kellsu získalo ceny diváků na Mezinárodním festivalu animovaných filmů v Annecy a na Mezinárodním filmovém festivalu v Edinburku, Píseň moře byla také nominována na Césara za animovaný film. Kromě filmu se věnuje ilustracím a komiksům: se spisovatelem Colmánem Ó Raghallaighem vydal dvě komiksové knihy An Sclábháí (2001, Otrok) a An Teachtaire (2003, Posel) a ve Francii vyšlo jeho dvoudílné komiksové zpracování filmu Brendan et le secret de Kells (2009). – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* The Secret of Kells (2009, Brendan a tajemství Kellsu; spol. r. Nora Twomeyová; + nám., spol. prod. – TV), Píseň moře (2014, Song of the Sea; + nám., spol. prod.), segment The Prophet (2014, Prorok) z animovaného projektu Kahlil Gibran's The Prophet (2014, Prorok Kahlila Gibrana), produkovaného Salmou Hayekovou. -tbk-

Morel, Pierre k filmu Gunman: Muž na odstřel

PIERRE MOREL (nar. 12. 5. 1964, Francie) absolvoval pařížskou Vyšší školu audiovizuální techniky (ESRA; 1986) a přes funkce asistenta a operátora se dostal k samostatné kameramanské práci, mimo jiné u známých seriálů Julie Lescaut (Julie Lescautová – TV), Madame le consul (Paní konzulka), u řady krátkých filmů a především u celovečerních titulů z produkce Luca Bessona, který mu také po několika letech umožnil přejít k režii. Stal se vyhledávaným tvůrcem akčních thrillerů, z nichž divácky nejúspěšnějším byl první z úspěšné série 96 hodin. Jako výkonný producent se podílel na dramatických televizních seriálech Zero Hour (2013, Nultá hodina; + spol. režie – TV) a The Night Shift (2014–2017, Noční směna; +

spol. režie). – *Filmografie: (neúplná; kamera, není-li uvedeno jinak)* *Changement de cap* (TV–1998, Změna kurzu; r. Patrick Malakian), *Une fille dans l'azur* (TV–2001, Azurová tajemství; r. Jean-Pierre Vergne – TV), *Kurýr* (2002, *The Transporter*; r. Cory Yuen, Louis Leterrier), *Lepší pozdě nežli později* (2003, *Something's Gotta Give*; r. Nancy Meyersová; spol. druhá kam.), *L'Américain* (2004, *Američan*; r. Patrick Timsit), *Utržený ze řetězu* (2004, *Unleashed*; r. Louis Leterrier), *Kurýr 2* (2005, *The Transporter 2*; r. Louis Leterrier; dod. záběry), *Love and Other Disasters* (2006 *Láska /a jiné pohromy/*; r. Alek Keshishian – V), *Arthur a Minimojové* (2006, *Arthur et les Minimoys*; r. Luc Besson; druhá kam.), *Taxi 4* (2007, *Taxi 4*; r. Gérard Krawczyk), *War* (2007, *Boj*; r. Philip G. Atwell – V); *(režie, není-li uvedeno jinak)* akční snímek z blízké budoucnosti v rozdělené Paříži, ovládané gangy, *Banlieu 13* (2004, *Okrsek 13 – V*) s přeborníkem v parkouru Davidem Bellem, drama bývalého agenta CIA, jenž v Evropě hledá unesenou dceru, *96 hodin* (2007, *Taken*) s Liamem Neesonem, akční komedie o eskapádách protřelého agenta a nezkušeného diplomata *Bez soucitu* (2009, *From Paris with Love*) s Johnem Travoltou a Jonathanem Rhys-Meyerssem, gangsterské drama *22 výstřelů* (2010, *L'immortel*; r. Richard Berry; druhá režie), adaptace kriminálního románu Jean-Patricka Manchettea *Gunman: Muž na odstřel* (2015, *The Gunman*) s Seanem Pennem v titulní roli pronásledovaného nájemného střelce. -mim-

Muccino, Gabriele k filmu Otcové a dcery

GABRIELE MUCCINO (nar. 20. 5. 1967, Řím) je synem vedoucího pracovníka společnosti RAI Luigiho Mucciniho a výtvarnice Antonelly Cappuccioové. Kvůli zájmu o film nedokončil obor literatury na římské univerzitě La Sapienza. Pracoval jako asistent Pupiho Avatiho a Marca Risiho a pak absolvoval filmovou školu Centro Sperimentale. Natáčel krátké dokumenty pro televizní pořad *Ultimo Minuto* a byl rovněž jedním z režisérů mýdlové opery *Un posto al sole* (1996, *Místo na slunci*). Režíroval reklamní spoty (například *Pagine Gialle*, *Buitoni*, *Nescafé*, *Granarolo*, *Vodafone*, *Intimissimi*, *Fiat*, *Lancia*) a také zakázkové filmy a videa. V hrané tvorbě zaujal hned svojí prvotinou *A je to* (nominace na Donatellova Davida pro nového režiséra) a kladný divácký a kritický ohlas měly i jeho následující snímky *Nikdo nikdy nebude jako ty* (Stříbrný kosatec za scénář na Mezinárodním filmovém festivalu v Bruselu), *Poslední polibek* (Cena diváků na Filmovém festivalu Sundance, Donatellův David za režii a nominace na něj za scénář) a *Vzpomeň si na mě* (nominace na Donatellova Davida za scénář, režii i film). Díky komerčnímu úspěchu *Posledního polibku*, který se dočkal i amerického remaku, získal angažmá v Hollywoodu. Z jeho zámořských filmů se největšímu diváckému zájmu těšil ten první *Šťěstí na dosah*. Muccinova další díla, natočená ve stejném melodramaticky sentimentálním klíči jako celá jeho tvorba, už takový úspěch zdaleka neměla. Režíroval také pilotní díl nezdařeného televizního seriálu *Viva Laughlin* (2007), zrušeného už po odvysílání druhé epizody. Ze vztahu s kostýmní výtvarnicí Eugenií Di Napoliovou má syna. Po rozvodu s herečkou Elenou Majoniovou (2002–2006), jež mu porodila dalšího syna, se v prosinci 2012 oženil s kostýmní výtvarnicí Angelicou Russoovou. Mladší bratr Silvio Muccino je známým hercem a účinkoval ve většině sourozencových italských snímků. Sestra Laura Muccinoová pracuje jako castingová režisérka. – *Filmografie: (neúplná; režie, není-li uvedeno jinak)* segment *Max suona il piano* (Max hraje na klavír) do filmu 25 režisérů *Intolerance* (1996), příběh maturanta, zamilovaného do starší dívky, *Ecco fatto* (1998, *A je to*; + nám., spol. sc. – TV) se slovenskou herečkou Barborou Bobulovou, série osmi tříminutových minipříběhů *Gli amici di Sara* (TV–1999, *Sářini přátelé*), natočená pro Ministerstvo zdravotnictví v rámci boje proti AIDS, hořká komedie z prostředí středoškoláků *Come te nessuno mai* (1999, *Nikdo nikdy nebude jako ty*; + spol. nám., sc.) s debutujícím bratrem Silviem, který se také podílel na námětu, příběh reklamního pracovníka, bránícího se zodpovědnosti nastávajícího otcovství, *L'ultimo bacio* (2001, *Poslední polibek*; + nám., sc.) se Stefanem Accorsim a Giovannou Mezzogiornoovou, portrét dysfunkční středostavovské rodiny *Ricordati di me* (2003, *Vzpomeň si na mě*; + nám., spol. sc.) s Fabriziem Bentivogliem, Laurou Moranteovou a Monicou Bellucciovou, kr. f. 14 agosto (14. srpen) do pravidelného pásma *Giovani talenti italiani* (2004, *Mladé italské talenty*) pro Italskou castingovou unii (UIC), podíl na střm. dok. z

pohřbu Jana Pavla II. Chi siete venuti a cercare (TV–2005, Za kým jste přišli?; spol. režie), melodramatický příběh muže, který se synkem vzdoruje nepřízní osudu, Šťěstí na dosah (2006, The Pursuit of Happyness) s Willem Smithem a jeho synem Jadenem, vykonstruovaný příběh muže, plánujícího odčinit způsobenou tragédií extrémním způsobem, Sedm životů (2008, Seven Pounds) s Willem Smithem a Rosario Dawsonovou, volné pokračování Posledního polibku, nazvané Baciarmi ancora (2010, Polib mě znovu; + nám., sc.), příběh bývalého sportovce, který najde nový životní impuls v trénování synova fotbalového týmu, Playing for Keeps (2012, Chlap na roztrhání – V) s Gerardem Butlerem a Jessicou Bielovou, paralelně vyprávěné osudy muže, zasaženého tragickou ztrátou manželky, a jeho dcery, jež se s matčinou smrtí vyrovnává až po letech, Otcové a dcery (2014, Fathers & Daughters) s Russellem Crowem a Amandou Seyfriedovou, příběh mladých lidí na prahu dospělosti L'estate addosso/Summertime (2016, Přišlo léto; + spol. sc.); (podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) È proibito ballare (TV–1989, Je zakázáno tancovat; r. Pupi Avati, Cesare, Bastelli, Fabrizio Costa; herec), Atto di dolore (1990, Kajícíný čin; r. Pasquale Squitieri; herec), The Last Kiss (2006, Poslední polibek; r. Tony Goldwyn; + nám. – V), dok. Io ricordo (2008, Vzpomínám si; r. Ruggero Gabbai), Four Single Fathers (2009, Čtyři opuštění muži; r. Paolo Monico; + spol. sc. – TV).

-mim-

Mundruczó, Kornél k filmu Bílý bůh

KORNÉL MUNDRUCZÓ (nar. 3. 4. 1975, Gödöllő, Peštská župa) absolvoval na budapeštské Vysoké škole divadelního a filmového umění obor herectví (1998) a filmovou režii ve třídě Jánose Szásze a Jánose Zsombolyaie (2003). V letech 1998 a 1999 byl hercem významných budapeštských divadelních scén (například Divadlo Józsefa Katony a Divadlo Miklóse Radnótiho). S Komorním divadlem hostoval na divadelním festivalu Plzeň 1998 v inscenaci Shakespearova Kupce benátského. Od roku 2011 se věnuje též divadelní a koncertní režii na domácích jevištích (Národní divadlo, umělecké centrum Trafó, Divadlo Proton) i v zahraničí (Hamburk, Hannover, Varšava). Už svými krátkými studentskými filmy získal řadu ocenění na mezinárodních festivalech (Mnichov, Oberhausen, Chotěbuz) a jeho druhý celovečerní film Šťastné dny byl oceněn mimo jiné Stříbrným leopardem na Mezinárodním filmovém festivalu v Locarnu a Zlatým kosatcem na Festivalu evropského filmu v Bruselu. Většina jeho filmů si odbyla mezinárodní premiéru v Cannes, kde uspěl u různých porot se snímky Delta (Cena FIPRESCI) a Bílý bůh (Cena v soutěžní sekci Určitý pohled). K jeho stabilním spolupracovníkům patřila scenáristka a producentka Viktória Petrányiová, s níž v roce 2003 založil nezávislou filmovou a divadelní produkční společnost Proton Cinema, která od roku 2009 provozuje v Budapešti vlastní divadlo Proton. Je laureátem Ceny Bély Balázse (2003). – *Filmografie:* (herec) Szomszédok (TV–1987, Sousedé; r. Ádám Horváth), Szabadulásra ítéelve (TV–1996, Osvobozující rozsudek; r. István Tényi), Utolsó vacsora az Arabs szürkénél (2000, Poslední večeře u Arabského šedého koně; r. Miklós Jancsó), kr. filmy Nuker (2002; r. Anna Faurová) a Főpróba (2003, Generální zkouška; r. Csaba Tóth), Szezon (2004, Sezóna; r. Ferenc Török), József és testvérei – Jelenetek a parasztbibliából (2004, Josef a jeho bratři – Scény z Rolnické bible; r. András Jeles), kr. filmy Apu (2005, Tatínek; r. Anna Saurová) a Bianco (2006, Bílý; r. Rudolf Péter Kiss), Ede megevé ebédem (2006, Ede mi snědl oběd; r. Miklós Jancsó, István Márton), Az igazi halál (TV–2007, Skutečná smrt; r. József Paczkovszky), Lányok (2007, Holky; r. Anna Faurová), Állomás (TV–2008, Stanice; r. Zsolt Balogh, Róbert Pajer), Oda az igazság! (2010, A to je vše, co bychom řekli o spravedlnosti; r. Miklós Jancsó); (režie, není-li uvedeno jinak) kr. dok. Minőségét megőzi (1998, Spotřebujte do), kr. filmy Haribo-hariba (1998) a Vörös hold (1999, Rudý měsíc), thriller o dvou mladých prostitutkách Nincsem nekem vágyam semmi (2000, Po ničem už netoužím; + spol. sc., herec), kr. portrét znučeného a prchlivého teenagera Afta (2001, Den po dni; + spol. sc.), naturalistická sonda do neutěšeného života citově a sociálně frustrovaných mladých lidí Šťastné dny (2002, Szép napok; + spol. sc.), kr. f. El Robador 239. rész (2002, El Robador, díl 239), segment A 78-as szent Johannája (Svatá Jana z nočního autobusu 78; + výtvarník) z filmu Jött egy busz (2003, Přijel autobus), kr. filmy Kis apokrif no. 1 (2003, Malý apokryf č. 1; + sc., střih, výtvarník) a Kis apokrif no. 2 (2004,

Malý apokryf č. 2; + spol. sc.), epizoda s psychoanalytickým pozadím Shortlasting Silence (Krátké ticho; + spol. sc.) z kolektivního filmu šestice režisérů z bývalé východní Evropy Lost and Found – Six Glances of a Generation (2005, Ztráty a nálezy – Šest pohledů jedné generace), moderní filmová a hudební parafráze příběhu Johanky z Arku Johanna (2005), drama incestního sourozeneckého vztahu v prostředí izolované vesnice na dunajském břehu Delta (2008; + spol. sc.), adaptace dramatické tetralogie Jánose Téreye A Nibelung-lakópark (2009, Kolonie Nibelung), komorní existenciální drama inspirované klasickým příběhem Mary Shelleyové o „monstru“ a jeho „stvořiteli“, Projekt Frankenstein (2010, Szelíd teremtés – A Frankenstein-terv; + spol. sc., herec), psychologický thriller rozvíjející v alegorické rovině téma vztahu nadřazené a podřazené rasy Bílý bůh (2014, Féher isten; + spol. sc., herec). -fik-

Muntean, Radu k filmu O patro níž

RADU MUNTEAN (nar. 8. 7. 1971, Bukurešť) vystudoval Divadelní a filmovou akademii v Bukurešti (1994) a prosadil se jako úspěšný tvůrce reklamních spotů, jichž má na svém kontě okol čtyř set a za něž získal ocenění na specializovaných festivalech. Svými hranými snímky se zařadil mezi přední tvůrce rumunské nové vlny (Cristi Puiu, Cristian Mungiu, Ruxandra Zenideová, Corneliu Porumboiu a další). Získal mimo jiné Zvláštní cenu na Mezinárodním filmovém festivalu v Chotěbuzi za snímek Papír bude modrý nebo Cenu za nejlepší film na Mezinárodním filmovém festivalu v Gijonu za film Úterý po Vánocích. Se snímkem Boogie se zúčastnil soutěže Na východ od Západu na Mezinárodním filmovém festivalu v Karových Varech v roce 2008. – *Filmografie: (režie, scénář či podíl na něm, není-li uvedeno jinak)* kr. f. Lindenfeld 1994 (1994), celovečerní debut, hořká komedie o dvou přátelích, kteří se zadluží kvůli vášni pro ilegální automobilové závody, Furia (2002, Zuřivost), dok. rekonstrukce z období pádu Ceaușeskova režimu, odehrávající se v průběhu jednoho prosincového dne roku 1989, Hirtia va fi alabastra (2006, Papír bude modrý), hořká komedie o setkání tří spolužáků v černomořském letovisku, nazvaná podle přezdívky hlavního hrdiny, Boogie (2008), psychologické drama úspěšného ženatého čtyřicátníka, který se musí rozhodnout mezi rodinou a milenkou, Úterý po Vánocích (2010, Marti, dupa craciun), dok. f. o vězeňských svatbách Vorbitor (2011, Návštěvní místnost; spol. sc. a spol. r. Alexandru Baci), psychologické drama muže, který ví o sousedovi, že je vrah, ale neudá ho, O patro níž (2015, Un etaj mai jos). -tbk-

Nelsonová, Jessie k filmu Trable o Vánocích

JESSIE NELSONOVÁ (vlastním jménem Jessica Lee Nelson, nar. 1955, USA) nedokončila studia na Kalifornské univerzitě v Santa Cruz a v 70. letech začínala jako divadelní herečka v experimentálním souboru Mabou Mines při newyorském Public Theater a v shakespearovském festivalu známého divadelníka Josepha Pappa (Bouře, Zelená karta, Jiná část lesa a další hry). Hrála jednu sezonu v populárním sitcomu Archie Bunker's Place (1982–1983, Bar Archieho Bunkera) a jako host se objevila v dalších televizních seriálech, mimo jiné The White Shadow (Bílý stín), Family (Rodina), WKRP in Cincinnati, Murder, She Wrote (To je vražda, napsala – TV), Hunter (uveden v televizi), Aaron's Way (Aaronova cesta), Just in Time (Právě včas) a ER (Pohotovost – TV). Nespokojena s úrovní nabízených ženských rolí, obrátila pozornost k psaní scénářů. V rámci programu krátkých filmů Chanticleer pod záštitou Amerického filmového institutu se dostala k režii. Po sňatku s televizním režisérem Bryanem Gordonem, s nímž vychovala dceru, upřednostnila rodinný život a věnovala se pouze psaní a produkci. Společně s Karen Leigh Hopkinsovou napsala dětskou knížku Labracadabra (2011) a také učila scenáristiku na Sundance institutu. – *Filmografie: (herečka, není-li uvedeno jinak)* Where the Buffalo Roam (1980, Bizoni na tahu; r. Art Linson – V), Fun and Games (TV–1980, Zábava a hry; r. Alan Smithee), Plainsong (1982, Chorál; r. Ed Stabile), Jekyll & Hyde... Together Again (1982, Jekyll a Hyde opět spolu; r. Jerry Belson – TV), Calamity Jane (TV–1983; r. James Goldstone – TV), Single Bars, Single Women (TV–1984, Bary pro svobodné ženy; r. Harry Winer), American Flyers (1985, Vítězové; r. John Badham – V), Assassin (TV–1986, Vrah; r. Sandor Stern – TV), Masters of the Universe (1987, Vládci vesmíru; r. Gary

Goddard – V), *Daddy's Boys* (1988, Tatínkovi chlapci; r. Joseph Minion), *Tucker: The Man and His Dream* (1988, Tucker: Člověk a jeho sen; r. Francis Ford Coppola – TV), *The Switch* (TV–1993, Dva životy, jedna smrt; r. Bobby Roth – V), *So I Married an Axe Murderer* (1993, A tak jsem si vzal řeznici; r. Thomas Schlamme – V); (podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) rodinný snímek *Daniel and the Towers* (TV–1987, Daniel a věže; r. Paul Schneider; spol. sc.), střm. dok. o prvních sexuálních zkušenostech *My First Time* (1989, Poprvé; režie), střm. hraný snímek o rodině bezdomovců, kteří se každou noc uchylují do prázdných dekorací televizního sitcomu, *To the Moon, Alice* (TV–1990, Na Měsíc, Alenko; sc., režie) s Chrisem Cooperem, částečně autobiografický celovečerní režijní debut z amerického Jihu *Corrina, Corrina* (1994; + sc., režie – V) s Whoopi Goldbergovou v úloze svérázné hospodyně, psychologické rodinné drama *Druhá nebo první* (1998, *Stepmom*; r. Chris Columbus; spol. sc.) s Julií Robertsovou a Susan Sarandonovou, melodramatický příběh manželské krize *Druhá šance* (1999, *The Story of Us*; r. Rob Reiner; + spol. sc., herečka) s Bruceem Willisem a Michelle Pfeifferovou, drama mentálně zaostalého muže, který se soudí o opatrovnictví své dcery, *Jmenuji se Sam* (2001, *I Am Sam*; + spol. sc., režie) s Seanem Pennem, příběh matky, která se plete dceři do života, *Vdáš se, a basta!* (2006, *Because I Said So*; r. Michael Lehmann; + spol. sc.) s Diane Keatonovou, komedie *Fred Claus* (2007, *Santa má bráchu*; r. David Dobkin; + nám. – V) s Vincem Vaughnem, smutná komedie o manželské krizi *Druhá šance* (2012, *Hope Springs*; r. David Frankel) s Meryl Streepovou a Tommym Leem Jonesem, příběh stárnoucí rockové hvězdy *Druhá míza* (2015, *Danny Collins*; r. Dan Fogelman) s Alem Pacinem v titulní roli, rodinná vánoční komedie *Trable o Vánocích* (2015, *Love the Coopers*; + režie) s Diane Keatonovou a Johnem Goodmanem. -mim-

Noé, Gaspar k filmu Love

GASPAR NOÉ (nar. 27. 12. 1963, Buenos Aires, Argentina) byl synem abstraktního malíře Luise Felipa Noého (1933–2025). Dětství a mládí strávil střídavě v Buenos Aires, v Paříži a v New Yorku. Vystudoval film a fotografii na pařížské École Nationale Supérieure Louis Lumière. Už ve svých raných filmech zaujal naturalistickým stylem a překračováním tabu. Vedle kontroverzních autorských filmů pro kina, na nichž se podílí i jako kameraman, střihač a producent, režíroval ještě řadu videoklipů (například pro zpěváka Mano Solo a zpěvačku Arielle), reklam a televizních pořadů. Byl hostem Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech 1997, kde se v rámci sekce Fórum nezávislých hrál snímek *Carne*, za nějž získal Cenu Týdne kritiků na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes. Navštívil též Febiofest 2010. Bývá řazen do proudu francouzské nové extrémní kinematografie (Bruno Dumont, François Ozon, Claire Denisová, Catherine Breillatová). Často spolupracoval s režisérkou a střihačkou Lucile Hadzihalilovicovou a s hercem Philippem Nahonem. O jeho tvorbě v České republice vyšly analytické články v časopisech *Cinepur* (číslo 11/1998; číslo 70/2010), *Film a doba* (číslo 4/2003) a *Živel* (číslo 37/2013). – *Filmografie*: (režie, není-li uvedeno jinak) kr. f. o ženě, která opouští svého manžela kvůli milenci, *Tintarella di luna* (1985, *Opálení lunou*), kr. f. o muži, pokoušejícím se znásilnit svou ženu při poslechu rozhlasu, *Pulpe amère* (1987, *Hořká dřevina*), střm. thriller o koňském řezníkovi, který pomstí zneužití své mentálně zaostalé dcery na nepravé osobě, *Carne* (1991; + sc., prod.), kr. f. *Une expérience d'hypnose télévisuelle* (TV–1995, *Zkušenost s televizní hypnózou*; + sc.), střm. *La bouche de Jean-Pierre* (1996, *Ústa Jeana-Pierra*; r. Lucile Hadzihalilovicová; kam., spol. prod.), *Le rocher d'Acapulco* (1996, *Útes u Acapulca*; r. Laurent Tuel; herec), *Dobermann – válka gangů* (1997, *Dobermann*; herec), další osudy koňského řezníka, který se pokouší po návratu z vězení změnit svůj život, *Seul contre tous* (1998, *Sám proti všem*; + sc., kam., spol. střih, spol. hudba, prod.), kr. f. o nespokojených obyvatelích města Sodomy, toužících po trvalých citech, *Sodomites* (1998, *Občané Sodomy*), kr. f. *Intoxication* (1998), kriminální drama o brutálním znásilnění mladé krásné ženy a pomstě, kterou vykonal její manžel se svým kamarádem, *Zvrácený* (2002, *Irréversible*; + sc., spol. kam., střih, spol. prod., herec), tři dvouminutové krátké filmy pro Mezinárodní filmový festival v Cannes *Eva* (2005) s Evou Herzigovou, epizoda *We Fuck Alone* (*Šukáme sami*) z povídkového snímku *Destricted* (2006),

kr. f. SIDA (2006, AIDS; + sc., kam., střih) o nakaženém muži, zařazený do filmu 8 (2008), experimentální melodrama o svazku mezi bratrem a sestrou, odehrávající se v Tokiu, Vejdi do prázdna (2009, Enter the Void; + sc., střih, herec), příspěvek do kolektivního střm. f. 42 One Dream Rush (2009, 42 snů), povídka Pátek: Rituál (Ritual; + sc., kam., spol. střih) z filmu 7 dní v Havaně (2012, 7 días en La Habana), segment Argentina z epizodového filmu o fotbale Short Plays (2014, Krátké hry), milostné drama s explicitními sexuálními scénami LOVE (2015, Love; + sc., spol. střih, spol. prod., herec). -fik-

Nørgaard, Mikkel k filmu Zabijáci

MIKKEL NØRGAARD (nar. 23. 1. 1974, Aarhus) vystudoval režii na Dánské národní filmové škole v Kodani (2001). Ještě předtím asistoval na filmech Lone Scherfigové, Larse von Triera a Kaspara Rostrupa. Po studiích spolupracoval s Nikolajem Arcelem a Thomasem Vinterbergem a prosadil se jako režisér velmi úspěšných televizních sitcomů Langt fra Las Vegas (2001, Daleko od Las Vegas) a Klovn (2005–2009, Klaun) a televizních seriálů Anna Pihl (2006) a Borgen (2010, Hrad). V kinech se zase v Dánsku staly velkými diváckými hity jeho adaptace kriminálních románů Jussiho Adlera-Olsena Žena v kleci a Zabijáci. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. film Sidste weekend (2001, Poslední víkend), celovečerní debut podle stejnojmenného televizního sitcomu Klovn (2010, Klaun), první příběh detektiva Carla Morcka z Oddělení Q, zabývajícího se zapomenutými případy, Žena v kleci (2013, Kvinnen i buret), další Morckův případ Zabijáci (2014, Fasandraeberne), pokračování komedie Klovn forever (2015, Klaun navždy). -tbk-

Östlund, Ruben k filmu Vyšší moc

RUBEN ÖSTLUND (nar. 13. 4. 1974, Styrso, Göteborg, Västra Götaland), studoval film na Göteborgské univerzitě a upozornil na sebe inovativními dokumenty o lyžování Free Radicals 1-3 (1995–1998). Byl nadšeným vyznavačem tohoto sportu. Byl hostem Febiofestu 2012, kde byl v rámci sekce Proti proudu představen jeho profil, jeho díla se uváděla též na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech a na Festivalu krátkých filmů Praha. Snímek Incident v bance/Přepadení získal mimo jiné Zlatého medvěda za krátký film na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně 2010 a Stříbrného draka za hraný film na Mezinárodním filmovém festivalu v Krakově, celovečerní debut Mongoloid s kytarou obdržel Cenu FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v Moskvě a drama Hra Cenu za režii na Mezinárodním filmovém festivalu v Tokiu a na Mezinárodním filmovém festivalu v Gijonu a švédskou výroční cenu Zlatý brouk za režii. Velký ohlas sklidil titul Vyšší moc, jenž obdržel Cenu poroty v sekci Určitý pohled na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes, nominace na Evropskou filmovou cenu za nejlepší film a režii nebo nominaci na Cenu ISA za nejlepší zahraniční film. Je spoluzakladatelem produkční společnosti Platform Produktion. – *Filmografie: (scénář a režie, není-li uvedeno jinak)* kr. dokumenty Låt dom andra sköta kärleken (2000, Ať se láskou zabývají druzí; + kam.) a Familj igen (2002, Zase rodina; + kam.), kr. f. Kalle och bollhavet (2002, Kluk a moře míčků; r. Andrea Fribergová; spol. střih), celovečerní hraný debut, experimentálně pojatý snímek vytvořený ze zdánlivě nesourodých fragmentů, Gitarrmongot (2004, Mongoloid s kytarou), kr. snímek o tom, jak se autor před přáteli připravuje skočit z vysokého mostu, Scen nr: 6882 ur mitt liv (2005, Scéna z mého života č. 6882; spol. sc, režie, kam., střih), střm. f. Weekend (2006; r. Henrik Andersson; střih, spol. prod.), drama s prvky černého humoru, zachycující chování lidí v různých situacích, De ofrivilliga (2008, V moci davu; spol. sc., režie), kr. akční komedie v jediném záběru Händelse vid bank (2010, Incident v bance/Přepadení; + střih), psychologické drama o sídlištním dětském gangu, šikanujícím okolí, Play (2011, Hra; spol. sc., režie), psychologické rodinné drama, odehrávající během lyžařské dovolené ve francouzských Alpách, Vyšší moc (2014, Force Majeure/Turist). -tbk-

Paquet-Brenner, Gilles k filmu Temné kouty

GILLES PAQUET-BRENNER (nar. 14. 9. 1974, Paříž) je synem francouzské operní zpěvačky Ève Brennerové a už od mládí byl filmovým nadšencem. Po několika krátkých snímcích úspěšně debutoval adaptací románu Virginie Despentessové Hezké věci, oceněnou na Filmovém festivalu v Deauville. Uplatnil se i za oceánem, ale jeho nejvýznamnějším dílem je drama podle románu Tatiany De Rosnayové Klíč k minulosti (mimo jiné Cena za režii a Cena diváků na Mezinárodním filmovém festivalu v Tokiu), dotýkající se bolestné kapitoly francouzské historie, deportace židovských rodin na pařížský Zimní velodrom v červenci 1942. Jeho stálým spolupracovníkem je už od začátku kariéry producent Stéphane Marsil. – *Filmografie: (scénář či podíl na něm a režie, není-li uvedeno jinak)* kr. filmy Mort d'un innocent (1996, Smrt nevinného), La communication (1996, Komunikace), 13 minutes 13 dans la vie Josh et Anna (1998, 13 minut 13 v životě Joshe a Anny), Dolly Girl (1999), střm. f. Le marquis (2000, Markýz; + spol. kam.), drama komplikovaného vztahu sester-dvojčat Les jolies choses (2001, Hezké věci) s pozoruhodným výkonem Marion Cotillardové v ústřední dvojroli, akční komedie Gomez & Tavarès (2003 – V) s hiphopovým zpěvákem Stomym Bugsym a komikem Titoffem v rolích drsných policistů a její pokračování Gomez vs. Tavarès (2007, Gomez kontra Tavaréz – V), drama podle románu Serge Joncoura o manželské dvojici, do jejíž vily na Riviéře se vetře neznámý cizinec, UV (2007, Oslnění sluncem – V) s Jacquesem Dutroncem a Marthe Kellerovou, thriller o dívce, jež se v osamělé budově stává hříčkou mladého psychopata, Walled In (2007, Zazděná – V) s Mischou Bartonovou, drama americké novinářky, sbírající po letech informace o akci francouzského četnictva proti židovským rodinám v okupované Paříži, Elle s'appelait Sarah (2010, Klíč k minulosti – V) s Kristin Scott Thomasovou, psychothriller podle románu Gillian Flynnové o ženě, která po třiceti letech zjišťuje pravdu o vyvraždění své rodiny, Temné kouty (2015, Dark Places) s Charlize Theronovou. -mim-

Peli, Oren k filmu Paranormal Activity: The Ghost Dimension

OREN PELI (nar. 21. 1. 1970, Ramat Gan, Telavivský distrikt, Izrael) odešel v devatenácti letech do Spojených států, kde pracoval jako softwarový inženýr při tvorbě programů pro animaci a videohry. Inspirován klasickým snímkem Poltergeist vytvořil v interiéru vlastního domu s minimálním rozpočtem a s dvojicí neznámých herců podomácku vyrobený horor Paranormal Activity. Jeho pracovní verzi představil v říjnu 2007 na losangeleském Screamfestu (Čestné uznání a Cena pro herečku Katii Featherstonovou) a začal shánět finanční prostředky na jeho dokončení. Díky Stevenu Spielbergovi postprodukci snímku převzala společnost Dreamworks a distribuci pak Paramount. Po komerční premiéře v září 2009 se film stal kultovním fenoménem u diváků i u kritiky (mimo jiné nominace na Cenu ISA za první film). Peli potom pracoval jako producent několika jeho pokračování i dalších hororů. Byl rovněž spolutvůrcem dobrodružného televizního seriálu o pátrání po pohřešovaném vědci v Amazonii The River (2012, Řeka; + spol. sc., spol. prod. – TV). – *Filmografie: (produkce či podíl na ní, není-li uvedeno jinak)* Paranormal Activity (2009, Paranormal Activity; + sc., režie, kam., střih), Insidious (2010, Zákeřné zlo; r. James Wan), Paranormal Activity 2 (2010, Paranormal Activity 2; r. Tod Williams), Paranormal Activity 3 (2011, Paranormal Activity 3; r. Henry Joost, Ariel Schulman), Area 51 (2011, Oblast 51; + spol. sc., režie – TV), Chernobyl Diaries (2012, Černobylské deníky; r. Brad Parker; + nám., spol. sc. – V), The Lords of Salem (2012, Vládci Salem; r. Rob Zombie), The Bay (2012, Zátoka; r. Barry Levinson), Paranormal Activity 4 (2012, Paranormal Activity 4; r. Henry Joost, Ariel Schulman), Insidious 2 (2013, Insidious: Chapter 2; r. James Wan), Paranormal Activity: Prokletí (2013, Paranormal Activity: The Marked Ones; r. Christopher Landon), Insidious 3: Počátek (2015, Insidious: Chapter 3; r. Leigh Whannell), Paranormal Activity: The Ghost Dimension (2015, Paranormal Activity: The Ghost Dimension; r. Gregory Plotkin). -mim-

Petzold, Christian k filmu Fénix

CHRISTIAN PETZOLD (nar. 14. 9. 1960, Hilden, Severní Porýní-Vestfálsko), jehož rodiče pocházeli z Německé demokratické republiky, vystudoval germanistiku a divadelní vědu na

berlínské Svobodné univerzitě (1989) a pak studoval na Německé filmové a televizní akademii v Berlíně (DFFB), již ukončil absolventským televizním filmem Pilotky (1995). Tady se setkal s kolegy (Thomas Arslan, Angela Schanelecová), s nimiž byl posléze zařazen do takzvané berlínské školy, pro niž jsou typické intimně laděné minimalistické a realistické snímky s vyprázdněnou narací a se soudobou tematikou. Během studií působil jako asistent režie svých pedagogů Hartmuta Bitomského a zejména Haruna Farockiho (1944–2014), jenž byl jeho mentorem a jenž s ním později spolupracoval na jeho hraných filmech jako dramaturg či spoluscenárista. Debutoval snímkem Vnitřní jistota, který se stal prvním dílem takzvané Trilogie příznaků, k níž patřily ještě Příznaky a Yella. Prosadil se jako jeden z předních německých režisérů. Jeho dvorní herečkou je Nina Hoss, dále pravidelně spolupracuje s kameramanem Hansem Frommem, střihačkou Bettinou Böhlerovou, filmovým architektem K. D. Gruberem a se skladatelem Stefanem Willem. Za své snímky, z nichž Vnitřní jistota, Mrtvý muž a Barbara byly uvedeny i na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech, získal řadu cen: Vnitřní jistota – Německá filmová cena Zlatá Lola za nejlepší film, Cena Adolfa Grimma; Wolfsburg – Cena FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně 2003, Cena Adolfa Grimma; Příznaky – Cena německé filmové kritiky za nejlepší film; Yella – Cena německé filmové kritiky za nejlepší film; Barbara – Stříbrný medvěd za režii na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně 2012, Německá filmová cena Stříbrná Lola za nejlepší film. Má za manželku dokumentaristku tureckého původu Aysun Bademsoyovou a není spřízněn s východoněmeckým filmařem Konradem Petzoldem (1930–1999). –

Filmografie: (scénář a režie, není-li uvedeno jinak) absolventský snímek o vztahu dvou žen, jejichž původní rivalita se změní v přátelství, Pilotinnen (TV–1995, Pilotky), příběh muže, který se chce smířit se ženou, již před lety ublížil, Cuba Libre (TV–1996), drama o vztahu dvou sester na dálku Die Beischlafdiebin (TV–1998, Zlodějka uspávačka), celovečerní debut pro kina, příběh dospívající dívky, jejíž rodiče jsou bývalí teroristé, Die innere Sicherheit (2000, Vnitřní jistota), první spolupráce s Ninou Hoss, thriller Toter Mann (TV–2001, Mrtvý muž; spol. sc., režie), drama muže, který přejede autem chlapce a naváže pak vztah s jeho matkou, Wolfsburg (2003), drama bezprizorné dospívající dívky, na niž se upne žena, která v ní vidí svou dávno ztracenou dceru, Gespenster (2005, Příznaky; spol. sc., režie), psychologický snímek o ženě, již se splní sen po lepším životě na Západě, nicméně se nemůže úplně zbavit minulosti, Yella (2007), drama milostného trojúhelníku podle románu Jamese McCaina Pošťák vždycky zvoní dvakrát, odehrávající se v titulní vesnici v severovýchodním Německu, Jerichow (2008), část z televizního triptychu Dreileben (Trojí život), nazvaná Etwas Besseres als den Tod (TV–2011, Něco lepšího než smrt), psychologický snímek o východoněmecké lékařce, již zabráni ve vysněné emigraci nový milostný vztah, Barbara (2012), psychologické drama židovské koncentračnice, která těsně po válce prodělá plastickou operaci a setká se s nic netušícím manželem, jenž ji udal, Fénix (2014). -tbk-

Peyton, Brad k filmu San Andreas

BRAD PEYTON (nar. 27. 5. 1978, Gander, Newfoundland, Kanada) vystudoval film v Kanadském filmovém centru (CFC; 2002) v Torontu. Režíroval několik temně laděných krátkých snímků, z nichž nejznámější je fantastická komedie Evelyn: Nejroztomilejší zlá mrtvá dívka, oceněná na menších festivalech a nominovaná na kanadskou výroční cenu Genie. Natáčel také epizody televizních seriálů, animovaného What It's Like Being Alone (Jaké to je být sám; + spol. sc., spol. prod.) a hraného Republic of Doyle (Doyleův okrsek – TV). Pro studio Warner Brothers nejdřív vytvořil pokračování dvou divácky úspěšných titulů, než natočil svůj nejznámější snímek San Andreas. – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) kr. f. Evelyn: The Cutest Evil Dead Girl (2002, Evelyn: Nejroztomilejší zlá mrtvá dívka; + spol. sc.), kombinovaná rodinná komedie Jako kočky a psi: Pomsta prohnání Kitty (2010, Cats & Dogs: The Revenge of Kitty Galore) s Chrisem O'Donnellem, verneovská parafráze Cesta na tajuplný ostrov 2 (2012, Journey 2: The Mysterious Island) s Dwaynem Johnsonem a Michaellem Cainem, katastrofický snímek o následcích velkého zemětřesení San Andreas (2015) s Dwaynem Johnsonem a Carlou Guginoovou, náboženský thriller Incarnate (2015, Ztělesnění

d'ábla) s Aaronem Eckhartem v úloze ochrnutého exorcisty; (podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) Suck (2009, Vysaj si; r. Rob Stefaniuk – TV), anim. f. Pirate's Passage (TV–2015, Pirátská plavba; + spol. sc.). -mim-

Polsky, Gabe k filmu Rudá mašina

GABE POLSKY (vlastním jménem Gabriel Polsky, nar. 3. 5. 1979, St. Cloud, Minnesota) pochází z rodiny ruských židovských emigrantů, kteří v roce 1976 přišli do Spojených států z Ukrajiny, a vyrůstal v oblasti Chicaga; jeho otec je energetický magnát Michael Polsky, matka obchodnice s uměním. Hrál hokej za Yaleovu univerzitu, kde vystudoval politologii. V kinematografii začínal jako producent. S o tři roky starším bratrem Alanem Polským založili společnost Polsky Films a podíleli se mimo jiné i na kriminálním thrilleru Wernera Herzoga Špatnej polda. V roce 2012 spolu realizovali thriller Motelové pokoje (Cena diváků na Mezinárodním filmovém festivalu v Římě) a o rok později Gabe samostatně debutoval zajímavým sportovním dokumentem s historickými a politickými přesahy Rudá mašina (mimo jiné Cena diváků na Mezinárodním filmovém festivalu v Chicagu). – *Filmografie: (podíl na produkci, není-li uvedeno jinak)* komedie The Living Wake (2007, Pohřební večírek; r. Sol Tryon), thriller Špatnej polda (2009, Bad Lieutenant: Port of Call – New Orleans; r. Werner Herzog), psychologický film Little Birds (2011, Ptáčata; r. Elgin James – TV), dok. o legendárním producentovi Jerryem Weintraubovi His Way (TV–2011, Jeho cesta; r. Douglas McGrath), příběh dvou bratrů na útěku The Motel Life (2012, Motelové pokoje; spol. r. Alan Polsky – TV), sportovní dokument s výpovědí legendárního hokejisty Vjačeslava Fetisova o jeho kariéře i o sovětském hokeji v době studené války Rudá mašina (2014, Red Army; sc., režie, dod. kam. záběry, prod.). -tbk-

Porumboiu, Corneliu k filmu Druhý valčík (Dinamo:Steaua 1988)

CORNELIU PORUMBOIU (nar. 14. 9. 1975, Vaslui, rumunská Moldávie) vystudoval film na bukureštské Národní filmové a televizní univerzitě I. L. Caragialeho (2003) a svými snímky se zařadil po bok dalších tvůrců tehdejší rumunské nové vlny (Cristian Mungiu, Cristi Puiu, Catalin Mitulescu a další), kteří svým civilismem a důrazem na sociální a morální témata slaví velké úspěchy ve světě. Čtyři jeho snímky byly uvedeny na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes, z toho film 12:08 Na východ od Bukurešti zde získal Zlatou kameru, snímek Policejní, adj. Cenu poroty a Cenu FIPRESCI v sekci Určitý pohled a snímek Poklad Cenu pro talent v téže sekci. – *Filmografie: (režie a scénář)* kr. filmy Pe aripile vinului (2002, Pominulo s vínem) a Calatorie la oras (2003, Cesta do města), střm. f. Visul lui Liviu (2004, Liviův sen), hořká komedie, v níž dva outsideři vzpomínají v televizi na Ceausescův útěk z Bukurešti 22. 12. 1989, A fost sau n-a fost (2006, 12:08 Na východ od Bukurešti; + spol. prod. – TV), kriminální příběh, v němž se policista chystá zavřít kvůli drogám gymnazistu, Politist, adj. (2009, Policejní, adj.; + spol. prod. – TV), experimentální drama, spočívající v rozhovoru fiktivního režiséra a jeho herečky o filmu i o jídle, Cand se lasa seara peste Bucuresti sau metabolism (2013, Když se snášá soumrak na Bukurešť aneb Metabolismus), dokumentární rozhovor režiséra s jeho otcem rozhodčím, který pískal téměř neregulérní fotbalové utkání, jehož němý, velmi nekvalitní televizní záznam tvoří obrazovou složku filmu, Druhý valčík /Dinamo:Steaua 1988/ (2013, Ai doilea joc; režie, hlas), hořká komedie o hledání zakopaného tajemství, Comoara (2015, Poklad). -tbk-

Reed, Peyton k filmu Ant-Man

PEYTON REED (vlastním jménem Peyton Tucker Reed, nar. 3. 7. 1964, Raleigh, Severní Karolína) natáčel už jako teenager amatérské snímky. Vystudoval rozhlas, televizi a film na Severokarolínské univerzitě v Chapel Hillu (UNC; 1987). Pak přesídlil do Los Angeles a pracoval jako asistent ve společnosti ABC. Stal se střihačem a díky 16mm krátkému filmu Almost Beat (1989; + sc.), oceněnému na několika festivalech, začal režírovat dokumenty z natáčení filmů, mimo jiné o populární trilogii Návrat do budoucnosti nebo o Forrestu Gumpovi. Realizoval také živé dotáčky do animovaného seriálu Back to the Future (1991,

Návrat do budoucnosti). V polovině 90. let dostal pravidelnou možnost režirovat pro televizi, většinou epizody komediálních seriálů jako *The High Life* (Život na vysoké noze), *The Weird Al Show*, *Mr. Show with Bob and David*, *Upright Citizens Brigade* (Brigáda bezúhonných občanů), *Grosse Pointe*, *New Girl* (Nová holka – TV). Veselohernímu žánru zůstal věrný i ve filmové tvorbě. Po dvou televizních filmech pro Disneyho studio se uvedl divácky úspěšnou sportovní komedií *Bravo, Girls!* Jeho nejznámějším dílem je nákladná komiksová adaptace *Ant-Man*, jejíž režii převzal po Edgaru Wrightovi. Často pracuje pro televizi; jako režisér a výkonný producent se podílel na dramatickém seriálu o úspěšných newyorských ženách *Cashmere Mafia* (2008, Kašmírová mafie) a na sitcomu *The Goodwin Games* (2013, Hry Goodwinových). Režiroval také videoklipy (*The Connells*, *Superchunk*) a reklamní spoty (*GAP*). – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* *The Shaggy Dog* (TV–1994, Chundelatý pes; r. Dennis Dugan; herec), remake úspěšné komedie o geniálním studentovi *The Computer Wore Tennis Shoes* (TV–1995, Počítač v teniskách; + herec), další remake o volkswagenu s vlastní hlavou *The Love Bug* (TV–1997, Můj miláček brouk), příběh roztleskávačky *Bravo, Girls!* (2000, Bring It On; + spol. píseň, herec) s Kirsten Dunstovou, neprodaný pilotní snímek na motivy sbírky povídek Toma Perrotty *Bad Haircut* (TV–2001, Špatný účes), romantická retrokomedie *Kašlu na lásku* (2003, *Down with Love*) s Renée Zellwegerovou a Ewanem McGregorem, hořká komedie o mileneckém vztahu v krizi *Rozchod!* (2006, *The Break-Up*) s Vincem Vaughnem a Jennifer Anistonovou, komedie o muži, jemuž se změní život, když na všechno začne přitakávat, *Yes Man* (2008, *Yes Man*; + spol. píseň) s Jimem Carreym, neprodané komediální pilotní snímky *Gregory Brothers* (TV–2011; + spol. prod.) a *To My Future Assistant* (TV–2013, Mé budoucí asistentce), akční film podle populárního komiksu *Ant-Man* (2015, *Ant-Man*) s Paulem Ruddem. -mim-

Rickman, Alan k filmu Králova zahradnice

ALAN RICKMAN (vlastním jménem Alan Sidney Patrick Rickman, nar. 21. 2. 1946, Acton, Londýn – zem. 24. 1. 2016, Londýn, na rakovinu) pocházel z irsko-velšské dělnické rodiny. Od mládí projevoval umělecké sklony a studoval grafický design na Chelsea College of Art and Design a Royal College of Art. Pracoval jako grafik a věnoval se herectví v ochotnických souborech. Na základě stipendia studoval na Královské akademii dramatického umění (RADA; 1972–1974) a pak vystupoval na regionálních divadelních scénách. V roce 1985 se vrátil do Royal Shakespeare Company (Jak se vám líbí, *Troilus a Kressida*, *Mephisto*), kde krátce působil už v druhé polovině 70. let. Prosadil se úlohou vikomta Valmonta v Hamptonově dramatizaci románu Choderlose de Laclose *Nebezpečné vztahy*, s níž se dostal až na Broadway. Následovalo pozvání do Hollywoodu, kde s viditelným gustem ztělesnil vůdce teroristů Hanse Grubera v úspěšném akčním snímku *Smrtonosná past*, čímž se zařadil mezi časté představitele zloduchů. Za obdobně pojatou roli šerifa z Nottinghamu v *Králi zbojníků* Robinu Hoodovi dostal Cenu BAFTA. Na toto ocenění byl ještě třikrát nominován, za postavy cellisty Jamieho, jenž se po smrti vrací jako duch ke své milence, v tragikomedii *Opravdově, šileně, hluboce*, vytrvalého plukovníka Brandona v adaptaci románu Jane Austenové *Rozum a cit* a pragmatického irského politika Eamona de Valery v životopisném filmu *Michael Collins*. Zaujal také titulními rolemi ve dvou historických biografiích, jako kontroverzní vídeňský lékař v *Doktoru Mesmerovi* (Cena za herecký výkon na Mezinárodním filmovém festivalu v Montrealu) a jako vlivný ruský mnich v televizním filmu *Rasputin* (Cena Emmy, Zlatý glóbus). Další pozoruhodnou televizní kreaci chirurgického průkopníka Alfreda Blalocka vytvořil ve snímku *Něco, co stvořil Bůh* (nominace na Cenu Emmy). Jako host se objevil v několika televizních seriálech, například *Shelley*, *Girls on Top* (Děvčata seshora), *Fallen Angels* (Padlí andělé – TV), *King of the Hill* (Tatík Hill a spol.; hlas – TV). Nejmladší divácká generace ho zná z populární filmové série o Harrym Potterovi, v níž ztělesnil profesora lektvarů Severuse Snapea. Rickman se pravidelně vracel k jevištní práci (*Hamlet*, *Hra*, *Tango na konci zimy*, *Antonius a Kleopatra*, *John Gabriel Borkman*). Dvě z jeho tři vystoupení na Broadwayi (*Nebezpečné vztahy*, *Intimní život*) mu vynesly nominace na prestižní Cenu Tony. Jako divadelní režisér ještě inscenoval například drama americké studentky, zabitě při protestu v Gaze, *Jmenuji se Rachel Corrieová* (2005), jež napsal s novinářkou Katharine Vinerovou podle

dívčinyých zápisků, a Strindbergovu hru Věřitelé (2008). Z divadelní předlohy Sharman Macdonaldové, jejíž vznik sám inicioval a již také inscenoval na jevišti, vyšel i jeho filmový režijní debut Zimní host (Cena OCIC na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách, Zlatý Hugo na Mezinárodním filmovém festivalu v Chicagu). Svůj druhý režijní počín, historické drama Králova zahrádnice, představil v březnu 2015 na Febiofestu, kde také převzal Kristiána na přínos světové kinematografii. V září 2015 byl hostem televizního pořadu Na plovárně. Až v roce 2012 se oženil s bývalou divadelní herečkou Rimou Hortonovou, již znal už od dob studií a s níž s přestávkami žil od roku 1977. – *Filmografie: (neúplná; herec, není-li uvedeno jinak)* Romeo and Juliet (TV–1978, Romeo a Julie; r. Alvin Rakoff – TV), Thérèse Raquin (TV–1980, Tereza Raquinová; r. Simon Langton – TV), Smiley's People (TV–1982, Smileyovi lidé; r. Simon Langton), The Barchester Chronicles (TV–1982, Barchesterské kroniky; r. David Giles), Pity in History (TV–1985, Milosrdenství v dějinách; r. Sarah Pia Andersonová), Smrtonosná past (1988, Die Hard; r. John McTiernan), The January Man (1989, Lednový muž; r. Pat O'Connor – V), Benefactors (TV–1989, Dobrodinci; r. Barry Davis), Quigley Down Under (1990, Quigley u protinožců; r. Simon Wincer – V), Truly Madly Deeply (1990, Opravdově, šíleně, hluboce; r. Anthony Minghella – V), Closet Land (1991, Uzavřená země; r. Radha Bharadwajová), Zavři mé oči (1991, Close My Eyes; r. Stephen Poliakoff), Král zbojníků Robin Hood (1991, Robin Hood: Prince of Thieves; r. Kevin Reynolds), Bob Roberts (1992, Bob Roberts; r. Tim Robbins), Mesmer (1994, Doktor Mesmer; r. Roger Spottiswoode – V), Neobvyklé dobrodružství (1994, An Awfully Big Adventure; r. Mike Newell), Rozum a cit (1995, Sense and Sensibility; r. Ang Lee), Rasputin (TV–1996, Rasputin; r. Uli Edel), Michael Collins (1996, Michael Collins; r. Neil Jordan), Judas Kiss (1998, Jidášův polibek; r. Sebastian Gutierrez), Dark Harbor (1998, Temný přístav; r. Adam Coleman Howard – TV), Dogma (1999, Dogma; r. Kevin Smith), Galaxy Quest (1999, Galaxy Quest; r. Dean Parisot), kr. f. Play (2000, Hra; r. Anthony Minghella), Dohola? (2000, Blow Dry; r. Paddy Breathnach), Harry Potter a Kámen mudrců (2001, Harry Potter and the Sorcerer's Stone; r. Chris Columbus), The Search for John Gissing (2001, Pátrání po Johnu Gissingovi; r. Mike Binder), Harry Potter a Tajemná komnata (2002, Harry Potter and the Chamber of Secrets; r. Chris Columbus), Láska nebeská (2003, Love Actually; r. Richard Curtis), Something the Lord Made (TV–2004, Něco, co stvořil Bůh; r. Joseph Sargent – V), Harry Potter a vězeň z Azkabanu (2004, Harry Potter and the Prisoner of Azkaban; r. Alfonso Cuarón), Stopařův průvodce po Galaxii (2005, The Hitchhiker's Guide to the Galaxy; r. Garth Jennings; hlas), Harry Potter a Ohnivý pohár (2005, Harry Potter and the Goblet of Fire; r. Mike Newell), Sněhový dort (2006, Snow Cake; r. Marc Evans), Parfém: Příběh vraha (2006, Perfume: The Story of a Murderer; r. Tom Tykwer), Nobel Son (2007, Bezecný syn; r. Randall Miller – V), Harry Potter a Fénixův řád (2007, Harry Potter and the Order of the Phoenix; r. David Yates), Sweeney Todd: Ďábelský holič z Fleet Street (2007, Sweeney Todd: The Demon Barber of Fleet Street; r. Tim Burton), Víno roku (2008, Bottle Shock; r. Randall Miller), Harry Potter a Princ dvojí krve (2009, Harry Potter and the Half-Blood Prince; r. David Yates), Alenka v Říši divů (2010, Alice in Wonderland; r. Tim Burton; hlas), střm. f. The Song of Lunch (TV–2010, Píseň oběda; r. Niall MacCormick), Harry Potter a Relikvie smrti – část 1 (2010, Harry Potter and the Deathly Hallows: Part 1; r. David Yates), Harry Potter a Relikvie smrti – část 2 (2011, Harry Potter and the Deathly Hallows: Part 2; r. David Yates), Gambit (2012, Gambit; r. Michael Hoffman), kr. f. Dust (2012, Prášek; r. Ben Ockrent, Jake Russell), Komorník (2013, The Butler; r. Lee Daniels), A Promise (2013, Slib; r. Patrice Leconte), CBGB (2013, CBGB: Kolébka punku; r. Randall Miller – TV), Eye in the Sky (2015, Oko na nebi; r. Gavin Hood), Alice Through the Looking Glass (2016, Alenka v říši divů: Za zrcadlem; r. James Bobin; hlas); *(režie a spolupráce na scénáři, není-li uvedeno jinak)* komorní drama ze skotské vesnice, kam přijede stará žena na nečekanou návštěvu k ovdovělé dceři, Zimní host (1996, The Winter Guest; + herec) s Phyllidou Lawovou a Emmou Thompsonovou, historický milostný příběh o setkání architekta versailleských zahrad Le Nôtre'a s vitální emancipovanou ženou, již svěřil realizaci Lasturového hájku, Králova zahrádnice (2014, A Little Chaos; + herec) s Kate Winsletovou v titulní úloze.

-mim-

Ritchie, Guy k filmu Krycí jméno U.N.C.L.E.

GUY RITCHIE (vlastním jménem Guy Stuart Ritchie, nar. 10. 9. 1968, Hatfield, Hertfordshire) je synem reklamního pracovníka a modelky. Po jejich rozvodu vyrůstal s matkou, která se provdala do aristokratické rodiny. Kvůli dyslexii vystřídal několik internátních škol a od patnácti let pracoval v několika zaměstnáních (zedník, barman a podobně), než díky otcovým kontaktům mohl nastoupit ve společnosti, vyrábějící reklamní snímky. Tam získal středoškolskou kvalifikaci (GCSE) v oboru filmu a po několika letech se dostal k režii spotů i videoklipů. Vydělané peníze investoval do výroby kriminálního filmu Kovový kufřík. Na jeho základě dostal díky Stingově manželce Trudii Stylerové a začínajícímu producentovi Matthewu Vaughnovi prostředky na natočení celovečerního debutu se stejným námětem Sbal prachy a vypadni, který měl nejen mimořádný kritický ohlas (mimo jiné Cena za režii na Mezinárodním filmovém festivalu v Tokiu, Cena londýnských filmových kritiků pro britský film a britského scenáristu roku, nominace na Cenu BAFTA za nejlepší britský film, nominace na Britskou nezávislou filmovou cenu pro nejlepší britský film, scenáristu i režiséra), ale také velký divácký úspěch v Británii i v zahraničí. Ritchie byl vyzdvihován především za oživení kriminálního žánru vynalézavou kombinací humoru a násilí a za cit pro jazyk nižších vrstev (z nichž ovšem nepocházel, byť často tvrdil opak). Ve spolupráci s Vaughnem natočil další černohumorný pohled na zločinecké podsvětí podfu(c)k, vykazující rovněž nadprůměrný komerční ohlas, i když tentokrát spíš kvůli záštitě studia Columbia a prestižnímu hereckému obsazení než zásluhou vlastních kvalit. Po nezdařeném remaku italského snímku Liny Wertmüllerové Trosečníci (pět Zlatých malin, včetně jedné pro nejhoršího režiséra), do nějž obsadil svou tehdejší manželku, zpěvačku Madonnu, jeho kariéra sice umělecky stagnovala, ale zručná realizace několika nákladných hollywoodských projektů ho zařadila mezi spolehlivé komerční tvůrce. Jako výkonný producent se podílel na televizním seriálu Lock, Stock (2000; + spol. sc.), inspirovaném vlastní prvotinou, a jako režisér je podepsán na krátkém filmu Star (2001, Hvězda; + spol. sc.) z reklamní série pro automobilku BMW, nazvané The Hire (K pronajmutí). Po vztahu s Madonnou (2000–2008) s níž měl jednoho vlastního a jednoho adoptovaného syna, se v roce 2010 jeho partnerkou stala modelka Jacqui Ainsleyová, se kterou se v červenci 2015 oženil, když už byla matkou jeho tří dětí. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak) kr. f. Hard Case (1995, Kovový kufřík; + sc.), kriminální komedie o mladících, kteří chtějí při pokeru oškubat zazobaného gangstera, ale jejich plán se zvrtné, Sbal prachy a vypadni (1998, Lock, Stock and Two Smoking Barrels; + sc., casting), v níž se objevili později známí herci Jason Flemyng, Jason Statham a Vinnie Jones, gangsterská komedie, točící se okolo ukradeného diamantu, podfu(c)k (2000, Snatch; + sc., herec) s Beniciem Del Torem, Dennisem Farinou a Bradem Pittem, komedie o nafoukané paničce a levicovém námořníkovi, kteří se ocitnou sami na opuštěném ostrově, Swept Away (2002, Trosečníci; + sc. – V), zmatený thriller o hazardním hráči propuštěném z vězení Revolver (2005; + spol. sc. – V) s Jasonem Stathamem, neprodaný pilot ke kriminálnímu seriálu Suspect (TV–2007, Podezřelý; + spol. prod.), další kriminální thriller z londýnského podsvětí RocknRolla (2008; + sc., spol. prod., herec – V) s Gerardem Butlerem, dvojice akčních snímků s postavou proslulého detektiva Sherlock Holmes (2009, Sherlock Holmes) a Sherlock Holmes: Hra stínů (2011, Sherlock Holmes: A Game of Shadows), oba s Robertem Downeym, Jr. a Judem Lawem v úloze doktora Watsona, dobrodružná akční retrokomedie podle stejnojmenného televizního seriálu ze 60. let Krycí jméno U.N.C.L.E. (2015, The Man from U.N.C.L.E.; + spol. nám., spol. sc., spol. prod.) s Henrym Cavillem, historický snímek Knights of the Roundtable: King Arthur (2016, Rytíři Kulatého stolu: Král Artuš; + spol. prod.) s Charliem Hunnamem; (podíl na výkonné produkci) remake Aldrichova vězeňského snímku Nejtěžší yard pod titulem Mean Machine (2001, Fotbal za mřížemi; r. Barry Skolnick – V).*

-mim-

Scott, Ridley k filmům Marťan a Vetřelec: režisérský sestřih

RIDLEY SCOTT (nar. 30. 11. 1937, South Shields, Tyne and Wear, Anglie) je prostředním ze tří synů britského ženijního důstojníka. Studoval výtvarnictví a film na Královské umělecké škole

(RCA) v Londýně, kde s finanční podporou Britského filmového institutu (BFI) natočil 16mm krátký hraný film *Boy and Bicycle* (1965, Chlapec a kolo; + sc., kam., prod.), do jehož hlavních úloh obsadil mladšího bratra Tonyho a otce. Po ukončení studia nastoupil do BBC jako výtvarník dekorací, ale brzy dostal možnost režírovat epizody různých seriálů, například z *Cars* (Policejní auta), *Adam Adamant Lives!* (Adam Adamant žije!) a *The Informer* (Informátor). V roce 1968 začal velmi úspěšně natáčet reklamní snímky ve vlastní společnosti Ridley Scott Associates. Zkrátka se stal v tomto oboru předním světovým tvůrcem a věnoval se mu příležitostně i nadále. Ze zhruba dvou tisíc spotů jsou nejznámější jeho práce pro Hovis, Fish Fingers, Chanel, Apple Computer a Pepsi. V dlouhém hraném filmu se uvedl adaptací povídky Josepha Conrada *Soupeři* (Cena za debut na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes). Svým druhým snímkem, komerčně mimořádně úspěšným sci-fi hororem *Vetřelec*, se rázem zařadil mezi přední hollywoodské tvůrce. Natáčel vizuálně vytříbená díla, která se však ne vždy setkávala s náležitým diváckým ohlasem. Jednoznačný úspěch zaznamenal feministickou road movie *Thelma a Louise* (Zlatý klas na Mezinárodním filmovém festivalu ve Valladolidu ex aequo, Cena londýnských filmových kritiků a nominace na Oscara za režii, nominace na Ceny BAFTA za režii a nejlepší film), skutečným příběhem drogového bosse Americký gangster (nominace na Cenu BAFTA za nejlepší film, nominace na Zlatý glóbus za režii) a zejména historickým velkofilmem *Gladiátor* (nominace na Oscara, na Zlatý glóbus a na Cenu BAFTA). Třetí oscarovou nominaci získal za režii realistického válečného dramatu *Černý jestřáb sestřelen*. V roce 1995 založili s Tonym Scottem výrobní společnost Scott Free a stali se majiteli filmových studií v Sheppertonu. Kromě filmů produkovali televizní antologii hororových příběhů *The Hunger* (1997–2000, Hlad), dok. televizní seriál *AFP: American Fighter Pilot* (2002, Americký bojový pilot), úspěšný kriminální seriál *Numb3rs* (2005–2010, Vražedná čísla – TV) a právní seriál *The Good Wife* (2009–2012, Dobrá manželka – TV), za něž byli dvakrát nominováni na Cenu Emmy. Za televizní drama z hollywoodského zákulisí *RKO 281* získali Zlatý glóbus, za životopisné drama o předválečných letech Winstona Churchilla *Stahující se mračna* a za speciál o proslulé bitvě z občanské války *Gettysburg* dostali ceny Emmy. Bratři Scottovi byli také výkonnými producenty tří krátkých akčních snímků ze série *The Hire* (2002, K pronajmutí), financované automobilkou BMW. Ridley sám je vlastníkem trikové společnosti Mill Films. Za své dílo byl mimo jiné vyznamenán Cenou Michaela Balcona (1994; spolu s Tonym Scottem), Pamětní cenou George Pala, udílenou Akademií sci-fi, fantazie a hororu (2003), a čestným členstvím v Britském filmovém institutu (BFI; 2009). V roce 2003 byl povýšen do šlechtického stavu. Jeho manželkami byly novinářka Felicity Heywoodová (1964–1975) a producentka reklamní agentury Sandy Watsonová (1979–1989). Kromě mladšího bratra Tonyho (1944–2012), který spáchal sebevraždu, se režii věnují i jeho děti, starší ze dvou synů z prvního manželství Jake Scott a dcera z druhého svazku Jordan Scottová. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* drama několikaletého souboje dvou napoleonských důstojníků *Soupeři* (1977, *The Duellists*) s Keithem Carradinem a Harveyem Keitem, strhující drama posádky vesmírné lodi, bojující s vražedným mimozemským tvorem, *Vetřelec* (1979, *Alien*) se Sigourney Weaverovou, jehož režisérský sestřih (2003) byl v roce 2015 krátce uveden v českých kinech, kultovní sci-fi *Blade Runner* (1982, *Blade Runner*) s Harrisonem Fordem v titulní úloze detektiva, stíhajícího uprchlé androidy, výpravná pohádka *Legend* (1985, *Legenda* – V) s Tomem Cruisem, romanticky laděný kriminální thriller *Ten, kdo mě hlídá* (1987, *Someone to Watch Over Me*; + spol. prod.) s Tomem Berengerem a Mimi Rogersovou, akční kriminální film, natočený v japonských exteriérech, *Black Rain* (1989, *Černý déšť* – V) s Michaellem Douglasem, příběh dvou žen, které cesta za svobodou přivede na nesprávnou stranu zákona, *Thelma a Louise* (1991, *Thelma & Louise*; + spol. prod.) se Susan Sarandonovou a Geenou Davisovou, historické drama *1492: Dobytí ráje* (1992, *1492: Conquest of Paradise*; + spol. prod.) s Gérardem Depardiueu v úloze Kryštofa Kolumba, dobrodružný film o chlapcích na cvičné plachetnici *Bílá smršť* (1995, *White Squall*; + spol. prod.) s Jeffem Bridgesem, drama ženy, která se chce uplatnit v bojové jednotce, *G. I. Jane* (1997, *G. I. Jane*; + spol. prod.) s Demi Mooreovou, výpravné drama ze starého Říma *Gladiátor* (2000, *Gladiator*) s Russellem

Crowem, thriller podle románu Thomase Harrise Hannibal (2001, Hannibal; + spol. prod.) s Anthonyem Hopkinsem, adaptace knihy Marka Bowdena, zaznamenávající podle skutečných událostí zkázu americké vojenské jednotky v somálském Mogadišu, Černý jestřáb sestřelen (2001, Black Hawk Down; + spol. prod.) s Joshem Hartnettem a Ewanem McGregorem, kriminální komedie Švindlíři (2003, Matchstick Men; + spol. prod.) s Nicolasem Cagem, historický snímek Království nebeské (2005, Kingdom of Heaven; + prod.) s Orlandem Bloomem, povídka Jonathan (spol. režie Jordan Scottová) z filmu All the Invisible Children (2005, Neviditelné děti – V), adaptace románu Petera Maylea Dobrý ročník (2006, A Good Year; + prod.) s Russellem Crowem, kriminální drama, odehrávající se na počátku 70. let, Americký gangster (2007, American Gangster; + spol. prod.) s Denzelem Washingtonem a Russellem Crowem, drama agentů CIA na stopě teroristického pohlavára v Jordánsku Labyrint lží (2008, Body of Lies; + spol. prod.) s Leonardem DiCapriem a Russellem Crowem, remake legendárního příběhu Robin Hood (2010, Robin Hood; + spol. prod.) s Russellem Crowem, sci-fi horor Prometheus (2012, Prometheus; + spol. prod.), v němž zkoumal události předcházející ději slavného Vetřelce, neprodaný pilotní snímek ze zákulisí katolické církve The Vatican (TV–2013; + spol. prod.), thriller podle scénáře Cormaca McCarthyho Konzultant (2013, The Counselor; + spol. prod.) s Michaellem Fassbenderem v titulní úloze právníka, jenž se zaplete s drogovou mafií, výpravňý biblický film EXODUS: Bohové a králové (2014, Exodus: Gods and Kings; + spol. prod.) s Christianem Balem v úloze Mojžíše, drama astronauta uvízlého na Marsu podle románu Andyho Weira Marťan (2015, The Martian; + spol. prod.) s Mattem Damonem; podíl na produkci či výkonné produkci rodinný snímek Trable s opicí (1994, Monkey Trouble; r. Franco Amurri), adaptace divadelní hry Terence Rattigana Profesor odchází (1994, The Browning Version; r. Mike Figgis), černá kriminální komedie Clay Pigeons (1998, Není úniku; r. David Dobkin – V), rekonstrukce vzniku Občana Kanea, nazvaná RKO 281 (TV–1999; r. Benjamin Ross – TV), kriminální snímek Where the Money Is (1999, Balík peněz; r. Marek Kanievski – V), politické drama The Last Debate (TV–2000, Poslední debata; r. John Badham), psychologicko-historické drama The Gathering Storm (TV–2002, Stahující se mračna; r. Richard Loncraine – TV), komedie podle románu Jennifer Weinerové Zná ji jako své boty (2005, In Her Shoes; r. Curtis Hanson), tragický milostný příběh Tristan a Isolda (2005, Tristan + Isolda; r. Kevin Reynolds), minisérie mapující historii americké zpravodajské služby The Company (TV–2007, V síti CIA; r. Mikael Salomon – TV), western Zabití Jesseho Jamese zbabělcem Robertem Fordem (2007, The Assassination of Jesse James by the Coward Robert Ford; r. Andrew Dominik), adaptace románu Michaela Crichtona The Andromeda Strain (TV–2008, Kmen Andromeda; r. Mikael Salomon – TV), horor na motivy známé Poeovy povídky Tell-Tale (2009, Zrádné srdce; r. Michael Cuesta), další obraz ze života Winstona Churchilla Into the Storm (TV–2009, V srdci bouře: Churchill ve válce; r. Thaddeus O'Sullivan – V), přepis románu Sheily Kohlerové o dívkách v internátní škole Cracks (2009, Trhliny; r. Jordan Scottová – V), drama o setkání traumatizovaného muže a striptérky Welcome to the Rileys (2009, Svět podle Mallory; r. Jake Scott – V), romantické drama Cyrus (2010; r. Jay a Mark Duplassovi – V), dok. The Real Robin Hood (TV–2010, Skutečný Robin Hood; r. M. David Melvin – TV), akční snímek podle populárního televizního seriálu A-Team (2010, The A-Team; r. Joe Carnahan), adaptace románu Kena Folletta The Pillars of the Earth (TV–2010, Pilíře země; r. Sergio Mimica-Gezzan – V), dok. Život v jednom dni (2011, Life in a Day; r. Kevin Macdonald), historický dok. Gettysburg (TV–2011; r. Adrian Moat – TV), thriller z Aljašky Mezi vlky (2011, The Grey; r. Joe Carnahan), adaptace lékařského thrilleru Robina Cooka Coma (TV–2012, Kóma; r. Mikael Salomon), přepis dalšího Follettova historického románu World Without End (TV–2012, Na věky věků; r. Michael Caton-Jones – TV), drama odhalení ekoteroristické skupiny The East (2012, Východ; r. Zal Batmanglij – TV), drama Stoker (2012; r. Park Chan-wook – V), historická dramatizace Killing Lincoln (TV–2013, Zabití Lincolna; r. Adrian Moat), akční kriminální snímek Welcome to the Punch (2013, Vítejte v Punchi; r. Eran Creevy – TV), dok. Springsteen & I (2013, Springsteen a já; r. Baillie Walsh), kriminální thriller Out of the Furnace (2013; r. Scott Cooper – TV), další historická dramatizace Killing Kennedy (TV–2013, Zabití Kennedyho; r. Nelson McCormick), minisérie o

zlaté horečky na sklonku 19. století Klondike (TV–2014; r. Simon Cellan Jones – TV), thriller o ženě, trpící částečnou ztrátou paměti, Dřív než půjdu spát (2014, Before I Go to Sleep; r. Rowan Joffe), rodinná komedie Get Santa (2014, Sežeňte Santu; r. Christopher Smith), thriller ze stalinského Sovětského svazu podle románu Toma Roba Smithe Dítě číslo 44 (2014, Child 44; r. Daniel Espinosa), sci-fi Galytine (2014; r. Greg Nicotero), historická dramatizace Killing Jesus (TV–2015, Zabití Ježíše; r. Christopher Menaul), futuristická romance Equals (2015, Vyrovnání; r. Drake Doremus).

-mim-

Schlöndorf, Volker k filmu Diplomacie

VOLKER SCHLÖNDORFF (nar. 31. 3. 1939, Wiesbaden, Hesensko) je synem lékaře. Středoškolské vzdělání dokončil v rámci studentské výměny v roce 1959 v Paříži. Studoval politické vědy na Sorbonně a filmovou režii na známé pařížské škole IDHEC. Zaujal hned prvním krátkým filmem o Alžíranech ve Frankfurtu Koho to zajímá?, jenž nebyl cenzurou uvolněn k veřejnému předvádění. Ve spolupráci s Louistem Mallem natáčel reportáže z jihovýchodní Asie a severní Afriky pro francouzskou televizi. Profesionální zkušenosti získával asistováním u Louise Mallea (Soukromý život, Bludička, Viva Maria!), Alaina Resnais (Loni v Marienbadu) a Jeana-Pierra Melvillea (Kněz Léon Morin, Práskač). V polovině 60. let se vrátil do Německa a realizoval tu s přispěním grantu celovečerní debut Mladý Törless, který se stal stěžejním dílem takzvaného mladého německého filmu a který získal řadu ocenění (mimo jiné Cena FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes a Německé filmové ceny za nejlepší film, scénář a režijní debut). Spolu s Fassbinderem, Klugem, Herzogem, Wendersem a jinými patřil k předním tvůrcům nastupující filmařské generace. S kolegy sdílel radikální politické názory, ale méně už jejich sklon k filmařskému experimentování. Ve svých dílech ctí klasické vyprávěcí postupy a často čerpal z literárního odkazu. Vrcholem jeho tvorby se stala mistrovská adaptace románu Güntera Grassa Plechový bubínek (Zlatá palma na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes ex aequo, Oscar a Cena LAFA za zahraniční film). Již od počátku kariéry se snažil mít maximální kontrolu nad svými snímky. S Peterem Fleischmannem založil výrobní společnost Hallelujah-Film (1969) a později s Reinhardem Hauffem Bioskop-Film (1974), kde pod dohledem producenta Eberharda Junkersdorfa vznikla v dalších dvaceti letech většina jeho děl. Schlöndorffovu tvorbu v 70. letech významně ovlivnila jeho první manželka Margarethe von Trottaová, která s ním spolupracovala jako herečka, asistentka, scenáristka a spolurežisérka. Jeho snímky získaly řadu nejruznějších ocenění, například Náhlé bohatství chudáků z Kombachu (Německá filmová cena za režii), Rána z milosti (Německá filmová cena za režii), Swannova láska (nominace na Cenu BAFTA za zahraniční film), Smrt obchodního cestujícího (nominace na Cenu Emmy za režii), Devátý den (Cena Bernharda Wickiho za nejlepší film a režii na Filmovém festivalu v Mnichově), Diplomacie (Cena za režii na Mezinárodním filmovém festivalu ve Valladolidu, César za adaptovaný scénář). Vedle filmové práce se rovněž věnoval operní režii (Káťa Kabanová, Zoologický palác, Dido a Aeneas, Bohéma, Z mrtvého domu, Lady Macbeth Mcenského újezdu, Carmen a jiné). V letech 1992–1997 byl ředitelem filmového studia v Babelsbergu, o jehož modernizaci se výrazně zasloužil. Za své celoživotní dílo dostal mimo jiné Cenu Konrada Wolfa (1997), udílenou Německou Akademií umění, Kristiána, jehož osobně převzal na Febiofestu 2001, francouzský Řád Čestné legie (2002), Bavorskou filmovou cenu (2005) a také ocenění na festivalech, holandském Film by the Sea (2007) a polském Camerimage (2009). Po rozvodu s Margarethe von Trottaovou (1971–1991) se v roce 1992 oženil s filmovou střihačkou Angelikou Gruberovou, s níž má dceru. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. f. Wenn kümmert's? (1960, Koho to zajímá?; + sc., střih), experimentální střm. dok. Méditerranée (1963, Středozeří; spol. r. Jean-Daniel Pollet), adaptace románu Roberta Musila Mladý Törless (1966, Der junge Törless; + sc.) s Mathieuem Carrière, příběh lehkomyslné dívky Mord und Totschlag (1967, Vražda a zabití; + spol. sc.) s Anitou Pallenbergovou, epizoda Ein unheimlicher Moment (Příšerný okamžik; spol. r. Helmut Rimbach; + spol. sc.) z filmu Der Paukenspieler (1967, Bubeník), historické drama, natočené ve slovenských exteriérech, Michael Kohlhaas (1969, Michael Kohlhaas – Der Rebell; + spol. sc.) s Davidem Warnerem a Annou Karinovou, přepis hry Bertolta Brechta Baal (TV–1970; + sc.,

prod.), v němž vedle režiséra Fassbindera hrála i Margarethe von Trottaová, historický film *Der plötzliche Reichtum der armen Leute von Kombach* (1970, Náhlé bohatství chudáků z Kombachu; + spol. sc., prod.), psychologická studie ženy *Die Moral der Ruth Halbfass* (1971, Morálka Ruth Halbfassové; + spol. sc., prod.) se Sentou Bergerovou a obdobný snímek *Náhlé vzplanutí* (1972, Strohfeuer; + spol. sc., prod., herec) s Margarethe von Trottaovou, drama *Übernachtung in Tirol* (TV–1974, Přenocování v Tyrolsku; + spol. sc., prod.) s Margarethe von Trottaovou, adaptace povídky Henryho Jamese *Georginas Gründe* (TV–1975, Georgininy důvody; + spol. sc.) s Edith Cleverovou, přepis kritického románu Heinricha Bölla *Ztracená čest Kateřiny Blumové* (1975, Die verlorene Ehre der Katharina Blum; spol. r. Margarethe von Trottaová; + spol. sc.) s Angelou Winklerovou, adaptace románu Marguerity Yourcenarové *Der Fangschuss/Coup de grâce* (1976, Rána z milosti) s Margarethe von Trottaovou, dok. f. *Nur zum Spass – nur zum Spiel*, *Kaleidoskop Valeska Gert* (1977, Jen pro legraci – jen pro hru, kaleidoskop Valesky Gertové; + sc., herec), epizoda, kritizující sdělovací prostředky, *Die verschobene Antigone* (Odložená Antigona) z kolektivního filmu *Deutschland im Herbst* (1978, Německo na podzim; + spol. sc., spol. prod.), zabývajícího se situací po vraždě průmyslníka Schleyera, jehož vznik inicioval s Alexanderem Klugem, portrét historických událostí 20. století očima „věčného dítěte“ *Plechový bubínek* (1979, Die Blechtrommel; + spol. sc.), kolektivní dok. o pravicovém politikovi Franzu Josefovi Straussovi, nazvaný *Der Kandidat* (1980; spol. r. Stefan Aust, Alexander von Eschwege, Alexander Kluge; + spol. sc., spol. prod.), drama německého novináře v Bejrútu podle románu Nicolase Borna *Die Fälschung* (1981, Falšování; + spol. sc.) s Brunem Ganzem, epizody *Abschied von vorgestern* (Rozloučení s předvčerejškem; + sc.), *Gespräche im Weltraum* (Rozhovory ve vesmíru), *Atomkunker* (Atomový kryt), *Kill Your Sister* (Zabij svou sestru) a *Libanon* (+ sc.) z politického filmu *Krieg und Frieden* (1983, Válka a mír; + spol. prod., spol. hlas), uzavírajícího volnou trilogii kolektivních děl o soudobé západoněmecké společenské situaci, adaptace části prvního dílu Proustova *Hledání ztraceného času*, nazvaná *Swannova láska* (1983, Un amour de Swann; + spol. sc.) s Jeremym Ironsem, inscenace divadelní hry Arthura Millera *Smrt obchodního cestujícího* (TV–1985, Death of a Salesman; + sc.) s Dustinem Hoffmanem, drama rasového napětí na americkém jihu podle románu Ernesta J. Gainese *A Gathering of Old Men* (TV–1987, Shromáždění starých mužů – V) s Louisem Gossettem Jr., Richardem Widmarkem a Holly Hunterovou, sci-fi z totalitní společnosti podle románu Margaret Atwoodové *Příběh Služebnice* (1989, The Handmaid's Tale) s Natashou Richardsonovou, přepis románu Maxe Frische o vztahu člověka a techniky *Homo Faber* (1991, Homo Faber; + spol. sc.) se Samem Shepardem a Julií Delpyovou, šestidílný dok. seriál o slavném režisérovi Billy Wilder, *wie haben Sie's gemacht* (TV–1992, Billy, jak tys to dělal?; spol. r. Gisela Grischowová – TV), později zkrácený do celovečerní délky, střm. dok. o známém filmovém skladateli *The Michael Nyman's Songbook* (1992, Zpěvník Michaela Nymana; + sc.), drama podle románu Michela Tourniera o retardovaném prostáčkovi, jenž nevědomky pomáhá zlu, *Netvor* (1996, Der Unhold; + spol. sc.) s Johnem Malkoviche, adaptace kriminálního románu Jamese Hadleyho Chase o bývalém novináři, jenž se zaplete do zločinu, *Palmetto* (1998, Palmetto) s Woodym Harrelsonem, Elisabeth Shueovou a Ginou Gershonovou, drama inspirované skutečností o západoněmecké teroristce, skrývající se pod novou identitou v Německé demokratické republice, *Die Stille nach dem Schuss* (2000, Ticho po výstřelu; + spol. sc.) s Bibianou Beglauovou, dok. portrét známého producenta Horsta Wendlandta pod titulem *Ein Produzent hat Seele oder er hat keine* (TV–2002, Producent buď má duši nebo ne), povídka *Osvícení* (The Enlightenment) z filmu *Dalších deset minut II* (2002, Ten Minutes Older: The Cello), komorní válečné drama na motivy skutečné události *Devátý den* (2004, Der neunte Tag), drama *Enigma – Eine uneingestandene Liebe* (TV–2005, Záhada – Nepřiznaná láska) s Mariem Adorfem v úloze oceňovaného spisovatele, za nímž na odlehlý ostrov přijede novinář, drama z doby vzniku *Solidarity*, inspirované skutečnou postavou, *Strajk – Die Heldin von Danzig* (2006, Stávka – Hrdinka z Gdaňska; + herec) s Katharinou Thalbachovou v úloze polské dělnice, existenciální drama francouzského učitele a kazašské dívky *Ulzhan* (2007; + spol. prod.), natočené v Kazachstánu, válečné drama z francouzského internačního tábora *Ticho na moři* (2011, La mer à l'aube; + sc.), historické drama z okupované Paříže podle hry

Cyrila Gelyho Diplomacie (2014, Diplomatie; + spol. sc.) s Andrém Dussollièrem a Nielsem Arestrupem; (herec, není-li uvedeno jinak) Léon Morin, prêtre (1961, Kněz Léon Morin; r. Jean-Pierre Melville), Le doulos (1962, Práskač; r. Jean-Pierre Melville), povídka La chance du guerrier (Šance válečníka; r. Claude Berri) z filmu La chance et l'amour (1964, Náhoda a láska), Rece do góry (1967, Ruce vzhůru; r. Jerzy Skolimowski), Warum läuft Herr R. Amok? (1970, Proč blázní pan R.?; r. Michael Fengler, Rainer Werner Fassbinder), Rio das Mortes (TV–1970; r. Rainer Werner Fassbinder; nám.), Mathias Kneissl (TV–1971; r. Reinhard Hauff), Une femme française (1995, Francouzská žena; r. Régis Wargnier; spol. prod.), Schrott. Die Atzenposse (2000, Šrot. Štírává fraška; r. Axel Hildebrand), Hitler v Hollywoodu (2010, Hitler à Hollywood; r. Frédéric Sojcher).
-mim-

Schreier, Jake k filmu Papírová města

JAKE SCHREIER (nar. 1980, Berkeley, Kalifornie) pochází z akademické rodiny. Studoval Tischovu uměleckou školu na Newyorské univerzitě (NYU; 2003). Natáčí hudební videoklipy a reklamy (Absolut, Comcast, Playstation, Verizon aj). Se spolužáky založil v Brooklynu filmový kolektiv Wawerly Films, pracující pro televizi a internet. Působí také ve společnosti Park Pictures. V celovečerní tvorbě debutoval snímkem Robot & Frank, za nějž získal Cenu Alfreda P. Sloana ex aequo na Mezinárodním filmovém festivalu Sundance. Jednou epizodou se podílel na komediálním politickém seriálu Alpha House (2013). – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) jednominutový snímek Christopher Ford Sees a Film (2005, Christopher Ford zhlédne film), I Can See You (2008, Vidím tě; r. Graham Reznick; herec), sci-fi komedie, v níž se lupič klenotů spojí s darovaným robotem pro další akci, Robot & Frank (2012, Robot a Frank) s Frankem Langellou, adaptace bestselleru Johna Greena o první lásce maturanta k tajemné spolužačce, Papírová města (2015, Paper Towns).
-tbk-

Schwentke, Robert k filmu Rezistence

ROBERT SCHWENTKE (nar. 1968, Stuttgart, Bádensko-Württembersko) experimentoval už jako dítě s dědečkovou 8mm kamerou. Po čtyřech semestrech filozofie a srovnávací literatury na Karlově univerzitě v Tübingenu se rozhodl studovat film, nejdřív na hollywoodské Columbia College (CCH) a pak v kurzu Amerického filmového institutu (AFI), který absolvoval snímkem Nebesa!. Vrátil se do Německa, kde pracoval jako scenárista, mimo jiné na třech epizodách populárního krimiseriálu Tatort (Místo činu – TV), a režíroval také dva autorské celovečerní filmy. Znovu odešel do Spojených států a podařilo se mu uplatnit se v Hollywoodu zručně natočenými žánrovými snímky, z nichž nejlepší byla akční komedie RED. Největší divácký ohlas mu zajistil podíl na filmové sérii podle dystopických románů Veronicy Rothové z takzvané Povstalecké trilogie. Režíroval také pilotní díl úspěšného kriminálního seriálu Lie to Me (2009–2011, Anatomie lži – TV). – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) střm. gangsterka z kalifornské pouště Heaven! (1993, Nebesa!; + sc.), kriminální thriller Tattoo (2002, Tetování; + sc.), černá komedie o studentovi postiženém zhoubnou nemocí Eierdiebe (2003, Zloději vajec; + sc.), v níž zpracoval vlastní zážitky, psychologický thriller Tajemný let (2005, Flightplan) s Jodií Fosterovou v úloze vyděšené matky, jejíž dcera se ztratí na palubě letadla, romantický milostný příběh podle fantastického bestselleru Audrey Niffeneggerové Zakletý v čase (2008, The Time Traveler's Wife) s Ericem Banou a Rachel McAdamsovou, adaptace komiksu o vysloužilých tajných agentech RED (2010, Red) s Brucem Willisem, Morganem Freemanem, Johnem Malkovichelem a Helen Mirrenovou, akční duchařská veselohra R.I.P.D. – URNA: Útvar rozhodně neživých agentů (2013, R.I.P.D.; + spol. píseň) s Jeffem Bridgesem a Ryanem Reynoldsem, další dva díly úspěšné sci-fi série Rezistence (2015, Insurgent) a Allegiant: Part 1 (2016, Aliance – část 1).
-mim-

Singh, Tarsem k filmu Nesmrtelný

TARSEM SINGH (vlastním jménem Tarsem Singh Dhandwar, nar. 26. 5. 1961, Jalandhar, Paňdžáb) je synem leteckého inženýra. Po maturitě na elitní internátní škole biskupa Cottona

v himálajské Shimle odešel do Spojených států, kde však místo zamýšleného studia obchodu na Harvardu nakonec absolvoval Uměleckou školu designu v kalifornské Pasadeně. Uplatnil se jako režisér videoklipů (mimo jiné Suzanne Vega, En Vogue, Deep Forest, Dream Warriors) a v tomto oboru se prosadil mnohokrát oceněným klipem ke skladbě Losing My Religion (1991) skupiny R. E. M. V rámci společnosti RadicalMedia natáčel reklamní spoty pro řadu známých klientů, například Audi, Coca Cola, MasterCard, Nike, Vodafone, Pepsi, Smirnoff, Miller, Infinity, Becks, Campari a desítky dalších. V hraném filmu debutoval ambiciózním hororem Cela, odehrávajícím se v mysli bezvládného člověka. I jeho další snímky, jež zpočátku podepisoval pouze jako Tarsem, překypovaly vizuální okázalostí, ovlivněnou jeho zálibou v surrealismu, a vysokou mírou stylizace, často však na úkor srozumitelnosti filmového vyprávění. Nejzajímavější z jeho tvorby je dlouholetý projekt Pád (Cena pro nejlepší film na Mezinárodním filmovém festivalu v Sitges), inspirovaný málo známým bulharským filmem Jo ho hó (1981), který z větší části financoval z vlastní kapsy. K jeho stálým spolupracovníkům patřili výtvarník Tom Foden, návrhářka kostýmů Eiko Ishiokaová a střihač Robert Duffy. S druhým štábem režíroval indické scény do filmu Davida Finchera Podivuhodný případ Benjamina Buttona (2008). – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* drama terapeutky, snažící se zjistit v mozku sériového vraha informace, jež by vedly k osvobození jeho poslední oběti, Cela (2000, The Cell) s Jennifer Lopezovou, pohádkový příběh, vyprávěný ochrnutým kaskadérem zotavující se dívence v losangeleské nemocnici 20. let, The Fall (2006, Pád; + spol. sc., prod. – V), dobrodružný příběh na motivy z řeckého bájesloví Válka bohů (2011, Immortals) s Henrym Cavillem v roli Thesea, výpravná verze známé pohádky Sněhurka (2012, Mirror Mirror) s Julií Robertsovou v úloze zlé královny, sci-fi drama umírajícího miliardáře v novém těle Nesmrtelný (2015, Self/less) s Ryanem Reynoldsem.

-mim-

Skjoldbjaerg, Erik k filmu V hlubinách

ERIK SKJOLDBJAERG (nar. 14. 12. 1964, Tromsø, Troms, Norsko) vystudoval Národní filmovou a televizní školu v Londýně a je známý zejména jako spoluscenárista a režisér temného thrilleru Insomnie, s nímž debutoval a jehož remake natočil ve Spojených státech amerických Christopher Nolan. Díky tomuto debutu Skjoldbjaerg realizoval v americko-německé koprodukcii drama Prozacový národ, ale pak se vrátil z Hollywoodu do vlasti, kde působil zejména v televizi: seriál Skolen (2004, Škola), minisérie Størst av alt (2007, Největší ze všech) nebo seriál Okkupert (2015, Okupace). Za režii filmu Nokas získal norskou výroční cenu Amanda. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. filmy Vinterveien (1993, Zimní cesta; + spol. sc.), Close to Home (1994, Blízko k domovu; + spol. sc.) a Spor (1996, Stopa; + spol. sc.), psychologický thriller o únavném pátrání švédského kriminalisty po záludném vrahovi v Norsku, Insomnia (1997, Insomnie; + spol. sc. – TV) se Stellanem Skarsgårdem, adaptace románu Elizabeth Wurtzelové o studentce, trpící depresemi, Prozac Nation (2001, Prozacový národ; + spol. sc. – V), moderní verze klasického dramatu Henrika Ibsena En folkefiende (2005, Nepřítel lidu; + spol. sc.), kriminální thriller o skutečné bankovní loupeži ve Stavangeru Nokas (2010), uvedený v sekci Jiný pohled na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech 2011, psychologický thriller podle skutečných událostí o potápěči, jenž se dostane až na stopu komplotu, V hlubinách (2013, Pioneer/Pionér; + spol. sc.).

-tbk-

Sorrentino, Paolo k filmu Mládí

PAOLO SORRENTINO (nar. 31. 5. 1970, Neapol, Kampánie) studoval sice ekonomickou a obchodní fakultu na univerzitě v Neapoli, ale věnoval se filmu. Začínal amatérskými a krátkými filmy a v 90. letech působil jako asistent režie, pomocný režisér a scenárista. V roce 2001 debutoval společenským retro dramatem Přebytný člověk o populárním zpěvákovi na vrcholu kariéry. Nejčastěji se zaměřuje na společenské a politické problémy soudobé Itálie. Používá expresivní filmový jazyk založený na audiovizuální stylizaci. Natáčí ovšem i reklamní spoty (Fiat) a podílel se mimo jiné na dvou epizodách z televizního seriálu La

squadra (TV–2000, Eskadra; spol. sc.). Nejen díky fenomenálnímu úspěchu filmu Velká nádhera (mimo jiné Oscar, Cena BAFTA a Zlatý glóbus za nejlepší cizojazyčný film, Evropská filmová cena za nejlepší film a režii) je považován za jednoho z nejvýznamnějších italských filmařů. Z dalších lze připomenout ocenění z Mezinárodního filmového festivalu v Cannes (Cena poroty za film Božský, Cena ekumenické poroty za snímek Tady to musí být), Donatellova Davida za nejlepší film, za režii a za scénář filmu Následky lásky a za scénář snímku Tady to musí být a dále Cenu diváků na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech a Stříbrnou stuhu za režii filmu Mládí. – *Filmografie: (scénář nebo podíl na něm a režie, není-li uvedeno jinak), (krátké filmy)* Un paradiso (1994, Ráj; spol. r. Stefano Russo), L'amore non ha confini (1998, Lásky nemá hranice), La notte lunga (2001, Dlouhá noc), účast na kolektivním filmu La primavera del 2002. L'Italia protesta, l'Italia si ferma (2002, Jaro roku 2002. Itálie protestuje, Itálie se zastavuje), epizoda Quando le cose vanno male (Když jdou věci špatně) z povídkového filmu Giovani talenti italiani (2004, Mladé italské talenty), epizoda L'assegnazione delle tende (Rozdělení stanů) z povídkového filmu L'Aquila 2009 – Cinque registi tra le macerie (2009, Aquila 2009 – Pět režisérů mezi sutinami), La partita lenta (2009, Pomalá hra), epizoda La principessa di Napoli (Princezna z Neapole) z povídkového dok. filmu Napoli 24 (2010, Neapol 24), Allo specchio (2011, V zrcadle), epizoda Grumari z povídkového filmu Rio, eu te amo (2014, Rio, miluji tě), The Dream (2014, Sen); *(dlouhé hrané filmy)* Polvere di Napoli (1998, Neapolský prach; r. Antonio Capuano; spol. sc.), retro drama o populárním zpěvákovi a fotbalistovi se stejnými jmény, jejichž osudy se jednoho dne protnou, L'uomo in più (2001, Přebytný člověk – V), psychologický kriminální příběh Následky lásky (2004, Le conseguenze dell'amore) s Tonim Servillem, televizní záznam divadelní inscenace Toniho Servilla podle stejnojmenné divadelní hry Eduarda De Filippa s názvem Sabato, domenica e lunedì (TV–2004, Sobota, neděle a pondělí), groteskní drama o bohatém cynickém muži, jenž vymáhá od svých klientů půjčky s vysokými úroky L'amico di famiglia (2006, Rodinný přítel – TV), životopisný snímek o významném italském politikovi Giuliu Andreottim Božský (2008, Il divo: La spettacolare vita di Giulio Andreotti), road movie o stárnoucím americkém rockovém zpěvákovi, který se vydá hledat bývalého nacistického zločince, Tady to musí být (2011, This Must Be the Place) se Seanem Pennem, hořká komedie o stárnoucím novináři, který si ve znuděné společnosti římské smetánky uvědomuje nicotnost své existence, Velká nádhera (2013, La grande bellezza) s Tonim Servillem, Le voci di dentro (TV–2014, Vnitřní hlasy; režie), příběh o dlouhém přátelství dvou starých mužů, trávících čas v luxusním švýcarském hotelu, Mládí (2015, Youth) s Michaellem Cainem a Harveyem Keitem; *(herec)* Il caimano (2006, Kajman; r. Nanni Moretti), Questione di cuore (2009, Srdeční záležitost; r. Francesca Archibugiová), epizody Stopper (Stopař; r. Davide Marengo) a Nella rete (V síti; r. Davide Marengo) z televizního seriálu Boris (TV–2010). -jš-

Spielberg, Steven k filmu Most špiónů

STEVEN SPIELBERG (vlastním jménem Steven Allan Spielberg, nar. 18. 12. 1946, Cincinnati, Ohio) pochází z ortodoxní židovské rodiny elektroinženýra, jehož předkové přišli z Ukrajiny. Vyrůstal v New Jersey, v arizonském Phoenixu a už od dětství se intenzivně zajímal o film. Jako amatér natočil řadu filmů 8mm kamerou, například středometrážní válečný snímek Escape to Nowhere (1961, Útěk nikam), s nímž vyhrál amatérskou soutěž, nebo celovečerní film Firelight (1963, Světlo ohně), předznamenávající jeho pozdější zájem o vědecko-fantastický žánr. Po rozvodu rodičů dokončil středoškolská studia v kalifornské Saratoze a přestěhoval se do Los Angeles. Kvůli špatným známkám nebyl přijat na filmovou fakultu Jihokalifornské univerzity (USC) a vystudoval angličtinu na California State College v Long Beach. Výrazně na sebe upozornil prvním pokusem na 35mm formátu, krátkým filmem bez dialogů o dvojici mladých lidí Amblin' (1968, Na toulkách; + sc.). Na jeho základě získal angažmá u společnosti Universal, kde nejdříve režíroval epizody televizních seriálů Night Gallery (Noční galerie), Marcus Welby, M. D. (Dr. Marcus Welby), The Name of the Game (Honba za slávou), The Psychiatrist (Psychiatr), Columbo (uveden v televizi) a Owen Marshall: Counsellor at Law (Advokát Owen Marshall). Prosadil se metaforickým televizním thrillerem Duel (mimo jiné Velká cena na

Mezinárodním filmovém festivalu v Avoriazu, Cena za první film na Mezinárodním filmovém festivalu v Taormině), jenž mu zajistil celosvětovou proslulost a mimo USA se promítal i v kinech. Už filmovým debutem Sugarlandský expres (Cena za scénář na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes), natočeným podle skutečné události, naznačil mimořádně vyvinutý smysl pro atraktivní látku, jež vzápětí potvrdil jedním z největších trháků 70. let, adaptací bestselleru Petera Benchleyho Čelisti, vyznamenaným Oscary za hudbu, střih a zvuk. Následovala úspěšná sci-fi Blízká setkání třetího druhu (nominace na Oscara za režii), na niž později navázal svým nejznámějším snímkem E.T. – Mimozemšťan (Ceny NSFC a LAFA za režii, nominace na Oscara za režii a za nejlepší film), který se zařadil ke klasickým dílům moderní světové kinematografie. Už předtím se Spielberg spojil s kolegou a přítelem Georgem Lucasem, pro něhož zfilmoval ve stylu filmových seriálů 30. let osudy neohroženého archeologa Indiany Jonese ve snímku Dobyvatelé ztracené archy (nominace na Oscara za režii) a v dalších třech pokračováních. Jako úspěšný hollywoodský tvůrce pomáhal mladším kolegům a v roce 1984 založil vlastní výrobní společnost Amblin Entertainment (nazvanou podle jeho profesionální prvotiny). V touze překročit vlastní stín komerčního režiséra natočil ambiciózní adaptaci románu Alice Walkerové Purpurová barva (Cena DGA za režii, nominace na Oscara za nejlepší film) a v tomto duchu se nesla i jeho další tvorba (Říše slunce, Navždy). V 90. letech navázal na linii komerčních úspěchů pohádkovým příběhem Hook a zejména dinosauřími thrillery podle úspěšných předloh Michaela Crichtona Jurský park a Ztracený svět, v nichž využil průkopnických vizuálních efektů. Hlavně se však odhodlal k realizaci dvou dlouholetých projektů, inspirovaných skutečnými událostmi, jež ho definitivně zařadily mezi nejlepší světové režiséry – černobílého dramatu podle bestselleru Thomase Keneallyho Schindlerův seznam (Oscar za režii a za nejlepší film, Ceny DGA a NSFC za režii) a válečného dramatu ze dnů spojenecké invaze v Normandii Zachraňte vojína Ryana (Oscar, Zlatý glóbus, Ceny DGA a LAFA za režii, nominace na Oscara a na Cenu BAFTA za nejlepší film). I v dalším tisíciletí pokračoval s neztenčenou intenzitou v režijní práci, přičemž si vybíral velmi různorodé projekty, od ryze oddechových (Chyt' mě, když to dokážeš, Válka světů, Tintinova dobrodružství) až po ambiciózní díla, často vycházející ze skutečnosti, jakými byly například Mnichov a Lincoln, oceněné mimo jiné oscarovými nominacemi za nejlepší film i režii, nebo Most špiónů. Jako producent byl poctěn dvěma dalšími oscarovými nominacemi za válečné filmy Dopisy z Iwo Jimy a Válečný kůň. Ve své tvorbě většinou využíval služeb stálých spolupracovníků, kameramana Janusze Kaminského, střihače Michaela Kahna a hudebního skladatele Johna Williamse. Od poloviny 80. let se také věnoval práci pro televizi. Jako výkonný producent je podepsaný pod antologií Amazing Stories (1985–1987, Neuvěřitelné příběhy; + nám., spol. režie – TV) a pod řadou seriálů, jak animovaných Tiny Toon Adventures (1990–1992, Drobečkové – V), Fievel's American Tails (1992, Fievelův americký ocásek – TV), Animaniacs (1993–1998, Animáci – TV), Freakazoid! (1995–1997), Pinky and the Brain (1995–1998, Neobyčejná dobrodružství Rudly a Koumáka – TV), Invasion America (1998, Vpád do Ameriky – TV), Pinky, Elmyra & the Brain (1998–1999, Rudla, Elmyra a Koumák), tak především hraných jako SeaQuest DSV (1993–1995, Strážce moře – TV), High Incident (1996, Každý den v akci; + spol. nám. – TV), Band of Brothers (2001, Bratrstvo neohrožených – TV), Taken (2002, Uneseni – TV), Into the West (2005, Na západ – TV), United States of Tara (2009–2011, Tara a její svět – TV), The Pacific (2010; uveden v televizi), Terra Nova (2011; uveden v televizi), Falling Skies (2011–2014; uveden v televizi), The River (2012, Řeka – TV), Smash (2012–2013), Under the Dome (2013–2015, Pod kupolí – TV), Red Band Society (2014–2015, Společnost červených náramků), Extant (2014–2015), The Whispers (2015, Našeptávači), Public Morals (2015, Veřejná morálka), Minority Report (2015). Za tři z nich dostal Cenu Emmy (Bratrstvo neohrožených, Uneseni, The Pacific). Podílel se rovněž na sérii krátkých animovaných grotesek s králíkem Rogerem a Baby Hermanem. Pod dojmem natáčení Schindlerova seznamu založil nadaci Survivors of the Shoah, která se věnuje shromažďování svědectví (takzvaný Archiv vizuální historie) a vytváření dokumentů o obětech holocaustu, například dokumentární minisérie pěti režisérů Broken Silence (TV–2002, Hlasy umlčených – V), na niž spolupracoval Vojtěch Jasný. Od roku 2006 je nadace součástí Jihokaliifornské univerzity. V říjnu 1994 založil Spielberg s Davidem Geffenem a Jeffreyem Katzenbergem filmové studio DreamWorks, které

už na přelomu tisíciletí získalo třikrát po sobě Oscara za nejlepší film (Americká krása, Gladiátor, Čistá mysl). Ve stejné době rozjelo i velmi úspěšnou divizi animované tvorby (mimo jiné série Shrek) a později televizní produkci dokumentů, mezi něž například patřil seriál Rising: Rebuilding Ground Zero (2011, Obnovení: Přestavba Ground Zero – TV). Zakladatelé studia svůj podíl prodali v roce 2006 společnosti Viacom. Spielberg je jedním z nejvlivnějších lidí v Hollywoodu a za své dílo byl mimo jiné vyznamenán Cenou Irvinga G. Thalberga (1986), na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách (1993), Cenou Amerického filmového institutu (AFI; 1994), francouzským Césarem (1994), Cechem amerických režisérů (DGA; 1999), Cenou Billyho Wildera (2001), udílenou Národní filmovou radou, na Mezinárodním filmovém festivalu v Tokiu (2004) a v Chicagu (2006), Cenou Společnosti vizuálních efektů (VES; 2007), Cenou Cecila B. DeMillea (2007), udílenou Sdružením zahraničního tisku v Hollywoodu, a Cechem amerických producentů (PGA; 2011). Po rozvodu s herečkou Amy Irvingovou (1985–1989), s níž měl syna, se v říjnu 1991 oženil s herečkou Kate Capshawovou, s níž vychoval tři vlastní a dvě adoptivní děti. – Lze upozornit na biografickou knihu Steven Spielberg (Philip M. Taylor; Jota, Brno 1994). – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak) příběh řidiče terorizovaného kamionem Duel (TV–1971, Duel) s Dennisem Weaverem, horor Something Evil (TV–1972, Něco zlého; + herec – TV) se Sandy Dennisovou, drama televizního reportéra Savage (TV–1973) s Martinem Landauem v titulní roli, příběh mladé dvojice na útěku před zákonem The Sugarland Express (1974, Sugarlandský expres; + nám. – TV) s Goldíí Hawnovou a Williamem Athertonem, thriller o lovu na zabijáckého žraloka Čelisti (1975, Jaws) s Royem Scheiderem, Robertem Shawem a Richardem Dreyfussem, fantastický příběh prvního kontaktu s mimozemskou civilizací Blízká setkání třetího druhu (1977, Close Encounters of the Third Kind; + sc.) s Richardem Dreyfussem a Françoisem Truffautem, nákladná veselohra, evokující v groteskní nadsázce paniku obyvatel Los Angeles z hrozícího japonského útoku, 1941 (1979 – TV) s plejádou převážně televizních komiků, dobrodružné pátrání Indiany Jonese po proslulém židovském artefaktu Dobytelé ztracené archy (1981, Raiders of the Lost Ark) s Harrisonem Fordem, rodinný snímek o pevném poutu, jež vznikne mezi malým chlapcem a zapomenutým návštěvníkem z vesmíru, E.T. – Mimozemšťan (1982, E.T. The Extra-Terrestrial; + spol. prod.) s Henrym Thomasem a Drew Barrymoreovou v dětských úlohách, epizoda Kick the Can (Kopat do plechovky) z povídkového filmu Twilight Zone – The Movie (1983, Zóna soumraku; + spol. prod. – TV), druhá část dobrodružné série, v níž Indy bojuje s uctívači indické bohyně Kálí, Indiana Jones a chrám zkázy (1984, Indiana Jones and the Temple of Doom; + herec) s Harrisonem Fordem, drama těžkého osudu přehlížené černošské ženy The Color Purple (1985, Purpurová barva; + spol. prod. – V) s Whoopi Goldbergovou, adaptace autobiografického románu J. G. Ballarda o anglickém chlapci v japonském internačním táboře Empire of the Sun (1987, Říše slunce; + spol. prod. – V) s malým Christianem Balem, třetí díl série, v němž titulní hrdina pátrá se svým otcem po svatém grálu, Indiana Jones a poslední křížová výprava (1989, Indiana Jones and the Last Crusade) s Harrisonem Fordem a Seanem Connerym, remake filmu Chlapík jménem Joe o pilotovi, který se vrací jako duch, Always (1989, Navždy; + spol. prod. – TV) s Richardem Dreyfussem, výpravná fantazie na motivy předloh J. M. Barrieho Hook (1991, Hook) s Dustinem Hoffmanem v titulní úloze a Robinem Williamem jako dospělým Petrem Panem, dobrodružný snímek o turistech ohrožovaných prehistorickými zvířaty Jurský park (1993, Jurassic Park) se Samem Neillem, Laurou Dernovou a Jeffem Goldblumem, drama podnikatele, který za války zachránil několik set Židů, Schindlerův seznam (1993, Schindler's List; + spol. prod.) s Liamem Neesonem, pokračování Jurského parku pod titulem Ztracený svět (1997, The Lost World: Jurassic Park; + herec) s Jeffem Goldblumem a Julianne Mooreovou, skutečný příběh vzbouřených otroků z titulní španělské otrokářské lodi Amistad (1997, Amistad; + spol. prod.) s Djimonem Hounsouem v roli vůdce vzbouřenců a Matthewem McConaugheyem jako jejich obhájcem před americkým soudem, dramatické osudy malé jednotky, pátrající po jediném přeživším ze čtyř bratrů, Zachraňte vojína Ryana (1998, Saving Private Ryan; + spol. prod.) s Tomem Hanksem, sci-fi příběh robotického chlapce, převzatý z pozůstalosti Stanleyho Kubricka, A. I. – Umělá inteligence (2001, AI Artificial Intelligence; + sc., spol. prod.) s Haleym Joelem Osmentem, adaptace sci-fi povídky Philipa K. Dicka, odehrávající se ve světě, kde je*

zločinům zabráněno dřív, než jsou spáchány, Minority Report (2002, Minority Report) s Tomem Cruisem, skutečný příběh vynalézavého podvodníka a jeho pronásledovatele Chyt mě, když to dokážeš (2002, Catch Me If You Can; + spol. prod.) s Leonardem DiCapriem a Tomem Hanksem, sentimentální komedie o imigrantovi z východní Evropy, uvízlém v „území nikoho“ na newyorském letišti, Terminál (2004, The Terminal; + spol. prod.) s Tomem Hanksem, sci-fi drama, inspirované slavným románem H. G. Wellse, Válka světů (2005, War of the Worlds) s Tomem Cruisem a malou Dakotou Fanningovou, drama izraelského komanda, pověřeného likvidací palestinských teroristů zodpovědných za masakr na olympiádě v roce 1972, Mnichov (2005, Munich; + spol. prod.) s Ericem Banou a Danielem Craigem, čtvrté dobrodružství zestárlého archeologa Indiana Jones a Království křišťálové lebky (2008, Indiana Jones and the Kingdom of the Crystal Skull) s Harrisonem Fordem a Cate Blanchettovou v roli jeho ruské protivnice, anim. snímek podle populárního belgického komiksu Tintinova dobrodružství (2011, The Adventures of Tintin; + spol. prod.), drama z první světové války Válečný kůň (2011, War Horse; + spol. prod.), natočené podle dramatizace stejnojmenného románu Michaela Morpurga, životopisné drama amerického prezidenta, bojujícího v kongresu za prosazení zákona o zrušení otroctví, Lincoln (2012, Lincoln; + spol. prod.) s oscarovým výkonem Daniela Day-Lewise, drama newyorského advokáta, který sehrál rozhodující úlohu při výměně amerického pilota Powerse za sovětského vyzvědače, Most špiónů (2015, Bridge of Spies; + spol. prod.) s Tomem Hanksem, adaptace pohádkové knížky Roalda Dahla The BFG (2016, Obr Dobr; + spol. prod.); (neúplná; podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) Ace Eli and Rodger of the Skies (1973, Eso Eli a Rodger z nebes; r. John Erman; nám.), I Wanna Hold Your Hand (1978; r. Robert Zemeckis – TV), The Blues Brothers (1980, Bratři Bluesovi; r. John Landis; herec – TV), Used Cars (1980, Ojetá auta; r. Robert Zemeckis – V), Continental Divide (1981, Propastný rozdíl; r. Michael Apted – TV), Poltergeist (1982; r. Tobe Hooper; + nám., spol. sc. – V), Gremlins (1984; r. Joe Dante; + herec – V), The Goonies (1985, Rošťáci; r. Richard Donner; + nám. – V), Návrat do budoucnosti (1985, Back to the Future; r. Robert Zemeckis), Pyramida hrůzy (1985, Young Sherlock Holmes; r. Barry Levinson), The Money Pit (1986, Dům za všechny peníze; r. Richard Benjamin – TV), anim. f. An American Tail (1986, Americký ocásek; r. Don Bluth – V), Innerspace (1987, Vnitřní vesmír; r. Joe Dante – V), *batteries not included (1987, Baterie nejsou v ceně; r. Matthew Robbins – TV), Falešná hra s králíkem Rogerem (1988, Who Framed Roger Rabbit; r. Robert Zemeckis), anim. f. The Land Before Time (1988, Země dinosaurů; r. Don Bluth – V), Dad (1989, Táta; r. Gary David Goldberg – TV), Návrat do budoucnosti II (1989, Back to the Future Part II; r. Robert Zemeckis), Joe Versus the Volcano (1990, Joe proti sopce; r. John Patrick Shanley – V), Back to the Future Part III (1990, Návrat do budoucnosti III; r. Robert Zemeckis – V), Gremlins 2: The New Batch (1990, Gremlins 2; r. Joe Dante – V), Arachnophobia (1990, Arachnofobie; r. Frank Marshall – TV), anim. f. An American Tail: Fievel Goes West (1991, Americký ocásek II; r. Phil Nibbelink, Simon Wells – V), The Water Engine (TV–1992, Vodní motor; r. Steven Schachter – TV), The Habitation of Dragons (TV–1992, Obydlí draků; r. Michael Lindsay-Hogg), Class of '61 (TV–1993, Ročník 61; r. Gregory Hoblit – V), anim. f. We're Back: A Dinosaur's Story (1993, Příběh dinosaura; r. Dick a Ralph Zondagovi, Phil Nibbelink, Simon Wells – TV), Casper (1995, Casper; r. Brad Silberling), anim. f. Balto (1995; r. Simon Wells – TV), dok. Survivors of the Holocaust (TV–1996, Ti, kdo přežili holocaust; r. Allan Holzman), Twister (1996, Twister; r. Jan De Bont), MIB – Muži v černém (1997, Men in Black; r. Barry Sonnenfeld), Drtivý dopad (1998, Deep Impact; r. Mimi Lederová), Zorro: Tajemná tvář (1998, The Mask of Zorro; r. Martin Campbell), dok. The Last Days (1998, Poslední dny; r. James Moll), dok. Shooting War (2000, Válka ve filmu a fotografii; r. Richard Schickel – TV), Semper Fi (TV–2000, Vždy věrný; r. Michael Watkins – TV), Jurský park 3 (2001, Jurassic Park III; r. Joe Johnston), dok. We Stand Alone Together: The Men of Easy Company (TV–2001, Společně vytrváme – členové Bratrstva neohrožených; r. Mark Cowen – TV), Vanilkové nebe (2001, Vanilla Sky; r. Cameron Crowe; herec), dok. Price for Peace (TV–2002, Cena za mír; r. James Moll – V), Muži v černém II (2002, Men in Black II; r. Barry Sonnenfeld), dok. Voices from the List (2004, Hlasy ze seznamu; r. Michael Mayhew), Legenda o Zorrovi (2005, The Legend of Zorro; r. Martin Campbell), Gejša (2005, Memoirs of a Geisha; r. Rob Marshall), anim. f. V

tom domě straší! (2006, Monster House; r. Gil Kenan), dok. Spell Your Name (2006, Hláskujte své jméno; r. Sergey Bukovsky), Vlajky našich otců (2006, Flags of Our Fathers; r. Clint Eastwood), Dopisy z Iwo Jimy (2006, Letters from Iwo Jima; r. Clint Eastwood), Transformers (2007, Transformers; r. Michael Bay), Oko dravce (2008, Eagle Eye; r. D. J. Caruso), Transformers: Pomsta poražených (2009, Transformers: Revenge of the Fallen; r. Michael Bay), Pevné pouto (2009, The Lovely Bones; r. Peter Jackson), Hereafter (2010, Život po životě; r. Clint Eastwood – V), Opravdová kuráž (2010, True Grit; r. Joel a Ethan Coenovi), Paul (2011, Paul; r. Greg Mottola; hlas), Super 8 (2011, Super 8; r. J. J. Abrams), Transformers 3 (2011, Transformers: Dark of the Moon; r. Michael Bay), Kovbojové a vetřelci (2011, Cowboys & Aliens; r. Jon Favreau), Ocelová pěst (2011, Real Steel; r. Shawn Levy), Muži v černém 3 (2012, Men in Black 3; r. Barry Sonnenfeld), dok. Don't Say No Until I Finish Talking: The Story of Richard D. Zanuck (TV–2013, Neříkej ne, dokud jsem nedomluvil: Příběh Richarda D. Zanucka; r. Laurent Bouzereau), Transformers: Zánik (2014, Transformers: Age of Extinction; r. Michael Bay), Láska na kari (2014, The Hundred-Foot Journey; r. Lasse Hallström), Jurský svět (2015, Jurassic World; r. Colin Trevorrow). -mim-

Starzak, Richard k filmu Ovečka Shaun ve filmu

RICHARD STARZAK (vlastním jménem Richard Goleszowski, nar. 1959, Suffolk, Anglie) vyrůstal v Ipswichi a vystudoval obor animace na Exeterské škole umění a designu. Předtím, než nastoupil v polovině 80. let do legendárního studia Aardman Animations, kde se jako animátor stal zaměstnancem číslo jedna, známým pod přezdívkou Golly, působil i jako diskžokej. Ve studiu pracoval na krátkých filmech a reklamách. V roce 1992 společnost opustil a působil na volné noze mimo jiné i na Novém Zélandu jako poradce na dětské animované sérii Oscar and Friends (1996–1999; Oskar a přátelé). Napsal a režíroval třináct epizod série Rex the Runt (1992–1999, Mrňous Rex) pro BBC2. Po návratu do Aardman Animations se podílel režijně na televizní sérii Creature Comforts (2003–2007, Mezi námi zvířaty – TV) a scenáristicky a režijně na úspěšném dětském projektu Shaun the Sheep (2007–2010, Ovečka Shaun – TV). Stal se i spoluscenáristou a spolurežisérem distribučního titulu Ovečka Shaun ve filmu. Od roku 2005 je ve studiu uměleckým ředitelem pro televizní vysílání a vývoj. Později přijal polské rodové jméno Starzak. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak; animované filmy), (jako Richard Goleszowski) videoklip Barefootin' (1987), kr. f. Identifikace (1990, Ident; + sc., výtvarník), uvedený v České republice v pásmu Nick Park uvádí... v rámci Projektu 100–1998, kr. f. ze série Sob Robbie, nazvaný Hooves of Fire (TV–1999, Sob Robbie: Ohnivá kopýtka – V), kr. vánoční speciál Creature Comforts – Merry Christmas Everybody! (TV–2006, Mezi námi zvířaty – Veselé vánoce všem!), kr. anim. f. A Matter of Loaf and Death (2008, Wallace & Gromit: Otázka bochníku a smrti; r. Nick Park; umělecký poradce – V); (jako Richard Starzak) Ovečka Shaun ve filmu (2015, Shaun the Sheep Movie; spol. sc., spol. r. Mark Burton).* -tbk-

Strickland, Peter k filmu Pestrobarvec petrklíčový

PETER STRICKLAND (nar. 21. 5. 1973, Reading, Berkshire, Anglie) působil v rodném městě v divadle Progress Theatre, kde mimo jiné inscenoval vlastní dramatizaci Kafkovy Proměny. Se skupinou přátel zde založil hudebně-kulinářské těleso The Sonic Catering Band, jež vydalo několik desek a vystupovalo v několika evropských městech. Je také majitelem hudebního labelu Peripheral Conserve. Jeho první krátký snímek Žvýkačka byl uveden na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně. Jako samouk, ovlivněný podle vlastních slov návštěvami proslulého kina Scala v londýnském King's Cross, uplatňuje ve svých nízkonákladových a nezávislých snímcích originální pojetí filmu jako subjektivního vyjadřovacího prostředku a s osobitým audiovizuálním cítěním se inspiroje u předchůdců. Za jeho účasti se na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech promítal jeho celovečerní debut Katalin Varga (cena Evropský objev roku v rámci Evropských filmových cen) a na tomtéž festivalu byl v roce 2014 uveden i hudební dokument Björk: Biophilia Live. Oceněný byl i jeho druhý celovečerní snímek Berberian Sound Studio (Britské nezávislé filmové ceny – nejlepší

režie, nejlepší produkce; Cena Kruhu londýnských filmových kritiků za britský film roku). Žil v Maďarsku. – *Filmografie: (scénář a režie, není-li uvedeno jinak)* kr. filmy Bubblegum (1996, Žvýkačka) a A Metaphysical Education (2004, Metafyzická výchova), celovečerní debut, vesnické drama pomsty, odehrávající se v rumunských Karpatech, Katalin Varga (2009; + prod.), osobitá parafráze na špatné italské horory s příběhem britského zvukaře, pracujícího v italském postprodukčním studiu, Berberian Sound Studio (2012, Berberské zvukové studio) s Tobym Jonesem, filmový záznam koncertu v Londýně, kde končilo stejnojmenné turné známé islandské zpěvačky, Björk: Biophilia Live (2014; spol. r. Nick Fenton), audiovizuálně vytříbený sadomasochistický milostný příběh dvou lesbiček, žijících o samotě ve venkovském sídle, Pestrobarvec petrklíčový (2014, The Duke of Burgundy). -tbk-

Suchsland, Rüdiger k filmu Od Caligariho k Hitlerovi

RÜDIGER SUCHSLAND (nar. 1968, Hamburg, Německo) studoval dějiny a filozofii v Mnichově. Psal a píše pro kulturní redakce různých novin a časopisů zejména filmové kritiky (mimo jiné Frankfurter Allgemeine Zeitung, Film-Dienst, Telepolis, Die Welt). Od roku 1997 je kromě toho redaktorem on-line časopisu artechock. Spolupracoval s festivaly v Mnichově a v Mannheimu-Heidelbergu. S Josefem Schnellem vydal knihu Zeichen und Wunder: Das Kino von Zhang Yimou und Wong Kar-wai (2008, Znaký a zázraky: Filmy Zhang Yimoua a Wong Kar-waie). Jako režisér debutoval dokumentem o historii takzvaného výmarského filmu podle knihy filmového historika Siegfrieda Kracauera Od Caligariho k Hitlerovi (2014, Von Caligari zu Hitler; + sc.). Jako herec se objevil v hraném dokumentu München – Geheimnisse einer Stadt (2000, Mnichov – Tajnosti jednoho města; r. Dominik Graf, Michael Althen). -tbk-

Tabak, Hüseyin k filmu Kůň na balkóně

HÜSEYİN TABAK (nar. 15. 7. 1981, Lemgo, Severní Porýní-Vestfálsko) pochází z kurdské rodiny z Turecka a žijící v Německu. Vyrůstal v Bad Salzuflen. U filmu se v Hamburku vypracoval od píky (jako pomocník na place a později asistent natáčení či režie) a v letech 2006–2012 studoval režii na vídeňské Filmové akademii (mimo jiné u Michaela Hanekeho a Petera Patzaka). Upozornil na sebe krátkým studentským snímkem Cheese... a za svůj celovečerní dokument Kick-Off získal Vídeňskou cenu na Viennale. V celovečerní hrané tvorbě debutoval absolventským snímkem Tvoje krása nemá cenu..., uvedeným mimo jiné na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech 2012 a oceněným Zvláštní cenou poroty v soutěži evropských debutů na Mezinárodním filmovém festivalu pro děti a mládež ve Zlíně 2013 nebo Rakouskou filmovou cenou za nejlepší film, režii, scénář a zvuk. – *Filmografie: (režie a scénář, není-li uvedeno jinak)* kr. studentský snímek Cheese... (2008), celovečerní dokument o rakouském fotbalovém mužstvu bezdomovců na cestě k zisku Světového poháru Kick-Off (2010, Výkop), kr. hraný film o třináctiletém chlapci na útěku Heim (2010, Domov), snímek o dvanáctiletém tureckém chlapci, který přijel s rodiči nastálo do Vídně, Deine Schönheit ist nichts wert (2012, Tvoje krása za nic nestojí), příběh desetiletého chlapce s Aspergerovým syndromem, který najde přátelství, Kůň na balkóně (2012, Das Pferd auf dem Balkon; režie), dokument o tureckém filmaři Yilmazu Güneyovi Die Legende vom hässlichen König (2015, Legenda o ošklivém králi). -tbk-

Tartakovsky, Genndy k filmu Hotel Transylvánie 2

GENNDY TARTAKOVSKY (vlastním jménem Gennadij Borisovič Tartakovskij, nar. 17. 1. 1970, Moskva) pochází ze židovské rodiny (otec byl zubař, ošetřující mimo jiné i sovětský hokejový tým), která se v jeho raném dětství vystěhovala nejdříve do Itálie, a když mu bylo sedm let, do amerického Chicaga. Dva roky studoval animaci na chicagské Columbia College a později na prestižním Kalifornském uměleckém institutu (CalArts). Jako animátor začínal ve Španělsku a pak ve firmě Hanna-Barbera, pro jejíž televizní kanál Cartoon Network vytvořil úspěšnou sérii Dexter's Laboratory (1995–2003, Dexterova laboratoř – TV), vycházející z jeho krátkého studentského filmu a oceněnou cenou Annie (1995). Po ní následovaly neméně úspěšné seriály The Powerpuff Girls (1998–2005, Neporazitelné dívky) a Samurai Jack (2001–

2004, Samuraj Jack), oceněný cenami Emmy (2004) a Annie (2005). George Lucas mu svěřil projekt animovaného seriálu Star Wars: Clone Wars (2003–2005, Star Wars: Klonové války), oceněný dvakrát cenou Emmy (2004, 2005) a cenou Annie (2006), po němž následoval seriál Sym-Bionic Titan (2010–2011). V celovečerní animované tvorbě se prosadil snímkem studia Sony Pictures Animation Hotel Transylvánie, který ovšem převzal už v rozpracovaném stádiu; snímek byl nominován na Zlatý glóbus za animovaný film. Za svou dosavadní tvorbu získal prestižní Cenu Winsora McCaye (2007). – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. f. The Big Sister (1995, Velká sestra; + sc.), Samuraj Jack: The Premiere Movie (TV–2001, Samuraj Jack: První film; + spol. sc.), kr. f. Korgoth of Barbaria (TV–2006, Korgoth z Barbarie; spol. r. Aaron Springer), hororová komedie o upíru Draculovi, provozujícím podnik pro příšery, Hotel Transylvánie (2012, Hotel Transylvania), kr. f. Goodnight, Mr. Foot (2012, Dobrou noc, pane Noho), vycházející z postav Hotelu Transylvánie, pokračování úspěšného titulu, v němž má Dracula starost o to, zda jeho vnuk bude člověkem nebo upírem, Hotel Transylvánie 2 (2015, Hotel Transylvania 2). -tbk-

Taviani, Paolo k filmu Úžasný Boccaccio

Taviani, Vittorio k filmu Úžasný Boccaccio

VITTORIO TAVIANI (nar. 20. 9. 1929, San Miniato, Toskánsko) a PAOLO TAVIANI (nar. 8. 11. 1931, San Miniato, Toskánsko) pocházejí z rodiny advokáta. Oba studovali na univerzitě v Pise, Paolo svobodná umění a Vittorio práva. Už za studií začínali společně s Valentinem Orsinim jako organizátoři filmových klubů nejprve v Pise, pak v Římě. Zároveň natáčeli krátké dokumentární filmy, z nichž byl nejvýznamnější snímek o nacistickém masakru San Miniato, červenec '44. Všichni tři pak spolupracovali jako scenáristé s Jorisem Ivenssem na sociálněkritickém filmu o třech částech L'Italia non è un paese povero (1960, Itálie není chudou zemí). Paolo byl asistentem režie u celovečerních hraných filmů Muž v krátkých kalhotách (1957, L'uomo dai calzoni corti; r. Glaucio Pellegrini) a La spada e la croce (1958, Meč a kříž; r. Carlo Ludovico Bragaglia). Jejich první filmy, realizované do roku 1963 s Orsinim, byly obrazem života venkovanů z chudých oblastí a signalizovaly příklon k neorealismu a levicové orientaci. Později se inspirovali více hudbou a rytmem než literárním scénářem, což se projevuje ve skladbě záběrů, výtvarném ladění, v harmonii obrazů a dialogů a ve způsobu ozvučování. Postupně si vytvořili styl jakéhosi „alegorického realismu“. Často se obraceli do historie a několikrát po svém adaptovali předlohy klasických autorů (J. W. Goethe, Alexandre Dumas st., L. N. Tolstoj, Luigi Pirandello, Giovanni Boccaccio). Největšího mezinárodního úspěchu dosáhli filmy Padre padrone (Zlatá palma a Cena FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes, Zvláštní Donatellův David), Noc svatého Vavřince (Velká cena poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes, Donatellův David za režii), Kaos (Donatellův David za scénář) a Caesar musí zemřít (Zlatý medvěd na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně, Donatellovi Davidové za nejlepší film a režii). V roce 1971 podpořili svými podpisy mediální kampaň proti milánskému policejnímu komisaři Luigimu Calabresimu. V roce 1986 byli na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách oceněni Zlatým lvem za celoživotní dílo. V létě 2000 natáčeli v Čechách dvoudílný televizní film Vzkříšení. Jejich mladší bratr Carlo Brogi Taviani (nar. 1941) byl režisér, scenárista a producent. Paolova manželka Lina Nerli Tavianiová se podílela jako kostýmní výtvarnice na mnoha filmech včetně jejich. Vittorioova dvojčata (nar. 1969) rovněž působí ve filmu: Giuliano Taviani jako skladatel (pracuje mimo jiné i pro otce a strýce) a Giovanna Tavianiová jako režisérka. – *Společná filmografie: (režie, scénář či podíl na něm, není-li uvedeno jinak), (krátké a středometrážní dok. filmy; spolurežie Valentino Orsini)* San Miniato, luglio '44 (1954, San Miniato, červenec '44), Curtatone e Montanara (1954, Curtatone a Montanara), Carlo Pisacane (1955), Ville della Brianza (1955, Parky v Brianze), Moravia (1955), Pittori in città (1956, Malíři ve městě), Volterra, comune medievale (1957, Volterra, středověká komuna), Curvunara (1957), Lavoratori della pietra (1957, Kameníci), I pazzi della domenica (1958, Nedělní blázni); *(krátké a středometrážní dokumentární filmy)* L'Italia con Togliatti (TV–1964, Itálie s Togliattim), Sidhnai Mailsi (1966), Genova, una città al bivio (TV–1966,

Janov, město na křižovatce); (celovečerní filmy) hraný dok. o problémech sicilského odborářského hnutí *Un uomo da bruciare* (1962, Označený člověk; spol. sc., spol. r. Valentino Orsini), šestiepizodový pamflet na podporu „rozvodového“ zákona *Vyhnání z manželství* (1963, *I fuorilegge del matrimonio*; spol. sc., spol. r. Valentino Orsini), mozaika osudů několika lidí protínajících se v den Togliattiho pohřbu *I sovversivi* (1967, Rozvrtníci; + Vittorio jako herec), symbolický příběh o střetnutí dvou dávnověkých ostrovních civilizací *Sotto il segno dello scorpione* (1969, Ve znamení Štíra – TV), evokace atmosféry anarchistického hnutí v Itálii v poslední čtvrtině 19. století *San Michele aveva un gallo* (1973, Svátý Michal měl kohouta) na motivy Tolstého povídky *Království Boží v nás*, operně strukturované melodramatické podobenství o severoitalských revolucionářích po Napoleonově pádu *Allonsanfàn* (1974, *Alonzanfàn* – TV), trpký příběh sardinského pastýře, který porušil odvěký zákon rodinné poslušnosti, podle autobiografické knihy významného lingvisty *Gavina Leddy Padre padrone* (1977, *Padre padrone*), drama milostného trojúhelníku, konfrontující citové i názorové postoje části mladé generace z intelektuálního prostředí *Il prato* (1979, *Louka* – TV), kolektivní drama utečenců, prchajících těsně před skončením války z toskánského městečka obléhaného Němci, *Noc svatého Vavřince* (1982, *La notte di San Lorenzo*), obrazy ze života sicilských venkovanů podle povídek Luigiho Pirandella *Kaos* (1984, *Kaos*), nostalgický retrosnímek o dvou idealistických bratřích z Toskánska, kteří se jako řemeslníci uplatnili v rané éře Hollywoodu, *Dobrý den, Babylónie* (1987, *Good morning Babilonia*), filmová báseň inspirovaná novelou L. N. Tolstého *Otec Sergej*, transponovaná do jižní Itálie 18. století, *Il sole anche di notte* (1990; *Slunce i v noci* – TV), drama o dvousetletém prokletí francouzského rodu, zapříčiněném uloupeným zlatem z napolenských válek, *Fiorile* (1993; *Floréal* – TV), komorní milostná tragikomedie podle Goethova stejnojmenného románu *Le affinità elettive* (1996; *Spříznění volbou* – TV), diptych z Říma 30. let a poválečné Sicílie na motivy Pirandellových povídek *Tu ridi* (1998; *Ty se směješ* – TV), *Domani* (2000, *Zítřek*; r. Francesca Archibugiová; Paolo jako herec), přepis stejnojmenného románu L. N. Tolstého o mravní obrodě mladého šlechtice *Resurrezione* (TV–2003; *Vzkříšení* – TV), režijní účast na kolektivním dok. *La primavera del 2002. L'Italia protesta, l'Italia si ferma* (2002, *Jaro roku 2002. Itálie protestuje, Itálie se zastavuje*), adaptace románu Alexandra Dumase st. *Luisa Sanfelice* (2004), otřesné svědectví o genocidě Arménů v Turecku za první světové války podle románu Antonie Arslanové *La masseria delle allodole* (2007, *Skřivánčí dvůr* – TV), dokudrama o inscenování Shakespearova *Julia Caesara* vězni v římském věznici *Rebibbia*, *Caesar musí zemřít* (2011, *Cesare deve morire*), volná adaptace pěti povídek z *Dekameronu*, nazvaná *Úžasný Boccaccio* (2015, *Maraviglioso Boccaccio*). -fik-

Taylor, Alan k filmu *Terminator Genisys*

ALAN TAYLOR (vlastním jménem Alan Jamieson Taylor, nar. 1959) pochází z umělecké rodiny; otec James J. Taylor zaznamenával na video vybrané divadelní inscenace a matka Mimi Cazortová byla kurátorkou kanadské Národní galerie. Po rozvodu rodičů žil s matkou střídavě v Kanadě, v Itálii a ve Spojených státech. Vystudoval historii na Torontské univerzitě a ve studiu pokračoval na Kolumbijské univerzitě v New Yorku. Potom přešel na Tischovu uměleckou školu při Newyorské univerzitě (NYU), kterou absolvoval pod vedením Martina Scorseseho snímkem *Ta palčivá otázka*. Jako profesionální filmař debutoval kriminální komedií *Palookaville*, inspirovanou klasickým italským filmem *Zmýlená neplatí*, jež však neměla očekávaný divácký ohlas. Lépe se uplatnil v televizi jako režisér epizod řady známých seriálů, například *Catwalk* (*Kapela Catwalk* – TV), *Traders* (*Obchodníci*), *Oz*, *Homicide: Life on the Streets* (*Zločin v ulicích* – TV), *Now and Again* (*Znovu na světě* – TV), *The West Wing* (*Západní křídlo* – TV), *Sex and the City* (*Sex ve městě* – TV), *Six Feet Under* (*Odpočívej v pokoji* – TV), *Keen Eddie* (*Horlivý Eddie*), *Carnivàle* (uveden v televizi), *Deadwood* (uveden v televizi), *Lost* (*Ztraceni* – TV), *Rome* (*Řím* – TV), *Big Love* (*Velká láska* – TV), *Law & Order* (*Právo a pořádek* – TV), *In Treatment* (*V odborné péči* – TV), *Nurse Jackie* (*Sestřička Jackie* – TV), *Rubicon*, *Bored to Death* (*Znuděný k smrti*; + spol. prod. – TV), *Boardwalk Empire*

(Impérium – Mafie v Atlantic City – TV), The Playboy Club. Největší úspěch mu přinesla režijní spolupráce na kultovních seriálech Mad Men, za jehož pilotní epizodu obdržel Cenu DGA a byl nominován na Emmy, The Sopranos (Sopranovi – TV), za nějž už Emmy získal, a Game of Thrones (Hra o trůny; + spol. prod. – TV), jenž mu přinesl nominaci na Emmy v kategorii dramatických seriálů. Teprve potom se dočkal nabídek z Hollywoodu, kde režíroval dva vysokorozpočtové tituly ze zavedených sérií. Jeho manželkou je od roku 1994 maskérka německého původu Nicki Ledermannová, s níž žije v Brooklynu a vychovává tři děti. Starší sestra působí pod uměleckým jménem Anna Domino jako rocková hudebnice a zpěvačka. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. f. That Burning Question (1990, Ta palčivá otázka; + sc., prod.), příběh tří přátel v New Jersey, kteří chtějí přijít snadno k penězům, Palookaville (1995 – TV), úsměvná fantazie o Napoleonovi, vracejícím se z exilu do Paříže, aby znovu získal moc, The Emperor's New Clothes (2001, Císařovy nové šaty; + spol. sc. – TV) s Ianem Holmem v rolích císaře a jeho dvojníka, adaptace románu Joela Rose o životě v newyorském činžáku v 80. letech Kill the Poor (2003, Zabijte chudé), neprodané pilotní snímky z produkce HBO 1% (TV–2008) a The Wonderful Maladys (TV–2010, Báječní Maladyovi), dobrodružný akční fantastický podle populárního komiksu Thor: Temný svět (2013, Thor: The Dark World) s Chrisem Hemsworthem, pátý díl akční sci-fi série Terminator Genisys (2015, Terminator Genisys) s Arnoldem Schwarzeneggerem. -mim-

Taylor-Johnsonová, Sam k filmu Padesát odstínů šedi

SAM TAYLOR-JOHNSONOVÁ (vlastním jménem Samantha Louise Taylor, nar. 4. 3. 1967, Croydon, Surrey) vyrůstala v Londýně a po rozvodu rodičů v East Sussexu. Absolvovala londýnskou Goldsmith's College (1990) a uplatnila se jako úspěšná sochařka a později i fotografka a videoumělkyně. Její díla byla vystavována na obou stranách Atlantiku (mimo jiné Benátky, Curych, Barcelona, Milán, Washington, Madrid, Londýn, Montreal, Petrohrad, Řím). Známé jsou její nástěnné fotografie předních umělců na zdi londýnského obchodního domu Selfridges během jeho rekonstrukce, videoportrét spícího Davida Beckhama nebo série fotografií plačících hollywoodských osobností Crying Men. Postupně se začala věnovat hranému filmu. Po několika krátkých snímcích, z nichž nejznámější je Miluju tě víc (Čestné uznání na Filmovém festivalu Sundance, Britská nezávislá filmová cena, nominace na Cenu BAFTA), debutovala celovečerní biografií Nowhere Boy (nominace na Cenu BAFTA za nejlepší britský film a za nejlepší debut britského tvůrce). Pak jí byla svěřena režie filmové adaptace bestselleru E. L. Jamesové Padesát odstínů šedi. Po jejím mimořádném diváckém ohlasu měla natáčet i pokračování, ale po neshodách s autorkou předlohy ztratila zájem. Za své služby umění dostala Řád Britského impéria (OBE; 2011). Po rozvodu s obchodníkem uměleckými předměty Jayem Joplingem (1997–2008) se v červnu 2012 provdala za o více než dvacet let mladšího představitele titulní role ze své prvotiny Aarona Johnsona. Z obou manželství má po dvou dcerách. – *Filmografie: (neúplná; režie, není-li uvedeno jinak)* horor Boy Meets Girl (1994, Chlapec potká dívku; r. Ray Brady; herečka), kr. portrét masturbujícího kovboje Death Valley (Údolí smrti; + sc.) z erotického povídkového snímku Destricted (2006, Znovu povoleno), kr. f. podle scénáře Patricka Marbera o dvou teenagerech, přitahovaných k sobě díky titulní písni punkové skupiny Buzzcocks, Love You More (2008, Miluju tě víc; + spol. prod.), životopisné drama dospívajícího Johna Lennona a jeho tety Mimi, jež ho vychovávala, Nowhere Boy (2009 – V) s Aaronem Johnsonem a Kristin Scott Thomasovou, drama vztahu panenské studentky a miliardáře se sadistickými sklony Padesát odstínů šedi (2015, Fifty Shades of Grey) s Dakotou Johnsonovou a Jamiem Dornanem. -mim-

Thorwarth, Peter k filmu Den blbec

PETER THORWARTH (nar. 3. 6. 1971, Dortmund, Severní Porýní-Vestfálsko) natáčel již jako teenager s přáteli krátké hororové filmy na Super 8. Během studia zubní medicíny v Mnichově se marně pokoušel dostat na Mnichovskou vysokou filmovou a televizní školu (HFF). To se mu podařilo až v roce 1994, když po dvou letech přerušil studia komunikačního designu v Augsburgu. Mezitím získával praxi při pomocných pracích v rámci vysokoškolské

filmové produkce. Natočil mimo jiné krátký snímek *Co neprojde*, to se protlačí, nominovaný na studentského Oscara. Realizoval také krátký pilotní film televizní série *Dva od fochu*. V celovečerní tvorbě pro kina debutoval kriminální komedií *Prachy*, zbraně, jedno porno (1999). Díky komerčnímu úspěchu se snímek stal první částí jeho takzvané Trilogie z Unny (města, v němž vyrůstal), k níž dále patřily celovečerní verze původního krátkého filmu *Co neprojde*, to se protlačí a další komedie *Zlaté časy*. Thorwarth se uplatnil též jako tvůrce reklamních spotů a videoklipů (*Die Toten Hosen*, *Beatsteaks*, *H-Blockx*) a jako herec i scenárista. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. studentské filmy *Wass nicht passt – wird passend gemacht* (1996, *Co se nehodí, to se udělá*; + sc., herec), *Die Wette* (1997, *Sázka*), *Mafia*, *Pizza*, *Razzia* (1997, *Mafie*, *pizza*, *razie*; + sc., herec), *Ladendiebstahl* (1998, *Krádež v obchodě*), krátká komedie *Die zwei beiden vom Fach* (TV–1996, *Dva od fochu*; + spol. sc.), kriminální komedie o nezdařené loupeži počítačů *Bing Boom Bang – Ein todsicheres Ding* (1999, *Prachy*, *zbraně*, *jedno porno*; + spol. sc., herec – V), rozšířená verze kr. filmu, komedie ze stavbařského prostředí *Was nich passt, wird passen gemacht* (2002, *Co neprojde*, to se protlačí; + spol. sc., herec), komedie o zašmodrchaném kšeftu jednoho odborníka na pořádání akcí *Goldene Zeiten* (2005, *Zlaté časy*; + spol. sc.), *Video Kings* (2007, *Králové videa*; r. Daniel Acht, Ali Eckert; herec), psychologické drama o středoškolském experimentu *Náš vůdce* (2008, *Die Welle*; r. Dennis Gansel; spol. sc.), komedie *Résiste – Aufstand der Praktikanten* (2009, *Résiste – Vzpoura praktikantů*; r. Jonas Grosch; herec), komedie *Vorstadtkrokodile 3* (2011, *Krokodýlové z předměstí 3*; r. Wolfgang Groos; spol. sc. – V), kriminální komedie o nezvyklém spojení kriminálního a spořádaného bankovního poradce *Den blbec* (2013, *Nicht mein Tag*; + spol. prod.). -tbk-

Tcheng, Frédéric k filmu Dior a já

FRÉDÉRIC TCHENG (nar. 1980, Lyon) vyrůstal v Lyonu a původně studoval techniku. V roce 2002 odjel do New Yorku a vystudoval film na Kolumbijské univerzitě (2007). Ve své činnosti se zaměřil na svět módy. Podílel se na produkci, střihu a kameře snímku *Valentino: The Last Emperor* (2008, *Valentino: Poslední císař*; r. Matt Tyrnauer) o slavném módním návrhářovi a s Lisou Immordino Vreelandovou a s Bentem-Jorgenem Perlmutterem spolurežiroval dokument o vlivné editrice časopisu *Harpers Bazaar*, nazvaný *Diana Vreeland: The Eye Has to Travel* (2011, *Diana Vreelandová: Oko se musí hýbat*; + spol. sc., spol. střih). Jako střihač se podílel na reklamních spotech a samostatně debutoval dokumentem *Dior a já* (2014; režie, sc., spol. kam., prod.) o přípravě přehlídky novým kreativním ředitelem slavné módní značky Rafem Simonsem. Pracuje též jako kameraman. -tbk-

Toland Krieger, Lee k filmu Věčně mladá

LEE TOLAND KRIEGER (nar. 24. 1. 1983, Los Angeles) je vnukem herce Lee Kriegera (1919–1967). Vystudoval filmovou a televizní fakultu Jihokaliifornské univerzity (USC; 2005) a už během studií pracoval jako stážista v produkční společnosti dramatika a režiséra Neila LaButea. Založil výrobní společnost Autumn Entertainment a poměrně brzy se dostal k samostatné tvorbě, z níž je nejzajímavější jedovatý portrét partnerských a rodinných vztahů *Bráchova holka* (mimo jiné nominace na Cenu ISA za scénář). Režuruje také reklamní spoty a videoklipy a je podepsán pod pilotní epizodou seriálu televize MTV, nazvaného *Happyland* (2014, *Šťastná země*). – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* drama mladíka, který odejde ze školy, aby se mohl starat o otce alkoholika, *December Ends* (2006, *Konec prosince*; + sc., spol. prod., herec), kr. f. *The Nature of Space & Time* (2008, *Povaha prostoru a času*; + sc., spol. prod.), příběh dvou bratrů a jedné dívky *The Vicious Kind* (2009, *Bráchova holka*; + sc., spol. prod. – TV), komedie o manželích, kteří chtějí zůstat nejlepšími přáteli i po rozchodu, *Celeste & Jesse Forever* (2012, *Celeste a Jesse navždy* – V), kr. f. podle scénáře Neila LaButea *Denise* (2012), kr. f. o jedné kyberznámosti *Modern/Love* (2012, *Moderní/Láska*; + spol. sc., spol. střih), fantastický příběh nestárnoucí dívky *Věčně mladá* (2015, *The Age of Adaline*). -mim-

Trank, Josh k filmu Fantastická čtyřka

JOSH TRANK (vlastním jménem Joshua Benjamin Trank, nar. 19. 2. 1984, Los Angeles) je synem dokumentaristy Richarda Tranka. V roce 2007 se podílel jako scenárista, režisér a střiháč na několika epizodách televizního seriálu The Kill Point (Vražedný souboj – TV). Upozornil na sebe celovečerním debutem, sci-fi hororem Kronika. Po neúspěchu jeho druhého snímku, nové verze komiksové látky Fantastická čtyřka, se distancoval od konečného tvaru, nad nímž neměl kvůli sporům se studiem kontrolu. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* Big Fan (2009, Velký fanda; r. Robert D. Siegel; střih, spol. prod., herec), kr. filmy Dante's World (2011; Danteho svět; r. Kathrine Narducciová; střih) a The Abandoned Circus (2012, Opuštěný cirkus; r. Salvatore di Costanzo; střih), snímek ve stylu found footage o trojici středoškoláků, kteří v podzemí získají výjimečné schopnosti, Kronika (2012, Chronicle; + spol. nám.), dok. Glickman (TV–2013; r. James L. Friedman; střih), komiksový snímek o čtveřici budoucích superhrdinů Fantastická čtyřka (2015, Fantastic Four; + spol. sc.). -tbk-

Trevorrow, Colin k filmu Jurský svět

COLIN TREVORROW (nar. 13. 9. 1976, San Francisco, Kalifornie) pochází z umělecké rodiny a vyrůstal v předměstském Oaklandu. Už od dvanácti let natáčel amatérské snímky, ovlivněné populárními tituly jako Star Wars nebo Indiana Jones. Vystudoval film na Tischově umělecké škole při Newyorské univerzitě (NYU; 1999). Díky úspěchu krátkého filmu Domácí meta, uveřejněného na internetu, se uchytil jako scenárista. Po několika letech dostal možnost realizovat v nezávislé produkci sci-fi komedii Vlastní zbraň podmínkou (mimo jiné nominace na Cenu ISA v kategorii filmových debutů), jež vznikla podle scénáře kolegy ze studií Dereka Connollyho, který se stal jeho stálým spolupracovníkem. Steven Spielberg si ho potom vybral jako režiséra dalšího pokračování oblíbené dinosauří série. Po fenomenálním ohlasu Jurského světa ho angažovalo Disneyho studio, aby natočil devátou epizodu Star Wars. Trevorrow žije se svou francouzskou manželkou a dvěma dětmi ve Vermontu. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* kr. f. o zahořklém mladíkovi, jenž se bývalé přítelkyni mstí za rozchod poměrem s její matkou, Home Base (2002, Domácí meta; + sc., spol. prod.), paradokument o studentské nátlakové skupině Making Revolution (2003, Děláme revoluci; r. Daniel Klein; spol. sc.), střm. dok. o excentrickém milionáři, jenž sponzoruje vlastní televizní pořad, aby se více zviditelnil, Reality Show (2004; + spol. sc., spol. prod.), neprodaný komediální pilot Gary: Under Crisis (TV–2005, Gary v krizi; spol. režie Daniel Klein; + spol. prod.), romantický příběh stážistky z novinové redakce a podivínského vynálezce stroje času Safety Not Guaranteed (2012, Vlastní zbraň podmínkou; + spol. prod. – TV), čtvrtá část filmové série, inspirované románem Michaela Crichtona, Jurský svět (2015, Jurassic World; + spol. sc.) s Chrisem Pratterem a Bryce Dallas Howardovou. -mim-

Tyldum, Morten k filmu Kód Enigmy

MORTEN TYLDUM (nar. 19. 5. 1967, Bergen, Hordaland, Norsko) studoval na univerzitě v Bergenu, než odjel do New Yorku, kde se vzdělával na katedře filmu a videa ve Škole vizuálního umění (SVA). Po návratu do vlasti pracoval pro norskou televizní stanici NRK, kde natočil několik oceněných dokumentů, například o situaci v bývalé Jugoslávii nebo o ganzích v Los Angeles. Byl spoluvůrcem pořadu pro mládež „U“ a uplatnil se i jako režisér krátkých hraných filmů. Patřil mezi vyhledávané režiséry spotů a byl spolumajitelem produkční společnosti Einar film og fortellinger. V roce 1998 založil vlastní firmu Tyldum Film AS. Jeho celovečerní debut Kámoš se stal domácím kasovním hitem a získal skandinávskou filmovou cenu Amanda a Cenu diváků na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech 2003, kde byl Tyldum oficiálním hostem. Divácky úspěšné byly rovněž jeho další filmy, v nichž projevil smysl pro akční žánr respektive pro zachycení patřičné atmosféry. Snímek Lovci hlav byl mimo jiné nominovaný na Cenu BAFTA za cizojazyčný film a jeho první anglicky mluvený film Kód Enigmy, s nímž se definitivně prosadil na mezinárodním fóru, byl nominován na Oscara mimo jiné v kategorii nejlepší film a nejlepší režie, na Zlatý glóbus za nejlepší film-

drama nebo na Cenu BAFTA za nejlepší film, za nejlepší britský film a za režii. – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) kr. f. Lorenzo (1996; + sc.), střm. snímek o rockovém hudebníkovi, bilancujícím po návratu z vězení svou minulost, En mann må gjøre det han må (TV–1996, Muž musí udělat to, co musí), kr. f. o dvou sestřích a jednom telefonátu Telefonterror (1997, Telefonní teror), střm. f. ze života čerstvého absolventa střední školy Fort forever (2000, Rychle dopředu), epizoda Byznysman – Pravicová strana (Høyre) z kolektivního filmu osmi příběhů Utopie – Nejvíce lidí žije v Číně (2002, Folk flest bor i Kina), milostná komedie o trojici kamarádů, jejichž přátelství prochází těžkou zkouškou kvůli zveřejnění videodeníku jednoho z nich, Kámoš (2003, Buddy), kriminální thriller o soukromém detektivovi, který se díky svému nekompromisnímu a nekonvenčnímu jednání dostává do konfliktu nejen s policií, Varg Veum – Falne engler (2008, Detektiv Varg Veum – Padlí andělé – TV), thriller podle bestselleru Joa Nesbøho Lovci hlav (2011, Hodejegerne), životopisný příběh matematika Alana Turinga, který se podílel na prolomení nacistické šifry, Kód Enigmy (2014, The Imitation Game). -fik-

Valée, Jean-Marc k filmu Divočina

JEAN-MARC VALLÉE (nar. 9. 3. 1963, Montreal) vystudoval film na Quebecké univerzitě v rodném městě. Zaujal krátkou komedií Stereotypy, vyznamenanou na několika festivalech, a v celovečerní tvorbě debutoval úspěšným hitchcockovským thrillerem Černá listina (nominace na cenu Genie za režii a střih). Natočil dva krátké snímky ze zamýšlené trilogie o vztahu otce a syna Kouzelné květiny (cena Genie) a Kouzelná slova (cena Jutra) a podílel se na televizních seriálech Strangers (Cizinci – TV) a The Secret Adventures of Jules Verne (Tajná dobrodružství Julesa Vernea). Režiroval dva nízkorozpočtové žánrové filmy ve Spojených státech a po návratu do Kanady slavil mimořádný ohlas u diváků i kritiky příběhem dospívání homosexuálního mladíka, odehrávajícím se v 60. a v 70. letech, Dar od Boha, za nějž kromě Ceny pro nejlepší kanadský film na Mezinárodním filmovém festivalu v Torontu a Ceny za scénář a režii na Mezinárodním filmovém festivalu v Gijónu dostal obě výroční kanadské ceny, Genie a frankofonního Jutru ve třech hlavních kategoriích (scénář, režie, film). Následovalo britské historické drama Mladá Viktorie, oceněné mimo jiné Oscarem za kostýmy, a další kanadský film Café de Flore, jenž mimo jiné dostal nominace na obě domácí výroční ceny za režii i za film. Jeho nejlepším dílem je příběh podle skutečnosti Klub poslední naděje (nominace na Oscara za střih), jehož herečtí představitelé Matthew McConaughey a Jared Leto dostali Oscary a snímek samotný mimo jiné oscarovou nominaci na nejlepší film). – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) kr. f. Stéréotypes (1992, Stereotypy; + střih), inspirovaný klasickými americkými díly, drama soudní korupce Liste noire (1995, Černá listina; + střih), kr. f. Les fleurs magiques (1995, Kouzelné květiny; + sc., střih, prod.) a Les mots magiques (1997, Kouzelná slova; + sc., střih, prod.), western Los Locos (1997; + střih), natočený podle scénáře a v produkci hlavního představitele Maria Van Peeblese, drama ženy, která se vzepře násilnickému milenci, Loser Love (1999, Šupácká láska), příběh quebecké rodiny C.R.A.Z.Y. (2005, Dar od Boha; + spol. sc., spol. prod., herec – V), čerpající ze vzpomínek přítele z dětství Françoise Boulaye, portrét mladé panovnice podle scénáře Juliana Fellowese The Young Victoria (2008, Královna Viktorie – V) s Emily Bluntovou, dva zdánlivě nesouvisející příběhy lásky, odehrávající se v Paříži 60. let a po letech v Montrealu, Café de Flore (2011; + sc., spol. prod., herec – TV) s Vanessou Paradisovou, drama texaského elektrikáře, jenž se po nakažení virem HIV stane průkopníkem alternativních forem léčby AIDS, Klub poslední naděje (2013, Dallas Buyers Club; + spol. střih), adaptace memoárové knihy Cheryl Strayedové Divočina (2014, Wild; + spol. střih) s Reese Witherspoonovou, drama investičního bankéře, zasaženého tragickou smrtí manželky, Demolition (2015) s Jakem Gyllenhaalem. -mim-

Vaughn, Matthew k filmu Kingsman: Tajná služba

MATTHEW VAUGHN (vlastním jménem Matthew Allard Robert Vaughn, nar. 7. 3. 1971, Paddington, Londýn) je potomkem dcery realitního magnáta Kathy Ceatonové, která se

domnívala, že jeho otcem je známý americký herec Robert Vaughn, s nímž v té době žila. Pozdější testy však prokázaly, že jeho biologickým otcem byl anglický aristokrat George de Vere Drummond (kmotřenec krále Jiřího VI.), jehož jméno přijal v občanském životě (Matthew de Vere Drummond). Po maturitě na internátní škole Stowe School v anglickém Buckinghamu strávil Vaughn rok cestováním a nějaký čas působil v Los Angeles jako asistent režie. Po návratu do Británie studoval antropologii a starověkou historii na londýnské University College, ale školu opustil a pokoušel se uplatnit jako producent. Prosadil se spoluprací s režisérem Guyem Ritchiem, zejména na jeho prvotině *Sbal prachy a vypadni* (nominace na Cenu BAFTA za nejlepší britský film). Jako výkonný producent je podepsán i pod odvozeným televizním seriálem *Lock, Stock* (2000) a pod dvěma reality show *Make My Day* (2003, Den na přání) a *Swag* (2003–2004, Kořist). Jako režisér navázal na své producentské počiny s Guyem Ritchiem a debutoval gangsterskou komedií *Po krk v extázi* (nominace na Cenu BAFTA pro nového tvůrce). Oceněn byl také za komiksový snímek *Kick-Ass* (nominace na Britskou nezávislou filmovou cenu za scénář a za režii), ale největší divácký ohlas mu přinesl jeden z dílů populární série *X-Men*: *První třída*. Často spolupracuje se scenáristkou Jane Goldmanovou. V květnu 2002 se oženil se známou modelkou Claudií Schifferovou, s níž vychovává syna a dvě dcery. – *Filmografie*: (produkce či podíl na ní, není-li uvedeno jinak) *The Innocent Sleep* (1995, Nevinný spánek; r. Scott Michell – TV), *Sbal prachy a vypadni* (1998, *Lock, Stock and Two Smoking Barrels*; r. Guy Ritchie; + herec), *podfu(c)k* (2000, *Snatch*; r. Guy Ritchie), *Mean Machine* (2001, *Fotbal za mřížemi*; r. Barry Skolnick – V), *Swept Away* (2002, *Trosečníci*; r. Guy Ritchie – V), *Harry Brown* (2009; r. Daniel Barber – V), *Dluh* (2010, *The Debt*; r. John Madden; + spol. sc.), *Kick-Ass 2* (2013, *Kick-Ass 2*; r. Jeff Wadlow), *X-Men: Budoucí minulost* (2014, *X-Men: Days of Future Past*; r. Bryan Singer; spol. nám.), *Fantastic Four* (2015, *Fantastická čtyřka*; r. Josh Trank); (režie, není-li uvedeno jinak) příběh drogového obchodníka *Po krk v extázi* (2004, *Layer Cake*; + spol. prod.) s Danielem Craigem, pohádkový fantastický podle úspěšné knihy Neila Gaimona *Hvězdný prach* (2007, *Stardust*; + spol. sc., spol. prod.) s Claire Danesovou, akční snímek *Kick-Ass* (2009, *Kick-Ass*; + spol. sc., spol. prod.) s Aaronem Johnsonem v úloze titulního adepta superhrdinského řemesla, prequel úspěšné série *X-Men*: *První třída* (2011, *X-Men: First Class*; + spol. sc.) s Jamesem McAvoyem a Michaellem Fassbenderem, dobrodružná akční komedie *Kingsman: Tajná služba* (2015, *Kingsman: The Secret Service*; + spol. sc., spol. prod.) s Taronem Egertonem a Colinem Firthem.

-mim-

Villeneuve, Denis k filmu *Sicario: Nájemný vrah*

DENIS VILLENEUVE (nar. 3. 10. 1967, Trois-Rivières, Quebec) pochází ze čtyř dětí notářské rodiny. Původně se zajímal o vědu, ale nakonec vystudoval film na Quebecké univerzitě v Montrealu (1990). Přihlásil se do soutěžního televizního pořadu *La course Europe-Asie* (1990–1991, Závod Evropa-Asie), jehož účastníci měli za úkol natáčet v určených destinacích krátké snímky, hodnocené porotou. Umístil se na prvním místě a dostal možnost režirovat dokument *REW FFWD* pro kanadský Národní filmový úřad (ONF). Natáčel videoklipy (Daniel Bélanger, Cirque du Soleil, Beau Dommage) a pokračoval v realizaci krátkých filmů, mezi nimiž vyniká alegorie o lidské nenasytosti *Další patro*, za niž obdržel vavříny na mnoha festivalech (mimo jiné Cannes, Seattle, Nashville, Sitges, Calgary, Aspen, Anchorage) a také výroční kanadské ceny *Jutra* a *Genie*. Díky svým celovečerním filmům se Villeneuve zařadil mezi přední kanadské režiséry. Dva z nich (*Maelström*, *Požáry*) mu přinesly dvojité vítězství při udílení domácích cen (*Jutra* i *Genie*) v kategoriích režisérů a scenáristů a oceněny byly i jeho další domácí tituly *Polytechnika* (*Genie* a *Jutra* za režii) a *Nepřítel* (*Genie* za režii). Prosadil se také na mezinárodním poli, nejvýrazněji s *Maelströmem* (Cena za nejlepší kanadský film na Mezinárodním filmovém festivalu v Montrealu, Cena FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně) a s *Požáry* (mimo jiné Velká cena na Mezinárodním filmovém festivalu ve Varšavě, nominace na Oscara, na Cenu BAFTA, na Césara a na Donatellova Davida v kategorii zahraničních filmů). V červenci 2011 osobně uvedl na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech své dva krátké a první čtyři

celovečerní snímky. Využil pozvání do Hollywoodu, kde potvrdil své kvality i v rámci mainstreamové produkce. Ambiciózní thriller Zmizení a Sicario: Nájemný vrah se zabývají jeho oblíbenou tematikou, zkoumáním aspektů násilí a jeho vlivu na lidské chování. V létě 2016 má režirovat dlouho očekávané pokračování kultovní sci-fi Blade Runner. Jeho manželkou je herečka Macha Grenonová, s níž vychovává tři děti. – *Filmografie: (krátké filmy; režie, není-li uvedeno jinak)* půlhodinové dok. psychodrama o fotografovi, uvízlém v chudém ghettu jamajského Kingstonu, nazvané podle ovládacích knoflíků magnetofonu REW FFWD (1994; + sc.), povídka Le technétium (Technecium; + sc.), zařazená do filmu Cosmos (1996), dvouminutový portrét slibujícího politika 120 Seconds to Get Elected (2006, 120 vteřin ke zvolení; + sc.), podíl na kolektivním filmu Un cri au bonheur (2007, Výkřik štěstí), složeném z interpretací 21 básní quebeckých básníků, surrealistická satira o hostech opulentní večeře Next Floor (2008, Další patro), experimentální snímky, třiminutový Rated R for Nudity (2011, Mládeži nepřístupno kvůli nahotě; + spol. střih) a jednodominutový Étude empirique sur l'influence du son sur la persistance rétienne (2011, Empirická studie o vlivu zvuku na perzistenci sítnice; + sc., kam., střih); *(celovečerní filmy; režie, není-li uvedeno jinak)* příběh modelky, kterou blízkost smrti při autonehodě přiměje zásadně změnit život, Un 32 août sur terre (1998, 32. srpen na Zemi; + sc.), existenciální černá komedie o podnikatelce, snažící se vymanit z těžkých problémů, Maelström (2000; + sc.), černobílé drama podle skutečné události z roku 1989, kdy šílený střelec zavraždil dvanáct studentek v montrealské škole, Polytechnique (2009, Polytechnika; + spol. sc.), drama ženy, jež se zamilovala do muslima, vyprávěné po její smrti dětmi, které nikdy neznaly pravdu, Incendies (2010, Požáry; + sc.), kriminální thriller vyšetřování únosu dvou děvčátek Zmizení (2013, Prisoners) s Hughem Jackmanem a Jakem Gyllenhaalem, drama univerzitního profesora, zaskočeného existencí dokonalého dvojníka, Enemy (2013, Nepřítel – TV) s Jakem Gyllenhaalem, drsný thriller o boji s mexickou narkomafií Sicario: Nájemný vrah (2015, Sicario) s Beniciem Del Torem a Emily Bluntovou, sci-fi o jazykovědkyni, jež má zprostředkovat komunikaci s mimozemskou rasou, Story of Your Life (2016, Příběh tvého života) s Amy Adamsovou. -mim-

Vinterberg, Thomas k filmu Daleko od hlučícího davu

THOMAS VINTERBERG (nar. 19. 5. 1969, Kodaň) ukončil Dánskou národní filmovou školu v Kodani (1993) absolventským půlhodinovým snímekem Poslední kolo, nominovaným na studentského Oscara. S úspěchem se setkal na řadě festivalů krátkých filmů (mimo jiné Brest, Clermont-Ferrand) i jeho další krátký film Chlapec, který chodil pozpátku (národní výroční cena Robert za režii). Trvalé místo v dějinách světové kinematografie mu však zajistil jeho druhý celovečerní snímek Rodinná oslava (mimo jiné Zvláštní cena poroty ex aequo na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes 1998, Evropský objev roku – Fassbinderova cena, Cený LAFCA a NYFCC pro nejlepší zahraniční film, sedm cen Robert a tři výroční ceny Bodil), jenž byl prvním titulem natočeným podle pravidel a produkčních podmínek minimalistického filmového manifestu Dogma 95, reagujícího na líbivost a povrchnost soudobé kinematografie. Vinterberg byl s Larsem von Trierem a dalšími mladými dánskými režiséry spoluiniciátorem tohoto generačního programu, v jehož přísných intencích vzniklo ve světě několik desítek filmů, přičemž samotní strůjci hnutí Dogma své postoje a zásady přehodnotili, jak dosvědčují právě Vinterbergova následující díla, realizovaná v zahraničních koprodukcích. Jeho filmy se dočkaly mnoha ocenění, z nichž lze připomenout alespoň Cenu ekumenické poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes, Evropskou filmovou cenu za scénář, výroční dánskou cenu Bodil za nejlepší film a nominaci na Oscara, na Zlatý glóbus a na Cenu BAFTA za nejlepší cizojazyčný film za drama Hon. Ačkoliv známý dánský filmař střídá a mísí různé žánrové polohy, většina jeho tvorby vypovídá o morální a etické krizi soudobého světa, již sonduje prostřednictvím intimních rodinných a citových problémů protagonistů. Vinterberg je spolumajitelem produkční společnosti Nimbus Films. K jeho spolupracovníkům patřili scenáristé Mogens Rukov a Tobias Linholm, kameramani Anthony Dod Mantle a Charlotte Bruus Christensenová, islandská střihačka Valdís Óskarsdóttir a herec Thomas Bo Larsen. Byl

oficiálním hostem Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech 2004 a na Febiofestu 2009 byla za režisérovy účasti uvedena přehlídka čtyř jeho filmů. – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) střm. f. o mladém uvaděči v kině a o drogovém opojení *Sneblind* (1990, Sněžná slepota; + sc., prod.), kr. školní filmy *Sidste omgang* (1993, Poslední kolo) a *Slaget på tasken* (TV–1994, Hrubý odhad; + spol. sc.), kr. f. v truffautovském duchu *Drengen der gik baglaens* (1994, Chlapec, který chodil pozpátku; + spol. sc.), road movie o dvou mladých kriminálních, prchajících před zákonem přes hranice, *De største helte* (1996, Největší hrdinové; + spol. sc.), společenskokritické drama, kde při hostině k narozeninovému výročí úspěšného hoteliéra, vyjdou na povrch traumata jeho potomků, *Rodinná oslava* (1998, Festen; + nám., spol. sc., herec), povídka z kolektivního experimentu s námětem bankovní loupeže, plánované ze Silvestra na Nový rok, *D-dag* (TV–2000, Den D), mezinárodní koprodukce s hollywoodskými hvězdami, žánrově kombinující drama s prvky thrilleru, romance a sci-fi v příběhu manželů, jejichž životní dráhy a osudy se rozcházejí a opět prolínají, *It's All About Love* (2002, Za všechno může láska; + spol. sc. – V), psychologické drama z prostředí dospívajících outsiderů, kteří propadli kouzlu střelných zbraní, *Můj miláček ráže 6,65* (2004, Dear Wendy), smutná komedie, reflektující s ironickým nadhledem spleť rodinné a milostné vztahy během oslav v malebném venkovském městečku, *Když se muž vrací domů* (2008, En mand kommer hjem; + spol. sc.), depresivní psychologické drama dvou bratrů, pronásledovaných pocitem viny za smrt sourozence, *Submarino* (2010, Submarino; + spol. sc.), další psychologické drama o venkovském učiteli, neprávem obviněném z pedofilie a ostrakizovaném místním společenstvím, *Hon* (2012, Jagten; + spol. sc.), nová adaptace klasického románu Thomase Hardyho o životě na anglickém venkově v druhé polovině 19. století *Daleko od hlučícího davu* (2015, Far from the Madding Crowd), drama o dánské společnosti *Kollektivet* (2015, Společenství; + spol. sc.).

-fik-

Vogt, Eskil k filmu Slepá

ESKIL VOGT (nar. 31. 10. 1974, Oslo) vystudoval pařížskou filmovou školu La Fémis a upozornil na sebe krátkými snímky a také jako spoluscenárista svého krajana, norského režiséra Joachima Triera; za podíl na scénáři jeho snímku *Repríza* získal norskou výroční cenu Amanda. Jednou epizodou se podílel na humoristickém seriálu *Uti vår hage* (2008, Na naší louce). V celovečerní tvorbě debutoval psychologickým dramatem *Slepá*, odměněným Cenou za scénář na Mezinárodním filmovém festivalu Sundance 2014 a čtyřmi Amandami včetně té za režii. V květnu 2015 se zúčastnil české premiéry tohoto filmu v pražském kině Světozor a měl masterclass na FAMU. – *Filmografie:* (scénář či spolupráce na něm, není-li uvedeno jinak) kr. filmy *Still* (2001, Zátíší; r. Joachim Trier), *Procter* (2002; r. Joachim Trier), *Une étreinte* (2003, Objetí; + režie) a *Les étrangers* (2004, Cizinci; + režie), psychologické drama *Reprise* (2006, Repríza; r. Joachim Trier), další drama *Oslo, 31. august* (2011, Oslo, 31. srpen; r. Joachim Trier), drama mladé ženy, vyrovnávající se s náhlým oslepnutím a s osamělostí vymyšlením fiktivního příběhu, *Slepá* (2014, Blind; + režie), *Louder Than Bombs* (2015, Hlučnější než bomby; r. Joachim Trier; + spol. prod.).

-tbk-

Wachowská, Lana k filmu Jupiter vychází Wachowski, Andy k filmu Jupiter vychází

ANDY WACHOWSKI (vlastním jménem Andrew Paul Wachowski, nar. 29. 12. 1967, Chicago, Illinois) a LANA WACHOWSKÁ (vlastním jménem Laurence Wachowski, nar. 21. 6. 1965, Chicago, Illinois) jsou sourozenci z polsko-americké rodiny. Andy studoval film na bostonské Emerson College a Larry (Laurence) navštěvoval Bard College ve státě New York. Ani jeden školu nedokončil. Založili společnou truhlářskou firmu, ale chtěli se prosadit v showbiznysu. Přes tvorbu komiksů se dostali ke scénářistické práci a jejich předloha k akčnímu snímku *Nájemní vrazi* jim otevřela dveře do Hollywoodu. Zaujali autorským režijním debutem *Past*, oceněným na několika menších festivalech, ve kterém klasický půdorys filmu noir oživil hutnou erotikou a lesbickým sexem. Největšího úspěchu dosáhli pozoruhodnou akční sci-fi o boji lidí se stroji *Matrix* (mimo jiné Cena Saturn za režii, čtyři Oscary v technických

kategoriích), na niž později navázali již méně zdařilými pokračováními. Svět Matrixu exploatovali ještě sérií devíti krátkých animovaných filmů Animatrix (Osirisův poslední let, tvořící spojnicí originálu s oběma sequely, byl v České republice uveden v kinech, ostatní pouze na videu pro domácí užití) a především videohrami a dalším merchandisingovým zbožím, což jim přineslo stamilionové zisky. Oba sourozenci si vždy drželi média od těla a neposkytovali prakticky žádné informace o svém soukromí. To posilovalo nejrozumnější spekulace, například o Larryho sklonech k sadomasochistickému transvestismu, jehož stopy pozorní diváci objevili i v jejich tvorbě. Po delší odmlce, vyplněné jen scénářistickou adaptací komiksu Alana Moorea V jako Vendeta, se vrátili k režii akčním filmem Speed Racer, čerpajícím z poetiky videoher a japonského anime. Do té doby svá díla podepisovali jako The Wachowski Brothers, ale v roce 2010 Larry potvrdil operativní změnu pohlaví a následně i křestního jména na Lana, takže v titulcích jejich dalších počinů se objevoval zkrácený přídomek The Wachowskis. To se ještě nedotklo jejich spolupráce s Tomem Tykwerem, již byla ambiciózní adaptace románu Davida Mitchella Atlas mraků, v němž spisovatel zkoumal na několika příbězích v různých časových rovinách příčiny a následky lidského konání, ale platí to už pro původní sci-fi Jupiter vychází. Ta však svůj pohádkový příběh o boji dobra se zlem pohřbila ve zmatených zápletkách a extravagantní výpravě, což vedlo k odmítavému přijetí u diváků i odborné kritiky. Oba sourozenci, do jejichž stálého tvůrčího týmu patřili výtvarník Hugh Bateup, kostymérka Kym Barrettová, zvukař Dane Davis, producent Grant Hill či specialisté na vizuální efekty John Gaeta a Dan Glass, jsou také spolutvůrci a výkonnými producenty dramatického sci-fi seriálu Sense8 (2015; + spol. režie). Jejich strýcem je charakterní herec Laurence Luckinbill. – Společná filmografie: (scénář, není-li uvedeno jinak) Nájemní vrazi (1995, Assassins; r. Richard Donner; nám., spol. sc.), Bound (1996, Past; + režie, spol. prod. – V), Matrix (1999, Matrix; + režie, spol. prod.), kr. anim. film Animatrix – Osirisův poslední let (2003, The Animatrix: The Final Flight of the Osiris; r. Andy Jones; + nám.), Matrix Reloaded (2003, Matrix Reloaded; + režie, spol. prod.), Matrix Revolutions (2003, Matrix Revolutions; + režie, spol. prod.), V jako Vendeta (2006, V for Vendetta; r. James McTeigue; + spol. prod.), Speed Racer (2008, Speed Racer; + režie, spol. prod.), Ninja Assassin (2009; r. James McTeigue; spol. prod. – V), Atlas mraků (2012, Cloud Atlas; spol. sc., spol. režie, spol. prod. Tom Tykwer), Jupiter vychází (2015, Jupiter Ascending; + režie, spol. prod.). -mim-

Walker, Paul k filmu Rychle a zběsile 7

PAUL WALKER (vlastním jménem Paul William Walker IV, nar. 12. 9. 1973, Glendale, Kalifornie – zem. 30. 11. 2013, Valencia, Kalifornie, při autonehodě) byl nejstarším z pěti dětí stavebního podnikatele a modelky. Už jako dvouletý se objevil v reklamě na plínky a odmala účinkoval jako host v televizních seriálech, mimo jiné Highway to Heaven (Dálnice do nebe), Charles in Charge (Všechno má na starosti Charles), Growing Pains (Potíže růstu), Who's the Boss? (Kdo je šéf?), What a Dummy (Povedená loutka), The Boys Are Back (Chlapci se vrátili) a Touched by an Angel (Dotek anděla – TV). Větší role měl v první řadě sitcomu Throb (1986–1987) a v mýdlové opeře The Young and the Restless (1992–1993, Mladí a neklidní – TV). Ve filmu zaujal vedlejšími úlohami školních sportovních hvězd, basketbalisty Skipa ve fantastické komedii Pleasantville: Městečko zázraků a zraněného Lance v příběhu středoškolského fotbalového týmu Varsity Blues. Ztělesnil záporné studentské postavy v romantické komedii Taková normální holka a v thrilleru o tajném univerzitním spolku Lebky, než dostal svou nejznámější roli losangeleského policisty Briana O'Connera, nasazeného do gangu, jenž se kromě účasti v nelegálních automobilových závodech podílí i na kriminálních aktivitách, v akčním snímku Rychle a zběsile (v pozdějších dílech této mimořádně úspěšné série se stal federálním agentem a posléze spojencem vůdce gangu Doma Toretta). V díle Rychle a zběsile 7 se objevil posmrtně, zčásti díky vizuálním efektům a dublerům, mezi nimiž byli i jeho bratři Caleb a Cody. Kromě hlavní role ve skutečném příběhu záchrany psiho spřežení Osm statečných (polární průvodce Jerry Shepard) a účasti v prestižním Eastwoodově válečném filmu Vlajky našich otců (padlý hrdina Hank Hansen) se uplatnil zejména v běžných žánrových

titulech. Zálibu v mořské biologii, již v mládí studoval na několika školách, si připomněl jako člen posádky výzkumné lodi z dok. seriálu pro National Geographic, nazvaného Expedition Great White (2010, Muži stopující žraloky – TV). – *Filmografie: (herec, není-li uvedeno jinak)* Monster in the Closet (1986, Příšera z šatníku; r. Bob Dahlin – V), Programmed to Kill (1986, Naprogramovaná k vraždě; r. Allan Holzman – V), Tammy and the T-Rex (1994, Tammy a T-Rex; r. Stewart Raffill), Meet the Deedles (1998, Blázni v parku; r. Steve Boyum – V), Pleasantville: Městečko zázraků (1998, Pleasantville; r. Gary Ross), Varsity Blues (1998; r. Brian Robbins – V), Taková normální holka (1999, She's All That; r. Robert Iscove), Téměř bez šance (1999, Brokedown Palace; r. Jonathan Kaplan), The Skulls (2000, Lebky; r. Rob Cohen – V), Rychle a zběsile (2001, The Fast and the Furious; r. Rob Cohen), Joy Ride (2001, Jízda do pekla; r. John Dahl – V), segment Life Makes Sense If You're Famous (2002, Život tě proslaví; r. Erik MacArthur) z filmu Stories USA (Příběhy z USA – TV), Rychle a zběsile 2 (2003, 2 Fast 2 Furious; r. John Singleton), Timeline (2003, Proud času; r. Richard Donner – V), Noel (2004, Dárek z lásky; r. Chazz Palminteri – V), Into the Blue (2005, Do hlubiny; r. John Stockwell – V), Running Scared (2005, Zběsilý útěk; r. Wayne Kramer – V), Eight Below (2005, Osm statečných; r. Frank Marshall – V), Vlajky našich otců (2006, Flags of Our Fathers; r. Clint Eastwood), The Death and Life of Bobby Z (2007, Bobby Z; r. John Herzfeld – V), The Lazarus Project (2008, Projekt Lazar; r. John Patrick Glenn – V), Rychlí a zběsilí (2009, Fast & Furious; r. Justin Lin), Takers (2010, Gangsteři; r. John Luessenhop – V), Rychle a zběsile 5 (2011, Fast Five; r. Justin Lin), Vehicle 19 (2012, Štvanec; r. Mukunda Michael Dewil; + spol. prod. – V), Hours (2013, Hodiny; r. Eric Heisserer), Rychle a zběsile 6 (2013, Fast & Furious 6; r. Justin Lin), Pawn Shop Chronicles (2013, Příběhy ze zastavárny; r. Wayne Kramer; + spol. prod.), Doupě (2014, Brick Mansions 2014; r. Camille Delamarre), Rychle a zběsile 7 (2015, Fast & Furious 7; r. James Wan).

-mim-

Wan, James k filmu Rychle a zběsile 7

JAMES WAN (nar. 26. 2. 1977, Kuching, Sarawak, Malajsie) je čínského původu a vyrůstal v západoaustralském Perthu. Vystudoval umění na Královském technologickém institutu v Melbourne (RMIT) a začal natáčet krátké filmy a videoklipy. Se spolužákem z univerzity, hercem, scenáristou a producentem Leighem Whannellem, jenž se stal jeho pravidelným spolupracovníkem, napsali předlohu k hororu SAW – Hra o přežití, pro nějž sehnali finanční zabezpečení ve Spojených státech. Snímek, v němž Whannell vytvořil po boku Caryho Elwese a Dannyho Glovera jednu z hlavních rolí, zaujal nejen na specializovaných festivalech, ale i ve filmové distribuci. Stal se nečekaným hitem a vedl ke vzniku celé série pokračování a také stejnojmenné videohry. Wan zůstal věrný hororovému žánru, ovšem uchýlil se pod záštitu hollywoodských studií (s výjimkou Zákeřného zla), jež mu poskytla vyšší rozpočty i známější herce. Vrcholu dosáhl pokračováním komerčně úspěšné série akčních thrillerů Rychle a zběsile 7. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* nízkorozpočtový akční fantastický Stygian (2000, Pochmurný svět; spol. režie Shannon Young; + spol. sc.), horor o sériovém vrahovi, sadisticky si pohrávajícím se svými oběťmi, SAW – Hra o přežití (2004, Saw; + spol. nám.), příběh muže, snažícího se objasnit manželčinu násilnou smrt, Dead Silence (2006, Zlověstné ticho; + spol. nám. – V), adaptace románu Briana Garfielda Death Sentence (2007, Rozsudek smrti – V) o muži, mstícím se za synovu smrt, kr. f. Doggie Heaven (2008, Psí nebe; + střih), drama rodičů, jejichž syn je po nehodě v kómatu, Insidious (2010; + střih), horor o osudech obyvatel strašidelného domu v zajetí démonů (2013, The Conjuring), sequel Insidious 2 (2013, Insidious Chapter 2; + spol. nám.), další díl úspěšné série Rychle a zběsile 7 (2015, Fast & Furious 7) s Vinem Dieselem a Paulem Walkerem; (podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) SAW 2 (2005, Saw II; r. Darren Lynn Bousman), SAW III (2006, Saw III; r. Darren Lynn Bousman; + spol. nám.), SAW IV (2007; r. Darren Lynn Bousman), SAW V. (2008, Saw V; r. David Hackl), SAW VI. (2009, Saw VI; r. Kevin Greutert), SAW 3D (2010, Saw 3D; r. Kevin Greutert), Annabelle (2014, Annabelle; r. John R. Leonetti), Demonic (2015; r. Will Cannon), Insidious 3: Počátek (2015, Insidious: Chapter 3; r. Leigh Whannell).

-mim-

Warchus, Matthew k filmu *Pride*

MATTHEW WARCHUS (nar. 24. 10. 1966, Rochester, Kent, Anglie) studoval hudbu a drama na Bristolské univerzitě a prosadil se jako divadelní režisér na různých britských scénách (mimo jiné Bristol Old Vic, Royal Shakespeare Company, Royal National Theatre, English National Opera). Režuruje nejen činohry, ale i opery a muzikály. Byl čtyřikrát nominován na Cenu Laurence Oliviera (Jindřich V., Lišák Volpone, Kumšt, Hamlet, 1998). Získal Cenu Tony za broadwayskou inscenaci hry Yasminy Rezaové *Bůh masakru* (2009) na tutéž cenu byl ještě čtyřikrát nominován za hry Yasminy Rezaové *Kumšt* (1998), *Sama Sheparda True West* (2000, *Pravdivý západ*), *Marca Camolettiho Boeing Boeing* (2008, *Létající snoubenky*) a *Alana Ayckbournova The Norman Conquest* (2009). V roce 2014 se stal uměleckým ředitelem londýnského divadla Old Vic. V kinematografii debutoval přepisem hořké komedie *Sama Sheparda Simpatico* (1999; + spol. sc., spol. prod. – TV) s Nickem Noltem, Jeffem Bridgesem a Sharon Stoneovou. Po patnácti letech natočil na základě skutečných událostí levicový snímek o pomoci homosexuálů stávkujícím horníkům v letech 1984–1985 *Pride* (2014, *Pride*). Jeho manželkou je americká herečka Lauren Wardová (nar. 1970), s níž má tři děti. -tbk-

Weerasethakul, Apichatpong k filmu *Láska z Khon Kaen*

APICHATPONG WEERASETHAKUL (čti Apišatpong Wirásetakun, nar. 16. 7. 1970, Bangkok, Thajsko) vyrůstal s rodiči lékaři v areálu nemocnice ve městě Khon Kaen v provincii Isan na severozápadě Thajska. Absolvoval bakalářská studia architektury na univerzitě v Khon Kaen (1994) a filmovou režii na Škole Uměleckého institutu v Chicagu (SAIC; 1997). Experimentální krátké filmy a videa začal natáčet v roce 1994 a od roku 1998 pořádá ve světě výstavy a videoinstalace (například multi-screen instalace *Primitive* z roku 2009, zakoupená londýnskou Tate Gallery, jejíž součástí je také film *Strýček Búnmí* nebo videofilm *Phantoms of Nabua/Fantomy vesnice Nabua* prezentovaný též v pražské galerii Tranzitdisplay, instalace pro projekt *Dokumenta* v Kasselu – 2012 či instalace *Dilbar* z roku 2013 a *Fireworks /Archive/* z roku 2014). Je uznáván jako významný videoartový umělec a také jako přední filmař. V roce 1999 spoluzaložil produkční společnost *Kick the Machine*, což mu umožňuje vcelku nezávislou práci v nelehkých podmínkách thajské kinematografie. Jeho filmy sklízí ovace na významných mezinárodních festivalech mimo jiné v Cannes (Zlatá palma za snímek *Strýček Búnmí*, Cena poroty za *Tropickou nemoc* a Cena v sekci *Určitý pohled* za *Slastně tvá*), v São Paulu (Cena kritiky za *Tropickou nemoc*) nebo v Sitges (Cena kritiky pro *Strýčka Búnmího*). Řada titulů byla uvedena i v České republice na festivalech *Febiofest*, v Karlových Varech a na Letní filmové škole v Uherském Hradišti, kde byla za jeho účasti v roce 2011 uvedena retrospektiva jeho díla. Jeho tvorba se vyznačuje značně subjektivním laděním s uplatněním asijského magického realismu, s neznatelnými přechody mezi skutečností, snem a nadrealitou, s nelineární či rozdvojenou strukturou zašifrovaného děje a často s využitím neherců. Je ovlivněn buddhismem (například motiv reinkarnace) a vychází z fungování myšlení či paměti, přičemž často akcentuje nadpřirozené prvky či mýty, jež považuje za součást tradice lidstva. V jeho díle se často objevovaly nemoci či nemocniční prostředí. Weerasethakul se nijak netají svou homosexualitou. Lze upozornit na rozhovor Jana Jílka s ním v časopisu *Cinepur* číslo 73 (2011) nebo na knihu *Apichatpong Weerasthakul* (ed. James Quandt), vydanou v angličtině Rakouským filmovým muzeem v roce 2009. V roce 2008 byl ve Francii oceněn titulem *Rytíř Řádu umění a literatury*. – *Filmografie: (režie a scénář či spolupráce na scénáři, není-li uvedeno jinak), (neúplná; krátké a středometrážní filmy, bez videoinstalací)* *Bullet* (1994, Kulka; + kam., střih), 0116643225059 (1994; + kam., střih), *Kitchen and Bedroom* (1994, Kuchyně a ložnice; + kam., střih), *Mae ya nang/Like Relentless Fury of the Pounding Waves* (1995, Jako vytrvalá zuřivost bušících vln; + kam., střih), *Goh Gayasiat/thirdworld* (1997, Třetí svět; + kam., střih), *Windows* (1999, Okna; + kam., střih), *Malee and the Boy* (1999, Malee a chlapec; + střih), *Haunted House* (2001, Strašidelný dům; + kam., střih), *Second Love in Hong Kong* (2002, Druhá láska v Hongkongu; spol. r., spol. kam. Christelle Lherouxová), *Worldly Desires* (2005, Pozemské touhy; + spol. kam., spol. střih), *Ghost of Asia* (2005, Duch Asie; spol. r., spol. kam. Christelle Lherouxová), *The Anthem*

(2006; Hymna), Teem /November 20/ (2007, Teem /20. listopad/), epizoda Luminous People (Zářící lidé; + kam.) z kolektivního snímku O estado do mundo (2007, Stav světa), část Mobile Men (Jedoucí muži; + kam., střih), A Letter to Uncle Boonmee (2009, Dopis strýčkovi Búnmímu), kr. f. M Hotel (2011), střm. f. Mekong Hotel (2012, Mekong Hotel), Ashes (2012, Popely), Khong lang nam (2012, Kaktusová řeka), Sakda (2012), příspěvek do kolektivního snímku sedmdesáti filmařů Venice 70: Future Reloaded (2013, Nabitá budoucnost), segment Thailand (Thajsko) z kolektivního snímku o fotbale Short Plays (2014, Krátké hry); (dlouhé filmy) Dokfahar nai meuman (2000, Tajemný předmět o polednách; + spol. kam., spol. střih), Sud sanaeha (2002, Slastně tvá), komedie Huajai toraong (2003, Dobrodružství Železné kočky; spol. r., spol. sc. Michael Shaowanasai), Sud pralat (2004, Tropická nemoc), Sang sattawat (2006, Světlo století; + spol. prod.), Strýček Búnmí (2010, Lung Búnmí raleuk chat; + spol. prod.), Láska z Khon Kaen (2015, Rak ti Khon Kaen; + spol. prod.). -tbk-

Wells, John k filmu Dokonalý šéf

JOHN WELLS (vlastním jménem John Marcum Wells, nar. 28. 5. 1956, Alexandria, Virginie) je synem episkopálního kněze a vyrůstal v coloradském Denveru. Vystudoval drama na Carnegie-Mellonově univerzitě v Pittsburghu (1979) a pak absolvoval filmovou a televizní fakultu Jihokaliifornské univerzity (USC; 1982). Nějaký čas působil v divadle, než začal pracovat jako televizní producent. První úspěch mu přinesly seriál z vietnamské války China Beach (1988–1991; + spol. sc.), za nějž dostal čtyři nominace na Emmy, a proslulý lékařský seriál ER (1994–2009, Pohotovost; + spol. sc., spol. režie – TV), za nějž měl ze sedmi nominací jednu Cenu Emmy za nejlepší drama a další tři scenáristické a jednu režijní nominaci. Nejvíce cen (čtyři Emmy ze sedmi nominací) posbíral seriál ze zákulisí Bílého domu The West Wing (1999–2006, Západní křídlo; + spol. sc. – TV). Další Emmy získal dok. speciál o jeho natáčení. Wells se jako výkonný producent podílel i na dalších televizních seriálech, mimo jiné Trinity (1998–1999; + spol. sc.), Third Watch (1999–2005, Třetí hlídka; + spol. sc. – TV), Citizen Baines (2001, Občan Baines; + spol. sc.), Presidio Med (2002–2003, Nemocnice Presidio; + spol. sc. – TV), Jonny Zero (2005), The Evidence (2006, Důkazy), Smith (2006; + nám., spol. sc.), Southland (2009–2013, Policajti z L. A.; + spol. sc.), Shameless (2011–2013, Bezostyšní; + spol. sc., spol. režie). Zabodoval ještě dramatem podle skutečného případu Paní Harrisová a minisérií podle románu Jamese M. Caina Mildred Pierceová; za obě díla byl znovu nominován na Emmy. Produkoval také řadu neprodaných pilotů. Jeho první dva režijní pokusy vzbudily značnou diváckou i odbornou pozornost. Mladší bratr Llewellyn Wells s ním často spolupracuje jako producent. – Filmografie: (podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) Nice Girls Don't Explode (1987, Hodné dívky nevybuchují; r. Chuck Martinez), The Nightman (TV–1992, Hotel u jezera; r. Charles Haid; + spol. sc. – TV), Angel Street (TV–1992, Ulice andělů; r. Rod Holcomb; + sc. – V), Entertaining Angels: The Dorothy Day Story (1996, Andělé naděje: Příběh Dorothy Day; r. Michael Ray Rhodes; sc. – V), Peacemaker (1997, The Peacemaker; r. Mimi Lederová), The Grey Zone (2001, Šedá zóna; r. Tim Blake Nelson – V), One Hour Photo (2002, Expres foto; r. Mark Romanek – V), Daleko do nebe (2002, Far from Heaven; r. Todd Haynes), The Good Thief (2002, Férovej zloděj; r. Neil Jordan – V), Bílý oleandr (2002, White Oleander; r. Peter Kosminsky), The Big Time (TV–2002, Zlatá doba; r. Paris Barclay – TV), Party Monster (2003, Party Monster; r. Fenton Bailey, Randy Barbato), Camp (2003, Letní tábor; r. Todd Graff – TV), Company (2003, The Company; r. Robert Altman), A Home at the End of the World (2004, Domov na konci světa; r. Michael Mayer – TV), A Dirty Shame (2004, Chlípnost nade vše; r. John Waters – V), Duma (2005, Můj kamarád gepard; r. Carroll Ballard – V), Nearing Grace (2005, Kouzlo Grace; r. Rick Rosenthal – TV), The Notorious Bettie Page (2005, Ta známá Bettie Page; r. Mary Harronová – TV), Mrs. Harris (TV–2005, Paní Harrisová; r. Phyllis Nagyová – V), Doom (2005, Doom; r. Andrzej Bartkowiak), Infamous (2006, Pochybná sláva; r. Douglas McGrath – V), An American Crime (2007, Americký zločin; r. Tommy O'Haver – V), Savage Grace (2007, Divoká krása; r. Tom Kalin – TV), I'm Not There (2007, Beze mě: Šest tváří Boba Dylana; r. Todd Haynes – V), Konečně spolu (2007, Then She Found Me; r. Helen Huntová), Gigantic (2008, Gigantický; r.

Matt Aselton – TV), Motherhood (2009, Mateřské galeje; r. Katherine Dieckmannová – V), Cracks (2009, Trhliny; r. Jordan Scottová – V), Dirty Girl (2010, Zlobivá holka; r. Abe Sylvia), Mildred Pierce (TV–2011, Mildred Pierceová; r. Todd Haynes – TV), Electric Slide (2014, Živor naruby; r. Tristan Patterson – TV); (režie, není-li uvedeno jinak) drama mužů, čelících ztrátě zaměstnání ve velké společnosti, The Company Men (2010, Manažeři; + sc., spol. prod.) s Benem Affleckem a Tommym Lee Jonesem, adaptace divadelní hry Tracyho Lettse Srpen v zemi Indiánů pod názvem Blízko od sebe (2013, August: Osage County) s Meryl Streepovou a Julií Robertsovou, hořká komedie o nepříjemném šéfkuchaři Dokonalý šéf (2015, Burnt; + spol. prod.) s Bradleyem Cooperem, pilotní snímek podle stejnojmenného filmu Animal Kingdom (TV–2015, Království zvěstev; + spol. prod.).

-mim-

Westmoreland, Wash k filmu *Ještě jsem to já*

WASH WESTMORELAND (vlastním jménem Paul Westmoreland, nar. 4. 3. 1966, Leeds, Anglie) absolvoval politická a východoasijská studia na univerzitách v Newcastle-upon-Tyne a v japonské Fukuoce. V roce 1992 emigroval do Spojených států a v Los Angeles se pod jménem Wash West prosadil jako úspěšný tvůrce pornofilmů pro gaye. Seznámil se s Richardem Glatzerem, jenž se stal jeho spolupracovníkem a také životním partnerem (v roce 2013 uzavřeli sňatek). Prosadili se portrétem hispánské rodiny Patnáctiletá (Zvláštní cena poroty a Cena diváků na Mezinárodním filmovém festivalu Sundance, Cena Johna Cassavete v rámci ISA), ovlivněným britským kuchyňským realismem, ale největší divácký ohlas měl jejich poslední společný snímek, působivé drama podle knížky neuroložky Lisy Genovaové Pořád jsem to já. – Filmografie: (neúplná; spol. r. Paul Glatzer, není-li uvedeno jinak) Sametová extáze (1998, Velvet Goldmine; r. Todd Haynes; herec), drama ze zákulisí filmového pornoprůmyslu, jehož protagonista udržuje při natáčení mužské pornoherce v pohotovosti, The Fluffer (2001, Stavěč; + sc.), střm. dok. Totally Gay! (TV–2003, Naprosto gay!; sc., režie), dok. Gay Republicans (TV–2004, Republikánští gayové; sc., režie), příběh nezletilé dívky, jež nečekaně otěhotní, Quinceañera (2005, Patnáctiletá; + spol. sc.), životní příběh aktivisty Pedra Zamory, jenž jako HIV pozitivní zemřel během televizní reality show, Pedro (2008; r. Nick Oceano; spol. prod.), další biografické drama The Last of Robin Hood (2013, Poslední láska Robina Hooda; + spol. sc. – V) s Kevinem Kline v roli legendárního herce Errola Flynna, drama padesátileté profesorky, která onemocní Alzheimerovou chorobou, Pořád jsem to já (2014, Still Alice; + spol. sc.) s oscarovým výkonem Julianne Mooreové.

-mim-

Winterbottom, Michael k filmu *S tváří anděla*

MICHAEL WINTERBOTTOM (nar. 29. 3. 1961, Blackburn, Lancashire) vystudoval angličtinu na Oxfordské univerzitě a film na Bristolské univerzitě a na Londýnské polytechnice. Začínal v televizi jako střihač a dokumentarista. Jako režisér se věnoval televizní dramatické tvorbě (antologie Dramarama), podílel se mimo jiné na seriálech Shrinks (Psychiatrii), Boon, Allyn Mysteries (Záhady inspektora Alleyne). Natočil pilotní dvojepizodu úspěšného kriminálního seriálu Cracker (Bedna – TV) a za čtyřdílné drama Rodina byl nominován na Cenu BAFTA v kategorii televizních seriálů. Na tuto cenu byl ještě třikrát nominován v kategorii televizní dramatické tvorby (Teď jdi, Cesta na Guantánamo, Každý den). V polovině 90. let začal režisovat filmová dramata, v nichž se zabýval celospolečenskými problémy i osobními lidskými příběhy. Jeho díla byla často uváděna na mezinárodních přehlídkách a některá z nich získala prestižní ocenění, například Jude (Cena za nejlepší britský film na Mezinárodním filmovém festivalu v Edinburghu), V zemi divů (nominace na Cenu BAFTA za nejlepší britský film), V tomto světě (Zlatý medvěd na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně, Cena BAFTA za nejlepší neanglicky mluvený film, nominace na Cenu BAFTA za nejlepší britský film), Tristram Shandy (Zlatý tulipán za nejlepší zahraniční film na Mezinárodním filmovém festivalu v Istanbulu, nominace na Cenu BAFTA za nejlepší britský film), Cesta na Guantánamo (Stříbrný medvěd za režii na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně, Cena ISA za nejlepší dokument), Spálené mosty (Stříbrná mušle za režii na Mezinárodním

filmovém festivalu v San Sebastiánu). Jako režisér byl čtyřikrát nominován na Britskou nezávislou filmovou cenu (V zemi divů, Vykoupení, V tomto světě, Tristram Shandy). Často spolupracoval se scenáristou Frankem Cottrellem Boycem a společně s producentem Andrewem Eatonem založil výrobní společnost Revolution Films, jež se podílí i na filmech jiných tvůrců. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* dva dokumenty o slavném švédském režisérovi Ingmar Bergman: The Magic Lantern (TV–1988, Ingmar Bergman: Laterna magika) a Ingmar Bergman: The Director (TV–1988, Ingmar Bergman: Režisér), koprodukční příběh dvou skotských vojáků na výletě v Maďarsku Forget About Me (TV–1990, Zapomeň na mě), dobrodružné sci-fi drama Time Riders (TV–1991, Jezdci časem – TV), příběh Angličanky, která při cestě kolem světa uvízne ve Španělsku, Under the Sun (TV–1992, Pod sluncem; + spol. nám.), příběh zabijáka IRA, jenž během propustky z vězení pátrá po okolnostech smrti své milé, Love Lies Bleeding (TV–1993, Láska krvácí), drama dublinské dělnické rodiny The Family (TV–1994, Rodina), černá komedie o dvojici lesbických vražednic Butterfly Kiss (1994, Polibek motýla; + nám. – TV) s Amandou Plummerovou a Saskií Reevesovou, příběh mladíka, trpícího roztroušenou sklerózou, Go Now (TV–1995, Teď jdi) s Robertem Carlylem, dok. o skandinávské kinematografii Art's Promised Land (Země zaslíbená umění) z cyklu Cinema Europe: The Other Hollywood (TV–1995, Evropský film: Jiný Hollywood), přepis románu Thomase Hardyho Neblahý Juda pod názvem Jude (1996 – V) s Christopherem Ecclestonem a Kate Winsletovou, drama reportérů z válkou zmítané Bosny Vítejte v Sarajevu (1997, Welcome to Sarajevo) se Stephenem Dillanem, Woodym Harrelsonem a Marisou Tomeiovou, noirový thriller z pobřežního městečka I Want You (1998, Temná hra – TV) s Rachel Weiszovou a Alessandrem Nivoulou, komorní drama tří generací jedné londýnské rodiny Wonderland (1999, V zemi divů – TV) s Shirley Hendersonovou a Molly Parkerovou, romantické drama With or Without You (1999, S tebou nebo bez tebe) s Christopherem Ecclestonem, adaptace Hardyova Starosty casterbridgeského, přenesená do zasněžené severní Kalifornie poloviny 19. století, The Claim (2000, Vykoupení – V) s Peterem Mullanem a Millou Jovovichovou, portrét manchesterské hudební scény od 70. do 90. let Nonstop párty (2001, 24 Hour Party People) se Stevem Cooganem, působivé drama dvojice afghánských uprchlíků In This World (2002, V tomto světě), natočené s neherci, futuristické milostné drama Code 46 (2003, Kód 46) s Timem Robbinsem a Samanthou Mortonovou, sexuálně explicitní příběh milostného vztahu 9 Songs (2004, Devět písní; + sc., spol. střih, spol. prod. – TV), komedie podle románu Laurence Sterne Tristram Shandy (2005, A Cock and Bull Story; + spol. sc.) se Stevem Cooganem, skutečný příběh tří britských muslimů, vězněných Američany, The Road to Guantanamo (2006, Cesta na Guantánamo; spol. r. Mat Whitecross; + spol. střih), psychologické drama francouzské novinářky, jejíž manžel byl unesen teroristy, Síla srdce (2007, A Mighty Heart) s Angelinou Jolieovou, drama ovdovělého profesora a jeho dospívajících dcer Genova (2008, Spálené mosty; + spol. sc., spol. střih, spol. prod. – V) s Colinem Firthem, dok. podle knížky kanadské novinářky Naomi Kleinové The Shock Doctrine (2009, Šoková doktrína; spol. r. Mat Whitecross; + spol. střih), přepis kriminálního románu Jima Thompsona Vrah ve mně (2010, The Killer Inside Me) s Caseym Affleckem a Kate Hudsonovou, improvizovaná komedie z cesty dvou herců po severoanglických restauracích The Trip (2010, Výlet) se Stevem Cooganem a Robem Brydonem, adaptace Hardyova románu Tess z d'Urbervillů, přenesená do Indie, Trishna (2011; + sc., spol. prod. – TV) s Freidou Pintoovou v titulní úloze, drama ženy, jejíž muž je ve vězení, natočené v průběhu pěti let, Everyday (TV–2012, Každý den; + spol. sc.) s Shirley Hendersonovou, drama kontroverzního podnikatele Paula Raymonda, nazvané The Look of Love (2013, Král ze Soho – TV) se Stevem Cooganem, pokračování improvizované komedie s dvojicí Coogan-Brydon, tentokrát z italských restaurací, The Trip to Italy (2014, Výlet do Itálie; + sc.), jež bylo stejně jako první film uvedeno v televizi jako šestidílný seriál, drama filmového režiséra, zkoumajícího skutečný případ vraždy britské studentky v Itálii a údajné pachatelky Amandy Knoxové, jenž byl ostře sledován médii, S tváří anděla (2014, The Face of an Angel) s Danielelem Brühlem, kritický dok. o světové ekonomické nerovnováze The Emperor's New Clothes (2015, Císařovy nové šaty; + sc.), vytvořený ve

spolupráci s Russellem Brandem; (podíl na výkonné produkci) Resurrection Man (1997, Vykopávači mrtvol; r. Marc Evans – V), kr. dok. Millennium Wheel (TV–1999, Kolo tisíciletí; r. Marcus Robinson), Heartlands (2002, Krajina srdce; r. Damien O'Donnell), Bright Young Things (2003, Rozverná mládež; r. Stephen Fry – TV), Top Spot (2004; r. Tracey Eminová), Sněhový dort (2006, Snow Cake; r. Marc Evans), Hello Carter (2013, Ahoj, Cartere; r. Anthony Wilcox).
-mim-

Whannell, Leigh k filmu Insidious 3: Počátek

LEIGH WHANNELL (nar. 17. 1. 1977, Melbourne) vystudoval umění na Královském technologickém institutu v Melbourne (RMIT) a od konce 90. let pracoval v televizi jako reportér a filmový kritik. Příležitostně se rovněž věnoval herectví, často v krátkometrážní tvorbě a také v televizních seriálech Neighbours (Sousedé) a Blue Heelers (Venkovští poldové – TV). Se spolužákem z univerzity Jamesem Wanem, jenž se stal jeho pravidelným spolupracovníkem, napsali předlohu k hororu SAW – Hra o přežití, pro nějž sehnali finanční zabezpečení ve Spojených státech. Snímek, v němž Whannell vytvořil po boku Caryho Elwese a Dannyho Glovera jednu z hlavních rolí, zaujal nejen na specializovaných festivalech, ale i v distribuci. Stal se nečekaným hitem a vedl ke vzniku celé filmové série a stejnojmenné videohry. Společně s Wanem vytvořili další úspěšnou hororovou sérii Insidious, jejíž třetí částí Whannell debutoval jako režisér. – *Filmografie: (neúplná; herec, není-li uvedeno jinak)* Stygian (2000, Pochmurný svět; r. James Wan, Shannon Young), Matrix Reloaded (2003, The Matrix: Reloaded; r. The Wachowski Brothers), Razor Eaters (2003, Polykači žiletek; r. Shannon Young), One Perfect Day (2004, Báječný den; r. Paul Currie), Death Sentence (2007, Rozsudek smrti; r. James Wan – V), Dying Breed (2008, Vymírající plémě; r. Jody Dwyer), anim. f. Legenda o sovích strážcích (2010, Legend of the Guardians: The Owls of Ga'Hoole; r. Zack Snyder; hlas), Crush (2013, Poblouznění; r. Malik Bader), The Pardon (2013, Odpuštění; r. Tom Anton), Raze (2013, Totální zničení; r. Josh C. Waller), Lavalantula (TV–2015; r. Mike Mendez); (podíl na výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) SAW – Hra o přežití (2004, Saw; r. James Wan; spol. nám., sc., herec), SAW 2 (2005, Saw II; r. Darren Lynn Bousman; + spol. sc.), SAW III (2006, Saw III; r. Darren Lynn Bousman; + spol. nám., sc., herec), Dead Silence (2006, Zlověstné ticho; r. James Wan; spol. nám., sc. – V), SAW IV (2007, Saw IV; r. Darren Lynn Bousman), SAW V. (2008, Saw V; r. David Hackl), SAW VI. (2009, Saw VI; r. Kevin Greutert), Insidious (2010, Zákeřné zlo; r. James Wan; sc., herec), SAW 3D (2010, Saw 3D; r. Kevin Greutert), Insidious 2 (2013, Insidious: Chapter 2; r. James Wan; spol. nám., sc., herec), Cooties (2014, Breberky; r. Cary Murnion, Jonathan Milott; + spol. nám., spol. sc., herec), The Mule (2014, Pašerák; r. Tony Mahony; + spol. sc., herec – TV), Insidious 3: Počátek (2015, Insidious: Chapter 3; nám., sc., režie, herec).
-mim-

Whedon, Joss k filmu Avengers: Age of Ultron

JOSS WHEDON (vlastním jménem Joseph Hill Whedon, nar. 23. 6. 1964, New York) je synem televizního scenáristy a producenta Toma Whedona. Absolvoval anglickou internátní školu Winchester College a po návratu do Spojených států vystudoval film na Metodistické univerzitě (Wesleyan; 1987) v Connecticutu. Přesídlil do Los Angeles a první scenáristické ostruhy získal na několika epizodách sitcomů Roseanne (1989–1990; uveden v televizi) a Parenthood (1990–1991, Rodičovství; + spol. prod.). Anonymně se podílel na některých prestižních hollywoodských filmech (Útěk do Mexika, Nebezpečná rychlost, Rychlejší než smrt, Vodní svět, Twister) a za spolupráci na populárním animovaném snímku Toy Story – Příběh hraček byl nominován na Oscara. Pak dostal možnost přepracovat svůj scénář Buffy – zabíječka upírů pro potřeby televize, tentokrát při zachování plné umělecké kontroly v rámci vlastní produkční společnosti Mutant Enemy, Inc. Výsledný seriál Buffy the Vampire Slayer (1997–2003, Buffy, přemožitelka upírů; + spol. sc., spol. r., spol. písně, spol. prod. – TV) se stal velkým hitem, přinesl mu kromě dalších ocenění nominaci na Cenu Emmy za scénář jedné z epizod a byl přepracován do úspěšné série videoher. Úspěch měl i odvozený seriál Angel (1999–2004; + spol. sc., spol. r., spol. prod., herec – TV). Potom vytvořil seriálový sci-fi

western *Firefly* (2002–2003; + spol. sc., spol. r., píseň, spol. prod., herec), který byl navzdory kultovní divácké oblibě po čtrnácti epizodách zastaven. Některé nepoužité motivy seriálu se objevily ve Whedonově filmovém debutu *Serenity*, za nějž dostal mimo jiné významné sci-fi ceny Hugo (nejlepší dramatická prezentace) a Nebula (nejlepší scénář). Zaujal rovněž nekonvenčním střm. muzikálem *Blogový zpěvníček dr. Hnuse* (mimo jiné Emmy za krátký formát hraného zábavného programu a Hugo za nejlepší prezentaci v krátkém formátu), distribuovaným na internetu. Znovu se vrátil k seriálové tvorbě fantastickou show *Dollhouse* (2009–2010, Dům loutek; + spol. sc., spol. r., spol. prod. – TV) a příběhem marvelovských superhrdinů *Agents of S.H.I.E.L.D.* (2013–2020; + spol. sc., spol. r., spol. prod.). Jeho celoživotní záliba v komiksech vyvrcholila nákladnými filmovými verzemi populárních předloh *Avengers* a *Avengers: Age of Ultron*, jež patřily k nejnavštěvovanějším titulům roku. Jako režisér také natočil dva díly americké mutace populárního sitcomu *The Office* (Kancel – TV), jednu epizodu hudebního seriálu *Glee* (uveden v televizi), posttitulkovou sekvenci filmu *Thor* a několik krátkých snímků, uveřejněných na internetu. Hrál mimo jiné v televizních seriálech *Veronica Mars* (uveden v televizi) a *Husbands* (Manželé). Jeho manželkou je architektka Kai Coleová, s níž vychovává dvě děti. – *Filmografie: (scénář nebo podíl na něm, není-li uvedeno jinak)* *Buffy – zabíječka upírů* (1992, *Buffy the Vampire Slayer*; r. Fran Rubel Kuzuiová), anim. f. *Toy Story – Příběh hraček* (1995, *Toy Story*; r. John Lasseter), *Vetřelec: Vzkříšení* (1997, *Alien Resurrection*; r. Jean-Pierre Jeunet), anim. filmy *Titan A. E.* (2000, *Titan A. E.*; r. Don Bluth, Gary Goldman) a *Atlantida: Tajemná říše* (2001, *Atlantis: The Lost Empire*; r. Gary Trousdale, Kirk Wise; spol. nám.), dok. *Comic-Con Episode IV: A Fan's Hope* (2011, *Comic-Con*, epizoda IV: Naděje fanoušků; r. Morgan Spurlock; spol. prod., účinkující), *The Cabin in the Woods* (2011, *Chata v horách*; r. Drew Goddard; + druhá režie, spol. prod. – V), *In Your Eyes* (2014, *Ve tvých očích*; r. Brin Hill; + spol. prod.); *(režie, není-li uvedeno jinak)* dobrodružná sci-fi o posádce titulní vesmírné lodi, bojující s totalitní mocí, *Serenity* (2005; + sc., hlas – V) s Nathanem Fillionem a Ginou Torresovou, třídílná muzikálová série *Dr. Horrible's Sing-Along Blog* (TV–2008, *Blogový zpěvníček dr. Hnuse*; + spol. sc., spol. píseň, prod.) s Neilem Patrickem Harrisem a Nathanem Fillionem, komiksový příběh týmu superhrdinů *Avengers* (2012, *The Avengers*; + spol. nám., sc.) s plejádou hereckých hvězd, moderní verze Shakespearovy komedie *Much Ado About Nothing* (2012, *Mnoho povyku pro nic*; + sc., hudba, spol. střih, spol. prod.), natočená na černobílý materiál v prostorách Whedonova kalifornského domu, komiksové pokračování *Avengers: Age of Ultron* (2015, *Avengers: Age of Ultron*; + sc.).

-mim-

Wright, Joe k filmu *Pan*

JOE WRIGHT (nar. 25. 8. 1972, Londýn) vyrůstal v londýnském Islingtonu, kde jeho rodiče založili loutkové divadlo *The Little Angel Theatre*. Od dětství měl zájem o umění, především o malování, ale také natáčel 8mm filmy a navštěvoval improvizální divadelní dílnu Anny Scherové. Mihnul se v historickém filmu *Revolution* (1985, *Revoluce*; r. Hugh Hudson – V). Jako dyslektik měl problémy s učením, ale nakonec vystudoval umění a film na londýnské *Central St. Martins College of Art and Design* (1996). Díky krátkému snímku o ženě, utíkající od násilnického manžela, *Krokodýlí stisk* (Zlatý Hugo na Mezinárodním filmovém festivalu v Chicagu, nominace na Cenu BAFTA) dostal práci ve společnosti BBC, kde realizoval prestižní látky (nominace na Cenu BAFTA pro nejlepší seriál za *Dítě přírody* a *Karla II.*). Ve filmu zdařile debutoval novou verzí *Pýchy a předsudku*, za niž obdržel Cenu BAFTA pro nejlepšího nováčka (Cena Carla Foremana), Cenu londýnských filmových kritiků za režii a nominaci na Cenu BAFTA za britský film. Následující literární adaptace *Pokání* mu vynesla nominace na Cenu BAFTA za režii a za britský film a režisérskou nominaci na Zlatý glóbus a za Annu Kareninu byl znovu nominován na Cenu BAFTA v kategorii britských filmů. Podle vlastních slov je silně ovlivněn tvorbou Davida Leana a díky výtvarnému vzdělání řadu záběrů komponuje podle klasických pláten. Společně s producenty Paulem Websterem a Guyem Heeleyem založil výrobní společnost *Shoobox Films*; jako výkonný producent je podepsán také pod třemi krátkými snímky svého asistenta Bradyho Hooda. Byl zasnoubený s herečkou Rosamund

Pikeovou, s níž se těsně před svatbou rozešel. V září 2010 se oženil s dcerou proslulého indického hráče na sitár Anoushkou Shankarovou, s níž má syna. – *Filmografie: (režie)* kr. filmy Crocodile Snap (1997, Krokodýlí stisk) a The End (1998, Konec), drama chlapce, jenž hledá svého otce, Nature Boy (TV–2000, Dítě přírody), příběh homosexuála přitahovaného ženou Bob & Rose (TV–2001; spol. r. Julian Farino), drama muže, ocitnuvšího se v životní a pracovní krizi, Bodily Harm (TV–2002, Tělesná újma) s Timothyem Spallem, biografie anglického panovníka Charles II: The Power & the Passion (TV–2003, Karel II.: Moc a vášeň – TV) s Rufusem Sewellem, adaptace klasického románu Jane Austenové Pýcha a předsudek (2005, Pride & Prejudice) s Keirou Knightleyovou, drama o tragických následcích dětské lži podle románu Iana McEwana Pokání (2007, Atonement) s Jamesem McAvoyem a Keirou Knightleyovou, drama talentovaného hudebníka, jehož kariéru zničí duševní choroba, The Soloist (2008, Sólista – V) s Jamiem Foxxem, thriller o dívce, vycvičené k zabíjení, Hanna (2010, Hanna) se Saoirse Ronanovou, stylizovaná adaptace klasického románu L. N. Tolstého Anna Karenina (2012, Anna Karenina) s Keirou Knightleyovou, dobrodružný fantastický na motivy díla J. M. Barrieho, nazvaná Pan (2015, Pan); (neúplná; podíl na výkonné produkci) dok. o losangeleských bezdomovcích Lost Angels (2010, Ztracení andělé; r. Thomas Napper), kriminální drama Crazy Joe (2013, Hummingbird; r. Steven Knight), drama muže, řešícího během jízdy z Birminghamu do Londýna pracovní i soukromé záležitosti po telefonu, Locke (2013; r. Steven Knight).

-mim-

Zemeckis, Robert k filmům Muž na laně, Návrat do budoucnosti a Návrat do budoucnosti II

ROBERT ZEMECKIS (vlastním jménem Robert Lee Zemeckis, nar. 14. 5. 1951, Chicago, Illinois) vyrůstal v katolické dělnické rodině přistěhovalců (otec Litevec, matka Italoameričanka). Na střední škole natáčel amatérské snímky otcovou 8mm kamerou. Po dvou letech studia na Severní illinoiské univerzitě přešel na filmovou fakultu Jihokaliifornské univerzity (USC), kde se spřátelil s Bobem Galem, s nímž sdílel zálibu v klasické hollywoodské produkci. Oba jeho školní filmy Výtah a zejména absurdní komedie Pole cti, oceněná mimo jiné studentským Oscarem, upozornily na jeho talent Stevena Spielberga, který jeho i Galea zaměstnal jako scenáristickou dvojici. Pracovali na televizních seriálech McCloud, The Night Stalker (Noční lovec) a především na extravagantní válečné komedii 1941. První dva snímky, jež Zemeckis režíroval, sice nesplnily očekávání, ale pomohly mu sehnat další angažmá. Jako režisér se prosadil úspěšným dobrodružným snímkem Honba za diamantem a zejména populární filmovou sérií s Michaellem J. Foxem a Christopherem Lloydem Návrat do budoucnosti (za scénář první části, napsaný s Galem, byl nominován na Oscara, na Zlatý glóbus i na Cenu BAFTA). Velký divácký a kritický ohlas měl také realizačně náročný kombinovaný snímek Falešná hra s králíkem Rogerem (Zvláštní cena LAFCA, Cena Saturn za režii). Zemeckis získal nálepku komerčně zdatného tvůrce, schopného spojit atraktivní příběh se spektakulárními vizuálními efekty. Vrcholem jeho tvorby se stala působivá adaptace románu Winstona Grooma Forrest Gump (Oscar a Zlatý glóbus za režii, Cena BAFTA za nejlepší film a režii), v níž se na neobyčejném lidském osudu odrážejí zásadní dějinné události posledních pětadvaceti let. Působil rovněž v televizi. Režíroval povídku Go to the Head of the Class (1986, Jak připravit profesora o hlavu) ze Spielbergova seriálu Amazing Stories (Neuvěřitelné příběhy – TV) a tři epizody seriálu Tales from the Crypt (Příběhy ze záhrobí; + spol. prod. – TV). Podle vlastní úspěšné trilogie vytvořil animovaný seriál Back to the Future (1991–1992, Návrat do budoucnosti), byl producentem seriálu Johnny Bago (1993; + spol. režie) a výkonným producentem animovaného seriálu Tales from the Cryptkeeper (1993–1994; 1997, Příběhy ze záhrobí – TV) a hraného seriálu Perversions of Science (1997, Zvrhlosti vědy). Jako host se objevil v sitcomu Parker Lewis Can't Lose (Parker Lewis musí vyhrát – TV). V roce 1997 založil s partnery výrobní společnost ImageMovers, která se o deset let později stala jako ImageMovers Digital součástí Disneyho studia. V jejím rámci Zemeckis rozvíjel nové filmové technologie, především takzvané performance capture, umožňující pomocí zvláštních čidel zachytit do nejmenších podrobností hereckou akci a pak ji digitálně zpracovat do

trojrozměrné virtuální podoby. Touto metodou natočil sérii tří snímků (Polární expres, Beowulf, Vánoční koleda), uvedených jak v klasických sálech, tak v kinech IMAX 3–D. S producentem Joelem Silverem založil výrobní společnost Dark Castle Entertainment (1998), specializující se na hororové filmy. Za své dílo obdržel Pamětní cenu George Pala (1994), udílenou Akademií sci-fi, fantazie a hororu, ocenění na Mezinárodním filmovém festivalu v Chicagu (2004) a Cenu Společnosti vizuálních efektů (VES; 2004). Byl manželem herečky Mary Ellen Trainorové (1980–2000), s níž má syna, a v prosinci 2001 se oženil s herečkou Leslie Harterovou, se kterou vychovává dvě děti a která kromě herectví působí pod manželoým jménem jako scenáristka, režisérka a producentka. – Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak) kr. filmy The Lift (1972, Výtah; + sc.) a Field of Honor (1973, Pole cti; + sc.), komedie, točící se okolo známého vystoupení Beatles v americké televizi, I Wanna Hold Your Hand (1978; + spol. sc. – TV), bláznivá veselohra 1941 (1979; r. Steven Spielberg; spol. sc. – TV), situační komedie Used Cars (1980, Ojetá auta; + spol. sc. – V), akční komedie Honba za diamantem (1984, Romancing the Stone) s Michaellem Douglasem a Kathleen Turnerovou, sci-fi komedie Návrat do budoucnosti (1985, Back to the Future; + spol. sc.), speciálními efekty nabitá komedie o soukromém detektivovi, který řeší zapeklitý případ ve světě animovaných postaviček, Falešná hra s králíkem Rogerem (1988, Who Framed Roger Rabbit) s Bobem Hoskinsem, další dvě pokračování úspěšné sci-fi komedie Návrat do budoucnosti II (1989, Back to the Future Part II; + spol. nám.) a Back to the Future Part III (1990, Návrat do budoucnosti III; + spol. nám. – V), černá komedie Smrt jí sluší (1992, Death Becomes Her; + spol. prod.) s Meryl Streepovou a Goldií Hawnovou, příběh pozitivního prostáčka Forrest Gump (1994, Forrest Gump) s oscarovým výkonem Toma Hankse, sci-fi podle románu Carla Sagana Contact (1997, Contact; + spol. prod.) s Jodií Fosterovou, dok. o drogách, alkoholu a cigaretách 20th Century: The Pursuit of Happiness (TV–1999, Dvacáté století: Honba za štěstím), duchařský thriller Pod povrchem (2000, What Lies Beneath; + spol. prod.) s Harrisonem Fordem a Michelle Pfeifferovou, dobrodružné drama Trosečník (2000, Cast Away; + spol. prod.) s Tomem Hanksem, vánoční rodinný snímek Polární expres (2004, The Polar Express; + spol. sc., spol. prod.), filmová verze starého anglosaského eposu Beowulf (2007, Beowulf; + spol. prod.), adaptace klasického Dickensova románu Vánoční koleda (2009, A Christmas Carol; + sc., spol. prod.), drama pilota závislého na drogách a alkoholu Let (2012, Flight; + spol. prod.) s Denzelem Washingtonem, adaptace memoárů provozochodce Philippea Petita pod titulem Muž na laně (2015, The Walk; + spol. sc., spol. prod.) s Josephem Gordon-Levitem; (podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) The Public Eye (1992, Bdělé oko veřejnosti; r. Howard Franklin – TV), Lotři (1992, Trespass; r. Walter Hill; + spol. sc.), Demon Knight (1995, Rytíř Démon; r. Ernest Dickerson – V), W.E.I.R.D. World (TV–1995, Podivný svět; r. William Malone – TV), Přízraky (1996, The Frighteners; r. Peter Jackson), Bordello of Blood (1996, Upíří nevěstinec; r. Gilbert Adler; + spol. nám. – V), House on Haunted Hill (1999, Dům na Haunted Hill; r. William Malone – V), Thir13en Ghosts (2001, Třináct duchů; r. Steve Beck – V), Ritual (2001, Rituál; r. Avi Nesher – V), Loď duchů (2002, Ghost Ship; r. Steve Beck), Švindlíři (2003, Matchstick Men; r. Ridley Scott), Gothika (2003, Gothika; r. Mathieu Kassovitz), Dům voskových figurín (2005, House of Wax; r. Jaime Collet-Serra), The Prize Winner of Defiance, Ohio (2005, Vítězka z Defiance v Ohio; r. Jane Andersonová), Last Holiday (2005, Poslední prázdniny; r. Wayne Wang – V), anim. f. V tom domě straší! (2006, Monster House; r. Gil Kenan), Krvavá sklizeň (2007, The Reaping; r. Stephen Hopkins), dok. Behind the Burly Q (2010, Historie burlesky; r. Leslie Zemeckisová), Máma mezi Martány (2011, Mars Needs Moms; r. Simon Wells), Ocelová pěst (2011, Real Steel; r. Shawn Levy), dok. Bound by Flesh (2012, Spojené tělem; r. Leslie Zemeckisová).

-mim-

Žbanićová, Jasmila k filmu Ostrov lásky

JASMILA ŽBANIĆOVÁ (nar. 19. 12. 1974, Sarajevo, Bosna a Hercegovina) vystudovala divadelní a filmovou režii na sarajevské Akademii dramatických umění. Začínala jako loutkoherečka. V roce 1997 se podílela na vzniku uměleckého sdružení Deblokada. Její

snímky, v nichž rezonují zejména traumata války na Balkáně v 90. letech, byly uvedeny na řadě festivalů včetně Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech. Nejvíce na sebe upozornila celovečerním debutem Grbavica, oceněným Zlatým medvědem a Cenou ekumenické poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně 2006 a dalším válečným dramatem Na cestě (Cena Bernharda Wickiho a cena za režii na Mezinárodním filmovém festivalu v Mnichově 2010). – *Filmografie*: (režie a scénář či spolupráce na něm, není-li uvedeno jinak) segment Noc je. Mi svijetlimo (Je noc. My svítíme) z kolektivního dokumentu Made in Sarajevo (1998), kr. dokumenty Crvene gumene čizme (2000, Červené gumovky; + prod.) a Slike sa ugla (TV–2003, Fotografie z rohu), epizoda o setkání dvou holčiček z protilehlých stran legendárního mostu v Mostaru Rodjendan (Narozeniny) z koprodukčního projektu Lost and Found – Six Glances of a Generation (2005, Ztráty a nálezy – Šest pohledů jedné generace), drama matky, řešící v poválečném Sarajevu různá dilemata, včetně toho, jak říct dceři, že se narodila v důsledku jejího znásilňování v zajateckém táboře, Grbavica (2005, Grbavica), účast na kolektivním dokumentu Stories on Human Rights (2008, Příběhy o lidských právech), psychologické drama sarajevského manželského páru, v němž se muž nečekaně stane muslimským fundamentalistou, Na cestě (2009, Na putu), příběh australské turistky, která vyrazí do Bosny a Hercegoviny, For Those Who Can Tell No Tales/Za one koji ne mogu da govore (2013, Pro ty, kteří už nemůžou vyprávět; + spol. prod.), letní romantická komedie o zvláštním milostném trojúhelníku Ostrov lásky (2014, Love Island). -tbk-

FILMOVÁ LOUČENÍ 2015

ZAHRANIČNÍ

Přehled filmových osobností zemřelých v roce 2015

Alberani, Amerigo	185	Wyenn, Than	196
Douglasová, Donna	185	Blees, Robert	196
Kitter, Roger	185	Scottová, Lizabeth	196
Daniele, Pino	185	Žapák, Martin	196
Vautier, René	185	Bitskey, Tibor	198
Williams, Bernard	185	Stern, Stewart	198
Zsombolyai, János	186	Miranda, John	198
Bonfils, Khan	186	Ericson, Rune	198
Cuvelier, Marcel	186	Scattiniová, Monica	199
Percival, Lance	186	Del Frateová, Marisa	199
Konwicki, Tadeusz	187	Laurent, Emmanuel	199
Taylor, Rod	187	Rendina, Massimo	199
Goldwyn Jr., Samuel	188	Gammarota, Manrico	199
Clemens, Brian	189	Hanin, Roger	200
Dickerson, George	189	Palacios, Ricardo	200
Negron, Taylor	190	Castanedaová, Movita	201
Rosi, Francesco	190	Howard, Alan	201
Stone, Robert	191	Jourdan, Louis	201
Ekbergová, Anita	191	Essellová, Eileen	202
Cobos, Germán	193	Vasilicò, Giuliano	203
Mazzola, Frank	193	Fairchildová, June	203
Shahlavi, Darren	193	Fonvielle, Lloyd	203
Daigle, Michel	193	Calvi, Gérard	203
Markovová, Rimma	193	Norrisová, Patricia	204
Vacchi, Sergio	194	Napier, Paul	205
Hamámaová, Fátin	194	Ronconi, Luca	205
Plitt, Greg	194	Bennett, Harve	205
McWhorter, Richard	194	Gill, Terry	205
Pomares, Raúl	194	Monselesan, Antonio	206
Bělogurovová, Larisa	194	Rondinella, Giacomo	206
Yatesová, Pauline	195	Bakalyan, Richard	206
Artur, José	195	Nimoy, Leonard	206
Birett, Herbert	195	Bargen, Daniel von	208
Colpeynová, Louisa	195	Chappell, John	208
Arcieri, Maurizio	195	Chutkowski, Ryszard	209
McKuen, Rod	195	Bordenová, Lynn	209
McEwanová, Geraldine	196	Motoi, George	209

Costa, Franco	209	Almond, Paul	223
Maysles, Albert	209	Companéezová, Nina	223
Lerner, Danny	210	Papová, Vera	224
Koberidze, Otar	210	Malinaová, Judith	224
Landers, Matt	211	Grass, Günter	225
Melchior, Ib	211	Valuckij, Vladimir	225
Modica, Robert	211	Koršunov, Viktor	225
Ercoli, Luciano	211	Howell, Peter	225
Elias, Buddy	211	Chudojnazarov, Bachtijar	225
Tolnay, Miklós	211	Vengerov, Gennadij	226
Grauman, Walter	212	Corliss, Richard	226
Walcott, Gregory	212	Mankiewicz, Don	226
Watsonová, Alberta	212	Meadowsová, Jayne	226
Pišťánek, Peter	212	Pegoretti, Mario	226
Macelloniová, Carla	213	Fellous, Maurice	227
Baldi, Gian Vittorio	213	Lesnie, Andrew	227
Nagy, Ivan	213	Féret, René	228
Garrani, Ivo	213	Lescot, Jean	228
Robsahm, Fred	214	Perlman, Philip	228
Battaglia, Rik	214	Patachou	228
Porubjak, Martin	214	Terry, Nigel	229
Wang, George	214	Anderson, Stephen Milburn	229
Merrick, Monte	215	Canalejas, José	229
Ondříček, Miroslav	215	Whitneyová, Grace Lee	229
Saks, Gene	216	Blake, Michael	229
Dietl, Helmut	217	Plisecká, Maja	230
Z'Dar, Robert	217	Rendellová, Ruth	230
Walker, Robert	218	Čcheidze, Rezo	230
Cassell, Wally	218	Guerrasio, Guido	230
de Oliveira, Manoel	218	Bast, William	230
Sass-Zdortová, Barbara	220	Dowová, Ellen Albertini	231
Towles, Tom	220	Levinson, Art	231
Gnädinger, Mathias	221	Bronder, William	231
Rietty, Robert	221	Mazo, Aitor	231
Rifbjerg, Klaus	221	Wilsonová, Elizabeth	232
Dysart, Richard	221	Noronha, Jurandyr Passos	232
Best, James	222	Dennis, Gill	232
Giorgini, Ciro	222	Thomasová, Arlette	232
Lewis, Geoffrey	223	King, B. B.	232

Campus, Michael	232	Lewisová, Monica	252
Stephenson, John	233	Winslow, George	252
Wrye, Donald	233	Renán, Sergio	252
Basehart, Jackie	233	Friskeová, Žanna	252
Badalucco, Nicola	233	Kerkorian, Kirk	252
Carliez, Claude	234	Blauner, Steve	253
Prochyra, Jan	234	Herman, Jean	253
Trainorová, Mary Ellen	235	Piérauld, Guy	253
Sidotiová, Anna Rita	235	Stojilkovič, Vlastimir Duza	253
Carter, John	235	Verdecchi, Vincenzo	253
Mearaová, Anne	235	Mičúch, Vladimír	254
O'Brien, Mike	236	Rollins, Jack	254
Aranda, Vicente	236	Stephens, John M.	254
Caligari, Claudio	237	Salter, James	254
Hornery, Bob	237	Longo, Tony	254
Newman, William	238	Remotti, Remo	255
Ondruš, Vladimír	238	Antonelliová, Laura	255
Rey, Reynaldo	238	Horner, James	256
Palmerová, Betsy	239	Nöelová, Magali	258
D'Arcy, Jake	239	Patten, Dick Van	259
Harrisová, Julie	239	Bueno, Clóvis	259
De Martino, Alberto	241	Macnee, Patrick	259
Soria, Florentino	241	Carter, Jack	259
Spaccesi, Silvio	241	Chudík, Ladislav	259
Esteban, Manel	241	Burnham, Edward	261
Hanckeová, Edith	241	Scot, Alex	261
Furia, Giacomo	241	Alliata, Francesco	261
Marchandová, Colette	242	Sollima, Sergio	262
Brice, Pierre	242	Winton, Nicholas	262
Cosulich, Callisto	243	Kállai, István	262
Johnson, Richard	243	Rauch, Michael	262
Barčuk, Anatolij	245	Douglasová, Diana	262
Lee, Christopher	245	Palúch, Ivan	263
Gruault, Jean	249	Sernas, Jacques	264
Chartoff, Robert	250	Bierry, Étienne	264
Kirkhamová, Julie	251	Quinn, Daniel	264
De Angelis, Vittorio	251	Yu Cheng-Hui	264
Moody, Ron	251	Petersonová, Amanda	264
Ducommun, Rick	251	Scaglia, Franco	265

Weintraub, Jerry	265	Walaciński, Adam	275
Mednyánszkyová, Ági	265	Natschinski, Gerd	275
Carosellová, Flora	265	Cole, George	275
Keyes, Irwin	265	Płazewski, Jerzy	275
Rees, Roger	266	Rusalievová, Marija	276
Sharif, Omar	266	Wise, Herbert	276
Bailey, D'Army	268	Evans, Terrence	276
Di Stolfo, Girolamo	268	Śliwiński, Włodzimierz	277
Gremm, Wolf	268	Sokolov, Viktor	277
Morris, Aubrey	269	Climati, Antonio	277
Pilbeamová, Nova	269	Gold, Jack	277
Cole, George	269	Arsenišviliová, Zaira	277
Rocco, Alex	269	Jansen, Pierre	277
Cook, Douglas S.	270	Kashfiová, Anna	278
Checco, Al	270	Loritzová, Katia	278
Fiorucci, Elio	270	Prior, David A.	278
Paveleková, Magda	270	Craigová, Yvonne	278
Angelillo, Gigi	271	Dedić, Arsen	278
Beard, Tom	271	Yorkin, Bud	278
Bikel, Theodore	271	Larreta, Antonio	279
Doctorow, E. L.	271	Sansone, Alfonso	280
Parryová, Natasha	271	Durov, Lev	280
Cottrell, Pierre	272	Morganová, Lina	280
Harris, Robert	272	Kamas, Jerzy	281
Sazatornil, José Saza	272	Chirat, Raymond	281
White, James L.	272	Kern, Peter	281
Zieger, Ulrich	272	Chaumeil, Pascal	281
Green, Gerald	272	Craven, Wes	282
Pičul, Vasilij	273	Vestri, Mauro	283
Šmálik, Ernest	273	Jones, Dean	284
Holland, Antony	273	Livi, Piero	284
Malone, Sean	273	Jolyová, Sylvie	284
Turbová, Sylvia	273	Ciani, Sergio	284
Stevens, Leon B.	274	Haraová, Setsuko	284
Kato, Takeshi	274	Milner, Martin	285
O'Loughlin, Gerald S.	274	Moore, Dickie	285
Piper, Roddy	274	Interlenghi, Franco	285
Orfei, Orlando	275	Petitto, Giuseppe	286
Grayová, Coleen	275	Gilroy, Frank D.	286

Piancastelliová, Vittoria	287	Espinosa, José Ángel Ferrusquilla	299
Manga, Carlos	287	Hansen, Gunnar	299
Risi, Nelo	287	Ešpaj, Andrej	299
Eymèszová, Thea	288	Groenová, Dora van der	300
Caiano, Mario	288	Donev, Petar	300
Gross, Yoram	288	Mitchell, Warren	300
Guillermin, John	288	Dollová, Dora	300
Faris, Alexander	290	Jaffrey, Saeed	301
Barsacq, Yves	290	Machiavelliová, Nicoletta	301
Brezner, Larry	290	Orfeiová, Moira	302
Corcoran, Kevin	291	Gazzolo, Nando	302
Allen, Gene	291	Bosch, Juan	302
Scaglione, Massimo	291	Valmy, André	302
Badal, Jean	291	Biró, Miklós	303
Rudloff, Tex	292	Michell, Keith	303
Minkler, Bob	292	Robles, Germán	303
Leslieová, Joan	292	Del Puyová, María	303
Willmannová, Marlene	292	Williams, Elmo	303
Rosher Jr., Charles	293	Carnelutti, Francesco	304
Delormeová, Danièle	293	De Filippo, Luca	305
Morandini, Morando	293	Ornäsová, Barbro Hiort af	305
Menicucci, Gino	293	Bondy, Luc	305
Aerssenová, Gloria van	294	Lordová, Marjorie	305
O'Haraová, Maureen	294	Baroja, Pío Caro	306
Centenero, Ramón	295	Shagan, Steve	306
Dollová, Birgit	295	Denis, Jacques	306
Houstonová, Penelope	296	Ferzetti, Gabriele	306
French, Philip	296	Boninoová, Virna	309
Drakeová, Betsy	296	Camino, Jaime	309
Zapletal, Alexander	296	Loggia, Robert	310
Herbert, Charles	296	Cerra, Saturno	312
Palmer, Gregg	297	Pêraová, Marília	313
Teuscher, Hans	297	Balducci, Richard	313
Fonseca e Costa, José	297	Bonfigliová, Marina	313
Thompson, Fred Dalton	297	Héroux, Denis	314
Lalović, Petar	297	D'Arrò, Umberto	314
Welland, Colin	298	Pogue, Ken	314
Mathisonová, Melissa	298	De Mejo, Carlo	314
Cambriaová, Adele	298	Rukov, Mogens	314

Dick, Douglas	315	Wexler, Haskell	316
DiGiaimo, Louis	315	Casaglieri, Franco	318
Gregory, Paul	315	Rogers, Wayne	318
Jemma, Ottavio	315		
Giacobini, Franco	316		

Alberani, Amerigo

AMERIGO ALBERANI (nar. 14. 7. 1939, Bagnacavallo, Emilia-Romagna), italský divadelní herec, zemřel 1. ledna 2015 v Bagnacavallu. Hrál menší role ve filmech Nel nome del padre (1971, Ve jménu otce; r. Marco Bellocchio), Giordano Bruno (1973, Giordano Bruno; r. Giuliano Montaldo), Fantozzi (1975, Fantozzi; r. Luciano Salce – TV), Il secondo tragico Fantozzi (1976, Tragéd Fantozzi; r. Luciano Salce – TV), La terrazza (1980, Terasa; r. Ettore Scola – V), Una gita scolastica (1983, Školní výlet; r. Pupi Avati), L'ora di religione (2002, Hodina náboženství; r. Marco Bellocchio). Režiroval dva celovečerní hrané filmy Tutto in comune (1972, Vše společné + sc.) a La fiera dei sette dolori (1986, Jarmark sedmi utrpení + sc.). -jš-

Douglasová, Donna

DONNA DOUGLASOVÁ (vlastním jménem Doris Smith, nar. 26. 9. 1932, Pride, Louisiana), americká herečka, která ztělesnila po boku Elvise Presleyho titulní úlohu v romantické hudební komedii Frankie and Johnny (1966, Frankie a Johnny; r. Frederick De Cordova – TV), podlehl 1. ledna 2015 v louisianském městě Zachary rakovině slinivky. Účinkovala převážně v televizi a největší popularitu získala postavou naivní Elly May Clampettové v komediálním seriálu The Beverly Hillbillies (1962–1971, Burani z Beverly Hills). Větší role měla ještě ve filmech Career (1959, Kariéra; r. Joseph Anthony) a Lover Come Back (1961, Miláčku, vrať se; r. Delbert Mann). -mim-

Kitter, Roger

ROGER KITTER (vlastním jménem Roger Daniel Kitter; nar. 20. 10. 1949, Southsea, Velká Británie), anglický televizní a filmový komik, kapitán Bertorelli z oblíbeného seriálu Haló, haló! (TV– 1991 'Allo 'Allo! – TV), který si zahrál rovněž ve filmu Suzie Gold (2004, Svatba po židovsku; r. Ric Cantor – KTV), zemřel 2. ledna 2015 v Londýně. JR

Daniele, Pino

PINO DANIELE (vlastním jménem Giuseppe Daniele, nar. 19. 3. 1955, Neapol, Kampánie), italský zpěvák, hudebník a skladatel filmové hudby, dirigent a aranžér, zemřel 4. ledna 2015 v Barca del Grazi, Orbetello, Magliano, Grosseto, Toskánsko, Itálie. Pohyboval se zejména na poli jazzové, bluesové, popové a rockové hudby a lidové neapolské písně. Jeho písně znějí v řadě filmů, k několika sám zkomponoval hudbu, mimo jiné ke snímku Velký balík peněz (1978, La mazzetta; r. Sergio Corbucci). -jš-

Vautier, René

RENÉ VAUTIER (nar. 15. 1. 1928, Camaret-sur-Mer, Finistère), francouzský dokumentarista levicového zaměření, někdejší makista a stoupenec bretaňské autonomie, který vzbudil pozornost hraným debutem z alžírské války Tehdy nám bylo dvacet (1971, Avoir 20 ans dans les Aurès; + sc.), vyznamenaným Cenou FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes, zemřel 4. ledna 2015 v Saint-Malo, Ille-et-Vilaine. Jeho následující snímek La folle de Toujane (1974, Bláznivá z Toujane) zapadl bez odezvy a Vautier pak znovu režiroval dokumenty ve spolupráci se svou druhou manželkou Soazig Chappedelaineovou. -mim-

Williams, Bernard

BERNARD WILLIAMS (vlastním jménem Bernard Telvin Williams, nar. 10. 5. 1942, Londýn), filmový a televizní producent anglického původu, zemřel v kalifornském městě Lake Arrowhead na rakovinu 4. ledna 2015. Podílel se na snímcích jako Mechanický pomeranč (1971, A Clockwork Orange; r. Stanley Kubrick), Barry Lyndon (1975; r. Stanley Kubrick – V), Dvojčata (1977, The Last Remake of Beau Geste; r. Marty Feldman), Flash Gordon (1980; r. Mike Hodges – V), Ragtime (1981, Ragtime; r. Miloš Forman – V), Bounty (1984, The Bounty; r. Roger Donaldson), Manhunter (1986, Lovec lidí; r. Michael Mann – V), Who's That Girl? (1987, Kdo je ta holka; r. James Foley – V), Dirty Rotten Scoundrels (1988, Špinaví, prohnili

lupové; r. Frank Oz – V), What About Bob? (1991, A co Bob?; r. Frank Oz – TV), Promiň, jsi ženatý! (1992, HouseSitter; r. Frank Oz), Star Trek: Generations (1994, Star Trek: Generations; r. David Carson), The Indian in the Cupboard (1995, Kouzelný klíč; r. Frank Oz – V), Krev a víno (1996 Blood and Wine; r. Bob Rafelson), Trhák pana Bowfingera (1999, Bowfinger; r. Frank Oz), Kdo s koho (2001, The Score; r. Frank Oz), Daredevil (2003, Daredevil; r. Mark Steven Johnson) nebo Šarlotina pavučinka (2006, Charlotte's Web; r. Gary Winick). Často se podepisoval jako Bernie Williams. JR

Zsombolyai, János

JÁNOS ZSOMBOLYAI (nar. 30. 1. 1939, Budapešť), významný maďarský kameraman a také režisér, zemřel 4. ledna 2015 v Budapešti. Z jeho režijní tvorby byly viděny filmy Klokán (1975, A kenguru; + sc., kam.) a Černý pasažér (1978, Kihajolni veszélyes), oceněný Velkou cenou poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v Montrealu 1978. Snímal tituly Léto na horách (1967, Nyár a hegyen; r. Péter Bacsó), Panáci na zdi (1967, Bohóc a falon; r. Pál Sándor), Ahoj, Věro! (1967, Szevasz, Veral; r. János Herskó), Zakázané území (1969, Tiltott terület; r. Pál Gábor), Svědek (1969, A tanú; r. Péter Bacsó), Konec psychologa (1970, N. N. a halál angyla; r. János Herskó), Milujte Emílii (1969, Szeressétek odor Emíliát; r. Pál Sándor), Vrah je v domě (1971, A gyilkos a házen van; r. Róbert Bán), Roztomilá rodinka (1971, Reménykedők; r. Tamás Rényi), Horizont (1971, Horizont; r. Pál Gábor), Mrtvý kraj (1972, Holt vidék; r. István Gaál), Výbojná děvčata (1974, Szikrazó lányok; r. Péter Bacsó), Tři dny a tři noci (1975, Az idők kezdetén; r. Tamás Rényi), Klavír ve vzduchu (1976, Zongora a levegőben; r. Péter Bacsó) nebo K. O. (1978, K. O.; r. Tamás Rényi). JR

Bonfils, Khan

KHAN BONFILS (nar. 7. 10. 1972, Jižní Korea), anglický herec a model, zemřel na infarkt během divadelní zkoušky v Londýně 5. ledna 2015. Objevil se ve snímcích Shadow Run (1998, Stínohra v f moll; r. George Reeve – TV), Star Wars: Skrytá hrozba (1999, Star Wars: Episode I – The Phantom Menace; r. George Lucas), Lara Croft – Tomb Raider: Kolébka života (2003, Lara Croft Tomb Raider: The Cradle of Life; r. Jan de Bont), Svět zítřka (2004, Sky Captain and the World of Tomorrow; r. Kerry Conran), Batman začíná (2005, Batman Begins; r. Christopher Nolan), Body Armour (2007, Nevýřízené účty; r. Gerry Lively – TV) nebo Skyfall (2012, Skyfall; r. Sam Mendes). JR

Cuvelier, Marcel

MARCEL CUEVELIER (nar. 14. 5. 1924, Glageon, Nord), přední francouzský divadelní herec a režisér, zemřel 6. ledna 2015 v Paříži. Z jeho filmových vystoupení lze připomenout tituly Výtah na popraviště (1957, Ascenseur pour l'échafaud; r. Louis Malle), V neděli se nepohrívá (1960, On n'enterre pas le dimanche; r. Michel Drach), Le doulos (1962, Práskač; r. Jean-Pierre Melville – TV), Les bonnes causes (1963, Dobré důvody; r. Christian-Jaque – TV), Válka skončila (1966, La guerre est finie; r. Alain Resnais), Doznání (1970, L'aveu; r. Costa-Gavras), L'héritier (1973, Následník; r. Philippe Labro – V), Kamouraska (1973, Kamouraska; r. Claude Jutra), Stavisky (1974; r. Alain Resnais – TV) a Laisse tes mains sur mes hanches (2003, Tvoje ruce na mé pŕlce; r. Chantal Laubyová – V). -mim-

Percival, Lance

LANCE PERCIVAL (vlastním jménem John Lancelot Blades Percival, nar. 26. 7. 1933, Seven Oaks, Kent), anglický komediální herec a scenárista, zemřel v Londýně 6. ledna 2015. Byl viděn v titulech The V.I.P.s (1963, Vlivní lidé; r. Anthony Asquith – TV), The Yellow Rolls-Royce (1964, Žlutý Rolls Royce; r. Anthony Asquith – TV), Too Late the Hero (1969, Příliš pozdní hrdina; r. Robert Aldrich – TV), Up the Chastity Belt (1971, Pás cudnosti; r. Bob Kellett – TV), Naše slečna Fred (1972, Our Miss Fred; r. Bob Kellett) či Up the Front (1972, Vzhůru na frontu; r. Bob Kellett – TV). JR

Konwicki, Tadeusz

TADEUSZ KONWICKI (nar. 22. 6. 1926, Nowa Wilejka, Wilno, dnes Naujoji Vilnia, Vilnius, Litva), přední polský spisovatel, scenárista a režisér, zemřel ve Varšavě 7. ledna 2015. Natočil snímky Ostatni dzień lata (1958, Poslední den léta; + sc.), Duśičky (1961, Zaduszki; + sc.), Salto (1965, Salto; + sc.), Jak daleko stąd, jak blisko (1971, Jak daleko odtud, jak blízko; + sc.), Dolina Issy (1982, Údolí Issy; + sc.), Lawa (1989, Láva; + sc.), podle jeho scénářů vznikla díla Nebezpečná hra (1955, Kariera; r. Jan Koecher), Matka Johana od Andělů (1961, Matka Joanna od Aniołów; r. Jerzy Kawalerowicz), Faraón (1966, Faraon; r. Jerzy Kawalerowicz), Jovita (1967, Jowita; r. Janusz Morgenstern), Kronika milostných nehod (1986, Kronika wypadków miłosnych; r. Andrzej Wajda; + nám.). Podle jeho románu vznikl i snímek či Le petite apokalypse (1993, Malá apokalypsa; r. Costa-Gavras – TV). Z řady ocenění lze připomenout státní vyznamenání Rytířský kříž Řádu obrození Polska (1962) a Důstojnický kříž Řádu obrození Polska (1964) a dále Orel za celoživotní tvorbu (2002) a Platinový lvi za celoživotní tvorbu (2011).

JR

Taylor, Rod

ROD TAYLOR (vlastním jménem Rodney Sturt Taylor, nar. 11. 1. 1930, Sydney, Austrálie – zem. 7. 1. 2015, Los Angeles, na infarkt) byl jediným dítětem stavebního podnikatele a autorky dětských knih a vyrůstal v sydneyjském předměstí Lidcombe. Studoval malířství na umělecké akademii a rok navštěvoval divadelní školu, kde ho objevili producenti sydneyjské scény Mercury Theatre. Debutoval v Shawově Mesalianci a účinkoval i v dalších divadelních hrách (Julius Caesar, Komedie plná omylů, Věděli, co chtějí a jiných). Stal se také populárním rozhlasovým hercem, především díky seriálům Blue Hills a Tarzan. Získal roli zloducha Israela Handse v americké parafrázi Stevensonova Ostrova pokladů, nazvané Dlouhý John Silver, jež se natáčela v Austrálii, a rozhodl se pro filmovou dráhu. Místo plánované cesty do Anglie nakonec skončil v Hollywoodu. Po dvou těžkých letech, kdy se živil, jak se dalo, ho společnost MGM testovala pro roli boxera Rockyho Graziana do filmu Někdo tam nahoře mě má rád. I když úlohu nakonec dostal Paul Newman, Taylorovi byla nabídnuta herecká smlouva. Po několika menších rolích se prosadil hlavními postavami vynálezce George ve sci-fi podle Wellsova románu Stroj času a advokáta Mitche Brennera v proslulém Hitchcockově hororu Ptáci. Uplatnil se v romantických rolích po boku Jane Fondaové (Neděle v New Yorku) a Doris Dayové (Prosím, nerušit, Loď se skleněným dnem), jako přesvědčivý akční hrdina (Chuka, Žoldáci, Nikdo věčně neutíká) i jako parodie na něj (Likvidátor). Málokdy však dostal tak zásadní hereckou příležitost jako například v úlohách německého majora Gerbera ve válečném snímku 36 hodin nebo spisovatele Seana O'Caseyho v životopisném filmu Mladý Cassidy. Jednu ze svých nejvýraznějších rolí měl v australské komedii z éry němeého filmu Putovní kino, v níž ztělesnil ostříleného kinaře Palmera. Už od 50. let vystupoval také v televizi, nejprve v dramatických antologiích (Studio 57, Lux Video Theatre, Studio One, Playhouse 90, Zane Grey Theatre, Goodyear Theatre a jiné), později jako host v seriálech, mimo jiné Cheyenne, The Twilight Zone (Pásmo soumraku), Bus Stop (Autobusová zastávka), Tales of the Unexpected (Neobvyklé příběhy – TV), Murder, She Wrote (To je vražda, napsala – TV), Walker, Texas Ranger (uveden v televizi). Hrál i hlavní úlohy v dobrodružných seriálech Hong Kong (1961–1962), Bearcats (1971, Lenochoď), ve westernovém seriálu The Oregon Trail (1977, Oregonská stezka), ve špionážním seriálu Masquerade (1983–1984, Maškaráda), v kriminálním seriálu Outlaws (1986–1987, Psanci) a dvě sezony v populárním seriálu Falcon Crest (1988–1990, Síla rodu – TV). Jeho posledním hereckým vystoupením se stala postava Winstona Churchilla v Tarantinově válečném snímku Hanebný pancharti. Měl za manželky modelky Peggy Williamsovou (1951–1954) a Mary Hilemovou (1963–1969), v roce 1980 se jeho třetí ženou stala herečka a tanečnice japonského původu Carol Kikumuraová. Dcera Felicia Taylorová z druhého manželství (nar. 1964) je známou televizní novinářkou. – *Filmografie: (herec, není-li uvedeno jinak)* King of the Coral Sea (1953, Král korálového moře; r. Lee Robinson), Long John Silver (1954, Dlouhý John Silver; r. Byron Haskin), The Virgin Queen (1955, Panenská královna; r. Henry Koster), Top Gun (1955, Skvělý střelec; r. Ray

Nazarro), *Hell on Frisco Bay* (1955, Peklo v Sanfranciském zálivu; r. Frank Tuttle), *World Without End* (1955, Svět bez konce; r. Edward Bernds), *The Catered Affair* (1956, Svatební snídaně; r. Richard Brooks), *Gigant* (1956, Giant; r. George Stevens – V), *The Rack* (1956, Skřípec; r. Arnold Laven), *Raintree County* (1957; r. Edward Dmytryk), *Verdict of Three* (TV–1958, Verdikt tří; r. Buzz Kulik), *The Great Gatsby* (TV–1958, Velký Gatsby; r. Franklin Schaffner), *Step Down to Terror* (1958, Krok k hrůze; r. Harry Keller), *The Long March* (TV–1958, Dlouhý pochod; r. Delbert Mann), *Separate Tables* (1958, Oddělené stoly; r. Delbert Mann – TV), *The Raider* (TV–1959, Nájezdník; r. Franklin Schaffner), *Ask Any Girl* (1959, Zeptej se kterékoli dívky; r. Charles Walters), *Misalliance* (TV–1959, Mesaliance; r. Robert Stevens), *The Time Machine* (1960, Stroj času; r. George Pal – V), *La regina delle Amazzoni* (1960, Královna Amazonek; r. Vittorio Sala), anim. f. *101 dalmatinů* (1960, One Hundred and One Dalmatians; r. Wolfgang Reitherman, Hamilton S. Luske, Clyde Geronimi; hlas), *Il dominatore dei sette mari* (1962, Vládce sedmi moří; r. Rudolph Maté, Primo Zeglio), *Ptáci* (1963, The Birds; r. Alfred Hitchcock), *A Gathering of Eagles* (1963, Sročení orlů; r. Delbert Mann – TV), *The V.I.P.s* (1963, Vlivní lidé; r. Anthony Asquith – TV), *Sunday in New York* (1963, Neděle v New Yorku; r. Peter Tewksbury), *Fate Is the Hunter* (1964, Osud je lovec; r. Ralph Nelson), *36 Hours* (1964, 36 hodin; r. George Seaton), *Mladý Cassidy* (1964, Young Cassidy; r. Jack Cardiff), *The Liquidator* (1965, Likvidátor; r. Jack Cardiff), *Do Not Disturb* (1965, Prosím, nerušit; r. Ralph Levy), *The Glass Bottom Boat* (1966, Loď se skleněným dnem; r. Frank Tashlin), *Hotel* (1967; r. Richard Quine), *Chuka* (1967; r. Gordon Douglas; + spol. prod.), *The Mercenaries* (1967, Žoldáci; r. Jack Cardiff), *Nobody Runs Forever* (1968, Nikdo věčně neutíká; r. Ralph Thomas – TV), *The Hell with Heroes* (1968, K čertu s hrdiny; r. Joseph Sargent – TV), *Zabriskie Point* (1970, Zabriskie Point; r. Michelangelo Antonioni), *Darker Than Amber* (1970, Tmavější než jantar; r. Robert Clouse), *The Man Who Had Power over Women* (1970, Muž, který měl moc nad ženami; r. John Krish), *Powderkeg* (TV–1971, Soudek s prachem; r. Douglas Heyes), *Family Flight* (TV–1972, Rodinný let; r. Marvin J. Chomsky), *The Train Robbers* (1973, Vlakové lupiči; r. Burt Kennedy – V), *Gli eroi* (1973, Hrdinové; r. Duccio Tessari), *Trader Horn* (1973; r. Reza Badiyi), *The Deadly Trackers* (1973, Stopaři smrti; r. Barry Shear – V), *Partizani* (1974; r. Stole Jankovic), *Blondy* (1975; r. Sergio Gobbi), *A Matter of Wife... and Death* (TV–1976, Záležitost manželky... a smrti; r. Marvin J. Chomsky), *Gulliverovy cesty* (1976, Gulliver's Travels; r. Peter Hunt; hlas), *Putovní kino* (1977, The Picture Show Man; r. John Power), *Cry of the Innocent* (1978, Křik nevinných; r. Michael O'Herlihy – TV), *The Treasure Seekers* (1979, Hledači pokladů; r. Henry Levin; + sc.), *A Time to Die* (1979, Čas zemřít; r. Matt Cimber), *Hellinger's Law* (TV–1981, Hellingerův zákon; r. Leo Penn), *Jacqueline Bouvier Kennedy* (TV–1981, Jacqueline Bouvierová-Kennedyová; r. Steve Gethers – TV), *Charles & Diana: A Royal Love Story* (TV–1982, Charles a Diana: Královský milostný příběh; r. James Goldstone), *On the Run* (1983, Na útěku; r. Mende Brown), *Mask of Murder* (1985, Maska vraždy; r. Arne Mattsson), *Marbella, un golpe de cinco estrellas* (1985, Marbella, práce pro pět hvězd; r. Miguel Hermoso), *Palomino* (TV–1991; r. Michael Miller – TV), *Grass Roots* (TV–1992, Kořeny moci; r. Jerry London – TV), *Open Season* (1994, Televizní leč; r. Robert Wuhl – TV), *Point of Betrayal* (1995, Okamžik zrady; r. Richard Martini), *The Osiris Chronicles/The Warlord: Battle for the Galaxy* (1996, Deník Osiris; r. Joe Dante – TV), *Welcome to Woop Woop* (1997, Vítejte ve Woop Woop; r. Stephan Elliott – TV), *Kaw* (2006; r. Sheldon Wilson – V), *Hanebný pancharti* (2009, Inglourious Basterds; r. Quentin Tarantino).

-mim-

Goldwyn Jr., Samuel

SAMUEL GOLDWYN, JR. (vlastním jménem Samuel John Goldwyn, nar. 7. 9. 1926, Los Angeles – zem. 9. 1. 2015, Los Angeles, na srdeční selhání) byl synem proslulého producenta Samuela Goldwyna a jeho druhé manželky, herečky Frances Howardové. Po válečné službě v armádě vystudoval drama a angličtinu na Virginské univerzitě v Charlottesville (1947). Pak odjel do Anglie, kde pracoval pro známého producenta J. Arthura Ranka a produkoval divadelní hry. Po vypuknutí korejské války znovu narukoval jako producent a režisér

dokumentárních snímků. V 50. letech pracoval pro Edwarda R. Murrowa v televizní stanici CBS a byl koproducentem výchovného dokumentárního seriálu *Adventure* (Dobrodružství). Založil společnost Formosa Productions, v níž až do začátku 70. let vyráběl hrané snímky, mezi nimi i svůj jediný režijní počín, drama studentské lásky *Mladí milenci* s Peterem Fondou. V roce 1979 zahájila činnost Samuel Goldwyn Company, jež se v další dekádě dostala společně s Miramaxem a New Line do popředí nezávislé filmové scény, nejen výrobou vlastních titulů, ale především jako distributor domácích a britských artových filmů (mimo jiné Gregoryho dívka, Podivnější než ráj, Sid a Nancy, Nastražte uši, Modlitba pro umírající, Usínat s hněvem, Zběsilost v srdci). V televizi Goldwyn produkoval dva oscarové ceremoniály po sobě (za druhý obdržel Cenu Emmy 1988) a byl rovněž výkonným producentem seriálu *Flipper* (1995–1997, Delfín Filip – TV). I nadále se podílel na produkci nezávislých snímků, mezi nimiž byly mimo jiné nové verze otcových děl Kazatelova žena a Walter Mitty a jeho tajný život. Největšího úspěchu dosáhl dobrodružným filmem podle románového cyklu Patricka O'Briana *Master & Commander: Odvrácená strana světa* (nominace na Oscara a na Cenu BAFTA). První dvě z jeho tří manželek působily v Hollywoodu, herečka Jennifer Howardová (1950–1968), s níž měl čtyři děti, a scenáristka Peggy Elliottová (1969–2005), s níž vychoval dva potomky. Dva z jeho synů se pohybují v showbyznysu, John Goldwyn (nar. 1958) jako producent a Tony Goldwyn (nar. 1960) jako herec a režisér. – *Filmografie:* (produkce nebo výkonná produkce či podíl na nich, není-li uvedeno jinak) *Good Time Girl* (1947, Dívka, která měla ráda zábavu; r. David Macdonald), *Man with the Gun* (1955, Muž se zbraní; r. Richard Wilson – TV), *The Sharkfighters* (1956, Bojovníci se žraloky; r. Jerry Hopper – TV), *The Proud Rebel* (1958, Pyšný rebel; r. Michael Curtiz – TV), *The Adventures of Huckleberry Finn* (1960, Dobrodružství Huckleberryho Finna; r. Michael Curtiz), *The Young Lovers* (1964, Mladí milenci; + režie), *Cotton Comes to Harlem* (1970, Bavlna v Harlemu; r. Ossie Davis), *Come Back, Charleston Blue* (1972, Vrať se, Charlestone Blue; r. Mark Warren), *Zlatý tuleň* (1983, *The Golden Seal*; r. Frank Zuniga), *Once Bitten* (1985, Pro jedno kousnutí; r. Howard Storm – TV), *April Morning* (TV–1988, Dubnové ráno; r. Delbert Mann – TV), *Mystic Pizza* (1988, *Mystic Pizza*; r. Donald Petrie), *Stella* (1990; r. John Erman – TV), *The Program* (1993, *Program*; r. David S. Ward – TV), *The Preacher's Wife* (1996, Kazatelova žena; r. Penny Marshall – V), *Tortilla Soup* (2001, Sex, pochoutky a romantika; r. María Ripollová – V), *Master & Commander: Odvrácená strana světa* (2003, *Master and Commander: The Far Side of the World*; r. Peter Weir), *Walter Mitty a jeho tajný život* (2013, *The Secret Life of Walter Mitty*; r. Ben Stiller).

-mim-

Clemens, Brian

BRIAN CLEMENS (nar. 30. 7. 1931, Croydon, Surrey), anglický filmový a televizní scenárista a producent, jenž se především proslavil jako tvůrce populárních televizních seriálů *The Avengers* (1961–1969, Mstitelé; + spol. prod.) a *The Professionals* (1977–1983, Profesionálové; + spol. prod. – TV), zemřel v městečku Ampthill v Bedfordshireu 10. ledna 2015. Podle jeho předloh vznikly filmy jako *Blind Terror* (1971, Slepá hrůza; r. Richard Fleischer), *Dr Jekyll & Sister Hyde* (1971, Dr. Jekyll a sestra Hydeová; r. Roy Ward Baker – TV), *Zlatá Sindibádova cesta* (1973, *The Golden Voyage of Sinbad*; r. Gordon Hessler) nebo *Highlander II* (1990, *Highlander II: The Quickening*; r. Russell Mulcahy). Byl vzdáleným příbuzným Marka Twaina.

JR

Dickerson, George

GEORGE DICKERSON (nar. 25. 7. 1933, Topeka, Kansas), americký herec a dramatik, zemřel v New Yorku 10. ledna 2015. Ve vedlejších rolích se objevil mimo jiné ve snímcích *Cutter's Way* (1981, Cutterova cesta; r. Ivan Passer – TV), *Psycho II* (1983; r. Richard Franklin – TV), *Soudcova noc* (1983, *The Star Chamber*; r. Peter Hyams), *Modrý samet* (1986, *Blue Velvet*; r. David Lynch), *No Mercy* (1986, Nemilosrdně; r. Richard Pearce – V) nebo *After Dark, My Sweet* (1990, Až se setmí, miláčku; r. James Foley – TV).

JR

Negron, Taylor

TAYLOR NEGRON (nar. 1. 8. 1957, Glendale, Kalifornie), americký herec, jehož rodiče byli portorikánského původu, zemřel v Los Angeles na rakovinu jater 10. ledna 2015. Hrál mimo jiné ve filmech *Young Doctors in Love* (1982, Lékařská akademie; r. Garry Marshall – TV), *Bad Medicine* (1985, Doktorem proti své vůli; r. Harvey Miller – TV), *River's Edge* (1986, Na břehu řeky; r. Tim Hunter – TV), *Punchline* (1988, Pointa; r. David Seltzer – V), *Nothing but Trouble* (1991, Nic než trable; r. Dan Aykroyd – V), *Poslední skaut* (1991, *The Last Boy Scout*; r. Tony Scott), *Mr. Jones* (1993, *Mr. Jones*; r. Mike Figgis), *Angels in the Outfield* (1994, Andělé; r. William Dear – V), *Agent WC 40* (1996, *Spy Hard*; r. Rick Friedberg), *The Thin Pink Line* (1998, Tenká růžová čára; r. Joe Dietl, Michael Irpino – TV), *Myšák Stuart Little* (1999, *Stuart Little*; r. Rob Minkoff), *Gun Shy* (2000, *Stydlivý polda*; r. Eric Blakeney – V), *Flintstoneovi 2* (2000, *The Flintstones in Viva Rock Vegas*; r. Brian Levant), *The In Crowd* (2000, Zkažená mládež; r. Mary Lambertová – V), *Loser* (2000, Křupan; r. Amy Heckerlingová – V), *Funky Monkey* (2004, Opičí agent; r. Harry Basil – V) či *Entry Level* (2007, Znovu od začátku; r. Douglas Horn – TV). JR

Rosi, Francesco

FRANCESCO ROSI (nar. 15. 11. 1922, Neapol, Kampánie – zem. 10. 1. 2015, Řím) nedokončil studia práv na univerzitě v Neapoli, neboť byl povolán do armády. Po druhé světové válce začínal jako ilustrátor knih pro děti, tvůrce komiksů pro mládež, redaktor týdeníku *Sud*, literární a filmový kritik a rozhlasový komentátor a recitátor vlastních textů pro Radio Napoli. Od roku 1946 pracoval jako asistent režie a příležitostně také jako divadelní herec u Ettorea Gianniniho a Luchina Viscontiho. Později režisoval na divadle i samostatně, mimo jiné hry Giuseppe Patroni-Griffiho nebo Eduarda De Filippa. Od roku 1948 působil i ve filmu jako asistent režie, pomocný režisér a scenárista. V roce 1952 dokončil za Goffreda Alessandriniho režii historického filmu *Rudé košile* a v roce 1956 spolupracoval s Vittorioem Gassmanem na režii biografického snímku *Kean*, génius a nepořádnost. V roce 1957 debutoval jako samostatný režisér mafiánským dramatem *Výzva*. Ostatně, mafie a její spojení s italskou policií, justicí, politikou a mocenskými skupinami představují hlavní téma jeho tvorby. Zatímco v prvních černobílých filmech používal dokumentární stylizaci obrazu zločinu a italské reality, v následujících barevných snímcích využíval v rámci žánrových poloh policejního thrilleru a gangsterky také mysteriózní a alegorickou linii k zachycení anonymity moci. Zabýval se také tématy z první i druhé světové války a zaměřoval se na adaptace literárních děl. Z mnoha ocenění, která obdržel na domácích a zahraničních filmových festivalech lze uvést Cenu Sv. Giorgia a Zvláštní cenu poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách za *Výzvu*, Zvláštní uznání na Mezinárodním filmovém festivalu v San Sebastiánu za *Pleťáky*, Stříbrného medvěda za režii na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně za *Salvatora Giuliana*, Zlatého lva na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách za *Ruce nad městem*, Donatellova Davida za *Okamžik pravdy*, Zlatou palmu na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes za *Případ Mattei*, Donatellova Davida za *Ctihodné mrtvolky*, Cenu BAFTA, Donatellova Davida a Zlatou cenu na Mezinárodním filmovém festivalu v Moskvě za film *Kristus ze zastavil v Eboli*, Donatellova Davida za *Tři bratry*, Césara a Donatellova Davida za *Carmen* a Donatellova Davida a Cenu diváků na Mezinárodním filmovém festivalu v São Paulu za *Příměří*. Jeho snímek *Tři bratři* byl nominován na Oscara za nejlepší cizojazyčný film. Obdržel také několik ocenění za celoživotní dílo, například Donatellova Davida (1988; 2006), dále na Mezinárodním filmovém festivalu v Istanbulu (1998), na Mezinárodním filmovém festivalu v Montrealu (2000), Čestného Zlatého medvěda na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně (2008) nebo Zlatého lva na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách (2012). Získal též vysoká italská státní vyznamenání (1987; 1995; 2009). – *Filmografie: (režie a podíl na scénáři, není-li uvedeno jinak)* *Dove sta Zazà?* (1947, *Kde je Zazà?*; r. Giorgio Simonelli; herec), *Domenica d'agosto* (1950, *Srpnová neděle*; r. Luciano Emmer; herec), *Parigi è sempre Parigi* (1951, *Paříž je stále Paříž*; r. Luciano Emmer; spol. sc.), *Bellissima* (1951, *Nejkrásnější*; r. Luchino Visconti; spol. sc.), *Processo alla città* (1952, *Proces proti městu*; r. Luigi Zampa; spol. sc. – TV), kostýmní drama o manželce italského revolucionáře

Giuseppa Garibaldiho Camicie rosse (1952, Rudé košile; spol. r. Goffredo Alessandrini), Římské povídky (1955, Racconti romani; r. Gianni Franciolini; spol. sc.), Manžel dvou žen (1955, Il bigamo; r. Luciano Emmer; spol. sc.), drama podle stejnojmenné divadelní hry Alexandra Dumase ml. o slavném herci Kean, genio e sregolatezza (1956, Kean, génius a nepořádnost; spol. r. Vittorio Gassman), samostatný celovečerní režijní debut, mafiánské drama o vzestupu a pádu neapolského velkoobchodníka s pleteným zbožím, La sfida (1957, Výzva), sociální drama o neapolských obchodnících s tkaninami, kteří se v Hamburku potýkají s obchodní konkurencí polských emigrantů I magliari (1959, Pleťáci), dokumentárně stylizovaná rekonstrukce zavraždění sicilského bandity Salvatore Giuliano (1962, Salvatore Giuliano), sociální drama o stavebním spekulantovi, který zaviní v Neapoli zřícení činžovního domu a smrt několika lidí, Ruce nad městem (1963, Le mani sulla città), příběh andaluského venkovana, který se kvůli nouzi o práci stane toreadorem, Okamžik pravdy (1964, Il momento della verità; + spol. prod.), výpravná pohádka na motivy povídek Giambattisty Basileho o venkovské dívce, jež získá přízeň španělského prince, C'era una volta... (1967, Byl jednou jeden – V), drama z první světové války podle románu Emilia Lussua o poručíkovi, který se postaví proti rozkazům fanatického velitele, Na generálův rozkaz (1970, Uomini contro; + spol. prod.), dokumentárně pojatá rekonstrukce vraždy italského ropného magnáta Případ Mattei (1972, Il caso Mattei; + herec), životopisné drama o posledních letech amerického gangstera a o jeho vazbách na sicilskou mafii Lucky Luciano (1973), mysteriózní zpolitizovaný thriller podle románu Leonarda Sciascii Souvislost o policejním komisaři, jehož vyšetřování korupce a vlivu mafie v italské politice a justici vede až k odhalení připravovaného státního převratu, Ctihodné mrtvolky (1976, Cadaveri eccellenti), adaptace stejnojmenné autobiografické knihy Carla Leviho o italském lékaři, spisovateli a malíři, který je kvůli svému protifašistickému zaměření vyhnán do odlehlé italské oblasti Aliano, Kristus se zastavil v Eboli (1978, Cristo si è fermato a Eboli), sociální psychologické drama na motivy povídky Andreje Platonova Třetí syn o bratrech, kteří se sejdou v rodinné vile u umírající matky, Tre fratelli (1981, Tři bratři – V), výpravná adaptace stejnojmenné opery Georges Bizet: Carmen (1983, Carmen), psychologické drama podle stejnojmenného románu Gabriely Garcíi Márqueze o lékaři, který po návratu do rodné vesnice vzpomíná na dávné události, Kronika ohlášené smrti (1987, Cronaca di una morte annunciata), epizoda Napoli (Neapol; + sc.) z kolektivního dokumentárního cyklu 12 registi per 12 città (1989, 12 režisérů pro 12 měst), mafiánské drama podle stejnojmenného románu Edmonde Charles-Rouxové o kandidátovi na starostu New Yorku, jehož cíl legalizovat drogy naráží na odpor různých mocenských skupin, Dimenticare Palermo (1990, Zapomenout na Palermo), investigativní dokument o politické, sociální a kulturní struktuře Neapole na počátku 90. let Diario napoletano (1992, Neapolský deník), Diario senza date (1996, Deník bez dat; r. Roberto Andò; herec), drama podle stejnojmenného autobiografického románu Prima Leviho o vzpomínkách na koncentrační tábor v Osvětimi La tregua (1997, Příměří – TV), kr. film Caro Paolo (2013, Drahý Paolo; r. Donata Gallová; vypravěč).

-jš-

Stone, Robert

ROBERT STONE (nar. 21. 8. 1937, Brooklyn, New York), americký spisovatel, podle jehož románů vznikly filmy Stanice WUSA (1970, WUSA; r. Stuart Rosenberg) a Dog Soldiers (1978, Psí vojáci; r. Karel Reisz – V), zemřel 10. ledna 2015 na plicní selhání ve floridském městě Key West.

JR

Ekbergová, Anita

ANITA EKBERGOVÁ (vlastním jménem Kerstin Anita Marianne Ekberg, nar. 29. 9. 1931, Malmö, Skåne – zem. 11. 1. 2015, Rocca di Papa, Lazio) pocházela z početné rodiny správce přístavu. V roce 1950 se stala Miss Švédska a o rok později byla jednou ze šesti finalistek soutěže o Miss Universe. Díky tomu dostala smlouvu se studiem Universal, jež ji začalo připravovat na hereckou dráhu. Uplatnila se v několika drobných úlohách a jako host v televizních seriálech Private Secretary (Osobní sekretářka) a Casablanca, ale větší pozornost

poutala jako modelka a také jako partnerka filmových hvězd (Frank Sinatra, Tyrone Power, Yul Brynner nebo Rod Taylor). I to stačilo k získání Zlatého glóbu pro nejslibnější herečku ex aequo (1955). První větší příležitost dostala jako nevěrná manželka Pierra Bezuchova Helén ve výpravné adaptaci Tolstého Vojny a míru. Výrazné dekorativní role měla ve veselohrách populární dvojice Dean Martin-Jerry Lewis Umělci a modelky a zejména Hollywood nebo nic, jejíž provokativní anglický název narážel na hereččino mimořádně vyvinuté poprsí. Nejlépe ovšem jejího smyslného fyzického zjevu s handicapem omezených hereckých schopností využil italský tvůrce Federico Fellini, jenž ji obsadil do úloh vlnadných filmových hvězd Sylvie ve Sladkém životě a Anity v Boccacciu '70. Zejména proslulá koupací scéna v římské fontáně di Trevi ze Sladkého života zpečetila její postavení sexuálního symbolu. Už od poloviny 50. let žila a působila převážně v Evropě (Londýn, Řím). Přes řadu hlavních rolí (Zarak, Interpol, Valerie, Křičící Mimi a jiné) však její kariéra spolu s kvalitou filmů postupně skomíraly, i když se ještě dvakrát objevila ve Felliniho dílech (Klauni, Interview). Poslední vystoupení před kamerou absolvovala na počátku tisíciletí v televizním seriálu Il bello delle donne (Půvab žen). Své poslední roky strávila ve finanční tísní. Jejimi manželi byli herci Anthony Steel (1956–1959) a Rik Van Nutter (1963–1975). – *Filmografie*: The Mississippi Gambler (1953, Mississippiský hráč; r. Rudolph Maté), Abbott and Costello Go to Mars (1953, Abbott a Costello letí na Mars; r. Charles Lamont), Take Me to Town (1953, Vezmi mě do města; r. Douglas Sirk), The Golden Blade (1953, Zlatá čepel; r. Nathan Juran), Blood Alley (1955, Krvavá cesta; r. William Wellman – V), Artists and Models (1955, Umělci a modelky; r. Frank Tashlin), Man in the Vault (1955, Muž v bance; r. Andrew V. McLaglen), Vojna a mír (1956, War and Peace; r. King Vidor), Back from Eternity (1956, Návrat z věčnosti; r. John Farrow), Hollywood or Bust (1956, Hollywood nebo nic; r. Frank Tashlin), Zarak (1956; r. Terence Young), Interpol (1957; r. John Gilling), Valerie (1957; r. Gerd Oswald), Paris Holiday (1958, Pařížské prázdniny; r. Gerd Oswald), Screaming Mimi (1958, Křičící Mimi; r. Gerd Oswald), The Man Inside (1958, Muž uvnitř; r. John Gilling), Nel segno di Roma (1959, Ve jménu Říma; r. Guido Brignone – V), Sladký život (1960, La dolce vita; r. Federico Fellini), Apocalisse sul fiume giallo (1960, Apokalypsa na Žluté řece; r. Renzo Merusi), Le tre eccetera del colonnello (1960, Plukovníkovo třikrát atakdale; r. Claude Boissol), Anonima cocottes (1960, Akcioška keksy; r. Camillo Mastrocinque), A porte chiuse (1961, Za zavřenými dveřmi; r. Dino Risi), I Mongoli (1961, Mongolové; r. Andre De Toth, Leopoldo Savona), povídka Pokušení doktora Antonia (Le tentazioni del dottor Antonio; r. Federico Fellini) z filmu Boccaccio '70 (1962, Boccaccio '70), Call Me Bwana (1962, Říkejte mi bwana; r. Gordon Douglas), 4 for Texas (1963, Čtyři z Texasu; r. Robert Aldrich – TV), Bianco, rosso, giallo, rosa (1964, Bílá, červená, žlutá, růžová; r. Massimo Mida), The Alphabet Murders (1965, Vraždy podle abecedy; r. Frank Tashlin), epizoda Lolita (r. Axel von Ambesser) z filmu Das Liebeskarussell (1965, Kolotoč lásky), Come imparai ad amare le donne (1966, Jak jsem se naučil milovat ženy; r. Luciano Salce), Way... Way Out (1966, Jak se z toho dostat; r. Gordon Douglas), Scusi, lei è favorevole o contrario? (1966, Promiňte, jste pro nebo proti?; r. Alberto Sordi), Il Cobra (1967, Kobra; r. Mario Sequi), La sfinge d'oro (1967, Zlatá sfinga; r. Luigi Scattini), Woman Times Seven (1967, Sedmkrát žena; r. Vittorio De Sica – TV), Crónica de un atraco (1968, Zpráva o přepadení; r. Jaime Jesús Balcázar), Jestliže je úterý, musíme být v Belgii (1969, If It's Tuesday, This Must Be Belgium; r. Mel Stuart), Malenka (1969; r. Amando de Osorio), Un sudario a la medida (1969, Rubáš na míru; r. José María Elorrieta), Blonde Köder für den Mörder (1969, Blondáté návnady pro vraha; r. Harald Philipp), Il divorzio (1970, Rozvod; r. Romolo Guerrieri), Klauni (1970, I clowns; r. Federico Fellini), Il debito coniugale (1970, Manželský dluh; r. Franco Prosperi), Quella chiara notte d'ottobre (1970, Jaká jasná říjnová noc; r. Massimo Franciosa), Northeast of Seoul (1971, Na severovýchod od Soulu; r. David Lowell Rich), Casa d'appuntamento (1972, Dům setkání; r. F. L. Morris), La lunga cavalcata della vendetta (1972, Dlouhá jízda za pomstou; r. Amerigo Anton), Gold of the Amazon Women (TV–1979, Zlato Amazonek; r. Mark L. Lester), Suor omicidi (1979, Vraždící jeptiška; r. Giulio Berruti), S*H*E (TV–1979; r. Robert Michael Lewis), Ciccibomba (1982, Baculka; r. Umberto Lenzi), Dolce pelle di Angela (1986, Angelina jemná kůže; r. Andrea Bianchi),

Interview (1987, Intervista; r. Federico Fellini), Quando ancora non c'erano i Beatles (TV–1988, Když ještě nebyli Beatles; r. Marcello Aliprandi), Il conte Max (1991, Hrabě Max; r. Christian De Sica), Cattive ragazze (1992, Zlobivá děvčata; r. Marina Ripa Di Meanaová), Ambrogio (1992; r. Wilma Labateová), La signora della città (TV–1996, Dáma z města; r. Beppe Cino), Bambola (1996, Panenka; r. Bigas Luna), Le nain rouge (1998, Červený trpaslík; r. Yvan Le Moine).
-mim-

Cobos, Germán

GERMÁN COBOS (vlastním jménem Germán Sánchez Hernández-Cobos, nar. 7. 7. 1927, Sevilla, Andalusie), španělský herec, zemřel 12. ledna 2015 v andaluském městě Almuñécar. Měl titulní roli ve filmu El secreto del capitán O'Hara (1968, Tajemství kapitána O'Hara; r. Arturo Luis Castillo) a je známý z filmů Starý dům uprostřed Madridu (1975, Cría cuervos; r. Carlos Saura) a La ley del deseo (1987, Zákon touhy; r. Pedro Almodóvar – V). Hrál také mimo jiné ve filmech Der Stern von Afrika (1957, Hvězda Afriky; r. Alfred Weidenmann – V), Una taxi per Tobrouk (1960, Taxi do Tobruku; r. Denys de La Patellière – TV), V pět hodin odpoledne (1961, A las cinco de la tarde; r. Juan Antonio Bardem), El vale de las espadas (1963, Kastilec; r. Javier Setó – TV), Reverendo Colt (1970, Reverendův kolt nemlčí/Reverend Kolt; r. León Klimovski, Marino Girolami – V), Víkend (1977, El puente; r. Juan Antonio Bardem), I picari (1987, Šibalové; r. Mario Monicelli) a Contra el viento (1990, Krvavý vítr; r. Paco Periñán – TV).
-jš-

Mazzola, Frank

FRANK MAZZOLA (nar. 7. 3. 1935, Los Angeles), americký střihač a bývalý herec, zemřel 13. ledna 2015 v losangeleském Woodland Hills. Počínaje dětskými rolemi ve snímcích Zvoník u Matky boží (1939, The Hunchback of Notre Dame; r. William Dieterle) a Casablanca (1942, Casablanca; r. Michael Curtiz) hrál také ve filmech Na východ od ráje (1955, East of Eden; r. Elia Kazan) a Rebel bez příčiny (1955, Rebel Without a Cause; r. Nicholas Ray) a jako střihač se podílel třeba na westernu The Hired Hand (1971, Návrat domů; r. Peter Fonda – TV). JR

Shahlavi, Darren

DARREN SHAHLAVI (nar. 5. 8. 1972, Stockport, Cheshire), herec, kaskadér a mistr bojových umění anglického původu, zemřel v Los Angeles 14. ledna 2015. Začínal v hongkongských akčních filmech a dělal i bodyguarda hollywoodským hvězdám (Patrick Stewart, Bruce Willis). Byl viděn například ve filmech Jsem agent (2002, I Spy; r. Betty Thomasová), The Final Cut (2004, Konečný sestřih; r. Omar Naim – V), Jiminy Glick in Lalawood (2004, Jiminy Glick v Lalawoodu; r. Vadim Jean – V), Alone in the Dark (2005, Sám v temnotě; r. Uwe Boll – V), BloodRayne (2005; r. Uwe Boll – V), 300: Bitva u Thermopyl (2006, 300; r. Zack Snyder), In the Name of the King: A Dungeon Siege Tale (2007, Ve jménu krále; r. Uwe Boll – V), Strážci – Watchmen (2009, Watchmen; r. Zack Snyder), Yip Man 2 (2010, Ip Man 2; r. Wilson Yip – TV), Born to Raise Hell (2010, Cesta smrti; r. Lauro Chartrand – V), Red Riding Hood (2011, Červená Karkulka; r. Catherine Hardwickeová – V) nebo The Package (2012, Krvavá zásilka; r. Jesse V. Johnson – V). JR

Daigle, Michel

MICHEL DAIGLE (nar. 4. 5. 1945, Sainte-Perpétue, Kanada), kanadský herec, který byl viděn ve snímcích Bezva finta (1985, Hold-Up; r. Alexandre Arcady) a Prokletí ostrova Saint-Pierre (2000, La veuve de Saint-Pierre; r. Patrice Leconte), zemřel 15. ledna 2015 v quebeckém městě Montmagny. JR

Markovová, Rimma

RIMMA MARKOVOVÁ (nar. 3. 3. 1925, Čurino, Samarská oblast), ruská herečka, která měla významné role mimo jiné ve snímcích Křídla (1966, Krylja; r. Larisa Šepitková), Ženy zůstaly samy (1967, Babje carstvo; r. Alexej Saltykov), Příbuzenstvo (1981, Rodňa; r. Nikita

Michalkov), Ach, to mládí! (1981, Pridut strasti-mordasti; r. Erněst Jasan), Chraňte muže! (1982, Beregitě mužčin!; r. Alexandr Seryj), Strž (1983, Obryv; r. Vladimir Věngerov), Léto ztracených polibků (2000, L'été de mes 27 baisers; r. Nona Džordžadzeová), Noční hlídka (2004, Nočnoj dozor; r. Timur Bekmambetov), Denní hlídka (2006, Dněvnoj dozor; r. Timur Bekmambetov) a Utomljonnyje solncem 2: Predstojanije (2010, Unavení sluncem 2: Odpor; r. Nikita Michalkov – V), zemřela 15. ledna 2015 v Moskvě. JR

Vacchi, Sergio

SERGIO VACCHI (nar. 1. 4. 1925, Castenaso, Emilia-Romagna), světoznámý italský malíř, grafik, kreslíř a výtvarník, zemřel 15. ledna 2015 v Sieně, Toskánsko. Byl jedním z hlavních představitelů poválečných výtvarných směrů akční a informální malba, surrealistická figurativní malba a neoexpresionismus. Vytvořil výtvarné návrhy, kresby a malby pro avantgardně pojatý film La proprietà non è più un furto (1973, Vlastnictví není již krádež; r. Elio Petri). -jš-

Hamámaová, Fátin

FÁTIN HAMÁMAOVÁ [FATEN HAMAMAOVÁ] (nar. 27. 5. 1931, Al-Mansura, Egypt), jedna z nejvýznamnějších hereček arabského filmu, známá hlavními úlohami ve venkovském dramatu Pod žhnoucím sluncem (1954, Siraa Fil-Wadi; r. Youssef Chahine) a v kriminálním příběhu Poslední temná noc (1964, El laila el akhira; r. Kamal El-Sheikh), zemřela 17. ledna 2015 v Káhiře. Ze stovky jejích filmových rolí ještě lze připomenout postavu tanečnice Aminy v americkém snímku Cairo (1963, Káhira; r. Wolf Rilla), natočeném podle už dříve zfilmovaného kriminálního románu W. R. Burnetta Asfaltová džungle. Prostředním z jejích tří manželů byl známý herec Omar Sharif (1954–1974). -mim-

Plitt, Greg

GREG PLITT (nar. 3. 11. 1977, Baltimore, Maryland), americký model a filmový a televizní herec, zahynul pod koly vlaku v kalifornském Burbanku 17. ledna 2015. Objevil se ve filmech Kausa CIA (2006, The Good Shepherd; r. Robert De Niro), Terminátor 4 (2009, Terminator Salvation; r. McG) a Zpátky do ringu (2013, Grudge Match; r. Peter Segal). JR

McWhorter, Richard

RICHARD McWHORTER (nar. 6. 6. 1914, Houston, Texas), americký producent, který se podílel na vzniku snímků Zkrocení zlé ženy (1967, The Taming of the Shrew; r. Franco Zeffirelli), Tisíc dnů s Annou (1969, Anne of the Thousand Days; r. Charles Jarrott), Mrtví muži nenosí skotskou skni (1982, Dead Men Don't Wear Plaid; r. Carl Reiner) či Tank (1984; r. Marvin J. Chomsky – V), zemřel v Los Angeles 18. ledna 2015. JR

Pomares, Raúl

RAÚL POMARES (17. 9. 1934, Omaja, Las Tunas), kubánský herec, zemřel 19. ledna 2015 – Havana, Kuba. Hrál v politicky angažovaných sociálních dramatech, v psychologických snímcích nebo v historických filmech známých kubánských režisérů. Spolupracoval také s chilským filmařem Miguelem Littínem nebo s maďarským režisérem Péterem Tímárem. Byl viděn ve filmech Čas vody (1971, Los días del agua; r. Manuel Octavio Gómez), Muž z Maisinicú (1973, El hombre de Maisinicú; r. Manuel Pérez), Río Negro (1977, Río Negro; r. Manuel Pérez), Náprava dle metody (1978, El recurso del método; r. Miguel Littín) nebo Žena, muž a město (1978, Una mujer, un hombre, una ciudad...; r. Manuel Octavio Gómez) a Maluala; r. Sergio Giral). -jš-

Bělogurovová, Larisa

LARISA BĚLOGUROVOVÁ (nar. 4. 10. 1960, Leningrad), ruská herečka, kterou jsme poznali ve snímcích Šestý, kdo jde na smrt (1981, Šestoj; r. Samvel Gasparov), Odstupník (1987, Odpadlík; r. Valerij Rubinčik – V), Piry Valtasara ili Noč so Stalinom (1989, Baltazarova noc

aneb Noc se Stalinem; r. Jurij Kara – TV) nebo Genij (1991, Příběh génia; r. Viktor Sergejev), zemřela 20. ledna 2015. JR

Yatesová, Pauline

PAULINE YATESOVÁ (nar. 16. 6. 1929, St. Helen's), anglická filmová, divadelní a televizní herečka, která měla vedlejší roli ve snímku Drahoušek (1965, Darling; r. John Schlesinger), zemřela v Denville Hall 21. ledna 2015. JR

Artur, José

JOSÉ ARTUR (nar. 20. 5. 1927, Saint-Germain-en-Laye, Yvelines), francouzský herec a oblíbený rozhlasový moderátor, který hrál ve snímcích Otec Klidás (1946, Le père tranquille; r. René Clément), Zločin v expresu (1965, Compartiment tueurs; r. Costa-Gavras), Z (1969; r. Costa-Gavras – TV), Il y a des jours... et des lunes (1990, Jsou dny... a úplňky; r. Claude Lelouch) či Tombés du ciel (1993, Spadli z nebe; r. Philippe Lioret – TV), zemřel na mozkovou příhodu v Paříži 24. ledna 2015 na mrtvici. JR

Birett, Herbert

HERBERT BIRETT (nar. 21. 8. 1934, Berlín), nejvýznamnější znalec raných dějin německého filmu z období před první světovou válkou, zemřel 24. ledna 2015 v Mnichově. Významným metodologickým úvodem do dané problematiky je jeho kniha Lichtspiele. Der Kino in Deutschland bis 1914 (Světlohry. Kinematografie v Německu do roku 1914, Mnichov, 1994). Podrobně zpracoval distribuční nabídku v německých kinech (Das Filmangebot in Deutschland 1895–1911, Mnichov 1991) a shromáždil materiál o filmové hudbě tohoto období (Stummfilm-Musik, Berlín 1970). Užitečný rozcestník všech svých badatelských aktivit vytvořil na svých webových stránkách Quellen zur Filmgeschichte (Prameny k dějinám filmu, www.kinematographie.de). -mk-

Colpeynová, Louisa

LOUISA COLPEYNOVÁ (nar. 24. 2. 1918, Antverpy), belgická herečka, která po přesídlení do Francie dostala charakterní role ve snímcích jako například Smrt Belly (1961, La mort de Belle; r. Edouard Molinaro), Bande à part (1964, Banda pro sebe; r. Jean-Luc Godard – TV), Erotissimo (1969, Erotissimo; r. Gérard Pirès) nebo Comme un boomerang (1976, Jako bumerang; r. José Giovanni – TV), zemřela 26. ledna 2015. Jejím synem je laureát Nobelovy ceny za literaturu Patrick Modiano. JR

Arcieri, Maurizio

MAURIZIO ARCIERI (nar. 30. 4. 1942, Milán, Lombardie), italský zpěvák, textař, hudebník a filmový herec, zemřel 29. ledna 2015 ve Varese, Lombardie. Patřil k představitelům italské popové, beatové, rockové, syntetizátorové a elektronické hudby. Na italské hudební scéně začínal v druhé polovině 60. let a byl hudebně aktivní až do své smrti. V 60. letech byl leaderem beatové skupiny The New Dada. V oblasti filmu se pohyboval pouze příležitostně. Zahrál si v hudebním snímku Quelli belli... siamo noi (1970, Ti pěkní... jsme my; r. Giorgio Mariuzzo) a psychologickém dramatu Perdutoamor (2003, Ztracená láska; r. Franco Battiato). Zkomponoval hudbu ke krimi thrilleru Il cane russo (2012, Ruský pes; r. Paolo Congi, Claudio Fratticci; spol. hudba Christina Moserová). -jš-

McKuen, Rod

ROD MCKUEN (nar. 29. 4. 1933, Oakland, Kalifornie), americký básník, textař a písničkář, zemřel na zápal plic 29. ledna 2015 v losangeleském Beverly Hills. Jeho píseň Jean z filmu The Prime of Miss Jean Brodie (1968, Nejlepší léta slečny Jean Brodieové; r. Ronald Neame – TV), byla nominována na Oscara a získala Zlatý glóbus, oscarové nominace se dočkala i jeho hudba k animovanému snímku A Boy Named Charlie Brown (1969, Kluk jménem Charlie Brown; r. Bill Melendez). JR

McEwanová, Geraldine

GERALDINE McEWANOVÁ (vlastním jménem Geraldine McKeown, nar. 9. 5. 1932, Old Windsor, Berkshire), anglická herečka, zemřela v Londýně 30. ledna 2015 na následky mrtvice. Proslula ztvárněním slečny Marpleové v televizním seriálu Agatha Christie's Marple (2004–2007, Slečna Marplová – TV), ale zahrála si také ve snímcích Zázračný lékař (1986, Foreign Body; r. Ronald Neame), Jindřich V. (1989, Henry V; r. Kenneth Branagh), Robin Hood: Král zbojníků (1991, Robin Hood: Prince of Thieves; r. Kevin Reynolds), The Love Letter (1999, Milostný dopis; r. Peter Ho-Sun Chan – V), Titus (1999; r. Julie Taymorová – V), Marná lásky snaha (1999, Love's Labour's Lost; r. Kenneth Branagh), Contaminated Man (2000, Nakažen; r. Anthony Hickox – V), Padlé ženy (2002, The Magdalene Sisters; r. Peter Mullan), Jarmark marnosti (2004, Vanity Fair; r. Mira Nairová) nebo The Lazarus Child (2004, Koma; r. Graham Theakston – V).

JR

Wyenn, Than

THAN WYENN (nar. 2. 5. 1919, New York), americký herec, zemřel v losangeleském Woodland Hills 30. ledna 2015. Z jeho bohaté filmografie lze vybrat snímky The Ten Commandments (1956, Desatero přikázání; r. Cecil B. DeMille – TV), I Want to Live! (1958, Chci žít!; r. Robert Wise – TV), Imitation of Life (1959, Ženy na rozcestí; r. Douglas Sirk – TV), The Money Trap (1965, Dolarová past; r. Burt Kennedy – TV), Gambit (1966; r. Ronald Neame – TV), Black Sunday (1976, Černá neděle; r. John Frankenheimer – TV), Byl jsem při tom (1979, Being There; r. Hal Ashby) nebo Splash (1984, Žbluňk!; r. Ron Howard – TV).

JR

Blees, Robert

ROBERT BLEES (nar. 9. 6. 1918, Lathrop, Missouri), americký filmový a televizní scenárista a producent, zemřel 31. ledna 2015 v kalifornském městě Menlo Park. Jako spoluscenárista se podílel například na černém kriminálním dramatu The Glass Web (1953, Skleněná pavučina; r. Jack Arnold), klasickém romantickém snímku Magnificent Obsession (1954, Nádherná posedlost; r. Douglas Sirk – TV), dramatu stárnoucí ženy, jež podlehně kouzlu mladšího muže, Autumn Leaves (1956, Podzimní listí; r. Robert Aldrich), adaptaci kriminálního románu Fredrica Browna Screaming Mimi (1958, Křičící Mimi; r. Gerd Oswald) či béčkovém hororu Frogs (1972, Žáby; r. George McCowan – TV).

-mim-

Scottová, Lizabeth

LIZABETH SCOTTOVÁ (vlastním jménem Emma Matzo, nar. 29. 9. 1922, Scranton, Pensylvánie), americká herečka ukrajinského původu, která se na konci 40. let prosadila jako představitelka osudových žen v noirových filmech, zemřela 31. ledna 2015 v Los Angeles. Výrazné úlohy měla ve snímcích The Strange Love of Martha Ivers (1946, Podivná láska Marthy Iversové; r. Lewis Milestone – V) s Kirkem Douglasem, Dead Reckoning (1946, Zúčtování; r. John Cromwell) s Humphreym Bogartem, I Walk Alone (1947, Chodím sám; r. Byron Haskin) s Burtem Lancasterem, Pitfall (1948, Léčka; r. Andre De Toth) s Dickem Powellem, Too Late for Tears (1949, Příliš pozdě na slzy; r. Byron Haskin), The Racket (1951, Gangsterské kšefty; r. John Cromwell) s Robertem Mitchumem, Dark City (1950, Temné město; r. William Dieterle) nebo Bad for Each Other (1953, Špatní jeden pro druhého; r. Irving Rapper), oba s Charltonem Hestonem. Svou poslední roli vytvořila v britské kriminálce Pulp (1972, Podsvětí; r. Mike Hodges – TV).

-mim-

Ťapák, Martin

MARTIN ŤAPÁK (nar. 13. 10. 1926, Liesek, dnes Žilinský kraj – zem. 1. 2. 2015, Bratislava) už během studia na gymnáziu v Trstěné hrál v ochotnickém divadle. Studoval dramatický obor bratislavské konzervatoře a od roku 1947 byl členem Slovenského národního divadla, kde za studií působil jako elév. V roce 1950 se stal režisérem a choreografem folklorního souboru SĽUK. Od roku 1949 studoval na VŠMU herectví, posléze divadelní režii a nakonec vystudoval choreografii (1956). Pokračoval v práci ve SĽUK a v roce 1957 se s Jánem Roháčem podílel na

programu Laterny magiky pro Expo 58 a později v ní působil jako režisér (1959–1962). Ve filmu začínal jako herec. Byl pomocným režisérem a hercem Bielíkova filmu Jánošík a v roce 1971 debutoval jako režisér snímkem Nevesta hôľ. Prosadil se zejména jako tvůrce filmů (často podle literárních předloh) z vesnického prostředí, v nichž důležitou roli hrají folklor, tradice i slovenská příroda. Pracoval zejména pro televizi, kde kromě řady inscenací, filmů a pásem natočil i desetidílný cyklus Tanečné miniatúry (1965–1980) či minisérie Chválenkári (1969), Sváko Ragan (1976), Reťazenie (1983), Ako divé husi (2000). Za komunistického režimu se politicky angažoval a získal několik státních i oborových ocenění. V roce 1976 se stal poslancem Slovenské národní rady, v letech 1977–1980 byl ústředním ředitelem Slovenského filmu a v letech 1984–1985 vedoucím 4. tvůrčí skupiny na Kolibě. O jeho tvorbě a životě vznikly snímky V zajetí slnka (TV–1976; r. Jozef Šafarka), Stretnutie so zaslúžilým umelcom Martinom Ľapákom (TV–1986; r. Franek Chmiel) a Stretnúť človeka (TV–1988; r. Ivan Paldia). Jeho syn Marek Ľapák (nar. 1960), který se objevil v několika otcových filmech, je scenáristou, tanečníkem, divadelníkem a v roce 2012 debutoval jako režisér filmu Tanec mezi střepinami. – *Filmografie:* (herec) Bílá tma (1948; r. František Čáp), Vlčie diery (1948; r. Paľo Bielík), Čertova stena (1948; r. Václav Wasserman), Katka (1949; r. Ján Kadár), Priehrada (1950; r. Paľo Bielík), Akce B (1951; r. Josef Mach), Mladé srdcia (1952; r. Václav Kubásek), Rodná zem (1953; r. Josef Mach), Červený mak (1955; r. Pavel Blumenfeld), Neporažení (1956; r. Jiří Sequens), Dáždňik svätého Petra (1958; r. Frigyes Bán), Zatoulané dĕlo (1958; r. Josef Mach), Muž, ktorý sa nevrátil (1959; r. Peter Solan), Kapitán Dabač (1959; r. Paľo Bielík), Práče (1960; r. Karel Kachyňa), Přežil jsem svou smrt (1960; r. Vojtěch Jasný), Pieseň o sivom holubovi (1961; r. Stanislav Barabáš), Procesí k panence (1961; r. Vojtěch Jasný), Jánošík I, II (1963; r. Paľo Bielík), Ikarie XB 1 (1963; r. Jindřich Polák), Kto si bez viny (1963; r. Dimitrij Plichta), Profesor Poležajev (TV–1963; r. Ernest Stredňanský), Vráťte mi školné (TV–1963; r. Vido Horňák), Archimedov zákon (1964; r. Andrej Lettrich), Slnecný kúpeľ (TV–1964; r. Vladimír Bahna), Synové veľké medveďice (1966, Die Söhne der grossen Bärin; r. Josef Mach), Kronika (TV–1974; r. Ivan Teren); (režie, není-li uvedeno jinak; filmy pro kina) romantický příběh z horské vesnice před druhou světovou válkou Nevesta hôľ (1971; + spol. sc.), válečné drama o kapitánu Jánu Nálepkevi Zajtra bude neskoro (1972), moderní poetická pohádka Putovanie do San Jaga (1973), partyzánské drama Deň, ktorý neumrie (1974; + herec), zbojnická komedie Pacho hybský zbojník (1975; + spol. sc.), satirická komedie z horského prostředí Stratená dolina (1976), sociální balada o tragické lásce z období před druhou světovou válkou Pustý dvor (1978), povídkový snímek o podobách lásky Krutá ľúbosť (1978; + sc.), kr. dok. Sochy Jána Kulicha (1979), dramatický příběh o touze po dítěti Hodiny (1980), pohádka Plavčík a Vratko (1981) a Popolvár najväčší na svete (1982), životopisný film o mládí Klementa Gottwalda Zrelá mladosť (1983; + spol. sc.), drama o proměně slovenské vesnice v 50. a 60. letech Návrat Jána Petru (1984), drama s tématem ekologie Skleníkova Venuša (1985; + spol. sc.), drama z maloměstského prostředí těsně před koncem druhé světové války Kohút nezaspieva (1986), folklorní muzikál Neďaleko do neba (1987; + nám., spol. sc.), psychologický příběh z prostředí romské osady Montiho čardáš (1989); (režie, není-li uvedeno jinak; televizní filmy) Šťastného vám večera (TV–1963), Balada o Vojtovej Maríne (TV–1964), Kubo (TV–1965), Goralí (TV–1965), Hroch (TV–1965), Medzi Dunajom a Tatrami (TV–1965), Živý bič (TV–1966), Roztrhla sa hudáčkovi struna (TV–1966), Rok na dedine (1967), Lúčka na ktorej spáva vietor (TV–1968), Malka (TV–1968), Matka (TV–1968), Môj vienok zelený (TV–1968), Drevený chlieb (TV–1969; + herec), Lúčnica (TV–1969), Zlatná krajina (TV–1969), Harmonia pastoralis (TV–1970), Kríž a čiapka (TV–1970), Na svitaní (TV–1970), Rysavá jalovica (TV–1970), Spievam peknotou nadšený (TV–1971), Prečo Adam Chvojka vicerichtár spáva doma? (TV–1972), Svadba v Stredných Plachtinciach (TV–1972), Horalí (TV–1975), Z chlapčeka vojak (TV–1975), Čas dohviezdny – čas ľúbezny (TV–1976), Vianočné oblátky (TV–1977), Hanča, Janko, Lucia (TV–1977), Kropaje potu a krásy (TV–1978), Mišo (TV–1979), Uzlíky nádeje (TV–1979), Dve frašky (TV–1979), Zábava liptovských remeselníkov (TV–1979), Na Demetera, na Kokave (TV–1980), Po deviatich rokoch (TV–1981), Svadba spod Poľany (TV–1981), Katera (TV–1981), Slávnosť ovčiarov na Mitra (TV–

1982), dok. f. Súdruh Jozef Lénart (TV–1983), Ach, tá človečina (TV–1984), Dies irae (TV–1985), Jazda na spiacom obrovi (TV–1984), Profesionál života (TV–1984), Deti (TV–1985), Jazda na spiacom orlovi (TV–1985), Slnko, zostaň s nami (TV–1986), stŕm. dok. Návraty k prameňom (TV–1989), Dnes večer Lola Blau (TV–1995), Skupinový autoportrét prezidenta Beneša (TV–1997). -švr-

Bitskey, Tibor

TIBOR BITSKEY (nar. 20. 9. 1929, Rákoskeresztúr u Budapešti), maďarský herec, zemřel v Budapešti 2. února 2015. Byl viděn ve snímcích Krejčárek (1953, Kiskrajcár; r. Márton Keleti), Den hněvu (1953, A harag napja; r. Zoltán Várkonyi), Malé světlo (1955, Egy pikoló világos; r. Félix Mariássy), Zvláštní znamení žádné (1955, Kulönös ismertetőjel; r. Zoltán Várkonyi), Bud dobrý až do smrti (1960, Légy jó mindhalálig; r. László Ranódy), Dravec (1961, Dúvad; r. Zoltán Fábri), Dialog (1963, Párbeszéd; r. János Herskó), Muži a boj (1965, A köszívü ember fiai; r. Zoltán Várkonyi), Zoltán Kárpáthy (1966, Kárpáthy Zoltán; r. Zoltán Várkonyi), Uherský magnát (1966, Egy magyar nábob; r. Zoltán Várkonyi), Niet iney cesty (1968; r. Jozef Zachar), Jagerské hvězdy (1968, Egri csillagok; r. Zoltán Várkonyi), Sny lásky (1970, Szerelmi álmok – Liszt; r. Márton Keleti), Dny čekání (1971, Szerelem; r. Károly Makk), Hranice lásky (1974, A szerelem határai; r. János Szücs), Mrtvá schránka (1978, A néma dosszié; r. Gyula Mészáros), Pevnost (1979, Az erőd; r. Miklós Szinetár), Deník pro mé lásky (1987, Napló szeremeimnek; r. Márta Mészáros), Banánhékeringő (1987, Valčík na banánové slupce; r. Péter Bacsó – TV), Zajatkyně (1989, Túsztörténet; r. Gyula Gazdag) nebo Bůvos vadász (1994, Čarostřelec; r. Ildikó Enyedi) – TV). JR

Stern, Stewart

STEWART STERN (nar. 22. 3. 1922, New York), americký scenárista, který měl oscarové nominace za snímky Teresa (1951; r. Fred Zinnemann) a Rachel, Rachel (1968; r. Paul Newman – TV), zemřel 2. února 2015 v Seattlu, stát Washington, na rakovinu. Napsal rovněž předlohy k dílům Rebel bez příčiny (1955, Rebel Without a Cause; r. Nicholas Ray), The Ugly American (1963, Ošklivý Američan; r. George H. Englund – TV), The Last Movie (1971, Poslední film; r. Dennis Hopper) a Letní naděje, zimní vzpomínky (1973, Summer Wishes, Winter Dreams; r. Gilbert Cates). Zahrál si též v hororu Fright Night (1985, Hrůzná noc; r. Tom Holland – TV). Jeho strýcem byl dlouholetý šéf Paramountu Adolph Zukor. JR

Miranda, John

JOHN MIRANDA (nar. 27. 5. 1926, New York), americký herec, zemřel 3. února 2015 v Los Angeles. Objevil se mimo jiné ve filmech Falling in Love Again (1980, A zase zamilovaná; r. Steven Paul – TV), Mischief (1985, Darebák; r. Mel Damski – TV), Star Trek IV: The Voyage Home (1986, Star Trek IV: Návrat domů; r. Leonard Nimoy – TV), Innerspace (1987, Vnitřní vesmír; r. Joe Dante – V) nebo Rescue Me (1993, Zachraň mě!; r. Arthur Allan Seideman – TV). JR

Ericson, Rune

RUNE ERICSON (vlastním jménem Gunnar Rune Eriksson, nar. 29. 5. 1924, Stockholm), přední švédský kameraman, který spolupracoval především s Mai Zetterlingovou, zemřel 4. února 2015 při dovolené v Thajsku. Z jeho tvorby byl viděn ve filmech Drahý John (1964, Käre John; r. Lars-Magnus Lindgren), Mladé ženy (1968, Flickorna; r. Mai Zetterlingová), Knihkupec, který se přestal koupat (1969, Bokhandlaren som slutade bada; r. Jarl Kulle), Bröderna Lejonhjärta (1977, Bratři Lví srdce; r. Olle Hellbom – TV), Mannen som blev miljonär (1980, Jak se stát milionářem; r. Mats Arehn – TV), Rasmus på luffen (1981, Rasmus na cestách; r. Olle Hellbom – TV), Ronja – dcera loupežníka (1984, Ronja Rövardotter; r. Tage Danielsson) a Den ofrivillige golfaren (1991, Milujeme golf; r. Lasse Åberg – TV). Za své dílo obdržel švédskou výroční cenu Zlatý brouk (1984) a za „průkopnické úsilí a za obětavost při

vývoji formátu Kodak Super 16mm pro potřeby filmu“ dostal od Americké akademie čestné uznání ve formě plakety (2001). -mim-

Scattiniová, Monica

MONICA SCATTINIOVÁ (nar. 1. 2. 1956, Řím), italská herečka, dcera režiséra a scenáristy Luigiho Scattiniho (1927–2010), zemřela 4. února 2015 v Římě na rakovinu. Získala Donatellova Davida za vedlejší roli ve snímku Maniaci sentimentali (1994, Sentimentální blázni; r. Simona Izzoová). Z její filmografie lze připomenout mimo jiné snímky Fatti di gente per bene (1974, Aféra profesora Murriho; r. Mauro Bolognini – V), Aféra Concorde (1979, Affare Concorde; r. Ruggero Deodato), One from the Heart (1982, Jedna od srdce; r. Francis Ford Coppola), Lontano da dove (1983, Daleko odtamtud; r. Stefania Casiniová, Francesca Marcianová), Tančírna (1983, Le bal; r. Ettore Scola), La famiglia (1987, Rodina; r. Ettore Scola – V), Un'altra vita (1993, Jiný život; r. Carlo Mazzacurati), Nine (2009, Nine; r. Rob Marshall) nebo Cloclo (2012; r. Florent-Emilio Siri). -jš-

Del Frateová, Marisa

MARISA DEL FRATEOVÁ (nar. 11. 3. 1931, Řím), italská divadelní, filmová a televizní herečka, zpěvačka a televizní moderátorka, zemřela 5. února 2015 v Římě. Vystupovala na festivalech italské populární písně v San Remu a Neapoli. Byla činná zejména v oblasti divadla a televize, ve filmu se pohybovala pouze příležitostně. Objevila se například ve filmech Addio per sempre! (1957, Sbohem navždy!; r. Mario Costa), Obiettivo ragazze (1963, Soustředte se, děvčata; r. Mario Mattoli), La ballata dei mariti (1963, Balada o manželech; r. Fabrizio Tagliani) nebo Perdono (1966, Odpuštění; r. Ettore Maria Fizzarotti). -jš-

Laurent, Emmanuel

EMMANUEL LAURENT (nar. 20. 10. 1950, Vaires-sur-Marne, Francie), francouzský producent, střiháč a režisér, zakladatel společnosti Film à trois, z jehož režijní tvorby byl viděn pozoruhodný umělecký dokument o Françoisu Truffautovi a Jeanu-Lucu Godardovi Dva ve vlně (2010, Deux de la vague; + prod.), zemřel 8. února 2015 v Paříži. -tbk-

Rendina, Massimo

MASSIMO RENDINA (nar. 4. 1. 1920, Benátky, Benátsko), italský spisovatel, historik, sociolog, kulturolog, mediální teoretik, univerzitní pedagog, novinář, publicista, esejista, televizní dramaturg a moderátor, filmový scenárista, zemřel 8. února 2015 – Řím, Lazio, Itálie. Je autorem několika historických knih o druhé světové válce a partyzánském hnutí v Itálii. Vedle historie se specializoval na problematiku a teorii nových médií a masových komunikačních prostředků, kterou od počátku 80. let přednášel na univerzitě v Římě. Počátkem 70. let vydal sociologicky pojaté publikace „Rapporto 1971 sui nuovi mezzi audiovisivi – Vztahy roku 1971 s novými audiovizuálními prostředky“ (1971) a „Appunti sulle modificazioni socio culturali provocate dai mass media: bozze – Poznámky o sociokulturních modifikacích vyprovokovaných masovými médii: náčrty“ (1972). Pracoval jako dramaturg a moderátor publicistických, naučných a vzdělávacích pořadů pro italskou televizi RAI. Ve filmu se pohyboval pouze příležitostně. Spolupracoval na scénáři k protiválečnému filmu Uno tra la folla (1946, Jeden mezi davem; r. Ennio Cerlesi, Piero Tellini) a komedii Siamo tutti milanesi (1954, Všichni jsme milánci; r. Mario Landi). Podle jeho románu byl natočen vědeckofantastický snímek I pianeti contro di noi (1962, Planety naproti nám; r. Romano Ferrara). -jš-

Gammarota, Manrico

MANRICO GAMMAROTA (nar. 8. 10. 1955, Barletta, Puglia), italský divadelní, filmový a televizní herec spáchal 11. února 2015 sebevraždu v Palo del Colle, Puglia. Roku 1978 založil divadelní společnost Giocateatro, s níž podnikl řadu italských i zahraničních turné. Je držitelem divadelní ceny Persefone. Režiroval středometrážní psychologické drama

Facciamola finita (2008, Považujme ji za ukončenou; spol. r. Paolo Di Reda; + sc.) a historický dokument Barletta: I fatti del '43 (2009, Barletta: Fakta z roku 1943; + sc.). V České republice byl viděn pouze ve snímku Chléb a tulipány (2000, Pane e tulipani; r. Silvio Soldini). -jš-

Hanin, Roger

ROGER HANIN (vlastním jménem Roger Jacob Lévy, nar. 20. 10. 1925, Alžír), významný francouzský herec, který získal popularitu titulní úlohou bondovského agenta ve dvojici Chabrolových špionážních parafrází Le Tigre aime la chair fraîche (1964, Tygr má rád syrové maso) a Le Tigre se parfume à la dynamite (1965, Tygr se parfémuje dynamitem) a který byl známý zejména jako představitel titulního kriminalisty z populárního televizního seriálu Navarro (1989–2006; uveden v televizi), zemřel 11. února 2015 v Paříži na selhání dýchacího ústrojí. Z jeho bohaté filmografie lze připomenout snímky Benzin a olej (1955, Gas-oil; r. Gilles Grangier), Husaři (1955, Les hussards; r. Alex Joffé), Ten, který musí zemřít (1957, Celui qui doit mourir; r. Jules Dassin), Tamango (1957, Tamango; r. John Berry), Le désordre et la nuit (1958, Noc a zmatek; r. Gilles Grangier – TV), U konce s dechem (1959, À bout de souffle; r. Jean-Luc Godard), Rocco a jeho bratři (1960, Rocco e i suoi fratelli; r. Luchino Visconti), Le miracle des loups (1961, Ve službách krále; r. André Hunebelle – V), Marie-Chantal contre le docteur Kha (1965, Modrý panter; r. Claude Chabrol – TV), The Revengers (1972, Mstitelé; r. Daniel Mann – TV), Domovník (1973, Le concierge; r. Jean Girault), Le sucre (1978, Cukr; r. Jacques Rouffio – TV), Ubožáci (1982, Les misérables; r. Robert Hossein), Attention, une femme peut en cacher une autre (1983, Pozor! Je vaše žena jen vaše žena?; r. Georges Lautner – V), La galette du roi (1986, Tříkrálový koláč; r. Jean-Michel Ribes – V), Dernier été à Tanger (1987, Poslední léto v Tangeru; r. Alexandre Arcady – TV). Byl rovněž televizním režisérem a natočil pět snímků pro kina, drama z pařížského podsvětí Le protecteur (1973, Ochránce; + sc., herec), politickou satiru Le faux-cul (1975, Pokrytec; + sc., herec), drama nepokojů způsobených rasovou vraždou Train d'enfer (1985, Pekelný vlak; + spol. sc., herec – TV), vyznamenané Zvláštní cenou na Mezinárodním filmovém festivalu v Moskvě, drama z pařížských nočních klubů na sklonku 30. let La rumba (1987; + spol. sc., herec) a drama z válečných let, inspirované vzpomínkami na rodiče, Soleil (1997, Slunce; + sc., herec). Jeho manželkou byla od roku 1959 až do své smrti producentka Christine Gouze-Rénalová (1914–2002), s níž spolupracoval na všech svých režijních opusech i na dalších titulech. -mim-

Palacios, Ricardo

RICARDO PALACIOS (vlastním jménem Ricardo López-Nuño Díez, nar. 2. 3. 1940, Reinos, Kantábrie), plodný španělský herec, zemřel 11. února 2015 v Madridu. Vystupoval často v koprodukčních žánrových filmech natáčených ve Španělsku. Režíroval dva celovečerní filmy, psychologické erotické drama Mi conejo es el mejor (1982, Můj králík je nejlepší; + sc.) a válečnou komedii ze španělské občanské války Biba la banda! (1987, Ať žije banda!; + sc., herec). Z bohaté filmografie lze připomenout snímky Return of the Seven (1966, Návrat sedmi statečných; r. Burt Kennedy – TV), Il buono, il brutto, il cattivo (1966, Hodný, zlý a ošklivý; r. Sergio Leone – V), Cervantes (1967; r. Vincent Sherman – TV), Tenkrát na Západě (1968, C'era una volta il West; r. Sergio Leone), El Condor (1970; r. John Guillermin – TV), Jezdci (1971, The Horsemen; r. John Frankenheimer), Soleil rouge (1971, Rudé slunce; r. Terence Young – TV), Pošetilost mocných (1971, La folie des grandeurs; r. Gérard Oury), Dick Turpin (1974, Dick Turpin; r. Fernando Merino + spol. sc.), The Spikes Gang (1974, Spikesova banda; r. Richard Fleischer – TV), Sedm lednových dnů (1978, 7 días de enero; r. Juan Antonio Bardem), The House on Garibaldi Street (TV–1979, Tajemný dům na Garibaldi Street; r. Peter Collinson – TV), Croupier Freddy (1982, Freddy, el croupier; r. Álvaro Sáenz de Heredia), Tex a Pán temnot (1985, Tex e il signore degli abissi; r. Duccio Tessari), The Return of the Musketeers (1989, Návrat tří mušketýrů; r. Richard Lester – TV). -jš-

Castanedaová, Movita

MOVITA CASTANEDAOVÁ (vlastním jménem Maria Luisa Castaneda, nar. 12. 4. 1916, Nogales, Arizona), herečka mexického původu, zemřela v Los Angeles 12. února 2015 na komplikace po poranění krku. Zahrála si mimo jiné ve snímcích Vzpouora na lodi Bounty (1935, Mutiny on the Bounty; r. Frank Lloyd), Urágán (1937 The Hurricane; r. John Ford) nebo Fort Apache (1948; r. John Ford – TV). Krátce byla druhou ženou Marlona Branda (1960–1962).

JR

Howard, Alan

ALAN HOWARD (nar. 5. 8. 1937, Londýn), anglický herec, zemřel 14. února 2015 v londýnském Hampsteadu na zápal plic. Hrál například ve filmech The V.I.P.s (1963, Vlivní lidé; r. Anthony Asquith – TV), The Americanization of Emily (1964, Amerikanizace Emilky; r. Arthur Hiller – TV), Hrdinové z Telemarku (1965, The Heroes of Telemark; r. Anthony Mann), Oxford Blues (1984, Oxfordské blues; r. Robert Boris – TV), The Return of the Musketeers (1989, Návrat mušketýrů; r. Richard Lester – TV) nebo Kuchař, zloděj, jeho žena a její milenec (1989, The Cook, the Thief, His Wife & Her Lover; r. Peter Greenaway). Jeho strýcem byl herec Leslie Howard (1893–1943).

JR

Jourdan, Louis

LOUIS JOURDAN (vlastním jménem Louis Gendre, nar. 19. 6. 1921, Marseille – zem. 14. 2. 2015, Beverly Hills, Kalifornie) vyrůstal v Cannes, kde jeho otec vlastnil malý hotel. Vystudoval herectví u Reného Simona na prestižní Dramatické škole v Paříži a jako pseudonym si zvolil matčino dívčí jméno. Režisér Marc Allégret ho obsadil do adaptace Achardovy hry Korzár, která však zůstala kvůli válce nedokončena. Uplatnil se v několika romantických úlohách, ale aby se vyhnul účinkování v propagandistických filmech, odešel na jih a zapojil se do odboje. Po osvobození Paříže se stal hvězdou, neboť se do kin najednou dostaly jeho dříve natočené tituly. Nezávislý producent David O. Selznick ho angažoval do Hollywoodu, kde debutoval postavou komorníka Latoura v Hitchcockově soudním dramatu Případ Paradineová. Výraznou roli koncertního pianisty Stefana Branda pak měl po boku Joan Fontaineové v přepisu románu Stefana Zweiga Dopis od neznámé. Přitažlivá tvář, vybrané způsoby a francouzský šarm ho dle hollywoodských zvyklostí předurčovaly do úloh romantických svůdců, jakými byli milenec titulní postavy Rodolphe Boulanger ve filmové verzi Flaubertovy Paní Bovaryové, italský kníže Dino DiCessi v romantickém snímku Tři mince v kašně, domácí učitel doktor Agi ve společenské komedii podle Molnárovy hry Labuť, pařížský švihák Gaston Lachaille v oscarovém muzikálu Gigi (nominace na Zlatý glóbus) a titulní postavy populárních hrdinů ve filmech Hrabě Monte Christo (v pozdější britské verzi hrál Villeforta) a Matyáš Sandorf. Jen výjimečně unikal stereotypnímu obsazování, například postavou psychotického žárlivce Lylea Bentona ve filmovém dramatu Julie nebo na jevišti v broadwayské dramatizaci románu Andrého Gidea Imoralista, v níž ztělesnil homosexuálního archeologa skrývajícího svou skutečnou orientaci. V té době už také účinkoval v televizi, například jako jeden z hrdinů dramatizace románu Georgese Arnauda Mzda strachu z cyklu Robert Montgomery Presents, ale hrál i v jiných antologiích (The Elgin Hour, Studio One, Climax!, The Ford Television Theatre, Kraft Suspense Theatre, Bob Hope Presents the Chrysler Theatre). Měl jednu z hlavních úloh v kriminálním seriálu Paris Precinct (1956, Pařížský okrsek) a jako host vystoupil v dalších seriálech, mimo jiné The Greatest Show on Earth (Největší podívaná na světě), The Name of the Game (Honba za slávou), The FBI, Columbo (uveden v televizi), Charlie's Angels (Charlieho andílci – TV), Vega\$, Hotel, Cover Up (Tajné poslání). Od 70. let se ve filmech objevoval jen sporadicky, často v úlohách padouchů, například jako šílený vědec Arcane v hororové parodii Msta přichází z močálu nebo afghánský princ Kamal v bondovce Chobotnička. Stále častěji hrál v televizi, kde zaujal titulní postavou v jedné z mnoha adaptací slavné Stokerovy předlohy Hrabě Dracula nebo jako baron de Coubertin v historické minisérii První olympiáda: Athény 1896. Občas se vracel na scénu, například v turné s muzikálem Gigi (1985), v němž však tentokrát ztělesnil Gastonova

strýce Honorého (jehož ve filmu hrál Maurice Chevalier). Za své dílo byl vyznamenán Řádem Čestné legie (2010). Za manželku měl až do její smrti přítelkyni z odboje Berthe Frédériqueovou, řečenou Quique (1945–2014). Jejich jediný potomek Louis Henry Jourdan (1951–1981) se předávkou drogami. Jeho bratr Pierre Jourdan (1932–2007) působil ve Francii jako herec a divadelní i televizní režisér. – *Filmografie*: Věčný nepřítel (1940, Untel père et fils; r. Julien Duvivier), Komédie štěstí (1940, La comédie du bonheur; r. Marcel L'Herbier), První dostaveníčko (1941, Premier rendez-vous; r. Henri Decoin), Příběh sedmi nocí (1941, Parade en 7 nuits; r. Marc Allégret), L'Arlésienne (1942, Arlézanka; r. Marc Allégret), Rozkošná příhoda (1942, La belle aventure; r. Marc Allégret), Félicie Nanteuil (1942; r. Marc Allégret), Život bohémy (1943, La vie de bohème; r. Marcel L'Herbier), Les petites du Quai aux Fleurs (1943, Dívky z Květinového nábřeží; r. Marc Allégret), The Paradine Case (1947, Případ Paradineová; r. Alfred Hitchcock – TV), Letter from an Unknown Woman (1948, Dopis od neznámé; r. Max Opuls), No Minor Vices (1948, Žádné malé neřesti; r. Lewis Milestone), Madame Bovary (1949, Paní Bovaryová; r. Vincente Minnelli), Bird of Paradise (1951, Rájské ptáče; r. Delmer Daves), Anne of the Indies (1951, Anna ze Západní Indie; r. Jacques Tourneur), The Happy Time (1952, Šťastná doba; r. Richard Fleischer), Decameron Nights (1952, Noci s dekameronem; r. Hugo Fregonese), Rue de l'Estrapade (1953; r. Jacques Becker), Three Coins in the Fountain (1954, Tři mince v kašně; r. Jean Negulesco), The Swan (1956, Labuť; r. Charles Vidor), Julie (1956; r. Andrew L. Stone), La mariée est trop belle (1956, Nevěsta byla příliš krásná; r. Pierre Gaspard-Huit), Odpolední láska (1957, Love in the Afternoon; r. Billy Wilder; hlas), Escapade (1957, Eskapáda; r. Ralph Habib), Dangerous Exile (1957, Nebezpečný exil; r. Brian Desmond Hurst), Gigi (1958; r. Vincente Minnelli – TV), The Best of Everything (1959, To nejlepší v životě; r. Jean Negulesco), Can-Can (1960, Kankán; r. Walter Lang – TV), Gaslight (TV–1960, Plynové lampy; r. George More O'Ferrall), Le vergini di Roma (1961, Římské panny; r. Carlo Ludovico Bragaglia, Vittorio Cottafavi), Le comte de Monte Cristo (1961, Hrabě Monte Cristo; r. Claude Autant-Lara – V), Il disordine (1962, Nepořádek; r. Franco Brusati), Leviathan (1962; r. Léonard Keigel), Matyáš Sandorf (1963, Mathias Sandorf; r. Georges Lampin), The V.I.P.s (1963, Vlivní lidé; r. Anthony Asquith – TV), Sladká Irma (1963, Irma la Douce; r. Billy Wilder; hlas), Made in Paris (1965; r. Boris Sagal), Les sultans (1966, Sultáni; r. Jean Delannoy), Peau d'espion (1967, Kůže špiona; r. Edouard Molinaro), Cervantes (1967; r. Vincent Sherman – TV), Brouk v hlavě (1968, A Flea in Her Ear; r. Jacques Charon), To Die in Paris (TV–1968, Zemřít v Paříži; r. Allen Reisner, Charles S. Dubin), Fear No Evil (TV–1969, Ničeho se nebojte; r. Paul Wendkos), Run a Crooked Mile (TV–1969, Velkolepý podvod; r. Gene Levitt), Ritual of Evil (TV–1970, Rituál zla; r. Robert Day), The Great American Beauty Contest (TV–1973, Velká americká soutěž krásy; r. Robert Day), Hrabě Monte Christo (1974, The Count of Monte-Cristo; r. David Greene), Piange... il telefono (1975, Telefon... pláče; r. Lucio De Caro), Muž se železnou maskou (1976, The Man in the Iron Mask; r. Mike Newell), Plus ça va, moins ça va (1977, Čím líp, tím hůř; r. Michel Vianey), Count Dracula (TV–1977, Hrabě Dracula; r. Philip Saville), Silver Bears (1977, Bankéři; r. Ivan Passer – TV), The French Atlantic Affair (TV–1979, Teroristická akce v Atlantiku; r. Douglas Heyes), Swamp Thing (1982, Msta přichází z močálu; r. Wes Craven – V), Double Deal (1982, Podvod; r. Brian Kavanagh), Octopussy (1983, Chobotnička; r. John Glen – V), The First Olympics: Athens 1896 (TV–1984, První olympiáda: Athény 1896; r. Alvin Rakoff), Beverly Hills Madam (TV–1986, Madam z Beverly Hills; r. Harvey Hart – TV), Grand Larceny (TV–1987, Lupič z povolání; r. Jeannot Szwarc – TV), Escuadrón/Counterforce (1988, Zvláštní jednotka; r. José Antonio de la Loma), The Return of Swamp Thing (1989, Návrat muže z bažin; r. Jim Wynorski – V), Year of the Comet (1992, Rok komety; r. Peter Yates – V).

-mim-

Essellová, Eileen

EILEEN ESSELLOVÁ (nar. 8. 10. 1922, Londýn), dlouholetá učitelka herectví, jejíž herecká kariéra začala až v pokročilém věku po smrti manžela, zemřela 15. února 2015 v Londýně. Vedle řady televizních seriálů měla výrazné úlohy například ve snímcích Baba na zabití (2003,

Duplex; r. Danny DeVito), Hledání Země Nezemě (2004, Finding Neverland; r. Marc Forster), Karlík a továrna na čokoládu (2005, Charlie and the Chocolate Factory; r. Tim Burton) a Producenti (2005, The Producers; r. Susan Stromanová). -mim-

Vasilicò, Giuliano

GIULIANO VASILICÒ (nar. 21. 5. 1940, Reggio nell'Emilia, Itálie), italský divadelní režisér a dramaturg, filmový scenárista a herec, zemřel 15. února 2015 v Římě, Itálie. Specializoval se na avantgardní divadlo, kde experimentoval s divadelními výrazovými prostředky a které kombinoval s poetickými recitacemi, literárními výstupy a filmovými projekcemi. V divadelních inscenacích často pracoval s alegorickými, metaforickými a symbolickými prvky, jimiž zprostředkovával publiku různé existenciální pohledy na postmoderní společnost. Po odchodu z římského divadla La Fede v roce 1969 spoluzaložil divadelní uskupení „La Compagnia – Společnost“, se kterým podnikl různá mezinárodní turné po Evropě a Jižní Americe. Za divadelní tvorbu obdržel mnohá domácí a zahraniční ocenění. Ve filmu se pohyboval pouze příležitostně. Hrál v psychologickém policejním snímku L'interrogatorio (1970, Výslech; r. Vittorio De Sisti + spol. sc.) a ve zpolitizovaném dramatu Quando la preda è l'uomo (1973, Když je muž kořistí; r. Vittorio De Sisti + spol. sc.). Je bratrem divadelní, filmové a televizní herečky Lucie Vasilicòové. -jš-

Fairchildová, June

JUNE FAIRCHILD OVÁ (vlastním jménem June Edna Wilson, nar. 3. 9. 1946, New York), americká herečka a bývalá tanečnice, zemřela na rakovinu jater v Los Angeles 17. února 2015. Objevila se mimo jiné ve snímcích Head (1968, Hlava; r. Bob Rafelson – TV), Pretty Maids All in a Row (1971, Hezké holky, jedna jako druhá; r. Roger Vadim – TV), Letní strom (1971, Summertime; r. Anthony Newley), Drive, He Said (1971, Jeď, řekl; r. Jack Nicholson – TV), Your Three Minutes Are Up (1973, Vaše tři minuty uběhly; r. Douglas Schwartz – TV), Dirty O'Neil (1974, Nemrava O'Neil; r. Howard Freen, Lewis Teague – TV) nebo Thunderbolt and Lightfoot (1974, Thunderbolt a Lightfoot; r. Clint Eastwood – V). Její slibnou dráhu zničil alkohol a drogy. JR

Fonvielle, Lloyd

LLOYD FONVIELLE (nar. 22. 3. 1950, Wilmington, Severní Karolína), americký scenárista, producent a režisér, zemřel na chronické plicní onemocnění 19. února 2015 v Las Vegas, Nevada. Podle jeho předloh vznikly filmy The Lords of Discipline (1983, Šikana; r. Franc Roddam – TV), The Bride (1985, Nevěsta; r. Franc Roddam; + spol. prod. – TV), Cherry 2000 (1986; r. Steve DeJarnatt; + spol. prod. – TV), Dobrý den, Babylónie (1987, Good morning Babylon; r. Paolo a Vittorio Taviani; + spol. prod.), a Mumie (1999, The Mummy; r. Stephen Sommers). JR

Calvi, Gérard

GÉRARD CALVI (vlastním jménem Grégoire Elie Krettly, nar. 26. 7. 1922, Paříž), francouzský skladatel, který je známý jako autor hudby k původním animovaným filmům o Asterixovi, Astérix le Galois (1967, Asterix a Galové; r. Ray Goossens – V), Astérix et Cléopâtre (1968, Asterix a Kleopatra; r. René Goscinny, Albert Uderzo – V) a Les douze travaux d'Astérix (1976, 12 úkolů pro Asterixe; r. René Goscinny, Albert Uderzo, Henri Gruel – V), a dále zkomponoval hudbu mimo jiné k filmům Ah! Les belles bacchantes (1954, Poprask v kabaretu; r. Jean Loubignac – TV), Výhodná koupě (1961, La belle américaine; r. Robert Dhéry), dok. V zajetí smíchu (1963, En Compagnie de Max-Linder; r. Maud Linderová), Černý tulipán (1964, La tulipe noire; r. Christian-Jacque), Do toho, do toho! (1964, Allez France!; r. Robert Dhéry, Pierre Tchernia), Přátelé kopretiny (1967, Les compagnons de la marguerite; r. Jean-Pierre Mocky), Tonoucí se stébla chytá (1968, Le petit baigneur; r. Robert Dhéry; + herec), Krysy z temnot (1973, Les gaspards; r. Pierre Tchernia), Bons baisers... à lundi (1974, Libám tě, v pondělí jsem tady; r. Michel Audiard – TV) nebo C'est pas parce qu'on a rien à

dire qu'il faut fermer sa gueule... (1975, Krást se musí umět; r. Jacques Besnard – TV), zemřel 20. února 2015 v Paříži. JR

Norrisová, Patricia

PATRICIA NORRISOVÁ (vlastním jménem Patricia Ann Hurley, nar. 22. 3. 1931, Los Angeles – zem. 20. 2. 2015, Westlake Village, Los Angeles) byla dcerou úspěšného manažera Paramountu Harolda Hurleyho, který spáchal sebevraždu, když jí bylo šestnáct. Studovala umění na Marymount College a archeologii a paleontologii na Stanfordově univerzitě. Na počátku 50. let založila rodinu, ale po devíti letech opustila manžela-alkoholika a s matčinou pomocí vychovávala pět dětí. V roce 1965 nastoupila jako prادلena a skladnice do kostýmního oddělení MGM. Postupně se vypracovala na návrhářku kostýmů a později i na výtvarnici scény. Neměla v oboru formální vzdělání, a tak se řídila výtvarným instinktem. Specializovala se převážně na historické látky, na něž se připravovala důkladnými rešeršemi a pečlivým studiem materiálů. Byla šestkrát nominovaná na Oscara za kostýmy (Nebeské dny, Sloní muž, Viktor/Viktorie, 2010: Druhá vesmírná odysea, Západ slunce, 12 let v řetězech). Jako jediný tvůrce měla kariérní ocenění od Cechu kostýmních výtvarníků (CDG; 2006) i od Cechu filmových výtvarníků (ADG; 2010). Pracovala s předními režiséry, nejčastěji s Davidem Lynchem, mimo jiné na jeho televizním seriálu Twin Peaks (1990–1991, Městečko Twin Peaks – TV), za jehož kostýmy obdržela Emmy (pilotní epizoda) a za jehož výpravu na ni byla nominována (celý seriál), na 25-minutové komedii The Cowboy and the Frenchman (1988, Kovboj a Francouz), natočené pro televizní seriál Les Français vus par (Francouzi očima), a na televizním seriálu Hotel Room (1993, Hotelový pokoj). Podílela se také na dalších seriálech, například The Waltons (1972–1977, Waltonovi) a Apple's Way (1974, Život podle Appleových). Syn Patrick R. Norris začínal v jejím oboru a stal se úspěšným televizním režisérem. – *Filmografie*: (návrhy kostýmů, není-li uvedeno jinak) Support Your Local Gunfighter (1971, Podporujte svého pistolníka; r. Burt Kennedy – TV), The Late Liz (1971, Nová Liz; r. Dick Ross), The Christian Licorice Store (1971, Křesťanský obchod s lékočicí; r. James Frawley; spol. kostýmy), Prime Cut (1972, Konec rozkvětu; r. Michael Ritchie – TV), The Candidate (1972, Kandidát; r. Michael Ritchie – TV), A Reflection of Fear (1972, Odraz strachu; r. William A. Fraker), Don't Be Afraid of the Dark (TV–1973, Nebojte se tmy; r. John Newland), The Blue Knight (TV–1973, Modrý rytíř; r. Robert Butler), A Dream for Christmas (TV–1973, Vánoční sen; r. Ralph Senensky), Nevěsta pro Zandyho (1974, Zandy's Bride; r. Jan Troell), The Stranger Within (TV–1974, Cizinec ve mně; r. Lee Philips), Smile (1975, Úsměv; r. Michael Ritchie – TV), The Master Gunfighter (1975, Mistr pistolník; r. Frank Laughlin – TV), The Sunshine Boys (1975, Vstupte; r. Herbert Ross – TV), Peeper (1975, Soukromé očko; r. Peter Hyams), Helter Skelter (TV–1976, Zmatek nad zmatek; r. Tom Gries; spol. kostýmy), The Mississippi Breaks (1976, Missourské rokle; r. Arthur Penn – TV), Němý film (1976, Silent Movie; r. Mel Brooks), Sybil (TV–1976; r. Daniel Petrie), High Anxiety (1977, Závrať; r. Mel Brooks – TV), Kozoroh jedna (1977, Capricorn One; r. Peter Hyams), Nebeské dny (1978, Days of Heaven; r. Terrence Malick), Movie Movie (1978, Film a film; r. Stanley Donen – V), California Suite (1978, Apartmá v Kalifornii; r. Herbert Ross – V), The Fish That Saved Pittsburgh (1979, Ryba, která zachránila Pittsburgh; r. Gilbert Moses), Heart Beat (1980, Tlukot srdce; r. John Byrum – TV), Fatso (1980, Tloušťák; r. Anne Bancroftová), The Baltimore Bullet (1980, Baltimorský zázrak; r. Robert Ellis Miller – TV), Sloní muž (1980, The Elephant Man; r. David Lynch), History of the World – Part 1 (1981, Dějiny světa – část 1; r. Mel Brooks), Čtyři přátelé (1981, Four Friends; r. Arthur Penn), Victor/Viktorie (1982, Viktor/Viktorie; r. Blake Edwards – TV), Frances (1982, Frances; r. Graeme Clifford), Soudcova noc (1983, The Star Chamber; r. Peter Hyams), Scarface (1983, Zjizvená tvář; r. Brian De Palma – V), Racing with the Moon (1984, O závod s měsícem; r. Richard Benjamin – TV), Cat on a Hot Tin Roof (TV–1984, Kočka na rozpálené plechové střeše; r. Jack Hofsiss – TV), 2010 (1984, 2010: Druhá vesmírná odysea; r. Peter Hyams – V), Micki + Maude (1984, Miki a Maude; r. Blake Edwards – V), Johnny Dangerously (1984; r. Amy Heckerlingová – V), Mesmerized (1985, Okouzlení; r. Michael Laughlin – TV), The Best of Times (1986, Ty nejlepší

časy; r. Roger Spottiswoode – TV), SpaceCamp (1986, Vesmírný tábor; r. Harry Winer – V), A Fine Mess (1986, Pořádný průšvih; r. Blake Edwards – V), The Whoopee Boys (1986, Flamendři; r. John Byrum), Černá vdova (1987, Black Widow; r. Bob Rafelson), Little Nikita (1988, Malý Nikita; r. Richard Benjamin – V), Bad Dreams (1988, Zlé sny; r. Andrew Fleming – V), Sunset (1988, Západ slunce; r. Blake Edwards – TV), The Assassination of Jesse James by the Coward Robert Ford (2007, Zabití Jesseho Jamese zbabělcem Robertem Fordem; r. Andrew Dominik – V), The Immigrant (2013, Přistěhovalec; r. James Gray), 12 let v řetězech (2013, 12 Years a Slave; r. Steve McQueen); (kostýmy a výprava, není-li uvedeno jinak) Modrý samet (1986, Blue Velvet; r. David Lynch), Tap (1988, Step; r. Nick Castle – TV), Zběsilost v srdci (1990, Wild at Heart; r. David Lynch; výprava), Leaving Normal (1992, Útěk z normálu; r. Edward Zwick – V), Twin Peaks (1992, Twin Peaks: Fire Walk with Me; r. David Lynch), Amos & Andrew (1993; r. E. Max Frye – V), Return to Lonesome Dove (TV–1993, Návrat do Osamělé Holubice; r. Mike Robe – TV), The Journey of August King (1995, Dobrodružství Augusta Kinga; r. John Duigan – V), Stolen Memories: Secrets from the Rose Garden (TV–1995, Osudné vzpomínky; r. Bob Clark – TV), Lost Highway (1996, Lost Highway; r. David Lynch), Old Man (TV–1997, Stařec; r. John Kent Harrison), Linie násilí (1997, The End of Violence; r. Wim Wenders), Hi-Lo Country (1998, The Hi-Lo Country; r. Stephen Frears), Příběh Alvina Straighta (1999, The Straight Story), The Debtors (1999, Dlužníci; r. Evi Quaidová), Delivering Milo (2000, Nenarozený; r. Nick Castle – V), Big Bad Love (2001, Velká zlá láska; r. Arliss Howard), The Singing Detective (2003, Zpívající detektiv; r. Keith Gordon – TV), Killing Them Softly (2012, Zabít tiše; r. Andrew Dominik – V). -mim-

Napier, Paul

PAUL NAPIER (nar. 10. 3. 1930, Rochester, stát New York), americký herec a producent, který si zahrál například ve snímcích The Born Losers (1967, Rození smolaři; r. Tom Laughlin – TV) a Tajný život americké manželky (1968, The Secret Life of an American Wife; r. George Axelrod) a dlouhá léta produkoval televizní přenosy z udílení cen Sdružení amerických herců, zemřel v Los Angeles 21. února 2015. JR

Ronconi, Luca

LUCA RONCONI (nar. 8. 3. 1933, Soussa, Tunisko), italský divadelní a televizní režisér a herec, zemřel 21. února 2015 v Miláně. V roce 1953 absolvoval herectví na Národní akademii dramatického umění v Římě. V mezinárodním kontextu proslul zpracováním renesančního rytířského eposu Ludovica Ariosta Zuřivý Roland, který zinscenoval na divadle (1969), natočil pro televizi (1973) a nakonec převedl také do verze pro kina (Orlando furioso, 1974). V 70. letech natočil Miklós Jancsó televizní dokument o jeho realizaci hry Piera Paola Pasoliniho s názvem Calderón pod titulem Laboratorio teatrale di Luca Ronconi (TV–1977, Divadelní laboratoř Lucy Ronconiho). Za divadelní činnost získal řadu italských a také zahraničních ocenění. -jš-

Bennett, Harve

HARVE BENNETT (vlastním jménem Harvard Bennett Fischman, nar. 17. 8. 1930, Chicago, Illinois), americký televizní producent a scenárista, který se postaral o vznik filmové série Star Trek II: The Wrath of the Khan (1982, Star Trek II: Khanův hněv; r. Nicholas Meyer; + spol. nám. – V), Star Trek III: The Search for Spock (1982, Star Trek III: Pátrání po Spockovi; r. Leonard Nimoy; + sc. – V), Star Trek IV: The Voyage Home (1986, Star Trek IV: Návrat domů; r. Leonard Nimoy; + spol. nám., spol. sc. – V) a Star Trek V: The Final Frontier (1989, Star Trek V: Nejzazší hranice; r. William Shatner; + spol. nám., herec – V), zemřel 25. února 2015 v oregonském Medfordu na následky pádu. JR

Gill, Terry

TERRY GILL (nar. 25. 10. 1939, Velká Británie), herec anglického původu, který se uplatnil v Austrálii, zemřel na rakovinu plic 25. února 2015 v Richmondu, Austrálie. Zahrál si například

ve snímcích Phar Lap (1983; r. Simon Wincer), Krokodýl Dundee (1986, Crocodile Dundee; r. Peter Faiman), Crackers (1998, Šťastné a veselé; r. David Swann – TV) nebo The Wannabes (2003; r. Nick Giannopoulos – V).

JR

Monselesan, Antonio

ANTONIO MONSELESAN (2. 8. 1941, Tripolis, Libye, Afrika), italský filmový herec, boxer a trenér boxu, zemřel 25. února 2015 v toskánském městě Lucca. Vystupoval zejména v žánrových filmech jako byly Brancoleonova armáda (1966, L'armata Brancaloneone; r. Mario Monicelli), Pravá a levá ruka ďábla (1970, Lo chiamavano Trinità; r. Enzo Barboni), Malý unavený Joe (1971, ...continuavano a chiamarlo Trinità; r. Enzo Barboni), Podivné dědictví (1972, ...E poi lo chiamarono il Magnifico; r. Enzo Barboni) nebo Šimon a Matouš jedou na Riviéru (1976, Simone e Matteo, un gioco da ragazzi; r. Giuliano Carnimeo). Působil především pod anglickým pseudonymem Tony Norton.

-jš-

Rondinella, Giacomo

GIACOMO RONDINELLA (nar. 30. 8. 1923, Messina, Sicílie), populární italský zpěvák a příležitostný herec, zemřel 26. února 2015 ve Fonte Nuova, provincie Řím. Vystupoval zejména v hudebních snímcích, melodramatech, komediích, ale také v psychologických dramatech, například ve filmech Notte di tempesta (1946, Noc bouře; r. Gianni Franciolini), Ultimo amore (1947, Poslední láska; r. Luigi Chiarini), Natale al campo 119 (1947, Vánoce v táboře 119; r. Pietro Francisci), Napoli milionaria (1950, Milionářská Neapol; r. Eduardo De Filippo), Solo per te Lucia (1952, Pouze pro tebe, Lucie; r. Franco Rossi), Carosello napoletano (1954, Neapolský kolotoč; r. Ettore Giannini), Dov'è la libertà...? (1954, Kde je svoboda...?; r. Roberto Rossellini), Viaggio in Italia (1954, Cesta po Itálii; r. Roberto Rossellini) nebo Violenza sul lago (1954, Násilí na jezeře; r. Leonardo Cortese).

-jš-

Bakalyan, Richard

RICHARD BAKALYAN (nar. 29. 1. 1931, Watertown, Massachusetts), americký charakterní herec, zemřel ve městě Elmira, stát New York, 27. února 2015. Byl viděn ve snímcích The Delinquents (1957, Delikventi; r. Robert Altman – TV), Up Periscope (1959, Barakuda čeká; r. Gordon Douglas – TV), Robin and the 7 Hooks (1964, Robin a přátelé; r. Gordon Douglas – TV), None But the Brave (1965, Pouze stateční; r. Frank Sinatra – TV), Von Ryan's Express (1965, Von Ryanův expres; r. Mark Robson – TV), The St. Valentine's Day Massacre (1967, Masakr na sv. Valentina; r. Roger Corman – V), Jen se nikdy nenudit (1967, Never a Dull Moment; r. Jerry Paris), Čínská čtvrt (1974, Chinatown; r. Roman Polanski), The Strongest Man in the World (1975, Nejsilnější muž na světě; r. Vincent McEveety – TV), The Shaggy D. A. (1976, Chundelatý pes znovu zasahuje; r. Robert Stevenson – TV) nebo Art School Confidential (2005, Umění musí bolet; r. Terry Zwigoff – TV).

JR

Nimoy, Leonard

LEONARD NIMOY (vlastním jménem Leonard Simon Nimoy, nar. 26. 3. 1931, Boston, Massachusetts – zem. 27. 2. 2015, Los Angeles, na chronické plicní onemocnění) byl mladším ze dvou synů židovského holiče, který uprchl z Ukrajiny. Už od dětství účinkoval na jevišti a po maturitě absolvoval letní herecké kurzy na Boston College. Další vzdělání získal na kalifornské scéně Pasadena Playhouse u Jeffa Coreyho. Od počátku 50. let vystupoval v televizních antologiích a v malých filmových rolích; výjimkou byla titulní postava boxera v béčkovém snímku Kid Monk Baroni. Po službě v armádě (1953–1955) účinkoval především v televizních seriálech, například The Man Called X (Muž jménem X), Highway Patrol (Dálniční hlídka), Harbor Command (Velitelství přístavu), Broken Arrow (Zlomený šíp), Cimarron City, Mackenzie's Raiders (Mackenzieovi jezdci), Steve Canyon, 26 Men (26 mužů), Dragnet (Zátah), The Rough Riders (Drsní jezdci), Colt .45, Tombstone Territory (Území Tombstonu), Lock Up (Vězení), M Squad (Elitní oddíl), Sea Hunt (Mořský lov), Tate, Outlaws (Psanci), The Rebel, Bonanza, The Tall Man (Správný chlap), Tales of Wells Fargo (Příběhy Wells Farga),

Rawhide, Two Faces West (Dvě tváře západu), 87th Precinct (87. revír), The Twilight Zone (Pásmo soumraku), Cain's Hundred (Cainova stovka), Laramie, The Untouchables (Neúplatní – TV), Wagon Train (Karavana vozů), Stoney Burke, Sam Benedict, Perry Mason, Dr. Kildare, The Lieutenant (Poručík), The Eleventh Hour (Jedenáctá hodina), The Outer Limits (Krajní meze), The Man from U.N.C.L.E. (Muž z U.N.C.L.E.), Death Valley Days (Dny v Údolí smrti), The Virginian (Muž z Virginie), Combat! (Boj!), A Man Called Shenandoah (Muž jménem Shenandoah), Daniel Boone, Get Smart (Chyťte Smarta), Gunsmoke (uveden v televizi), Night Gallery (Noční galerie; + spol. režie), Columbo (uveden v televizi), T. J. Hooker (+ spol. režie – TV), The Outer Limits (Krajní meze – TV), Becker (uveden v televizi), Fringe (Hranice nemožného – TV). Prosadil se postavou polovičního Vulkánce, přísně logického vědeckého důstojníka pana Spocka v kultovním sci-fi seriálu Star Trek (1966–1969; uveden v televizi), za niž byl třikrát po sobě nominován na Cenu Emmy a již si zopakoval v sérii startrekovských filmů, videoher, v televizním seriálu Star Trek: The Animated Series (1973–1974; hlas) a v jedné dvojepizodě seriálu Star Trek: The Next Generation (Star Trek: Nová generace – TV). Další hlavní úlohu bývalého kouzelníka a mistra převleků Parise měl ve dvou sezonách populárního agentského seriálu Mission: Impossible (1969–1973, Nulová šance). Stal se rovněž průvodcem dokumentárních seriálů o různých záhadách In Search of... (1976–1982, Pátrání po...; + spol. sc.) a Ancient Mysteries (1994–1997, Záhady minulosti – TV). Díky výraznému barytonu namlouval také animované filmy a seriály jako například Invasion America (1998, Vpád do Ameriky – TV). Ve filmech se objevoval sporadicky, častěji vystupoval v televizi, kde zaujal především jako manžel izraelské ministerské předsedkyně Morris Meyerson v životopisném snímku Žena jménem Golda (nominace na Cenu Emmy). Od 70. let se vracel na divadelní prkna. Na Broadwayi se objevil v Remarqueově dramatu Poslední stanice (1973), režírovaném Ottou Premingerem, a pak vystřídal Anthonyho Hopkinse v hlavní úloze hry Petera Shaffera Equus (1977). Hrál také v řadě kočovných představení, mimo jiné v muzikálech Oliver! (jako Fagin) a Šumař na střeše (Tevje) nebo v titulních postavách dramatu Sherlock Holmes a one-man show Vincent: Příběh hrdiny, již si sám upravil a režíroval. Byl výkonným producentem sci-fi seriálu Deadly Games (1995–1996, Vražedné hry; + spol. režie – TV) a jako režisér je podepsán pod dvěma startrekovskými snímky a pod čtyřmi rodinnými komediami, z nichž nejúspěšnější byl remake francouzského hitu Tři muži a nemluvně. Našel si čas i na jiné záliby. Vystudoval fotografii na Kalifornské univerzitě (UCLA; 1971) a pedagogiku na Antioch University v texaském Austinu (1978). Publikoval několik knih fotografií, devět básnických sbírek a dvě autobiografie Nejsem Spock (1975) a Jsem Spock (1995). Za své dílo mimo jiné obdržel výroční cenu Saturn (2009), udílenou Akademií sci-fi, fantazie a hororu. Jeho manželkami byly herečky Sandi Zoberová (1954–1987), s níž měl dvě děti, a sestřenice známého režiséra Susan Bayová (1989–2015). – *Filmografie:* (herec, není-li uvedeno jinak) povídka High Diver (Skokan) z filmu Queen for a Day (1951, Královnou na jeden den; r. Arthur Lubin), Rhubarb (1951, Kocour Brajgl; r. Arthur Lubin), Kid Monk Baroni (1952, Kluk Baroni; r. Harold Schuster), Francis Goes to West Point (1952, Francis jde na West Point; r. Arthur Lubin), Zombies of the Stratosphere (1952, Zombiové ze stratosféry; r. Fred C. Brannon), Old Overland Trail (1953, Stará cesta na západ; r. William Witney), Them! (1954; r. Gordon Douglas – V), The Brain Eaters (1958, Požírači mozků; r. Bruno VeSota), The Balcony (1963, Balkón; r. Joseph Strick – TV), Deathwatch (1966, Čekání na smrt; r. Vic Morrow; + spol. prod.), Valley of Mystery (1967, Údolí záhad; r. Josef Leytes), Assault on the Wayne (TV–1970, Útok na ponorku Wayne; r. Marvin J. Chomsky), Catlow (1971; r. Sam Wanamaker – TV), Baffled (TV–1972, Kamufláž; r. Philip Leacock – TV), The Alpha Caper (TV–1973, Akce Alfa; r. Robert Michael Lewis), The Missing Are Deadly (TV–1974, Smrtící pohřešování; r. Don McDougall), Invasion of the Body Snatchers (1978, Invaze zlodějů těl; r. Philip Kaufman – TV), Star Trek – The Motion Picture (1979, Star Trek; r. Robert Wise – TV), Seizure: The Story of Kathy Morris (TV–1979, Záchvat: Příběh Kathy Morrisové; r. Gerald I. Isenberg), Vincent (TV–1981; + sc., režie), A Woman Called Golda (TV–1982, Žena jménem Golda; r. Alan Gibson), Marco Polo (TV–1982; r. Giuliano Montaldo – TV), Star Trek II: The Wrath of Khan (1982, Star Trek: Khanův hněv; r.

Nicholas Meyer – TV), The Sun Also Rises (TV–1984, Slunce také vychází; r. James Goldstone), Aladdin and His Wonderful Lamp (TV–1986, Aladinova kouzelná lampa; r. Tim Burton – V), anim. f. The Transformers: The Movie (1986; r. Nelson Shin; hlas), Star Trek V: The Final Frontier (1989, Star Trek V: Nejzazší hranice; r. William Shatner – TV), Never Forget (TV–1991, Nikdy nezapomeňte; r. Joseph Sargent; + spol. prod.), Star Trek VI: The Undiscovered Country (1991, Star Trek VI: Neobjevená země; r. Nicholas Meyer; + spol. nám., spol. prod.), anim. f. The Halloween Tree (1993, Halloweenský strom; r. Mario Piluso; hlas), The Pagemaster – Vládce knih (1994, The Pagemaster; r. Maurice Hunt, Joe Johnston; hlas), Bonanza: Under Attack (TV–1995, Bonanza: Vystavení útoku; r. Mark Tinker – TV), David (TV–1997, Bible – Starý zákon: David; r. Robert Markowitz – TV), Brave New World (TV–1998, Báječný nový svět; r. Leslie Libmanová, Larry Williams – TV), anim. f. Sinbad: Beyond the Veil of Mists (1999, Sindibád: Za závojem mlh; r. Evan Ricks; hlas), anim. f. Atlantida: Tajemná říše (2001, Atlantis: The Lost Empire; r. Gary Trousdale, Kirk Wise; hlas), Star Trek (2009, Star Trek; r. J. J. Abrams), Land of the Lost (2009, Země ztracených; r. Brad Silberling; hlas – V), Transformers 3 (2011, Transformers: Dark of the Moon; r. Michael Bay; hlas), anim. f. Zambezia (2012, Zambezia; r. Wayne Thornley; hlas), Star Trek: Do temnoty (2013, Star Trek Into Darkness; r. J. J. Abrams); (režie, není-li uvedeno jinak) Star Trek III: The Search for Spock (1984, Star Trek: Pátrání po Spockovi; + herec – TV), Star Trek IV: The Voyage Home (1986, Star Trek IV: Cesta domů; + spol. nám. herec – TV), 3 Men and a Baby (1987, Tři muži a nemluvně – V), The Good Mother (1988, Být dobrou matkou – TV), Funny About Love (1990, Směšně o lásce – V), Holy Matrimony (1994, Svátost manželská – TV). -mim-

Bargen, Daniel von

DANIEL VON BARGEN (nar. 5. 6. 1950, Cincinnati, Ohio), americký herec, který často hrál zločince nebo naopak policisty, zemřel 1. března 2015 na komplikace způsobené cukrovkou v Montgomery, Ohio. Z jeho početné filmografie lze vyjmout tituly Mlčení jehňátek (1990, The Silence of the Lambs; r. Jonathan Demme), Company Business (1991, Společná hra; r. Nicholas Meyer – V), Stíny a mlha (1991, Shadows and Fog; r. Woody Allen), Základní instinkt (1992, Basic Instinct; r. Paul Verhoeven), RoboCop 3 (1992, RoboCop 3; r. Fred Dekker), Vycházející slunce (1993, Rising Sun; r. Philip Kaufman), The Saint of Fort Washington (1993, Svatý z Fort Washingtonu; r. Tim Hunter – V), Six Degrees of Separation (1993, Šest stupňů odloučení; r. Fred Schepisi – TV), Philadelphia (1993, Philadelphia; r. Jonathan Demme), IQ (1994; r. Fred Schepisi – V), Krvavý příliv (1995, Crimson Tide; r. Tony Scott), Lord of Illusions (1995, Pán kouzel; r. Clive Barker – V), Předtím a potom (1995, Before and After; r. Barbet Schroeder), Operace: Zlomený šíp (1996, Broken Arrow; r. John Woo), Thinner (1996, Zhubni!; r. Tom Holland – V), G. I. Jane (1997, G. I. Jane; r. Ridley Scott), The Real Blonde (1997, Opravdová blondýnka; r. Tom DiCillo – TV), Amistad (1997, Amistad; r. Steven Spielberg), The Postman – Posel budoucnosti (1997, The Postman; r. Kevin Costner), Desert Blue (1998, Voda na poušti; r. Morgan J. Freeman – TV), The Faculty (1998, Fakulta; r. Robert Rodriguez – V), A Civil Action (1998, Žaloba; r. Steven Zaillian), Generálova dcera (1999, The General's Daughter; r. Simon West), Univerzální voják: Zpět v akci (1999, Universal Soldier: The Return; r. Mic Rodgers), Sníh padá na cedry (1999, Snow Falling on Cedars; r. Scott Hicks), Bratříčku, kde jsi? (2000, O Brother, Where Art Thou?; r. Joel Coen), Drsnej Shaft (2000, Shaft; r. John Singleton), Kid (2000, The Kid; r. Jon Turteltaub), The Majestic (2001, Majestic; r. Frank Darabont – V) nebo S1mOne (2001, Simone; r. Andrew Niccol – V). JR

Chappell, John

JOHN CHAPPELL (nar. 9. 3. 1939, Winston-Salem, Severní Karolína), americký herec, zemřel 2. března 2015 ve městě Carthage, Severní Karolína. Poznali jsme ho ve filmech Nickleodeon (1976, Bijásek; r. Peter Bogdanovich – V), 10 (1979, Kus; r. Blake Edwards – TV), Brubaker (1980; r. Stuart Rosenberg) nebo Hard Country (1981; r. David Greene – V). JR

Chutkowski, Ryszard

RYSZARD CHUTKOWSKI (nar. 31. 1. 1933, Lvov), přední polský vedoucí produkce, který se postaral o vznik Kieślowského děl Bez konce (1985, Bez konca), Krátký film o zabíjení (1988, Krótky film o zabijaniu), Krátký film o lásce (1988, Krótki film o miłości), Dvojí život Veroniky (1991, La double vie de Véronique) a Tři barvy: Modrá (1994, Trois couleurs: Bleu), ale také snímku Předtanečník (1977, Wodzirej; r. Feliks Falk), zemřel ve Varšavě 2. března 2015. JR

Bordenová, Lynn

LYNN BORDENOVÁ (vlastním jménem Lynn Freyse, nar. 24. 3. 1937, Detroit, Michigan), americká herečka a bývalá modelka, známá nejvíce z nízkorozpočtového hororu Frogs (1972, Žáby; r. George McCowan – V), zemřela v kalifornském Encinu 3. března 2015. Měla menší role ve snímcích The Days of Wine and Roses (1962, Dny vína a růží; r. Blake Edwards – TV), The Carpetbaggers (1963, Kořistníci; r. Edward Dmytryk – TV), Dolarová manželství (1964, What a Way to Go; r. J. Lee Thompson), Bob & Carol & Ted & Alice (1969, Bob a Carol a Ted a Alice; r. Paul Mazursky – TV), The Great Northfield Minnesota Raid (1972, Velká northfielldská loupež; r. Philip Kaufman – TV), Breezy (1973; r. Clint Eastwood – TV), Dirty Mary Crazy Larry (1974, Špinavá Mary a bláznivý Larry; r. John Hough – TV) nebo St. Ives (1976, Nedokončená novela; r. J. Lee Thompson – TV). JR

Motoi, George

GEORGE MOTOI (nar. 22. 1. 1936, Arman, Dobrudža, dnes Kardam, Dobričská oblast, Bulharsko), oblíbený rumunský herec, zemřel na rakovinu 4. března 2015. Byl viděn ve filmech Katastrofa (1962, Lupeni 29; r. Mircea Dragan), Pohádka o věčném mládí (1968, Tinerete fara batrînete; r. Elisabeta Bostanová), Rozsudek (1970, Itélet; r. Ferenc Kósa), Večírek s překvapením (1971, Serata; r. Malvina Ursianuová), Exploze (1972, Explozia; r. Mircea Dragan), Sedm dnů (1973, Sapte zile; r. Mircea Veroiu), Láska a zrada (1974, Fratii Jderi; r. Mircea Dragan), Přelíčení se odročuje (1976, Instanta amîna pronuntarea; r. Dinu Cocea), Zlatá růže (1982, Trandafirul galben; r. Doru Nastase), Vzpoura podsvětí (1983, Misterele Bucurestilor; r. Doru Nastase), Stříbrná maska (1985, Masca de argint; r. Gheorghe Vitanidis) nebo Bouře v Pacifiku (1985, Furtuna in Pacific; r. Nicu Stan). JR

Costa, Franco

FRANCO COSTA (nar. 14. 8. 1934, Řím, Itálie), italský divadelní, filmový a televizní scénograf a návrhář kostýmů, výtvarník, malíř, kreslíř, grafik, sochař, keramik, kolážista, architekt a módní návrhář, zemřel 5. března 2015 v Římě, Itálie. Jeho výtvarná tvorba byla prezentována ve světových galeriích a na mezinárodních výstavách v USA, Velké Británii, Německu, Francii, Švýcarsku, Dánsku, Nizozemsku, Švédsku a Austrálii. Vytvořil kostýmy a výpravu například k filmům Cuore di mamma (1968, Srdce matky; r. Salvatore Samperi), Sai cosa faceva Stalin alle donne? (1969, Víš, co dělal Stalin ženám?; r. Maurizio Liverani), Strada senza uscita (1969, Cesta bez východiska; r. Gaetano Palmieri), Si può fare molto con sette donne (1971, Se sedmi ženami lze dělat mnoho; r. Fabio Piccioni) nebo Delitto d'autore (1974, Autorský zločin; r. Mario Sabatini). -jš-

Maysles, Albert

ALBERT MAYSLES (nar. 26. 11. 1926, Boston, Massachusetts), legendární dokumentarista a čelný představitel takzvané direct cinema, podlehl 5. března 2015 v New Yorku rakovině slinivky. Byl potomkem židovských emigrantů z východní Evropy. Po studiích psychologie na Bostonské univerzitě působil jako pedagog a v polovině 50. let se začal věnovat filmu společně s mladším bratrem Davidem Mayslesem (1931–1987). Pracovali jako asistenti u hollywoodských snímků a Albert se stal kameramanem ve společnosti průkopníka cinéma vérité Roberta Drewa, kde se naučil používat upravenou kamerovou a zvukovou techniku, umožňující do té doby nevídanou mobilitu a vzájemnou synchronizaci. Oba sourozenci založili v roce 1962 vlastní společnost Maysles Films, v níž natáčeli reklamní spoty (například

IBM, Merrill Lynch) a dokumentární snímky na nejrůznější témata. Většinou spolupracovali s dalšími režiséry na uznávaných dílech jako střm. *What's Happening! The Beatles in the U.S.A.* (TV–1964, Beatles v USA), *Salesman* (1968, Obchodní cestující; spol. r. Charlotte Zwerinová) o metodách podomních prodáváčů biblí, *Gimme Shelter* (1970; spol. r. Charlotte Zwerinová) o proslulém koncertu Rolling Stones v kalifornském Altamontu nebo *Grey Gardens* (1975; spol. r. Ellen Hovdeová, Muffie Meyerová) o tetě a sestřenici Jacqueline Kennedyové, žijících v rozpadajícím se rodinném sídle. Dva z jejich titulů byly pro své kvality zařazeny do Národního filmového registru, spravovaného Kongresovou knihovnou, *Obchodní cestující* (1992) a *Grey Gardens* (2010). Natočili také řadu filmů o umělcích a umění, včetně několika, vytvořených na základě dlouholeté spolupráce se známým konceptuálním umělcem bulharského původu Christem a jeho partnerkou Jeanne-Claude: *Christo's Valley Curtain* (1974, Christova opona; spol. r. Ellen Giffardová), nominovaný na Oscara, *Running Fence* (1977, Běžící ohrada; spol. r. Charlotte Zwerinová), *Islands* (1987, Ostrovy; spol. r. Charlotte Zwerinová), *Christo in Paris* (1990, Christo v Paříži; spol. r. Deborah Dicksonová, Susan Froemkeová) a jiné. Albert Maysles byl v červenci 2004 hostem Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech, kde byla uvedena krátká retrospektiva jeho tvorby. Za své dílo byl mimo jiné vyznamenán Mezinárodní asociací dokumentaristů (IDA; 1994) a Národní medailí umění (2014).

-mim-

Lerner, Danny

DANNY LERNER (nar. 1952, Haifa, Izrael), americký producent zhruba stovky žánrových snímků, podlehl 6. března 2015 v losangeleském Culver City rakovině. Také se pokoušel o režii tituly *Traitor's Heart* (1999, Muž s minulostí – TV), *Shark Zone* (2003, Bílí zabijáci – TV), *Raging Sharks* (2004, Žraloci – V), *Target of Opportunity* (2005, Náhodný cíl – TV), *Finding Rin Tin Tin* (2007, Rin Tin Tin – V), *Shark in Venice* (2008, Žralok v Benátkách – V), *Direct Contact* (2008, Přímý kontakt – V) a *Cool Dog* (2010, Super pes – TV). Teprve na sklonku své dráhy se jako producent podílel na několika větších akčních filmech, například *Barbar Conan* (2011, Conan the Barbarian; r. Marcus Nispel), *Expendables: Postradatelní 2* (2012, The Expendables 2; r. Simon West), *Pád Bílého domu* (2013, Olympus Has Fallen; r. Antoine Fuqua), *Herkules: Zrození legendy* (2013, The Legend of Hercules; r. Renny Harlin) nebo *Expendables: Postradatelní 3* (2014, The Expendables 3; r. Patrick Hughes). Na většině svých děl spolupracoval se starším bratrem, producentem Avim Lernerem, v rámci jeho společností Nu Image a Millennium Films. Nelze jej zaměňovat s izraelským scenáristou a režisérem téhož jména (například film *Kirot*), ani s americkým televizním režisérem a producentem seriálové tvorby Danem Lernerem (mimo jiné *Druhá šance*, *Dr. House*, *Ochrana svědků*).

-mim-

Koberidze, Otar

OTAR KOBERIDZE (nar. 17. 12. 1924, Tbilisi), přední gruzínský herec, scenárista a režisér, zemřel 9. března 2015 v Tbilisi. Hrál mimo jiné ve snímcích *Cizí děti* (1958, Čužije děti; r. Tengiz Abuladze), *Den, na který nezapomenu* (1958, Děň poslednij, děň pervyj; r. Siko Dolidze), *Pro cizí slávu* (1959, Mamljuk; r. David Rondeli), *Prerušená píseň* (1960; r. Nikolaj Sanišvili, František Sádek), *Lovci mořských hub* (1960, Lovci gubok; r. Manos Zacharias), *Šli na východ* (1964, Italiani brava gente; r. Giuseppe De Santis), *Nebezpečná atrakce* (1966, Segodnja novyj atrakcion; r. Naděžda Koševerovová), *Aladinova lampa* (1967, Volšebnaja lampa Aladina; r. Boris Rycarev), *Zlato v Black Hills* (1968, Spur des Falken; r. Gottfried Kolditz), *Červený stan* (1969, Krasnaja palatka; r. Michail Kalatozov), *Večerní soumrak* (1971, Daisi; r. Nikolaj Sanišvili), *Rustam a Suchrab* (1971, Rustam i Suchrab; r. Boris Kimjagarov), *Balada o lásce a zradě* (1976, Skazaniye o Sijavuše; r. Boris Kimjagarov), *Život je krásný* (1979, La vita è bella; r. Grigorij Čuchraj) nebo *Blankytné hory aneb Nepravděpodobný příběh* (1984, Golubyje gory, ili nepravdopodobnaja istoria; r. Eldar Šengelaja).

JR

Landers, Matt

MATT LANDERS (nar. 21. 10. 1952, Utica, stát New York), americký herec, který měl vedlejší role například ve filmech 48 Hrs. (1982, 48 hodin; r. Walter Hill), Flashdance (1983, Flashdance; r. Adrian Lyne), Brewsterovy milióny (1985, Brewster's Millions; r. Walter Hill – TV), Komando (1985, Commando; r. Mark L. Lester), Jumpín Jack Flash (1986; r. Penny Marshall – V), Action Jackson (1988; r. Craig R. Baxley – V), Smrtonosná past (1988, Die Hard; r. John McTiernan), Ricochet (1991, Ricochet; r. Russell Mulcahy), Periskop nahoru a dolů! (1996, Down Periscope; r. David S. Ward), Nowhere Land (1998, Bezpečný úkryt; r. Rupert Hitzig – TV), The Prime Gig (2000, Super kšeft; r. Gregory Mosher – TV) či Edmond (2005, Portrét šílenství; r. Stuart Gordon – V), zemřel na rakovinu 12. března 2015 v Los Angeles.

JR

Melchior, Ib

IB MELCHIOR (nar. 17. 9. 1917, Kodaň), americký scenárista a režisér, který je známý především volnými sci-fi adaptacemi klasických předloh ve filmech Robinson Crusoe on Mars (1964, Robinson Crusoe na Marsu; r. Byron Haskin) podle Daniela Defoea a The Time Travelers (1964, Cestovatelé v čase; + režie – V) podle Wellsová Stroje času, zemřel 14. března 2015 ve West Hollywoodu.

JR

Modica, Robert

ROBERT MODICA (nar. 30. 7. 1931, Far Rockaway, stát New York), americký herec, který měl charakterní role například ve filmech The Rain People (1969, Lidé deště; r. Francis Ford Coppola – TV), Love Story (1970; r. Arthur Hiller – TV), Men of Respect (1991, Muži bez respektu; r. William Reilly – TV) nebo Fast Food Fast Women (2000, Spěchej dál; r. Amos Kollek – TV), zemřel v New Yorku 14. března 2015.

JR

Ercoli, Luciano

LUCIANO ERCOLI (nar. 19. 10. 1929, Řím), italský producent a režisér, zemřel 15. března 2015 v Barceloně, Katalánsko. Z jeho režijní tvorby lze připomenout krimi thriller Troppo rischio per un uomo solo (1973, Zlatý chlapec – TV) a dvě kostýmní historická dramata Il figlio della sepolta viva (1974, Syn zaživa pohřbené + sc. – TV) a Lucrezia giovane (1974, Mladá Lukrécie + sc. – TV). Jako producent působil ve dvojici s Albertem Pugliesem. Jako režisér a scenárista vystupoval někdy pod francouzským pseudonymem André Colbert. Byl manželem španělské herečky Nieves Navarrové, kterou často obsazoval.

-jš-

Elias, Buddy

BUDDY ELIAS (vlastním jménem Bernhard Elias, nar. 2. 6. 1925, Frankfurt nad Mohanem), švýcarský filmový, divadelní a televizní herec, zemřel 16. března 2015 v Basileji. Zahrál si mimo jiné ve snímcích David (1979; r. Peter Lilienthal), The Magician of Lublin (1978, Kouzelník z Lublinu; r. Menahem Golan – V), Kazetová láska (1980, Kassettenliebe; r. Rolf Lyssy), Der Zauberberg, 1982, Kouzelný vrch; r. Hans W. Geissendörffer – TV), Sunshine (1989, Sluneční jas; r. István Szabó – TV) nebo Was nützt die Liebe in Gedanken (2003, Láska v myšlenkách; r. Achim von Borries – TV). Byl bratrancem Anne Frankové.

JR

Tolnay, Miklós

MIKLÓS TOLNAY (nar. 15. 10. 1940, Budapešť), maďarský herec, zemřel 16. března 2015 v Budapešti. Byl viděn v titulech Všichni jsou nevinní? (1961, Mindenki ártatlan?; r. György Palásthy), Rudé rekvie (1976, Vörös rekvie; r. Ferenc Grunwalsky), Dvě ženy (1978, Ök ketten; r. Márta Mészáros), Pohanská madona (1980, A pogány madonna; r. Gyula Mészáros) nebo Csinibaba (1997, Pusinky; r. Péter Tímár – TV).

JR

Grauman, Walter

WALTER GRAUMAN (nar. 17. 3. 1922, Milwaukee, Wisconsin), americký režisér, jenž se uplatnil především v televizi, zemřel 20. března 2015 v Los Angeles. Pro kina natočil pouze čtyři filmy, drama ženy uvězněné ve výtahu *Lady in a Cage* (1964, Dáma v kleci), adaptaci románu Johna O'Hary *A Rage to Live* (1965, Divoká touha po životě) a válečné snímky *I Deal in Danger* (1966, Nebezpečí je mým povoláním) a *The Last Escape* (1970, Poslední útěk – V). V televizi se podílel na řadě seriálů, například na 53 epizodách oblíbeného *Murder, She Wrote* (To je vražda, napsala – TV), ale byl i plodným tvůrcem filmů, z nichž byl znám například *The Memory of Eva Ryker* (TV–1980, Vzpomínky Evy Rykerové – TV), *Pleasure Palace* (TV–1980, Dům splněných přání – TV), *Illusions* (TV–1983, Iluze – TV) a *Who Is Julia?* (TV–1986, Kdo jsi, Julie? – TV). -mim-

Walcott, Gregory

GREGORY WALCOTT (vlastním jménem Bernard Wasdon Mattox, nar. 13. 1. 1928, Wendell, Severní Karolína), americký herec, zemřel 20. března 2015 v losangeleském Canoga Parku. Od menších úloh ve snímcích jako *Battle Cry* (1955, Válečný pokřik; r. Raoul Walsh – V), *Strange Lady in Town* (1955, Doktorka ze Santa Fé; r. Mervyn LeRoy – TV) či *Mister Roberts* (1955, Pan Roberts; r. John Ford, Mervyn LeRoy – TV) se vypracoval k hlavní roli ve filmu *Plan 9 from Outer Space* (1959, Plán 9 z vesmíru; r. Edward D. Wood Jr. – TV) nebo k větším postavám ve snímcích *Prime Cut* (1972, Konec rozkvětu; r. Michael Ritchie – TV), *Joe Kidd* (1972, Joe Kidd; r. John Sturges), *Podivné dědictví* (1972, E poi lo chiamarono il magnifico; r. E. B. Clucher), *The Last American Hero* (1973, Poslední americký hrdina; r. Lamont Johnson – TV), *The Sugarland Express* (1974, Sugarlandský expres; r. Steven Spielberg – TV), *Thunderbolt and Lightfoot* (1974, Thunderbolt a Lightfoot; r. Michael Cimino – V), *The Eiger Sanction* (1975, Vražda na Eigeru; r. Clint Eastwood – V), *Midway* (1976, Bitva o Midway; r. Jack Smight – TV), *Every Which Way But Loose* (1978, Nikdy neprohrát; r. James Fargo – V), *Norma Rae* (1979; r. Martin Ritt – TV) a *Ed Wood* (1994, Ed Wood; r. Tim Burton). JR

Watsonová, Alberta

ALBERTA WATSONOVÁ (nar. 6. 3. 1955, Toronto), kanadská herečka, zemřela na rakovinu 21. března 2015 v Torontu. Výrazné role dostala mimo jiné ve filmech *The Soldier* (1982, Voják; r. James Glickenhaus – V), *The Keep* (1983, Pevnost; r. Michael Mann – TV), *The Hitman* (1991, Hitman 3; r. Aaron Norris – TV), *Zebrahead* (1992, Barva lásky; r. Anthony Drazan – V), *Hackers* (1995, Nebezpečná síť; r. Iain Softley – V), *The Sweet Thereafter* (1997, Sladké zítřky; r. Atom Egoyan – TV), *Seeds of Doubt* (1998, Sémě pochybnosti; r. Peter Foldy – TV), *Hedwig and the Angry Inch* (2000; r. John Cameron Mitchell – V), *Tart* (2000, Drsná škola; r. Christina Wayneová – V), *Chasing Cain* (2001, Kainovo pronásledování: Přísahe; r. Jerry Ciccoritti – TV), *Princ a já* (2004, *The Prince & Me*; r. Martha Coolidgeová), *Irish Eyes* (2004, Pokrevní msta; r. Daniel McCarthy – TV), *Away from Her* (2006, Daleko od ní; r. Sarah Polleyová – V), *The Lookout* (2006, Komplic; r. Scott Frank – TV) nebo *Helen* (2009, Helena; r. Sandra Nettelbecková – TV). JR

Pišťánek, Peter

PETER PIŠŤÁNEK (nar. 28. 4. 1960, Devínska Nová Ves, Bratislava – zem. 22. 3. 2015, Bratislava, sebevražda po předávkování léky), známý slovenský spisovatel, který studoval dramaturgii a scenáristiku na VŠMU v Bratislavě. Byl spoluzakladatelem kultovní kapely Devínska Nová Vec, vystřídal řadu zaměstnání (mimo jiné v reklamní a novinářské branži) a působil i jako překladatel. Hned jeho první román *Rivers of Babylon* (1991), rozšířený později o dva další díly, se stal předlohou pro stejnojmenný snímek. Námět a scénář filmu *Jak jsme hráli čaru* zpracoval do knihy *Rukojemník – Lokomotivy v daždi* (2014). – *Filmografie*: *Rivers of Babylon* (1998; r. Vladimír Balco; nám.), hořká komedie z období normalizace podle stejnojmenné novely *Muzika* (2007; r. Juraj Nvota; nám., spol. sc.), rodinná retrokomedie z období roku 1968 *Jak jsme hráli čaru* (2014; r. Juraj Nvota; spol. nám., spol. sc., herec). -švr-

Macelloniová, Carla

CARLA MACELLONIOVÁ (nar. 17. 2. 1937, Milán, Lombardie), italská herečka a rozhlasová moderátorka a recitátorka, zemřela 23. března 2015 v Římě. V italském i mezinárodním kontextu je nejznámější rolí v romantické komedii Anna di Brooklyn (1958, Anna z Brooklynu; r. Carlo Lastricati) v režijní supervizi Vittoria De Sicy. Pracovala zejména pro televizi a rozhlas, kde se věnovala také zábavným programům a zdramatizovaným a recitačním pořadům. -jš-

Baldi, Gian Vittorio

GIAN VITTORIO BALDI (nar. 30. 10. 1930, Lugo, Emilia-Romagna), italský režisér, scenárista a producent, filmový teoretik, univerzitní pedagog a kulturní aktivista, zemřel 23. března 2015 ve Faenze, Emilia-Romagna. Od roku 1949 natáčel krátkometrážní dokumenty ve stylu cinema-verité, které reflektovaly sociální, kulturní a ekonomické problémy poválečné Itálie. V hrané tvorbě se zaměřoval na sociální a existenciální obraz italské společnosti, kde často kombinoval formální postupy dokumentárního a hraného filmu. V roce 1965 založil společnost IDI Cinematografica, jež produkovala filmy známých italských a evropských filmařů (Pier Paolo Pasolini, Jean-Luc Godard, Robert Bresson). Působil jako pedagog na filozofické fakultě univerzity v Boloni, kde přednášel o filmu. Na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách byly oceněny Zlatým lvem jeho krátké dokumenty Il pianto delle zitelle (1958, Nářek svobodných dívek + sc.) a La casa delle vedove (1960, Dům vdov + sc.), jenž byl nominován také na Oscara. V letech 1969–1978 byl manželem herečky Machy Mérilové (nar. 1940). Z jeho režisérské tvorby lze připomenout snímky: epizoda Zkouška lásky (La prova d'amore + sc.) z povídkového filmu Italky a láska (1961, Le Italiane e l'amore), celovečerní hraný debut Luciano, una vita bruciata (1962, Luciano, vyhořelý život + spol. sc.), existenciální drama Fuoco! (1968, Pal! + sc., prod.), psychologické drama z druhé světové války o trojici fanatických fašistů, kteří se dopouštějí násilí na zajatých obyvatelích městečka, Poslední den školy před vánočními prázdninami (1975, L'ultimo giorno di scuola prima delle vacanze di Natale; + sc., prod., střih, výprava, kostýmy) nebo sociální drama z války v Sarajevu na počátku 90. let Il temporale (1999, Bouře; + sc.). -jš-

Nagy, Ivan

IVAN NAGY (nar. 23. 1. 1938, Budapešť), fotograf a režisér, který během maďarského povstání uprchl do Spojených států, zemřel 23. března 2015 v Kalifornii. Jako fotograf získal v roce 1971 Grammy za nejlepší obal hudebního alba (Indianola Mississippi Seeds od B. B. Kinga) a pak se snažil prosadit jako režisér. Po neúspěchu svého třetího snímku, kriminálního dramatu z newyorského prostředí Deadly Hero (1976, Smrtící hrdina) se věnoval televizní tvorbě, z níž byl viděn například ve filmech Mind over Murder (TV–1979, Vrah je v mé mysli – TV), Once Upon a Spy (TV–1980, Špiónem na pár dní – TV), Jane Doe (TV–1983, Vrah se nikdy nemýlí – TV) či A Touch of Scandal (TV–1984, Hrozba skandálu – TV). Jeho kariéru ukončily problémy se zákonem. Byl odsouzen za nelegální sázky a jako bývalý přítel hollywoodské madam Heidi Fleissové byl zapleten do známého skandálu s luxusními prostitutkami. V 70. letech byla jeho manželkou herečka čínského původu Irene Tsuová. -mim-

Garrani, Ivo

IVO GARRANI (nar. 6. 2. 1924, Introdacqua, Abruzzo), italský herec, zemřel 25. března 2015 v Římě. Hrál v literárních adaptacích, výpravných kostýmních a historických velkofilmech, ve válečných eposech, ale také v psychologických, sociálních, politických a existenciálních dramatech. Vystupoval mimo jiné i ve filmech východoevropských režisérů. – *Filmografie:* (neúplná, herec není-li uvedeno jinak) Generál della Rovere (1959, Il generale della Rovere; r. Roberto Rossellini), Adua a její družky (1960, Adua e le compagne; r. Antonio Pietrangeli), Nejkratší den (1963, Il giorno più corto; r. Sergio Corbucci), Gepard (1963, Il gattopardo; r. Luchino Visconti), Casanova 70 (1965, Casanova '70; r. Mario Monicelli), Osvobození I: Ohnivá duha (1967, Osvoboždění I: Ogněnnaja duga; r. Jurij Ozerov), Osvobození II: Průlom (1968, Osvoboždenije II: Proryv; r. Jurij Ozerov), Zbojníková milénka (1968, L'amante di

Gramigna; r. Carlo Lizzani), Osvobození III: Směr hlavního úderu (1969, Osvoboždenije III: Napravljenje Glavnovo udara; r. Jurij Ozerov), Osvobození IV: Bitva o Berlín (1970, Osvoboždenije IV: Bitva za Berlin; r. Jurij Ozerov), Waterloo (1970, Waterloo; r. Sergej Bondarčuk), Osvobození V: Poslední úder (1971, Osvoboždenije V: Poslednij štrum; r. Jurij Ozerov). Jeho syn Toni Garrani (nar. 1951) je televizním hercem.

-jš-

Robsahm, Fred

FRED ROBSAHM (vlastním jménem Frederik Otto Robsahm, nar. 29. 6. 1943, Oslo), norský herec, působící převážně v Itálii, zemřel 26. března 2015 v norském Lillesandu, Aust-Agder). Objevil se například filmech Barbarella (1968, Barbarella; r. Roger Vadim), Sepolta viva (1973, Pohřbená zaživa; r. Aldo Lado), Il figlio della sepolta viva (1974, Syn zaživa pohřbené; r. Luciano Ercoli – TV), Lucrezia giovane (1974, Mladá Lukrécie; r. Luciano Ercoli – TV), Carambola (1974, Karambol; r. Ferdinando Baldi – TV).

-jš-

Battaglia, Rik

RIK BATTAGLIA (vlastním jménem Caterino Bertaglia, nar. 18. 2. 1927, Corbola, Benátsko), italský herec, zemřel 27. března 2015 v Corbole na selhání srdce. Byl známý zejména ze spaghetti westernů a z mayovek. Z jeho filmografie lze připomenout tituly Nejkratší den (1963, Il giorno più corto; r. Sergio Corbucci), Old Shatterhand (1964, Old Shatterhand; r. Hugo Fregonese), Žut (1964, Der Schut; r. Robert Siodmak), Vinnetou – Poslední výstřel (1965, Winnetou 3. Teil; r. Harald Reinl), Poklad Aztéků (1965, Der Schatz der Azteken; r. Robert Siodmak), Pyramida boha slunce (1965, Die Pyramide des Sonnengottes; r. Robert Siodmak), Poklad Inků (1966, Das Vermächtnis des Inka; r. Georg Marischka), Winnetou und sein Freund Old Firehand (1966, Old Firehand; r. Alfred Vohrer – TV), Winnetou und Shatterhand im Tal der Toten (1968, Vinnetou a Old Shatterhand v Údolí smrti; r. Harald Reinl – TV), Giù la testa (1971, Kapsy plné dynamitu; r. Sergio Leone – TV), Dům na konci světa (1972, La grande scofra nera; r. Filippo Ottoni), Ostrov pokladů (1972, Treasure Island/L'isola del tesoro; r. John Hough), Hlas divočiny (1972, Call of the Wild; r. Ken Annakin), Tajuplný ostrov (1973, La isla misteriosa; r. Juan Antonio Bardem, Henri Colpi), Bílý tesák (1973, Zanna bianca; r. Lucio Fulci), Návrat Bílého tesáka (1974, Il ritorno di Zanna bianca; r. Lucio Fulci), Železný šéf (1977, Il prefetto di ferro; r. Pasquale Squitieri).

-jš-

Porubjak, Martin

MARTIN PORUBJAK (nar. 18. 5. 1944, Bratislava – zem. 27. 3. 2015, Brno), slovenský divadelník, teatrolog a pedagog, vystudoval Divadelní fakultu VŠMU v Bratislavě, kde později (od roku 2005) také učil a stal se profesorem. Působil zejména jako dramaturg v různých divadlech; v letech 1990–2010 byl dramaturgem Slovenského národního divadla v Bratislavě). Napsal několik divadelních her a na divadle rovněž režíroval, mimo jiné i v České republice. Pracoval také v různých vědeckých institucích. V listopadu 1989 byl spoluzakladatelem Veřejnosti proti násilí (VPN) a v letech 1991–1992 byl prvním místopředsedou vlády Slovenska. – *Filmografie*: Dovidenia v pekle, priatelia! (1970/1990; r. Juraj Jakubisko; spol. dialogy), Mahuliena, zlatá panna (1986; r. Miloslav Luther; spol. nám., spol. sc.), Útěk do Budína (2002; r. Miloslav Luther; spol. sc.).

-švr-

Wang, George

GEORGE WANG (vlastním jménem Yie Wang, nar. 12. 11. 1926, Tan-tung, Liao-ning, Čína), čínský filmový herec a producent činný převážně v Itálii, zemřel 27. března 2015 v tchajwanském Tchaj-peji na srdeční selhání. Hrál zejména v italských westernech, v akčních, dobrodružných, historických a kostýmních snímcích, ale také ve společensky a politicky angažovaných filmech. Objevil se mimo jiné ve filmech I Mongoli (1961, Mongolové; r. André De Toth), 55 Days at Peking (1963, 55 dní v Pekingu; r. Nicholas Ray – V), I pirati della Malesia (1964, Dobrodružství v Malajsii; r. Umberto Lenzi – TV), La decima vittima (1965, Desátá oběť; r. Elio Petri), Delito quasi perfetto (1966, Téměř dokonalý zločin; r. Mario Camerini –

TV), Roma bene (1971, Římská smetánka; r. Carlo Lizzani), La tecnica e il rito (1971, Technika a obřad; r. Miklós Jancsó), Anche gli angeli mangiano fagioli (1973, Také andělé jedí fazole; r. Enzo Barboni – TV), Milarepa (1973; r. Liliana Cavaniová) nebo Tentokrát zbohatneme (1974, Questa volta ti faccio ricco!; r. Gianfranco Parolini). Jeho syn Don Wong (nar. 1945) byl také hercem. -jš-

Merrick, Monte

MONTE MERRICK (nar. 6. 10. 1949, Portland, stát Oregon), americký filmový a televizní scenárista a producent, podle jehož předloh vznikly snímky jako Memphiská kráska (1990, Memphis Belle; r. Michael Caton-Jones) nebo 8 Seconds (1994, 8 vteřin; r. John G. Avildsen – TV), zemřel na rakovinu v Santa Monice 28. března 2015. JR

Ondříček, Miroslav

MIROSLAV ONDŘÍČEK (nar. 4. 11. 1934, Praha – zem. 28. března 2015, Praha) pocházel z žižkovské živnostnické rodiny (matka vlastnila malé dámské kloboučnictví a otec s dědečkem měli holičství). Z kádrových důvodů nemohl studovat zamýšlenou obchodní akademii a nastoupil jako pomocný dělník do výroby. Vyučil se filmovým laborantem v barrandovských laboratořích (1950–1953) a později absolvoval večerní školu filmové tvorby při FAMU (1957–1959). Už během učení asistoval při natáčení zpravodajských snímků, v letech 1953–1956 působil jako asistent kamery Studia zpravodajských a dokumentárních filmů, kde mimo jiné spolupracoval na natáčení sportovních přenosů pro ČST. V roce 1956 přešel do Filmového studia Barrandov a postupně pracoval jako asistent kamery a druhý kameraman celovečerních filmů, snímáných Janem Čuříkem, Jaroslavem Tuzarem a Jaroslavem Kučerou. Samostatně debutoval diptychem Konkurs, s jehož režisérem Milošem Formanem si porozuměl natolik, že se stal jeho téměř výhradním kameramanem i po jeho odchodu do USA. Spolupracoval ovšem i s dalšími českými režiséry jak z nové vlny (Ivan Passer, Jan Němec, Jaroslav Papoušek) tak mimo ni (Zdeněk Podskalský, Jiří Krejčík, Otakar Vávra, Ota Koval, Štěpán Skalský). Během natáčení Lásek jedné plavovlásky se seznámil s Lindsayem Andersonem, s nímž pak natočil střm. film Bílý autobus, čímž se mu otevřela cesta k práci v zahraničí. Slibně se rozvíjející aktivitu přerušil normalizační zákaz tvorby v cizině; později se přidružily i zdravotní problémy a vážný pracovní úraz (způsobený pyrotechnikou) při realizaci Vávrova Temného slunce. Navzdory nepřízní okolností mohl od konce 70. let v mezinárodní kariéře pokračovat. Někteří američtí filmaři (George Roy Hill, Robert Mandel či Penny Marshall) využívali Ondříčkovy schopnosti a kvality i opakovaně. Od západoněmeckého filmu Leopolda Laholy Pražská legenda se příležitostně věnoval i práci televizní, viz například recitál Hany Hegerové „Co nikdy nepochopím...“ (1968; r. Ján Roháč), pořad Pět písní Zory Kolínské (1968; r. Ján Roháč), záznamy hudebních děl Slovácká suita (1976) a Antonín Dvořák: Symfonie č. 9 e-moll, op. 95 Z Nového světa (1977). K dominantním vlastnostem, jež Ondříčka řadilo mezi světovou kameramanskou elitu, patřilo pronikavé vidění souvislostí, smysl pro emotivní obrazové vyjadřování jednotlivých scén a motivů, mimořádný cit pro barvu a atmosféru a v neposlední řadě i vytržený vkus. Kromě dvou nominací na Oscara (Ragtime, Amadeus) získal Cenu BAFTA (Amadeus). Jeho kameramanské mistrovství mu vyneslo i mnohá ocenění za celoživotní tvorbu: Český lev (2000), Mezinárodní cena Americké asociace kameramanů ASC (2004), Křišťálový glóbus na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech (2004), Cena za celoživotní dílo Asociace českých kameramanů (2005), státní vyznamenání Medaile Za zásluhy v oblasti kultury a umění (2006), Zvláštní cena na Mezinárodním filmovém festivalu Camerimage v Lodži (2007), Zlatá kamera na Mezinárodním filmovém festivalu Art Film v Trenčianských Teplicích/Trenčíně (2008) a Cena Vladislava Vančury (2009). Byl prezidentem České filmové a televizní akademie a patronem Filmové akademie Miroslava Ondříčka v Písku (škola nese jeho jméno od roku 2005). Aktivně působil ve vedení fotbalového klubu Slavia Praha. Kameramanův profil zachycují krátké a středometrážní dokumenty Miroslav Ondříček pohledem Ivana Vojnára (TV–1993) z cyklu GEN, Povolání: kameraman (TV–1994; r. Miloslav Šmídmajer), Portrét Miroslava Ondříčka

(2006; r. Jan Foukal) a Miroslav Ondříček (2008; r. Martin Šulík) z cyklu Zlatá šedesátá. Spolu se Miloslavem Šmídmajerem, který mu věnoval monografii Miroslav Ondříček (Český filmový ústav, Praha 1990), napsal Ondříček memoárovou knihu Tudy jenom procházíme (XYZ, Praha 2011). Jeho synem je filmový a divadelní režisér a producent David Ondříček (nar. 1969). – *Filmografie: (asistent kamery)* Váhavý střelec (1956; r. Ivo Toman), Snadný život (1957; r. Miloš Makovec), Zde jsou lvi (1958; r. Václav Krška), Dnes naposled (1958; r. Martin Frič), Cesta zpátky (1958; r. Václav Krška), Holubice (1960; r. František Vlášil), Kouzelný den (1960; r. Jan Valášek), střm. f. Deštivý den (1962; r. Jiří Bělka); (*II. kameraman*) Konec jasnovidce (1957; r. Ján Roháč, Vladimír Svitáček), Králíci ve vysoké trávě (1961; r. Václav Gajer), kr. f. Střevíčky (1961; r. Miroslav Ondráček), Až přijde kocour (1963; r. Vojtěch Jasný), Křik (1963; r. Jaromil Jireš), Démanty noci (1964; r. Jan Němec), kr. f. Fádní odpoledne (1964; r. Ivan Passer), všechny povídky z pásma Perličky na dně (1965); (*kamera, není-li uvedeno jinak*) střm. filmy Kdyby ty muziky nebyly (1963; r. Miloš Forman a Konkurs (1963; r. Miloš Forman), uvedené v distribuci společně pod názvem druhého z nich, Lásky jedné plavovlásky (1965; r. Miloš Forman), Intimní osvětlení (1965; r. Ivan Passer; spol. kam.), Mučedníci lásky (1966; r. Jan Němec), střm. f. The White Bus (1967, Bílý autobus; r. Lindsay Anderson – TV), Hoří, má panenko (1967; r. Miloš Forman), Prag Legende (TV–1967, Pražská legenda; r. Leopold Lahola), Kdyby... (1968, If...; r. Lindsay Anderson), Tělo Diany/Le corps de Diane (1969; r. Jean-Louis Richard), Taking Off (1971, Taking Off; r. Miloš Forman), Slaughterhouse-Five (1972, Játka č. 5; r. George Roy Hill – TV), Homolka a tobolka (1972; r. Jaroslav Papoušek), O Lucky Man! (1973, Šťastný to muž; r. Lindsay Anderson – TV), Televize v Bublicích aneb Bublice v televizi (1974; r. Jaroslav Papoušek), Drahé tety a já (1974; r. Zdeněk Podskalský), Dvojí svět hotelu Pacifik/Zaklęte rewiry (1975; r. Janusz Majewski), Hřiště (1975; r. Štěpán Skalský), Konečně si rozumíme (1976; r. Jaroslav Papoušek), Jakub (1976; r. Ota Koval), Příběh lásky a cti (1977; r. Otakar Vávra), Nechci nic slyšet (1978; r. Ota Koval), Božská Ema (1979; r. Jiří Krejčík), Vlasy (1979, Hair; r. Miloš Forman), Temné slunce (1980; r. Otakar Vávra), Ragtime (1981; r. Miloš Forman – V), Svět podle Garpa (1982, The World According to Garp; r. George Roy Hill – V), Silkwoodová (1983, Silkwood; r. Mike Nichols), Amadeus (1984, Amadeus; r. Miloš Forman), Heaven Help Us (1984, Seminaristé; r. Michael Dinner – TV), Smrtící triky (1985, F/X; r. Robert Mandel), dok. Vzdálená harmonie (1987, Distant Harmony; r. DeWitt Sage), Big Shots (1987, Frajeři; r. Robert Mandel), Blázinec (1988, Funny Farm; r. George Roy Hill – V), Valmont (1989, Valmont; r. Miloš Forman), Čas probuzení (1990, Awakenings; r. Penny Marshalllová), Velké vítězství (1992, A League of Their Own; r. Penny Marshalllová), Let It Be Me (1995, Kéž bych to byl já; r. Eleanor Bergsteinová – TV), Kazatelova žena (1996, The Preacher's Wife; r. Penny Marshalllová – V), Riding in Cars with Boys (2001, Kluci v mém životě; r. Penny Marshalllová – V). -fik-

Saks, Gene

GENE SAKS (vlastním jménem Jean Michael Saks, nar. 8. 11. 1921, New York – zem. 28. 3. 2015, East Hampton, Long Island, New York, na zápal plic) pocházel z židovské rodiny a vyrůstal v newjerseyském Hackensacku, kde jeho otec vlastnil obchod s dámskou obuví. Absolvoval Cornellovu univerzitu a za druhé světové války narukoval k námořnictvu (zúčastnil se mimo jiné vylovení v Normandii). Po demobilizaci studoval herectví u Erwina Piscatora na Nové škole pro sociální výzkum a také v Actors' Studiu. Pomáhal založit divadelní družstvo v Cherry Lane Theatre a účinkoval v řadě mimobroadwayských inscenací a televizních antologií. Měl také vedlejší role na Broadwayi, z nichž nejznámější je náladová televizní hvězda Leo Herman v komedii Herba Gardnera Tisíc klaunů, již si později zopakoval i ve filmové verzi. V roce 1963 přešel k divadelní režii a stal se specialistou na poli muzikálu (Mame, Half a Sixpence; I Love My Wife – Cena Tony 1977) a komedie (například Příští rok ve stejnou dobu – nominace na Tony 1975). Zejména byl předním inscenátorem her Neila Simona: Apartmá v Kalifornii, Vzpomínky na Brighton Beach (Cena Tony 1983), Biloxi blues (Cena Tony 1985), Rozladěné dueto (revival Podivného páru), Směr Broadway, Ztracen v Yonkersu (nominace na Tony 1991), Řeči, Jakeovy ženy. Stejně tvůrčí preference měl také

jako filmový režisér. Vedle přepisů čtyř Simonových komedií (nominace na Cenu DGA za Podivný pár) čerpal ještě z jevištních předloh dalších tvůrců. Občas se vracel k herectví. Kromě pohostinského vystoupení v populárním seriálu Law & Order (Právo a pořádek – TV) ztělesnil například Einsteinova přítele Podolského v romantické komedii IQ nebo otce titulní postavy v Allenově snímku Pozor na Harryho! Po rozvodu s herečkou Beou Arthurovou (1950–1978), s níž vychoval dva adoptivní syny, se oženil s dcerou známého scenáristy Keren Ettlingerovou (1980–2015), s níž měl dceru. Oba synové působí v showbyznysu, Matthew Saks (nar. 1961) jako herec a Daniel Saks (nar. 1964) jako televizní výtvarník dekorací. – *Filmografie: (herec)* Reunion in Vienna (TV–1955, Setkání ve Vídni; r. Vincent J. Donehue), The Dybbuk (TV–1960; r. Sidney Lumet), A Thousand Clowns (1965, Tisíc klaunů; r. Fred Coe – TV), Zajatec 2. avenue (1975, The Prisoner of Second Avenue; r. Melvin Frank), The One and Only (1977, Ten jediný; r. Carl Reiner), Lovesick (1983, Nemocný láskou; r. Marshall Brickman – TV), The Goodbye People (1984, Sbohem, lidi; r. Herb Gardner), The Good Policeman (TV–1991, Drsnej polda; r. Peter Werner – V), Nobody's Fool (1994, Nejsem blázen; r. Robert Benton – TV), I. Q. (1994, IQ; r. Fred Schepisi – V), On Seventh Avenue (TV–1996, Na Sedmé avenue; r. Jeff Bleckner), Pozor na Harryho! (1997, Deconstructing Harry; r. Woody Allen); *(režie)* přepis Simonovy komedie o novomanželských trampotách s malým podkrovním bytem Bosé nohy v parku (1967, Barefoot in the Park) s Jane Fondovou a Robertem Redfordem, další Simonova veselohra o soužití dvou rozvedených mužů The Odd Couple (1968, Podivný pár – TV) s Jackem Lemmonem a Walterem Matthauem, romantická komedie o záletném zubaři a jeho asistentce Kaktusový květ (1969, Cactus Flower) s Walterem Matthauem a Ingrid Bergmanovou, adaptace Simonovy komedie o spořádaném manželovi, jenž se na stará kolena pokouší o nevěru, Last of the Red Hot Lovers (1972, Poslední z vášnivých milovníků – TV) s Alanem Arkinem, filmová verze úspěšného jevištního muzikálu Mame (1974) s Lucille Ballovou v titulní úloze, adaptace první části Simonovy částečně autobiografické trilogie Brighton Beach Memoirs (1986, Vzpomínky z Brighton Beach), přepis romantické komedie Françoise Billetdoux ve scenáristické úpravě Ronalda Harwooda Cin cin (1991) s Julií Andrewsovou a Marcellem Mastroiannim, nový přepis muzikálu ze 60. let o presleyovské hudební hvězdě Bye Bye Birdie (TV–1995). -mim-

Dietl, Helmut

HELMUT DIETL (nar. 22. 6. 1944, Bad Wiessee, Bavorsko), německý režisér, scenárista, producent a herec, zemřel v Mnichově na rakovinu plic 30. března 2015. Jeho nejúspěšnější komedie Schtonk! (1992; + sc., prod.) byla nominována na Oscara a na Zlatý glóbus za nejlepší cizojazyčný film. Natočil dále mimo jiné snímky Rossini (1997; + sc., prod.), Late Show (1997; + sc., prod.) a Zettl (2012; + sc., prod.). Jeho druhou manželkou byla v letech 1976–1983 herečka Barbara Valentinová (1940–2002). JR

Z'Dar, Robert

ROBERT Z'DAR (vlastním jménem Robert James Zdarsky, nar. 3. 6. 1950, Chicago, Illinois), americký herec a producent, zemřel ve floridské Pensacole na srdeční zástavu 30. března 2015. Z jeho velmi obsáhlé filmografie, v níž vesměs v nízkorozpočtových snímcích často představoval různé zlosyny, lze zmínit alespoň tituly Cherry 2000 (1986; r. Steve DeJarnatt – TV), Maniac Cop (1988; r. William Lustig – TV), Tango & Cash (1989, Tango & Cash; r. Andrei Konchalovsky), Maniac Cop 2 (1990, Maniac Cop 2; r. William Lustig), A Gnome Named Gnorm (1990, Svět naruby; r. Stan Winston – V), Beastmaster 2: Through the Portal of Time (1991, Pán šelem II: Branou času; r. Sylvio Tabet – TV), Mobsters (1991, Gangsteři; r. Michael Karbelnikoff – V), The Legend of Wolf Mountain (1992, Legenda o vlčích horách; r. Craig Clyde – TV), Maniac Cop 3: Badge of Silence (1993, Maniac Cop III – Odznak mlčení; r. William Lustig – TV), Enter the Blood Ring (1995, V krvavém ringu; r. Tom Oliver – V) nebo Stormy Nights (1996, Bouřlivé noci; r. Alberto Vidor – V). JR

Walker, Robert

ROBERT WALKER (nar. 1961, Toronto), kanadský animátor a režisér, který měl nominaci na Oscara v kategorii animovaných filmů za režijní debut Medvědí bratři (2003, Brother Bear; spol. režie Aaron Blaise), zemřel 1. dubna 2015 v Kalifornii na infarkt. Od konce 80. let pracoval pro Disneyho studio a v různých funkcích (převážně supervize layoutu) se podílel na známých snímcích Kráska a zvíře (1991, Beauty and the Beast; r. Gary Trousdale, Kirk Wise), Aladin (1992, Aladdin; r. John Musker, Ron Clements), Lví král (1994, The Lion King; r. Roger Allers, Rob Minkoff), Legenda o Mulan (1998, Mulan; r. Barry Cook, Tony Bancroft) a Lilo & Stitch (2002, Lilo & Stitch; r. Chris Sanders, Dean DeBlois). -mim-

Cassell, Wally

WALLY CASSELL (vlastním jménem Oswaldo Castellano, nar. 3. 3. 1912, Agrigento, Sicílie), americký herec italského původu, který měl vedle častého účinkování v televizi řadu drobných úloh v hollywoodských filmech jako Třicet vteřin nad Tokiem (1944, Thirty Seconds over Tokyo; r. Mervyn LeRoy), O Velkou cenu (1944, National Velvet; r. Clarence Brown), The Clock (1945, Hodiny; r. Vincente Minnelli – TV), The Story of G. I. Joe (1945, Příběh pěšáka; r. William Wellman), The Postman Always Rings Twice (1946, Pošťák vždycky zvoní dvakrát; r. Tay Garnett – TV), White Heat (1949, Bílý žár; r. Raoul Walsh – TV) nebo Sands of Iwo Jima (1949, V pískách Iwo Šimy; r. Allan Dwan – TV), zemřel 2. dubna 2015 v kalifornském Palm Desert. V 60. letech zanechal herectví a úspěšně se věnoval podnikání. -mim-

de Oliveira, Manoel

MANOEL DE OLIVEIRA (vlastním jménem Manoel Cândido Pinto de Oliveira, nar. 10. 12. 1908, Porto, Portugalsko – zem. 2. 4. 2015, Porto, na selhání srdce) pocházel z bohaté průmyslnické rodiny. V mládí získal reputaci jako sportovec (atletika, automobilové závody). V roce 1928 docházel do herecké školy Rina Lupa v Portu. O rok později si koupil 35mm kameru a začal natáčet dokumenty. Je nejvýznamnějším portugalským režisérem; působil již v němém éře a od roku 2001 byl nejstarším aktivním režisérem na světě. Nejprve pracoval za velkých obtíží a ve vlastní produkci; v krátkých poetických snímcích (například Práce na řece Douro) hledal paralely mezi přírodními jevy a lidskou činností. V hraném filmu debutoval neorealisticky laděným příběhem nevinné lásky dvou dětí Aniki Bóbó (1942). Po čtrnáctileté přestávce, kdy se věnoval hlavně rodinným firmám z oblasti vinařství a textilního průmyslu, se vrátil k dokumentárnímu filmu a postupně dospěl k osobitě koncepti statického ztvárňování reality namísto její dramatizace. V letech 1972–1981 se soustředil na vrcholnou hranou tetralogii zklamaných lásek (Minulost a přítomnost, Benilde čili Panenská matka, Zhoubná láska, Francisca). Téma nenaplněné lásky zůstalo jeho ústředním motivem i nadále. Na většině svých filmů se podílel také jako scenárista a střihač, výjimečně jako kameraman a zvukař, příležitostně také hrál. Kromě cen za konkrétní filmy získal řadu ocenění za celoživotní dílo: Cena Vittoria De Sicy (1982, 1994), Cena Akiry Kurosawy (1994), Zvláštní Grand Prix na Mezinárodním filmovém festivalu v Montrealu (1998), Cena Roberta Bressona (2001), Cena FIAF (2002), Cena za celoživotní tvorbu na Camerimage (2004), Zlatý lev na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách (2004), Cena za celoživotní dílo na Mezinárodním filmovém festivalu v Chicagu (2005), Cena za přínos světové kinematografii na Mezinárodním festivale dokumentárních filmů v Jihlavě (2006, již osobně převzal), Čestná cena Evropských filmových cen (2007), Čestná Zlatá palma na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes 2008, Zlatý glóbus (2009), francouzský Řád čestné legie (2014). V české distribuci bylo však uváděno jen zřídka. Nejrozsáhlejší přehlídka jeho tvorby byla uvedena v Ponrepu, promítací síni Národního filmového archivu, v listopadu 2002. A dále byly uvedeny jeho retrospektiva na Mezinárodním festivale dokumentárních filmů v Jihlavě 2006 a jeho filmy se uváděly v rámci sekce o portugalské kinematografii na Letní filmové škole v Uherském Hradišti 2013. Oliveira měl své oblíbené herecké představitele, mezi něž patřili herci Luís Miguel Cintra a Leonor Silveiraová, často však spolupracuje také se zahraničními hvězdami (Michel Piccoli, Marcello Mastroianni, Catherine Deneuveová, John Malkovich). Je

autorem divadelní hry *De Profundis*, kterou sám produkoval v Itálii v roce 1987. Jeho vnuk Ricardo Tropa je hercem, který se objevoval také v jeho filmech. O Oliveirovi byl mimo jiné natočen dok. *Cinéaste de notre temps: Oliveira, l'architecte* (1993, Filmař dneška: Oliveira, architekt; r. Paulo Rocha) nebo kr. dok. *101: Manoel de Oliveira as Seen by Luis Miñarro* (2012, *101: Manoel de Oliveira očima Luise Miñarra*). – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* *Fátima milagrosa* (1928, Zázračný osud; r. Rino Lupo; herec), kr. dok. *Douro, faina fluvial* (1931, Práce na řece Douro), kr. f. *Estátuas de Lisboa* (1932, Lisabonské pomníky; + sc., kam.), *A canção de Lisboa* (1933, Lisabonská píseň; r. José Cottinelli Telmo; herec), kr. filmy *Miramar, praia das rosas* (1938, Pláž růží), *Já se fabricam automóveis em Portugal* (1938, V Portugalsku se už vyrábějí automobily) a *Famalição* (1941, Slavná lekce; + střih), hraný debut *Aniki Bóbo* (1942; + sc., střih), považovaný za předchůdce neorealismu, kr. dok. *O pintor e a cidade* (1956, Malíř a město; + kam., střih, zvuk, prod.), kr. dok. *O coração* (1958, Srdce; + sc., kam.), symbolická freska o vzniku chleba *O pão* (1959, Chléb; + kam., střih, zvuk, prod.), pašijové mystérium v podání portugalských venkovanů *O acto da primavera* (1963, Rituál jara; + sc., kam., střih, zvuk, prod.), kr. podobenství o obtížnosti porozumění mezi lidmi *A caça* (1964, Lov; + sc., kam., střih, zvuk, prod.), kr. f. navazující na téma lidové tvořivosti z Rituálu jara *As pinturas de meu irmão Júlio* (1965, Obrazy mého bratra Júlia; + kam., střih, zvuk, prod.), kr. dok. *Villa Verdinho – Uma aldeia transmontana* (1964, Villa Verdinho – horská obec; + sc., spol. kam., střih, vypravěč), takzvané tetralogie zklamaných lásek *O passado e o presente* (1972, Minulost a přítomnost; + sc., střih, prod.), *Benilde ou A virgem mãe* (1975, Benilde čili Panenská matka), *Amor de perdição* (1979, Zhozná láska; + sc., vypravěč; uveden též jako televizní seriál) a *Francisca* (1981; + sc.), jež vznikla podle divadelních her Vicenta Sánchese a José Régie a podle románů Camila Castela Branca a Agustiny Bessa-Luísové (román Fanny Owen), osobní snímek *Visita, ou memórias e confissões* (1982, Vzpomínky a vyznání), jenž má být uveden až po autorově smrti, *Conversa acabada* (1982, Přerušený rozhovor; r. João Botelho; herec), pocta avantgardnímu filmaři Nice... *À propos de Jean Vigo* (1983, Nice – Na slovíčko, Jeane Vigo), dok. z italského televizního cyklu Hlavní kulturní centra Evropy *Lisboa cultural* (1983, Kulturní Lisabon), sedmihodinová statická adaptace Claudelovy hry *Le soulier de satin* (1985, Saténový střevíček; + sc.), reflexivní dílo o lidské existenci v soudobém světě *Mon cas* (1986, Můj případ; + sc., střih), kr. dok. *A bandeira nacional* (1987, Národní vlajka), *Os canibais* (1988, Kanibalové; + sc., střih), kr. dok. *A proposito da bandeira nacional* (1988, O smyslu národní vlajky; + spol. kam., střih, prod.), filmová cesta po dějinách Portugalska *Non, ou A vã glória de mandar* (1990, Ne čili Pomíjivá sláva moci; + sc., střih, vypravěč), *A divina comédia* (1991, Božská komedie; + sc., střih), *O dia do desespero* (1992, Den zoufalství; + sc.), Abrahámovo údolí (1993, Vale Abraão; + sc., spol. střih), *A caixa* (1994, Skříňka; + sc.), Lisabonský příběh (1994, Lisbon Story; r. Wim Wenders; účinkující), variace na faustovské téma *O convento* (1995, Klášter; + sc., střih), *Party* (1996, Večírek; + sc.), vyznání životu s Marcellem Mastroiannim v jeho poslední roli *Viagem ao princípio do mundo* (1997, Cesta na počátek světa; + sc., herec), *Inquietude* (1998, Znepokojení; + sc.), *La lettre* (1999, Dopis; + sc.), *Palavra e utopia* (2000, Slovo a utopie; + sc.), *Je rentre à la maison* (2001, Vracím se domů; + sc.), *Porto da minha infância* (2001, Porto mého dětství; + herec), *O princípio da incerteza* (2002, Princip nejistoty; + sc., střih), *Um filme falado* (2003, Mluvený film; + sc.), historické drama *O quinto império* (2004, Pátá říše; + sc.), dok. *Je t'aime... moi non plus: Artistes et critiques* (2004, Miluji tě – nemiluji tě; r. Maria de Medeirosová; účinkující), hudební drama *Espelho mágico* (2005, Kouzelné zrcadlo; + sc.), kr. snímky *Do visível ao invisível* (2005, Viditelný a neviditelný; + sc.), zařazený později do epizodového filmu *Mundo invisível* (2012, Neviditelný svět), a *O improvável não é impossível* (2006, Nepravděpodobné není nemožné; + sc.), hudební drama *Belle toujours* (2006, Krásná dodnes; + sc.), kr. f. o setkání Nikity Chruščova a papeže Jan XXIII *Rencontre unique* (2007, Jedinečné setkání; + sc.), jenž se stal součástí kolektivního snímku *Chaucun son cinéma* (2007, Každému jeho film), historické drama *Cristóvão Colombo – O enigma* (2007, Kryštof Kolumbus: Enigma; + sc., herec), kr. snímky podle básní Josého Régie *O vitral e a Santa Morta* (2008; + sc.) a *Romance de Vila do*

Conde (2008, Romance z Vila do Conde; + sc.), romantické komorní drama Singularidades de uma rapariga loura (2009, Výstřednosti jedné plavovlásky; + sc.), tajuplný příběh O estranho caso de Angélica (2010, Podivný případ Angeliky; + sc.), kr. f. Painéis de São Vicente de Fora – Visão poética (2010, Deskové obrazy z chrámu São Vicente de Fora – poetické vize; + sc.), fiktivní dokumentární film Hitler v Hollywoodu (2010, Hitler à Hollywood; r. Maria de Medeirosová; účinkující), rodinné drama Gebo et l'ombre (2012, Gebo a stín; + sc.), jedna ze čtyř povídek o městě Guimarães z filmu Centro histórico (2012, Staré město) nazvaná O conquistador conquistado (Dobytý dobyvatel; + sc.), krátké filmy O velho do Restelo (2014, Stařec z Restela; + sc.) a jednominutový trailer v jednom záběru pro Mezinárodní filmový festival Viennale Chafariz das virtudes (2014, Fontána ctností). -ir- / -tbk-

Sass-Zdortová, Barbara

BARBARA SASS-ZDORTOVÁ (nar. 14. 10. 1936, Lodž), významná polská režisérka a scenáristka zemřela 2. dubna 2015 ve Varšavě. Absolvovala filmovou školu v Lodži (1958) a pracovala jako pomocná režisérka mimo jiné s Andrzejem Wajdou nebo s Jerzym Skolimowským. V roce 1980 debutovala celovečerním snímkem Bez lásky (mimo jiné Cena FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v Mannheimu, Cena za debut na Festivalu polských hraných filmů v Gdaňsku), což byl také její jediný snímek, uvedený v českých kinech. Na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech 1996 se hrál film Pokušení, odměněný Cenou FIPRESCI a Cenou primátora města Karlovy Vary. Hodně se věnovala i televizní tvorbě a divadelní režii. V osmdesátých letech byla považována za nejvýznamnější polskou filmařku, zaměřenou na výrazné ženské hrdinky (často představované Dorotou Stalińskou). Na všech jejích filmech spolupracoval její manžel, známý kameraman Wiesław Zdort (1931–2019). – Filmografie: (výběr; scénář a režie, není-li uvedeno jinak) příběh ambiciózní novinářky Bez lásky (1980, Bez miłości), komorní milostné drama známého architekta a tří žen Debutantka (1981, Debutantka), psychologické drama zlodějky, která po propuštění z vězení získá práci v domově důchodců, Krzyk (1982, Křik), přepisy dvoudílného románu Poly Gojawiczyńskiej, líčící drama čtyř žen z varšavské periferie 20. let, Diewczęta z Nowolipek (1985, Děvčata z Nowolipek) a Rajska jabłoń (1985, Rajská jabloň), příběh osamělého bankovního pokladníka, zamilovaného do kolegyně, W klatce (1987, V kleci), další drama ambiciózní ženy s autobiografickými prvky Historia niemoralna (1990, Nemorální příběh), psychologický snímek o dvou sestrách, sportovkyni a novinářce, Pajęczarki (1993, Zlodějky), drama z 50. let o knězi a jeptišce, spjatých vztahem z minulosti, Pokuszenie (1995, Pokušení), drama smrtelně nemocné dívky, která se rozhodne užít si zbytek života, Jak narkotyk (1999, Jako droga), příběh, inspirovaný skutečností, z prostředí ženského kláštera, kam přijde charismatický kněz, W imieniu diabła (2011, Ve jménu ďábla). -tbk-

Towles, Tom

TOM TOWLES (nar. 20. 3. 1950, Chicago, Illinois), americký herec drsného vzhledu a vysoké postavy (191 centimetrů), který se specializoval na horory jako Night of the Living Dead (1990, Noc ožvlých mrtvol; r. Tom Savini – V), The Pit and the Pendulum (1991, Jáma a kyvadlo; r. Stuart Gordon – V), The Borrower (1991, Oběti bez hlav; r. John McNaughton – TV), House of 1000 Corpses (2003, Dům tisíce mrtvol; r. Rob Zombie – V), The Devil's Rejects (2005, Vyvrženci pekla; r. Rob Zombie – V) a Halloween (2007, Halloween; r. Rob Zombie), ale objevil se také ve snímcích Dod Day Afternoon (1975, Psí odpoledne; r. Sidney Lumet – TV), Henry: Portrait of a Serial Killer (1985, Henry: Portrét masového vraha; r. John McNaughton – V), Men Don't Leave (1990, Chlapi neutíkají; r. Paul Brickman – V), Pevnost strachu (1992, Fortress; r. Stuart Gordon), Vzteklej Pes a Glorie (1993, Mad Dog and Glory; r. John McNaughton), Normal Life (1996, Propast; r. John McNaughton – V), Skála (1996, The Rock; r. Michael Bay) a Miami Vice (2006, Miami Vice; r. Michael Mann), zemřel 2. dubna 2015 ve floridském městě Pinellas na komplikace po mrtvici. JR

Gnädinger, Mathias

MATHIAS GNÄDINGER (nar. 25. 3. 1941, Ramsen, kanton Schaffhausen), švýcarský herec, jehož nejznámější rolí byla epizoda maršála Hermanna Göringa ve snímku Pád Třetí říše (2004, Der Untergang; r. Oliver Hirschbiegel), a jenž byl viděn též ve filmech Vynálezce (1980, Der Erfinder; r. Kurt Gloor), Reise der Hoffnung (1990, Cesta naděje; r. Xavier Koller – TV) a Bűvös vadász (1994, Čarostřelec; r. Ildikó Enyediová – TV), zemřel 3. dubna 2015 na selhání plic a srdce v Curychu. JR

Rietty, Robert

ROBERT RIETTY (vlastním jménem Lucio Herbert Rietti, nar. 8. 2. 1923, Paddington, Londýn), anglický herec italského původu, který svou dráhu zahájil už jako chlapec, zemřel 3. dubna 2015 v Londýně. Vedle účinkování na jevišti a v televizi hrál téměř ve dvou stovkách filmů, mimo jiné Dej nám tento den (1949, Give Us This Day; r. Edward Dmytryk), Na obchůzce (1962, On the Beat; r. Robert Asher), Sunday, Bloody Sunday (1971, Mizerná neděle; r. John Schlesinger – TV), The Hiding Place (1975, Útočiště; r. James F. Collier – V), Přichází Satan! (1976, The Omen; r. Richard Donner), Never Say Never Again (1983, Nikdy neříkej nikdy; r. Irvin Kershner – V), Madame Sousatzka (1988; r. John Schlesinger – TV), Hilary a Jackie (1998, Hilary and Jackie; r. Anand Tucker), Hannibal (2001, Hannibal; r. Ridley Scott). -mim-

Rifbjerg, Klaus

KLAUS RIFBJERG (nar. 15. 12. 1931, Kodaň), přední dánský spisovatel, básník a scenárista, zemřel 4. dubna 2015 v Kodani. Epizodou Letní válka (Sommerkrig; sc., režie) se podílel na povídkovém filmu 4x4 (1965, 4x4) a na Letu orla (1982, Ingenjör Andréas luftfärd; r. Jan Troell; spol. sc.). JR

Dysart, Richard

RICHARD DYSART (vlastním jménem Richard Allen Dysart, nar. 30. 3. 1929, Brighton, Massachusetts – zem. 5. 4. 2015, Santa Monica, Kalifornie, na rakovinu) vyrůstal jako syn lékaře v Maine. Studia rétoriky na bostonské Emerson College dokončil až po čtyřleté službě v letectvu během korejské války. Přesídlil do New Yorku a jako herec začínal na divadle; mimo Broadway (Naše městečko, Epitaf pro George Dillona, Šest postav hledá autora) i na Broadwayi (Všecko v pravý čas, Lištičky, Anglická milenka, To bývala doba mistrů – Drama Desk Award 1972). Často vystupoval jako host v televizních seriálech, například East Side/West Side, Mr. Broadway, The Nurses (Ošetřovatelky), The Defenders (Obhájci), All in the Family (Všechno v rodině), Baretta, Maude, Doc, McCoy, Doctors' Hospital (Nemocnice lékařů), Cannon, Sara, The Andros Targets (Andros zasahuje – TV), Columbo (veden v televizi), Lou Grant. Jeho nejznámější televizní úlohou se stala hlavní postava staršího partnera právní kanceláře Lelandy McKenzieho v úspěšném seriálu L. A. Law (1986–1994, Právo v Los Angeles – TV), za niž dostal na čtvrtý pokus Cenu Emmy. Namluvil postavu Cogliostro v seriálu podle stejnojmenného komiksu Spawn (1997–1999) a hlasově se podílel i na dalších animovaných seriálech, například The Smurfs (Šmoulkové – TV) a Batman. Ve filmu se objevoval sporadicky od 60. let, většinou v charakterních rolích lékařů nebo právníků, například jako nezodpovědný doktor Welbeck v černé komedii Nemocnice, filmový architekt Claude Estee v adaptaci románu Nathanaela Westa Den kobylek, laskavý doktor Allenby v politické satirě Byl jsem při tom, doktor Copper ve sci-fi thrilleru Věc nebo padouch LaHood ve westernu Bledý jezdec. Často ztělesňoval skutečné postavy, například filmové moguly Jacka Warnera (Bogie) a Louise B. Mayera (Zášť v kraji divů), generála Eisenhowera (Churchill a generálové, Poslední dny generála Pattona), prezidenta Trumana (Den první, Válka a vzpomínky) nebo ředitele FBI J. Edgara Hoovera (Marilyn a Bobby, Panther). Jeho třetí manželkou se v roce 1987 stala výtvarnice a fotografka Kathryn Jacobiová. – *Filmografie*: Muž, o němž nic nevím (1963, Love with the Proper Stranger; r. Robert Mulligan), Ofoeti (TV–1966; r. Sam Silberman), Misalliance (TV–1967, Mesalliance), Petulia (1968, Petulie; r. Richard Lester – TV), Shadow Game (TV–1969, Stínová hra; r. Paul Bogart), Ztracený muž (1969, The Lost Man; r. Robert Alan Aurthur), The Sporting Club (1971, Sportovní klub; r. Larry Pearce),

Nemocnice (1971, The Hospital; r. Arthur Hiller), Harriet (TV–1972; r. Tom Donovan), The Autobiography of Miss Jane Pittman (TV–1973, Autobiografie slečny Jane Pittmanové; r. John Korty), The Terminal Man (1974, Terminal Man; r. Mike Hodges – TV), The Crazy World of Julius Vrooder (1974, Bláznivý svět Julia Vroodera; r. Arthur Hiller), Sandburg's Lincoln (TV–1974; r. George Schaefer), Den kobylek (1974, The Day of the Locust; r. John Schlesinger), The Hindenburg (1975, Hindenburg; r. Robert Wise – TV), Gemini Man (TV–1976; r. Alan J. Levi), Nepřítel lidu (1977, An Enemy of the People; r. George Schaefer), The Court-Martial of General George Armstrong Custer (TV–1977, Vojenský soud s generálem Custerem; r. Glenn Jordan), It Happened One Christmas (TV–1977, Stalo se o Vánocích; r. Donald Wrye), Charlie Smith and the Fritter Tree (TV–1978; r. Fred Barzyk, David R. Loxton), First You Cry (TV–1978, Nejdřív pláčeš; r. George Schaefer), Prophecy (1979, Proroctví; r. John Frankenheimer), Meteor (1979; r. Ronald Neame – TV), Byl jsem při tom (1979, Being There; r. Hal Ashby), Churchill and the Generals (TV–1979, Churchill a generálové; r. Alan Gibson), Bogie (TV–1979; r. Vincent Sherman – TV), The Ordeal of Dr. Mudd (TV–1980, Utrpení dr. Mudda; r. Paul Wendkos), The People vs. Jean Harris (TV–1981, Lid proti Jean Harrisové; r. George Schaefer), Bitter Harvest (TV–1981, Hořká sklizeň; r. Roger Young), The Thing (1982, Věc; r. John Carpenter – V), Missing Children: A Mother's Story (TV–1982, Pohřešované děti: Příběh matky; r. Dick Lowry), Concealed Enemies (TV–1984, Skrytí nepřátelé; r. Jeff Bleckner), The Falcon and the Snowman (1985, Dravec a fetiš; r. John Schlesinger – V), Mask (1985, Masky; r. Peter Bogdanovich – TV), Malice in Wonderland (TV–1985, Zášť v kraji divů; r. Gus Trikonis), Bledý jezdec (1985, Pale Rider; r. Clint Eastwood), Warning Sign (1985, Varovný signál; r. Hal Barwood – V), Blood & Orchids (TV–1986, Krev a orchideje; r. Jerry Thorpe – TV), The Last Days of Patton (TV–1986, Poslední dny generála Pattona; r. Delbert Mann – V), Six Against the Rock (TV–1987, Šest z Alcatrazu; r. Paul Wendkos – TV), Wall Street (1987, Wall Street; r. Oliver Stone), Moving Target (TV–1988, Pohyblivý terč; r. Chris Thomson – TV), Day One (TV–1989, Den první; r. Joseph Sargent – TV), War and Remembrance (TV–1989, Válka a vzpomínky; r. Dan Curtis), Back to the Future Part III (1990, Návrat do budoucnosti III; r. Robert Zemeckis – V), Marilyn and Bobby: Her Final Affair (TV–1993, Marilyn a Bobby; r. Bradford May – V), Panther (1995; r. Mario Van Peebles – V), Truman (TV–1995, Prezident Truman; r. Frank Pierson – V), A Child Is Missing (TV–1995, Únos dítěte; r. John Power – TV), Povodeň (1997, Hard Rain; r. Mikael Salomon), L. A. Law: The Movie (TV–2002, Právo v Los Angeles; r. Michael Schultz – TV).

-mim-

Best, James

JAMES BEST (vlastním jménem Jewel Franklin Guy, nar. 26. 7. 1926, Powderly, Kentucky), americký herec, který hrál zejména ve westernech a v televizních seriálech, zemřel na komplikace při zápalu plic 6. dubna 2015 v Hickory, Severní Karolína. Z jeho obsáhlé filmografie lze jmenovat tituly Winchester '73 (1950; r. Anthony Mann – TV), The Left Handed Gun (1958, Kolt pro leváka; r. Arthur Penn – V), Shenandoah (1965; r. Andrew V. McLaglen – TV), Firecreek (1967; r. Vincent McEveety – TV), Sounder (1972; r. Martin Ritt – TV), Nickleodeon (1976, Bijásek; r. Peter Bogdanovich – V), Hooper (1978, Hooper; r. Hal Needham), Hot Tamale (2006, Pikantní salsa; r. Michael Damian – TV) nebo Moondance Alexander (2007; r. Michael Damian – V). Napsal také scénář ke snímku Return of the Killer Shrews (2012, Návrat vraždících bestí; r. Steve Latshaw; + herec – TV).

JR

Giorgini, Ciro

CIRO GIORGINI (nar. 6. 1. 1952, Řím), italský filmový historik a publicista, jeden z největších znalců díla Orsona Wellse, zemřel 6. dubna 2015 v Římě. Režiroval například dokument Rosabella: la storia italiana di Orson Welles (1993, Rosabella: italský příběh Orsona Wellese; spol. r. Gianfranco Giagni; + sc.). Zahrál si také menší roli v psychologickém dramatu Aprimi il cuore (2002, Otevři mi srdce; r. Giada Colagrandeová).

-jš-

Lewis, Geoffrey

GEOFFREY LEWIS (nar. 31. 7. 1935, Plainfield, New Jersey), americký charakterní herec, zemřel na infarkt v losangeleském Woodland Hills 7. dubna 2015. Ve své bohaté kariéře hrál mimo jiné ve snímcích The Culpepper Cattle Co. (1972, Culpepperovi hoši; r. Dick Richards – TV), Bad Company (1972, Mizerná banda; r. Robert Benton – TV), High Plains Drifter (1973, Tulák z horských plání; r. Clint Eastwood – V), Mé jméno je Nikdo (1973, Il mio nome è Nessuno; r. Tonino Valerii), Dillinger (1973; r. John Milius – V), Thunderbolt and Lightfoot (1974, Thunderbolt a Lightfoot; r. Michael Cimino – V), Velký Waldo Pepper (1975, The Great Waldo Pepper; r. George Roy Hill), The Wind and the Lion (1975, Vítr a lev; r. John Milius – TV), Smile (1975, Úsměv; r. Michael Ritchie – TV), Lucky Lady (1975; r. Stanley Donen – TV), The Return of a Man Called Horse (1976, Návrat muže, kterému říkali Kůň; r. Irvin Kershner – TV), Sella d'argento (1978, Stříbrné sedlo; r. Lucio Fulci – TV), Every Which Way But Loose (1978, Nikdy neprohrát; r. James Fargo – V), Tom Horn (1980, Tom Horn; r. William Wiard), Bronco Billy (1980; r. Clint Eastwood – V), Heaven's Gate (1980, Nebeská brána; r. Michael Cimino – V), Any Which You Can (1980, Vždycky zvítězit; r. Buddy Van Horn – V), I, the Jury (1981, Já, porota; r. Richard T. Heffron – TV), Ten to Midnight (1983, Deset minut do půlnoci; r. J. Lee Thompson – TV), Night of the Comet (1984, Noc komety; Thom Eberhardt – TV), Fletch Lives (1989, Fletch žije; r. Michael Ritchie – TV), Pink Cadillac (1989, Růžový cadillac; r. Buddy Van Horn – V), Tango & Cash (1989, Tango & Cash; r. Andrei Konchalovsky), Dvojitý zásah (1991, Double Impact; r. Sheldon Lettich), Trávníkář (1992, The Lawnmower Man; r. Brett Leonard), Zabiják (1993, Point of No Return; r. John Badham), Čas pomsty (1993, Joshua Tree; r. Vic Armstrong), Muž bez tváře (1993, The Man Without a Face; r. Mel Gibson), Bílý tesák 2 (1994, White Fang 2: Myth of the White Wolf; r. Ken Olin), Maverick (1994, Maverick; r. Richard Donner), Půlnoc v zahradě dobra a zla (1997, Midnight in the Garden of Good and Evil; r. Clint Eastwood), The Way of the Gun (2000, Únosci; r. Christopher McQuarrie – V), Blueberry (2004; r. Jan Kounen – V), Down in the Valley (2004, Cizinec; r. David Jacobson – V), The Devil's Rejects (2005, Vyvrženci pekla; r. Rob Zombie – V) nebo Moving McAllister (2007, Stěhování pana McAllistera; r. Andrew Black – TV). Z jeho deseti dětí je nejznámější herečka Juliette Lewisová (nar. 1973), ale herci jsou též dcera Dierdre Lewisová a syn Lightfield Lewis (nar. 1970).

JR

Almond, Paul

PAUL ALMOND (vlastním jménem David Paul MacPherson Almond, nar. 26. 4. 1931, Montreal), přední kanadský režisér, který začínal v 50. letech v televizi, zemřel 9. dubna 2015 v Los Angeles na komplikace způsobené srdečním onemocněním. Upoutal pozornost kritiků jako scenárista, režisér a producent volné trilogie Isabel (1968), Act of the Heart (1970, Čin srdce) a Journey (1972, Cesta), inspirované tvorbou Ingmara Bergmana, v níž životem těžce zkoušené hrdinky ztělesnila jeho tehdejší manželka Geneviève Bujoldová. Pracoval také v Británii, kde zaujal už krátkým dokumentem o životních ambicích čtrnácti sedmiletých dětí, vybraných z protilehlých pólů společenského spektra, 7 Up (1963), jenž se stal prvním v řadě navazujících snímků, realizovaných v sedmiletých odstupech jeho tehdejším asistentem Michaellem Aptedem. Z Almondovy tvorby je z české televize známa pouze epizoda z televizní série dramat For the Record (Svědectví), nazvanou Every Person Is Guilty (1979, S vyloučením veřejnosti – TV), za níž dostal výroční cenu Genie, a drama televizní novinářky Final Assignment (1980, Konečný úkol – V), opět s Geneviève Bujoldovou. Za své dílo dostal mimo jiné Řád Kanady (2001) a Cenu Cechu kanadských režisérů (2007). V posledních letech svého života napsal sérii osmi dobrodružných románů z quebecké historie (takzvané Alford Saga), v níž čerpal ze života svých průkopnických předků.

-mim-

Companéezová, Nina

NINA COMPANÉEZOVÁ (vlastním jménem Nina Hélène Kompaneitzeff, nar. 26. 8. 1937, Boulogne-Billancourt, Hauts-de-Seine – zem. 9. 4. 2015, Paříž) byla dcerou scenáristy ruského židovského původu Jacquese Companéeze (1906–1956). Začínala v 50. letech jako

asistentka střihače Laurence Méryho. Po seznámení s režisérem Michele Deville se stala jeho dvorní scenáristkou a střihačkou. Na počátku 70. let se osamostatnila a zaujala sérií autorských komedií, do nichž přinášela výrazné ženské hledisko. Potom pracovala v televizi, kde režírovala převážně historické látky ve formě minisérií, opět zaměřené zejména na ženskou problematiku. Výraznou roli v její tvorbě sehrála pravidelná spolupracovnice, producentka Mag Bodardová. Na Nový rok 2015 byla za své filmové dílo oceněna Řádem Čestné legie. Její dcerou je herečka Valentine Varelaová. Starší sestra Irène Companéezová byla známou operní zpěvačkou. – *Filmografie: (podíl na scénáři, není-li uvedeno jinak)* *Ce soir ou jamais* (1961, Dnes večer nebo nikdy; r. Michel Deville; + střih), *Adorable menteuse* (1962, Roztomilá lhářka; r. Michel Deville; + střih), *À cause, à cause d'une femme* (1963, To vše kvůli jedné ženě; r. Michel Deville; + střih), *L'appartement des filles* (1963, Byt děvčat; r. Michel Deville; + střih), *Lucky Jo* (1964, Šťastný Jo; r. Michel Deville; + střih), *Il ladro della Gioconda* (1965, Loupež Mony Lisy; r. Michel Deville), *Martin soldat* (1966, Martin voják; r. Michel Deville; + střih), *Zärtliche Haie* (1967, Něžní žraloci; r. Michel Deville), *Benjamin* (1968, Benjamin ou les mémoires d'un puceau; r. Michel Deville; + střih, herečka), *Bye, bye Barbara* (1969; r. Michel Deville; + píseň, střih, herečka), *L'ours et la poupée* (1970, Medvěd a panenka; r. Michel Deville; + střih, herečka), *Raphaël ou le débauché* (1971, Raphaël aneb Prostopášník; r. Michel Deville; sc., střih), *Adieu les roses* (TV–1994, Sbohem růžím; r. Philippe Venault), *Husar na střeše* (1995, Le hussard sur le toit; r. Jean-Paul Rappeneau); (scénář a režie) příběh dospívající dívky *Faustine et le bel été* (1972, Faustine a krásné léto), kostýmní komedie *L'histoire très bonne et très joyeuse de Colinot Trousse-Chemise* (1973, Sukničkář Colinot – TV), veselohra o muži, který se vydává za postiženého, *Comme sur des roulettes* (1977, Jako na drátkách), komedie o vztahu dirigentky a violoncellisty *Un ours pas comme les autres* (TV–1978, Úplně jiný medvěd), záznam divadelní hry *Crébillon mladšího La nuit et le moment* (TV–1979, Noc a okamžik), drama žen, jejichž muži bojují v první světové válce, *Les dames de la côte* (TV–1979, Dámy z pobřeží), rodinné drama *Le chef de famille* (TV–1982, Hlava rodiny – TV), drama dvou žen rozdělených válkou *Deux amies d'enfance* (TV–1983, Dvě přítelkyně z dětství), historické drama o aristokratech, kteří po revoluci opustili Francii, *Le grande cabriole* (TV–1988, Velký kotrmelec), příběh operetního zpěváka, jenž se po letech setkává s bývalou ženou a synem, *Je t'aime quand même* (1994, Stejně tě mám rád), přepis románu *Françoise Chandemagorové o markýze de Maintenon L'allée du roi* (TV–1995, Královská cesta), rodinné drama *La poursuite du vent* (TV–1998, Honba za větrem), příběh tří žen, cestujících na počátku 20. století Egyptem, *Un pique-nique chez Osiris* (TV–2001, Piknik u Osirise), milostný příběh *La chanson du maçon* (TV–2002, Zedníková píseň), drama židovských uprchlíků *Voici venir l'orage* (TV–2008, Schyluje se k bouři), inspirované osudy vlastní rodiny, adaptace proslulého Proustova díla *À la recherche du temps perdu* (TV–2011, Hledání ztraceného času), přepis historického románu *Daphne du Maurierové Le général du roi* (TV–2014, Králův generál). -mim-

Papová, Vera

VERA PAPOVÁ (nar. 27. 1. 1956, Budapešť), maďarská herečka, zemřela 9. dubna 2015 v Budapešti. Její nejslavnější postavou byla hrdinka snímku *Věra Ángiová* (1981, Angi Vera; r. Pál Gábor), za niž dostala Donatellova Davida. Hrála též ve snímcích *Sup* (1982, Dögkeszelyű; r. Férenc András), *Obr* (1984, Az óriás; r. Erika Szantóová) nebo *Csapid le csacsi!* (1992, Dělej, máš babu; r. Péter Tímár – TV). JR

Malinaová, Judith

JUDITH MALINAOVÁ (nar. 4. 6. 1926, Kiel, Šlesvicko-Holštýnsko), americká divadelní a filmová herečka a režisérka německého původu, spoluzakladatelka legendárního souboru *The Living Theatre*, zemřela 10. dubna 2015 na rakovinu plic v Englewoodu, New Jersey. Objevila se mimo jiné ve filmech *Dog Day Afternoon* (1975, Psí odpoledne; r. Sidney Lumet – TV), *Radio Days* (1987, Zlaté časy rádia; r. Woody Allen – TV), *The Secret of My Success* (1987, Tajemství mého úspěchu; r. Herbert Ross – TV), *Enemies: A Love Story* (1989,

Nepřátelé: Příběh lásky; r. Paul Mazursky – TV), Čas probuzení (1990, Awakenings; r. Penny Marshall), Addamsova rodina (1991, The Addams Family; r. Barry Sonnenfeld), Music from Another Room (1998, Hudba ze sousedního pokoje; r. Charlie Peters – V) nebo When in Rome (2010, Rande v Římě; r. Mark Steven Johnson – TV). Jejím prvním mužem byl v letech 1948–1985 divadelník Julian Beck (1925–1985). JR

Grass, Günter

GÜNTER GRASS (vlastním jménem Günter Wilhelm Grass, nar. 16. 10. 1927, Danzig, dnes Gdaňsk, Pomořské vojvodství), významný německý spisovatel, laureát Nobelovy ceny za literaturu (1999), podle jehož předloh vznikly filmy Katz und Maus (1966, Kočka a myš; r. Hansjürgen Pohland), Plechový bubínek (1979, Die Blechtrommel; r. Volker Schlöndorff; + dod. dialogy), oceněný Oscarem, nebo Unkenrufe/Wróžby kumaka (2005, Žabí lamento; r. Robert Gliński), zemřel 13. dubna 2015 v Lübecku, Šlesvicko-Holštýnsko. Byl členem poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách 1984. V roce 1994 převzal v Praze Cenu Karla Čapka. Jeho dcera Helene Grassová (nar. 1974) je herečkou. JR

Valuckij, Vladimir

VLADIMIR VALUCKIJ (nar. 25. 9. 1936, Moskva), ruský scenárista, který se podílel mimo jiné na snímcích Sedm nevěst svobodníka Zbrujeva (1970, Sem nevěst efrejtora Zbrujeva; r. Vitalij Melnikov), Kapitán šťastné Štiky (1972, Komandir šťastlivoj „ščuki“; r. Boris Volček), Města a roky (1973, Goroda i gody; r. Alexandr Zarchi), Jaroslava: královna Francie (1978, Jaroslava, koroleva Francii; r. Igor Maslennikov), Zkouška pilota Pirxe (1979, Těst pilota Pirxa; r. Marek Piestrak) nebo Admirál (2008, Admiral; r. Andrej Kravčuk), zemřel 14. dubna 2015 v Moskvě. Jeho ženou byla herečka Alla Děmidovová (nar. 1936). JR

Koršunov, Viktor

VIKTOR KORŠUNOV (nar. 24. 11. 1929, Moskva), ruský herec, kterého jsme poznali v titulech Jiskry svobody (1956, Pervyje radosti; r. Vladimir Basov), Neobyčejné léto (1957, Neobyknovennoje leto; r. Vladimir Basov), Doktorka Věra (1967, Doktor Vera; r. Damir Vjatič-Berežnych), Odplata (1968, Vozmezdije; r. Alexandr Stolper) nebo Sbor generála Šubnikova (1980, Korpus geněrala Šubnikova; r. Damir Vjatič-Berežnych – V), zemřel ve 17. dubna 2015 v Moskvě. JR

Howell, Peter

PETER HOWELL (vlastním jménem Peter Norman Burmen Howell, nar. 25. 10. 1919, Londýn), anglický herec, zemřel 20. dubna 2015 v londýnském Northwoodu. Kromě rolí v různých seriálech hrál mimo jiné ve snímcích The Hellfire Club (1961, Dábelský klub; r. Robert S. Baker, Monty Berman – TV), Scum (1969, Spodina; r. Alan Clarke), Krajina stínů (1993, Shadowlands; r. Richard Attenborough), Princess Caraboo (1994, Princezna Caraboo; r. Michael Austin – TV), The Innocent Sleep (1995, Nevinný spánek; r. Scott Michell – TV) a Libertin (2005, The Libertine; r. Laurence Dunmore). Byl aktivním členem britské Labour Party a hereckých odborů. JR

Chudojnazarov, Bachtijar

BACHTIJAR CHUDOJNAZAROV (nar. 27. 5. 1965, Dušanbe, Tádžikistán), filmový a televizní režisér tádžického původu, zemřel 21. dubna 2015 v Berlíně. Začínal jako reportér a asistent režie v televizi a v rozhlasu (1982–1984), poté absolvoval režii na VGIK (1984–1989). Upozornil na sebe melodramatem Hazardní hra, oceněným Stříbrným lvem na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách a nominovaným na Evropskou filmovou cenu. Jeho nejznámějším snímkem je však koprodukční tragikomedie Luna Papa s Moritzem Bleibtreuem, oceněná cenou Nika za režii. – *Filmografie*: kr. filmy Šutniki (1986, Šprýmaři) a Sobačaja ochota (1987, Lov se psy), Bratan (1991, Bratři; + spol. sc.), Koš ba koš (1993, Hazardní hra; + spol. sc., spol. prod., střih), Luna Papa (1999, Luna Papa; + spol. sc.), Šik

(2003, Oblek; + spol. prod.), Tanker „Tango“ (2006), V ožidání morja (2012, Čekání na moře; + spol. prod.), válečný televizní seriál Getěry majora Sokolova (2014, Nevěstky majora Sokolova). JR

Vengerov, Gennadij

GENNADIJ VENGEROV (nar. 27. 8. 1959, Vitebsk, Bělorusko), herec běloruského původu, který v devadesátých letech působil v Německu a objevoval se v mezinárodních produkcích, zemřel 22. dubna 2015 na rakovinu plic v Düsseldorfu, Severní Porýní-Vestfálsko. Byl viděn ve snímcích Déjà vu (1990; r. Janusz Machulski – TV), Anatomie (2000; r. Stefan Ruzowitzky – TV), Nepřítel před branami (2001, Enemy at the Gates; r. Jean-Jacques Annaud) a Moscow Heat (2004, Ruské peklo; r. Jeff Celentano – TV) nebo v řadě televizních seriálů. JR

Corliss, Richard

RICHARD CORLISS (nar. 6. 3. 1944, Filadelfie, Pensylvánie), jeden z nejvlivnějších amerických filmových kritiků, který přispíval zejména do listů Film Comment, jehož byl i šéfredaktorem, a Time Magazine, zemřel 23. dubna 2015 v New Yorku na mrtvici. Napsal tři knihy, Talking Pictures (1974, Mluvené filmy) o scenáristech v americké kinematografii, monografii Greta Garbo (1974) a studii Lolita (1995) o Nabokovově románu a jeho Kubrickově filmové adaptaci. Byl žákem a přítelem známého filmového publicisty Andrewa Sarris. Zpracovával též různé žebříčky (100 nejlepších filmů, 25 nejlepších hororů a podobně). JR

Mankiewicz, Don

DON MANKIEWICZ (vlastním jménem Donald Martin Mankiewicz, nar. 20. 1. 1922, Berlín), americký televizní scenárista a spisovatel, který byl spolunominován na Oscara za adaptovaný scénář ke snímku I Want to Live! (1958, Chci žít!; r. Robert Wise – TV) a který v roce 2008 získal Cenu Morgana Coxe od Sdružení amerických scenáristů (WGA), zemřel na srdeční selhání v kalifornském městě Monrovia 25. dubna 2015. Pocházel z filmařského klanu Mankiewiczů; byl synem scenáristy Hermana J. Mankiewicze (1897–1953) a otcem producenta a scenáristy Johna Mankiewicze (nar. 1954). JR

Meadowsová, Jayne

JAYNE MEADOWSOVÁ (vlastním jménem Jayne Meadows Cotter, nar. 27. 9. 1919, Wu-čchang, Wu-chan, provincie Chu-pej, Čína), americká herečka a scenáristka, zemřela v kalifornském Encinu 25. dubna 2015. Zahrála si například ve filmech Enchantment (1948, Okouzlení; r. Irving Reis – TV), David and Batsheba (1951, David a Batsheba; r. Henry King – TV), Dobrodruzi z velkoměsta (1991, City Slickers; r. Ron Underwood) a City Slickers II: The Legend of Curly's Gold (1994, Dobrodruzi z velkoměsta: Legenda o Curlyho zlatě; r. Paul Weiland – V). Jejím prvním mužem byl krátce scenárista Milton Krims (1904–1988) a druhým manželem byl v letech 1954–2000 herec a skladatel Steve Allen (1921–2000). Její sestra Audrey Meadowsová (1922–1996) byla rovněž herečkou. JR

Pegoretti, Mario

MARIO PEGORETTI (nar. 26. 2. 1954, Merano, Trentino-Alto Adige, provincie Bolzano), italský maskér, specialista na účesy, byl náhle zavražděn v parku 25. dubna 2015 v Římě. Pracoval i pro zahraniční produkce například na filmech Umučení Krista (2004, The Passion of the Christ; r. Mel Gibson), Secret Passage (2004, Tajnými cestami; r. Ademir Kenovic – V), Život pod vodou (2004, The Life Aquatic with Steve Zissou; r. Wes Anderson), Dannyho parťáci 2 (2004, Ocean's Twelve; r. Steven Soderbergh), Kletba bratří Grimmů (2005, The Brothers Grimm; r. Terry Gilliam), Casanova (2005, Casanova; r. Lasse Hallström), Mission: Impossible III (2006, Mission: Impossible III; r. J. J. Abrams) nebo Marie Antoinette (2006; r. Sofia Coppolová – V). -jš-

Fellous, Maurice

MAURICE FELLOUS (nar. 3. 8. 1923, Paříž), francouzský kameraman, který spolupracoval zejména s Georgesem Lautnerem, zemřel 26. dubna 2015 v Paříži. Z jeho tvorby byly viděny filmy *Let balónem* (1960, *Le voyage en ballon*; r. Albert Lamorisse; spol. kam.), *Fifi Pírko* (1965, *Fifi la plume*; r. Albert Lamorisse; spol. kam.), *Ne nous fâchons pas* (1966, *My se nehněváme*; r. Georges Lautner – TV), *Paša* (1968, *Le pacha*; r. Georges Lautner), *V rytmu valčíku* (1971, *Laisse aller... c'est une valse*; r. Georges Lautner), *Il était une fois un flic...* (1972, *Byl jednou jeden policajt*; r. Georges Lautner – V), *Není kouře bez ohně* (1973, *Il n'y a pas de fumée sans feu*; r. André Cayatte), *La valise* (1973, *Kufr na slunci*; r. Georges Lautner – V), *Les seins de glace* (1974, *Ledová řadra*; r. Georges Lautner – V), *Žádný problém* (1975, *Pas de problème!*; r. Georges Lautner), *Velké prostředky* (1976, *Les grands moyens*; r. Hubert Cornfield), *On aura tout vu* (1976, *Všechno uvidíme*; r. Georges Lautner – V), *Vrátný od Maxima* (1976, *Le chasseur de chez Maxim's*; r. Claude Vital), *Prožít si své peklo* (1977, *À chacun son enfer*; r. André Cayatte). Jeho bratr Roger Fellous (1919–2006) byl rovněž známým kameramanem. -mim-

Lesnie, Andrew

ANDREW LESNIE (nar. 1. 1. 1956, Sydney – zem. 27. 4. 2015, Sydney, na infarkt) absolvoval v rodném městě Australskou filmovou, televizní a rozhlasovou školu (AFTRS; 1979) a začínal ještě během studií jako asistent. Dva roky se podílel na naučném dětském televizním seriálu novináře Simona Townsenda, nazvaném *Wonder World* (1979–1980, *Svět divů*). Snímal také reklamní spoty a videoklipy. Jako samostatný kameraman střídal práci pro televizi s filmy pro kina a poprvé na sebe výrazněji upozornil dvojicí snímků o prasátku Babe a dramatem *Sedím za Patsy Clineovou*, za nějž dostal Australskou filmovou cenu. Nejvýše je ceněna jeho spolupráce s Peterem Jacksonem, zejména na trikově náročné a vizuálně bohaté trilogii *Pán prstenů* (mimo jiné Oscar za první díl a Cena BAFTA za třetí díl). V roce 2002 byl slavnostně uveden do Síně slávy australských kameramanů. – *Filmografie: (neúplná; kamera, není-li uvedeno jinak)* střm. dok. *The Comeback* (1980; r. Kit Laughlin), *Bodyline* (TV–1984, *Rána na tělo*; r. Denny Lawrence, Lex Marinos, George Ogilvie, Carl Schultz; druhá kam.), *Fantasy Man* (1984; r. John Meagher), *Starship* (1984, *Hvězdná loď*; r. Roger Christian; druhá kam.), *Unfinished Business* (1985, *Nedokončený obchod*; r. Bob Ellis; + herec), *Emoh Ruo* (1985; r. Denny Lawrence), *Fair Game* (1986, *Lovná zvíř*; r. Mario Andreacchio), *Dead End Drive-In* (1986, *Letní kino*; r. Brian Trenchard-Smith; dod. záběry – TV), *Cyclone Tracy* (TV–1986, *Hurikán Tracy*; r. Donald Crombie, Kathy Muellerová), *Around the World in Eighty Ways* (1986, *Kolem světa na osmdesát způsobů*; r. Stephen MacLean; druhá kam.), *Dark Age* (1987, *Temný věk*; r. Arch Nicholson), *Australian Dream* (1987, *Australský sen*; r. Jackie McKimmieová), *Melba* (TV–1987; r. Rodney Fisher), *The Rainbow Warrior Conspiracy* (TV–1987, *Spiknutí ve vlnách*; r. Chris Thomson – TV), *The 13th Floor* (1988, *Třinácté patro*; r. Chris Roache; dod. záběry), *Incident at Raven's Gate* (1988, *Incident v Raven's Gate*; r. Rolf de Heer; druhá kam.), *Farewell to the King* (1988, *Sbohem, králi!*; r. John Milius; druhá kam. – V), *The Delinquents* (1989, *Delikventi*; r. Chris Thomson – V), *The Saint: Fear in Fun Park* (TV–1989, *Svatý: Strach v zábavním parku*; r. Donald Crombie), *The Shrimp on the Barbie* (1990, *Pochoutka na grilu*; r. Alan Smithee; spol. kam.), *Boys in the Island* (1990, *Chlapci na ostrově*; r. Geoff Bennett), *The Girl Who Came Late* (1991, *Splněný sen*; r. Kathy Muellerová – TV), *You seng* (1993, *Mnichovo pokušení*; r. Clara Lawová), *Fatal Past* (1994, *Osudná minulost*; r. Clive Fleury), *Spider & Rose* (1994; r. Bill Bennett), *Babe* (1995, *Babe*; r. Chris Noonan), *Two If by Sea* (1996, *Uloupená srdce*; r. Bill Bennett – V), *Doing Time for Patsy Cline* (1997, *Sedím za Patsy Clineovou*; r. Chris Kennedy), *The Sugar Factory* (1998, *Továrna na cukr*; r. Robert Carter), *Babe: Pig in the City* (1998, *Babe: prasátko ve městě*; r. George Miller – V), *Pán prstenů: Společenstvo prstenu* (2001, *The Lord of the Rings: The Fellowship of the Ring*; r. Peter Jackson), *Pán prstenů: Dvě věže* (2002, *The Lord of the Rings: The Two Towers*; r. Peter Jackson), *Pán prstenů: Návrat krále* (2003, *The Lord of the Rings: The Return of the King*; r. Peter Jackson; + herec), *Love's Brother* (2004, *Bratr lásky*; r. Jan Sardi), *King Kong*

(2005, King Kong; r. Peter Jackson), anim. f. Happy Feet (2006, Happy Feet; r. George Miller; dod. záběry), Já, legenda (2007, I Am Legend; r. Francis Lawrence), dok. Rolling Stones (2007, Shine a Light; r. Martin Scorsese; spol. kam.), Bran Nue Dae (2009; r. Rachel Perkinsová), Pevné pouto (2009, The Lovely Bones; r. Peter Jackson), Poslední vládce větru (2010, The Last Airbender; r. M. Night Shyamalan), Zrození Planety opic (2011, Rise of the Planet of the Apes; r. Rupert Wyatt), Hobit: Neočekávaná cesta (2012, The Hobbit: An Unexpected Journey; r. Peter Jackson), Hobit: Šmakova dračí poušť (2013, The Hobbit: The Desolation of Smaug; r. Peter Jackson), Hobit: Bitva pěti armád (2014, The Hobbit: The Battle of the Five Armies; r. Peter Jackson), Healing (2014, Uzdravení; r. Craig Monahan), Cesta naděje (2014, The Water Diviner; r. Russell Crowe).
-mim-

Féret, René

RENÉ FÉRET (nar. 26. 5. 1945, La Bassée, Nord), francouzský herec, režisér, scenárista a producent, zemřel v Paříži 28. dubna 2015 na rakovinu. Natočil například snímky Histoire de Paul (1975, Paulův příběh), za nějž získal Cenu Jeana Viga, Baptême (1989, Křtiny; + sc. – TV) a Mozartova sestra (2010, Nannerl, la soeur de Mozart; + sc., prod.) a hrál mimo jiné ve filmu Východ-Západ (1999, Est-Ouest; r. Régis Wargnier). Do svých filmů obsazoval i své dcery Marii Féretovou a Lisu Féretovou. JR

Lescot, Jean

JEAN LESCOT (vlastním jménem Jean Wajsbrot, nar. 30. 8. 1938, Paříž), francouzský herec, zemřel ve 29. dubna 2015 v Paříži. Z jeho rozsáhlé filmografie lze zmínit tituly Modré goloásky (1969, Les gauloises bleues; r. Michele Cournot), Doznání (1970, L'aveu; r. Costa-Gavras), Le train (1973, Vlak; r. Pierre Granier-Deferre – TV), Záletník (1976, Un éléphant ça trompe énormément; r. Yves Robert), Dracula père et fils (1976, Dracula a syn; r. Edouard Molinaro – V), Červený plakát (1976, L'affiche rouge; r. Frank Cassenti), Můj strýček z Ameriky (1980, Mon oncle d'Amérique; r. Alain Resnais), Les uns et les autres (1981, Jedni a druzí; r. Claude Lelouch – V), Le 4ème pouvoir (1985, Sedmá velmoc; r. Serge Leroy – TV), La petite apocalypse (1993, Malá apokalypsa; r. Costa-Gavras – TV), Dobermann – válka gangů (1997, Dobermann; r. Jan Kounen), Paříž 36 (2008, Faubourg 36; r. Christophe Barratier) nebo Simon Konianski (2009; r. Micha Wald – TV). Často působil v televizi a v dabingu. Jeho syn Mischa Lescot je rovněž hercem. JR

Perlman, Philip

PHILIP PERLMAN (nar. 15. 8. 1919, Polsko), americký herec, zemřel 29. dubna 2015 v Los Angeles. Vedlejší role dostával zejména ve snímcích svého zetě Dannyho DeVity jako Throw Momma from the Train (1987, Vyhod' máti z vlaku – V), Válka Roseových (1989, The War of the Roses), Hoffa (1992, Hoffa) a Baba na zabití (2003, Duplex), ale také v titulech Other People's Money (1991, Peníze jiných; r. Norman Jewison – V), Class Act (1992, Spolužáci; r. Randall Miller – TV), Zakázané ovoce (1998, Out of Sight; r. Steven Soderbergh), Muž na Měsíci (1999, Man on the Moon; r. Miloš Forman), 460 podezřelých (2000, Drowning Mona; r. Nick Gomez) a Marilyn Hotchkiss' Ballroom Dancing & Charm School (2005, Škola tance a šarmu; r. Randall Miller – V). Byl otcem herečky Rhey Perlmanové (nar. 1948) a televizní producentky a scenáristky Heide Perlmanové (nar. 1951). JR

Patachou

PATACHOU (vlastním jménem Henriette Eugénie Jeanne Ragon, nar. 10. 6. 1918, Paříž), slavná francouzská zpěvačka a herečka, která hrála mimo jiné ve snímcích French Cancan (1954, Francouzský kankán; r. Jean Renoir – TV), Napoléon (1955; r. Sacha Guitry), Pola X (1999; r. Leos Carax), Les acteurs (2000, Herci; r. Bertrand Blier – V), Belphegor: Fantom Louvru (2001, Belphegor – Le fantôme du Louvre; r. Jean-Paul Salomé) nebo San Antonio (2004; r. Frédéric Auburtin – V), zemřela 30. dubna 2015 v Neuilly-sur-Seine u Paříže. JR

Terry, Nigel

NIGEL TERRY (nar. 15. 8. 1945, Bristol), anglický filmový, televizní a divadelní herec, zemřel na plicní rozedmu v St. Ives v Cornwallu 30. dubna 2015. Jeho nejznámější rolí byl král Artuš v díle Excalibur (1981, Excalibur; r. John Boorman) a titulní part v Caravaggiovi (1986, Caravaggio; r. Derek Jarman), ale objevil se také ve výrazných charakterních postavách v titulech jako Lev v zimě (1968, The Lion in Winter; r. Anthony Harvey), War Requiem (1988, Válečné rekviem; r. Derek Jarman), Edward II (1991; r. Derek Jarman), Kryštof Kolumbus (1992, Christopher Columbus: The Discovery; r. John Glen), The Emperor's New Clothes (2001, Císařovy nové šaty; r. Alan Taylor – TV), FeardotCom (2002, Strach.com; r. William Malone – V) nebo Troja (2004, Troy; r. Wolfgang Petersen). JR

Anderson, Stephen Milburn

STEPHEN MILBURN ANDERSON (nar. 13. 3. 1947, USA), americký filmový a televizní režisér, scenárista a producent zemřel na rakovinu hrtanu 1. května 2015 v Denveru. Natočil snímky South Central (1992, Líheň zločinu; též sc. a prod. – TV) a Dead Men Can't Dance (1997, Mrtví muži netančí; též sc. – TV). JR

Canalejas, José

JOSÉ CANALEJAS (vlastním jménem José Álvarez Canalejas, nar. 14. 2. 1925, Madrid), španělský herec, známý zejména ze spaghetti westernů, zemřel 1. května 2015 na mozkovou mrtvici v Madridu. Z jeho obsáhlé filmografie lze zmínit tituly Pro hrst dolarů (1964, Per un pugno di dollari; r. Sergio Leone), Per qualche dollaro in più (1965, Pro pár dolarů navíc; r. Sergio Leone – V), Django (1966, Django; r. Sergio Corbucci – V), Dio perdona... io no! (1967, Bůh odpouští, já ne!; r. Giuseppe Colizzi – TV), Cervantes (1967; r. Vincent Sherman – TV), Il mercenario (1968, Žoldnér; r. Sergio Corbucci – TV), Villa Rides (1968, Pancho Villova jízda; r. Buzz Kulik – TV), Il prezzo del potere (1969, Cena moci; r. Tonino Valerii – TV), Black Beauty (1971, Černý Blesk; r. James Hill – V), Černý meč (1976, La espada negra; r. Francisco Rovira Beleta), Bad Medicine (1985, Doktorem proti své vůli; r. Harvey Miller – TV), The Man in the Brown Suit (TV–1989, Muž v hnědém obleku; r. Alan Grint – TV). Režíroval dvě komedie El último proceso en París (1974, Poslední proces v Paříži) a El in... moral (1976, Ne... morální). Jeho sestra Lina Canalejasová (1932–2012) byla herečkou. -jš-

Whitneyová, Grace Lee

GRACE LEE WHITNEYOVÁ (vlastním jménem Mary Ann Chase, nar. 1. 4. 1930, Ann Arbor, Michigan), americká herečka a zpěvačka, zemřela 1. května 2015 v kalifornském městě Coarsegold. Hrála například ve snímcích House of Wax (1953, Dům voskových figurin; r. André De Toth – TV), Strange Lady in Town (1955, Doktorka ze Santa Fé; r. Mervyn LeRoy – TV), Někdo to rád horké (1959, Some Like It Hot; r. Billy Wilder), Sladká Irma (1963, Irma la Douce; r. Billy Wilder) a oblibu posléze získala zejména jako Janice Randová v sérii Star Trek: The Motion Picture (1979, Star Trek; r. Robert Wise – TV), Star Trek III: The Search for Spock (1984, Star Trek III – Pátrání po Spockovi; r. Leonard Nimoy – TV), Star Trek IV: The Voyage Home (1986, Star Trek: Návrat domů; r. Leonard Nimoy – TV) a Star Trek VI: The Undiscovered Country (1991, Star Trek VI: Neobjevená země; r. Nicholas Meyer – V). JR

Blake, Michael

MICHAEL BLAKE (vlastním jménem Michael Lennox Webb, nar. 4. 7. 1945, Fort Bragg, Severní Karolína), americký spisovatel, který získal Oscara za přepis vlastní knihy Tanec s vlky (1990, Dances with Wolves; r. Kevin Costner) a napsal též scénář k filmu Stacy's Knights (1982, Stacyni rytíři; r. Jim Wilson), zemřel 2. května 2015 na rakovinu v arizonském Tusconu. Jeho manželkou byla od roku 1993 herečka Marianne Mortensenová (nar. 1958). JR

Plisecká, Maja

MAJA PLISECKÁ (nar. 20. 11. 1925, Moskva), legendární ruská primabalerína, která se také objevila v dokumentech Velký koncert (1951, Bolšoj koncert; r. Vera Strojčevová), Hvězdy baletu (1953, Mastera ruského baletu; r. Gerbert Rappaport), Maja Plisecká (1964, Maja Pliseckaja; r. V. Katanjan), Maja Pliseckaja (1982; r. István Szintai) a Maïa (2000, Maja Plisecká; r. Dominique Delouche – TV) nebo ve snímcích Chovanština (1960, Chovanščina; r. Vera Strojčevová), Čarovný koník (1961, Skazka o koňce gorbunce; r. Zoja Tulubjevová), Anna Kareninová (1967, Anna Karenina; r. Alexandr Zarchi), Čajkovskij (1969, Čajkovskij; r. Igor Talankin), Balerína (1970, Balerina; r. Vadim Derbeňov), Anna Kareninová (1974, Anna Karenina; r. Margarita Pilichinová; + choreografie) zemřela 2. května 2015 na infarkt v Berlíně.

JR

Rendellová, Ruth

RUTH RENDELLOVÁ (nar. 17. 2. 1930, Londýn), vynikající anglická autorka detektivek a psychologických thrillerů, podle nichž vznikly četné televizní adaptace a filmy jako La cérémonie (1995, Slavnost; r. Claude Chabrol – TV), Na dno vášně (1997, Carne trémula; r. Pedro Almodóvar), Betty Fisher et autres histoires (2001, Betty Fisherová a další příběhy; r. Claude Miller – TV) nebo La demoiselle d'honneur (2004, Družička; r. Claude Chabrol – V), zemřela 2. května 2015 ve svém rodišti na následky infarktu.

JR

Čcheidze, Rezo

REZO ČCHEIDZE (vlastním jménem Revaz Čcheidze, nar. 8. 12. 1926, Kutajsi, dnes Imereti, Gruzie), významný gruzínský režisér, zemřel 3. května 2015 v Tbilisi. Vystudoval režii na Divadelním institutu Šota Rustaveliho v Tbilisi (1946) a režii na VGIK (1953). Na počátku dráhy spolupracoval s Tengizem Abuladzem mimo jiné na úspěšném středometrážním snímku Oslík (1955, Magdanas lurja), za nějž získali Cenu za krátký hraný film na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes 1956, a celovečerním titulu Náš dvůr (1956, Naš dvor). Samostatně natočil snímky Maja iz Cchneti (1959, Maja z Cchneti), Klad (1961, Poklad), Morskaja tropa (1962, Mořská cesta), oceňovaný válečný snímek Otec vojáka (1964, Otěc soldata), Nu i molodž! (1969, A co mládeži!), filozofickou poému Štěpy (1972, Sažency), Sekretar rajkoma (1974, Tajemník okresního výboru), Syn své země (1980, Tvoj syn, zemlja; + spol. sc.), Matskhovris saplavze antebuli santeli (2008, Svíce na hrobu Spasitele). Byl od roku 1974 řadu let ředitelem Gruzijafilmu. Na Mezinárodním filmovém festivalu v Moskvě 2009 získal Cenu za mimořádný přínos světovému filmu.

JR

Guerrasio, Guido

GUIDO GUERRASIO (nar. 9. 7. 1920, Milán, Lombardie), italský filmový publicista a dokumentarista, zemřel 3. května 2015 v Miláně. Natočil pouze dva celovečerní hrané filmy, komedie Dal sabato al lunedì (1963, Od soboty do pondělí; + spol. sc.) a L'Italia in pigiama (1977, Itálie v pyžamu; + spol. sc., střih). V roce 1958 vytvořil italskou verzi Trnkova Bajaji. Ze získaných ocenění lze připomenout například Stříbrnou medaili na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách za dok. Amalfi (1948; + sc.), Velkou cenu na Mezinárodním filmovém festivalu v Taormině za dok. La leggenda di Verona (1949, Veronská legenda; + sc.) a Zlatou medaili prezidenta republiky a Cenu evropské rady na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách za dok. La strada che cammina (1966, Cesta, která funguje; + sc.). Mnohé jeho dokumenty byly prezentovány na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách mimo soutěž. Byl mimo jiné zakladatelem filmového muzea v Miláně. V devadesátých letech se věnoval divadelním projektům.

-jš-

Bast, William

WILLIAM BAST (nar. 3. 4. 1931, Wauwatosa, stát Wisconsin), americký filmový a televizní scenárista, producent a spisovatel, podlehl Alzheimerově chorobě v Los Angeles 4. května

2015. Podle jeho předlohy vznikl například snímek *The Betsy* (1978, *Betsy*; r. Daniel Petrie – TV). JR

Dowová, Ellen Albertini

ELLEN ALBERTINI DOWOVÁ (vlastním jménem Ellen Rose Albertini, nar. 16. 11. 1913, Mount Carmel, Pensylvánie), americká filmová a televizní herečka, zemřela 4. května 2015 v Los Angeles. Její kariéra se kuriózně rozběhla až po sedmdesátce, kdy vytvořila řadu výrazných vedlejších rolí starých dam ve snímcích jako *Tough Guys* (1986, *Drsní chlapi*; r. Jeff Kanew – TV), *Munchies* (1987, *Hryzouni*; r. Bettina Hirschová – TV), *My Blue Heaven* (1990, *Moje modré nebe*; r. Herbert Ross – V), *Blood and Concrete* (1991, *Krev a beton*; r. Jeffrey Reiner – TV), *Neviditelný na útěku* (1992, *Memoirs of an Invisible Man*; r. John Carpenter), *Sestra v akci* (1992, *Sister Act*; r. Emile Ardolino), *Sestra v akci 2* (1993, *Sister Act 2: Back in the Habit*; r. Bill Duke), *Radioland Murders* (1994, *Vraždy v Radiolandu*; r. Mel Smith – V), *Píseň pro nevěstu* (1998, *The Wedding Singer*; r. Frank Coraci), *Klub 54* (1998, *54*; r. Mark Christopher), *Doktor Flastr* (1998, *Patch Adams*; r. Tom Shadyac), *Ready to Rumble* (2000, *Hromy a blesky*; r. Brian Robbins – V), *Road Trip* (2000, *Road Trip*; r. Todd Phillips) nebo *Nesvatbovi* (2005, *Wedding Crashers*; r. David Dobkin). JR

Levinson, Art

ART LEVINSON (nar. 3. 9. 1933, Los Angeles), americký producent, zemřel 4. května 2015 v Los Angeles. Podílel se zejména na filmech Richarda Benjamina *My Favorite Year* (1982, *Můj oblíbený rok* – TV), *Racing with the Moon* (1984, *O závod s měsícem* – V), *The Money Pit* (1986, *Dům za všechny peníze*; r. Richard Benjamin – TV), *Little Nikita* (1988, *Malý Nikita*; r. Richard Benjamin – TV), *Krásná mimozemšťanka* (1988, *My Stepmother Is an Alien*), ale i na titulech *Breaking Away* (1979, *A co dál...*; r. Peter Yates – V), *Mr. Mom* (1983, *Pan máma*; r. Stanley Dragoti – V), *Učitelé* (1984, *Teachers*; r. Arthur Hiller), *Great Balls of Fire!* (1989; r. Jim McBride), *Stůj, nebo maminka vystřelí* (1992, *Stop! Or My Mom Will Shoot*; r. Roger Spottiswoode) nebo *Povodeň* (1997, *Hard Rain*; r. Mikael Salomon). JR

Bronder, William

WILLIAM BRONDER (vlastním jménem William Frank Bronder, nar. 12. 6. 1930, New York), americký herec, který měl vedlejší role například ve snímcích *Cannery Row* (1982, *Na plechárně*; r. David S. Ward – TV), *Yes, Giorgio* (1982, *Ano, Giorgio*; r. Franklin J. Schaffner – TV), *Stand by Me* (1986, *Stůj při mně*; r. Rob Reiner – V), *Bestseller* (1987, *Best Seller*; r. John Flynn) nebo *Return to Me* (2000, *Vrať se mi*; r. Bonnie Huntová – V), zemřel v losangelském Northridge 6. května 2015. JR

Mazo, Aitor

AITOR MAZO (vlastním jménem Aitor Mazo Etxaniz, nar. 1961, Bilbao, Baskicko), španělský herec, zemřel 7. května 2015 v Bilbao na srdeční selhání. Hrál například ve filmech *Krávy* (1992, *Vacas*; r. Julio Medem), *La reina anónima* (1992, *Anonymní královna*; r. Gonzalo Suárez), *Todos a la cárcel* (1993, *Všichni do vězení*; r. Luis García Berlanga), *El robo más grande jamás contado* (2002, *Největší loupež všech dob*; r. Daniel Monzón – TV), *Moje matka je na holky* (2002, *A mi madre le gustan las mujeres*; r. Daniela Féjermanová, Inés Parísová), *El lobo* (2005, *Krycí jméno Vlk*; r. Miguel Courtois – V), *Siete minutos* (2009, *Sedm minut*; r. Daniela Féjermanová), *Vuelo IL8714* (TV–2010, *Let 8714*; r. Norberto López Amado – TV), *15 años y un día* (2013, *Patnáct let a jeden den*; r. Gracia Querejetaová) nebo *Ocho apellidos vascos* (2014, *Osm baskických jmen*; r. Emilio Martínez Lázaro). Spolurežiroval snímky *La máquina de pintar nubes* (2009, *Stroj na malování mraků*; spol. r. Patxo Tellería; + sc.) a *Bypass* (2012; spol. r. Patxo Tellería; + sc.). -jš-

Wilsonová, Elizabeth

ELIZABETH WILSONOVÁ (vlastním jménem Elizabeth Welter Wilson, nar. 4. 4. 1921, Grand Rapids, Michigan), americká filmová, divadelní a televizní herečka, zemřela 9. května 2015 ve městě New Haven, Connecticut. Často hrála u Mikea Nicholse a výrazné vedlejší role vytvořila ve filmech Notorious (1946, Pochybná žena; r. Alfred Hitchcock – TV), Piknik (1955, Picnic; r. Joshua Logan), Ptáci (1963, The Birds; r. Alfred Hitchcock), Absolvent (1967, Absolvent; r. Mike Nichols), Jenny (1970; r. George Bloomfield – TV), Hlava 22 (1970, Catch – 22; r. Mike Nichols), Den delfína (1973, The Day of the Dolphin; r. Mike Nichols), Zajatec 2. avenue (1975, The Prisoner of Second Avenue; r. Melvin Frank), Nine to Five (1980, Od devíti do pěti; r. Colin Higgins – TV), The Incredible Shrinking Woman (1981, Malá, menší, ještě menší; r. Joel Schumacher – TV), The Believers (1987, Síly temnot; r. John Schlesinger – V), Myslete na Henryho (1991, Regarding Henry; r. Mike Nichols), Addamsova rodina (1991, The Addams Family; r. Barry Sonnenfeld), Otázky a odpovědi (1994, Quiz Show; r. Robert Redford), Nobody's Fool (1994, Nejsem blázen; r. Robert Benton – V) nebo Královský víkend (2012, Hyde Park on Hudson; r. Roger Michell). JR

Noronha, Jurandyr Passos

JURANDYR PASSOS NORONHA (nar. 5. 3. 1916, Juiz de Fora, Minas Gerais, Brazílie), brazilský dokumentarista a režisér několika hraných filmů, který byl činný v letech 1944–1975, zemřel 10. května 2015 v Rio de Janeiro. Režíroval například dokumenty Panorama do cinema brasileiro (1968, Panorama brazilské kinematografie; + sc.), Cômicos e mais cômicos (1971, Komici a více komiků; + sc.), nebo 70 Anos de Brasil (1974, 70 let Brazílie; + sc., střih). -jš-

Dennis, Gill

GILL DENNIS (nar. 25. 1. 1941, Charlottesville, Virginia), americký scenárista, herec a režisér, který se podílel na scénáři filmu Walk the Line (2005, Walk the Line; r. James Mangold), zemřel v oregonském Portlandu 13. května 2015 na infarkt. Mihnul se také ve filmu Mazací hlava (1976, Eraserhead; r. David Lynch). Jeho první ženou byla v letech 1968–1984 herečka Elizabeth Hartmanová (1943–1987) a druhou manželkou dcera Sama Peckinpaha Kristen (nar. 1953). JR

Thomasová, Arlette

ARLETTE THOMASOVÁ (nar. 5. 11. 1927, Paříž), francouzská herečka, zemřela 13. května 2015. Byla viděna ve snímcích Velké manévry (1955, Les grandes manoeuvres; r. René Clair), Ubožáci (1982, Les misérables; r. Robert Hossein), Les misérables (1995, Bídníci 20. století; r. Claude Lelouch – V), Tanguy (2001; r. Étienne Chatiliez – TV) a La frère du guerrier (2002, Bratrstvo bojovníků; r. Pierre Jolivet – V). Oba její synové působí u filmu, Marc Jolivet jako herec a Pierre Jolivet jako scenárista, režisér a herec. JR

King, B. B.

B. B. KING (vlastním jménem Riley B. King, nar. 16. 9. 1925, Berclair, Mississippi), legendární americký bluesový kytarista, zpěvák a skladatel, zemřel na cukrovku 14. května 2015 v Las Vegas, Nevada. Zahrál si mimo jiné ve filmech Spies Like Us (1985, Špióni jako my; r. John Landis – V), Amazon Women on the Moon (1986, Amazonky na Měsíci; r. John Landis a další – TV) a Blues Brothers 2000 (1998, Blues Brothers 2000; r. John Landis) a objevil se v bezpočtu dokumentárních snímků. JR

Campus, Michael

MICHAEL CAMPUS (nar. 28. 3. 1935, New York), americký režisér jednoho z nejúspěšnějších černošských exploatačních snímků The Mack (1973, Pasák), zemřel 15. května 2015 v kalifornském Encinu na rakovinu kůže. Z jeho sporadické režijní tvorby známe pouze poslední dílo, biografický snímek o malíři idylických obrazů Thomasu Kinkadeovi Christmas Cottage (2008, Vánoční chaloupka – V). Byl scenáristou a producentem skutečného vězeňského

příběhu *The Man Who Broke 1,000 Chains* (TV–1987, Jsem uprchlý trestanec; r. Daniel Mann – TV) a jako výkonný producent dramatické rekonstrukce událostí, jež vedly ke svržení první atomové bomby, *Hiroshima* (TV–1995, Hirošima; r. Koreyoshi Kurahara, Roger Spottiswoode – TV) dostal výroční kanadskou cenu Gemini a byl nominován na Emmy. -mim-

Stephenson, John

JOHN STEPHENSON (vlastním jménem John Winfield Stephenson, nar. 9. 8. 1923, Kenosha, Wisconsin), americký herec, který svou kariéru zaměřil zejména na namlouvání animovaných postav, zemřel na komplikace z Alzheimerovy choroby v losangeleském Woodland Hills 15. května 2015. Hrál ovšem také například v titulech *Strange Lady in Town* (1955, Doktorka ze Santa Fé; r. Mervyn LeRoy – TV), *Spartakus* (1960, Spartacus; r. Stanley Kubrick), *Hellfighters* (1968, Bojovníci s peklem; r. Andrew V. McLaglen – TV), *Topaz* (1969; r. Alfred Hitchcock – TV), *Herbie Rides Again* (1974, Herbie a stará dáma; r. Robert Stevenson – TV) a *At Long Last Love* (1975, Konečně láska; r. Peter Bogdanovich – TV). JR

Wrye, Donald

DONALD WRYE (nar. 24. 9. 1934, Riverside, Kalifornie), americký režisér, scenárista a producent, který působil převážně v televizi, zemřel 15. května 2015 v pensylvánském Harrisburgu. Natočil snímky *Ice Castles* (1978, Ledové království; + sc. – TV) a remake *Ice Castles* (2010, Ledové sny; + sc. – TV) a byl nominován na Oscara za krátké dokumentární filmy *An Impression of John Steinbeck: Writer* (1969, John Steinbeck: spisovatel) a *The Numbers Start with the River* (1971, Číslování začíná od řeky). JR

Basehart, Jackie

JACKIE BASEHART (vlastním jménem John Anthony Carmine Michael Basehart, nar. 11. 10. 1951, Santa Monica, Kalifornie), herec italoamerického původu, působící v Itálii, zemřel 16. května v Milánu, Lombardie. Mohl být viděn ve filmech *Černý korzár* (1976, *Il corsaro nero*; r. Sergio Sollima), *Quel maledetto treno blindato* (1977, Ten prokletý obrněný vlak; r. Enzo G. Castellari – V), *Sesso e volentieri* (1982, Do postele vždy a ochotně; r. Dino Risi – V) a *Il ritorno di Sandokan* (TV–1976, Sandokanův návrat; r. Enzo G. Castellari – TV). Byl synem hollywoodského herce Richarda Baseharta a italské herečky Valentiny Corteseové. -jš-

Badalucco, Nicola

NICOLA BADALUCCO (nar. 13. 5. 1929, Milán, Lombardie – zem. 17. 5. 2015, Řím), významný italský scenárista a novinář, který žil v mládí na Sicílii. Vystudoval práva na univerzitě v Palermu. Po studiích působil v 50. letech jako prokurátor v Trapani. Začal psát do časopisu *Cinema Nuovo*. V roce 1953 se přestěhoval do Říma. Stal se redaktorem a později šéfredaktorem časopisu *Avanti!*. Zároveň dále přispíval do různých filmových periodik. Jako scenárista debutoval spoluprací s Luchinem Viscontim na *Soumraku bohů*. Často se podílel na historických, psychologických a politických filmech i na literárních adaptacích pro levicově zaměřené režiséry nebo na seriálech *La piovra* (1984, Chobotnice; r. Damiano Damiani – TV), *Io e il Duce* (1985, Mussolini a já; r. Alberto Negrin – TV), *Giorno dopo giorno* (1985, Den po dni; r. Salvatore Nocita), *Se un giorno busserai alla mia porta* (1987, Jednoho dne zaklepeš u mých dveří; r. Luigi Perelli – TV), *Il segreto di Sahara* (1987, Tajemství Sahary; r. Alberto Negrin – TV), *Come stanno bene insieme* (TV–1989, Jak je jim spolu dobře; r. Vittorio Sindoni) a *Non siamo soli* (1991, Nejsme sami; r. Paolo Poeti – TV). Byl spolunominován na Oscara za scénář k filmu *Soumrak bohů* nebo na cenu Emmy za scénář k televiznímu seriálu *Mussolini a já*. Získal rovněž několik ocenění za celoživotní dílo, například Cenu Ennia Flaiana (1991) nebo Cenu Vittoria De Sicy (2008) na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách. V roce 2004 převzal státní vyznamenání Řád Důstojníka za zásluhy o italskou republiku. – *Filmografie*: (spolupráce na scénáři, není-li uvedeno jinak) *Soumrak bohů* (1968, *La caduta degli dei*; r. Luchino Visconti), *Červený stan* (1969, *Krasnaja paljotka/La tenda rossa*; r. Michail Kalatozov), *Smrt v Benátkách* (1971, *Morte a Venezia*; r. Luchino Visconti),

Roma bene (1971, Římská smetánka; r. Carlo Lizzani), Bronte: cronaca di un massacro che i libri di storia non hanno raccontato (1972, Bronte: kronika masakru, o kterém historické knihy nevyprávěly; r. Florestano Vancini), Torino nera (1972, Černý Turín; r. Carlo Lizzani), Piedone lo sbirro (1973, Policajt drábem; r. Stefano Vanzina – TV), Dio sei proprio un padreterno! (1973, Bože, jsi opravdový chlubil!; r. Michele Lupo), Libera, amore mio (1973, Libera, má láska; r. Mauro Bolognini – TV), Uomini duri (1974, Tvrdí muži; r. Duccio Tessari), La poliziotta (1974, Policistka; r. Stefano Vanzina – TV), La baby-sitter (1975, Opatrovnice dětí; r. René Clément – TV), Due cuori, una capella (1975, Dvě srdce, jedna kapela; r. Maurizio Lucidi), La banca di Monate (1975, Banka v Monate; r. Francesco Massaro), Gli esecutori (1976, Vykonavatelé; r. Maurizio Lucidi), Bruciati da cocente passione (1976, Sežehnúť horoucí vášní; r. Giorgio Capitani – V), L'Agnese va a morire (1976, Agnese jde na smrt; r. Giuliano Montaldo), Sbohem a amen (1976, Goodbye & amen; r. Damiano Damiani), Mám strach (1977, Io ho paura; r. Damiano Damiani), Gran bollito (1977, Velké vyvážení; r. Mauro Bolognini), Circuito chiuso (TV–1978, Uzavřený okruh; r. Giuliano Montaldo – TV), Un uomo in ginocchio (1978, Muž na kolenou; r. Damiano Damiani – TV), Gli anni struggenti (1979, Trýznivá léta; r. Vittorio Sindoni), Bankovní konto s výstrahou (1980, L'avvertimento; r. Damiano Damiani), Třetí na řadě (1981, Il turno; r. Tonino Cervi), La quinta donna (TV–1982, Pátá žena; r. Alberto Negrin), Perdóname, amor (1982, Odpust' mi lásko; r. Luis Gómez Valdivieso; sc.), Il corsaro (TV–1983, Korzár; r. Franco Giraldi), Mosca addio (1986, Sbohem, Moskvo; r. Mauro Bolognini), Muž se zlatými brýlemi (1987, Gli occhiali d'oro; r. Giuliano Montaldo), La collina del diavolo (TV–1988, Ďáblův kopec; r. Vittorio Sindoni; sc.), A proposito di quella strana ragazza (1989, A co ta divná dívka; r. Marco Leto), L'avvoltoio può attendere (1990, Sup umí vyčkávat; r. Gian Pietro Calasso), Porte aperte (1990, Otevřené dveře; r. Gianni Amelio; herec – TV), Rossini! Rossini! (1991; r. Mario Monicelli), L'Atlantide (1992, Atlantida; r. Bob Swaim), Non parlo più (TV–1995, Už nemluvím; r. Vittorio Nevano – TV), La casa dove abitava Corinne (TV–1996, Dům, ve kterém bydlela Corinne; r. Maurizio Lucidi), Nessuno escluso (TV–1997, Bez výjimky; r. Massimo Spano), Die Schuld der Liebe (1997, Dluh lásky; r. Andreas Gruber; herec), Maria Josè, l'ultima regina (TV–2002, Maria José – Poslední královna; r. Carlo Lizzani – TV), Madre come te (TV–2004, Matka jako ty; r. Vittorio Sindoni), Il bell'Antonio (TV–2005, Krásný Antonio; r. Maurizio Zaccaro), Tichij Don (TV–2006, Tichý Don; r. Sergej Bondarčuk – TV), Exodus: Il sogno di Ada (TV–2007, Exodus: Sen Ady; r. Gianluigi Calderone), Fuga con Marlene (TV–2007, Útěk s Marlene; r. Alfredo Peyretti), Don Zeno: L'uomo di Nomadelfia (2008, Don Zeno: Muž z Nomadelfie; r. Gianluigi Calderone), Sissi (TV–2009, Císařovna Sissi; r. Xaver Schwarzenberger – TV). -jš-

Carliez, Claude

CLAUDE CARLIEZ (nar. 10. 1. 1925, Nancy, Meurthe-et-Moselle), proslulý francouzský kaskadér, zemřel 17. května 2015 v Saint-Mandé, Val-de-Marne. Ve funkci koordinátora či choreografa akčních scén se podílel na více než stovce snímků, mimo jiné Ctihodný Stanislav (1963, L'honorable Stanislas, agent secret; r. Jean-Charles Dudrumet), Scaramouche (1963, La máscara de Scaramouche; r. Antonio Isasi-Isasmendi), Černý tulipán (1964, La tulipe noire; r. Christian-Jaque), Fantomas (1964, Fantômas; r. André Hunebelle), Fantomas se zlobí (1965, Fantômas se déchaîne; r. André Hunebelle), Velký flám (1966, La grande vadrouille; r. Gérard Oury), Slunce rošťáků (1967, Le soleil des voyous; r. Jean Delannoy), Osamělá vlčice (1968, La louve solitaire; r. Édouard Logereau), Manželé z roku II (1971, Les mariés de l'an deux; r. Jean-Paul Rappeneau), Strach nad městem (1975, Peur sur la ville; r. Henri Verneuil), Zvíře (1977, L'animal; r. Claude Zidi), Policajt nebo rošťák (1979, Flic ou voyou; r. Georges Lautner), Valmont (1989, Valmont; r. Miloš Forman). Jako režisér je podepsán pod jediným titulem, komorní gangsterkou Le paria (1968, Vydědělec – TV) s Jeanem Maraisem. -mim-

Prochyra, Jan

JAN PROCHYRA (nar. 2. 12. 1948, Krakov), polský herec, zemřel ve Varšavě 20. května 2015. Hrál vedlejší role mimo jiné ve filmech Noční můry (1979, Zmory; r. Wojciech Marczewski),

Menší nebe (1981, Mniejsze niebo; r. Janusz Morgenstern), Léta dvacátá, léta třicátá (1983, Lata dwudzieste... lata trzydzieste...; r. Janusz Rzewski), Žena v klobouku (1985, Kobieta w kapeluszu; r. Stanislaw Różewicz), Korczak (1990; r. Andrzej Wajda), Případ Pekosiňského (1993, Przypadek Pekosinskiego; r. Grzegorz Królikiewicz) nebo Stara baśń. Kiedy słońce było bogiem (2003, Staré báje Vikingů; r. Jerzy Hoffman – V). JR

Trainorová, Mary Ellen

MARY ELLEN TRAINOROVÁ (nar. 8. 7. 1952, Chicago, Illinois), americká filmová a televizní herečka, zemřela v kalifornském městě Montecito 20. května 2015 na rakovinu slinivky. Její manžel, režisér Robert Zemeckis (1980–2000), jí nabídl úlohy v komediích Honba za diamantem (1984, Romancing the Stone), Návrat do budoucnosti II (1989, Back to the Future II), Smrt jí sluší (1992, Death Becomes Her) a Forrest Gump (1994, Forrest Gump). Zahrála si policejní psychiatricku doktorku Woodsovou ve snímcích Smrtonosná zbraň (1987, Lethal Weapon; r. Richard Donner), Smrtonosná zbraň 2 (1989, Lethal Weapon 2; r. Richard Donner), Smrtonosná zbraň 3 (1992, Lethal Weapon 3; r. Richard Donner) a Smrtonosná zbraň 4 (1998, Lethal Weapon 4; r. Richard Donner), a měla i charakterní role například v titulech The Goonies (1985, Rošťáci; r. Richard Donner – V), The Monster Squad (1987, Záhrobní komando; r. Fred Dekker – V), Action Jackson (1988; r. Craig R. Baxley – V), Smrtonosná past (1988, Die Hard; r. John McTiernan), Scrooged (1988, Strašidelné Vánoce; r. Richard Donner – V), Krotitelé duchů II (1989, Ghostbusters II; r. Ivan Reitman), Ohnivá eskadra (1990, Fire Birds; r. David Green), Ricochet (1991, Ricochet; r. Russell Mulcahy), Grand Canyon (1991, Grand Canyon; r. Lawrence Kasdan), Kuffs (1991, Kuffs; r. Bruce A. Evans), Greedy (1994, Hamouni; r. Jonathan Lynn – V), Little Giants (1994, Malí obři; r. Duwayne Dunham – V), Kongo (1995, Congo; r. Frank Marshall), Boeing 747 v ohrožení (1996, Executive Decision; r. Stuart Baird), Anywhere But Here (1999, Kdekoli, jen ne tady; r. Wayne Wang – V), Půlnoční míle (2002, Moonlight Mile; r. Brad Silberling) nebo Mezi námi děvčaty (2003, Freaky Friday; r. Mark Waters). JR

Sidotiová, Anna Rita

ANNA RITA SIDOTIOVÁ (nar. 25. 7. 1969, Gioiosa Marea, Messina, Sicílie), italská atletka, mistryně světa, dvojnásobná mistryně Evropy v chůzi na 10 km a halová mistryně Evropy v chůzi na 3 km, zemřela 21. května 2015 v Gioiosa Marea. Jako herečka se objevila v kriminálním thrilleru Le complici (1998, Spoluvinice; r. Emanuela Piovánová). -jš-

Carter, John

JOHN CARTER (nar. 26. 11. 1927, Center Ridge, Arkansas), americký charakterní herec, zemřel 23. května 2015 v New Yorku na zápal plic. Z jeho obsáhlé filmografie lze připomenout tituly Zajati vesmírem (1969, Marooned; r. John Sturges), Monte Walsh (1970; r. William A. Fraker – TV), The Andromeda Strain (1971, Kmen Andromeda; r. Robert Wise – TV), Joe Kidd (1972, Joe Kidd; r. John Sturges), Badlands (1973, Zapadákov; r. Terrence Malick – TV), Telefon (1977; r. Don Siegel – TV), Scarface (1983, Zjizvená tvář; r. Brian De Palma – V), My Science Project (1985, Můj vědecký projekt; r. Jonathan Betuel – TV), Worth Winning (1989, Super sázka; r. Will Mackenzie – TV), Celebrity (1998; r. Woody Allen), Náhodné setkání (1999, Random Hearts; r. Sydney Pollack) nebo Skandál (2006, The Hoax; r. Lasse Hallström). Jeho mladší bratr Conlan Carter (nar. 1934) byl rovněž hercem. JR

Mearaová, Anne

ANNE MEAROVÁ (nar. 20. 9. 1929, Brooklyn, New York), americká filmová, televizní a divadelní herečka, zemřela 23. května 2015 v newyorském Manhattanu. S manželem Jerryem Stillerm, za něj byla vdaná od roku 1954, začínali jako členové improvizční společnosti. Později se zaměřila zejména na role v četných televizních seriálech. Poznali jsme ji ve snímcích Lovers and Other Strangers (1970, Milenci a další cizinci; r. Cy Howard – TV), Hoši z Brazílie (1978, The Boys from Brazil; r. Franklin J. Schaffner), Sláva (1980, Fame; r. Alan

Parker), Čas probuzení (1990, Awakenings; r. Penny Marshall), Highway to Hell (1991, Pozdrav z cesty do pekla; r. Ate de Jong – TV), Reality Bites (1993, Bolestná realita; r. Ben Stiller – V), Heavyweights (1994, Těžké váhy; r. Steven Brill – V), Polibek smrti (1994, Kiss of Death; r. Barbet Schroeder), The Daytrippers (1996, Cesta do města; r. Greg Mottola – TV), The Thin Pink Line (1998, Tenká růžová čára; r. Joe Dietl, Michael Irpino – TV), Chump Change (2000, Šupák; r. Stephen Burrows – TV), Zoolander (2001, Zoolander; r. Ben Stiller), Get Well Soon (2001, Zase bude fajn; r. Justin McCarthy – V) nebo Noc v muzeu (2006, Night at the Museum; r. Shawn Levy). Její syn Ben Stiller (nar. 1965) je známým hercem a dcera Amy Stillerová (nar. 1961) je též herečkou. JR

O'Brien, Mike

MIKE O'BRIEN (nar. 1964, Inuvik, Severozápadní teritorium), kanadský herec, který měl vedlejší role mimo jiné ve snímcích The Unsaid (2001, Nevýřčené tajemství; r. Tom McLoughlin – TV), The Lost Angel (2005, Anděl smrti; r. Dimitri Logothetis – TV), Just Friends (2005, Miluji tě k sežrání; r. Roger Kumble – TV), The Lazarus Project (2008, Projekt Lazar; r. John Glenn – TV) nebo Holka z města (2009, New in Town; r. Jonas Elmer), zemřel 24. května 2015 na rakovinu ve městě Regina, Saskatchewan. JR

Aranda, Vicente

VICENTE ARANDA (vlastním jménem Vicente Aranda Ezquerro, nar. 9. 11. 1926, Barcelona, Katalánsko – zem. 26. 5. 2015, Madrid) pochází z rodiny textilní dělnice a fotografa. Z nedostatku finančních prostředků neukončil ani středoškolské vzdělání a vystřídal řadu zaměstnání (textař v reklamě či úředník v továrnách). V roce 1952 odjel z ekonomických i politických důvodů do Venezuely, kde pracoval sedm let u mezinárodní společnosti zaměřené na informatiku (NCR). Po návratu do Španělska se bez úspěchu pokoušel o přijetí ke studiu na Státní filmové škole v Madridu (IIEC). Přes amatérské filmové pokusy a práci fotografa zahájil v polovině 60. let profesionální režisérskou dráhu a hned svým druhým filmem Fata morgána odstartoval krátkodobou éru takzvané barcelonské školy. V Barceloně založil vlastní produkční společnost Morgana Films, v jejímž rámci natočil většinu svých filmů. Za režii snímku Milenci získal cenu Goya a Stříbrného Huga na Mezinárodním filmovém festivalu v Chicagu a za Osvoboditelky obdržel Zvláštní cenu poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v Tokiu ex aequo. Častým tématem jeho děl, reflektujících dění ve frankistickém Španělsku od občanské války až po pád Francova režimu, jsou temné stránky lidské povahy, nejružnější vášně, potlačované sexuální pudy a touhy, jež vedou až ke zločinům. Mezi Arandovy stále spolupracovníky patřily například herečka Victoria Abrilová a střihačka Teresa Fontová, která byla i jeho manželkou. V roce 1988 obdržel Národní filmovou cenu. Velká retrospektivní přehlídka jeho děl proběhla v rámci Finále Plzeň 2001. – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) drama Brillante porvenir (1964, Skvělá budoucnost; spol. r. Román Gruben; + spol. sc.), Fata morgána (1965, Fata morgana; + spol. sc.), kriminální thriller Las crueles/El cadáver exquisito (1968, Kruté ženy; + spol. sc.), horor, v němž na mladý manželský pár během líbánek v izolovaném sídle tragicky dolehne tamní vražda z minulosti, La novia ensangrentada (1972, Zkrvavená nevěsta; + spol. sc., spol. prod.), komediální psychedelický příběh o hospodyni, žijící svůj druhý život jako pornoherečka, Clara es el precio (1974, Cenou je Clara; + spol. prod.), Último deseo (1976, Poslední touha; r. León Klimovsky; spol. sc.), drama kabaretního transvetity, jenž podstoupí operaci, Cambio de sexo (1976, Změna pohlaví; + spol. sc., spol. prod.), thriller podle románu Juana Marsého o stárnoucím falangistickém spisovateli, který se při chaotickém psaní pamětí pokouší o pokrytecké sebeospravedlnění, La muchacha de las bragas de oro (1979, Dívka ve zlatých kalhotkách; + spol. sc., spol. prod.), kriminální thriller s politickým podtextem podle románu Manuela Vázqueze Montalbána Asesinato en el Comité Central (1981, Vražda v ústředním výboru; + spol. sc., spol. prod.), kriminální drama podle románu Andreua Martína o dívce, mstící se policejnímu komisaři za jeho krutost, Pažbou do zubů (1984, Fanny Pelopaja; + sc.), epizoda El crimen del capitán Sánchez (Zločin kapitána Sánchez) z

kriminálního seriálu *La huella del crimen* (TV–1985, *Stopa zločinu*), přepis románu Luise Martína Santose, v němž je nadějný lékař-výzkumník křivě obviněn z vraždy mladé ženy po potratu, který neprovedl, *Tiempo de silencio* (1985, *Doba ticha*; + spol. sc., spol. prod.), dobrodružné komedie o legendárním trestanci cikánského původu, jemuž se za éry generála Franka dařilo uniknout z vězení, *El Lute, camina o revienta* (1987, *El Lute, jdi nebo chcípni*; + spol. sc.) a *El Lute II, mañana seré libre* (1988, *El Lute II, zítra bude volný*; + spol. sc.), adaptace Marsého románu, evokujícího vzpomínky na deprimující období občanské války, *Si te dicen que caí/Aventis* (1989, *Jestliže ti řeknou, že jsem padl*; + sc.), pětidílný televizní seriál podle stejnojmenného románu Jesúse Fernándeze Santose o španělské občanské válce a anarchistickém hnutí *Los jinetes del alba* (TV–1989, *Jezdci úsvitu*; + spol. sc.), tragický příběh milostného trojúhelníku podle skutečné události z Madridu v polovině 50. let dvacátého století *Amantes* (1991, *Milenci*; + spol. nám., spol. sc. – TV), komediální drama podle stejnojmenného románu Juana Marsého o břichomlupci, který usiluje získat zpět, ženu, jež ho před lety opustila, *El amante bilingüe* (1992, *Dvojazyčný milenec*; + sc.), komediální thriller o třech přátelích z dětství, které rozdělila jejich vzájemná citová náklonnost, což se jim po létech vymstí, *Intruso* (1993, *Nerozluční*; + spol. sc. – V), adaptace románu Antonia Galy, jehož hrdinka, spořádaná manželka, propadne na výletě v Turecku milostnému oblouznění, *La pasión turca* (1994, *Turecká vášeň*; + sc.), epizoda z filmu *Lumière et compagnie* (1995, *Lumière a spol.*; spol. r. – TV), drama o anarchistických bojovnicích ve španělské občanské válce *Libertarias* (1996, *Osvoboditelky*; + spol. sc.), přepis románu Fernanda Garcíi Delgada o ženě, která si natáčí svá milostná setkání a sexuální hrátky, *La mirada del otro* (1997, *Na pohled*; + spol. sc.), drama milostné žárlivosti, již v hrdinovi vyvolá fotografie jeho snoubenky s jiným mužem, *Celos* (1999, *Žárlivost*; + spol. sc. – TV), historické drama o pohnutém osudu španělské panovnice z 16. století Juana la Loca (2001, *Johana Šílená*; + spol. sc. – TV), adaptace klasické novely Prospera Mériméa, známé zejména z Bizetova operního zpracování, *Carmen: Divoká vášeň* (2003, *Carmen*; + spol. sc.), epizoda *Técnicas para un golpe de estado* (Techniky státního převratu) z filmu *Hay motivo!* (2004, *Existuje motiv!*), dobrodružný film podle rytířského románu Joanota Martorella o rytíři, pověřeném byzantským císařem záchranou Konstantinopole před tureckým obležením, *Tirante el Blanco* (2006, *Tirante el Blanco* + sc. – TV), psychologický thriller podle románu Juana Marsého o policistovi, který pátrá po svém psychicky narušeném bratrovi, *Canciones de amor en Lolita's Club* (2007, *Milostné písně v Lolita's Clubu* + sc.), psychologický thriller podle románu Mempa Giardinelliho o básníkovi, který se po návratu do rodného města zaplete do sítě násilí a sexu *Luna caliente* (2009, *Horká luna* + sc., prod.). -fik- / -jš-

Caligari, Claudio

CLAUDIO CALIGARI (nar. 7. 2. 1948, Arona, Itálie), italský filmový dokumentarista, režisér a scenárista, zemřel 26. května 2015 v Římě. Je autorem dokumentů *Droga che fare* (1976, *Droga, co se dá dělat* + spol. sc.) nebo *La follia della rivoluzione* (1978, *Šílenství revoluce* + sc.). V hrané tvorbě režíroval sociální kriminální drama s problematikou drog *Amore tossico* (1983, *Toxická láska* + spol. sc.), za které obdržel Cenu Vittoria De Sicy na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách. Jeho policejní thriller *L'odore della notte* (1998, *Zápach noci* + sc.), podle knihy Dida Sacchettoniho, je realistickým pohledem na římské podsvětí. -jš-

Hornery, Bob

BOB HORNERY (vlastním jménem Robert James Hornery, nar. 28. 5. 1931, Randwick, Sydney, Nový Jižní Wales), australský herec, který se objevil v menších i větších rolích ve filmech *Britannia Hospital* (1982, *Nemocnice Britannia*; r. Lindsay Anderson – V), *Mad Max Beyond Thunderdome* (1985, *Šílený Max 3*; r. George Miller – V) a *Crackerjack* (2002; r. Paul Moloney – TV), zemřel 26. května 2015 v Melbourne na demenci, Viktorie. JR

Newman, William

WILLIAM NEWMAN (vlastním jménem William MacLeod Newman, nar. 15. 6. 1934, Chicago, Illinois), americký herec, zemřel 27. května 2015 ve Filadelfii, Pensylvánie. Hrál mimo jiné ve snímcích Brubaker (1980, Brubaker; r. Stuart Rosenberg), The Postman Always Rings Twice (1981, Pošťák zvoní vždy dvakrát; r. Bob Rafelson – V), Silver Bullet (1985, Stříbrná kulka; r. Daniel Attias – TV), The Mosquito Coast (1986, Pobřeží moskytů; r. Peter Weir – V), The Serpent and the Rainbow (1987, Had a duha; r. Wes Craven – TV), Funny Farm (1988, Blázinec; r. George Roy Hill – TV), Hrdina proti své vůli (1992, Hero; r. Stephen Frears), Skřítek (1993, Leprechaun; r. Mark Jones), Fearless (1993, Beze strachu; r. Peter Weir – V), Mrs. Doubtfire – táta v sukni (1993, Mrs. Doubtfire; r. Chris Columbus), Jury Duty (1995, Soudcem z nouze; r. John Fortenberry – V), Tom and Huck (1995, Tom a Huck; r. Peter Hewitt – V), Pie in the Sky (1996, Rumové pralinky; r. Bryan Gordon – V), Čarodějky (1996, The Craft; r. Andrew Fleming), For Love of the Game (1999, Hra snů; r. Sam Raimi – V) nebo Teacher's Pet (2000, Učitelův miláček; r. Marcus Spiegel – TV).

JR

Ondruš, Vladimír

VLADIMÍR ONDRUŠ (nar. 30. 5. 1942, Terchová, okr. Žilina – zem. 28. 5. 2015, Bratislava) vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Komenského v Bratislavě (1971), ale již od roku 1959 působil jako elév kamery v Krátkém filmu Bratislava a od roku 1960 jako asistent kamery v hraném filmu. Jako kameraman samostatně debutoval v roce 1973 ve snímku Očovské pastorále Jozefa Zachara, s nímž často spolupracoval, právě tak jako s Martinem Ľapákem. Podílel se jako kameraman na horolezeckých filmech a byl scenáristou, režisérem a kameramanem oceňovaného středometrážního dokumentu o expedici na Makalu v roce 1976 Velký černý obor. Jako režisér je podepsaný mimo jiné i pod televizními relacemi Korene, Za svrchované Slovensko, Krahule – stred Európy, Boli sme chvíľu preč z let 1991–1992. Snímal mimo jiné i minisérie Nepokojná láska (1975; r. Jozef Zachar), Sedem krátkých rokov inžiniera Hagaru (1977; r. Jozef Zachar) a Štrnásť výstrelův (1981; r. Jozef Medved'). Na 22. festivalu českých a slovenských filmů v Banské Bystrici 1984 získal cenu za kameru snímků Letný strom mladosti a Zrelá mladost'. V letech 1992–1998 byl ředitelem Slovenské filmové tvorby Bratislava a sehrál roli při nezdařené privatizaci ateliérů na Kolibě. Byl aktivním stoupencem Mečiarova HZDS. Nelze jej však zaměňovat se slovenským politikem Vladimírem Ondrušem (nar. 23. 5. 1942, Bratislava). – *Filmografie: (kamera, není-li uvedeno jinak)* Sebechlebskí hudci (1975; r. Jozef Zachar), Desat percent nádeje (1976; r. Jozef Zachar), střm. dok. Velký černý obor (1976; + sc., režie), Kamarátka Šuška (1977; r. Jozef Zachar), Sneh pod nohami (1978; r. Ivan Húšťava), Vynes na horu svoj hrob (TV–1979, Jozef Zachar), Odveta (1980; r. Ivan Húšťava), Živá voda (1980; r. Jozef Medved'), Čluny proti prúdu (1981; r. Ľudovít Filan), Letný strom radosti (1983; r. Ivan Húšťava), Zrelá mladost' (1983; r. Martin Ľapák), Reťazenie (TV–1983; r. Martin Ľapák), Návrat Jána Petru (1984; r. Martin Ľapák), Dies Irae (TV–1984; r. Martin Ľapák), Skleníková Venuša (1985; r. Martin Ľapák), Deti (TV–1985; r. Martin Ľapák), Kohút nezaspieva (1986; r. Martin Ľapák), Neďaleko do neba (1987; r. Martin Ľapák), Sagarmatha (1988; r. Ján Piroh), Montiho čardáš (1989; r. Martin Ľapák).

-švr-

Rey, Reynaldo

REYNALDO REY (vlastním jménem Harold Reynolds, nar. 27. 1. 1940, Sequoyah County, Oklahoma), americký herec, zemřel 28. května 2015 v Los Angeles na mrtvici. Zahrál si například ve snímcích Young Doctors in Love (1982, Lékařská akademie; r. Garry Marshall – TV), Harlem Nights (1989, Noci v Harlemu; r. Eddie Murphy – TV), Bílí muži neumějí skákat (1992, White Men Can't Jump; r. Ron Shelton), Friday (1997, Pátek; r. F. Gary Gray – V) nebo Boxeři (1999, Play It to the Bone; r. Ron Shelton).

JR

Palmerová, Betsy

BETSY PALMEROVÁ (vlastním jménem Patricia Betsy Hrunek, nar. 1. 11. 1926, East Chicago, Indiana), americká herečka, která byla po otci českého původu, zemřela 29. května 2015 v Danbury, Connecticut. Její nejznámější rolí byla vraždící kuchařka v hororech *The Friday 13th* (1980, Pátek třináctého; r. Sean S. Cunningham – V) a *Friday the 13th, Part 2* (1981, Pátek třináctého 2; r. Steve Miner – V), ale předtím měla charakterní role ve filmech *Mister Roberts* (1955, Pan Roberts; r. John Ford, Mervyn LeRoy – TV), *The Tin Star* (1957, Šerifská hvězda; r. Anthony Mann – TV) a zahrála si též ve snímku *The Fear: Ressurrection* (1999, Strach; r. Chris Angel – TV). Osm měsíců žila s Jamesem Deanem.

JR

D'Arcy, Jake

JAKE D'ARCY (nar. 2. 12. 1945, Chichester, Velká Británie) skotský filmový a televizní herec, který měl charakterní role v titulech *Gregory's Girl* (1981, Gregoryho děvče; r. Bill Forsyth), *Staggered* (1994; r. Martin Clunes – V) nebo *Příběhy upírka Rudolfa* (2000, *The Little Vampire*; r. Uli Edel), zemřel v Glasgowě 30. května 2015.

JR

Harrisová, Julie

JULIE HARRISOVÁ (vlastním jménem Diana Julie Harris, nar. 26. 3. 1921, Londýn – zem. 30. 5. 2015, Londýn, na hrudní infekci) byla dcerou obchodníka a absolvovala soukromou internátní školu v berkshirském Maidenheadu. Potom studovala na Umělecké škole v Chelsea a praktické dovednosti získala u dvorní švadleny Nesty Neveové. Za války sloužila v ženské armádní jednotce (ATS) a po demobilizaci nastoupila ve filmovém studiu Gainsborough jako asistentka přední kostýmní návrhářky Elizabeth Haffendenové. Zanedlouho už pracovala samostatně, například na trojici povídkových filmů podle próz Williama Somerseta Maughama (*Quartet*, *Trio*, *Přídavek*). Na začátku 50. let získala smlouvu u J. Arthura Ranka a oblékala přední hvězdy studia nejen ve filmu, ale i v soukromí. Jako vyhledávaná kostýmní výtvarnice se uplatnila i po vypršení kontraktu. Publicitu jí přinesla spolupráce na dvou filmech Beatles (nominace na Cenu BAFTA za Pomoc!), ale největšího ocenění se dočkala za černobílý snímek *Drahoušek* (Oscar), v němž dokonale vystihla módu swingujícího Londýna, a za viktoriánské kostýmy v černé komedii podle povídky Roberta Louise Stevensona *Nesprávná truhla* (Cena BAFTA). Na Cenu BAFTA byla ještě třikrát nominovaná (*Psyche 59*, *Casino Royale*, *Pantoflíček a růže*). Vytvořila i další pozoruhodné kostýmní kreace ke známým titulům, mimo jiné k muzikálu *Sbohem, pane profesore!*, k melancholickému Wilderově filmu *Soukromý život Sherlocka Holmese*, k Hitchcockově thrilleru *Zuřivost* a k bondovce *Žít a nechat zemřít*. Poslední roky kariéry strávila v televizi, kde se například podílela na detektivkách podle Arthura Conana Doylea *Pes baskervilský* a *Znamení čtyř*, jež byly uvedeny v českých kinech. Po odchodu na odpočinek se věnovala olejomalbě a její obrazy byly vystaveny v jedné z londýnských galerií. Nelze ji zaměňovat se známou americkou herečkou téhož jména (1925–2013). – *Filmografie: (kostýmy, není-li uvedeno jinak)* Jak se lidé žení (1947, *Holiday Camp*; r. Ken Annakin), *Good Time Girl* (1947, *Dívka, která měla ráda zábavu*; r. David Macdonald), *Zastávka smrti* (1947, *Broken Journey*; r. Ken Annakin), *The Calendar* (1948, *Kalendář*; r. Arthur Crabtree), *My Brother's Keeper* (1948, *Ochránce mého bratra*; r. Alfred Roome), *Quartet* (1948; r. Ken Annakin, Arthur Crabtree, Harold French, Ralph Smart), *Once Upon a Dream* (1948, *Byl jednou jeden sen*; r. Ralph Thomas), *A Boy, a Girl and a Bike* (1948, *Chlapec, dívka a jízdní kolo*; r. Ralph Smart; spol. kostýmy), *The Lost People* (1949, *Ztracení lidé*; r. Bernard Knowles, Muriel Boxová), *Traveller's Joy* (1949, *Turistické radovánky*; r. Ralph Thomas), *The Body Said No!* (1950, *Tělo řeklo ne!*; r. Val Guest), *Trio* (1950; r. Ken Annakin, Harold French), *The Clouded Yellow* (1950, *Motýl žluťásek*; r. Ralph Thomas), *Highly Dangerous* (1950, *Vysoce nebezpečné*; r. Roy Baker), *Mr. Drake's Duck* (1950, *Kachna pana Drakea*; r. Val Guest), *Night Without Stars* (1951, *Noc bez hvězd*; r. Anthony Pelissier), *Hotel Sahara* (1951; r. Ken Annakin), *Encore* (1951, *Přídavek*; r. Harold French, Pat Jackson, Anthony Pelissier), *Another Man's Poison* (1951, *Jed pro jiného muže*; r. Irving Rapper), *So Little Time* (1952, *Tak málo času*; r. Compton Bennett), *Something*

Money Can't Buy (1952, Co se nedá koupit za peníze; r. Pat Jackson), Made in Heaven (1952, Zpečetěno v nebi; r. John Paddy Carstairs), The Net (1952, Síť; r. Anthony Asquith), South of Algiers (1952, Na jih od Alžíru; r. Jack Lee), Desperate Moment (1953, Zoufalá chvíle; r. Compton Bennett), Turn the Key Softly (1953, Pomalu otoč klíčem; r. Jack Lee), The Red Beret (1953, Červený baret; r. Terence Young), Always a Bride (1953, Věčná nevěsta; r. Ralph Smart), Hell Below Zero (1953, Peklo pod nulou; r. Mark Robson), You Know What Sailors Are (1953, Znáte námořníky; r. Ken Annakin), The Seekers (1954, Hledači; r. Ken Annakin), The Prisoner (1955, Vězeň; r. Peter Glenville), Value for Money (1955, Hodnota za peníze; r. Ken Annakin), Cast a Dark Shadow (1955, Vrhout temný stín; r. Lewis Gilbert), Simon and Laura (1955, Simon a Laura; r. Muriel Boxová), The March Hare (1956, Úplný blázen; r. George More O'Ferrall; dod. kostýmy), Reach for the Sky (1956, Vzlétnout do oblak; r. Lewis Gilbert), It's a Wonderful World (1956, Svět je nádherný; r. Val Guest), House of Secrets (1956, Tajemný dům; r. Guy Green), Miracle in Soho (1957, Zázrak v Soho; r. Julian Amyes), The Story of Esther Costello (1957, Příběh Esther Costelloové; r. David Miller), Seven Thunders (1957, Sedm hromů; r. Hugo Fregonese), The Gypsy and the Gentleman (1958, Cikánka a gentleman; r. Joseph Losey), Velké peníze (1958, The Big Money; r. John Paddy Carstairs; spol. kostýmy), The Sheriff of Fractured Jaw (1958, Šerif ze zlomené čelisti; r. Raoul Walsh), Whirlpool (1959, Víř; r. Lewis Allen), Nenávist (1959, Sapphire; r. Basil Dearden), North West Frontier (1959, Severozápadní hranice; r. J. Lee Thompson; dod. kostýmy – TV), The Rough and the Smooth (1959, Rub a líc; r. Robert Siodmak), Swiss Family Robinson (1960, Švýcarský Robinson; r. Ken Annakin – TV), The Greengage Summer (1961, Léto rynglí; r. Lewis Gilbert), The Naked Edge (1961, Na ostří nože; r. Michael Anderson), All Night Long (1961, Po celou noc; r. Basil Dearden), The War Lover (1962, Milovník války; r. Philip Leacock), We Joined the Navy (1962, Dali jsme se k námořnictvu; r. Wendy Toyeová), The Fast Lady (1962, Neposedná lady; r. Ken Annakin – TV), Tamahine (1962; r. Philip Leacock), Kasař (1963, The Cracksman; r. Peter Graham Scott), Kali Yug, la dea della vendetta (1963, Kálí, bohyně pomsty; r. Mario Camerini), Father Came Too! (1964, Otec přišel taky!; r. Peter Graham Scott), The Chalk Garden (1964, Zahrada na křídě; r. Ronald Neame), Psyche 59 (1964; r. Alexander Singer), Perný den (1964, A Hard Day's Night; r. Richard Lester), Carry On Cleo (1964, Pokračujte, Kleo; r. Gerald Thomas), The Battle of the Villa Fiorita (1965, Bitva o vilu Fiorita; r. Delmer Daves), Drahoušek (1965, Darling; r. John Schlesinger), Pomoc! (1965, Help!; r. Richard Lester), The Wrong Box (1966, Nesprávná truhla; r. Bryan Forbes – TV), Eye of the Devil (1966, Ďáblovo oko; r. J. Lee Thompson; dod. kostýmy), Casino Royale (1967; r. John Huston, Ken Hughes, Robert Parrish, Joe McGrath, Val Guest – V), The Whisperers (1967, Našeptávači; r. Bryan Forbes), Deadfall (1967, Past; r. Bryan Forbes), Mnoho opatrnosti pro nic (1968, Prudence and the Pill; r. Fielder Cook), Decline and Fall... of a Birdwatcher (1968, Úpadek a pád... pozorovatele ptáků; r. John Krish; spol. kostýmy), Sbohem, pane profesore! (1969, Goodbye, Mr. Chips; r. Herbert Ross), The Private Life of Sherlock Holmes (1970, Soukromý život Sherlocka Holmese; r. Billy Wilder – TV), Frenzy (1972, Zuřivost; r. Alfred Hitchcock – TV), Follow Me! (1972, Soukromý detektiv; r. Carol Reed – TV), Live and Let Die (1973, Žít a nechat zemřít; r. Guy Hamilton – V), The Land That Time Forgot (1974, Časem zapomenutá země; r. Kevin Connor – TV), Rollerball (1975; r. Norman Jewison – V), The Slipper and the Rose (1976, Pantoflíček a růže; r. Bryan Forbes – TV), Candleshoe (1977; r. Norman Tokar – TV), Námořníkův návrat (1977, Sailor's Return; r. Jack Gold), Lost and Found (1979, Ztráty a nálezy; r. Melvin Frank), Dracula (1979; r. John Badham – TV), The Great Muppet Caper (1981; r. Jim Henson; spol. kostýmy), The Kingfisher (TV–1982, Ledňáček; r. James Cellan Jones – TV), Pes baskervillský (TV–1983, The Hound of the Baskervilles; r. Douglas Hickox), Znamení čtyř (TV–1983, The Sign of Four; r. Desmond Davis), Arch of Triumph (TV–1984, Vítězný oblouk; r. Waris Hussein – TV), A Hazard of Hearts (TV–1987, Hazard srdcí; r. John Hough – TV), A Perfect Hero (TV–1991, Dokonalý hrdina; r. James Cellan Jones).

-mim-

De Martino, Alberto

ALBERTO DE MARTINO (vlastním jménem Alberto Martino De Martino, nar. 12. 6. 1929, Řím), italský režisér a scenárista, zemřel 2. června 2015 v Římě. Režíroval filmy populárních žánrů, jež byly právě v módě. Jako dětský herec se objevil ve snímku Pád Kartága (1937, Scipione l'Africano; r. Carmine Gallone). Z jeho režijní tvorby lze připomenout snímky Il gladiatore invincibile (1961, Nepřemožitelný gladiátor; + spol. sc., spol. prod. – TV), Il trionfo di Ercole (1964, Herkulovo vítězství; + spol. sc. – TV), Dalle Ardenne all' inferno (1967, Z Arden do pekla... a zítra půjdete do pekla; + spol. sc. – V), O. K. Connery (1967, Operace „Mladší bratr“ – TV), L'assassino... è al telefono (1972, Vražedné scény + spol. sc. – V), Ci risiamo, vero Provvidenza? (1973, Na každého jednou dojde – V) nebo L'anticristo (1974, Antikrist; + spol. sc. – TV). Spolupracoval s Enniem Morriconem a natáčel filmy s mezinárodním hereckým obsazením, včetně hollywoodských hvězd (Kirk Douglas, John Cassavetes, Telly Savalas a jiní). Používal pseudonym Martin Herbert.

-jš-

Soria, Florentino

FLORENTINO SORIA (nar. 1. 6. 1917, Gijón, Asturie), španělský scenárista, filmový herec a filmový badatel, zemřel 2. června 2015 v Madridu. V letech 1970–1984 byl ředitelem Španělské filmotéky v Madridu. Spolupracoval mimo jiné na scénářích k filmům Calabuch (1956, Calabuch; r. Luis García Berlanga) nebo La vida alrededor (1960, Život okolo nás; r. Fernando Fernán Gómez). Jako herec se objevil například ve snímku Národní puška (1977, La escopeta nacional; r. Luis García Berlanga).

-jš-

Spaccesi, Silvio

SILVIO SPACCESI (nar. 1. 8. 1936, Macerata, Marche), italský divadelní, filmový a televizní herec, dabér a dabingový režisér, rozhlasový recitátor a komentátor, zemřel 2. června 2015 v Římě. Objevil se ve filmech Zatčen na hranicích (1971, Detenuto in attesa di giudizio; r. Nanni Loy), A mezzanotte va la ronda del piacere (1975, Nesmrtelný mládenec; r. Marcello Fondato – TV), Café Express (1980, Café expres; r. Nanni Loy) nebo Pacco, doppio pacco e contropaccotto (1992, Balík, dvojí balík a kontrabalíček; r. Nanni Loy).

-jš-

Esteban, Manel

MANEL ESTEBAN (vlastním jménem Manuel Esteban Marquilles, nar. 23. 3. 1941, Barcelona, Katalánsko), španělský kameraman a režisér, zemřel 3. června 2015 v Barceloně. Jako kameraman spolupracoval především na krátkých filmech a dokumentech Pereho Portabelly, jemuž snímal také experimentální horor Umbracle (1970, Stín). Režíroval například psychologický mysteriózní thriller Los mares del sur (1991, Jižní moře; + spol. sc.) nebo komiksovou protiválečnou satiru Historias de la puta mili (1993, Příběhy vojenské děvky + spol. sc.).

-jš-

Hanckeová, Edith

EDITH HANCKEOVÁ (nar. 14. 10. 1928, Berlín), německá herečka, která od 60. let vystupovala zejména v televizi, zemřela 4. června 2015 v Berlíně na rakovinu. Byla viděna ve snímcích Bobří kožich (1949, Der Biberpelz; r. Erich Engel) a Hejtman z Kopníku (1956, Der Hauptmann von Köpenick; r. Helmut Käutner). Jejími manžely byli herci Lutz Moik (1951–1972) a Klaus Sonnenschein (1972–2015).

JR

Furia, Giacomo

GIACOMO FURIA (vlastním jménem Giacomo Matteo Furia, nar. 2. 1. 1925, Neapol, Kampánie), italský herec a příležitostný scenárista, zemřel 5. června 2015 v Římě. Z jeho početné filmografie lze připomenout tituly Tempi nostri (1953, Naše časy; r. Alessandro Blasetti – TV), L'oro di Napoli (1954, Zlato Neapole; r. Vittorio De Sica – TV), Peccato che sia una canaglia (1954, Škoda, že jsi taková potvora; r. Alessandro Blasetti – V), Nejlepší část (1955, La meilleure part; r. Yves Allégret), Il nemico di mia moglie (1959, Nepřítel mé ženy; r.

Gianni Puccini – TV), Poslední soud (1961, Il giudizio universale; r. Vittorio De Sica), Come September (1961, Italské prázdniny; r. Robert Mulligan – V), epizoda Pokušení doktora Antonína (Le tentazioni del dottor Antonio; r. Federico Fellini) z povídkového filmu Boccaccio '70 (1962, Boccaccio '70), Nejkratší den (1963, Il giorno più corto; r. Sergio Corbucci), Záhadný kontraband (1964, Échappement libre; r. Jean Becker), Největší případ komisaře Maigreta (1966, Maigret und sein größter Fall; r. Alfred Weidenmann), Také velké bankovky mohou být falešné (1967, Monnaie de singe; r. Yves Robert), C'era una volta... (1967, Byl jednou...; r. Francesco Rosi – TV), Klauni (1970, I clowns; r. Federico Fellini), Il comune senso del pudore (1976, Společný pocit studu; r. Alberto Sordi – TV), Lulù, la sposa erotica (1977, Lulu; r. Paolo Moffa – TV), Velký balík peněz (1978, La mazzetta; r. Sergio Corbucci), Vlk a beránek (1980, Il lupo e l'angelo; r. Francesco Massaro), Vediamoci chiaro (1984, Vidím to zřetelně; r. Luciano Salce – TV), Commando Leopard (1985, Komando Leopard; r. Antonio Margheriti; spol. sc. – V), Il generale (TV–1986, Generál; r. Luigi Magni – TV), Il triangolo della paura (1988, Žoldáci strachu; r. Antonio Margheriti; spol. sc. – V), L'edera (TV–1992, Břečťan; r. Fabrizio Costa – TV), Passioni (TV–1993, Vášně; r. Fabrizio Costa – TV). -jš-

Marchandová, Colette

COLETTE MARCHANDOVÁ (nar. 29. 4. 1925, Paříž), přední francouzská primabalerína, která za roli Marie Charletové ve snímku Moulin Rouge (1952, Moulin Rouge; r. John Huston) získala Zlatý glóbus pro začínající herečku a byla nominována na Oscara, zemřela 5. června 2015 ve městě Bois-le-Roi, Seine-et-Marne. JR

Brice, Pierre

PIERRE BRICE (vlastním jménem Pierre Louis Le Brice, nar. 6. 2. 1929, Brest, Finistère – zem. 6. 6. 2015, Paříž, na zápal plic) pocházel ze staré šlechtické rodiny. Vystudoval námořní a vojenskou akademii. Na počátku 50. let se živil jako manekýn, fotomodel, zpěvák a tanečník. Působil v divadle a začal se objevovat jako epizodní herec ve francouzských filmech. Zároveň navštěvoval soukromé kurzy herectví u Michèle Morganové. Do širšího povědomí vstoupil účinkováním v italských dobrodružných a historických velkofilmech na počátku 60. let. Ovšem mezinárodní popularitu a status filmové hvězdy získal díky postavě apačského náčelníka Vinnetoua v západoněmecké koprodukční sérii westernů podle románů Karla Maye. Z této role, již hrál i v televizním seriálu Winnetou (1980, Vinnetou – TV) a na letních scénách v Západním i Východním Německu, se po zbytek kariéry již nevymanil. Objevil se v četných televizních seriálech, mimo jiné Klinik unter Palmen (1996, Klinika pod palmami – TV), Das Traumhotel (2005, Hotel snů – TV) nebo Kreuzfahrt ins Glück (2007, Plavba snů – TV). Mnohokrát se účastnil různých akcí v Československu a v České republice (například Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech 1968, benefičního večera v Praze 2003, Mezinárodního filmového festivalu pro děti a mládež ve Zlíně 2005, 2008, 2013 a navštívil Open Air Music Festival v Trutnově 2008, 2013). V roce 2009 obdržel Cenu Festivalu evropských filmových úsměvů v Mladé Boleslavi. – *Filmografie: (neúplná, herec, není-li uvedeno jinak)* Si Versailles m'était conté (1953, Kdyby mi Versailles vyprávěly; r. Sacha Guitry), Si Paris nous était conté (1954, Kdyby nám Paříž vyprávěla; r. Sacha Guitry), Les tricheurs (1958, Podvodníci; r. Marcel Carné), Le miroir à deux faces (1958, Dvoustranné zrcadlo; r. André Cayatte), L'ambitieuse (1959, Ctižádostivá; r. Yves Allégret), Il rossetto (1960, Rtěnka; r. Damiano Damiani), I cosacchi (1960, Kozáci; r. Viktor Tourjansky, Giorgio Venturini), La donna dei faraoni (1960, Žena faraónů; r. Viktor Tourjansky, Giorgio Venturini), I piaceri del sabato notte (1960, Radosti za sobotní noci; r. Daniele D'Anza), Akiko (1961; r. Luigi Filippo D'Amico), Los atracadores (1962, Zločinci; r. Francisco Rovira Beleta), Poklad na Stříbrném jezeře (1962, Der Schatz im Silbersee; r. Harald Reinl), Vinnetou (1963, Winnetou – 1. Teil; r. Harald Reinl), Nejkratší den (1963, Il giorno più corto; r. Sergio Corbucci), Vinnetou – Rudý gentleman (1964, Winnetou – 2. Teil; r. Harald Reinl), Old Shatterhand (1964, Old Shatterhand; r. Hugo Fregonese), Mezi supy (1964, Unter Geiern; r. Alfred Vohrer), Vinnetou – Poslední výstřel (1965, Winnetou – 3. Teil; r. Harald Reinl), Der Ölprinz

(1965, Petrolejový princ; r. Harald Philipp – V), Old Surehand – I. Teil (1965, Old Surehand; r. Alfred Vohrer – V), Die Hölle von Manitoba (1965, Peklo v Manitobě; r. Sheldon Reynolds – V), Schüsse im Dreivierteltakt (1965, Výstřely ve tříčtvrtečním taktu; r. Alfred Weidenmann – TV), Winnetou und das Halbblut Apanatschi (1966, Vinnetou a míšenka Apanači; r. Harald Philipp – V), Winnetou und sein Freund Old Firehand (1966, Vinnetou a Old Firehand; r. Alfred Vohrer – V), Dákové (1966, Dacii; r. Sergiu Nicolaescu), Le 13ème caprice (1967, Třináctý rozmar; r. Roger Boussinot), Winnetou und Shatterhand im Tal der Toten (1968, Vinnetou a Old Shatterhand v údolí smrti; r. Harald Reinl – V), La pupa del gangster (1975, Gangsterova milénka; r. Giorgio Capitani – TV), Winnetou le mescalero (TV–1980, Můj přítel Vinnetou; r. Marcel Camus – TV), Něžní zmatkáři (1987, Zärtliche Chaoten; r. Franz Josef Gottlieb), Der blaue Diamant (TV–1993, Honba za modrým diamantem; r. Otto Retzer – V), Winnetous Rückkehr (TV–1998, Vinnetou se vrací; r. Marijan David Vajda; + spol. sc. – TV), Mit einem Rutsch ins Glück (TV–2003, Láska, láska, láska; r. Dietmar Klein – TV). -jš-

Cosulich, Callisto

CALLISTO COSULICH (nar. 7. 7. 1922, Terst, Furlansko-Julské Benátsko), italský filmový historik, publicista a scenárista, zemřel 6. června 2015 v Římě. Zaměřoval se zejména na dějiny italské a hollywoodské kinematografie. Byl spoluzakladatelem Federace italských filmových klubů (FICC). Dlouhá léta působil jako filmový kritik v denících Paese Sera a Il Piccolo a přispíval do filmových periodik Bianco e Nero, Filmcritica, Cinema nebo Cinema Nuovo. Zahrál si ve snímku Cuori senza frontiere (1950, Srdce bez hranic; r. Luigi Zampa). Z jeho scenáristické tvorby lze uvést například horor Terrore nello spazio (1965, Planeta upírů; r. Mario Bava – V). -jš-

Johnson, Richard

RICHARD JOHNSON (vlastním jménem Richard Keith Johnson, nar. 30. 7. 1927, Upminster, Essex – zem. 6. 6. 2015, Chelsea, Londýn) byl synem obchodníka. Navštěvoval internátní Felsted School v Essexu a studoval herectví v londýnské Královské akademii dramatického umění (RADA). Po službě v královském námořnictvu (1945–1948) vystupoval na jevišti, kde v polovině 50. let dostal první větší příležitosti, jako Warwick v Anouilhoově Skřivánkovi (s Dorothy Tutinovou v úloze Johanky z Arcu) a jako Laertes v Hamletovi (po boku Paula Scofielda a v režii Petera Brooka). V 60. letech se na pozvání Petera Halla stal členem Royal Shakespeare Company, kde v dalších letech hrál v řadě inscenací klasického repertoáru (mimo jiné Večer tříkrálový, Ondine, Ďáblové, Julius Caesar, Antonius a Kleopatra). Na Broadwayi debutoval ve hře Grahama Greenea Shovívavý milenec (1961), ale převážně účinkoval na britských scénách (muzikál Tomáš a král, Rozmarný duch, Pašije, Panička z venkova, Gardový poručík, Hojnost, Cesta dlouhým dnem do noci, Racek, Živnost paní Warrenové, Na Zlatém jezeře). Už od začátku 50. let vystupoval v televizi, v inscenacích divadelních předloh a později jako host v seriálech, mimo jiné The Buccaneers (Bukanýři), The Four Just Men (Čtyři spravedliví), The Human Jungle (Lidská džungle), The Alfred Hitchcock Hour (Hodinka s Alfredem Hitchcockem – TV), Quiller, Space 1999 (Vesmír 1999), Hart to Hart (Hart a Hartová), Tales of the Unexpected (Neobvyklé příběhy – TV), Magnum, P. I. (Magnum – TV), Mr. Palfrey of Westminster (Pan Palfrey z Westminsteru), Dempsey and Makepeace (Dempsey a Makepeaceová – TV), Murder, She Wrote (To je vražda, napsala – TV), Made in Heaven (Dokonalá seznamka), Kavanagh QC, Murder Most Horrid (Nejstrašnější vražda), Tales from the Crypt (Příběhy ze záhroby – TV), Ruth Rendell Mysteries (Záhady Ruth Rendellové – TV), Rederiet (Rejdařství), The Royal (Královská nemocnice), Rebus (Inspektor Rebus – TV), Doc Martin (Doktor Martin – TV), Midsomer Murders (Vraždy v Midsomeru – TV), Waking the Dead (Mrtvé probouzení – TV), Lewis (Vraždy v Oxfordu – TV), Silent Witness (Tichý svědek – TV). Objevil se také v sitcomu The Robinsons (2005, Robinsonovi) a hrál penzionovaného britského špiona Bernarda Qualtrogha v sedmé řadě seriálu Spooks (2008, MI5 – TV). Na konci 50. let byl angažován společností MGM do Hollywoodu, kde se jeho první větší úlohou stala postava britského kapitána De Mortimera ve válečném snímku z bojů

proti Japoncům Hrška statečných. Ztělesnil například doktora Markwaye, zkoumajícího existenci duchů, v hororu Strašení nebo pobočníka generála Gordona, plukovníka Stewarta, ve výpravném historickém filmu Chartúm. Kvůli smlouvě s MGM odmítl nabídku stát se prvním filmovým Jamesem Bondem. Postavu neohroženého britského agenta (zmodernizovaného Buldoga Drummonda) si pak zahrál v nepříliš úspěšné dvojici parodií Něžné pohlaví a Některé dívky to dělají. Díky aristokratickému vzhledu často vystupoval v kostýmních snímcích, mimo jiné ve známých titulech Milostná dobrodružství Moll Flandersové (jako lupič Jemmy po boku své tehdejší manželky Kim Novakové), Trajánův sloup (římský vojevůdce Tiberius) a Lady Hamiltonová (admirál Nelson). Věnoval se i divadelní produkci a s herci Dianou Riggovou, Albertem Finneym a Glendou Jacksonovou byl spoluzakladatelem výrobní společnosti United British Artists (UBA; 1981), v jejímž čele působil až do konce dekády. V té době už ve filmech účinkoval převážně jen ve vedlejších rolích. Byl jedním z hlavních představitelů oblíbeného rozhlasového seriálu Bleak Expectations (2007–2012, Ponuré vyhlídky), parodujícího dílo Charlese Dickense, a svou hereckou dráhu uzavřel působivým portrétem nemohoucího starce Leonarda v dramatu Radiator. Patřil k aktivním propagátorům ochrany životního prostředí a psal pravidelné články o cestování do londýnských novin The Mail on Sunday. Johnson byl třikrát rozvedený, s herečkami Sheilou Sweetovou (1957–1962), s níž měl dvě děti, Kim Novakovou (1965–1966) a s modelkou Marie-Louise Nordlundovou (1982–1989), s níž vychoval dceru. Ze vztahu s francouzskou herečkou Françoise Pascalovou se mu v 70. letech narodil syn. V roce 2004 se oženil s módní návrhářkou Lynne Gurneyovou. Dcera z prvního manželství Sorel Johnsonová působila jako herečka, než se pod jménem Sukey Parnellová prosadila rovněž jako fotografa. – *Filmografie: (herec, není-li uvedeno jinak)* Captain Horatio Hornblower R. N. (1951, Kapitán Horatio Hornblower, královské loďstvo; r. Raoul Walsh), Calling Bulldog Drummond (1951, Bulldog Drummond přichází; r. Victor Saville), Pride and Prejudice (TV–1952, Pýcha a předsudek; r. Campbell Logan), Lady in the Fog (1952, Žena v mlze; r. Sam Newfield), The Heir of Skipton (TV–1953, Dědic hradu Skipton; r. Shaun Sutton), Saadia (1953; r. Albert Lewin), A Party for Christmas (TV–1954, Vánoční večírek; r. Eric Fawcett), The Queen Came By (TV–1955, Byla tu královna; r. Leonard Brett), Hamlet (TV–1956; r. Peter Brook, Stuart Latham), Heaven and Earth (TV–1957, Nebe a země; r. Peter Brook), Epilogue to Capricorn (TV–1959, Epilog Kozoroha; r. John Nelson Burton), Never So Few (1959, Hrška statečných; r. John Sturges – TV), Cairo (1963, Káhira; r. Wolf Rilla), 80,000 Suspects (1963, 80 000 podezřelých; r. Val Guest), The Haunting (1963, Strašení; r. Robert Wise – TV), A Question About Hell (TV–1964, Otázka na peklo; r. Claude Whatham), The Pumpkin Eater (1964, Pojídač tykví; r. Jack Clayton), L'autre femme (1964, Jiná žena; r. François Villiers), Milostná dobrodružství Moll Flandersové (1965, The Amorous Adventures of Moll Flanders; r. Terence Young), Operation Crossbow (1965, Operace Crossbow; r. Michael Anderson – TV), Khartoum (1966, Chartúm; r. Basil Dearden – TV), La strega in amore (1966, Zamilovaná čarodějka; r. Damiano Damiani), Deadlier Than the Male (1966, Něžné pohlaví; r. Ralph Thomas – TV), L'avventuriero (1967, Dobrodruh; r. Terence Young – TV), Danger Route (1967, Cesta nebezpečí; r. Seth Holt), Oedipus the King (1967, Oidipus král; r. Philip Saville), A Twist of Sand (1968, Stůžka písku; r. Don Chaffey – TV), Trajánův sloup (1968, Columna; r. Mircea Dragan), Lady Hamiltonová (1968, Le calde notti di Lady Hamilton; r. Christian-Jaque), Some Girls Do (1969, Některé dívky to dělají; r. Ralph Thomas), Rembrandt (TV–1969; r. Rudolph Cartier), Julius Caesar (1970; r. Stuart Burge), Gott mit uns (1970, Gott mit uns; r. Giuliano Montaldo), Hamlet (TV–1970; r. Peter Wood), The Beloved (1970, Milovaná; r. George P. Cosmatos), Murder in Mind (TV–1973, Vražedný úmysl; r. Alan Gibson), Antony and Cleopatra (TV–1974, Antonius a Kleopatra; r. Jon Scofield), Chi sei? (1974, Kdo jsi?; r. Oliver Hellman, Robert Barrett), Moses the Lawgiver (TV–1974, Mojžíš; r. Gianfranco De Bosio; hlas – V), Alle origini della mafia (TV–1974, Počátky mafie; r. Enzo Muzii; hlas – TV), Il medaglione insanguinato (1975, Zkrvavený medailon; r. Massimo Dallamano), Hennessy (1975; r. Don Sharp; + nám. – V), Stihací na start! (1976, Aces High; r. Jack Gold), Dedicato a una stella (1976, Věnováno hvězdě; r. Luigi Cozzi), Mohammad, Messenger of God (1976,

Mohamed, posel boží; r. Moustapha Akkad; hlas), The Four Feathers (1978, Čtyři pírka; r. Don Sharp – TV), The Comeback (1978; r. Pete Walker), L'isola degli uomini pesce (1979, Ostrov rybích lidí; r. Sergio Martino), Zombi 2 (1979; r. Lucio Fulci – V), The Flame Is Love (TV–1979, Plamen lásky; r. Michael O'Herlihy; hlas), Il fiume del grande caimano (1979, Řeka velkého kajmana; r. Sergio Martino), A Nightingale Sang in Berkeley Square (1979, Slavík zazpíval na Berkeley Square; r. Ralph Thomas), Portrait of a Rebel: The Remarkable Mrs. Sanger (TV–1980, Portrét rebelky: Pozoruhodná paní Sangerová; r. Virgil W. Vogel), Haywire (TV–1980, Křehká pouta; r. Michael Tuchner – TV), The Marquise (TV–1980, Markýza; r. Christopher Hodson), The Monster Club (1980, Klub příšer; r. Roy Ward Baker – TV), The Member for Chelsea (TV–1981, Poslanec za Chelsea; r. John Gorrie), Cymbeline (TV–1982, Cymbelín; r. Elijah Moshinsky), The Aerodrome (TV–1983; r. Giles Foster), What Waits Below (1983, Co čeká dole; r. Don Sharp), The Biko Inquest (TV–1984, Vyšetřování smrti Stevena Bika; r. Graham Evans; + spol. prod.), Turtle Diary (1985, Želví deník; r. John Irvin; + prod. – TV), Lady Jane (1985; r. Trevor Nunn – TV), A Man for All Seasons (TV–1988, Muž do nepohody; r. Charlton Heston – V), Voice of the Heart (TV–1989, Hlas srdce; r. Tony Wharmby – TV), Treasure Island (TV–1989, Ostrov pokladů; r. Fraser C. Heston – TV), The Secret Life of Ian Fleming (TV–1990, Ten, kdo stvořil špióna; r. Ferdinand Fairfax – V), Diving In (1990, Po hlavě; r. Strathford Hamilton), Duel of Hearts (TV–1991, Souboj srdcí; r. John Hough – TV), The Crucifer of Blood (TV–1991, Krvavý kříž; r. Fraser C. Heston – V), The Camomile Lawn (TV–1992, Heřmánkový palouk; r. Peter Hall), Anglo Saxon Attitudes (TV–1992, Anglosaský postoj; r. Diarmuid Lawrence – TV), Heavy Weather (TV–1995, Jarní bouře; r. Jack Gold – TV), Breaking the Code (TV–1996, Rozluštěná šifra; r. Herbert Wise), Blood Ties (TV–1998, Pokrevní pouta; r. Colin Bucksey), i. k. – Ivar Kreuger (TV–1998; r. Lars Molin), The Echo (TV–1998, Ozvěna; r. Diarmuid Lawrence), Milk (1999, Mléko; r. William Brookfield), Happy Days (TV–2000, Šťastné dny; r. Patricia Rozemaová), The Whistle-Blower (TV–2001, Informátorka; r. Ben Bolt), Lara Croft: Tomb Raider (2001, Lara Croft: Tomb Raider; r. Simon West), Whatever Love Means (TV–2005, O čem všem je láska; r. David Blair – TV), Wallis & Edward (TV–2005, Wallis a Edward; r. David Moore – TV), Sólokapr (2006, Scoop; r. Woody Allen), The Raven (TV–2007, Havran; r. David DeCoteau; hlas), Two Families (2007, Dvě rodiny; r. Romano Scavolini), Jump! (2007, Smrt v horách; r. Joshua Sinclair; + spol. prod. – V), Chlapec v pruhovaném pyžamu (2008, The Boy in the Striped Pyjamas; r. Mark Herman), Das andere Kind (TV–2012, Zapomenuté dítě; r. Urs Egger), Radiator (2014; r. Tom Browne); (podíl na koprodukcii či výkonné produkci) Castaway (1986, Trosečník; r. Nicolas Roeg – TV), The Lonely Passion of Judith Hearne (1987, Osamělá vášeň Judith Hearnové; r. Jack Clayton – TV).

-mim-

Barčuk, Anatolij

ANATOLIJ BARČUK (nar. 16. 11. 1939, Čerkaská oblast), ukrajinský filmový, televizní a divadelní herec, zemřel v Kyjevě 7. června 2015. Byl viděn ve filmech Annyčka (1968; r. Boris Ivčenko – V), Olesja (1971, Olesja; r. Boris Ivčenko), Tajemství RVS (1977, R.V.S.; r. Alexej Moroz), Když se nepřítel nevzdá (1982, Jestli vrag něvzdajotsja...; r. Timofej Levčuk) a Případ U-2 (1985, My obviňajem; r. Timofej Levčuk). JR

Lee, Christopher

CHRISTOPHER LEE (vlastním jménem Christopher Frank Carandini Lee, nar. 27. 5. 1922, Belgravia, Londýn – zem. 7. 6. 2015, Chelsea, Londýn, na srdeční selhání) byl synem mnohokrát vyznamenaného britského důstojníka a italské komtesy. Po rozvodu rodičů žil s matkou a nevlastním otcem. Navštěvoval berkshirskou Wellington College, ale školu v sedmnácti letech opustil kvůli otčímovu bankrotu a začal pracovat v londýnské spediční firmě. V roce 1941 narukoval k letectvu, ale ze zdravotních důvodů pracoval jako zpravodajec a bojových akcí se přímo nezúčastnil. Po válce se díky známostem uchytil v herecké škole studia Rank. Jako smluvní herec vytvářel drobné úlohy, většinou v béčkových žánrových snímcích. Od 50. let hrál v řadě dramatických televizních antologií (The Vise, Douglas

Fairbanks, Jr. Presents, The Errol Flynn Theatre, The Alfred Hitchcock Hour a jiné) a jako host se objevoval i v seriálech, například The Scarlet Pimpernel (Červený Bedrník), The Adventures of Aggie (Aggiina dobrodružství), Sailor of Fortune (Námořník štěstěny), Assignment Foreign Legion (Pověření do cizinecké legie), O.S.S., William Tell (Vilém Tell), Tales of the Vikings (Příběhy Vikingů), The Avengers (Mstitelé), How the West Was Won (Jak byl dobyt Západ), Charlie's Angels (Charlieho andělci – TV), The Young Indiana Jones Chronicles (Kroniky mladého Indiana Jonese – TV), The Tomorrow People (Lidé zítřka), The New Adventures of Robin Hood (Nová dobrodružství Robina Hooda – TV), Les redoutables (Obávaní). Navzdory handicapu lehce exotického zjevu a neobvyklé výšky (194 centimetrů) jeho vedlejší filmové role postupem času nabývaly na rozsahu. Mezinárodní ohlas měla jeho postava monstra v hammerovské verzi Frankensteina, definitivně se však prosadil až titulní postavou v Draculovi. Zlověstného transylvánského hraběte pak ztělesnil v další desítkě filmů proměnlivé kvality. Stereotypní obsazování do úloh zlosynů se stalo jeho osudem. Některé postavy, například doktora Fu Manchua nebo nepřítele mušketýrů Rocheforta, ztělesňoval opakovaně, většinu padouchů ale hrál jen jednou (z těch nejznámějších například mumii a Rasputina). Čas od času dostal příležitost v odlišných rolích, jako Holmesův bratr Mycroft ve Wilderově melancholickém snímku Soukromý život Sherlocka Holmese či mírumilovný puškař Bailey ve westernu Hannie Caulderová, ale popularitu mu zajišťovali především zlosynové, například výstřední lord Summerisle v kultovním hororu Proutěný muž a titulní zabiják Scaramanga v bondovce Muž se zlatou zbraní, která se stala jeho nejznámějším titulem. Sám si však nejvíc vážil titulní úlohy zakladatele Pákistánu v biografickém snímku Jinnah. Objevil se i v americké televizi, kde mimo jiné uváděl jedno vydání oblíbeného pořadu Saturday Night Live a hrál v seriálu Street Gear (1994). Byl rovněž v hereckém obsazení nedokončeného dobrodružného filmu The Bengal Lancers (1984, Bengálští jezdci; r. Stephen Weeks) a účinkoval v krátkém snímku New Magic (1985, Nová kouzla; r. Douglas Trumbull), propagujícím možnosti širokoformátového systému Showscan. Mladší divácké generace ho poznaly jako čaroděje Sarumana ve filmových zpracováních děl J. R. R. Tolkiena a dvojakého hraběte Dookua ve sci-fi sérii Star Wars. V 90. letech se profesionálně uplatnil jako zpěvák, kromě řady koncertů vydal i několik alb. Lee byl za své dílo mnohokrát vyznamenán, mimo jiné Cenou Dilys Powellové (1993), udílenou Kruhem londýnských filmových kritiků, povýšením do šlechtického stavu (2009), čestným členstvím v Britské filmové a televizní akademii (BAFTA; 2010), francouzským Řádem umění a literatury (2011) a čestným členstvím v Britském filmovém institutu (BFI; 2013). Při své návštěvě na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech převzal v červenci 2008 Cenu prezidenta festivalu. Je autorem vzpomínkových knih Tall, Dark and Gruesome (1977, Vysoký, temný a strašlivý) a Lord of Misrule (2003, Král bláznů). Od roku 1961 byla jeho manželkou dánská modelka Birgit Kroenckeová, s níž měl dceru. – *Filmografie*: Penny and the Pownall Case (1947, Penny a Pownallův případ; r. Slim Hand), Corridor of Mirrors (1948, Zrcadlová chodba; r. Terence Young), One Night with You (1948, Jedna noc s tebou; r. Terence Young), Hamlet (1948, Hamlet; r. Laurence Olivier), A Song for Tomorrow (1948, Písnička na zítřek; r. Terence Fisher), My Brother's Keeper (1948, Ochránce mého bratra; r. Alfred Roome), Saraband for Dead Lovers (1948, Sarabanda pro mrtvé milence; r. Basil Dearden), Boj o jižní točnu (1948, Scott of the Antarctic; r. Charles Frend), Trottie True (1948; r. Brian Desmond Hurst), They Were Not Divided (1950, Byli jednotní; r. Terence Young), Prelude to Fame (1950, Předehra ke slávě; r. Fergus McDonell), Captain Horatio Hornblower, R. N. (1951, Kapitán Horatio Hornblower, královské loďstvo; r. Raoul Walsh), Valley of Eagles (1951, Údolí orlů; r. Terence Young), The Crimson Pirate (1952, Pirát Vallo; r. Robert Siodmak – TV), Top Secret (1952, Přísně tajné; r. Mario Zampi), Paul Temple Returns (1952, Paul Temple se vrací; r. Maclean Rogers), Babes in Bagdad (1952, Dívky v Bagdádu; r. Edgar G. Ulmer), Moulin Rouge (1952, Moulin Rouge; r. John Huston), Innocents in Paris (1953, Nevinní v Paříži; r. Gordon Parry), That Lady (1955, Ta dáma; r. Terence Young), The Dark Avenger (1955, Temný mstitel; r. Henry Levin), Police Dog (1955, Policejní pes; r. Derek Twist), The Cockleshell Heroes (1955, Hrdinové ve skafandrech; r. Jose Ferrer), Alias John

Preston (1955; r. David MacDonald), Storm over the Nile (1955, Bouře nad Nílem; r. Terence Young, Zoltan Korda), Private's Progress (1956, Vojínův postup; r. John Boulting), Port Afrique (1956; r. Rudolph Maté), The Battle of the River Plate (1956, Bitva u La Plata; r. Michael Powell, Emeric Pressburger – TV), Beyond Mombasa (1956, Dál než Mombasa; r. George Marshall), Ill Met by Moonlight (1957, Schůzka při měsíčku; r. Michael Powell, Emeric Pressburger – TV), The Traitor (1957, Zrádce; r. Michael McCarthy), Fortune Is a Woman (1957, Osudová žena; r. Sidney Gilliat), The Curse of Frankenstein (1957, Frankensteinova kletba; r. Terence Fisher), Amère victoire (1957, Hořké vítězství; r. Nicholas Ray), The Truth About Women (1957, Pravda o ženách; r. Muriel Boxová), A Tale of Two Cities (1958, Příběh dvou měst; r. Ralph Thomas – TV), Dracula (1958; r. Terence Fisher), Battle of the V-1 (1958, Bitva o V-1; r. Vernon Sewell), Corridors of Blood (1958, Krvavé chodby; r. Robert Day), Pes baskervillský (1958, The Hound of the Baskervilles; r. Terence Fisher), The Man Who Could Cheat Death (1959, Muž, který dokázal oklamat smrt; r. Terence Fisher), The Treasure of San Teresa (1959, Poklad kláštera sv. Terezie; r. Alvin Rakoff), The Mummy (1959, Mumie; r. Terence Fisher), Tempi duri per i vampiri (1959, Těžké časy pro upíry; r. Steno), Beat Girl (1959, Beatnická dívka; r. Edmond T. Gréville), Too Hot to Handle (1960, Příliš horká půda; r. Terence Young), The Two Faces of Dr. Jekyll (1960, Dvě tváře dr. Jekylla; r. Terence Fisher), The City of the Dead (1960, Město mrtvých; r. John Moxey), The Hands of Orlac (1960, Orlakovy ruce; r. Edmond T. Gréville), The Terror of the Tongs (1960, Teror tongů; r. Anthony Bushell), Taste of Fear (1961, Chuť strachu; r. Seth Holt), Das Geheimnis der gelben Narzissen (1961, Tajemství žlutých narcisů; r. Akos von Rathonyi), Ercole al centro della terra (1961, Herkules ve středu Země; r. Mario Bava), Das Rätsel der roten Orchidee (1962, Záhada červené orchideje; r. Helmuth Ashley), The Pirates of Blood River (1962, Piráti od krvavé řeky; r. John Gilling), The Longest Day (1962, Nejdelší den; r. Ken Annakin, Andrew Marton, Bernhard Wicki – TV), The Devil's Agent (1962, Dáblův agent; r. John Paddy Carstairs), Sherlock Holmes a náhrdelník smrti (1962, Sherlock Holmes und das Halsband des Todes; r. Terence Fisher), Katarsis (1963; r. Joseph Veng), La vergine di Norimberga (1963, Norimberská panna; r. Anthony Dawson), La frusta e il corpo (1963, Bič a tělo; r. Mario Bava), The Devil-Ship Pirates (1963, Piráti z dáblské lodi; r. Don Sharp), La cripta e l'incubo (1964, Hrobka a noční můra; r. Thomas Miller), Il castello dei morti vivi (1964, Zámek živých mrtvých; r. Herbert Wise, Warren Kiefer), The Gorgon (1964, Gorgona; r. Terence Fisher), povídka Disembodied Hand (Ruka bez těla) z filmu Dr. Terror's House of Horrors (1964, Dům hrůzy doktora Terora; r. Freddie Francis), She (1965, Vládkyně Aiša; r. Robert Day – TV), Deset malých černoušků (1965, Ten Little Indians; r. George Pollock; hlas), The Skull (1965, Lebka; r. Freddie Francis), The Face of Fu Manchu (1965, Fu Manchuova tvář; r. Don Sharp), Dracula: Prince of Darkness (1965, Dracula: Pán temnot; r. Terence Fisher), Rasputin: The Mad Monk (1965, Rasputin: Šílený mnich; r. Don Sharp), Circus of Fear (1966, Cirkus strachu; r. John Moxey), The Brides of Fu Manchu (1966, Fu Manchuovy nevěsty; r. Don Sharp), Theatre of Death (1966, Divadlo smrti; r. Samuel Gallu), Night of the Big Heat (1967, Noc velkého vedra; r. Terence Fisher), The Vengeance of Fu Manchu (1967, Fu Manchuova pomsta; r. Jeremy Summers), Five Golden Dragons (1967, Pět zlatých draků; r. Jeremy Summers), Die Schlangengrube und das Pendel (1967, Hadí jáma a kyvadlo; r. Harald Reinl), The Devil Rides Out (1968, Dábel vyjíždí; r. Terence Fisher), The Face of Eve (1968, Tvář Evy; r. Jeremy Summers, Robert Lynn), The Blood of Fu Manchu (1968, Fu Manchuova krev; r. Jess Franco), Dracula Has Risen from the Grave (1968, Dracula vstal z hrobu; r. Freddie Francis), Curse of the Crimson Altar (1968, Kletba krvavého oltáře; r. Vernon Sewell), The Castle of Fu Manchu (1968, Fu Manchuův zámek; r. Jess Franco), The Oblong Box (1969, Podlouhlá bedna; r. Gordon Hessler), The Magic Christian (1969, Kouzelný Kristián; r. Joseph McGrath – TV), Scream and Scream Again (1969, Křič znovu a znovu; r. Gordon Hessler), De Sade 70 (1969; r. Jess Franco), One More Time (1969, Ještě jednou; r. Jerry Lewis – TV), El proceso de las brujas (1970, Čarodějnický proces; r. Jess Franco), Nachts, wenn Dracula erwacht (1970, Hrabě Dracula; r. Jess Franco – V), Taste the Blood of Dracula (1970, Ochutnejte Draculovu krev; r. Peter Sasdy), Julius Caesar (1970; r. Stuart Burge), The Private

Life of Sherlock Holmes (1970, Soukromý život Sherlocka Holmese; r. Billy Wilder – TV), Scars of Dracula (1970, Draculovy jizvy; r. Roy Ward Baker), epizoda Sweets to the Sweet (Sladkému vše sladké) z filmu The House That Dripped Blood (1970, Dům, z kterého kapala krev; r. Peter Duffell), Umbracle (1970; r. Pere Portabella), I, Monster (1971, Já, zrůda; r. Stephen Weeks – TV), Hannie Caulder (1971, Hannie Caulderová; r. Burt Kennedy – TV), Death Line (1972, Linka smrti; r. Gary Sherman), Dracula A. D. 1972 (1972, Drákula roku 72; r. Alan Gibson – V), Horror Express (1972, Expres hrůzy; r. Gene Martin – V), Nothing but the Night (1972, Nic než noc; r. Peter Sasdy), The Creeping Flesh (1972, Oživlé zlo; r. Freddie Francis – TV), Poor Devil (TV–1973, Chudák ďábel; r. Robert Scheerer), Dark Places (1973, Temná místa; r. Don Sharp), The Satanic Rites of Dracula (1973, Dráculovy satanské obřady; r. Alan Gibson), The Wicker Man (1973, Proutěný muž; r. Robin Hardy – TV), Tři mušketýři (1973, The Three Musketeers; r. Richard Lester), Tři mušketýři II. díl (1974, The Four Musketeers; r. Richard Lester), The Man with the Golden Gun (1974, Muž se zlatou zbraní; r. Guy Hamilton – V), Diagnosis: Murder (1974, Diagnóza: Vražda; r. Sidney Hayers), Le boucher, la star et l'orpheline (1975, Řezník, hvězda a sirotek; r. Jérôme Savary), The Diamond Mercenaries (1975, Diamantoví žoldáci; r. Val Guest), Albino (1974; r. Jürgen Goslar), To the Devil a Daughter (1976, Ďáblova dcera; r. Peter Sykes – TV), Dracula père et fils (1976, Dracula a syn; r. Édouard Molinaro – V), Meatcleaver Massacre (1976, Masakr sekáčkem na maso; r. Evan Lee), The Keeper (1976, Opatrovník; r. T. Y. Drake), Airport '77 (1977, Letiště 77; r. Jerry Jameson – TV), End of the World (1977, Konec světa; r. John Hayes), Starship Invasions (1977, Invaze hvězdných lodí; r. Ed Hunt), Return from Witch Mountain (1978, Návrat od Hory čarodějnic; r. John Hough), Circle of Iron/The Silent Flute (1978, Tichá flétna; r. Richard Moore – TV), Caravans (1978, Karavany; r. James Fargo), The Pirate (TV–1978, Pirát; r. Ken Annakin – TV), Štvinci (1978, The Passage; r. J. Lee Thompson), Arabské dobrodružství (1979, Arabian Adventure; r. Kevin Connor), Jaguar Lives! (1979, Jaguár žije!; r. Ernest Pintoff – V), Captain America II: Death Too Soon (TV–1979, Kapitán Amerika II: Předčasná smrt; r. Ivan Nagy), Bear Island (1979, Medvědí ostrov; r. Don Sharp – V), 1941 (1979; r. Steven Spielberg – TV), Serial (1980, Život na pokračování; r. Bill Persky), Once Upon a Spy (TV–1980, Špionem na pár dní; r. Ivan Nagy – TV), Salamandr (1981, The Salamander; r. Peter Zinner), An Eye for an Eye (1981, Oko za oko; r. Steve Carver – TV), Goliath Awaits (TV–1981, Goliáš čeká; r. Kevin Connor), Desperate Moves (1981, Zoufalé kroky; r. Oliver Hellman), Safari 3000 (1981; r. Harry Hurwitz – TV), Massarati and The Brain (TV–1982, Massarati a Mozek; r. Harvey Hart), Charles & Diana: A Royal Love Story (TV–1982, Charles a Diana: Královský milostný příběh; r. James Goldstone), anim. f. Poslední jednorožec (1982, The Last Unicorn; r. Jules Bass, Arthur Rankin, Jr.; hlas), House of the Long Shadows (1982, Dům dlouhých stínů; r. Pete Walker – TV), The Return of Captain Invincible (1982, Návrat nepřemožitelného kapitána; r. Philippe Mora), Vzdálené vrcholky hor (TV–1983, The Far Pavilions; r. Peter Duffell), The Boy Who Left Home to Find Out About the Shivers (TV–1984, Honza Nebojsa; r. Graeme Clifford – V), The Rosebud Beach Hotel (1984; r. Harry Hurwitz), Howling II: Your Sister Is a Werewolf (1984, Vytí vlkodlaků II; r. Philippe Mora – V), Mask of Murder (1985, Maska vraždy; r. Arne Mattsson), Jocks (1986, Sportovci; r. Steve Carver), Un métier du seigneur (TV–1986, Řemeslo urozených; r. Édouard Molinaro), Shaka Zulu (TV–1986; r. William C. Faure), The Disputation (TV–1986, Polemika; r. Geoffrey Sax), Casanova (TV–1987; r. Simon Langton – TV), Mio, můj Mio (1987, Mio min Mio; r. Vladimír Grammatikov), The Girl (1987, Dívka; r. Arne Mattsson), Dark Mission: Flowers of Evil (1987, Temná mise: Květy zla; r. Jess Franco), Olympus Force: The Key (1988, Oddíl z Olympu: Klíč; r. James Fortune, Robert Garofalo), Around the World in 80 Days (TV–1989, Kolem světa za 80 dní; r. Buzz Kulik – TV), The Return of the Musketeers (1989, Návrat mušketýřů; r. Richard Lester – TV), La chute des aigles (1989, Pád orlů; r. Jess Franco – V), La révolution française (1989, Francouzská revoluce; r. Robert Enrico, Richard T. Heffron – TV), Murder Story (1989, Příběh vraždy; r. Eddie Arno, Markus Innocenti), Honeymoon Academy (1989, Po dobrém i po zlém; r. Gene Quintano – V), Treasure Island (TV–1989, Ostrov pokladů; r. Fraser C. Heston – TV), L'avaro (1990, Lakomec; r. Tonino Cervi – TV), Gremlins 2: The New Batch

(1990, Gremlins 2; r. Joe Dante – V), The Care of Time (TV–1990, Čas se postará; r. John Davies), The Rainbow Thief (1990, Duhový zloděj; r. Alexandro Jodorowsky), Šógun Mayeda (1991, Kabuto/Shogun Mayeda; r. Gordon Hessler), Curse III: Blood Sacrifice/Panga (1991, Kletba III: Krvavá oběť; r. Sean Barton), Sherlock Holmes and the Leading Lady (TV–1991, Sherlock Holmes a pekelný stroj; r. Peter Sasdy – TV), Incident at Victoria Falls (TV–1991, Případ od Viktoriiných vodopádů; r. Bill Corcoran – TV), anim. f. Beauty and the Beast (1992, Kráska a zvíře; r. Timothy Forder; hlas), Double Vision (TV–1992, Dvojité vidění; r. Robert Knights), Jackpot (1992; r. Mario Orfini), Death Train (TV–1992, Vlak smrti; r. David Jackson – V), Funny Man (1994, Kašpárek zabiják; r. Simon Sprackling – V), Policejní akademie – Moskevská mise (1994, Police Academy VII: Mission to Moscow; r. Alan Metter), A Feast at Midnight (1994, Půlnoční hody; r. Justin Hardy), Moses (TV–1995, Bible – Starý zákon: Mojžíš; r. Roger Young – TV), Sorellina e il principe del sogno (TV–1995, Sestřička a princ ze snů; r. Lamberto Bava – V), The Stupids (1996, Blbouni; r. John Landis – TV), Ivanhoe (TV–1996; r. Stuart Orme), anim. seriál Soul Music (TV–1997, Těžké melodično; r. Jean Flynnová; hlas), anim. seriál Wyrd Sisters (TV–1997, Soudné sestry; r. Jean Flynnová; hlas), The Odyssey (TV–1997, Odysseus; r. Andrei Konchalovsky – V), Tale of the Mummy (1998, Příběh mumie; r. Russell Mulcahy), Jinnah (1998; r. Jamil Dehlavi), Ospalá díra (1999, Sleepy Hollow; r. Tim Burton), Gormenghast (TV–2000; r. Andy Wilson), In the Beginning (TV–2000, Na počátku; r. Kevin Connor – TV), Pán prstenů: Společenstvo prstenu (2001, The Lord of the Rings: The Fellowship of the Ring; r. Peter Jackson), Star Wars: Epizoda II – Klony útočí (2002, Star Wars: Episode II – Attack of the Clones; r. George Lucas), Pán prstenů: Dvě věže (2002, The Lord of the Rings: The Two Towers; r. Peter Jackson), Pán prstenů: Návrat krále (2003, The Lord of the Rings: The Return of the King; r. Peter Jackson), Purpurové řeky 2: Andělé apokalypsy (2004, Les rivières pourpres – Les anges de l'Apocalypse; r. Olivier Dahan), Star Wars: Epizoda III – Pomsta Sithů (2005, Star Wars: Episode III – Revenge of the Sith; r. George Lucas), Greyfriars Bobby (2005, Bobby; r. John Henderson – TV), Karlík a továrna na čokoládu (2005, Charlie and the Chocolate Factory; r. Tim Burton), anim. f. Mrtvá nevěsta Tima Burtona (2005, Corpse Bride; r. Tim Burton, Mike Johnson; hlas), Pope John Paul II (TV–2005, Papež Jan Pavel II.; r. John Kent Harrison – TV), Zlatý kompas (2007, The Golden Compass; r. Chris Weitz), The Colour of Magic (TV–2008, Barva kouzel; r. Vadim Jean; hlas – TV), anim. f. Star Wars: Klonové války (2008, Star Wars: The Clone Wars; r. Dave Filoni; hlas), The Heavy (2008, Velká fuška; r. Marcus Warren – TV), Boogie Woogie (2009; r. Duncan Ward), Triage (2009, Oči války; r. Danis Tanovic – V), Glorious 39 (2009, Zlomový rok 39; r. Stephen Poliakoff – TV), Alenka v Říši divů (2010, Alice in Wonderland; r. Tim Burton; hlas), Burke & Hare (2010; r. John Landis), Hon na čarodějnice (2010, Season of the Witch; r. Dominic Sena), Intimní past (2010, The Resident; r. Antti J. Jokinen), The Wicker Tree (2011, Proutěný strom; r. Robin Hardy), Hugo a jeho velký objev (2011, Hugo; r. Martin Scorsese), Temné stíny (2012, Dark Shadows; r. Tim Burton), Hobit: Neočekávaná cesta (2012, The Hobbit: An Unexpected Journey; r. Peter Jackson), Night Train to Lisbon (2012, Noční vlak do Lisabonu; r. Bille August – TV), The Girl from Nagasaki (2013, Dívka z Nagasaki; r. Michel Comte, Ayako Yoshidaová), Hobit: Bitva pěti armád (2014, The Hobbit: The Battle of the Five Armies; r. Peter Jackson), epizoda The Fall of the House of Usher (Zánik domu Usherů; hlas) z anim. f. Extraordinary Tales (2015, Podivuhodné příběhy; r. Raul Garcia), Angels in Notting Hill (2015, Andělé v Notting Hillu; r. Michael Pakleppa).

-mim-

Gruault, Jean

JEAN GRUAULT (vlastním jménem Jean Valery Gruault, nar. 3. 8. 1924, Fontenay-sous-Bois, Val-de-Marne), významný francouzský scenárista, který patřil do okruhu francouzské nové vlny a spolupracoval zejména s Françoisem Truffautem, zemřel v Paříži 9. června 2015. Měl Cenu NYFCC za scénář filmu L'histoire d'Adèle H. (1975, Příběh Adély H.; r. François Truffaut – TV) a byl spolunominován na Oscara i na Césara za původní scénář k filmu Můj strýček z Ameriky (1980, Mon oncle d'Amérique; r. Alain Resnais). Podílel se na scénářích mimo jiné ke snímkům Paris nous appartient (1961, Paříž nám patří; r. Jacques Rivette), Jules a Jim (1961,

Jules et Jim; r. François Truffaut), Les carabiniers (1963, Karabiniéři; r. Jean-Luc Godard; + herec – TV), Jeptiška (1966, La religieuse; r. Jacques Rivette), La prise de pouvoir par Louis XIV (1966, Převzetí moci Ludvíkem XIV.; r. Roberto Rossellini), L'enfant sauvage (1970, Divoké dítě; r. François Truffaut; + herec – TV), Les deux Anglaises et le continent (1971, Dvě Angličanky a kontinent; r. François Truffaut – V), La chambre verte (1979, Ztracená milenka; r. François Truffaut – TV), La vie est un roman (1983, Život je román; r. Alain Resnais – V), L'amour à mort (1984, Láska až za hrob; r. Alain Resnais – TV), Golden Eighties (1986, Zlatá osmdesátá léta; r. Chantal Ackermanová) či Australia (1989, Austrálie; r. Jean-Jacques Andrien – TV), adaptace jeho románu Marguerite et Julien (2015; r. Valérie Donzelliová; nám.). Hrál také na divadle, koprodukoval několik dokumentů ve společnosti Les Films de la Ville, kterou založil, vydal dva romány a memoáry Ce que dit l'autre (1992, Co říká ten druhý).

JR

Chartoff, Robert

ROBERT CHARTOFF (vlastním jménem Robert Irwin Chartoff, nar. 26. 8. 1933, New York – zem. 10. 6. 2015, Santa Monica, Kalifornie, na rakovinu slinivky) vyrůstal v Bronxu jako syn kontrabasisty Newyorské filharmonie. Absolvoval Union College v Schenectady a pak vystudoval práva na Kolumbijské univerzitě (1958). Už jako student pomáhal strýci zajišťovat umělecká vystoupení jeho klientů v rekreační oblasti Catskills a po škole se spojil s mladým uměleckým agentem Irwinem Winklerem. V rámci společnosti Chartoff-Winkler Productions stáli u zrodu řady stěžejních titulů Nového Hollywoodu. Za proslulý boxerský snímek tehdy neznámého herce a scenáristy Sylvestera Stallonea Rocky dostali Oscara a ještě dvakrát byli nominováni, za klasické dílo Zuřící býk a za adaptaci knížky Toma Wolfea Správná posádka. V roce 1985 se jejich cesty rozdělily a Chartoff působil jako producent s jinými partnery, na posledních filmech se synem z prvního manželství Williamem Chartoffem. Prostřední z jeho tří manželek byla anglická herečka Vanessa Howardová (1970–1983). – *Filmografie*: (podíl na produkci či výkonné produkci) drsný kriminální thriller podle románu Donalda E. Westlakea Point Blank (1967, Bez okolků; r. John Boorman – TV), rutinní příběh loupeže na sportovním stadionu The Split (1968, Podíl; r. Gordon Flemyng), přepis románu Horace McCoye o účastnících tanečních maratonů ve 30. letech Koně se také střilejí (1969, They Shoot Horses, Don't They?; r. Sydney Pollack), příběh studentských nepokojů na univerzitě Jahodová proklamace (1970, The Strawberry Statement; r. Stuart Hagmann), satirický příběh podivínského aristokrata, který se dá dohromady s obyvateli londýnského ghetta, Leo the Last (1969, Leo poslední; r. John Boorman – TV), drama narkomanky Believe in Me (1971, Musíš mi věřit; r. Stuart Hagmann), komedie o podřadných newyorských podvodnících The Gang That Couldn't Shoot Straight (1971, Banda, která neuměla pořádně střilet; r. James Goldstone – TV), drama losangeleských policajtů podle bestselleru Josepha Wambaughy The New Centurions (1972, Novodobí centurioni; r. Richard Fleischer – TV), příběh dvojice hippies na cestách Thumb Tripping (1972, Stopování; r. Quentin Masters), akční thriller o stárnoucím zabijákově The Mechanic (1972, Mechanik zabiják; r. Michael Winner – V), příběh zanedbávané manželky, uchylující se do fantazijního života, Up the Sandbox (1972, Příběhy z pískoviště; r. Irvin Kershner – TV), kriminální drama Busting (1974, Štára; r. Peter Hyams), špionážní parodie S*P*Y*S (1974; r. Irvin Kershner), psychologická studie profesora s návykem na hazard The Gambler (1974, Gambler; r. Karel Reisz – TV), akční snímek o pilotovi, který má v Mexiku osvobodit nespravedlivě odsouzeného člověka, Breakout (1975, Útěk z vězení; r. Tom Gries – V), parodie na chandlerovské detektivky Peeper (1975, Soukromé očko; r. Peter Hyams), příběh nezločnického boxerského outsidera Rocky (1976, Rocky; r. John G. Avildsen), nostalgická komedie ze začátků filmu Nickelodeon (1976, Bijásek; r. Peter Bogdanovich – V), ambiciózní hudební drama o vztahu saxofonisty a zpěvačky na pozadí bigbandové éry New York New York (1977; r. Martin Scorsese – TV), biografie slavného filmového milovníka Valentino (1977; r. Ken Russell – TV), moderní western o svářících se rančerech Comes a Horseman (1978, Přijíždí jezdec; r. Alan J. Pakula – TV), přeslazený příběh trumpetisty propadlého alkoholu Strýček Joe (1978, Uncle Joe Shannon; r.

Joseph C. Hanwright), pokračování Rocky II (1979; r. Sylvester Stallone – V), životní příběh kontroverzního boxera Jakea LaMotty Zuřící býk (1980, Raging Bull; r. Martin Scorsese), drama policejního vyšetřování v Los Angeles 40. let, jež proti sobě postaví dva sourozence, cynického detektiva a ctižádostivého monsignora, True Confessions (1981, Pravdivé zpovědi; r. Ulu Grosbard – TV), další pokračování Rocky III (1982; r. Sylvester Stallone – V), epické drama o prvních dobyvatelích kosmu The Right Stuff (1983, Správná posádka; r. Philip Kaufman – V), satirická komedie z reklamního zákulisí Beer (1985, Pivo; r. Patrick Kelly – TV), poslední dva díly úspěšné série Rocky IV (1985; r. Sylvester Stallone – V) a Rocky V (1990; r. John G. Avildsen – V), příběh amatérské rozhlasové psycholožky Straight Talk (1992, Haló, tady Shirlee; r. Barnet Kellman – TV), přepis publicistické knihy jihoafrické autorky Antije Krogové Country of My Skull (2003, Země mojí lebký; r. John Boorman), návrat ke slavné postavě Rocky Balboa (2006, Rocky Balboa; r. Sylvester Stallone), adaptace Shakespearova dramatu The Tempest (2010, Bouře; r. Julie Taymorová), remake Mechanik zabiják (2010, The Mechanic; r. Simon West), adaptace sci-fi románu Orsona Scotta Carda Enderova hra (2013, Ender's Game; r. Gavin Hood), filmová verze Shakespearovy komedie A Midsummer Night's Dream (2014, Sen noci svatojánské; r. Julie Taymorová), další remake The Gambler (2014; r. Rupert Wyatt – V), poslední pokus navázat na Rockyho pod titulem jeho prvního protivníka Creed (2015, Creed; r. Ryan Coogler).

-mim-

Kirkhamová, Julie

JULIE KIRKHAMOVÁ (nar. 1953, Bronxville, stát New York), americká producentka, která se podílela na snímcích Cherry 2000 (1986, Steve DeJarnatt – TV), Black Rain (1989, Černý déšť; r. Ridley Scott – V), That Night (1992, Této noci; r. Craig Bolotin – V), Anna a král (1999, Anna and the King; r. Andy Tennant), Knockaround Guys (2001, Flákači; r. Brian Koppelman, David Levien – V), Hříšný tanec 2 (2004, Dirty Dancing: Havana Nights; r. Guy Ferland) či Around the Bend (2004, Křižovatka osudu; r. Jordan Roberts – V), zemřela 10. června 2015 v kalifornské Santa Monice na mnohočetný myelom. Byla též považována za velmi dobrou hollywoodskou dramaturgyni a lektorku.

JR

De Angelis, Vittorio

VITTORIO DE ANGELIS (nar. 20. 9. 1962, Řím, Itálie), italský filmový dabér, dabingový režisér, tvůrce dialogů a herec, zemřel 11. června 2015 v Římě, Itálie. Daboval celovečerní, televizní i animované filmy, mezi nimiž převládají často hollywoodské snímky. Jeho otec Manlio, sestra Eleonora a strýc Gualtiero jsou rovněž úzce spojeni s dabingovou činností.

-jš-

Moody, Ron

RON MOODY (vlastním jménem Ronald Moodnick, nar. 8. 1. 1924, Tottenham, Middlesex), anglický herec, který získal Zlatý glóbus a byl nominován na Oscara za roli Fagina v muzikálu Oliver (1968, Oliver!; r. Carol Reed), zemřel 11. června 2015 v Londýně. Byl viděn také ve filmech Summer Holiday (1962, Letní dovolená; r. Peter Yates – TV), The Mouse on the Moon (1963, Myš na Měsíci; r. Richard Lester – TV), The Twelve Chairs (1970, Dvanáct křesel; r. Mel Brooks – TV), Wrong Is Right (1982, Špatné je dobré; r. Richard Brooks – V), A Kid in King Arthur's Court (1995, Yankee na dvoře krále Artuše; r. Michael Gottlieb – V) nebo Revelation (2001, Vykradači hrobek; r. Stuart Urban – V).

JR

Ducommun, Rick

RICK DUCOMMUN (nar. 3. 7. 1952, Prince Albert, Saskatchewan), kanadský filmový a televizní komik, který byl viděn ve snímcích Spaceballs (1987, Války hvězd naruby; r. Mel Brooks – V), Smrtonosná past (1988, Die Hard; r. John McTiernan), The 'burbs (1989, Lidé z předměstí; r. Joe Dante – V), Little Monsters (1989, Malá monstra; r. Richard Alan Greenberg – V), Hon na ponorku (1990, The Hunt for Red October; r. John McTiernan), Gremlins 2 (1990, Gremlins 2: Další várka; r. Joe Dante – V), Poslední skaut (1991, The Last Boy Scout; r. Tony Scott), Class Act (1992, Spolužáci; r. Randall Miller – V), Encino Man (1992, Střední škola

ledová; r. Les Mayfield – TV), Nabitá zbraň 1 (1993, Loaded Weapon 1; r. Gene Quintano), Na Hromnice o den více (1993, Groundhog Day; r. Harold Ramis), Poslední akční hrdina (1993, Last Action Hero; r. John McTiernan), Vražedný computer (1993, Ghost in the Machine; r. Rachel Talalayová), Miliónový šek (1994, Blank Check; r. Rupert Wainwright), Jury Duty (1995, Soudcem z nouze; r. John Fortenberry – V), Final Voyage (1999, Poslední plavba; r. Jim Wynorski – V), Scary Movie: Děsnej biják (2000, Scary Movie; r. Keenen Ivory Wayans), MVP: Most Valuable Primate (2000, VIP: Velmi inteligentní primát; r. Robert Vince – V), Like Mike (2002, Jako Mike; r. John Schultz – V) nebo Funky Monkey (2004, Opičí agent; r. Henry Basil – V), zemřel 12. června 2015 na komplikace při cukrovce ve Vancouveru, Britská Kolumbie. S bratrem Peterem byli spozukladateli známé kanadské skateboardové společnosti Skull Skates, později Great North Country Skateboards. JR

Lewisová, Monica

MONICA LEWISOVÁ (vlastním jménem May Lewis, nar. 5. 5. 1922, Chicago, Illinois) americká herečka a jazzová zpěvačka, zemřela v losangeleském Woodland Hills 12. června 2015. Objevila se mimo jiné ve snímcích Charley Varrick (1973; r. Don Siegel – TV), Earthquake (1974, Zemětřesení; r. Mark Robson – TV), Airport'77 (1977, Letiště 77; r. Jerry Jameson – TV), Rollercoaster (1977, Horská dráha; r. James Goldstone – TV), The Concorde...Airport'79 (1979, Concorde – Letiště 1979; r. David Lowell Rich – TV), Podraz II (1983, The Sting II; r. Jeremy Paul Kagan), Stick (1985, Zády ke zdi; r. Burt Reynolds – TV) nebo Dead Heat (1988, Smrtelné horko; r. Mark Goldblatt – V). Jejimi manžely byli filmový skladatel Bob Thiele (1945–1947) a producent Jennings Lang (1956–1996). JR

Winslow, George

GEORGE WINSLOW (vlastním jménem George Carl Wentzlaff, nar. 3. 5. 1946, Los Angeles), americký dětský herec, který hrál například ve snímcích Monkey Business (1952, Omlazovací prostředek; r. Howard Hawks – TV) a Gentlemen Prefer Blondes (1953, Páni mají radši blondýnky; r. Howard Hawks – V), zemřel na infarkt v kalifornském městě Camp Meeker 13. června 2015. JR

Renán, Sergio

SERGIO RENÁN (vlastním jménem Samuel Kohan, nar. 30. 1. 1933, Paraná, Entre Ríos), argentinský herec, režisér a scenárista, zemřel 13. června 2015 v Buenos Aires. Jeho přepis románu Maria Benedettiho La tregua (1974, Chvilé oddechu; + spol. sc., herec) byl jako první argentinský snímek nominován na Oscara za nejlepší cizojazyčný film. Hrál mimo jiné v titulu Debajo del mundo (1986, Za zády peklo; r. Beda Docampo Feijóo – V), částečně natáčeném v bývalém Československu. JR

Friskeová, Žanna

ŽANNA FRISKEOVÁ (vlastním jménem Žanna Vladimirovna Kopylovová, nar. 8. 7. 1974, Moskva), ruská herečka, zpěvačka a modelka, zemřela na nádor na mozkou ve vesnici Balašicha v Moskevské oblasti 15. června 2015. Mimo jiné vytvořila roli Alisi ve snímcích Noční hlídka (2004, Nočnoj dozor; r. Timur Bekmambetov) a Denní hlídka (2006, Dněvnoj dozor; r. Timur Bekmambetov). JR

Kerkorian, Kirk

KIRK KERKORIAN (vlastním jménem Kerkor Kerkorian, nar. 6. 6. 1917, Fresno, Kalifornie), americký podnikatel arménského původu, který měl v 60. letech rozhodující vliv na rychlý rozvoj Las Vegas a byl majitelem hollywoodského studia MGM (1969–1986), zemřel 15. června 2015 v losangeleském Beverly Hills. -mim-

Blauner, Steve

STEVE BLAUNER (vlastním jménem Jules Steven Blauner, nar. 19. 9. 1933, New York), americký producent, který jako partner Berta Schneidera a Boba Rafelsona ve výrobní společnosti BBS (odkazující ke jménům Bert, Bob a Steve) pomáhal na svět klasickým dílům Bezstarostná jízda (1969, Easy Rider; r. Dennis Hopper), Malé životní etudy (1970, Five Easy Pieces; r. Bob Rafelson) nebo The Last Picture Show (1971, Poslední filmové představení; r. Peter Bogdanovich – TV), zemřel 16. června 2015 v losangeleském Marina del Rey na komplikace způsobené zlomeninou kyčle. Jako producent byl podepsán pod režijním debutem Jacka Nicholsona Drive, He Said (1971, Jeď, řekl – TV) a pod dokumentem Richard Pryor: Live in Concert (1979; r. Jeff Margolis). -mim-

Herman, Jean

JEAN HERMAN (vlastním jménem Jean Georges Hubert Herman, nar. 17. 5. 1933, Pagny-sur-Moselle, Meurthe-et-Moselle), francouzský scenárista, režisér a spisovatel, který také používal pseudonym Jean Vautrin, zemřel 16. června 2015 ve městě Gradignan, Gironde. Za podíl na scénáři snímku Svědek (1981, Garde à vue; r. Claude Miller) získal Césara a Cenu poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v Montrealu. Dále se mimo jiné podílel na scénářích obdobných titulů Le grand escogriffe (1976, Velký podvodník; r. Claude Pinoteau – V), Policajt nebo rošťák (1979, Flic ou voyou; r. Georges Lautner), Le guignolo (1980, Kašpárek; r. Georges Lautner – V), Le marginal (1983, Dobrodruh; r. Jacques Deray; + herec – V) a Rue barbare (1984, Ulice barbarů; r. Gilles Béhat – TV). Natočil mimo jiné tituly Le dimanche de la vie (1966, Neděle života; + spol. sc.), Adieu, l'ami (1968, Sbohem, příteli; + spol. sc. – TV), Jeff (1969), Popsy Pop (1971; + spol. sc.) nebo L'oeuf (1972, Vejce; + spol. sc.). V českých kinech byl uveden jeho krátký dokument o hracích automatech Actua tilt (1960, Actua Tilt; + spol. sc.). Pod pseudonymem Jean Vautrin vydal řadu knih. Jeho manželkou byla od roku 1963 herečka Anne Doatová (nar. 1936). Oba se vzdali kariéry, aby mohli pečovat o autistického syna. Byli též zakladateli organizace, věnující se autistickým lidem. Jeho portrét je v Brožově a Frídově publikaci 666 profilů zahraničních režisérů (1977). JR

Piérauld, Guy

GUY PIÉRAULD (nar. 5. 10. 1924, Lyon), francouzský filmový, divadelní, televizní a dabingový herec, zemřel v Paříži 16. června 2015. Vedlejší role měl mimo jiné v titulech Ah! Les belles bacchantes (1954, Poprask v kabaretu; r. Jean Loubignac – TV), Husaři (1955, Les hussards; r. Alex Joffé), Domicile conjugal (1970, Rodinný krb; r. François Truffaut – TV) nebo Stavisky... (1974; r. Alain Resnais – TV). JR

Stojiljkovič, Vlastimir Duza

VLASTIMIR DUZA STOJILJKOVIČ (nar. 30. 6. 1929, Ražanj, Nišava), přední srbský herec, populární doma zejména díky televizi a rozhlasu, zemřel v Bělehradu 17. června 2015. Z jeho početné filmografie lze vybrat tituly Cizí země (1957, Tudja zemlja; r. Jože Gale), Čtrnáct dní (1960, Dan četrnaesti; r. Zdravko Velimirovič), Vše zavinilo léto (1961, Leto je krivo za sve; r. Puriša Djordjevič), Cesta kolem světa (1964, Put oko sveta; r. Soja Jovanović) nebo Operace Bělehrad (1968, Operacija Beograd; r. Žika Mitrovič). JR

Verdecchi, Vincenzo

VINCENZO VERDECCHI (nar. 18. 5. 1948, Řím), italský režisér, scenárista, producent, zemřel 17. června 2015 v Římě. Režimoval například psychologické drama Con i piedi per aria (1989, S nohama ve vzduchu + spol. sc., stř.), historický snímek Suppli (1993, Suppli + spol. sc., prod.) nebo retro drama Ora e per sempre (2004, Teď a navždy). Jako střihač spolupracoval například na politickém thrilleru Il sospetto (1975, Podezřelý; r. Francesco Maselli). V České republice mohl být od něho viděn televizní film Mio padre è innocente (TV–1997, Můj otec je nevinný – TV), televizní seriál La forza dell'amore (TV–1998, Síla lásky – TV) a třináct epizod z televizního seriálu Orgoglio (TV–2006, Síla intrik – TV). -jš-

Mičúch, Vladimír

VLADIMÍR MIČÚCH (pseudonymy La Aramisova a Aramisova, nar. 27. 10. 1973, Žilina), talentovaný slovenský filmař, student režie na FAMU (od roku 2008) v ročníku Věry Chytilové a Jasmíny Blaževič, který si zvolil ženský pseudonym údajně jen z recese, zemřel 18. června 2015 v Martině. Vystudoval stavební inženýrství na Žilinské univerzitě a v rodném městě byl výraznou osobností kulturní scény (občanské sdružení Stanica Žilina Záriečie, šéfredaktor časopisu Panic Button, účast v kapelách Divné stavy a Charmsove deti). Ještě před přijetím na FAMU natočil krátké snímky Další mladý muž (2002) a Eutanázia (2003) a pro pohovor na školu Vlky a líšky (2009). V roce 2009 vznikl školní film Emigrujem do neznámej krajiny. Za snímek Nora sa mi páči (2010) získal Cenu za nejlepší zahraniční film na Mezinárodním festivalu krátkých filmů v Rio de Janeiro 2011 a jeho film Cagey Tigers (2011) byl uveden v soutěži Cinéfondation na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes (2011). Dále realizoval krátké filmy Vybika (2012), Čo sme robili predtým ako sme šli spolu na kakao (2014), nominovaný na Cenu Magnesia v soutěži studentských filmů v rámci Českého lva. Za scénář Decká z východu získal cenu v soutěži Crossroad Co-Production v Soluni. Připravoval snímek Všetci okrem Teba. Spolupracoval na celovečerním filmu Prach (2015; r. Vít Zapletal). -švr-

Rollins, Jack

JACK ROLLINS (vlastním jménem Jacob Rabinowitz, nar. 23. 3. 1915, Brooklyn, New York), americký umělecký agent a producent, který se společně se svým obchodním partnerem Charlesem H. Joffem (1929–2008) podílel prakticky na všech snímcích Woodyho Allena, zemřel 18. června 2015 v New Yorku. Byl také výkonným producentem populární talk show Late Night with David Letterman (1983–1991), což mu vyneslo celkem deset nominací na Cenu Emmy. -mim-

Stephens, John M.

JOHN M. STEPHENS (nar. 17. 11. 1932, Valparaiso, Indiana), americký kameraman, který pracoval zejména jako kameraman druhého štábu, zemřel 18. června 2015 v Huntington Beach, Kalifornie. Samostatně snímal mimo jiné filmy Bunny O'Hare (1971; r. Gerd Oswald), Boxcar Bertha (1972, Bertha z dobytčáku; r. Martin Scorsese – TV), Mzda strachu (1977, Sorcerer; r. William Friedkin), Steele Justice (1987, Moje spravedlnost; r. Robert Boris – TV) a Ski Patrol (1990, Ski akademie; r. Richard Correll – TV). JR

Salter, James

JAMES SALTER (vlastním jménem James Arnold Horowitz, nar. 10. 6. 1925, Passaic, New Jersey), americký spisovatel a scenárista, zemřel 19. června 2015 ve městě Sag Harbor, Long Island. Podle jeho románů či scénářů vznikly snímky The Hunters (1958, Lovci; r. Dick Powell – TV), Downhill Racer (1969, Sjezdař; r. Michael Ritchie – TV), Překročit práh (1980, Threshold; r. Richard Pearce), Boys (1996, Chlapci; r. Stacy Cochranová – TV) nebo Broken English (1996, Lámanou angličtinou; r. Gregor Nicholas – TV). Sám režíroval psychologické drama Three (1969, Tři). JR

Longo, Tony

TONY LONGO (nar. 19. 8. 1961, Brooklyn, New York), americký herec, zemřel 21. června 2015 v Marina Del Rey, Los Angeles. Téměř dvoumetrová postava jej předurčovala především k úlohám různých zloduchů v titulech jako například Splash (1984, Žbluňk!; r. Ron Howard – TV), Fletch (1985; r. Michael Ritchie – TV), Feds (1988, FBI v sukních; r. Dan Goldberg – TV), Bloodhounds of Broadway (1989, Vražda na Broadwayi; r. Howard Brookner – V), Worth Winning (1989, Super sázka; r. Will Mackenzie – V), Mr. Destiny (1990, Pan Osud; r. James Orr – TV), The Marrying Man (1991, Muž na ženění; r. Jerry Rees – TV), Vesmírné komando (1991, Suburban Commando; r. Burt Kennedy), Poslední skaut (1991, The Last Boy Scout; r. Tony Scott), Zhozná vášeň (1992, Unlawful Entry; r. Jonathan Kaplan), Rychlý jako blesk (1992, Rapid Fire; r. Dwight H. Little), Angels in the Outfield (1994, Andělé; r. William Dear –

V), Houseguest (1994, Nevítaná návštěva; r. Randall Miller – TV), Likvidátor (1996, Eraser; r. Chuck Russell), Living in Peril (1996, Život v nebezpečí; r. Jack Ersgard – TV), Flinstoneovi 2 – Viva Rock Vegas (2000, The Flintstones in Viva Rock Vegas; r. Brian Levant), Mulholland Drive (2001, Mulholland Dr.; r. David Lynch), Fangs (2001, Tesáky; r. Kelly Sandefur – V), Serving Sara (2002, Sloužit Sáře; r. Reginald Hudlin – V), The Cooler (2003, Smolař; r. Wayne Kramer – V), Jak ztratit kluka v 10 dnech (2003, How to Lose a Guy in 10 Days; r. Donald Petrie) nebo Mr. & Mrs. Smith (2005 Mr. & Mrs. Smith, Doug Liman). JR

Remotti, Remo

REMO REMOTTI (nar. 16. 11. 1924, Řím), italský herec, literát, humorista, výtvarník a zpěvák zemřel 21. června 2015 v Římě. Vedle snímků italských filmařů se často objevoval také v německých, francouzských a hollywoodských filmech. Z jeho bohaté filmografie lze připomenout tituly Il gabbiano (1977, Racek; r. Marco Bellocchio), Il prato (1978, Louka; r. Paolo Taviani, Vittorio Taviani – TV), Terasa (1980, La terrazza; r. Ettore Scola), Salto nel vuoto (1980, Skok do prázdna; r. Marco Bellocchio), Masoch (1980, Masoch; r. Franco Brogi Taviani), Dáma s kaméliemi (1981, La storia vera della signora dalle camellie; r. Mauro Bolognini), Sogni d'oro (1981, Zlaté sny; r. Nanni Moretti), The Scarlet and the Black (TV–1983, Šarlatový a černý; r. Jerry London – TV), Čelní zásah (1983, Un foro nel parabrezza; r. Sauro Scavolini), Bianca (1984; r. Nanni Moretti), Otello (1986, Otello; r. Franco Zeffirelli), Helsinki Napoli All Night Long (1987, Helsinki Neapol, celou dlouhou noc; r. Mika Kaurismäki), The Godfather Part III (1990, Kmotr III; r. Francis Ford Coppola – V), Volere volare (1991, Touha létat; r. Maurizio Nichetti, Guido Manuli – TV), Hudson Hawk (1991, Hudson Hawk; r. Michael Lehmann), Il papa buono (TV–2003, Dobrý papež; r. Ricky Tognazzi – TV), Nine (2009, Nine; r. Rob Marshall), Dopisy pro Julii (2010, Letters to Juliet; r. Gary Winick), Jíst, meditovat, milovat (2010, Eat Pray Love; r. Ryan Murphy). -jš-

Antonelliová, Laura

LAURA ANTONELLIOVÁ (vlastním jménem Laura Antonazová, nar. 28. 11. 1941, Pola, Istrie, Itálie, dnes Pula, Chorvatsko – zem. 22. 6. 2015, Ladispoli, Řím, na infarkt), studovala na Vyšším institutu tělesné výchovy Pareggiato v Neapoli. Po studiích odešla do Říma, kde působila jako učitelka tělocviku a matematiky. Souběžně pracovala jako fotomodelka pro módní časopisy a fotoromány a účinkovala v propagačních snímcích a televizních reklamách (například na Coca Colu). V televizi též uváděla zábavné pořady Zoo a Carosello (Kolotoč). Ve filmu se zpočátku objevovala v menších rolích erotických titulů. První hlavní roli, kterou vstoupila do diváckého povědomí, si zahrála v erotickém dramatu Venuše v kožichu podle stejnojmenného románu Leopolda von Sacher-Masocha. Dobovou hvězdou se stala díky postavě služebné Angely v domácnosti vdovce a jeho tří synů v erotickém retrofilmu Zlomyslnost. Byla známá díky postavám vlnadné sicilské markýzy Eugenie v Comenciniho satirické komedii Bože, jak hluboko jsem klesla a nešťastné Giuliany ve Viscontiho Nevinném. Získala mimo jiné Donatellova Davida za vedlejší ženskou roli ve filmu Vášně lásky. V šedesátých letech byla přítelkyní Jeana-Paula Belmonda. V roce 1991 byla odsouzena za držení kokainu do domácího vězení; v roce 2006 byl rozsudek zrušen. – *Filmografie*: Il magnifico cornuto (1964, Báječný paroháč; r. Antonio Pietrangeli – TV), Le sedicenni (1965, Šestnáctileté; r. Luigi Petrini), Le spie vengono dal semifreddo (1966, Dr. Zlatobotka a jeho sexbomby; r. Mario Bava – TV), Scusi, lei è favorevole o contrario? (1966, Promiňte, jste pro nebo proti?; r. Alberto Sordi), La rivoluzione sessuale (1968, Sexuální revoluce; r. Riccardo Ghione), L'arcangelo (1969, Archanděl; r. Giorgio Capitani), Un detective (1969, Detektiv; r. Romolo Guerrieri), Venere in pellicia (1969, Venuše v kožichu; r. Massimo Dallamano), Sledge (1970; r. Vic Morrow, Giorgio Gentili – TV), Gradiva (1970; r. Giorgio Albertazzi), Incontro d'amore a Bali (1970, Milostné setkání na Bali; r. Ugo Liberatore, Paolo Heusch), Manželé z roku II (1971, Les mariés de l'an II; r. Jean-Paul Rappeneau), Il merlo maschio (1971, Kosák; r. Pasquale Festa Campanile – TV), Bez motivu (1971, Sans mobile apparent; r. Philippe Labro), All'onorevole piacciono le donne (1972, Poslanci se ženy líbí; r. Lucio Fulci),

Docteur Popaul (1972, Doktor Popaul; r. Claude Chabrol – TV), Malizia (1973, Zlomyslnost; r. Salvatore Samperi – TV), Sesso matto (1973, Bláznivý sex; r. Dino Risi), Peccato veniale (1974, Lehký hřích; r. Salvatore Samperi), Histoire d'oeil (1974, Příběh oka; r. Patrick Longchamps), Bože, jak hluboko jsem klesla! (1974, Mio Dio come sono caduta in basso!; r. Luigi Comencini), Divina creatura (1975, Božská bytost; r. Giuseppe Patroni Griffi), nová verze filmu Venuše v kožichu pod názvem Le malizie di Venere (1975, Venušiny zlomyslnosti; r. Massimo Dallamano), Nevinný (1976, L'innocente; r. Luchino Visconti), Gran bollito (1977, Velké vyvážení; r. Mauro Bolognini), Mogliamante (1977, Manželka-milenka; r. Marco Vicario), Tre scimmie d'oro (1978, Tři zlaté opice; r. Gianfranco Pagani), Letti selvaggi (1979, Tygřice; r. Luigi Zampa – TV), Zdravý nemocný (1979, Il malato immaginario; r. Tonino Cervi), Mi faccio la barca (1980, Postavím si loďku; r. Sergio Corbucci), Vášně lásky (1981, Passione d'amore; r. Ettore Scola), Třetí na řadě (1981, Il turno; r. Tonino Cervi), Casta e pura (1981, Cudná a čistá; r. Salvatore Samperi), Viuuulentemente mia (1982, Nááásilně má; r. Carlo Vanzina), Porca vacca (1982; r. Pasquale Festa Campanile – V), Sesso e volentieri (1982, Do postele vždy a ochotně; r. Dino Risi – V), Tranches de vie (1984, Zlomky života; r. François Leterrier), La gabbia (1985, V pasti; r. Giuseppe Patroni Griffi – TV), Benátská noc (1986, La Venexiana; r. Mauro Bolognini), Grandi magazzini (1986, Obchodní domy; r. Franco Castellano, Giuseppe Moccia), Rimini Rimini (1986; r. Sergio Corbucci – TV), Roba da ricchi (1987, Luxusní prázdniny; r. Sergio Corbucci – V), Gli indifferenti (TV–1987, Lhostejní; r. Mauro Bolognini – TV), Disperatamente Giulia (TV–1989, Navždy Julia; r. Enrico Maria Salerno – TV), L'avarò (1990, Lakomec; r. Tonino Cervi – TV), Malizia 2000 (1991, Zlomyslnost 2000; r. Salvatore Samperi – V).

-jš-

Horner, James

JAMES HORNER (vlastním jménem James Roy Horner, nar. 14. 8. 1953, Los Angeles – zem. 22. 6. 2015, Los Padres National Forest, Ventura County, Kalifornie, při pilotování svého letadla) byl synem známého filmového výtvarníka, držitele dvou Oscarů Harryho Hornera (1910–1994), který pocházel z českých Holic. Vyrůstal v Londýně, kde studoval na Royal College of Music. Po návratu do Spojených států pokračoval v bakalářských studiích na Jihokaliifornské univerzitě (USC) a doktorát z hudební kompozice a teorie získal na Kalifornské univerzitě (UCLA), kde později také učil. Skládal hudbu ke studentským projektům na Americkém filmovém institutu (AFI), což jej přivedlo k práci pro známého producenta Rogera Cormana. V Hollywoodu se prosadil doprovodem ke dvěma startrekovým filmům. Patřil k nejpłodnějším skladatelům filmové hudby a při té příležitosti byl kritizován za časté vypůjčování hudebních motivů, a to vlastních i cizích. Jeho rozmáchlá, dojmavá hudba využívala často keltské motivy i elektronické prvky. Nejčastěji spolupracoval s režiséry Ronem Howardem a Jamesem Cameronem. Mimořádného úspěchu dosáhl katastrofickým snímkem Titanic, za jehož hudbu obdržel Oscara i Zlatý glóbus a jehož píseň My Heart Will Go On v podání Céline Dionové dostala vedle Oscara a Zlatého glóbu i tři ceny Grammy. Za píseň Somewhere Out There z animovaného snímku Americký ocásek získal další dvě Grammy a byl nominován na Oscara i na Zlatý glóbus. Jeho dalšími oceněnými tituly byly mimo jiné Glory (Grammy, nominace na Zlatý glóbus), Vetřelci (nominace na Oscara), Hřiště snů (nominace na Oscara), Legenda o vášni (nominace na Zlatý glóbus), Statečné srdce (nominace na Oscara a na Zlatý glóbus), Apollo 13 (nominace na Oscara), Čistá duše (nominace na Oscara a na Zlatý glóbus), Dům z písku a mlhy (nominace na Oscara), Avatar (nominace na Oscara a na Zlatý glóbus). Podílel se rovněž na několika krátkých filmech, například Let's Go (1985; r. Douglas Trumbull), natočený v systému Showscan pro pavilon Toshiba na výstavě EXPO, nebo Captain Eo (1986; r. Francis Ford Coppola), vyrobený ve 3-D a určený k předvádění v Disneyho zábavních parcích, a na televizních seriálech Amazing Stories (Neuvěřitelné příběhy – TV), Tales from the Crypt (Příběhy ze záhrobí – TV), Fish Police (Rybí policie – TV), Crossroads (Křižovatky – TV) a jiné. Byl autorem hudby k výroční znělce Universalu (1990) a hudebního motivu zpravodajské relace CBS Evening News (2006–2011). Na zakázku skládal i koncertní díla, například Pas de Deux (dvojkonzert pro housle a violoncello – 2014) nebo Collage (konzert pro čtyři lesní rohy – 2015). S manželkou a dvěma dcerami žil v

kalifornském Calabasas. – *Filmografie: (neúplná; hudba, není-li uvedeno jinak)* Up from the Depths (1979, Potvora z hlubin; r. Charles B. Griffith), The Lady in Red (1979, Dáma v červeném; r. Lewis Teague), Battle Beyond the Stars (1980, Sador, vládce vesmíru; r. Jimmy T. Murakami – V), Humanoids from the Deep (1980, Děs přichází z hlubin; r. Barbara Peetersová – TV), Angel Dusted (TV–1981, Andělský prach; r. Dick Lowry – TV), The Hand (1981, Ruka; r. Oliver Stone – V), Wolfen (1981, Vlci; r. Michael Wadleigh – V), Deadly Blessing (1981, Požehnání smrti; r. Wes Craven – V), A Few Days in Weasel Creek (TV–1981, Pár dnů ve Weasel Creek; r. Dick Lowry), The Pursuit of D. B. Cooper (1981, Pronásledování D. B. Coopera; r. Roger Spottiswoode – TV), A Piano for Mrs. Cimino (TV–1981, Klavír pro paní Ciminovou; r. George Schaefer), Rascals and Robbers – The Secret Adventures of Tom Sawyer and Huck Finn (TV–1982, Darebáci a zloději; r. Dick Lowry – TV), Star Trek II: The Wrath of Khan (1982, Star Trek: Khanův hněv; r. Nicholas Meyer; + herec – TV), 48HRS. (1982, 48 hodin; r. Walter Hill – TV), P. K. and the Kid (1982; r. Lou Lombardo), Something Wicked This Way Comes (1983, Přichází něco zlého; r. Jack Clayton), Krull (1983, Planeta Krull; r. Peter Yates – V), Between Friends (TV–1983, Přítelkyně; r. Lou Antonio – TV), Brainstorm (1983; r. Douglas Trumbull – TV), Testament (1983; r. Lynne Littmanová), Garderobiér (1983, The Dresser; r. Peter Yates), Gorky Park (1983, Park Gorkého; r. Michael Apted – V), Uncommon Valor (1983, Sedm neohrožených; r. Ted Kotcheff – V), The Stone Boy (1984, Chlapec z kamene; r. Chris Cain), Star Trek III: The Search for Spock (1984, Star Trek: Pátrání po Spockovi; r. Leonard Nimoy – TV), Heaven Help Us (1984, Seminaristé; r. Michael Dinner – TV), Surviving (TV–1985, Přežít; r. Waris Hussein), The Pied Piper of Hamelin (TV–1985, Krysař; r. Nicholas Meyer), Cocoon (1985, Zámotek; r. Ron Howard – V), Volunteers (1985, Blázni a dobrovolníci; r. Nicholas Meyer – V), The Journey of Natty Gann (1985, Cesta Natty Gannové; r. Jeremy Kagan – TV), Komando (1985, Commando; r. Mark L. Lester), dok. In Her Own Time (1985, V jejím vlastním čase; r. Lynne Littmanová), Off Beat (1986, Mimo službu; r. Michael Dinner – TV), Vetřelci (1986, Aliens; r. James Cameron), Where the River Runs Black (1986, Černá řeka; r. Chris Cain – TV), Jméno růže (1986, Der Name der Rose; r. Jean-Jacques Annaud), anim. f. An American Tail (1986, Americký ocásek; r. Don Bluth; + spol. písně – V), Projekt X (1987, Project X; r. Jonathan Kaplan), *batteries not included (1987, Baterie nejsou v ceně; r. Matthew Robbins – TV), Willow (1988; r. Ron Howard – V), Rudé horko (1988, Red Heat; r. Walter Hill), Vibes (1988, Vibrace; r. Ken Kwapis – V), anim. f. The Land Before Time (1988, Země dinosaurů; r. Don Bluth; + spol. píseň – V), Cocoon: The Return (1988, Zámotek 2: Návrat; r. Daniel Petrie – V), Andy Colby's Incredible Adventure (1988, Neuvěřitelné dobrodružství Andyho Colbyho; r. Deborah Brocková), Field of Dreams (1989, Hřiště snů; r. Phil Alden Robinson – V), Honey, I Shrunk the Kids (1989, Miláčku, zmenšil jsem děti; r. Joe Johnston – TV), In Country (1989, V nepřátelském poli; r. Norman Jewison – V), Dad (1989, Táta; r. Gary David Goldberg – TV), Glory (1989, Glory; r. Edward Zwick), Miluji tě k smrti (1990, I Love You to Death; r. Lawrence Kasdan), Another 48 Hrs. (1990, Další 48 hodin; r. Walter Hill – V), Extreme Close-Up (TV–1990, Velký detail; r. Peter Horton – TV), My Heroes Have Always Been Cowboys (1990, Mými hrdiny byli vždy kovbojové; r. Stuart Rosenberg – V), Causa Wardových (1990, Class Action; r. Michael Apted), Once Around (1991, Jednou dokola; r. Lasse Hallstrom – V), Rocketeer (1991; r. Joe Johnston – V), anim. f. An American Tail: Fievel Goes West (1991, Americký ocásek: Fievel jde na západ; r. Phil Nibbelink, Simon Wells; + spol. písně – V), Thunderheart (1992, Bouřlivé srdce; r. Michael Apted – V), Vysoká hra patriotů (1992, Patriot Games; r. Phillip Noyce), Zhoubná vášeň (1992, Unlawful Entry; r. Michael Kaplan), Slídlivé (1992, Sneakers; r. Phil Alden Robinson), House of Cards (1992, Dům z karet; r. Michael Lessac – V), Swing Kids (1993, Swing Kids; r. Thomas Carter), A Far Off Place (1993, Sami v poušti; r. Mikael Salomon – TV), Jack the Bear (1993, Jackova ukolébavka; r. Marshall Herskovitz – V), anim. f. Once Upon a Forest (1993, Byl jednou jeden les; r. Charles Grosvenor; + spol. písně – V), Searching for Bobby Fischer (1993, Nevinné tahy; r. Steven Zaillian – V), Muž bez tváře (1993, The Man Without a Face; r. Mel Gibson), Bopha! (1993; r. Morgan Freeman; + spol. píseň – V), anim. f. We're Back: A Dinosaur's Story (1993, Příběh dinosaura; r. Dick a Ralph Zondagovi, Phil Nibbelink, Simon Wells; + spol. píseň – TV), Případ Pelikán (1993, The Pelican Brief; r. Alan J. Pakula), Jasně nebezpečí (1994, Clear and

Present Danger; r. Phillip Noyce), The Pagemaster – Vládce knih (1994, The Pagemaster; r. Maurice Hunt, Joe Johnston; + spol. píseň), Legenda o vášni (1994, Legends of the Fall; r. Edward Zwick), Statečné srdce (1995, Braveheart; r. Mel Gibson), Casper (1995, Casper; r. Brad Silberling), Apollo 13 (1995, Apollo 13; r. Ron Howard), Jade (1995, Jade; r. William Friedkin), Jumanji (1995, Jumanji; r. Joe Johnston), anim. f. Balto (1995; r. Simon Wells; + spol. píseň – TV), The Spitfire Grill (1996, „Spitfire“ Grill; r. Lee David Zlotoff – V), Odvaha pod palbou (1996, Courage Under Fire; r. Edward Zwick), To Gillian on Her 37th Birthday (1996, Nezvaný host; r. Michael Pressman – V), Výkupné (1996, Ransom; r. Ron Howard), Tichý nepřítel (1997, The Devil's Own; r. Alan J. Pakula), Titanic (1997, Titanic; r. James Cameron; + spol. píseň), Drtivý dopad (1998, Deep Impact; r. Mimi Lederová), Zorro: Tajemná tvář (1998, The Mask of Zorro; r. Martin Campbell; + spol. píseň), Velký Joe (1998, Mighty Joe Young; r. Ron Underwood), Bicentennial Man (1999, Andrew – člen naší rodiny; r. Chris Columbus; + spol. píseň – V), Freedom Song (TV–2000, Píseň svobody; r. Phil Alden Robinson – TV), Dokonalá bouře (2000, The Perfect Storm; r. Wolfgang Petersen; + spol. píseň), Grinch (2000, How the Grinch Stole Christmas; r. Ron Howard; + spol. píseň), Nepřítel před branami (2000, Enemy at the Gates; r. Jean-Jacques Annaud), Čistá duše (2001, A Beautiful Mind; r. Ron Howard; + spol. píseň), Iris (2001, Iris; r. Richard Eyre), Kód Navajo (2002, Windtalkers; r. John Woo), Čtyři pírka – zkouška cti (2002, The Four Feathers; r. Shekhar Kapur), Radio (2003; r. Michael Tollin; + spol. píseň – V), Beyond Borders (2003, Hranice zlomu; r. Martin Campbell – V), The Missing (2003, Ztracené; r. Ron Howard – V), Dům z písku a mlhy (2003, House of Sand and Fog; r. Vadim Perelman), Bobby Jones: Stroke of Genius (2004, Bobby Jones: Odpal génia; r. Rowdy Herrington – V), Trója (2004, Troy; r. Wolfgang Petersen; + spol. píseň), Zloději paměti (2004, The Forgotten; r. Joseph Ruben), The Chumscurubber (2005, Generace X; r. Arie Posin – V), Tajemný let (2005, Flightplan; r. Robert Schwentke), Legenda o Zorrovi (2005, The Legend of Zorro; r. Martin Campbell), Nový svět (2005, The New World; r. Terrence Malick), All the King's Men (2006, Všichni královi muži; r. Steven Zaillian – V), Apocalypso (2006, Apocalypso; r. Mel Gibson), The Life Before Her Eyes (2007, Pocit viny; r. Vadim Perelman – V), Kronika rodu Spiderwicků (2007, The Spiderwick Chronicles; r. Mark Waters), Chlapec v pruhovaném pyžamu (2008, The Boy in the Striped Pyjamas; r. Mark Herman), Avatar (2009, Avatar; r. James Cameron; + spol. píseň), Karate Kid (2010, The Karate Kid; r. Harald Zwart), Black Gold (2011, Černé zlato; r. Jean-Jacques Annaud – TV), For Greater Glory: The True Story of Cristiada (2012, Pro větší slávu: Pravdivý příběh Cristiady; r. Dean Wright), Amazing Spider-Man (2012, The Amazing Spider-Man; r. Marc Webb), střm. dok. One Day in Auschwitz (2015, Jeden den v Osvětimi; r. Steve Purcell), Wolf Totem (2015, Talisman vlků; r. Jean-Jacques Annaud), střm. dok. Living in the Age of Airplanes (2015, Žijeme v době letadel; r. Brian J. Terwilliger), Bojovník (2015, Southpaw; r. Antoine Fuqua), The 33 (2015; r. Patricia Riggenová), The Magnificent Seven (2016, Sedm statečných; r. Antoine Fuqua).

-mim-

Nöelová, Magali

MAGALI NÖELOVÁ (vlastním jménem Magali Françoise Noëlle Guiffroy, nar. 27. 6. 1931, Smyrna, Turecko), francouzská herečka a zpěvačka, jejíž nejznámější role jí nabídl Federico Fellini: Fanny v Sladkém životě (1960, La dolce vita), Fortunata vve Fellini – Satyricon (1968, Satyricon – TV) a kadeřnice Gradisca v Amarcordu (1970, Amarcord), zemřela 23. června 2015 v Châteauneuf-Grasse, Alpes-Maritimes. Od druhé poloviny 50. let působila především v Itálii. Jejím manželem byl herec Jean-Pierre Bernard (1933–2017). – *Filmografie: (neúplná, herečka, není-li uvedeno jinak)* Velké manévry (1955, Les grandes manoeuvres; r. René Clair), Le fils de Caroline chérie (1955, Syn sladké Caroline; r. Jean-Dévaivre – TV), Du riffifi chez les hommes (1955, Rvačka mezi muži; r. Jules Dassin – TV), Razzia sur la chnouf (1955, Když je v Paříži noc; r. Henri Decoin – TV), Elena et les hommes (1956, Elena a muži; r. Jean Renoir – TV), Z (1969; r. Costa-Gavras – TV), Tropic of Cancer (1970, Obratník raká; r. Joseph Strick), Smrt Maria Ricciho (1983, La mort de Mario Ricci; r. Claude Goretta), The Truth About Charlie (2002, Pravda o Charliem; r. Jonathan Demme – V).

-jš-

Patten, Dick Van

DICK VAN PATTEN (vlastním jménem Richard Vincent Van Patten, nar. 9. 12. 1928, Queens, New York), americký zemřel 23. června 2015 v kalifornské Santa Monice na komplikace při cukrovce. Byl viděn v charakterních rolích například ve snímcích Charly (1968, Charly; r. Ralph Nelson), Joe Kidd (1972, Joe Kidd; r. John Sturges), Westworld (1973; r. Michael Crichton – TV), The Strongest Man in the World (1975, Nejsilnější muž na světě; r. Vincent McEveety – TV), Treasure of Matecumbe (1976, Poklad na ostrově Matecumbe; r. Vincent McEveety – TV), The Shaggy D. A. (1976, Chundelatý pes znovu zasahuje; r. Robert Stevenson – TV), Freaky Friday (1976, Podivný pátek; r. Gary Nelson – TV), High Anxiety (1977, Závrať; r. Mel Brooks – V), Spaceballs (1987, Hvězdné války naruby; r. Mel Brooks – V), Bláznivý příběh Robina Hooda (1993, Robin Hood: Men in Tights; r. Mel Brooks) nebo Opposite Day (2009, Den naruby; r. R. Michael Givens – TV). Jeho manželkou byla od roku 1954 herečka Pat Van Pattenová. Jejich synové Nels Van Patten (nar. 1955), James Van Patten (nar. 1956) a Vincent Van Patten (nar. 1957) jsou také herci. JR

Bueno, Clóvis

CLÓVIS BUENO (nar. 29. 10. 1940, Santos, stát São Paulo), brazilský výtvarník scény a kostýmů, který spolupracoval zejména na filmech Hectora Babenca Polibek pavoučí ženy (1985, Kiss of the Spider Woman), At Play in the Fields of the Lord (1991, Hráči na vinici Páně – V) a Vzpouora ve věznici Carandiru (2003, Carandiru), zemřel 24. června 2015 v Riu de Janeiro. Byl rovněž výtvarníkem známých titulů Indiánka, dcera slunce (1982, Índia, a filha do sol; r. Fábio Barreto; + kostýmy), Hodina pro mou hvězdu (1985, A hora da estrela; r. Suzana Amaralová) a podílel se na kostýmech Boormanova snímku The Emerald Forest (1985, Smaragdový les – V). -mim-

Macnee, Patrick

PATRICK MACNEE (vlastním jménem Daniel Patrick Macnee, nar. 6. 2. 1922, Paddington, Londýn), americký herec anglického původu, zemřel v kalifornském městě Rancho Mirage 25. června 2015. Vytvořil charakterní postavy například ve snímcích The Battle of the River Plate (1956, Bitva u La Plata; r. Michael Powell, Emeric Pressburger – TV), Les Girls (1957, Děvčata; r. George Cukor – TV), The Sea Wolves (1980, Mořští vlci; r. Andrew V. McLaglen – TV), The Howling (1981, Kvílení vlkodlaků; r. Joe Dante – V), Young Doctors in Love (1982, Lékařská akademie; r. Garry Marshall – TV), This Is Spinal Tap (1983, Hraje skupina Spinal Tap; r. Rob Reiner), A View to Kill (1985, Vyhlídka na vraždu; r. John Glen – V), Waxwork (1988, Voskové muzeum; r. Anthony Hickox – V) nebo Waxwork II: Lost in Time (1992, Voskové muzeum II; r. Anthony Hickox – V). V letech 1965–1969 byla jeho manželkou herečka Katherine Woodvilleová (1938–2013). JR

Carter, Jack

JACK CARTER (vlastním jménem Jack Chakrin, nar. 24. 6. 1922, New York), americký televizní, divadelní a filmový komik, zemřel v losangeleském Beverly Hills 28. června 2015. Zahrál si například ve snímcích Viva Las Vegas (1964; r. George Sidney – TV), Hustle (1975, Podivná spravedlnost; r. Robert Aldrich – TV), Aligátor (1980, Alligator; r. Lewis Teague), The Octagon (1980, Osmiúhelník; r. Eric Karson – V), Killer per caso (1997, Bláznivý polda; r. Ezio Greggio – V), October 22 (1998, Ruská ruleta; r. Richard Schenkman – TV), The Modern Adventures of Tom Sawyer (1998, Nová dobrodružství Toma Sawyera; r. Adam Weissman – TV), Boxeři (1999, Play It to the Bone; r. Ron Shelton), One Last Ride (2003, Poslední sázka; r. Tony Vitale – TV), The Great Buck Howard (2008, Velký Buck Howard; r. Sean McGinley – V) nebo Mercy (2014; r. Peter Cornwell – V). JR

Chudík, Ladislav

LADISLAV CHUDÍK (nar. 27. 5. 1924, Hronec, okr. Banská Bystrica – zem. 29. 6. 2015, Bratislava, na selhání plic) pocházel z rodiny mistra v hutích. Při studiích na kremnickém

gymnázium působil v ochotnickém kroužku. Absolvoval tři semestry slovenštiny a francouzštiny na Slovenské univerzitě v Bratislavě. V roce 1944 nastoupil jako elév do Slovenského národního divadla a souběžně studoval na dramatickém oddělení Státní konzervatoře v Bratislavě (1944–1947). V letech 1946–1951 hrál na bratislavské Nové scéně a pak ve Slovenském národním divadle (v letech 1963–1966 byl šéfem činohry). Na jevišti většinou ztělesňoval postavy, v nichž mohl uplatnit kultivovaný herecký projev, spjatý s noblesou, s úspornými gesty a mimikou (Bílá nemoc, Po pádu, Racek, John Gabriel Borkman, Macbeth, Jindřich IV., Herodes a Herodias, Zkrocení zlé ženy, Romeo a Julie). Na jevišti vystupoval až do pozdního věku (Tanec na konci léta, Višňový sad, mimořádně úspěšná Tančírna). Ve filmu se objevil krátce po válce a první velkou postavu vytvořil ve Vávrově poválečném dramatu Nástup. Hrál ve slovenských i v českých filmech. Představoval generála Ludvíka Svobodu ve Vávrových freskách Sokolovo a Osvobození Prahy a ztělesnil titulní postavu humanistického myslitele Komenského v díle téhož režiséra Putování Jana Amose. Ačkoliv ztvárnil na divadle, v rozhlasu, ve filmu a v televizi na čtyři sta postav, největší popularitu mu přinesla role šlechtetného primáře Sovy ze seriálu Nemocnice na kraji města (1977; r. Jaroslav Dudek), a jeho pokračováních Nemocnice na kraji města po dvaceti letech (2003; Hynek Bočan) a Nemocnice na kraji města – Nové osudy (2008; r. Viktor Polesný). Kromě řady televizních inscenací a televizních filmů hrál také v řadě dalších minisérií či seriálů: Příběhy z lepší společnosti (1969; r. Jaroslav Balík), Medený gombík (1970; r. Andrej Lettrich), A. C. Dupin zasahuje (1970; r. Martin Hollý), V tieni vlkov (1971; r. Karol Spišák), Parížski mohykáni (1971; r. Igor Ciel), Adam Šangala (1972; r. Karol Spišák), Buddenbrookovci (1974; r. Vido Horňák), Straty a nálezy (1975; r. Stanislav Párnický), Vivat Beňovský (1975; r. Igor Ciel), Americká tragédia (1976; r. Stanislav Párnický), Útek zo zlatej krajiny (1977; r. František Chmiel), Louis Pasteur (1977; r. Igor Ciel), Sesternica Beta (1979; r. Vido Horňák), Barbora Rösselová (1979; r. Igor Ciel), To je váš prípad, Šetaffy (1985; Juraj Takáč), Chlapec do náručia (1986; r. Miloslav Luther), Roky prelomu (1989; r. Andrej Lettrich), Letící delfín (1989; r. Vladimír Kavčiak), Štúrovci (1991; r. Peter Mikulík). Namluvil komentáře řady dokumentárních filmů. Po celý život se věnoval recitaci. Působil jako pedagog na Bratislavské konzervatoři a na VŠMU. Vydal knihy O herectve (1970) a korespondenci s Jaroslavem Seifertem Tichý dvojhlas (1992). Vyšly o něm monografie Ladislav Chudík (1965, Aleš Fuchs), Herec: umelecký a ľudský profil Ladislava Chudíka (1994, Anton Kret), Ladislav Chudík (2009, Ľubica Krenová) a Ladislav Chudík: Žiji nastavený čas (2010, Ladislav Chudík, Ján Štraser). Vznikly o něm snímky Ladislav Chudík – recitátor (1980; r. Vojtech Andreánsky), S Lacom Chudíkom v Hronci (1980; r. Vojtech Andreánsky), Zmluva so svedomím (1984; r. Juraj Lihosit), Býti básníkem, býti hercem... (1996; r. Igor Lembovič), Ladislav Chudík (2008; r. Patrik Lančarič), portrét z cyklu GEN.sk (TV–2008; r. Jozef Chudík), stříhový pořad Pán Chudík (TV–2009), 13. komnata Ladislava Chudíka (TV–2010; r. Yvonne Vávrová) nebo pořad Návraty k hereckým legendám: Ladislav Chudík (TV–2014). Jako umělec s morálním kreditem se angažoval i ve veřejném životě; hned po Listopadu 1989 zastával půl roku funkci slovenského ministra kultury. Obdržel slovenské státní vyznamenání Řád Ľudovíta Štúra I. třídy a české státní vyznamenání Medaily Za zásluhy I. stupně; dále byl mimo jiné nositelem titulu Národní umělec (1982), Ceny Jozefa Kronera (1999), ceny Hercova mise z Art Film Festu v Trenčianských Teplicích (2001), ceny Igric za celoživotní dílo (2006) a Ceny ministra kultury Slovenska (2013). – *Filmografie: (televizní výběrově)* Varúj..! (1946; r. Martin Frič), Vlčie diery (1948; r. Paľo Bielik), Bílá tma (1948; František Čáp), Priehrada (1950; r. Paľo Bielik), Kozie mlieko (1950; r. Ondrej Jariabek), Lazy sa pohly (1952; r. Paľo Bielik), Nástup (1952; r. Otakar Vávra), Expres z Norimberka (1953; r. Vladimír Čech), Můj přítel Fabián (1953; r. Jiří Weiss), Neporažení (1956; r. Jiří Sequens), Černý prapor (1958; r. Vladimír Čech), Posledný návrat (1958; r. František Kudláč), V hodine dvanástej (1958; r. Jozef Medved', Andrej Lettrich), Kapitán Dabač (1958; r. Paľo Bielik), Muž, ktorý sa nevrátil (1959; r. Peter Solan), Osení (1960; r. Václav Krška), Pieseň o sivom holubovi (1961; r. Stanislav Barabáš), Pohled do očí (1961; r. Oldřich Daněk), Zbabělec (1961; r. Jiří Weiss), Bílá oblaka (1962; r. Ladislav Helge; hlas), Polnočná omša (1962; r. Jiří Krejčík), Tvár v okne (1963; r. Peter Solan), Výhybka (1963;

r. Ján Lacko), Mlčanie mora (TV–1963; r. Vido Horňák), Smrť prichádza v daždi (1965; r. Andrej Lettrich), Mŕtvi nespievajú (TV–1965; r. Andrej Lettrich), Vrah zo záhrobia (1966; r. Andrej Lettrich), Canarisova krvavá hviezda (TV–1966; r. Otto Haas), Volanie démonov (1967; r. Andrej Lettrich), Niet inej cesty (1968; r. Jozef Zachar), Koniec a začiatok (TV–1968; r. Igor Ciel), Touha zvaná Anada (1969; r. Ján Kadár, Elmar Klos), Od štvrtka do zmŕtvychvstania (TV–1969; r. Ivan Teren), Luk kráľovny Dorotky (1970; r. Jan Schmidt), Podezření (1972; r. Jiří Krejčík), Kým kohút nezaspieva (TV–1972; r. Jozef Pálka), Bačova žena (TV–1972; r. Karol L. Zachar), Hadí princ (TV–1973; r. Zora Bachnárová), Trofej neznámeho strelca (1974; r. Vladislav Pavlovič, Vincent Rosinec), Sokolovo (1974; r. Otakar Vávra), Do zbrane, kuruci! (1974; r. Andrej Lettrich), Šeptajúci fantóm (1975; r. Andrej Lettrich), Brána k domovu (TV–1975; r. Jozef Medved'), Svetlo severu (TV–1975; r. Daniel Michaeli), Do posledného dychu (1976; r. Jozef Režucha), Osvobození Prahy (1976; r. Otakar Vávra), Jeden stříbrný (1976; r. Jaroslav Balík), Andersonvillský proces (TV–1976; r. Martin Hollý), Demetrovci (TV–1976; r. Karol Spišák), Vojáci svobody (1977; r. Jurij Ozerov), stŕm. f. Doktor Jorge (TV–1977; r. Dušan Hanák), Dnes platí regulačný stupeň č. 6 (TV–1978; r. Daniel Michaeli), Kraj sveta Istanbul (TV–1979; r. Jozef Pálka), Súl nad zlato (1982; r. Martin Hollý), Dedičstvo (TV–1982; r. Vido Horňák), Putování Jana Amose (1983; r. Otakar Vávra), Výlet do mladosti (1983; r. Pavol Haspra), Rodinná anamnéza (TV–1983; r. Pavol Haspra), Spolužiak (TV–1983; r. Peter Mikulík), Zabudnite na Mozarta (1985; r. Miloslav Luther), Ulička stratených snov (TV–1985; r. Igor Ciel), Zlatná krajina (TV–1985; r. Ján Chlebík), Velká filmová loupěž (1986; r. Oldřich Lipský, Zdeněk Podskalský), Vianoce Adama Boronču (TV–1988; r. František Chmiel), Jacobowski a plukovník (TV–1991; r. Martin Huba), La valle di pietra (1992, Kamenné údolí; r. Maurizio Zaccaro), Psí život (TV–1992; r. František Chmiel), O sirotkovi z Radhoště (TV–1996; r. Ludvík Ráža), Čierna ovca (TV–1996; r. Juraj Nvota), Všichni moji blízcí (1999; r. Matej Mináč), Poslání s podrazem (TV–2002; r. Milan Růžička), Kawasakiho růže (2009; r. Jan Hřebejk), Stopy života – Dívčí sen (TV–2013; r. Tomáš Magnusek), Rudý kapitán (2016; r. Miroslav Kollár).

–švr-

Burnham, Edward

EDWARD BURNHAM (nar. 25. 12. 1916, Lincolnshire, Anglie), anglický herec, zemřel 30. června 2015. Poznali jsme ho ve snímcích Panu učiteli s láskou (1967, To Sir, with Love; r. James Clavell), 10 Rillington Place (1971, Rillington Place č. 10; r. Richard Fleischer – V), When Eight Bells Toll (1971, Zvony smrti; r. Etienne Périer – TV), Young Winston (1972, Mladý Winston; r. Richard Attenborough – TV), The Hiding Place (1975, Útočiště; r. James F. Collier – V) nebo Diamond Skulls (1989, Diamantové lebky; r. Nicholas Broomfield – TV).

JR

Scot, Alex

ALEX SCOTT (nar. 18. 9. 1929, Austrálie), australský filmový, divadelní a televizní herec, který se mimo jiné uplatnil i v britských snímcích Becket (1964, Becket; r. Peter Glenville), Moll Flandersová (1965, The Amorous Adventures of Moll Flanders; r. Terence Young), Drahoušek (1965, Darling; r. John Schlesinger), The Blue Max (1966, Modrý Max; r. John Guillermin – TV), Fahrenheit 451 (1966, 451 stupňů Fahrenheita; r. François Truffaut – TV), Twins of Evil (1971, Dcery zla; r. John Hough – TV), The Asphyx (1973; r. Peter Newbrook – TV) nebo ve snímku Romper Stomper (1992; r. Geoffrey Wright – V), zemřel 30. června 2015 v melbournském předměstí Toorak.

JR

Alliata, Francesco

FRANCESCO ALLIATA (vlastním jménem Francesco Alliata di Villafranca, nar. 17. 11. 1919, Palermo, Sicílie), italský podnikatel, který v první polovině 50. let produkoval několik filmů, například La carrozza d'oro/Le carrosse d'or (1952, Zlatý kočár; r. Jean Renoir – TV), dok. Sesto continente (1954, Šestý kontinent; r. Folco Quilici) nebo Kouzelné městečko (1955, Le village magique; r. Jean-Paul Le Chanois), zemřel 1. července 2015 v sicilské Bagherii.

–jš-

Sollima, Sergio

SERGIO SOLLIMA (nar. 17. 4. 1921, Řím), italský scenárista a režisér, zemřel 1. července 2015 v Římě. Byly populární jeho televizní seriály s Kabirem Bedim Sandokan (1976, Sandokan; + spol. sc. – TV) a La tigre è ancora viva: Sandokan alla riscossa (1977, Sandokan se vrací; + spol. sc. – TV) a také film s tímtéž hercem Černý korzár (1976, Il corsaro nero; + spol. sc.). Ve světě je známý jako tvůrce trilogie kultovních spaghetti westernů La resa dei conti (1966, Velká přestřelka + spol. sc. – TV), Faccia a faccia (1967, Tváří v tvář; + spol. sc.) a Corri, uomo, corri! (1968, Běž, člověče, běž! + spol. sc.) a jako jeden z tvůrců populárních dobových policejních filmů s politickým pozadím, jako byly jeho tituly Città violenta (1970, Město násilí; + spol. sc.), Il diavolo nel cervello (1972, Ďábel v mozku; + spol. sc.) a Revolver (1973; + spol. sc.). Z další tvorby lze připomenout epizodu Ženy (Le donne) z povídkového filmu Nesnadná láska (1962, L'amore difficile), Uomo contro uomo (TV–1987, Muž proti muži; + spol. sc. – TV) a Passi d'amore (TV–1989, Kroky lásky – TV). V roce 1947 napsal knihu Il cinema in U.S.A. Jeho syn Stefano Sollima (nar. 1966) je televizním režisérem. –jš–

Winton, Nicholas

NICHOLAS WINTON (vlastním jménem Nicholas George Wertheim, nar. 19. 5. 1909, Hampstead, Londýn – zem. 1. 7. 2015, Slough, Berkshire) britský občan německo–židovského původu, který pracoval jako bankovní úředník a který během své dovolené v letech 1938–1939 evakuoval po železnici 669 židovských dětí z Československa a postaral se o jejich život v nových rodinách ve Velké Británii. Mezi zachráněnými dětmi byl i pozdější britský režisér českého původu Karel Reisz (1926–2002). Veřejnost se o Wintonových činech dozvěděla až roku 1988. Poté se dočkal řady poct, knih a dokumentů, v Británii byl povýšen do šlechtického stavu (titul Sir) a byl mu udělen Řád britského impéria, v České republice byl odměněn státními vyznamenáními Řádem T. G. Masaryka IV. třídy (1998) a Řádem Bílého lva I. třídy (2014). Režisér Matej Mináč o něm natočil celovečerní hraný film Všichni moji blízcí (1999) a dlouhé dokumenty Síla lidskosti – Nicholas Winton (2002) a Nickyho rodina (2010), v nichž Winton vystupoval. –jl–

Kállai, István

ISTVÁN KÁLLAI (nar. 7. 5. 1929, Budapešť), maďarský scenárista, podle jehož předloh vznikly snímky jako Vrabec je taky pták (1968, A veréb is madár; r. György Hintsch), Krásné prázdniny (1968, Bolondos vakáció; r. Károly Makk), Běž, aby tě chytili (1972, Fuss, hogy utólrjenek!; r. Márton Keleti) nebo Neapol vidět a... (1973, Nápolyt látni és...; r. István Bácskai Lauro), zemřel 2. července 2015 v Budapešti. JR

Rauch, Michael

MICHAEL RAUCH (nar. 1946, Troy, stát New York), americký producent, zemřel v Los Angeles na rakovinu slinivky 2. července 2015. Podílel se na vzniku filmů A Killing Affair (1986, Smrtelná aféra; r. David Saperstein – TV), Modrá ocel (1989, Blue Steel; r. Kathryn Bigelowová), Reversal of Fortune (1990, Zvrat štěstěny; r. Barbet Schroeder – V) a Bod zlomu (1991, Point Break; r. Kathryn Bigelowová). JR

Douglasová, Diana

DIANA DOUGLASOVÁ (vlastním jménem Diana Love Dill, nar. 22. 1. 1923, Devonshire, Bermudy), americká herečka, zemřela 3. července 2015 na rakovinu v losangeleském Woodland Hills. Zahrála si mimo jiné v titulech Loving (1970, Milování; r. Irvin Kershner – TV), Jiný muž, jiná šance (1977, Un autre homme, une autre chance; r. Claude Lelouch), Jaws of Satan (1981, Král Kobra; r. Bob Claver – TV), Soudcova noc (1983, The Star Chamber; r. Peter Hyams), Planes, Trains & Automobiles (1987, Letadla, vlaky, automobily; r. John Hughes – TV) a Tak to chodí (2002, It Runs in the Family; r. Fred Schepisi). Jejím prvním mužem byl v letech 1943–1951 kolega Kirk Douglas (1916–2020), s nímž měla syny, herce Michaela Douglassa (nar. 1944) a producenta Joela Douglassa (nar. 1947). JR

Palúch, Ivan

IVAN PALÚCH (nar. 20. 6. 1940, Zvolen, dnes Banskobystrický kraj – zem. 3. 7. 2015, Martin, Žilinský kraj, na srdeční selhání), měl slovenského otce (spoluzakladatele folklórního souboru Detvan) a českou matku. Nedokončil studia herectví na VŠMU v Bratislavě kvůli vrozené zdravotní vadě šerosleposti. Působil v oblastních divadlech a od roku 1986 měl angažmá v Divadle Jozefa Gregora Tajovského ve Zvolenu. Hrál též v Dámě s kaméliemi v pražském Divadle Na zábradlí. Pro film ho objevil Miloš Forman, když jako pomocný režisér hledal na slovenských exteriérech typy mladých mužů pro snímek Tam za lesem (1962). Upozornil na sebe postavou Adama Jednoručky v Marketě Lazarové (namluvil jej Ladislav Trojan) a popularitu mu o pár let později přinesla hlavní role v pohádce Princ Bajaja. Objevil se i v oceňovaných zahraničních produkcích, v Schlöndorffově Michaelu Kohlhaasovi a po boku Annie Girardotové v Petrovičově černé komedii Brzy bude konec světa. Slibně se rozvíjející mezinárodní kariéru ukončil srpen 1968, po němž se výrazněji ještě uplatnil v trezorovém snímku Drahomíry Vihanové Zabítá neděle. Za normalizace měl značně ztíženou možnost uplatnění. Z televizních rolí je nejznámější jeho titulní postava zbojníka v minisérii Adam Šangala (1972; r. Karol Spišák). Kromě řady televizních inscenací a televizních filmů hrál i v minisériích či seriálech Legenda o živých mrtvých (r. Petr Tuček), Duhový luk (1972; r. Josef Mach), Naši synovia (1974; r. Ján Lacko), Straty a nálezy (1975; r. Stanislav Párnický), Vivat Beňovský (1975; r. Igor Ciel), Sváko Ragan (1975; r. Martin Ľapák), My sme malí muzikanti (1976; r. Ivan Krajíček), Dobří ľudia ešte žijú (1979; r. Peter Opálený), Přátelé zeleného údolí (1980; r. František Mudra), Anička Jurkovičová (1983; r. Ján Lacko), Povstalecká história (1984; r. Andrej Lettrich), Hľbkový rekord (1985; r. Stanislav Párnický), Svetla nad prístavom (1986; r. Marcel Dekanovský), Štúrovci (1991; r. Peter Mikulík), Nesmrteľní (2010), Búrlivé víno (2012–2014; r. Matúš Libovič, Marián Tutoky). Po listopadu 1989 se politicky angažoval a působil od roku 1990 až do rozpadu republiky v Generálním štábu ochrany hranic federálního ministerstva vnitra v Praze. Jeho pokus o podnikání v obchodu s barvami a laky nevyšel. Spoluzakládal Fakultu dramatických umění na Akademii umění v Banské Bystrici a byl pedagogem Soukromé konzervatoře Dezidera Kardoše v Topolčanech. Za svou činnost získal cenu Hercova mise na Mezinárodním filmovém festivalu Art Film Fest v Trenčianských Teplicích/Trenčíně 2008. Byla vydána jeho sborníková biografie Herec Ivan Palúch (Slovenský filmový ústav, Bratislava 2008) a Česká televize vysílala dokument 13. komnata Ivana Palúcha (2011; r. Roman Šantúr). Jeho syn Martin Palúch je vědeckým pracovníkem Ústavu divadelní a filmové vědy Slovenské akademie věd. – *Filmografie: (televizní výběrově)* Smrt sa volá Engelchen (TV–1960; r. Ivan Balad'a), Tam za lesem (1962; r. Pavel Blumenfeld), Nylonový mesiac (1965; r. Eduard Grečner), Obchod na korze (1965; r. Ján Kadár, Elmar Klos), Marketa Lazarová (1967; r. František Vlácil), Brzy bude konec světa (1968, Biće skoro propast sveta; r. Aleksandar Petrović), Niet inej cesty (1968; r. Jozef Zachar), Michael Kohlhaas (1969, Michael Kohlhaas – der Rebell; r. Volker Schlöndorff), Oseka (1969, Odliv; r. Vladimír Pavlovič), Zabítá neděle (1969; r. Drahomíra Vihanová), Ucho (1970; r. Karel Kachyňa), Kaňon samé zlato (1970; r. Zdenek Sirový), Luk královny Dorotky (1970; r. Jan Schmidt), Princ Bajaja (1971; r. Antonín Kachlík), Noc labutí (TV–1971; r. Petr Tuček), Vlak do stanice Nebe (1972; r. Karel Kachyňa), Morgiana (1972; r. Juraj Herz), Javor a Juliana (1972; r. Štefan Uher), Očovské pastorále (1973; r. Jozef Zachar), Zbabělec (TV–1975; r. Petr Tuček), Pacho, hybský zbojník (1975; r. Martin Ľapák), Krátký život (1976; r. Zbigniew Kuźminski), Vojáci svobody (1977; r. Jurij Ozerov), Dvere dokorán (1977; r. Jozef Medveď), Rača, láska moja (1977; r. Jozef Medveď, Timur Palavadišvili), Chlapi (TV–1977; r. Ján Roháč), Janovi lidé (TV–1977; r. František Mudra), Vzkriesenie (TV–1977; r. Petr Weigl), Smrt šitá na mieru (1979; r. Martin Hollý), Ja milujem, ty miluješ (1980; r. Dušan Hanák), Noční jezdci (1980; r. Martin Hollý), Signum laudis (1980; r. Martin Hollý), Nevěra po slovensku (1981; r. Juraj Jakubisko), Na konci diaľnice (1982; r. Ján Zeman), O sláve a tráve (1984; r. Peter Solan), Zločin Arthura Savilla (TV–1984; r. Ivan Balad'a), Perinbaba (1985; r. Juraj Jakubisko), Iná láska (1985; r. Dušan Trančík), Vlákári (1988; r. Juraj Lihosit), Cesta na juhovýchod (1989; r. Zdenek Sirový), Obyčajný špás (1989; r. Alois Ditrich), Nejasná zpráva o konci světa (1997; r. Juraj Jakubisko),

Krajinka (2000; r. Martin Šulík), Sentiment (2003; r. Tomáš Hejtmánek), kr. studentské filmy Ábelov černý pes (2006; r. Mariana Čengel Solčanská) a Monštrancia (2006; r. Mariana Čengel Solčanská), Nedodržený slib (2009; r. Jiří Chlumský), Legenda o létajícím Cypriánovi (2010; r. Mariana Čengel Solčanská), Viditelný svět (2011; r. Peter Krištúfek), kr. studentský film Staré cihly (2012; r. Max Melnyk), Miluj ma alebo odíď (2012; r. Mariana Čengel Solčanská), Já, Olga Hepnarová (2016; r. Petr Kazda, Tomáš Weinreb). -švr-

Sernas, Jacques

JACQUES SERNAS (vlastním jménem Jurgis Šernas, nar. 30. 7. 1925, Kaunas, Litva), francouzský divadelní, filmový a televizní herec litevského původu působící převážně v Itálii, zemřel 3. července 2015 v Římě. Vedle italských a západoevropských filmů účinkoval také ve snímcích amerických režisérů a působil i v Hollywoodu a v americké televizi. – *Filmografie:* (neúplná, herec, není-li uvedeno jinak) La révoltée (1948, Vzpoura; r. Marcel L'Herbier), Gioventù perduta (1948, Ztracené mládí; r. Pietro Germi – TV), Mlýn na Pádu (1949, Il mulino del Po; r. Alberto Lattuada), Helen of Troy (1956, Helena Trójská; r. Robert Wise – V), Nel segno di Roma (1959, Ve znamení Říma; r. Guido Brignone – V), Il mondo dei miracoli (1959, Svět zázraků; r. Luigi Capuano – TV), Sladký život (1960, La dolce vita; r. Federico Fellini), Romulus a Remus (1961, Romolo e Remo; r. Sergio Corbucci), Nejkratší den (1963, Il giorno più corto; r. Sergio Corbucci), 55 Days at Peking (1963, 55 dní v Pekingu; r. Nicholas Ray – V), Hornets' Nest (1970, Hnízdo; r. Phil Karlson – V), La pelle (1981, Dvě tváře války; r. Liliana Cavaniová – V), L'addition (1984, Podmínka; r. Denis Amar – TV), Papa Giovanni: Ioannes XXIII (TV–2002, Jan XXIII.: Papež míru; r. Giorgio Capitani – TV). -jš-

Bierry, Étienne

ÉTIENNE BIERRY (nar. 13. 10. 1918, Bordeaux), francouzský divadelní, filmový a televizní herec a režisér, zemřel 4. července 2015 v Thiais, Val-de-Marne. Zahrál si mimo jiné ve snímcích Nevítaný dědic (1962, Le bateau d'Émile; r. Denys de la Patellière), Stará dáma se baví (1965, La vieille dame indigne; r. René Allio) a Otec a dcera (1966, Le voyage du père; r. Denys de la Patellière). JR

Quinn, Daniel

DANIEL QUINN (nar. 19. 8. 1956, Milwaukee, Wisconsin), americký filmový a televizní herec, zemřel v Los Angeles 4. července 2015. Objevil se například v titulech Dead Bang (1989, Smrtící rána; r. John Frankenheimer – V), Dance to Win (1989, Válečný tanec; r. Ted Mather – TV), Impulse (1989, Impuls; r. Sondra Lockeová – V), Zběsilost v srdci (1990, Wild at Heart; r. David Lynch), Děvka (1991, Whore; r. Ken Russell), Extreme Justice (1993, Nejvyšší spravedlnost; r. Mark L. Lester – V), Back to Even (1998, Riskantní sázka; r. Rod Hewitt – V), Spiders II: Breeding Ground (2001, Pavouci 2; r. Sam Firstenberg – TV), Miracle at Sage Creek (2005, Zázrak u Sage Creek; r. James Intveld – TV), Raising Flagg (2006, Paličatý všeueměl; r. Neal Miller – TV), Hancock (2008, Hancock; r. Peter Berg), The Sessions (2012, Sezení; r. Ben Lewin – V) nebo Fízlové, hajzlové (2013, Wrong Cops; r. Quentin Dupieux). JR

Yu Cheng-Hui

YU CHENG-HUI (nar. 16. 8. 1939, Pcheng-laj, provincie Šan-tung), čínský herec a režisér, zemřel 4. července 2015 v Pcheng-laj. Proslul zejména ve snímcích s asijským bojovým uměním jako například Bojovník od Žluté řeky (1988, Huang he da xia; r. Xinyan Zhang, Yam-Yin Cheung). JR

Petersonová, Amanda

AMANDA PETERSONOVÁ (nar. 8. 7. 1971, Greeley, Colorado), oblíbená americká teenagerská herečka, zemřela 5. července 2015 v Greeley. Po menší roli ve snímku Annie (1982; r. John Huston – V) dostala větší prostor v televizních seriálech a v titulech Explorers (1985, Badatelé; r. Joe Dante – TV), Can't Buy My Love (1987, Láska není v ceně; r. Steve Rash – V) a

Listen to Me (1989, Velká výzva; r. Douglas Day Stewart – TV). V 90. letech se herectví přestala věnovat a až do konce života bojovala se závislostí na drogách.

JR

Scaglia, Franco

FRANCO SCAGLIA (nar. 27. 3. 1944, Camogli, Janov, Ligurie), italský spisovatel, novinář a pedagog, který byl dlouholetým výkonným ředitelem italské televize RAI, zemřel 6. července 2015 v Římě. Kromě řady románů a divadelních her se věnoval kulturní publicistice (divadlo, film, literatura) jak v tištěných médiích, tak v rozhlasu či v televizi, a to nejen jako autor, nýbrž i jako redaktor či tvůrce různých rozhlasových a televizních formátů.

-jš-

Weintraub, Jerry

JERRY WEINTRAUB (vlastním jménem Jerome Charles Weintraub, nar. 26. 9. 1937, Brooklyn, New York), známý americký producent, který začínal v 60. letech jako umělecký agent, zemřel 6. července 2015 v kalifornské Santa Barbaře na zástavu srdce. Největší úspěch měly jeho produkce Karate Kid (1984, The Karate Kid; r. John G. Avildsen) a Dannyho partáci (2001, Ocean's Eleven; r. Steven Soderbergh), z nichž se staly populární filmové série. Z jeho dalších snímků lze připomenout Nashville (1975; r. Robert Altman – TV), Oh, God! (1977, Ach, Bože!; r. Carl Reiner – TV), Cruising (1980, Na lovu; r. William Friedkin – V), Diner (1982, Bistro; r. Barry Levinson – TV), Krásná mimozemšťanka (1988, My Stepmother Is an Alien; r. Richard Benjamin), Specialista (1994, The Specialist; r. Luis Llosa), Mstitelé (1998, The Avengers; r. Jeremiah S. Chechik) nebo Žoldák: Legie zkázy (1998, Soldier; r. Paul W. S. Anderson).

-mim-

Mednyánszkyová, Ági

ÁGI MEDNYÁNSZKYOVÁ (nar. 15. 3. 1927, Vídeň), maďarská herečka a zpěvačka, zemřela v Budapešti 7. července 2015. Byla viděna ve filmech Požár (1948, Tůž; r. Imre Apáthi), Paní Déryová (1951, Déryné; r. László Kalmár), Dvakrát dvě je někdy pět (1955, 2x2 néha 5; r. György Révész), Pušky a holubi (1961, Puskák és galambok; r. Márton Keleti) či Konyec – Az utolsó csekk a pohárban (2007, Konec; r. Gábor Rohonyi – TV).

JR

Carosellová, Flora

FLORA CAROSELLOVÁ (7. 9. 1927, Antrodoco, Itálie), italská divadelní, filmová a televizní herečka a dabérka, zemřela 8. července 2015 v Římě. Mohla být viděna například ve filmech a televizních seriálech Django (1966, Django; r. Sergio Corbucci – TV), I ragazzi del massacro (1969, Nahé násilí; r. Fernando Di Leo – TV), Snaž se mě pochopit (1970, Cerca di capirmi; r. Mariano Laurenti), Ah sì? E io lo dico a Zzzzorro! (1975, Zorro, tajemný mstitel; r. Franco Lo Cascio – TV), Teresa (1987, Tereza; r. Dino Risi – V), Ma tu mi vuoi bene? (1991, Tři dny se soudcem; r. Marcello Fondato – TV), Assolto per aver commesso il fatto (1992, Zproštěn viny; r. Alberto Sordi – TV), La scalata (TV–1992, Na ostří nože; r. Vittorio Sindoni – TV).

-jš-

Keyes, Irwin

IRWIN KEYES (nar. 16. 3. 1952, New York), americký filmový a televizní herec, zemřel v Los Angeles na akromegalii 8. července 2015. Kromě účasti v hororech jako Pátek třináctého (1980, The Friday 13th; r. Sean S. Cunningham), Mlčení šunek (1993, Il silenzio dei prosciutti; r. Ezio Greggio) či House of 1000 Corpses (2002, Dům tisíce mrtvol; r. Rob Zombie – V), si zahrál též menší role v titulech The Warriors (1979, Válečníci; r. Walter Hill – TV), Stardust Memories (1980, Vzpomínky na Hvězdný prach; r. Woody Allen – TV), Death Wish 4: The Crackdown (1987, Přání zabít 4: Tvrdý zákrok; r. J. Lee Thompson – V), Guilty as Charged (1991, Svérázná spravedlnost; r. Sam Irvin – TV), Dream Lover (1993, Ideální milénka; r. Nicholas Kazan – V), Flintstoneovi (1994, The Flintstones; r. Brian Levant), Timemaster (1994, Pán času; r. James Glickenhaus – TV), The Godson (1998, Kmotříček; r. Bob Hoge – TV), Flinstoneovi 2 – Viva Rock Vegas (2000, The Flinstones in Viva Rock Vegas; r. Brian Levant),

Nesnesitelná krutost (2003, *Intolerable Cruelty*; r. Joel Coen) nebo Černej Dynamit (2009, *Black Dynamite*; r. Scott Sanders).

JR

Rees, Roger

ROGER REES (nar. 5. 5. 1944, Aberystwyth, Wales), charakterní divadelní, filmový a televizní herec velšského původu, zemřel na rakovinu žaludku v New Yorku 10. července 2015. Z jeho početné filmografie lze připomenout filmy *Star 80* (1983; r. Bob Fosse – V), *Měsíční hory* (1989, *Mountains of the Moon*; r. Bob Rafelson), *Přísně tajné prázdniny* (1991, *If Looks Could Kill*; r. William Dear), *Stůj, nebo maminka vystřelí!* (1992, *Stop! Or My Mom Will Shoot*; r. Roger Spottiswoode), *Bláznivý příběh Robina Hooda* (1993, *Robin Hood: Men in Tights*; r. Mel Brooks), *Next Stop Wonderland* (1997, *Příští stanice Ráj*; r. Brad Anderson – TV), *The Bumblebee Flies Anyway* (1999, *Střípky vzpomínek*; r. Martin Duffy – V), *3 A. M.* (2000, *Ve tři ráno*; r. Lee Davis – TV), *Král Škorpión* (2002, *The Scorpion King*; r. Chuck Russell), *Frida* (2002, *Frida*; r. Julie Taymorová), *The Emperor's Club* (2002, *Klub vyvolených*; r. Michael Hoffman – V), *Crazy Like a Fox* (2004, *Starý lišák*; r. Richard Squires – TV), *Game 6* (2004, *Šestý zápas*; r. Michael Hoffman – V), *Nový svět* (2005, *The New World*; r. Terrence Malick), *Růžový panter* (2006, *The Pink Panther*; r. Shawn Levy), *Dokonalý trik* (2006, *Prestige*; r. Christopher Nolan), *Garfield 2* (2006, *Garfield: A Tail of Two Kitties*; r. Tim Hill), *The Treatment* (2006, *Cvokař*; r. Oren Rudavsky – V), *Invaze* (2007, *The Invasion*; r. Oliver Hirschbiegel) a *Happy Tears* (2009, *Slzy radosti*; r. Mitchell Lichtenstein – TV).

JR

Sharif, Omar

OMAR SHARIF (vlastním jménem Michel Demetri Shalhoub, nar. 10. 4. 1932, Alexandrie – zem. 10. 7. 2015, Káhira, na infarkt) pocházel ze zámožné syrsko-libanonské rodiny obchodníka s exotickým dřevem a od svých čtyř let vyrůstal v Káhiře. Během studia na tamní anglické Victoria College projevil nadání pro jazyky a věnoval se také divadlu. Pak vystudoval matematiku a fyziku na Káhirské univerzitě. Tři roky pracoval v rodinné firmě, než se k otcovu zklamání rozhodl pro hereckou dráhu. Vzdělání získal na Královské akademii dramatického umění v Londýně (RADA). K filmu se dostal díky nabídce rodinného přítele, režiséra Youssefa Chahinea, a zásluhou přitažlivého vzhledu a příjemného vystupování se stal oblíbeným představitelem milovníků v domácích snímcích. Vzal si za ženu svou častou filmovou partnerku, populární egyptskou herečku Faten Hamamaovou, pod jejímž vlivem konvertoval od melchitské řeckokatolické víry k islámu a změnil si jméno na Omar Al Sharif. Do mezinárodního povědomí nejdříve vstoupil jako titulní hrdina orientální pohádky o nešťastně zamilovaném prostáčkovi Goha a počátkem 60. let mu světovou popularitu přinesla úloha arabského šejka Aliho v epickém životopisném filmu o proslulém britském špiónovi v arabsko-otomanské válce Lawrence z Arábie (*Zlatý glóbus*, nominace na Oscara). Jeho nejznámější rolí se stala titulní postava lékaře a básníka v adaptaci Pasternakova románu *Doktor Živago* (*Zlatý glóbus*), odehrávající se během bouřlivých událostí v Rusku 20. let. Postavení hvězdy si udržoval zejména účinkováním v nákladných velkoprodukcích, v nichž často ztělesňoval známé historické osobnosti: dobyvačný zakladatel mongolské říše (Čingischán), benátský kupec a cestovatel (*Podivuhodné dobrodružství Marca Pola*), korunní princ Rudolf Habsburský (*Mayerling*), legendární argentinský revolucionář Ernesto Che Guevara (*Che!*). K lepším hereckým kreacím patřil například hazardní hráč Nick Arnstein v muzikálu *Funny Girl*, jehož si zopakoval i v pokračování *Funny Lady*, nebo kapitán titulní lodi v katastrofickém snímku *Ohrožení Britannicu*, ale v jeho filmografii i nadále převažovaly výpravné tituly jako western *Mackennovo zlato* (mexický bandita Colorado), drama z horské vesnice za třicetileté války *Poslední údolí* (pacifistický učenec Vogel) či adaptace románu Josepha Kessela *Jezdci* (syn afghánského kmenového náčelníka Uraz). Od poloviny 70. let vytvářel převážně vedlejší postavy a častěji se objevoval v televizi, kde kromě účasti v historických minisériích (*Vzdálené vrcholky hor*, *Petr Veliký*, *Anastázie*, *Kateřina Veliká*) ztělesnil postavu taxikáře, vyprávějícího svým pasažérům hrůzné historky, v antologii *Petits mythes urbains* (2003–2004, *Malé pověsti městské*; + spol. sc.). Na sklonku kariéry vytvořil jednu ze svých nejhezčích postav, vnitřně vyrovnaného muslima Ibrahima, jenž adoptuje třináctiletého

židovského chlapce, ve smutné komedii z Paříže 60. let Můj učitel Ibrahim (César). Poslední větší roli měl v egyptském melodramatickém seriálu Hanan wa haneen (2007, Lásky a touha). Za své dílo byl vyznamenán na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách (2003), v Dubaji (2004) a Medailí Sergeje Ejzenštejna (2005), kterou udílí UNESCO. Ve spolupráci s francouzskou novinářkou Marie-Thérèse Guinchardovou napsal vzpomínkovou knihu L'éternel masculin (1976, Věčný chlap). Sharif byl velkým milovníkem koní a hazardních her. Patřil ke špičkovým profesionálním hráčům bridže, o němž psal pravidelné novinové sloupky a vydal tři knihy. Když se přestal bridži aktivně věnovat, propůjčil své jméno sérii počítačových karetých her. Z manželství s herečkou Faten Hamamaovou (1955–1974) měl syna Tarika, který ztělesnil v otcově nejslavnějším snímku Živaga jako chlapce. – *Filmografie*: Pod žhoucím nebem (1954, Siraa fil wadi; r. Youssef Chahine), Shaytan al-Sahra (1954, Ďábel pouště; r. Youssef Chahine), Ayaamine el helwa (1955, Naše nejkrásnější dny; r. Helmy Halim), Siraa fil minab (1956, Zápas v přístavu; r. Youssef Chahine), La châtelaine du Liban (1956, Zámecká paní; r. Richard Pottier), Ard el salam (1957, Země míru; r. Kamal El Sheikh), Goha (1957, Goha; r. Jacques Baratier), Shatie el asrar (1958, Tajemné pobřeží; r. Atef Salem), La anam (1958, Nebudu spát; r. Salah Abouseif), Ghaltet habibi (1958, Chyba mojí lásky; r. El Sayed Bedeir), Seraa fil Nil (1959, Zápas na Nilu; r. Atef Salem), Sayedat el kasr (1959, Zámecká paní; r. Kamal El Sheikh), Min ajal emraa (1959, Kvůli ženě; r. Kamal El Sheikh), Maweed maa maghoul (1959, Schůzka s neznámým; r. Atef Salem), Fadiha fil Zamalek (1959, Skandál v Zamaleku; r. Nazi Mostafa), Nahna el talamiza (1960, My, studenti; r. Atef Salem), Lawet el hub (1960, Utrpení lásky; r. Salah Abouseif), Gharam el assiad (1961, Miluji svého pána; r. Ramses Naguib), Bidaya wa nihaya (1961, Začátek a konec; r. Salah Abouseif), Nahr el hub (1961, Řeka lásky; r. Ezzel Dine Zulficar), Ishayat hub (1961, Zvěsti o lásce; r. Fatin Abdel Wahab), Hubbi el wahid (1961, Moje jediná láska; r. Kamal El Sheikh), Muž v našem domě (1961, Fi baitina rajul; r. Henry Barakat), Lawrence of Arabia (1962, Lawrence z Arábie; r. David Lean – V), Pád říše římské (1964, The Fall of the Roman Empire; r. Anthony Mann), Behold a Pale Horse (1964, Spatřit plavého koně; r. Fred Zinnemann – TV), The Yellow Rolls-Royce (1964, Žlutý rolls-royce; r. Anthony Asquith – TV), Čingischán (1965, Genghis Khan; r. Henry Levin), La fabuleuse aventure de Marco Polo (1965, Podivuhodné dobrodružství Marka Pola; r. Denys de La Patellière, Noel Howard), El mamalik (1965, Mamelukové; r. Atef Salem), Doctor Zhivago (1965, Doktor Živago; r. David Lean – V), The Poppy Is Also a Flower (1966, Máky jsou také květy; r. Terence Young – TV), Night of the Generals (1966, Noc generálů; r. Anatole Litvak), C'era una volta (1967, Byl jednou...; r. Francesco Rosi – TV), Funny Girl (1968, Funny Girl; r. William Wyler), Mayerling (1968; r. Terence Young – TV), Mackennovo zlato (1969, Mackenna's Gold; r. J. Lee Thompson), The Appointment (1969, Schůzka; r. Sidney Lumet), Che! (1969; r. Richard Fleischer), Trois hommes sur un cheval (1969, Tři muži na jednom koni; r. Marcel Moussy), The Last Valley (1970, Poslední údolí; r. James Clavell – TV), Jezdci (1971, The Horsemen; r. John Frankenheimer), Le casse (1971, Kořist; r. Henri Verneuil – TV), Le droit d'aimer (1972, Právo milovat; r. Éric Le Hung), Tajuplný ostrov (1973, La isla misteriosa; r. Juan Antonio Bardem, Henri Colpi), The Tamarind Seed (1974, Datlové semínko; r. Blake Edwards – V), Ohrožení Britannicu (1974, Juggernaut; r. Richard Lester), Funny Lady (1975; r. Herbert Ross – V), Crime and Passion (1975, Eso v rukávu; r. Ivan Passer – TV), Růžový panter znovu zasahuje (1976, The Pink Panther Strikes Again; r. Blake Edwards), Ashanti (1979; r. Richard Fleischer – V), Bloodline (1979, Příbuzní; r. Terence Young – TV), S+H+E: Security Hazards Expert (TV–1979, Odbornice na bezpečnostní rizika; r. Robert Michael Lewis), The Baltimore Bullet (1980, Baltimorský zázrak; r. Robert Ellis Miller – TV), Oh, Heavenly Dog! (1980, Život je pes; r. Joe Camp – V), Pleasure Palace (TV–1980, Dům splněných přání; r. Walter Grauman – TV), Zelený led (1981, Green Ice; r. Ernest Day), Inchon (1981; r. Terence Young), La martingale (TV–1983, Ruleta; r. Alain Bloch – TV), Ayoub (1983; r. Hany Lasheen), Vzdálené vrcholky hor (TV–1983, The Far Pavilions; r. Peter Duffell), Top Secret! (1984, Přísně tajné!; r. Jim Abrahams, David a Jerry Zuckerovi – V), Vicious Circle (TV–1985, Za zavřenými dveřmi; r. Kenneth Ives), Edge of the Wind (TV–1985, Řezavý vítr; r. Kenneth Ives), Peter the Great (TV–1986, Petr Veliký; r. Marvin J. Chomsky, Lawrence Schiller – V), Harem (TV–1986, Harém; r. Billy Hale), Anastasia: The Mystery of Anna (TV–1986, Anastázie; r. Marvin J. Chomsky – TV),

Grand Larceny (TV–1987, Lupič z povolání; r. Jeannot Szwarc – TV), Běsi (1988, Les possédés; r. Andrzej Wajda), Les pyramides bleues (1988, Volání ráje; r. Arielle Dombasleová – V), Keys to Freedom (1989, Klíče ke svobodě; r. Steve Feke), Al-aragoz (1989, Loutkář; r. Hany Lasheen), Le roi de Patagonie (TV–1989, Král Patagonie; r. Georges Campana, Stéphane Kurc), Měsíční hory (1989, Mountains of the Moon; r. Bob Rafelson), Viaggio d'amore (1989, Cesta lásky; r. Ottavio Fabbri), Il principe del deserto (TV–1989, Zákon pouště; r. Duccio Tessari – V), The Rainbow Thief (1990, Zloděj duhy; r. Alejandro Jodorowsky), Quattro piccole donne (TV–1990, Čtyři sestry; r. Gianfranco Albano – TV), Al-moaten Masry (1990, Občan Egyptán; r. Salah Aboseif), Mayrig (1991, Matka; r. Henri Verneuil), Memories of Midnight (TV–1991, Vzpomínky na půlnoc; r. Gary Nelson – V), 588 rue Paradis (1992; r. Henri Verneuil), Tengoku no taizai (1992, Nebeský hřích; r. Toshio Masuda), Mrs 'arris Goes to Paris (TV–1992, Paní 'arrisová jede do Paříže; r. Anthony Shaw), Dehk, we leab we gad we hob (1993, Smích a hra, vážnost a láska; r. Tarek El-Telmissany), Lie Down with Lions (TV–1994, Rudý orel; r. Jim Goddard – V), Catherine the Great (TV–1994, Kateřina Veliká; r. Marvin J. Chomsky – TV), Gulliver's Travels (TV–1995, Gulliverovy cesty; r. Charles Sturridge – V), Heaven Before I Die (1997, Nebe na zemi; r. Izidore K. Musallam), střm. f. Mysteries of Egypt (1998, Záhady Egypta; r. Bruce Neibaur – V), Vikingové (1999, The 13th Warrior; r. John McTiernan), Going Public (2000, Zveřejnění; r. Harald Holzenleiter), The Parole Officer (2001, Válka policajtů; r. John Duigan – V), Shaka Zulu: The Citadel (TV–2001, Shaka Zulu: Boj o pevnost; r. Joshua Sinclair – TV), Můj učitel Ibrahim (2003, Monsieur Ibrahim et les fleurs du Coran; r. François Dupeyron), Ohnivý oceán (2003, Hidalgo; r. Joe Johnston), San Pietro (TV–2005, Svatý Petr; r. Giulio Base), Fuoco su di me (2006, Palte do mne; r. Lamberto Lambertini – V), The Ten Commandments (TV–2006, Desatero přikázání; r. Robert Dornhelm – TV), Kronprinz Rudolf (TV–2006, Korunní princ; r. Robert Dornhelm – V), One Night with the King (2006, Noc s králem; r. Michael O. Sajbel – V), 10 000 př. n. l. (2008, 10,000 BC; r. Roland Emmerich; hlas), Hassan wa Morcus (2008, Hassan a Morcus; r. Rami Imam), The Last Templar (TV–2009, Poslední templář; r. Paolo Barzman), Al Mosafer (2009, Poutník; r. Ahmed Maher), J'ai oublié de te dire (2009, Zapomněl jsem ti říct; r. Laurent Vinas-Raymond), Un château en Italie (2013, Zámek v Itálii; r. Valeria Bruni Tedeschiová), Rock the Casbah (2013; r. Laïla Marrakchiová). -mim-

Bailey, D'Army

D'ARMY BAILEY (nar. 29. 11. 1941, Memphis, Tennessee), americký soudce, zakladatel Národního muzea lidských práv a občanský aktivista, který se objevil i ve filmech Tajuplný vlak (1989, Mystery Train; r. Jim Jarmusch), Lid versus Larry Flynt (1996, People vs. Larry Flynt; r. Miloš Forman), How Stella Got Her Groove Back (1998, Nevinný výlet; r. Kevin Rodney Sullivan – V) nebo Nothing But the True (2008, Nic než pravda; r. Rod Lurie – V), zemřel 12. července 2015 na rakovinu v Memphisu. JR

Di Stolfo, Girolamo

GIROLAMO DI STOLFO (nar. 2. 8. 1967, Ischitella, Puglia, Foggia), italský filmový a televizní herec dvoumetrové postavy, původně boxer v těžké váze zvaný Big Jimmy, zemřel 13. července 2015 v Ischitelle na mozkové aneurysma. Mohl být viděn například ve filmech Fantozzi: Il ritorno (1996, Návrat pana účetního; r. Neri Parenti – TV), Caraibi (TV–1998, Karibští piráti; r. Lamberto Bava – TV) a Fantozzi 2000: La clonazione (1999, Pan účetní opět zasahuje; r. Domenico Saverni – TV). Hrál i v psychologickém dramatu Ricordati di me (2003, Vzpomeň si na mě; r. Gabriele Muccino) a v politické satíře Benvenuto Presidente! (2013, Vítejte, presidente!; r. Riccardo Milani). -jš-

Gremm, Wolf

WOLF GREMM (nar. 26. 2. 1942, Freiburg, Bádensko-Württembersko), německý scenárista a režisér, který pracoval zejména pro televizi, zemřel 14. července 2015 v Berlíně na rakovinu. Z jeho díla bylo viděno drama Smrt nebo svobodu (1977, Tod oder Freiheit; + sc.) a Nancy & Frank – A Manhattan Love Story (2001, Love Story z Manhattanu; + spol. sc. – V). JR

Morris, Aubrey

AUBREY MORRIS (vlastním jménem Aubrey Steinberg, nar. 1. 6. 1926, Portsmouth, Hampshire), anglický herec, zemřel v Los Angeles 15. července 2015. Hrál například v titulech Jestliže je úterý, musíme být v Belgii (1969, If It's Tuesday, This Must Be Belgium; r. Mel Stuart), Mechanický pomeranč (1971, A Clockwork Orange; r. Stanley Kubrick), The Wicker Man (1973, Proutěný muž; r. Robin Hardy – TV), Love and Death (1975, Láska a smrt; r. Woody Allen – TV), Lisztomania (1975; r. Ken Russell), The Adventure of Sherlock Holmes' Smarter Brother (1975, Dobrodružství mladšího a chytřejšího bratra Sherlocka Holmese; r. Gene Wilder – TV), Oxford Blues (1984, Oxfordské blues; r. Robert Boris – TV), Lifeforce (1985, Síla života; r. Tobe Hooper – V), The Rachel Papers (1989, Spis o Ráchel; r. Damian Harris – V), Moje druhá láska (1994, My Girl 2; r. Howard Zieff), Legend of the Mummy (1998, Mumie; r. Jeffrey Obrow – TV) nebo Necessary Evil (2008, Infekce; r. Peter J. Eaton – V). Jeho starší bratr Wolfe Morris (1925–1996) byl rovněž hercem. JR

Pilbeamová, Nova

NOVA PILBEAMOVÁ (nar. 15. 11. 1919, Londýn), anglická filmová a divadelní herečka, která hrála hlavní úlohu Lady Jane Greyové v historickém dramatu Tudor Rose (1936, Tudorská růže; r. Robert Stevenson) a která měla výrazné role v Hitchcockových filmech The Man Who Knew Too Much (1935, Muž, který věděl příliš mnoho – V) a Young and Innocent (1937, Mladý a nezkušený – V), zemřela 17. července 2015 v Londýně. JR

Cole, George

GEORGE COE (vlastním jménem George Julian Cohen; nar. 10. 5. 1929, Queens, New York), americký charakterní herec, zemřel v kalifornské Santa Monice 18. července 2015. Jeho krátký hraný film De Důva: The Dove (1968, Holubice; sc., režie, prod.) byl nominován na Oscara. Z jeho obsáhlé herecké filmografie lze vybrat tituly The Stepford Wives (1975, Stepfordské paničky; r. Bryan Forbes – V), Kramerová versus Kramer (1979, Kramer vs. Kramer; r. Robert Benton), The First Deadly Sin (1980, První smrtelný hřích; r. Brian G. Hutton – V), Bustin' Loose (1981, Rozpoutané peklo; r. Oz Scott – TV), The Amateur (1981, Amatér; r. Charles Jarrott – TV), The Entity (1981, Bytost; r. Sidney J. Furie – V), Micki + Maude (1984, Micki a Maude; r. Blake Edwards – V), Remo Williams: The Adventure Begins (1985, Remo Williams; r. Guy Hamilton – TV), Head Office (1986, Vedoucí místo; r. Ken Finkleman – TV), Schůzka naslepo (1987, Blind Date; r. Blake Edwards), Bestseller (1987, Best Seller; r. John Flynn), Cousins (1989, Příbuzní; r. Joel Schumacher – TV), The Mighty Ducks (1992, Šampióni; r. Stephen Herek – TV), The Omega Code (1999, Kód Omega; r. Robert Marcarelli – TV) nebo Funny People (2009, Komici; r. Judd Apatow – V). JR

Rocco, Alex

ALEX ROCCO (vlastním jménem Alessandro Federico Petricone Jr., nar. 29. 2. 1936, Cambridge, Massachusetts), americký herec, jehož nejznámější rolí byl majitel kasina Moe Greene v klasickém díle The Godfather (1972, Kmotr; r. Francis Ford Coppola – V), zemřel na rakovinu 18. července 2015 v losangeleském Studio City. Víceméně podobné role vytvořil také ve filmech The St. Valentine's Day Massacre (1967, Masakr na svatého Valentýna; r. Roger Corman – V), The Friends of Eddie Coyle (1973, Přátelé Eddieho Coylea; r. Peter Yates – TV), Voices (1979, Hlasy; r. Robert Markowitz – TV), Herbie Goes Bananas (1980, Herbie a poklad Inků; r. Vincent McEveety – TV), V roli kaskadéra (1980, The Stunt Man; r. Richard Rush), Nobody's Perfect (1981, Nikdo není dokonalý; r. Peter Bonerz – TV), The Entity (1981, Bytost; r. Sidney J. Furie – V), Cannonball Run II (1984, Velký závod II; r. Hal Needham – TV), Stick (1985, Zády ke zdi; r. Burt Reynolds – TV), Gotcha! (1985, Dostanu tě!; r. Jeff Kanew – V), Dream a Little Dream (1989, Sni svůj krátký sen; r. Marc Rocco – TV), The Pope Must Die (1991, Papežem proti své vůli; r. Peter Richardson – TV), The Flight of the Dove (1994, Let Holubice; r. Steve Railsback – V), Chyťte ho! (1995, Get Shorty; r. Barry Sonnenfeld), To je náš hit! (1996, That Thing You Do! r. Tom Hanks), Just Write (1997, Prostě piš; r. Andrew

Gallerani – TV), Goodbye Lover (1998, Sbohem, lásko; r. Roland Joffé – TV), Dudley Do-Right (1999, Drsňák Dudley; r. Hugh Wilson – V), Svatby podle Mary (2001, The Wedding Planner; r. Adam Shankman), The Country Bears (2002; r. Peter Hastings – V), The Job (2003, Job; r. Kenny Golde – TV), Find Me Guilty (2006, Dokažte mi vinu; r. Sidney Lumet – V) nebo Sejmi eso (2007, Smokin' Aces; r. Joe Carhanan). Jeho adoptovaný syn Marc Rocco (1962–2009) byl režisérem. JR

Cook, Douglas S.

DOUGLAS S. COOK (nar. 26. 6. 1959), americký scenárista, který s Davidem Weisbergem napsal předlohy ke snímkům Holy Matrimony (1994, Svátost manželská; r. Leonard Nimoy – TV), Skála (1996, The Rock; r. Michael Bay) a Dvojí obvinění (1999, Double Jeopardy; r. Bruce Beresford), zemřel v kalifornském Malibu 19. července 2015. JR

Checco, Al

AL CHECCO (nar. 21. 7. 1925, Pittsburgh, Pensylvánie), americký charakterní herec, zemřel v losangeleském Studio City 19. července 2015. Byl viděn ve snímcích Večírek (1968, The Party; r. Blake Edwards), Bullittův případ (1968, Bullitt; r. Peter Yates), There Was a Crooked Man... (1970, Byl jednou jeden lotr; r. Joseph L. Mankiewicz – TV), I Love My Wife (1970, Miluji svou ženu; r. Mel Stuart – TV), Skin Game (1971, Švindl; r. Paul Bogart – TV), The World's Greatest Athlete (1973, Nejlepší atlet světa; r. Robert Scheerer – TV), The Terminal Man (1974, Terminal Man; r. Mike Hodges – TV) nebo How to Beat the High Cost of Living (1980, Jak vyzrát na vysoké životní náklady; r. Robert Scheerer – TV). JR

Fiorucci, Elio

ELIO FIORUCCI (nar. 10. 6. 1935 – Milán, Lombardie, Itálie), italský módní návrhář, stylista, kreslíř a výtvarník, zemřel 20. července 2015 – Milán, Lombardie, Itálie. Od druhé poloviny 60. let vystavoval a prodával své módní konfekce, kromě italských měst, také v Londýně a New Yorku. Zahrál si sám sebe ve snímku La fabbrica del vapore (2000, Továrna na páru; r. Ettore Pasculli). -jš-

Paveleková, Magda

MAGDA PAVELEKOVÁ (roz. Magda Lörinczová; nar. 7. 6. 1931, Levice, dnes Nitranský kraj – zem. 20. 7. 2015, Dunajská Lužná u Bratislavy) byla potomkyní šlechtického rodu Koháryových. Vystudovala hru na klavír na Bratislavské konzervatoři (1953), ale už v době studií byla při formování Krajského divadla v Nitře, kde hrála v letech 1949–1965. Působila v kabaretních a estrádních programech Tatra Revue Bratislava a od roku 1971 byla členkou činohry Nové scény v Bratislavě. Ve svých komediálních rolích i vystoupeních zúročila bezprostřednost a smysl pro sebeironii (utahovala si například ze své nadváhy). Popularitu jí přineslo účinkování v muzikálech Mníšky a Mníšky 2 – Milionárky. Spolupracovala s rozhlasem (mimo jiné seriál Čo nového Bielikovci a relace Samoobsluha zábavy) a byla známou dabingovou herečkou. Více než ve filmu se uplatnila v televizi, kde vystupovala v řadě zábavních pořadů, televizních inscenací, televizních filmů a v minisériích či v seriálech Sváko Ragan (1976; r. Martin Ťapák), Rachotilkovia (1977; r. Lucia Šebová), Sedem krátkých rokov inžiniera Hagaru (1977; r. Jozef Zachar), Výmysly uja elektróna (1978; r. Karol Spišák), Dobrý ľudia ešte žijú (1979; r. Peter Opálený), Moje kone vrané (1980; r. Štefan Uher), Bocanie hniezdo (1981; r. Ján Gogál, Marta Gogálová), Anička Jurkovičová (1983; r. Ján Lacko) a To je váš prípad, Šetaffy (1985; r. Juraj Takáč). Napsala autobiografii Spomienky starej dámy (2001) a spolu s Gizkou Oňovou knihu Jedna papá, druhá varí, pritom jedna druhú baví (2007). V roce 2013 obdržela státní vyznamenání Pribinův kříž II. stupně a v roce 2007 herecké ocenění Květ Tálie. – *Filmografie: (herečka; pouze filmy pro kina)* Drak sa vracia (1967; r. Eduard Grečner), Vánoce s Alžbětou (1968; r. Karel Kachyňa), Sladké hry minulého leta (1969; r. Juraj Herz), Očovské pastorále (1973; r. Jozef Zachar), Pacho, hybský zbojník (1975; r. Martin Ťapák), Stratená dolina (1976; r. Martin Ťapák), Bludička (1977; r.

Miroslav Horňák), Zlatá réva (1977; r. Ľudovít Filan), A pobežím až na kraj sveta (1979; r. Peter Solan), Toto leto doma (1980; r. Ján Lacko), Začiatok sezóny (1987; r. Zoro Záhon), ...kone na betóne (1995; r. Stanislav Párnický). -švr-

Angelillo, Gigi

GIGI ANGELILLO (vlastním jménem Luigi Angelillo, nar. 8. 12. 1945, Gioia del Colle, Bari, Apulie), italský divadelní, filmový a televizní herec a dabér, zemřel 21. července 2015 v Římě. Hrál například ve filmech Libera, amore mio (1973, Libera, má láska; r. Mauro Bolognini – TV), Giovanni Falcone (1993; r. Giuseppe Ferrara – TV), Cuore sacro (2005, Svaté srdce; r. Ferzan Özpetek – TV), Romanzo criminale (2005, Kriminální román; r. Michele Placido – TV), L'amico di famiglia (2006, Rodinný přítel; r. Paolo Sorrentino), Un amore di Gide (2008, Zamilovaný Gide; r. Diego Ronsisvalle – TV), Il grande sogno (2009, Velký sen; r. Michele Placido). -jš-

Beard, Tom

TOM BEARD (nar. 25. 4. 1965, Londýn), anglický filmový, divadelní a televizní herec, který se ukázal vesměs ve vedlejších rolích například ve filmech jako Jarmark marnosti (2004, Vanity Fair; r. Mira Nairová), Hereafter (2010, Život po životě; r. Clint Eastwood – V) nebo Lov lososů v Jemenu (2011, Salmon Fishing in the Yemen; r. Lasse Hallström), zemřel na rakovinu 21. července 2015. JR

Bikel, Theodore

THEODORE BIKEL (vlastním jménem Theodor Meir Bikel, nar. 2. 5. 1924, Vídeň), americký herec, folkový zpěvák a skladatel, který byl nominován na Oscara za vedlejší roli šerifa Mullera ve filmu Útěk v řetězech (1958, The Defiant Ones; r. Stanley Kramer), zemřel v Los Angeles 21. července 2015. Mezi jeho početnou filmografii patřily dále snímky Africká královna (1951, The African Queen; r. John Huston), Moulin Rouge (1952, Moulin Rouge; r. John Huston), Above Us the Waves (1955, Nad námi vlny; r. Ralph Thomas – V), The Pride and the Passion (1957, Pýcha a vášeň; r. Stanley Kubrick – TV), The Enemy Below (1957, Nepřítel pod hladinou; r. Dick Powell – TV), I Want to Live! (1958, Chci žít!; r. Robert Wise – V), A Dog of Flanders (1959, Můj přítel pes; r. James B. Clark – V), My Fair Lady (1964, My Fair Lady; r. George Cukor), The Russians Are Coming! the Russians Are Coming (1966, Rusové přicházejí! Rusové přicházejí!; r. Norman Jewison – TV), Dark Tower (1987, Temná věž; r. Ken Wiederhorn, Freddie Francis – V), See You in the Morning (1988, Zítřka na shledanou; r. Alan J. Pakula – TV), Shattered (1991, Ztracená totožnost; r. Wolfgang Petersen – V), Temné spiknutí (1997, Shadow Conspiracy; r. George P. Cosmatos) či The Little Traitor (2007, Malý zrádce; r. Lynn Rothová – TV). JR

Doctorow, E. L.

E. L. DOCTOROW (vlastním jménem Edgar Lawrence Doctorow, nar. 6. 1. 1931, New York), americký spisovatel, podle jehož románů vznikly filmy Welcome to Hard Times (1967, Vítejte do Zlých časů; r. Burt Kennedy – TV), Ragtime (1981; r. Miloš Forman – V), Daniel (1983, Daniel; r. Sidney Lumet; + sc., spol. prod.) nebo Billy Bathgate (1991; r. Robert Benton – TV) a Jolene (2007; r. Dan Ireland), zemřel 21. července 2015 v New Yorku na rakovinu plic. JR

Parryová, Natasha

NATASHA PARRYOVÁ (nar. 2. 12. 1930, Londýn), anglická herečka, jejímž otcem byl režisér Gordon Parry (1908–1981), zemřela 22. července 2015 na mrtvici o dovolené ve francouzském městě La Baule-Escoublac, Loire-Atlantique. Velké role měla například ve filmech Midnight Lace (1960, Zastrásování; r. David Miller – TV), Jaká to rozkošná válka! (1969, Oh! What a Lovely War; r. Richard Attenborough) nebo jako paní Kapuletová v Zeffirelliho Romeovi a Julii (1968, Romeo and Juliet). Od roku 1951 byla manželkou

divadelního a filmového režiséra Petera Brooka (1925–2022). Jejich dcera Irina Brooková (nar. 1963) je herečkou, syn Simon Brook je scenáristou a režisérem.

JR

Cottrell, Pierre

PIERRE COTTRELL (nar. 29. 8. 1945, Béthune, Pas-de-Calais), francouzský producent, který se s Barbetem Schroederem a Ericem Rohmerem podílel na vzniku společnosti Les Films du Losange a který nejčastěji spolupracoval právě s Rohmerem a s Jeanem Eustachem, zemřel 23. července 2015 v Paříži. Podílel se mimo jiné na titulech *Ma nuit chez Maud* (1969, *Moje noc s Maud*; r. Eric Rohmer – TV), *Le genou de Claire* (1970, *Klářino koleno*; r. Eric Rohmer – TV), *L'amour l'après-midi* (1972, *Láska odpoledne*; r. Eric Rohmer – TV), *La maman et la putain* (1973, *Maminka a děvka*; r. Jean Eustache) nebo *Stav věcí* (1982, *Der Stand der Dinge*; r. Wim Wenders).

-tbk-

Harris, Robert

ROBERT HARRIS (nar. 12. 4. 1930, Severní Karolína), americký herec, zemřel 23. července 2015 v severokarolínském městě Greensboro na rakovinu kůže. Vedlejší role dostal mimo jiné ve snímcích *Above Suspicion* (2000, *Rodinné prokletí*; r. Stephen La Rocque – TV), *Summer Catch* (2001, *Letní vzplanutí*; r. Michael Tollin – TV), *Juwanna Mann* (2002, *Jů, vona je chlap*; r. Jesse Vaughan – TV), *Cabin Fever* (2002; r. Eli Roth – TV), *The Ultimate Gift* (2002, *12 podmínek k dědictví*; r. Michael O. Sajbel – V) nebo *Eyeborgs* (2009, *Vzpoura strojů*; r. Richard Clabaugh – V).

JR

Sazatornil, José Saza

JOSÉ SAZA SAZATORNIL (vlastním jménem José Sazatornil Buendía, nar. 13. 8. 1925, Barcelona, Katalánsko), populární španělský herec, který vystupoval zejména v komediích, zemřel 23. července 2015 v Madridu na Alzheimerovu chorobu. Získal cenu Goya za vedlejší mužskou roli ve filmu *Espérame en el cielo* (1987, *Počkej na mě v nebi*; r. Antonio Mercero – TV) a Cenu za celoživotní dílo od Unie španělských herců. Hrál mimo jiné ve filmech *Kat* (1963, *El verdugo*; r. Luis García Berlanga), *Národní puška* (1978, *La escopeta nacional*; r. Luis García Berlanga), *Úl* (1982, *La colmena*; r. Mario Camus), *Černé ovce* (1989, *Ovejas negras*; r. José María Carreño), *Don Juan, mi querido fantasma* (1990, *Don Juan, můj drahý duch*; r. Antonio Mercero – TV).

-jš-

White, James L.

JAMES L. WHITE (nar. 15. 11. 1947, Mount Sterling, stát Kentucky), americký filmový a televizní scenárista, podle jehož předlohy vznikl snímek *Ray* (2004; r. Taylor Hackford), zemřel v Santa Monice na rakovinu slinivky 23. července 2015.

JR

Zieger, Ulrich

ULRICH ZIEGER (nar. 29. 12. 1961, Döbeln, Sasko), německý spisovatel a dramatik, který byl spoluscenáristou filmu *Tak daleko, tak blízko!* (1993, *In weiter Ferne, so nah!*; r. Wim Wenders), zemřel 23. července 2015 ve francouzském městě Montpellier, Hérault.

JR

Green, Gerald

GERALD GREEN (nar. 10. 1. 1932, Kapské město, Jihoafrická republika), filmový producent, který přes Londýn přišel do Spojených států v roce 1970, zemřel v Los Angeles na komplikace při rozedmě plic 24. července 2015. Podílel se mimo jiné na snímcích *Man Friday* (1976, *Člověk Pátek*; r. Jack Gold – TV), *Sunburn* (1979, *Opálení*; r. Richard C. Sarafian – TV), *High Risk* (1981, *Vysoké riziko*; r. Stewart Raffill – V), *Salvador* (1986; r. Oliver Stone – V), *Diamonds* (1999, *Honba za diamanty*; r. John Asher – V) nebo *Rescue Dawn* (2006, *Temný úsvit*; r. Werner Herzog – V).

JR

Pičul, Vasilij

VASILIJ PIČUL (nar. 15. 6. 1961, Ždanov, dnes Mariupol, Ukrajina), ruský režisér a scenárista, který na sebe upozornil snímkem Malá Věra (1988, Maleňkaja Vera), oceněným Zvláštní cenou poroty na Mezinárodním filmovém festivalu v Montrealu, Zlatým Hugem na Mezinárodním filmovém festivalu v Chicagu a Cenou FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách, zemřel v Moskvě na rakovinu plic 26. července 2015 v Moskvě. JR

Šmálik, Ernest

ERNEST ŠMÁLIK (nar. 10. 6. 1920, Zvolen), slovenský divadelní herec, který byl dlouholetým členem Divadla Jozefa Gregora Tajovského ve Zvoleně, zemřel 27. července 2015 v Bratislavě. Zúčastnil se Slovenského národního povstání, byl vězněn v koncentračním táboře a na počátku 50. let opět jako politický vězeň čtrnáct měsíců. Objevil se ve filmech Člověk na moste (1972; r. Ján Lacko), Leť, ptáku leť! (1978; r. Jiří Hanibal), Nie (1978; r. Ctibor Kováč), Poéma o svedomí (1978; r. Vladimír Bahna, Zoro Záhon), Choď a nelúč sa (1979; Jozef Režucha), Živá voda (1980; r. Jozef Medved') a Zrelá mladosť (1983; r. Martin Ľapák). -švr-

Holland, Antony

ANTONY HOLLAND (nar. 28. 3. 1920, Tiverton, Devon), anglický filmový, divadelní a televizní charakterní herec, dramatik a režisér, který se uplatnil v Kanadě, zemřel 29. července 2015 v Nanaimu v Britské Kolumbii. Hrál například ve filmech McCabe & Mrs. Miller (1971, McCabe a paní Millerová; r. Robert Altman – TV), Housekeeping (1987, Tichá domácnost; r. Bill Forsyth – TV), Smrtící bumerang (1987, Backfire; r. Gilbert Cates), Znásilnění (1988, The Accused; r. Jonathan Kaplan), Cousins (1989, Příbuzní; r. Joel Schumacher – TV), We're No Angels (1989, Nejsme žádní andělé; r. Neil Jordan – V), Nebezpečný útěk (1990, Narrow Margin; r. Peter Hyams), Bingo (1991; r. Matthew Robbins – TV) nebo K2 (1991, K2; r. Franc Roddam). JR

Malone, Sean

SEAN MALONE (nar. 1961), americký herec, který byl viděn ve snímcích Sbohem, baby (1997, Gone, Baby, Gone; r. Ben Affleck) nebo Fighter (2000, The Fighter; r. David O. Russell), zemřel po devítidenním kómatu, do něhož upadl při plavání 29. července 2015 v Bostonu, Massachusetts. JR

Turbová, Sylvia

SYLVIA (SYLVA) TURBOVÁ (nar. 30. 9. 1947, Opava, dnes Moravskoslezský kraj – zem. 29. 7. 2015, Praha) byla dcerou slovenského operního pěvce a herce Bela Turby (1914–1980). Její česká matka byla divadelní asistentkou režie. Vystudovala herectví na VŠMU v Bratislavě (1971) a divadelní dráhu začínala ve Státním divadle v Košicích. Po jedné sezóně byla už od roku 1972 členkou pražského Národního divadla, odkud odešla po dlouholetém úspěšném působení v roce 1998. Na jevišti ztvárňovala postavy energických žen s tragickým nádechem (Vliv gama paprsků na měsíčky zahradní, Ostrovského Bouře, Tvrdohlavá žena, Vojna a mír, Gorkého Měšťáci, Nápadníci trůnu, Ohlédni se v hněvu, Letní hosté). Věnovala se též recitaci a dabingu. Byla spoluzakladatelkou Herecké asociace. Ve filmu debutovala už jako středoškolačka a ztělesňovala v něm většinou atraktivní a povrchní mladé ženy. V koprodukčním snímku Muž, ktorý luže si zahrála po boku Jeana-Louise Trintignanta. Z televizních rolí lze připomenout účinkování v minisériích či v seriálech 30 případů majora Zemana (1974–1979; r. Jiří Sequens), Nepokojná láska (1975; r. Jozef Zachar), Straty a nálezy (1975; r. Stanislav Párnický), Miesto v dome (1976; r. Ján Lacko), Na stope zločinu: V službách zákona (1983), Povstalecká história (1984; r. Andrej Lettrich), Štúrovci (1991; r. Peter Mikulík), Nejlepší Bakaláři (2012), Madame (2014; r. Dennis Kinski). – Filmografie: (televizní výběrově) Zmluva s diablom (1967; r. Jozef Zachar), Muž, ktorý luže (1968; r. Alain Robbe-Grillet), Naši pred bránami (1970; r. Ľudovít Filan), Nahota (1970; r. Václav Matějka), Dost dobrí chlapi (1971; r. Jozef Režucha), Katakomby (TV–1971; r. Jozef Medved'), Kováč Weland

(TV–1971; r. Tibor Rakovský), Kde jsi byl, Odyssee? (TV–1974; r. Evžen Němec), Tribun lidu (1974; r. Vladimír Kavčiak), Šepkající fantóm (1975; r. Andrej Lettrich), Paličova dcera (TV–1977; r. František Filip), Požáry a spáleniště (1980; r. Antonín Kachlík), Kosenie Jastrabej lúky (1981; r. Štefan Uher), Spor herečky Kvapilové (TV–1982; r. Ludvík Ráža), Zastihla mě noc (1985; r. Juraj Herz), Fontána pre Zuzanu (1985; r. Dušan Rapoš), Rezident s flétnou (TV–1985; r. Stanislav Strnad), Přezůvky štěstí (1986; r. Juraj Herz), Černá punčocha (1988; r. Otakar Fuka), To nám byl čert dlužen (TV–1988; r. Petr Obdržálek), Můj přítel d'Artagnan (1989; r. Radovan Urban), Kleptomanka (TV–1989; r. Karol Spišák), Peklo (TV–1992; r. Alois Ditrich), Svědek (TV–2001; r. Petr Slavík). -švr-

Stevens, Leon B.

LEON B. STEVENS (nar. 13. 1. 1926, Manchester, New Hampshire), americký filmový a televizní herec, zemřel 30. července 2015 v arizonském Oro Valley. Vedlejší role dostal například ve snímcích Butterfield 8 (1960, Telefon Butterfield 8; r. Daniel Mann – TV), The Seduction of Joe Tynan (1979, Svedení Joea Tynana; r. Jerry Schatzberg – TV), Nekonečná láska (1981, Endless Love; r. Franco Zeffirelli – V) nebo Školní pouta (1992, School Ties; r. Robert Mandel – V).

JR

Kato, Takeshi

TAKESHI KATO (nar. 24. 5. 1929, Adači, Tokio), japonský herec, který vytvořil výrazné vedlejší role v Kurosawových snímcích Sedm samurajů (1954, Shichinin no samurai), Krvavý trůn (1957, Kumonosu-jo), Kakushi-toride no san-akunin (1958, Tři zločinci ve skryté pevnosti – V), Warui yatsu hodo yoku nemuru (1960, Zlý chlap spí dobře – V), Yojinbo (1961, Tělesná stráž – V), Nebe a peklo (1963, Tengoku to jigoku) a Ran (1985, Ran), ale zahrál si též ve snímcích None But the Brave 1965, Pouze stateční; r. Frank Sinatra – TV) a Děti z Nagasaki (1983, Kono ko wo nokoshite; r. Keisuke Kinoshita), zemřel 31. července 2015 po kolapsu v sauně v Tokiu.

JR

O'Loughlin, Gerald S.

GERALD S. O'LOUGHLIN (vlastním jménem Gerald Stuart O'Loughlin Jr., nar. 23. 12. 1921, New York), americký charakterní a zejména televizní herec, zemřel 31. července 2015 v Los Angeles. Objevil se mimo jiné ve snímcích A Fine Madness (1966, Krásné šílenství; r. Irvin Kershner – TV), Chladnokrevně (1967, In Cold Blood; r. Richard Brooks), The Organization (1971, Síť; r. Don Medford – TV), Valachiho svědectví (1972, The Valachi Papers; r. Terence Young), Ultimátum (1977, Twilight's Last Gleaming; r. Robert Aldrich), Frances (1982, Frances; r. Graeme Clifford), Crimes of Passion (1984, Zločiny z vášně; r. Ken Russell – V), V žáru velkoměsta (1984, City Heat; r. Richard Benjamin) nebo The Secret Kingdom (1998, Utajené království; r. David Schmoeller – TV). Jeho manželkou byla v letech 1966–1976 castingová režisérka Meryl O'Loughlinová (1933–2007). Jejich syn Chris O'Loughlin (nar. 1967) byl americkým šermířským olympionikem.

JR

Piper, Roddy

RODDY PIPER (nar. 17. 4. 1954, Saskatoon), kanadský profesionální zápasník, který si zahrál většinou v nevalných amerických filmech jako Body Slam (1987; r. Hal Needham – V), Podnikejte ve vězení (1989, Buy & Cell; r. Robert Boris – V), Oni žijí! (1988, They Live; r. John Carpenter – V), Zpět v akci (1994, Back in Action; r. Paul Ziller), Důvod k zabití (1994, Immortal Combat; r. Dan Neira – V), Vězeň na zabití (1996, Marked Man; r. Marc F. Voizard – V), Terminal Rush (1996, Poslední boj; r. Damian Lee – TV), The Bad Pack (1998, Ostrá parta; r. Brent Huff – TV), Spasitel (1999, Shepherd; r. Peter Hayman – V), Last to Surrender (1999, Nikdy se nevzdat; r. David Mitchell – TV) nebo Čest (2006, Honor; r. David Worth – V), zemřel v Hollywoodu na infarkt 31. července 2015.

JR

Orfei, Orlando

ORLANDO ORFEI (nar. 8. 7. 1920, Riva del Garda, Itálie), italský cirkusový podnikatel a akrobat, krotitel zvěře, kaskadér, cyklista, sportovec, filmový herec, malíř, výtvarník, spisovatel a literát, zemřel 1. srpna 2015 v Rio de Janeiro, Brazílie. S Circo Orlando Orfei (Cirkus Orlando Orfei), který založil, podnikl úspěšné mezinárodní turné. Podstatnou část svého života strávil v Brazílii. Objevil se například ve výpravném mytologickém snímku *Ursus nella valle dei leoni* (1961, *Ursus v jámě lvové*; r. Carlo Ludovico Bragaglia). -jš-

Grayová, Coleen

COLEEN GRAYOVÁ (vlastním jménem Doris Bernice Jensen, nar. 23. 10. 1922, Staplehurst, Nebraska), americká filmová a televizní herečka, která se proslavila ve filmech noir jako *Kiss of Death* (1947, *Polibek smrti*; r. Henry Hathaway – TV) a *The Killing* (1956, *Zabíjení*; r. Stanley Kubrick – TV), ale zahrála si mimo jiné také ve westernu *Red River* (1948, *Červená řeka*; r. Howard Hawks – TV), zemřela 3. srpna 2015 v losangeleském Bel Air. Jejím prvním manželem byl v letech 1945–1949 režisér a producent Rod Amateau (1923–2003). JR

Walaciński, Adam

ADAM WALACIŃSKI (nar. 18. 9. 1928, Krakov), významný polský skladatel, který mimo jiné zkomponoval hudbu k filmům *Pravdivý konec velké války* (1957, *Prawdziwy koniec wielkiej wojny*; r. Jerzy Kawalerowicz), *Dezertér* (1958, *Dezertér*; r. Witold Lesiewicz), *Ortel* (1958, *Zamach*; r. Jerzy Passendorfer), *Matka Johana od Andělů* (1961, *Matka Joanna od Aniołów*; r. Jerzy Kawalerowicz), *Čas minulý* (1961, *Czasz przeszły*; r. Leonard Buczkowski), *Návštěva ze snů* (1961, *Odwiedziny prezidenta*; r. Jan Batory), *Dva pánové „N“* (1962, *Dwaj panowie „N“*; r. Tadeusz Chmielewski), *O dvou, kteří ukradli Měsíc* (1962, *O dwóch takich, co ukradli księżyc*; r. Jan Batory), *Deník paní Hanky* (1963, *Pamiętnik pani Hanki*; r. Stanisław Lenartowicz), *Banda* (1965; r. Zbigniew Kuźmiński), *Faraón* (1966, *Faraon*; r. Jerzy Kawalerowicz), *Lenin v Polsku* (1966, *Lenin v Polše*; r. Sergej Jutkevič), *Smrt prezidenta* (1978, *Śmierć prezydenta*; r. Jerzy Kawalerowicz) nebo *Předsunutá hlídka* (1979, *Placówka*; r. Zygmunt Skonieczny), zemřel 3. srpna 2015 v Krakově. JR

Natschinski, Gerd

GERD NATSCHINSKI (nar. 23. 8. 1928, Chemnitz, Sasko), známý východoněmecký skladatel a dirigent, zemřel v Berlíně 4. srpna 2015. Jeho hudba doprovodila mimo jiné filmy *Premiéra se odkládá* (1959, *Die Premiere fällt aus*; r. Kurt Jung-Alsen), *Bílá krev* (1959, *Weisses Blut*; r. Gottfried Kolditz), *Revue o půlnoci* (1962, *Revue am Mitternacht*; r. Gottfried Kolditz), *Cesta do manželské postele* (1966, *Reise ins Ehebett*; r. Joachim Hasler), *Žhavé léto* (1968, *Heisser Sommer*; r. Joachim Hasler) nebo *Muž přes palubu* (1970, *Hart am Wind*; r. Heinz Thiel). JR

Cole, George

GEORGE COLE (vlastním jménem George Edward Cole, nar. 22. 4. 1925, Tooting, Londýn), anglický herec, zemřel 5. srpna 2015 v Readingu, Berkshire. Poznali jsme ho ve filmech *Pronajme se dům* (1941, *Cottage to Let*; r. Anthony Asquith), *Jindřich V.* (1944, *Henry V.*; r. Laurence Olivier), *Společný cíl* (1945, *Journey Together*; r. John Boulting), *Gone to Earth* (1950, *Divoké srdce*; r. Michael Powell, Emmeric Pressburger – TV), *Smích z ráje* (1951, *Laughter in Paradise*; r. Mario Zampi), *Kleopatra* (1963, *Cleopatra*; r. Joseph L. Mankiewicz), *Modrý pták* (1976, *The Blue Bird*; r. George Cukor), *Mary Reilly* (1996; r. Stephen Frears – V) nebo *The Ghost of Greville Lodge* (2000, *Duch z Greville Lodge*; r. Niall Johnson – TV). Jeho manželkami byly v letech 1954–1962 herečky Eileen Mooreová (nar. 1932) a 1967–2015 Penny Morrellová (1938–2020). JR

Płażewski, Jerzy

JERZY PŁAŻEWSKI (nar. 27. 8. 1924, Siedlce, Mazovské vojvodství – zem. 5. 8. 2015, Varšava) byl synem fotografa a historika Ignacyho Płażewského (1899–1977). Vystudoval Ústřední

školu plánování a statistiky (1950), ale už během studií psal o filmu mimo jiné do časopisu *Odrodzenie*. Od roku 1949 pracoval v týdeníku *Film* a publikoval recenze v časopisu *Życie Literackie*. V letech 1952–1956 byl vedoucím filmové rubriky v týdeníku *Przegląd Kulturalny*. V roce 1960 založil varšavský filmový klub *Wiedza*, který řídil až do roku 1985. Od roku 1968 vedl zahraniční oddělení měsíčníku *Kino*; byl členem redakce až do smrti. Napsal řadu knih, věnovaných světové kinematografii (některé v aktualizovaných vydáních): *Szkice filmowe* (1952, *Filmové skici*), *Filmy, które pamiętamy* (1956, *Filmy, na které vzpomínáme*), *Filmowcy radzieccy i ich dorobek /1918–1957/* (1957, *Sovětské filmaři a jejich úspěchy*), *Mała historia filmu w ilustracjach* (1957, *Malé dějiny filmu v obrazech*), *Język filmu* (1961, *Filmová řeč*; + 3 vydání do roku 2008), *Historia filmu dla każdego* (1968; + 7 vydání do roku 2010, *Dějiny filmu pro každého*, též jako *Historia filmu 1895–2005*), *200 filmów tworzy historię najnowszej kina* (1973, *200 filmů, které tvoří nejnovější dějiny filmu*), *Historia filmu francuskiego: 1895–1989* (1990, *Dějiny francouzského filmu*; 2. vydání z roku 2005 jako *Historia filmu francuskiego 1895–2003*). Do češtiny byly přeloženy jeho zásadní práce *Filmová řeč* (Orbis, Praha 1967) a *Dějiny filmu* (Academia, Praha 2009). Mnohokrát zasedal ve festivalových porotách například v Cannes, Berlíně, San Sebastián, Moskvě, Acapulcu, Locarnu, Karlových Varech, Mar del Plata, Mannheimu, Gdyni a Krakově. Dvakrát se stal laureátem Ceny Karola Irzykowského (1958, 1971), udílené Sdružením polských novinářů. Dále obdržel polskou ministerskou Zlatou medaili Za zásluhy o kulturu *Gloria Artis* (2008), Cenu Sdružení polských filmařů (2012) a Cenu Krzysztofa Teodora Toeplitze (2014) Svazu dramatických autorů a skladatelů. -fik-

Rusalievová, Marija

MARIJA RUSALIEVOVÁ (nar. 21. 7. 1928, Sofia), bulharská herečka, která vytvořila výrazné postavy ve snímcích *Jitro nad řekou* (1951, *Utro nad rodnatá*; r. Anton Marinovič, Stefan Surchadžiev), *Zákeřný nepřítel* (1960, *Stublenskite lipi*; r. Dako Dakovski) nebo *Rytíř bez brnění* (1965, *Ricar bez broňa*; r. Borislav Šaraliev), zemřela 5. srpna 2015. JR

Wise, Herbert

HERBERT WISE (vlastním jménem Herbert Weisz, nar. 31. 8. 1924, Vídeň), anglický divadelní a televizní režisér židovského původu, který se proslavil především realizací historického seriálu *I, Claudius* (TV–1976, *Já, Claudius – TV*), za jehož režii byl nominován na Cenu Emmy, zemřel 5. srpna 2015 v Londýně. Kromě rozsáhlé televizní tvorby, z níž známe například rekonstrukci událostí okolo plánovaného pochodu neonacistů na chicagském předměstí Skokie (TV–1981; uveden v televizi), za níž byl znovu nominován na Emmy a dostal Cenu DGA, adaptaci gotického románu Susan Hillové *The Woman in Black* (TV–1989, *Žena v černém – TV*) nebo pohádkovou minisérii *The 10th Kingdom* (TV–1999, *Desáté království*; spol. režie David Carson – TV), má na svém kontě také dva filmy pro kina, detektivku podle povídky Edgara Wallace *To Have and to Hold* (1963, *Mít a udržet si*) a veselohru podle stejnojmenného sitcomu *The Lovers!* (1973, *Milenci!*). Jeho manželkami byly herečka Moira Redmondová (1963–1972) a Fiona Walkerová (1988–2015). Dcera z druhého manželství Susannah Wiseová je rovněž herečkou. -mim-

Evans, Terrence

TERRENCE EVANS (vlastním jménem Terrence Horace Evans, nar. 20. 6. 1934, Los Angeles), vysoký (198 centimetrů) americký herec s výraznou fyziognomií, zemřel 7. srpna 2015 v kalifornském Burbanku. Hrál například v titulech *Bledý jezdec* (1985, *Pale Rider*; r. Clint Eastwood), *Caddie Woodlawn* (1989; r. Giles Walker – TV), *Welcome Home, Roxy Carmichael* (1990, *Vítej doma, Roxy Carmichaelová*; r. Jim Abrahams – TV), *Terminátor 2: Den zúčtování* (1991, *Terminator 2: Judgment Day*; r. James Cameron), *Tina Turner* (1993, *What's Love Got to Do with It*; r. Brian Gibson), *Thick as Thieves* (1998, *Špinavý kšefty*; r. Scott Sanders – V), *The Runner* (1999, *Kurýr*; r. Ron Moler – TV), *Texaský masakr motorovou pilou* (2003, *The Texas Chainsaw Massacre*; r. Marcus Nispel), *Down in the Valley* (2004, *Cizinec*; r. David Jacobson – V), *Texaský masakr motorovou pilou: Počátek* (2006, *The Texas Chainsaw*

Massacre: The Beginning; r. Jonathan Liebesman) nebo Řetězová zpráva (2010, Chain Letter; r. Deon Taylor). JR

Śliwiński, Włodzimierz

WŁODZIMIERZ ŚLIWIŃSKI (nar. 3. 8. 1925, Żyrardów, Mazowiecké vojvodství), polský producent, který se podílel na snímcích Byly jsme tři (1957, Trzy kobiety; r. Stanisław Różewicz), Čtvrtý z posádky (1960, Miejsce na ziemi; r. Stanisław Różewicz), Dnes v noci zemře město (1961, Dziś w nocy umrze miasto; r. Jan Rybkowski), Nečekané setkání (1962, Spotkanie w Bajce; r. Jan Rybkowski), Popely (1965, Popioły; r. Andrzej Wajda), Westerplatte (1967, Westerplatte; r. Stanisław Różewicz) nebo Romantikové (1970, Romantyczni; r. Stanisław Różewicz), zemřel 7. srpna 2015. JR

Sokolov, Viktor

VIKTOR SOKOLOV (nar. 21. 11. 1928, Moskva), ruský režisér a scenárista, z jehož díla jsme poznali tituly Zítřek přinese rozhodnutí (1961, Do budoušče vesny), Jsem herečka (1980, Ja – aktrisa) a Setkáme se v metru (1985, Vstretimsja v metro), zemřel 7. srpna 2015 v Petrohradu. JR

Climati, Antonio

ANTONIO CLIMATI (nar. 14. 11. 1931, Řím), italský kameraman a dokumentarista, který se specializoval na dokumenty z Afriky, zemřel 9. srpna 2015 v Římě. Z jeho režijní tvorby byl v České republice uveden dokumentární film Savana violenta (1976, Krutý svět; spol. r. Mario Morra; + spol. sc., spol. kam., spol. střih – V) a dobrodružný snímek Paradiso infernale (1988, Zelené peklo; + spol. sc., kam. – V). -jš-

Gold, Jack

JACK GOLD (nar. 28. 6. 1930, Londýn), anglický režisér a producent, pracující zejména pro televizi, zemřel 9. srpna 2015 v Londýně. Byly viděny jeho snímky Man Friday (1975, Robinson Crusoe a jeho Pátek – V), Stíhači, na start! (1976, Aces High), Dotek Medusy (1978, The Medusa Touch; + spol. prod.) a Námořníkův návrat (1977, The Soldier's Return). JR

Arsenišviliová, Zaira

ZAIRA ARSENIŠVILIOVÁ (nar. 30. 11. 1933, Telavi, Gruzie), gruzínská spisovatelka a scenáristka, zemřela v Tbilisi 10. srpna 2015. Podle jejích předloh vznikly mimo jiné filmy Lany Gogoberidzeové Až pokvetou mandloně (1972, Kogda zacvel mindal) a Rozhovory o soukromém životě (1979, Něskolko intěrvju po ličnym voprosam). JR

Jansen, Pierre

PIERRE JANSEN (nar. 28. 2. 1930, Roubaix, Nord-Pas-de-Calais), francouzský skladatel, který nejčastěji spolupracoval s Claudem Chabrolem na jeho titulech Landru (1963 – TV), Le scandale (1967, Vražedné šampaňské – TV), La route de Corinthe (1967, Korintská silnice – TV), Les biches (1968, Laně – TV), La femme infidèle (1969, Nevěrná žena – V), Bestie musí zemřít (1969, Que la bête meure), Řezník (1970, Le boucher), La rupture (1970, Roztržka – TV), Juste avant la nuit (1971, Než přijde noc – TV), La décade prodigieuse (1971, Deset strašných dní – TV), Docteur Popaul (1972, Doktor Popaul – V), Les noces rouges (1973, Krvavé svatby – TV), Nevinní se špinavýma rukama (1975, Les innocents aux mains sales) a Violette Nozière (1978), ale také na snímcích Četa 317 (1964, La 317ème section; r. Pierre Schoendoerffer), Krajčářka (1977, La dentellière; r. Claude Goretta) nebo Le grand frère (1982, Velký bratr; r. Francis Girod – TV), zemřel 13. srpna 2015 ve městě Saint-Pierre-Saint-Jean, Rhône-Alpes. JR

Kashfiová, Anna

ANNA KASHFIOVÁ (vlastním jménem Joan O'Callaghan, nar. 30. 9. 1934, Darjeeling, Indie), filmová a televizní herečka velšského původu, která se ráda stylizovala do Indky, zemřela ve městě Woodland, stát Washington, 16. srpna 2015. Objevila se například ve snímcích V horách (1956, The Mountain; r. Edward Dmytryk) a Cowboy (1958, Kovboj; r. Delmer Daves – TV). Byla první ženou Marlona Branda. JR

Loritzová, Katia

KATIA LORITZOVÁ (nar. 4. 11. 1932, Sankt Gallen, Švýcarsko), španělská divadelní, filmová a televizní herečka, malířka a výtvarnice švýcarského původu, zemřela 16. srpna 2015 v Madridu, Španělsko. Hrála zejména v komediích, kriminálních filmech, psychologických dramatech a hudebních snímcích. Objevila se také ve filmu ¿Qué he hecho yo para merecer esto? (1984, Co jsem komu udělala?; r. Pedro Almodóvar – TV). -jš-

Prior, David A.

DAVID A. PRIOR (nar. 24. 10. 1955, Newark, New Jersey), americký filmový a televizní režisér, scenárista a producent, zemřel 16. srpna 2015 v alabamském městě Mobile. Natočil například tituly Hell on the Battleground (1987, Válečné peklo; též sc. – TV), Future Zone (1990, Zóna budoucnosti; též sc. – TV), Double Threat (1993, Dvojí hrozba; též sc. – TV), Raw Justice (1994, Souboj policajtů; též sc. – TV) a Felony (1995, Těžký zločin; též sc. – TV). JR

Craigová, Yvonne

YVONNE CRAIGOVÁ (nar. 16. 5. 1937, Taylorville, Illinois), americká filmová a televizní herečka a bývalá tanečnice, která získala popularitu jako Batgirl v televizním seriálu Batman (1967–1968), zemřela na rakovinu prsu v kalifornském Pacific Palisades 17. srpna 2015. Objevila se mimo jiné ve filmech Gidget (1959, Slečna Škvvrně; r. Paul Wendkos), It Happened at the World's Fair (1963, Stalo se na světové výstavě; r. Norman Taurog – V), Ski Party (1965, Párty na lyžích; r. Alan Rifkin – TV), In Like Flint (1967, Náš muž Flint 2: Flint opět v akci; r. Gordon Douglas – TV). JR

Dedić, Arsen

ARSEN DEDIĆ (nar. 28. 7. 1938, Šibenik, Šibenicko-kninská župa), chorvatský skladatel, zpěvák, básník a herec, zemřel v Záhřebu 17. srpna 2015. Složil hudbu například k filmům Cestou proti větru (1974, Košava; r. Dragoslav Lazić), Pekelný ostrov (1979, Pakleni otok; r. Vladimir Tadej) a Tajemství staré půdy (1984, Tajna starog tavana; r. Vladimir Tadej) a objevil se ve snímku Pondělí nebo úterý (1966, Ponedjeljak ili utorak; r. Vatroslav Mimica). JR

Yorkin, Bud

BUD YORKIN (vlastním jménem Alan David Yorkin, nar. 22. 2. 1926, Washington, Pensylvánie – zem. 18. 8. 2015, Los Angeles) byl synem židovského klenotníka. Sloužil tři roky u námořnictva a po demobilizaci dokončil díky pomoci válečným veteránům (G. I. Bill) přerušena studia elektroinženýrství na Carnegieho technologickém institutu (CIT; 1948) v Pittsburghu. Krátce studoval literaturu na Kolumbijské univerzitě v New Yorku a živil se opravováním televizních přijímačů. Pak začal pracovat v různých funkcích u televizních společnosti NBC, nejdřív jako kameraman, pak vedoucí výroby, až se od poloviny 50. let uplatnil jako producent a příležitostný režisér zábavných pořadů, mimo jiné The Tony Martin Show, The Soldiers, The Ford Show nebo později The Andy Williams Show. Režíroval také některé díly The Colgate Comedy Hour a The George Gobel Show. Postupně se přeorientoval na produkci a režii televizních speciálů známých uměleckých osobností. Mezi vůbec nejúspěšnější se zařadil debutní televizní pořad proslulého herce a tanečníka An Evening with Fred Astaire (1958), vyznamenaný devíti Cenami Emmy. Z obdobných pořadů, pod nimiž je Yorkin podepsán jako producent a režisér, vynikají mimo jiné The Jack Benny Hour (1959; Cena Emmy za režii), Another Evening with Fred Astaire (1959), Bobby Darin and Friends

(1961), The Danny Kaye Special (1961), Henry Fonda and the Family (1962), The Andy Williams Special (1962), An Evening with Carol Channing (1966), The Many Sides of Don Rickles (1970), Robert Young and the Family (1971). Se svým častým spolupracovníkem, scenáristou a producentem Normanem Learem založil v roce 1959 výrobní společnost Tandem. Jejich nejvýznamnějším počinem se stal průkopnický sitcom All in the Family (1971–1977, Všechno v rodině; + spol. režie, spol. prod.), který do televizní zábavy přinesl ozvuky reálného světa. Byli rovněž výkonnými producenty dalších úspěšných komediálních seriálů Sanford and Son (1972–1976, Sanford a syn; + spol. režie) a Maude (1972–1977; + spol. režie). Yorkin po rozchodu s Learem ještě například produkoval sitcomy What's Happening! (1976–1979, Co se děje!; + spol. sc., spol. režie) a Carter Country (1977–1979, Carterova země; + spol. sc., spol. režie). Pomáhal zajistit financování dokončovacích prací kultovního sci-fi snímku Blade Runner a jako majitel copyrightu se podílel na přípravách jeho pokračování. Jinak Yorkinova filmová tvorba zůstala ve stínu jeho práce pro televizi, za níž byl vyznamenán Cechem amerických producentů (PGA; 2002). Po rozvodu se známou feministkou Peg Diemovou (1954–1986), s níž měl dceru a syna, se v červnu 1989 oženil s herečkou Cynthií Sikesovou, s níž vychoval další dvě děti. Dcera z prvního manželství Nicole Yorkinová je úspěšnou televizní scenáristkou a producentkou. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* adaptace divadelní hry Neila Simona Come Blow Your Horn (1963, Pojď si zařadit; + spol. prod. – TV) s Frankem Sinatrou v roli notorického záletníka, komedie o stárnoucí ženě, která nečekaně otěhotní, Never Too Late (1965, Nikdy není pozdě) s Maureen O'Sullivanovou, veselohra Divorce American Style (1967, Rozvod po americku) s Dickem Van Dykem a Debbie Reynoldsovou, kriminální veselohra s oblíbenou postavou nešikovného policisty Inspector Clouseau (1968, Inspektor Clouseau – TV), tentokrát v podání Alana Arkina, dvojnická kostýmní komedie Start the Revolution Without Me (1970, Spusťte tu revoluci beze mne; + prod. – TV) s Genem Wilderem a Donaldem Sutherlandem, kriminální komedie The Thief Who Came to Dinner (1973, Zloděj, který přišel na večeři; + spol. prod.) s Ryanem O'Nealem, milostný příběh zralého muže Dvakrát za život (1985, Twice in a Lifetime; + prod.) s Genem Hackmanem a Ann-Margret, pokračování úspěšné veselohry o roztomilém opilci Arthur 2: On the Rocks (1988, Arthur v nesnázích – TV) s Dudleyem Moorem, příběh nešťastně rozvedeného muže Love Hurts (1990, Láska bolí; + prod. – V) s Jeffem Danielsem; (*podíl na výkonné produkci, není-li uvedeno jinak*) The Night They Raided Minsky's (1968, Noc, kdy přepadli kabaret Minských; r. William Friedkin – TV), Cold Turkey (1971, Odvykácí kůra; r. Norman Lear – TV), Deal of the Century (1983, Transakce století; r. William Friedkin – TV), For the Boys (1991; r. Mark Rydell; herec – V), Křižovatka (1994, Intersection; r. Mark Rydell).

-mim-

Larreta, Antonio

ANTONIO LARRETA (vlastním jménem Gualberto José Antonio Rodríguez Larreta Ferreira, nar. 14. 12. 1922, Montevideo), uruguayský spisovatel, scenárista, kritik a pedagog, zemřel 19. srpna 2015 v Montevideu. V druhé polovině 40. let přispíval svými články, esejemi, kritikami a úvahami do deníku El País. Založil několik divadelních scén a společností. V letech 1972 až 1985 působil během uruguayské vojenské diktatury v exilu ve Španělsku. Za svou literární tvorbu obdržel několik prestižních ocenění a za podíl na scénáři filmu El maestro de esgrima (1992, Učitel šermu; r. Pedro Olea) získal cenu Goya. Režíroval historické drama Nunca estuve en Viena (1989, Nikdy jsem nebyl ve Vídni; + sc.). Podílel se na televizním seriálu Curro Jiménez (1976–1979, uveden v televizi) nebo na titulech Gary Coopere, jenž jsi na nebesích (1980, Gary Cooper, que estás en los cielos; r. Pilar Miró; spol. sc.), Nevinní svatí (1984, Los santos inocentes; r. Mario Camus; spol. sc.), Catorce estaciones (1991, Čtrnáct zastavení; r. Antonio Giménez Rico; spol. sc. – TV), na adaptaci svého stejnojmenného románu Volavérunt (1999, Už je to fuč; r. Bigas Luna) nebo na snímku Juana la Loca (2001, Johana Šílená; r. Vicente Aranda; spol. sc. – TV). Ve stáří si zahrál ve snímku La ventana (2008, Okno; r. Carlos Sorin) hlavní roli muže, který navzdory blížící se smrti neztrácí optimismus a radost ze života.

-jš-

Sansone, Alfonso

ALFONSO SANSONE (nar. 23. 10. 1924, Palermo, Sicílie), italský filmový producent a distributor, zemřel 19. srpna 2015 v Římě. Po druhé světové válce založil společně se svým bratrem Agostinem produkční společnost Sperimental Film, v jejímž rámci v 50. letech produkoval řadu krátkometrážních a středometrážních dokumentů. Některé z nich režírovali Agostino Sansone nebo Gian Luigi Polidoro, s nímž později spolupracoval i na hraných snímcích. Mnohé hrané filmy v období 60. a 70. let produkoval v rámci firem Sancro Film a Sancrosiap společně s Henrykem Chrosickim. Podílel se mimo jiné na titulech L'oro di Roma (1961, Římské zlato; r. Carlo Lizzani), Un uomo da bruciare (1962, Označený člověk; r. Valentino Orsini, Paolo Taviani, Vittorio Taviani), Sváteční vyjížďka (1962, Il sorpasso; r. Dino Risi), Včelí královna (1963, Una storia moderna: L'ape regina; r. Marco Ferreri), Il magnifico cornuto (1964, Báječný paroháč; r. Antonio Pietrangeli + herec – TV), Marcia nuziale (1965, Svatební pochod; r. Marco Ferreri), Una moglie americana (1965, Americká manželka; r. Gian Luigi Polidoro – TV), L'harem (1967, Harém; r. Marco Ferreri – TV), Da uomo a uomo (1967, Muž proti muži; r. Giulio Petroni – TV), I giorni dell'ira (1967, Dny hněvu; r. Tonino Valerii – TV), Al di là della legge (1968, Mimo zákon; r. Giorgio Stegani – TV), Commandos (1968, Zvláštní jednotka; r. Armando Crispino – V) nebo Atentát v Paříži (1972, L'attentat; r. Yves Boisset).

-jš-

Durov, Lev

LEV DUROV (vlastním jménem Lev Konstantinovič Durov, nar. 23. 12. 1931, Moskva), ruský herec, zemřel na zápal plic 20. srpna 2015 v Moskvě. Z jeho obsáhlé filmografie lze vybrat tituly Seznámení (1955, Dobroje utro; r. Andrej Frolov), Devět dnů jednoho roku (1962, Děvřat dněj odnogo goda; r. Michail Romm), Chodím po Moskvě (1964, Ja šagaju po Moskve; r. Georgij Danělija), K noze, Muchtare! (1964, Ko mne, Muchtar!; r. Semjon Tumanov), Jeden delikt do důchodu (1972, Stariki-razbojniki; r. Eldar Rjazanov), Červená kalina (1973, Kalina krasnaja; r. Vasilij Šukšin), Cesta vesmírem (1974, Otroki vo Vselennoj; r. Ričard Viktorov), Moskva – Kassiopeia (1974, Moskva – Kassiopeja; r. Ričard Viktorov), Chlapík (1974, Poslednij děň zimy; r. Vladimir Grigorjev), Jarní proměny (1974, Vesennije perevertyši; r. Grigorij Aronov), Krůček k lásce (1975, Šag navstreču; r. Naum Birman), Šoféři v okovech (1975, Jeděnistvennaja doroga; r. Vladimir Pavlovič), Nejdražší zlato světa (1976, Brillianty dlja diktatury proletarijata; r. Grigorij Kromanov), Důvěra (1976, Doverije; r. Viktor Tregubovič), ...a jiné oficiální osobnosti (1976, ...i drugyje oficialnyje lica; r. Semjon Aranovič), Vítr naděje (1977, Vetěr naděždy; r. Stanislav Govoruchin), Ozbrojen a velmi nebezpečný (1977, Vooružijon i očēn opasen; r. Vladimir Vajnštok), Loučení (1981, Proščanije; r. Elem Klimov), Rychlík 34 (1981; 34-j skoryj; r. Andrej Maljukov), Pohádka o putování (1982, Skazka stranstvij; r. Aleksandr Mitta), Čtvrtý rok války (1983, Šjol četvjortyj god vojny; r. Georgij Nikolajenko), Proč člověk potřebuje křídla (1984, Začem čeloveku krylja; r. Vladimir Šamšurin), Úspěch (1984, Uspech; r. Konstantin Chud'akov), Bambi (1985; r. Natalja Bondarčuková), Junost' Bambi (1986, Bambiho dospívání; r. Natalja Bondarčuková – TV), Patnáctiletý kapitán Pilgrimu (1986, Kapitan „Pilgrima“; r. Andrej Pračenko), Muž z bulváru Kapucínů (1987, Čelovek s bulvara Kapucinov; r. Alla Suriková) nebo Seryje volki (1993, Vlčí smečka; r. Igor Gostěv – TV). Jeho dcera Jekatěrina Durovová (nar. 1959) je herečkou. JR

Morganová, Lina

LINA MORGANOVÁ (vlastním jménem Maríia de los Ángeles López Segovia, nar. 20. 3. 1937, Madrid), španělská muzikálová herečka a kabaretiérka, zemřela 20. srpna 2015 v Madridu. Hrála zejména v komediích, muzikálech, hudebních a písničkových snímcích, ale také v psychologických dramatech. Objevila se například ve filmech Rafaela Romera Marchenta Imposible para una solterona (1976, Nemožné pro neprovdanou dívku) nebo Un día con Sergio (1977, Den se Sergiem). V roce 1998 obdržela cenu Ondas za celoživotní dílo v oblasti divadelní, filmové a televizní tvorby.

-jš-

Kamas, Jerzy

JERZY KAMAS (nar. 8. 7. 1938, Lodž), přední polský herec, nositel několika státních vyznamenání, zemřel na rakovinu ve Varšavě 23. srpna 2015. Hrál například v titulech Křižáci (1960, Krzyżacy; r. Aleksander Ford), Úsek častých nehod (1972, Poślizg; r. Jan Lomnicki), Temná řeka (1975, Ciemna rzeka; r. Sylwester Szyszko), Noci a dny (1975, Noce i dnie; r. Jerzy Antczak), Doktor Judym (1975, Doktor Judym; r. Włodzimierz Haupe), Temné slunce (1980; r. Otakar Vávra), Krab a Johana (1982, Krab i Joanna; r. Zbigniew Kuźmiński), Epitaf pro královnu (1982, Epitafium dla Barbary Radziwiłłówny; r. Janusz Majewski), Bez konce (1984, Bez konca; r. Krzysztof Kieślowski) nebo Poslední mise (2000, Ostatnija misja; r. Wojciech Wójcik – V).

JR

Chirat, Raymond

RAYMOND CHIRAT (nar. 22. 7. 1922, Lyon, Rhône-Alpes), francouzský filmový historik, jmenovaný Komandérem umění a literatury (2005), zakladatel filmové knihovny v lyonském Institutu Lumière, která nese jeho jméno, zemřel 26. srpna 2015 v Lyonu. Je autorem nebo spoluautorem řady přehledových prací o historii francouzského filmu (zejména první poloviny 20. století), především sedmidílné Histoire du cinéma français – Encyclopédie des films (1987). Řadě klasiků věnoval samostatné monografie: Julien Duvivier (1968), Henri Decoin (1973), Christian-Jaque (1976), Sacha Guitry (2007).

-mk-

Kern, Peter

PETER KERN (nar. 13. 2. 1949, Vídeň), rakouský herec a režisér, který hrál mimo jiné ve snímcích Die falsche Bewegung (1975, Chybný pohyb; r. Wim Wenders – V), Divoká kachna (1976, Die Wildente; r. Hans W. Geissendörfer), Planoucí srdce (1978, Flammende Herzen; r. Walter Bockmayer, Rolf Bührmann) a Malina (1990; r. Werner Schroeter) a v pěti titulech Rainera Wernera Fassbindera, z nichž byl v českých kinech uveden Bolwieser (1977), zemřel 26. srpna 2015 ve Vídni. Počátkem své herecké dráhy spolupracoval se Zbyňkem Brynychem, například ve filmu O Happy Day (1970). Jako režisér natočil řadu nonkonformních nezávislých filmů, které mnohdy zůstaly i v jeho vlasti bez distributora.

-mk-

Chaumeil, Pascal

PASCAL CHAUMEIL (nar. 9. 2. 1961, Paříž – zem. 27. 8. 2015, Paříž, na rakovinu) začínal v druhé polovině 80. let jako asistent různých režisérů (Bernard Stora, Pierre Tchernia, Régis Wargnier, Charlotte Brandstromová, Bernard Nauer). Luc Besson, jemuž asistoval u Leona, mu na dalších filmech svěřil práci s druhým štábem a umožnil mu natočit samostatnou prvotinu Muži s punčochami, za niž dostal Cenu za nejlepší krátký film na festivalu kriminálních snímků v Cognacu. Chaumeil potom režíroval reklamní spoty a pracoval v televizi, kde kromě několika celovečerních filmů natáčel epizody různých seriálů, mimo jiné Avocats & associés (Advokáti a společníci), Blague à part (Žerty stranou), Engrenages (Dvojí spravedlnost – TV), Fais pas ci, fais pas ça (Nedělej tohle, nedělej tamto), Spotless (Bez poskvrny). Za romantickou komedii (K)lamač srdcí byl nominován na Césara za nejlepší debut i za nejlepší film a veselohernímu žánru zůstal věrný i v další tvorbě. Příležitostně vystupoval jako herec v epizodních rolích. – *Filmografie: (II. režie)* Pátý element (1997, The Fifth Element; r. Luc Besson), Les couloirs du temps: Les visiteurs II (1998, Návštěvníci 2: V chodbách času; r. Jean-Marie Poiré – V), Johanka z Arku (1999, Joan of Arc; r. Luc Besson); (*režie, není-li uvedeno jinak*) kr. filmy Peinard (1995, Klidás; spol. r. Denis Bardiau), Des hommes avec des bas (1996, Muži s punčochami; + sc.) a Liens sacrés (2001, Posvátné svazky), příběh soudkyně, která chce po rozvodu s nevěrným manželem začít nový život, Clémence (TV–2003), komedie o patáliích loďařské rodiny Mer belle à agitée (TV–2006, Moře krásné až rozbouřené), minisérie o první francouzské ženě v prezidentském úřadě L'état de Grace (TV–2006, Gracein stát), kriminální thriller z provinčního města Duel en ville (TV–2008, Souboj ve městě), komedie o profesionálním rozbíječi vztahů (K)lamač srdcí (2010, L'arnacoeur) s Romainem Durisem a Vanessou Paradisovou, další romantická komedie Un

plan parfait (2012, Skvělý plán – TV) s Diane Krugerovou a Danym Boonem, adaptace tragikomického románu Nicka Hornbyho o očističném setkání několika sebevrahů Dlouhá cesta dolů (2013, A Long Way Down) s Piercem Brosnanem a Toni Colletteovou, příběh nezaměstnaného dělníka, který se z existenčních důvodů nechá najímat jako zabiják, Un petit boulot (2015, Málo práce) s Romainem Durisem. -mim-

Craven, Wes

WES CRAVEN (vlastním jménem Wesley Earl Craven, nar. 2. 8. 1939, Cleveland, Ohio – zem. 30. 8. 2015, Los Angeles, na rakovinu mozku) pocházel ze striktní baptistické rodiny a až do maturity neznal jiné filmy než disneyovky. Vystudoval angličtinu a psychologii na illinoiské Wheaton College (1963), kde byl redaktorem školního časopisu, a filozofii a tvůrčí psaní na Univerzitě Johnse Hopkinse v Baltimoru (1964). Několik roků působil jako učitel na různých vysokých školách. Na konci 60. let odešel do New Yorku, kde se živil jako taxikář, až dostal práci střihače v postprodukčním studiu. Později přiznal, že pod různými pseudonymy natáčel i tvrdé pornografické snímky. Stal se asistentem režiséra a producenta Seana S. Cunninghama, který mu umožnil samostatný režijní debut. Craven se zařadil k předním tvůrcům hororových snímků zásluhou dovedného stírání hranic mezi fikcí a realitou, například Kruté oči hor (Cena mezinárodní poroty kritiků na Katalánském mezinárodním filmovém festivalu v Sitges) a zejména Noční můra v Elm Street (Cena kritiky na Festivalu fantastických filmů v Avoriazu), následovaná pěti pokračováními, na nichž však s výjimkou jediného už nepracoval, stejně jako na odvozeném seriálu Freddy's Nightmares (1988–1990, Freddyho noční můry). V televizi režíroval pět dílů nové verze populárního seriálu The Twilight Zone (1985–1986, Zóna soumraku; + herec – TV) a byl jedním z tvůrců seriálů The People Next Door (1989, Lidé od vedle; + spol. prod.) a Nightmare Cafe (1992, Kavárna U noční můry; + spol. sc., spol. režie, spol. prod. – TV). Jako herec se objevil v seriálech Stark Raving Mad (Šílený Stark) a Castle (Castle na zabití – TV). Největší divácký ohlas mu přinesla hororová série Vřískot (Velká cena na Filmovém festivalu v Gérardmeru za první část), v níž za vydatného přispění scenáristy Kevina Williamsona oživil skomírající žánr postmoderními postupy, nadhledem a obrátným využíváním zavedených kánonů. Ve funkci výkonného producenta se podílel i na navazujícím seriálu Scream: The TV Series (2015) pro stanici MTV. Napsal úspěšný románový thriller z lékařského prostředí Fountain Society (1999, Společnost nesmrtelných) a se Stevem Nilesem vytvořil komiksový seriál Coming of Rage (2014, Zklidnění). Jeho filmové dílo bylo vyznamenáno výroční sci-fi cenou Saturn (1995), na Festivalu fantastických filmů v Amsterdamu (2000) a na Filmovém festivalu hororů v New Yorku (2012). Jeho manželkami byly spolužačka z Wheatonu Bonnie Breckerová (1964–1969) a herečka Mimi Meyerová (1982–1987). V roce 2004 se jeho třetí ženou stala producentka Iya Labunka. Obě děti z prvního manželství působí v showbyznysu, Jonathan Craven jako scenárista, režisér a producent a Jenny Cravenová jako zpěvačka a hudebnice. – *Filmografie:* (režie, není-li uvedeno jinak) příběh sadistického znásilnění a umučení dvou dívek Last House on the Left (1972, Poslední dům nalevo; + sc., střih), údajně inspirovaný Bergmanovým Pramenem panny, erotické drama sourozeneckého vztahu The Fireworks Woman (1975, Výbušná žena; + spol. sc., střih, herec), natočené pod pseudonymem Abe Snake, úspěšný horor o rodině terorizované kanibalskými mutanty The Hills Have Eyes (1977, Kruté oči hor; + sc., střih), příběh dívky ohrožované kouzly Stranger in Our House (TV–1978, Cizinec v našem domě) s Lindou Blairovou, horor o ovdovělé ženě, pronásledované náboženskými fanatiky, Deadly Blessing (1981, Požehnání smrti; + spol. sc. – V) s Ernestem Borgninem jako vůdcem kultu, parodie na horory 50. let Swamp Thing (1982, Msta přichází z močálu; + sc. – V), variace na faustovskou legendu z kalifornského předměstí Invitation to Hell (TV–1984, Pozvání do pekla) s Robertem Urichem a Joannou Cassidyovou, nezdařené pokračování The Hills Have Eyes Part II (1984, Kruté oči hor 2; + sc. – V), horor o přízraku dětského vraha Noční můra v Elm Street (1984, A Nightmare on Elm Street; + sc.) s Robertem Englundem, příběh zmrazeného mladíka, kterého nechá matka po letech oživit, Chiller (TV–1985, Muž z ledu – TV), střm. příběh dětí, které se dostanou na stopu padělatelů peněz, Casebusters (TV–

1986, Krotitelé případů), natočený původně jako pilot pro Disneyho společnost, frankensteinovský horor Deadly Friend (1986, Smrtící přítelkyně – V) s Kristy Swansonovou v titulní úloze, drama antropologa, který se na Haiti setkává s černou magií, The Serpent and the Rainbow (1987, Had a duha – TV) s Billem Pullmanem, horor o sériovém vrahovi, čerpajícím sílu z elektrických výbojů televizní obrazovky, Shocker (1989; + sc., spol. prod., herec – V), thriller o stíhání sériového vraha Night Visions (TV–1990, Noční vize; + spol. sc., spol. prod. – V), komediálně laděný horor The People Under the Stairs (1991, Lidé pod schody; + sc., spol. prod. – V), sedmý díl hororové série z Elm Street, nazvaný New Nightmare (1994, Nová noční můra; + nám., sc., spol. prod., herec – V), hororová komedie Upír v Brooklynu (1995, Vampire in Brooklyn) s Eddiem Murphym a Angelou Bassettovou, první dvě části úspěšné hororové série s maniakem, vraždícím v masce ducha, Vřískot (1996, Scream; + herec) a Vřískot 2 (1997, Scream 2; + herec), skutečný příběh učitelky, usilující o zavedení hudební výuky pro děti v newyorském Harlemu, Music of the Heart (1999, Hudba mého srdce – V) s Meryl Streepovou, pokračování Vřískot 3 (2000, Scream 3; + herec), horor o moderních vlkodlacích Prokletí (2005, Cursed) s Christinou Ricciovou, komorní thriller z paluby letadla Noční let (2005, Red Eye; + herec) s Rachel McAdamsovou a Cillianem Murphym, povídky Père-Lachaise (+ sc.) a Quartier de la Madeleine (r. Vincenzo Natali; herec) z filmu Paříži, miluji Tě (2006, Paris, je t'aime), thriller o sériovém vrahovi dětí Vem si mou duši (2010, My Soul to Take; + sc., spol. prod.), závěrečný díl série Vřískot 4 (2011, Scream 4; + spol. prod.); (podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) Together (1971, Spolu; r. Sean S. Cunningham), Kitty Can't Help It (1975, Kitty za to nemůže; r. Peter Locke; spol. střih), Kent State (TV–1981, Kentova státní univerzita; r. James Goldstone), Noční můra v Elm Street 3: Soupeři ze sna (1987, A Nightmare on Elm Street 3: Dream Warriors; r. Chuck Russell; + spol. nám., spol. sc.), The Outpost (1995, Požirač mozků; r. Joe Gayton – TV), Wishmaster (1997, Vládce prokletých přání; r. Robert Kurtzman – TV), Carnival of Souls (1998, Karneval duší; r. Adam Grossman – V), Don't Look Down (TV–1998, Nedívej se dolů; r. Larry Shaw – TV), Dracula 2000 (2000, Dracula 2000; r. Patrick Lussier), They Shoot Divas, Don't They? (TV–2002, Primadona v ohrožení; r. Jonathan Craven – TV), The Breed (2005, Krutá rasa; r. Nicholas Mastandrea – V), Hory mají oči (2006, The Hills Have Eyes; r. Alexandre Aja; + nám.), Pulse (2006, Puls; r. Jim Sonzero; spol. sc. – V), Krvavá hostina (2006, Feast; r. John Gulager), Hory mají oči 2 (2007, The Hills Have Eyes II; r. Martin Weisz; + spol. sc.), Poslední dům nalevo (2008, The Last House on the Left; r. Dennis Iliadis; + nám.), The Girl in the Photographs (2015, Dívka na fotografiích; r. Nick Simon); (herec, není-li uvedeno jinak) It Happened in Hollywood (1973, Stalo se v Hollywoodu; r. Peter Locke; + střih), Sweet Cakes (1976, Sladké koláče; r. Jennifer Wellesová), povídka The Gas Station (Benzínová pumpa; r. John Carpenter) z filmu Body Bags (TV–1993, Historky z márnice – V), The Fear (1994, Strach; r. Vincent Robert), Shadow Zone: The Undead Express (TV–1996, Šedá zóna: Expres nemrtvých; r. Stephen Williams), Welcome to Hollywood (1998, Vítejte v Hollywoodu; r. Tony Markes, Adam Rifkin – TV), Jay a Mlčenlivej Bob vrací úder (2001, Jake and Silent Bob Strike Back; r. Kevin Smith), Diary of the Dead (2007, Deník mrtvých; r. George A. Romero; hlas – V).

-mim-

Vestri, Mauro

MAURO VESTRI (nar. 25. 2. 1938, Janov, Liguria), italský herec a televizní moderátor, zemřel pravděpodobně 30. srpna 2015 v Římě (jeho tělo bylo nalezeno 2. září 2015 v jeho domě; šlo patrně o sebevraždu). Objevil se například ve filmech Il cittadino si ribella (1974, Občan se bouří; r. Enzo G. Castellari – TV), Moji přátelé (1975, Amici miei; r. Mario Monicelli), La donna della domenica (1975, Paní z neděle; r. Luigi Comencini – V), Il secondo tragico Fantozzi (1976, Nesnáze pana účetního; r. Luciano Salce – V), Quel maledetto treno blindato (1977, Ten prokletý obrněný vlak; r. Enzo G. Castellari – V), Letti selvaggi (1979, Tygřice; r. Luigi Zampa – V), Moji přátelé II (1982, Amici miei atto II; r. Mario Monicelli), Fantozzi: Il ritorno (1996, Návrat pana účetního; r. Neri Parenti – V), Fantozzi 2000: La clonazione (1999, Pan účetní opět zasahuje; r. Domenico Saverni – V).

-jš-

Jones, Dean

DEAN JONES (nar. 25. 1. 1931, Decatur, Alabama), americký herec, známý především z komedií Walta Disneyho, zemřel 1. září 2015 v Los Angeles na Parkinsonovu nemoc. Byl viděn například ve filmech Jailhouse Rock (1956, Vězeňský rock; r. Richard Thorpe – V), Never So Few (1959, Hrstka statečných; r. John Sturges – TV), Under the Yum Yum Tree (1963, Pod stromem věčného pokušení; r. David Swift – TV), Zatracená kočka (1965, That Darn Cat!; r. Robert Stevenson), Any Wednesday (1966, Každou středu; r. Robert Ellis Miller – TV), The Love Bug (1968, Můj miláček brouk; r. Robert Stevenson – TV), The Shaggy D. A. (1976, Chundelatý pes znovu zasahuje; r. Robert Stevenson – TV), Other People's Money (1991, Peníze jiných; r. Norman Jewison – V), Beethoven (1991, Beethoven; r. Brian Levant), Jasně nebezpečí (1994, Clear and Present Danger; r. Phillip Noyce), That Darn Cat (1997, Ta ztracená kočka; r. Bob Spiers – TV). -mim-

Livi, Piero

PIERO LIVI (nar. 1. 4. 1925, Olbia, Sardinie), italský režisér, který byl mimo jiné také aktivní v italském filmovém klubovém hnutí, zemřel 2. září 2015 v Římě. Od druhé poloviny 50. let natáčel etnografické a sociologické dokumenty ze sardinského prostředí. S problematikou a prostředím Sardinie je spojena také jeho hraná tvorba například ve snímcích Pelle di bandito (1969, Kůže bandity; + spol. sc.) nebo Dove volano i corvi d'argento (1976, Kde létají stříbrní havrani + spol. sc. – TV). -jš-

Jolyová, Sylvie

SYLVIE JOLYOVÁ (nar. 28. 10. 1934, Paříž), francouzská herečka, která měla nominaci na Césara za vedlejší roli v satirické komedii Le miraculé (1987, Zázračně vyléčený; r. Jean-Pierre Mocky), zemřela 4. září 2015 v Paříži na zástavu srdce. Z její filmografie lze připomenout tituly Buď zdrav, umělče! (1973, Salut, l'artiste; r. Yves Robert), Les valseuses (1974, Buzíci; r. Bertrand Blier – TV), Edith Piaf (1974, Piaf; r. Guy Casaril), Případný sňatek možný (1976, Cours après moi que je t'attrape; r. Robert Pouret), Préparez vos mouchoirs (1977, Připravte si kapesníky; r. Bertrand Blier – TV), Jdi za mámou, táta pracuje (1978, Va voir maman, papa travaille; r. François Leterrier), Un chien dans un jeu de quilles (1983, Seber si svých pět švestek; r. Bernard Guillou – V), Les misérables (1995, Bídníci 20. století; r. Claude Lelouch – V), Les couloirs du temps: Les visiteurs II (1998, Návštěvníci 2: V chodbách času; r. Jean-Marie Poiré – V). -mim-

Ciani, Sergio

SERGIO CIANI (nar. 7. 9. 1935, Řím), italský kulturista a herec, známější pod pseudonymem Alan Steel, zemřel 5. září 2015 v Ostii u Říma. Prosadil se ve filmech „meče a sandálů“, tedy ve výpravných mytologických snímcích 60. let, v nichž zpočátku dělal dubla Stevu Reevesovi, než sám převzal větší role hrdinů (včetně Hercula). Objevil se například ve filmech Ercole e la regina di Lidia (1959, Herkules a lidijská královna; r. Pietro Francisci), La battaglia di Maratona (1959, Maratónská bitva; r. Jacques Tourneur, Bruno Vailati), Ercole, Sansone, Maciste e Ursus gli invincibili (1964, Samson a souboj siláků; r. Giorgio Capitani – TV) nebo Io tigro, tu tigri, egli tigre (1978, Já jsem tygr, ty jsi tygr, on je tygr; r. Giorgio Capitani – V). -jš-

Haraová, Setsuko

SETSUKO HARAOVÁ (vlastním jménem Masae Aida, nar. 17. 6. 1920, Jokohama), populární japonská herecká hvězda, která na sebe poprvé upozornila titulní úlohou v německo-japonském koprodukčním snímku Statečná malá Micuko (1937, Die Tochter des Samurai/Atarashiki tsuchi; r. Arnold Fanck, Mansaku Itami), zemřela 5. září 2015 v prefektuře Kanagawa na zápal plic. Po válce se zařadila k nejvýznamnějším představitelkám japonského filmu. Vytvořila hlavní role v Ozuových snímcích Banshun (1949, Pozdní jaro), Bakushu (1951, Sklizeň obilí), Příběh z Tokia (1953, Tokyo monogatari), Tokyo boshoku (1957, Soumrak v Tokiu), Akibiyori (1960, Krásný podzimní den) a Kohayagawa-ke no aki (1961, Podzim rodiny

Kohayagawových), ale po smrti slavného tvůrce, jehož považovala za svého mentora, ukončila hereckou dráhu. Účinkovala i v dílech dalších významných japonských tvůrců, mimo jiné Waga seishun ni kuinashi (1946, Nelitujeme svého mládí; r. Akira Kurosawa), Anjo-ke no butokai (1947, Ples rodiny Andžo; r. Kozaburo Yoshimura), Ojosan kanpai (1949, Slečno, na zdraví!; r. Keisuke Kinoshita), Aoi sanmyaku (1949, Modré pohoří; r. Tadashi Imai), Hakuchi (1951, Idiot; r. Akira Kurosawa – V), Meshi (1951, Jídlo; r. Mikio Naruse), Yama no oto (1954, Ozvěna v horách; r. Mikio Naruse), Shuu (1956, Náhlý déšť; r. Mikio Naruse). -mim-

Milner, Martin

MARTIN MILNER (nar. 28. 12. 1931, Detroit, Michigan), americký herec, známý především hlavními postavami v populárních televizních seriálech Route 66 (1960–1964, Silnice 66) a Adam-12 (1968–1975), zemřel 6. září 2015 v kalifornském Carlsbadu na srdeční selhání. Debutoval ještě jako středoškolák v komedii Life with Father (1947, Život s otcem; r. Michael Curtiz – TV) a později měl vedle řady televizních vystoupení výrazné role ve filmech jako Sands of Iwo Jima (1949, V pískách Iwo Šimy; r. Allan Dwan – TV), Halls of Montezuma (1950, Samurajové útočí; r. Lewis Milestone – TV), Gunfight at the O. K. Corral (1957, Přestřelka u O. K. Corralu; r. John Sturges – TV), Sweet Smell of Success (1957, Sladká vůně úspěchu; r. Alexander Mackendrick – TV), Compulsion (1959, Nátlak; r. Richard Fleischer – TV) a Valley of the Dolls (1967, Údolí panenek; r. Mark Robson – V). -mim-

Moore, Dickie

DICKIE MOORE (vlastním jménem John Richard Moore Jr., nar. 12. 9. 1925, Los Angeles), populární představitel dětských rolí, který například ztělesnil oblíbeného Dickensova hrdinu v první zvukové adaptaci klasického románu Oliver Twist (1933, Oliver Twist; r. William Cowen), zemřel 7. září 2015 v hospicu poblíž connecticutského Wiltonu, kde žil. Z jeho filmografie, čítající zhruba stovku titulů, lze připomenout snímky Plavovlasá Venuše (1932, Blonde Venus; r. Josef von Sternberg), Sever proti Jihu (1935, So Red the Rose; r. King Vidor), Petr Ibbetson (1935, Peter Ibbetson; r. Henry Hathaway), Jeden z nesmrtelných (1936, The Story of Louis Pasteur; r. William Dieterle), Děvče z Terstu (1937, The Bride Wore Red; r. Dorothy Arznerová), Seržant York (1941, Sergeant York; r. Howard Hawks) nebo Out of the Past (1947, Pryč od minulosti; r. Jacques Tourneur – TV). V 60. letech zanechal herectví a stal se podnikatelem v public relations. Byl autorem knihy o dětských filmových hvězdách Twinkle, Twinkle, Little Star /But Don't Have Sex or Take the Car/ (1984, Sviť, sviť, hvězdičko, ale žádný sex nebo auto). Jeho manželkou byla od roku 1988 bývalá muzikálová herečka Jane Powellová. -mim-

Interlenghi, Franco

FRANCO INTERLENGHI (nar. 29. 10. 1931, Řím), italský divadelní, filmový a televizní herec, zemřel 10. září 2015 v Římě. Na divadle opakovaně spolupracoval s režisérem Luchinem Viscontim. V 50. a 60. letech patřil v Itálii k populárním hvězdám. V letech 1955–2015 byl manželem herečky Antonelly Lualdiové (1931–2023). Jedna z jejich dvou dcer, Antonella Interlenghiová (nar. 1960) byla také herečkou. Z jeho filmografie lze připomenout tituly Děti ulice (1946, Sciuscià; r. Vittorio De Sica), Don Camillo (1952, Malý svět dona Camilla; r. Julien Duvivier – TV), I vitelloni (1953, Darmošlapové; r. Federico Fellini – TV), Ulisse (1954, Odysseus; r. Mario Camerini), The Barefoot Contessa (1954, Bosonohá komtesa; r. Joseph L. Mankiewicz – TV), Zamilovaní (1955, Gli innamorati; r. Mauro Bolognini), Otcové a synové (1956, Padri e figli; r. Mario Monicelli), A Farewell to Arms (1957, Sbohem, armádo; r. Charles Vidor – TV), Generál della Rovere (1959, Il generale Della Rovere; r. Roberto Rossellini), Trajánův sloup (1968, Columna; r. Mircea Dragan), Planeta Venere (1973, Planeta Venuše; r. Elda Tattoliová), Amore, piombo e furore/China 9, Liberty 37 (1978, Žena pro dva střelce; r. Monte Hellman – TV), Miranda (1985; r. Tinto Brass – TV), Il camorrista (1986, Profesor; r. Giuseppe Tornatore – V), Un bambino di nome Gesù (1987, Dítě jménem Ježíš; r. Franco Rossi – TV), L'avaro (1990, Lakomec; r. Tonino Cervi – TV), Alta società (TV–1992,

Vysoká hra; r. Giorgio Capitani – TV), L'ours en peluche (1993, Plyšový medvídek; r. Jacques Deray – TV), Papa Giovanni: Ioannes XXIII (TV–2002, Jan XXIII: Papež míru; r. Giorgio Capitani – TV), Io, Don Giovanni (2009, Já, Don Giovanni; r. Carlos Saura – TV). -jš-

Petitto, Giuseppe

GIUSEPPE PETITTO (nar. 11. 7. 1969, Catanzaro, Kalábrie), italský dokumentarista, zemřel 10. září 2015 v kalábrijském Staletti při autonehodě. Z jeho tvorby lze připomenout například dokument L'ultimo socialista (2012, Poslední socialista; + spol. sc., kam.). Jeho dokumentární tvorba byla oceněna na několika italských i zahraničních filmových festivalech mimo jiné i Cenou Nestora Almendrose na Mezinárodním filmovém festivalu o lidských právech v New Yorku 2001. -jš-

Gilroy, Frank D.

FRANK D. GILROY (vlastním jménem Frank Daniel Gilroy, nar. 13. 10. 1925, Bronx, New York – zem. 12. 9. 2015, Monroe, stát New York) byl synem obchodníka s kávou irského původu. Pár měsíců po maturitě narukoval a osmnáct měsíců sloužil v Evropě. Po válce vystudoval v rámci pomoci veteránům (G. I. Bill) sociologii na Dartmouth College (1950), kde také psal divadelní texty. Díky stipendiu pokračoval ve studiích na dramatické fakultě Yaleovy univerzity, ale kvůli práci ze školy po roce odešel. Uchytil se jako scenárista v televizi, kde přispíval zejména do dramatických antologií (Kraft Television Theatre, Matinee Theatre, The U. S. Steel Hour, Playhouse 90, Studio One, The Dick Powell Show a jiné) a později také do westernových seriálů jako The Rifleman (Muž s puškou), Have Gun Will Travel (Zbraň mám, za prací dojedu), Wanted: Dead or Alive (Hledá se: živý nebo mrtvý), Texas John Slaughter či The Rebel. Vytvořil úspěšný kriminální seriál Burke's Law (1963–1966, Burkeův zákon) s titulní postavou milionářského detektiva v podání Genea Barryho. Jako divadelní autor se prosadil dramatem Kdo zachrání kovboje? (1962), inscenovaném na mimobroadwayských jevištích (Cena Obie). Největší ohlas mu přineslo částečně autobiografické rodinné drama Důvodem byly růže (1964), jež se hrálo dva roky na Broadwayi, bylo úspěšné zfilmováno a vyznamenáno mnoha cenami (mimo jiné Pulitzer a Tony). Napsal řadu dalších her (To léto – ten podzim, Jediná hra, Z posledních sil, Kterýkoli den a jiné), ale podobný úspěch už nezopakoval. Ve filmu se uplatňoval už od 50. let jako scenárista a později i režisér. Zaujal adaptací románu Pauly Foxové Zoufalé postavy, za jejíž scénář získal Stříbrného medvěda na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně, a oddechovým romantickým příběhem Když jste v Paříži... (nominace na Cenu WGA v kategorii původních komedií). Je autorem memoárů I Wake Up Screening! (1993, Budím se hrůzou z filmů), v níž popsal své zkušenosti s nezávislou filmovou výrobou. Od února 1954 byla jeho manželkou sochařka Ruth Dorothy Gaydosová, s níž vychoval tři syny. Všichni se výrazně uplatnili ve filmovém průmyslu, nejstarší Tony jako scenárista a režisér, Dan jako scenárista a jeho dvojče John jako střihač. – *Filmografie:* (scénář či podíl na něm, není-li uvedeno jinak) The Fastest Gun Alive (1956, Nejrychlejší střelec; r. Russell Rouse; + nám. – TV), Sincerely, Willis Wade (TV–1956, S pozdravem, Willis Wade; r. Vincent J. Donahue), Point of No Return (TV–1958, Odkud není návratu; r. Franklin Schaffner), The Gallant Hours (1960, Hodiny odvahy; r. Robert Montgomery – TV), The Subject Was Roses (1968, Důvodem byly růže; r. Ulu Grosbard; + nám.), The Only Game in Town (1969, Jediná hra; r. George Stevens; + nám. – TV), Jinxed! (1982, Ten, co nosí smůlu; r. Don Siegel; + nám. – TV); (scénář a režie, není-li uvedeno jinak) drama nefungujícího manželství Desperate Characters (1971, Zoufalé postavy; + prod.) s Shirley MacLaineovou a Kennethem Marsem, příběh mladého reportéra podle povídek Johna O'Hary The Turning Point of Jim Malloy (TV–1975, Rozhodující okamžik Jima Malloye) s Johnem Savagem, westernová komedie podle vlastního románu Od dvanácti do tří (1976, From Noon Till Three; + nám.) s Charlesem Bronsonem a Jill Irelandovou, příběh krátkého vztahu amerického scenáristy a britské aristokratky Once in Paris... (1978, Když jste v Paříži...; + prod.) s Waynem Rogersem a Gayle Hunnicuttovou, adaptace kriminálního románu Rexe Stouta U dveří zazněl zvonek pod názvem Nero Wolfe (TV–1979) s Thayerem Davidem v titulní úloze detektiva,

příběh šestice amatérských jazzových muzikantů The Gig (1985, Angažmá – TV) s Waynem Rogersem a Cleavonem Littleem, komedie o podnikateli, jenž se snaží napravit své způsoby, The Luckiest Man in the World (1989, Nejšťastnější člověk na světě) s Philipem Boscoem, drama hazardního hráče a prostitutky, kteří se zmocní gangsterských peněz, Money Plays (TV–1997, Prachy ve hře – TV) s Royem Scheiderem a Soniou Bragaovou. -mim-

Piancastelliová, Vittoria

VITTORIA PIANCASTELLIOVÁ (vlastním jménem Vittoria Piancastelli Tracquilio, nar. 20. 3. 1962, Řím), italská divadelní, filmová a televizní herečka, zemřela 12. září 2015 v Římě na rakovinu. Mohla být viděna například ve snímku Tři muži a noha (1997, Tre uomini e una gamba; r. Aldo Baglio, Giovanni Storti, Giacomo Poretti, Massimo Venier) a v televizních filmech a seriálech Ultimo (TV–1998, Komando posledních; r. Michele Soavi – TV), La crociera (TV–2001, Vlhy pokušení; r. Enrico Oldoini – TV), třináctá epizoda Scelta di vita (2011, Životní volba; r. Carmine Elia) z osmé řady televizního seriálu Don Matteo (TV–2000–2015, Don Matteo – TV), Tutta la musica del cuore (TV–2013, Všechna hudba mého srdce; r. Ambrogio Lo Giudice – TV), A testa alta: I martiri di Fiesole (TV–2014, Hlavu hore – Mučedníci z Fiesole; r. Maurizio Zaccaro – TV). Hrála také ve festivalově oceněných filmech Matrimoni (1998, Manželství; r. Cristina Comenciniová), La cena (1998, Večeře; r. Ettore Scola), Non ti muovere (2004, Nehýbej se; r. Sergio Castellitto) nebo La scuola è finita (2010, Škola skončila; r. Valerio Jalongo). -jš-

Manga, Carlos

CARLOS MANGA (vlastním jménem José Carlos Aranha Manga, nar. 6. 1. 1928, Rio de Janeiro), brazilský režisér, scenárista a producent, zemřel 17. září 2015 v Riu de Janeiro. Nejvíce natáčel romantické příběhy, komedie a hudební snímky. Pracoval také jako režisér velkých televizních seriálů. Z jeho tvorby lze uvést tituly Guerra ao samba (1956, Válka o sambu), Garotas e samba (1957, Dívky a samba; + spol. sc.), O homem do Sputnik (1959, Muž ze sputniku), As sete Evas (1962, Sedm Ev), O marginal (1974, Vyděděnec; + spol. sc.) nebo Os trapalhões e o rei do futebol (1986, Břídilové a král fotbalu). V roce 2010 obdržel čestné filmové ocenění Asociace zahraničních korespondentů v Brazílii (ACIE). -jš-

Risi, Nelo

NELO RISI (nar. 21. 4. 1920, Milán, Lombardie), italský režisér, scenárista a básník, zemřel 17. září 2015 v Římě. Byl bratrem známějšího scenáristy a režiséra Dina Risiho (1916–2008). Vystudoval medicínu, ale věnoval se úspěšně poezii. Vydal řadu sbírek (v Československu vyšly jeho básně v překladu Vladimíra Mikeše v poetické antologii Přerušný ráj. Moderní italská poezie, vydal Československý spisovatel, Praha 1968) a věnoval se i překladatelství. V období 40. až 60. let natáčel sociologické a didaktické dokumenty. V celovečerní tvorbě pro kina debutoval v roce 1966 válečným dramatem z Jugoslávie Půjdem do města. Z jeho filmových ocenění lze připomenout Zlatou mušli na Mezinárodním filmovém festivalu v San Sebastiánu za Vlnu veder. Jeho manželkou byla spisovatelka a scenáristka Edith Brucková (nar. 1931). – *Filmografie:* (pouze hraná tvorba; režie, scénář či podíl na něm, není-li uvedeno jinak) Vzpomínka na Itálii (1956, Souvenir d'Italie; r. Antonio Pietrangeli; spol. sc.), epizoda Svobodné matky (Le ragazze madri) z povídkového filmu Italky a láska (1961, Le Italiane e l'amore), Jusqu'au bout du monde (1963, Až na konec světa; r. François Villiers; spol. sc.), drama podle románu Davida Lajola Přeběhlík o městském intelektuálovi, který začne sympatizovat s fašistickou ideologií, La strada più lunga (TV–1964, Nejdlejší cesta), psychologické existenciální drama Difficile giudicare (TV–1965, Obtížné soudit + sc.), válečné drama z druhé světové války podle manželčina autobiografického románu o jugoslávské dívce, deportované do koncentračního tábora, Andreino in città (1966, Půjdem do města), psychologické drama Ladri al museo (TV–1967, Zloději v muzeu), psychologické drama podle románu Marguerite-Andrée Sechehayové o milostném vztahu mezi psychiatrickou a její pacientkou Diario di una schizofrenica (1968, Deník schizofreničky), psychologické drama

podle stejnojmenného románu Dany Moseleyové o neurotické ženě, hledající útěk z manželské krize, *Ondata di calore* (1969, Vlna veder), *Flashback* (1969, Flashback; r. Raffaele Andreassi; spol. sc.), biografické drama o francouzských prokletých básnících Arthuru Rimbaudovi a Paulu Verlaineovi *Una stagione all'inferno* (1971, Sezóna v pekle), historické drama ze 17. století podle historické studie Alessandra Manzoniho o dvou mužích, křivě obviněných z rozšíření morové epidemie v Miláně, *La colonna infamata* (1973, Sloup hanby), existenciální drama podle románu Elia Vittoriniho o skupině lidí, utíkajících před svou minulostí, *Le città del mondo* (TV–1975, Města světa – TV), psychologické drama podle románu Edith Bruckové *La traversata* (TV–1976, Přejít), životopisný snímek *Idillo: L'infinito di Giacomo Leopardi* (TV–1978, Idyla: Nekonečno Giacoma Leopardiho), rodinné drama *L'oro nel camino* (TV–1983, Zlato v krbu), drama o ženě, která uteče od despotického manžela k jinému muži, *Un amore di donna* (1988, Láska ženy), melodramatická romance o ženě, zapletené do několika milostných vztahů, *Per odio per amore* (TV–1991, Z nenávisti, z lásky + sc.), *Anita B.* (2014, Anita B.; r. Roberto Faenza; spol. sc.). -jš-

Eymèszová, Thea

THEA EYMÈSZOVÁ (nar. 2. 6. 1927) německá střihačka, která spolupracovala především s Rainerem Wernerem Fassbinderem, například na titulech *Strach jíst duše* (1974, *Angst essen Seele auf*) nebo *Effi Briestová* (1974, *Effi Briest*), zemřela 18. září 2015 v Mnichově. -tbk-

Caiano, Mario

MARIO CAIANO (nar. 13. 2. 1933, Řím), italský režisér a scenárista, zemřel 20. září 2015 v Římě. Natáčel filmy rozmanitých žánrů, zejména mytologické velko filmy, spaghetti westerny, dobrodružné, kostýmní, špionážní, detektivní a policejní snímky jako například *I due gladiatori* (1964, Dva gladiátoři – V), *Le pistole non discutono* (1964, Pistole nediskutují) nebo *Amanti d'oltretomba* (1965, Milenci ze záhrobí; + spol. sc.). Zejména od druhé poloviny 70. let pracoval převážně pro televizi. Působil i pod pseudonymy Allen Grünwald, William Hawkins, Mike Perkins a Fred Wilson. -jš-

Gross, Yoram

YORAM GROSS (nar. 18. 10. 1926, Krakov), australský producent a režisér židovského původu, který se za války zachránil díky Schindlerovu seznamu a v nové vlasti, kam emigroval v roce 1968, se stal uznávaným průkopníkem animovaného filmu, zemřel 21. září 2015 v australském Sydney. V rámci vlastního studia stál u zrodu 16 animovaných filmů a 12 seriálů, v nichž kombinoval animované postavičky s reálným prostředím. Debutoval adaptací populární knížky Ethel Pedleyové *Děvčátko a klokan* (1977, *Dot and the Kangaroo*), po níž následovala série snímků s titulní hrdinkou. Další oblíbenou postavou jeho díla byl medvídek koala, jehož jsme poznali například ve filmu *Blinky Bill* (1992, Mrkáček Blinky Bill – V) a v televizním seriálu *Blinky Bill* (1995, Mrkáček Bill – TV). Z další tvorby, na níž úzce spolupracoval se členy rodiny, s manželkou Sandrou jako producentkou a synem Guyem, který je předním australským hudebním skladatelem, se ještě objevil dobrodružný příběh *The Camel Boy* (1984, Chlapec a velbloud – V). Za své dílo dostal Řád Austrálie (1995). Jeho starší bratr Natan Gross (1919–2005) byl známým spisovatelem a režisérem dokumentárních snímků. -mim-

Guillermin, John

JOHN GUILLERMIN (vlastním jménem Yvon Jean Guillermin, nar. 11. 11. 1925, Londýn – zem. 27. 9. 2015, Topanga, Los Angeles, na infarkt) měl francouzské rodiče a na konci války sloužil u Královského letectva. Vystudoval Cambridgeskou univerzitu a nějaký čas působil ve Francii jako asistent při natáčení dokumentů. Další filmové zkušenosti získal při svém pobytu v Hollywoodu na počátku 50. let. S Robertem Jordanem Hillem založili výrobní společnost *Advent Films*, v níž natáčeli laciné žánrové snímky. Guillermin dokázal vynalézavě pracovat s omezeným rozpočtem a jeho filmy postupně nabývaly na kvalitě. Režíroval také v televizi,

kde se podílel na řadě epizod sitcomu *The Adventures of Aggie* (1956–1957, Aggieina dobrodružství) s Joan Shawleeovou v titulní úloze módní návrhářky a dobrodružného seriálu *Sailor of Fortune* (1957–1958, Námořník štěstěny) s Lornem Greenem jako kapitánem nákladní lodi ve Středozezemním moři. Po komerčním úspěchu válečného dramatu *Byl jsem dvojníkem Montgomeryho* byl angažován do Hollywoodu, kde natočil mimo jiné dvojici tarzanovských adaptací. Pracoval na obou stranách Atlantiku a svoji parketu našel na poli akčního filmu, i když se nevyhýbal žádnému žánru. V 70. letech se zařadil k tvůrcům nákladných blockbusterů divácky úspěšnými tituly *Skleněné peklo* a *King Kong*. Velký ohlas měla i jeho hvězdami naplněná detektivka *Smrt na Nilu*. Na place byl Guillermin temperamentním a umíněným tvůrcem s napjatými vztahy k hercům, štábu i producentům. Dvakrát byl uprostřed natáčení vystřídán, u válečného filmu *Bitva o Midway* (1976; r. Jack Smight) a u dobrodružného snímku *Sahara* (1983; r. Andrew V. McLaglen). Jeho první ženou byla herečka Maureen Connellová (1956–1999), s níž měl dvě děti. Dcera Michelle se uplatnila jako castingová režisérka a syn Michael-John tragicky zahynul v jednadvaceti letech při autonehodě, což uspišilo konec Guillerminovy kariéry. – *Filmografie: (režie, není-li uvedeno jinak)* komedie o hercích ve strašidelném domě *Melody in the Dark* (1948, Melodie v temnotě; r. Robert Jordan Hill; sc., spol. prod.), veselohra o čističi oken, najatém k ochraně klenotů před zloději, *High Jinks in Society* (1949, Skopičiny ve vysoké společnosti; r. Robert Jordan Hill; spol. sc., spol. prod.), psychologické drama dvou bratrů, zamilovaných do jedné ženy, *Torment* (1949, Trýzeň; + sc., spol. prod.), drama mladíka, který se nemůže dočkat dědictví po strýci, *Smart Alec* (1951, Chytrák Alec), manželská komedie *Two on the Tiles* (1951, Dva na flámu) s Herbertem Lomem v roli vyděrače, drama obchodníka, který se dozví o záletech své ženy, podle hry Moncktona Hoffea *Four Days* (1951, Čtyři dny), veselohra o anglickém obchodníkovi, zamilovaném do francouzské kabaretní hvězdy, *Song of Paris* (1952, Pařížská písnička), bláznivá komedie *Miss Robin Hood* (1952) s Margaret Rutherfordovou v titulní úloze, drama lékaře, zapleteného do únosu britského vládního úředníka, *Operation Diplomat* (1953, Operace Diplomat; + spol. sc.), dětský snímek *Adventure in the Hopfields* (1954, Dobrodružství na chmelnici), pozoruhodné drama o osudech několika prodavaček velkého obchodního domu *The Crowded Day* (1954, Nabitý den), odehrávající se během jediného předvánočního dne, melodramatický příběh zachráněné ženy, která rozbouří vášně ve španělské rybářské vesnici, *Thunderstorm/Tormenta* (1955, Bouře) s populární mexickou herečkou Lindou Christianovou, kriminální drama ze zdánlivě spořádaného venkova *Town on Trial* (1956, Město před soudem) s Johnem Millsem v roli detektiva, vyšetřujícího vraždu dívky volných mravů, drama z francouzské Riviéry o filmovém producentovi, obviněném z vraždy své milenky, *The Whole Truth* (1958, Celá pravda) se Stewartem Grangerem, drama, inspirované skutečným příběhem z druhé světové války, *I Was Monty's Double* (1958, Byl jsem dvojníkem Montgomeryho) s Johnem Millsem a Cecilem Parkerem v úlohách důstojníků britské rozvědky, kteří najmou druhořadého herce, aby zmátli nepřítele, dobrodružný snímek *Tarzan's Greatest Adventure* (1959, Tarzanovo největší dobrodružství; + spol. sc. – TV) s Gordonem Scottem, drama mužů, kteří mají pro IRA ukrást zlaté pruty za milion liber, *The Day They Robbed the Bank of England* (1959, Den, kdy vyloupili Bank of England), odehrávající se na počátku 20. století, drama obchodníka, snažícího se získat zpět ukradené auto, *Never Let Go* (1960, Nikdy nepovol; + spol. nám.) s Richardem Toddem a Peterem Sellersem v atypické roli sadistického gangstera, komedie podle hry Jeana Anouilha o penzionovaném generálovi, který býval vyhlášeným záletníkem, *Waltz of the Toreadors* (1962, Valčík toreadorů – TV) s Peterem Sellersem, dobrodružný film *Tarzan Goes to India* (1962, Tarzan jede do Indie; + spol. sc.) s Jockem Mahoneym, drama britských vojáků v bývalé africké kolonii zasažené převratem *Guns at Batasi* (1964, Pušky v Batasi) s Richardem Attenboroughem, milostný příběh dospívající dívky a uprchlého trestance, odehrávající se na bretaňském venkově, *Rapture* (1965, Okouzlení) s Patrizií Gozziovou a Deanem Stockwellem, tři snímky s Georgem Peppardem, drama německého letce v první světové válce *The Blue Max* (1966, Modrý Max – TV), příběh newyorského soukromého detektiva P. J. (1967) a kriminální thriller podle románu Stanleyho Ellina *House of Cards* (1968, Dům z karet),

válečné drama, natáčené v Československu, Most u Remagenu (1969, The Bridge at Remagen) s Georgem Segalem a Robertem Vaughnem, western o pátrání po zlatém pokladu v mexické pevnosti El Condor (1970 – TV) s Jimem Brownem a Lee Van Cleefem, katastrofický snímek Skyjacked (1972, Letecký únos) s Charltonem Hestonem, kriminální film o rozbití gangu obchodníků s lidmi Shaft in Africa (1973, Shaft v Africe – V) s Richardem Roundtreem v titulní úloze oblíbeného detektiva, výpravný katastrofický snímek o ničivém požáru výškové budovy The Towering Inferno (1974, Skleněné peklo – TV) s Paulem Newmanem a Stevem McQueenem, remake klasického filmu King Kong (1976, King Kong) s Jeffem Bridgesem a debutující Jessicou Langeovou, adaptace knížky Agathy Christie Smrt na Nilu (1978, Death on the Nile) s Peterem Ustinovem v roli Hercula Poirota, drama ošetřovatele na psychiatrické klinice, který začne ztrácet smysl pro realitu, Mr. Patman (1980) s Jamesem Coburnem v titulní úloze, dobrodružný film z džungle Sheena (1984 – V) s Tanyou Robertsovou v titulní roli tarzanovské hrdinky, nezdařené pokračování King Kong Lives (1986, King Kong žije – V) s Brianem Kerwinem a Lindou Hamiltonovou, western o bývalém armádním stopařovi, pronásledujícím bandu zločinců, Mrtvý nebo živý (TV–1988, The Tracker) s Krisem Kristoffersonem.

-mim-

Faris, Alexander

ALEXANDER FARIS (nar. 11. 6. 1921, Caledon, Tyrone, Severní Irsko), britský skladatel irského původu, známý především jako autor hudebního tématu k populárnímu televiznímu seriálu Upstairs, Downstairs (1971–1975, Nahoře, dole), za které dostal Cenu Ivora Novella, zemřel 28. září 2015 v Londýně. Pracoval sice převážně jako dirigent a aranžér na různých divadelních scénách, ale v 60. letech složil hudební doprovod ke třem pozoruhodným filmům, k adaptaci divadelní hry Brendana Behana z irského vězení The Quare Fellow (1962, Ten jistý; r. Arthur Dreifuss), k dramatu nepolepšitelného lupiče Kdo jezdí na tygru (1965, He Who Rides a Tiger; r. Charles Crichton) a k příběhu neprůbojně učitelky tance mezi dvěma muži Georgy Girl (1966, Dívka Georgy; r. Silvio Narizzano – TV). Byl také autorem knižní biografie Jacquese Offenbacha (1980).

-mim-

Barsacq, Yves

YVES BARSACQ (nar. 17. 6. 1931, Paříž), francouzský herec, syn významného filmového a divadelního výtvarníka Léona Barsacqa (1906–1969), který měl drobné role více než ve stovce filmů a stejně často účinkoval i v televizi, zemřel 4. října 2015 v ligurském pobřežním městě Albenga. Z jeho filmografie jsou známy mimo jiné tituly Nebezpečné známosti (1959, Les liaisons dangereuses; r. Roger Vadim), Všechno zlato světa (1961, Tout l'or du monde; r. René Clair), Angelika, markýza andělů (1964, Angélique, marquise des anges; r. Bernard Borderie), Otec a dcera (1966, Le voyage du père; r. Denys de La Patellière), Slunce rošťáků (1967, Le soleil des voyous; r. Jean Delannoy), Playtime (1967, Playtime; r. Jacques Tati), Paša (1968, Le pacha; r. Georges Lautner), Tetovaný (1968, Le tatoué; r. Denys de La Patellière), Četník se žení (1968, Le gendarme se marie; r. Jean Girault), Velký šéf (1969, Le cerveau; r. Gérard Oury), Roztržitý (1970, Le distrait; r. Pierre Richard), Domovník (1973, Le concierge; r. Jean Girault), Největší událost od chvíle, kdy člověk vstoupil na Měsíc (1973, L'événement le plus important depuis que l'homme a marché sur la Lune; r. Jacques Demy), Love and Death (1975, Lásky a smrt; r. Woody Allen – TV), Hračka (1976, Le jouet; r. Francis Veber), Nebezpečný cestující (1977, Les passagers; r. Serge Leroy), Stepující stonožka (1977, Le milles-pattes fait des claquettes; r. Jean Girault), Wolf at the Door (1986, Vlk ve dveřích; r. Henning Carlsen – TV).

-mim-

Brezner, Larry

LARRY BREZNER (vlastním jménem Lawrence Ira Brezner, nar. 23. 8. 1942, Bronx, New York), americký filmový a televizní producent, zemřel 5. října 2015 v kalifornském městě Duarte na leukemii. Je podepsán mimo jiné pod filmy Throw Momma from the Train (1987, Vyhod' máti z vlaku; r. Danny DeVito – V), Good Morning, Vietnam (1987, Dobré ráno, Vietnam; r. Barry

Levinson – V), The ‘burbs (1989, Lidé z předměstí; r. Joe Dante – TV), Clifford (1991; r. Paul Flaherty – V), Passed Away (1992, Náš milý nebožtík; r. Charlie Peters – TV), Záhadné zmizení (1993, The Vanishing; r. George Sluizer), Krippendorf’s Tribe (1998, Krippendorfov kmen; r. Todd Holland – V), The Last Shot (2003, Poslední výstřel; r. Jeff Nathanson – V), Ride Along (2013, Jízda švárů; r. Tim Story – V) a Poldův švagr (2015, Ride Along 2; r. Tim Story). -mim-

Corcoran, Kevin

KEVIN CORCORAN (vlastním jménem Kevin Anthony Corcoran, nar. 10. 6. 1949, Santa Monica, Kalifornie), populární dětský představitel hraných disneyovek, později asistent režie a televizní producent, zemřel 6. října 2015 v kalifornském Burbanku na rakovinu konečníku. Měl velké úlohy ve filmech Old Yeller (1957, Zrzoun; r. Robert Stevenson – TV), Chundelatý pes (1959, The Shaggy Dog; r. Charles Barton), Toby Tyler (1959, Toby Tyler; r. Charles Barton), Pollyanna (1960; r. David Swift – TV), Swiss Family Robinson (1960, Švýcarský Robinson; r. Ken Annakin – TV). -mim-

Allen, Gene

GENE ALLEN (vlastním jménem Eugene Allen, nar. 17. 6. 1918, Los Angeles), významný americký filmový výtvarník, který dostal Oscara za My Fair Lady (1964, My Fair Lady; r. George Cukor), zemřel 7. října 2015 v kalifornském Newport Beach. Spolupracoval především se svým přítelem Georgem Cukorem, kromě My Fair Lady ještě na snímcích A Star Is Born (1954, Zrodila se hvězda – TV), Bhowani Junction (1956, Přestupní stanice Bhowani – TV), Les Girls (1957, Děvčata – TV), Heller in Pink Tights (1960, Ďáblíci v růžovém trikotu), Let’s Make Love (1960, Pojd’, budeme se milovat – V), The Chapman Report (1962, Chapmanova zpráva; + spol. sc.), ale také na komediálním westernu The Cheyenne Social Club (1970, Cheyennský klub; r. Gene Kelly – TV) a na muzikálu At Long Last Love (1975, Konečně láska; r. Peter Bogdanovich – TV). V letech 1983–1985 byl prezidentem Americké akademie filmového umění a věd (AMPAS). -mim-

Scaglione, Massimo

MASSIMO SCAGLIONE (nar. 19. 9. 1931, Garessio, Piemont), italský divadelní a televizní režisér, historik, publicista a univerzitní pedagog, zemřel 7. října 2015 v Turínu, Piemont. Působil jako režisér a dramaturg oper a činoher na divadelních scénách v Terstu, Turíně, Benátkách nebo Catanii. V televizní tvorbě se často zaměřoval na adaptace literárních a divadelních předloh. Pro kina režíroval pouze dva celovečerní hrané filmy Angeli a sud (1991, Andělé na jihu + spol. sc.), za který byl nominován na Donatelova Davida, a La moglie del sarto (2013, Krejčova žena + spol. sc.). Hrál taktéž ve snímku Quartiere (1987, Čtvrť; r. Silvano Agosti), jenž byl nominován na Zlatého lva na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách. -jš-

Badal, Jean

JEAN BADAL (vlastním jménem János Badal, nar. 7. 3. 1927, Budapešť), přední kameraman, který se po emigraci z rodného Maďarska nejlépe uplatnil ve Francii, zemřel 9. října 2015 v Maďarsku. Z jeho tvorby lze připomenout tituly Láska v kočáře (1955, Hintónjárom szerelem; r. László Ranódy), Student Gábor (1956, Gábor diák; r. László Kalmár), Dvojí sukno (1957, Bakaruhában; r. Imre Fehér), Na císařův rozkaz (1957, A császár parancsára; r. Frigyes Bán), Behold a Pale Horse (1964, Spatřit plavého koně; r. Fred Zinnemann – TV), What’s New, Pussycat? (1965, Co je nového, kočičko?; r. Clive Donner – TV), Playtime (1967, Playtime; r. Jacques Tati), Královská polovačka (1969, La chasse royale; r. François Leterrier), Poslední skok (1969, Le dernier saut; r. Édouard Luntz), Vrahové pořádku (1971, Les assassins de l’ordre; r. Marcel Carné), Verdikt (1974, Verdict; r. André Cayatte), Goodbye, Emmanuelle (1977, Goodbye, Emmanuelle; r. François Leterrier), Láska s otazníkem (1978, L’amour en question; r. André Cayatte), Vosička (1980, Le guépiot; r. Joska Pilissy). -mim-

Rudloff, Tex

TEX RUDLOFF (vlastním jménem Walter Cecil Rudloff, nar. 8. 8. 1926, Coleman, Texas), americký zvukař, nominovaný na Oscara za hudební životopis The Buddy Holly Story (1978, Příběh Buddyho Hollyho; r. Steve Rash), zemřel 10. října 2015 v kalifornském Sherman Oaks. Podílel se například na známých snímcích Zajatec 2. Avenue (1975, The Prisoner of Second Avenue; r. Melvin Frank), Muž v kamiónu (1975, White Line Fever; r. Jonathan Kaplan), Taxi Driver (1976, Taxikář; r. Martin Scorsese – V), Vražda na večeři (1976, Murder by Death; r. Robert Moore), The Outlaw Josey Wales (1976, Psanec Josey Wales; r. Clint Eastwood – V), Příští rok ve stejnou dobu (1978, Same Time, Next Year; r. Robert Mulligan), The Warriors (1979, Válečníci; r. Walter Hill – V), The Wanderers (1979, Tuláci; r. Philip Kaufman – TV), ...a spravedlnost pro všechny (1979, ...And Justice for All; r. Norman Jewison), Modern Romance (1981, Moderní romance; r. Albert Brooks – TV) a Jack the Bear (1993, Jackova ukolébavka; r. Marshall Herskovitz – V). Syn Gregg Rudloff (1955–2019) pokračoval v otcově řemesle a byl trojnásobným držitelem Oscara (Glory, Matrix, Šílený Max: Zběsilá cesta). -mim-

Minkler, Bob

BOB MINKLER (vlastním jménem Robert Alan Minkler, nar. 31. 8. 1937, Glendale, Kalifornie), americký filmový zvukař, který dostal Oscara a Cenu BAFTA za Hvězdné války (1977, Star Wars; r. George Lucas), zemřel 11. října 2015 v Oregonu na selhání dýchacího systému. Z jeho filmografie lze vybrat snímky Vlasy (1979, Hair; r. Miloš Forman), Černý hřebec (1979, The Black Stallion; r. Carroll Ballard), The Fog (1979, Mlha; r. John Carpenter – V), Hraniční čára (1980, Borderline; r. Jerrold Freedman), Pod palbou (1983, Under Fire; r. Roger Spottiswoode), Mask (1985, Maska; r. Peter Bogdanovich – TV), Salvador (1985; r. Oliver Stone – TV), Černý přízrak (1986, The Wraith; r. Mike Marvin), Collision Course (1987, Kolize; r. Lewis Teague – V), Bull Durham (1988; r. Ron Shelton – V). Pocházel z velké zvukařské rodiny, společně s bratrem Lee Minklerem a synovcem Michaellem Minklerem pracovali na filmu Tron (1982; r. Steven Lisberger – TV), který jim vynesl oscarovou nominaci. -mim-

Leslieová, Joan

JOAN LESLIEOVÁ (vlastním jménem Joan Agnes Brodel, nar. 26. 1. 1925, Detroit, Michigan), oblíbená hollywoodská představitelka hodných děvčat, která se prosadila na počátku 40. let po boku Humphreyho Bogarta v melodramatické krimi High Sierra (1941, Vysoko v horách; r. Raoul Walsh – TV) a hrála s Garym Cooperem v životopisu válečného hrdiny Seržant York (1941, Sergeant York; r. Howard Hawks) či s Jamesem Cagneyem v muzikálu Yankee Doodle Dandy (1942; r. Michael Curtiz), zemřela 12. října 2015 v Los Angeles. Byla viděna ještě například ve filmech Rhapsody in Blue (1945, Rhapsody in Blue; r. Irving Rapper), Kdybych žila znovu (1947, Repeat Performance; r. Alfred Werker) a Man in the Saddle (1951, Muž v sedle; r. Andre De Toth – TV). V 50. letech se vzdala filmové kariéry, věnovala se rodině a módnímu návrhářství a občas vystupovala v televizních seriálech. -mim-

Willmannová, Marlene

MARLENE WILLMANNOVÁ (vlastním jménem Marlene Maria Willmann, nar. 22. 2. 1938, Zehdenick, Braniborsko) východoněmecká filmová architektka, která se podílela na koprodukčním snímku Ostrov stříbrných volavek (1976; r. Jaromil Jireš) a dále mimo jiné na snímcích Bílí vlci (1969, Weisse Wölfe; r. Konrad Petzold), Smrtelný omyl (1970, Tödlicher Irrtum; r. Konrad Petzold), Láska v šestnácti (1974, Liebe mit 16; r. Herrmann Zschoche), Morálka banditů (1974, Die Moral der Banditen; r. Erwin Stranka), Pokrevní bratři (1975, Blutsbrüder; r. Werner W. Wallroth), Sabina Wulffová (1978, Sabine Wulff; r. Erwin Stranka), Noční hry (1978, Nachtspiele; r. Werner Bergmann), Dlouhá cesta do školy (1982, Der lange Ritt zur Schule; r. Rolf Losansky), Operace „Houslové pouzdro“ (1985, Unternehmen Geigenkasten; r. Gunter Friedrich), Autoškola (1986, Fahrschule; r. Bernhard Stephan) nebo Princ Zaječí srdce (1987, Hasenherz; r. Gunter Friedrich), zemřela 12. října 2015 v Postupimi, Braniborsko. -tbk-

Rosher Jr., Charles

CHARLES ROSHER, JR. (vlastním jménem Charles Delacey Rosher, nar. 2. 7. 1935, Beverly Hills, Kalifornie), přední americký kameraman, který snímal například Altmanovy filmy 3 Women (1977, Tři ženy – TV) a Svatba (1978, A Wedding), zemřel 14. října 2015 v Beverly Hills na rakovinu plic. Z jeho další tvorby známe také snímky Pretty Maids All in a Row (1971, Hezké holky, jedna jako druhá; r. Roger Vadim – TV), The Late Show (1976, Poslední představení; r. Robert Benton – TV), Semi-Tough (1977, Napůl drsňák; r. Michael Ritchie – TV), The Onion Field (1979, Cibulové pole; r. Harold Becker – TV), Police Academy 6: City Under Siege (1989, Policejní akademie 6: Město v obležení; r. Peter Bonerz – V). Byl synem oblíbeného kameramana Mary Pickfordové a dvojnásobného oscarového laureáta Charlese Roshera (1885–1974) a nevlastním bratrem herečky Joan Marshové (1914–2000). -mim-

Delormeová, Danièle

DANIÈLE DELORMEOVÁ (vlastním jménem Gabrielle Girard, nar. 9. 10. 1926, Levallois-Perret, Hauts-de-Seine), významná francouzská divadelní a filmová herečka, zemřela 17. října 2015 v Paříži. Byla dcerou známého malíře Andrého Girarda (1901–1968) a ve filmu se prosadila titulní úlohou v adaptaci Colettina románu Gigi (1949; r. Jacqueline Audryová). Z jejích více než padesáti filmových úloh lze připomenout tituly Souvenirs perdus (1950, Ztracené vzpomínky; r. Christian-Jaque – TV), Adresát neznámý (1951, Sans laisser d'adresse; r. Jean-Paul Le Chanois), Bídníci (1958, Les misérables; r. Jean-Paul Le Chanois), Nevídáno, neslycháno (1958, Ni vu, ni connu; r. Yves Robert), Cléo od pěti do sedmi (1961, Cléo de 5 à 7; r. Agnès Vardaová), Le voyou (1970, Rošťák; r. Claude Lelouch – TV), Záletník (1976, Un éléphant ça trompe énormément; r. Yves Robert), Nous irons tous au paradis (1977, Záletník 2; r. Yves Robert – V), Barikáda úsvitu (1978, La barricade de Point de Jour; r. René Richon). Jejím prvním manželem byl herec Daniel Gélin (1946–1954), s nímž vytvořila oblíbenou hereckou dvojici; jejich syn Xavier Gélin (1946–1999) byl známým hercem, producentem a režisérem. Podruhé se provdala za herce a režiséra Yvese Roberta (1956–2002), se kterým vytvořila úspěšnou výrobní společnost Les Productions de la Guéville. Jako producentka je podepsána pod některými manželovými veselohrami, mimo jiné Knoflíková válka (1962, La guerre des boutons), Les copains (1965, Kumpáni) a Alexandre le bienheureux (1968, Šťastlivec Alexandr). Se svým vnukem, scenáristou, režisérem a producentem Hugem Gélinem (nar. 1980), se podílela na filmech Comme des frères (2012, Jako bratři; r. Hugo Gélin) a La cage dorée (2013, Zlatá klíčka; r. Ruben Alves – TV), nominovaných na Césara v kategorii prvotin. -mim-

Morandini, Morando

MORANDO MORANDINI (nar. 21. 7. 1924, Milán, Lombardie), italský filmový historik a novinář, zemřel 17. října 2015 v Miláně. Je autorem řady monografií italských a zahraničních filmařů, filmových encyklopedií a slovníků i publikací o dějinách italské kinematografie. V roce 1983 spoluzakládal a dlouhodobě vedl Bellaria Film Festival, zaměřený na nezávislou tvorbu. V roce 2004 založil v Levantu další filmovou akci Laura Film Festival. Hrál ve filmech Prima della rivoluzione (1964, Před revolucí; r. Bernardo Bertolucci) a La donna del traghetto (1986, Žena z trajektu; r. Amedeo Fago) a v psychologickém dramatu z filmového prostředí Remake (1987; r. Ansano Giannarelli) představoval sám sebe. -jš-

Menicucci, Gino

GINO MENICUCCI (nar. 7. 3. 1938, Paříž, Francie), slavný italský fotbalový rozhodčí, zemřel 20. října 2015, Florencie, Toskánsko, Itálie. Na poli italského fotbalu byl nejvíce aktivní v letech 1972–1984. Byl členem Associazione Italiana Arbitri (Asociace italských rozhodčích) v Římě. Jako herec se objevil ve společenské komedii Lucignolo (1999, Lucignolo; r. Massimo Ceccherini). -jš-

Aerssenová, Gloria van

GLORIA VAN AERSSENOVÁ (vlastním jménem Gloria Van Aerssen Grande, nar. 1. 5. 1932, Dos Hermanas, Španělsko), španělská zpěvačka, hudební skladatelka, textařka, hudebnice a filmová herečka, zemřela 22. října 2015 ve městě Cercedilla u Madridu. Hrála například ve filmech *Un, dos, tres, al escondite inglés* (1970, Jeden, dva, tři, do anglického úkrytu; r. José Luis Borau, Iván Zulueta; + hudba, písně) nebo *Patrimonio nacional* (1981, Národní dědictví; r. Luís García Berlanga). Zkomponovala hudbu ke snímku *Climax* (1977, Vyvrcholení; r. Francisco Lara Polop).

-jš-

O'Haraová, Maureen

MAUREEN O'HARAOVÁ (vlastním jménem Maureen FitzSimons, nar. 17. 8. 1920, Ranelagh, Dublin, Irsko – zem. 24. 10. 2015, Boise, Idaho) byla druhá ze šesti dětí spolumatelce oděvní firmy a dámské krejčové, jež byla také dobrou operní zpěvačkou. Od dětství vystupovala v malých rolích na jevišti a ve čtrnácti letech byla přijata do herecké školy známé dublinské scény Abbey Theatre. O dva roky později se stala nejmladší studentkou, která dokončila herecké kurzy londýnské Guildhall School of Music and Drama. Hrála ve dvou filmových muzikálech, než si jí všiml Charles Laughton, který ji doporučil do úlohy osiřelé Mary v adaptaci románu *Daphne du Maurierové Hospoda Jamajka*. S producentem Erichem Pommerem se také postaral o její umělecké jméno a intervenoval, aby dostala roli cikánky Esmeraldy v hollywoodském přepisu Hugova románu *Zvoník u Matky boží*, v němž ztělesnil Quasimoda. O'Haraová se stala oblíbenou představitelkou kostýmních dobrodružných snímků (například *Černá labuť*, *Karibik*, *Námořník Sindibád*, *Bagdad*, *Tripolis*, *Plamen Arábie*), jež jí vynesly přezdívku „Královna Technicoloru“, neboť barevný materiál zdůrazňoval její krásnou tvář s výraznými nazelenalými očima, lemovanou prameny rusých vlasů. Své nejlepší postavy ovšem vytvořila u Johna Forda, zejména hornickou dceru Angharad v oscarové adaptaci románu Richarda Llewellyna *Bylo jednou zelené údolí*, odloučenou manželku velitele kavalerie Kathleen ve westernu *Rio Grande* a kurážnou Mary Kate Danaherovou v pastorální komedii z irského venkova *Tichý muž*. Jednou z jejích nejznámějších kreací je manažerka obchodního domu Doris Walkerová v populární vánoční komedii *Zázrak na 34. ulici*. Ve zralém věku ztělesňovala především manželky, často vzdorné a vždy elegantní. Po sňatku se známým letcem Charlesem F. Blairem (1968–1978) načas herectví zanechala a pomáhala mu provozovat malou leteckou společnost na karibském ostrově St. Croix, kde také vydávala časopis *The Virgin Islander*. K herectví se znovu vrátila řadu let po manželově smrtelné havárii vděčnou postavou ochránářské matky zamilovaného policisty Rose Muldoonové v komedii *Sám a sám*. Potom už účinkovala jenom v televizi. Za své dílo byla vyznamenána čestným členstvím v Britském filmovém institutu (BFI; 1993), Irskou filmovou a televizní akademií (IFTA; 2004) a čestným Oscarem (2014). V roce 2004 vyšly její memoáry *'Tis Herself* (2004, Její výsost), napsané s jejím dlouholetým manažerem Johnem Nicolettim. Své první dva manžele poznala u filmu, britského producenta George H. Browna (1939–1941) a béčkového scenáristu a režiséra Willa Price (1941–1953), s nímž měla dceru. – *Filmografie: (herečka)* *Kicking the Moon Around* (1938, Jen tak si hrát; r. Walter Forde), *My Irish Molly* (1938, Moje Irčanka Molly; r. Alex Bryce), *Jamaica Inn* (1939, Hospoda Jamajka; r. Alfred Hitchcock), *Zvoník u Matky boží* (1939, *The Hunchback of Notre Dame*; r. William Dieterle), *A Bill of Divorcement* (1940, Rozvod; r. John Farrow), *Dance, Girl, Dance* (1940, Tanči, děvče, tanči; r. Dorothy Arznerová), *They Met in Argentina* (1941, Setkali se v Argentině; r. Leslie Goodwins, Jack Hively), *Bylo jednou zelené údolí* (1941, *How Green Was My Valley*; r. John Ford), *To the Shores of Tripoli* (1942, Ke břehům Tripolisu; r. Bruce Humberstone), *Ten Gentlemen from West Point* (1942, Deset mužů z West Pointu; r. Henry Hathaway), *The Black Swan* (1942, Černá labuť; r. Henry King), *Immortal Sergeant* (1942, Nesmrtelný seržant; r. John M. Stahl), *Porobená země* (1943, *This Land Is Mine*; r. Jean Renoir), *The Fallen Sparrow* (1943, Padlý vrabčák; r. Richard Wallace), *Buffalo Bill* (1944; r. William Wellman), *The Spanish Main* (1945, *Karibik*; r. Frank Borzage), *Sentimental Journey* (1946, *Sentimentální cesta*; r. Walter Lang), *Do You Love Me?* (1946, *Miluješ mě?*; r. Gregory

Ratoff), Sinbad the Sailor (1946, Námořník Sindibád; r. Richard Wallace), The Homestretch (1947, Cílová rovinka; r. Bruce Humberstone), Miracle on 34th Street (1947, Zázrak na 34. ulici; r. George Seaton – TV), The Foxes of Harrow (1947, Foxové z Harrow; r. John M. Stahl), Sitting Pretty (1948, Jako v bavlnc; r. Walter Lang), Britannia Mews (1948; r. Jean Negulesco), A Woman's Secret (1949, Tajemství ženy; r. Nicholas Ray), Father Was a Fullback (1949, Otec byl obránce; r. John M. Stahl), Bagdad (1949; r. Charles Lamont), Comanche Territory (1950, Území Komančů; r. George Sherman), Tripoli (1950, Tripolis; r. Will Price), Rio Grande (1950; r. John Ford – TV), Flame of Araby (1951, Plamen Arábie; r. Charles Lamont), At Sword's Point (1952, Na špičce kordu; r. Lewis Allen), Kangaroo (1952, Klokan; r. Lewis Milestone), The Quiet Man (1952, Tichý muž; r. John Ford – TV), Against All Flags (1952, Proti všem; r. George Sherman), The Redhead from Wyoming (1953, Rudovláska z Wyomingu; r. Lee Sholem), War Arrow (1953, Válečný šíp; r. George Sherman), Malaga (1954; r. Richard Sale), The Long Gray Line (1954, Dlouhá šedá řada; r. John Ford), The Magnificent Matador (1955, Úžasný matador; r. Budd Boetticher), Lady Godiva (1955; r. Arthur Lubin), Lisbon (1956, Lisabon; r. R. Milland), Everything but the Truth (1956, Všechno, jen ne pravdu; r. Jerry Hopper), The Wings of Eagles (1957, Křídla orlů; r. John Ford), Our Man in Havana (1959, Náš člověk v Havaně; r. Carol Reed), Mrs. Miniver (TV–1960, Paní Miniverová; r. Marc Daniels), The Scarlet Pimpernel (TV–1960, Červený Bedrník; r. Marc Daniels), The Deadly Companions (1961, Kumpáni smrti; r. Sam Peckinpah – V), The Parent Trap (1961, Past na rodiče; r. David Swift – TV), Mr. Hobbs Takes a Vacation (1962, Pan Hobbs na dovolené; r. Henry Koster), Spencer's Mountain (1963, Spencerova hora; r. Delmer Daves), McLintock! (1963; r. Andrew V. McLaglen – TV), A Cry of Angels (TV–1963, Pláč andělů; r. George Schaefer), The Battle of the Villa Fiorita (1965, Bitva o vilu Fiorita; r. Delmer Daves), The Rare Breed (1966, Vzácné plemeno; r. Andrew V. McLaglen – TV), How Do I Love Thee (1970, Jak moc tě miluji?; r. Michael Gordon), Big Jake (1971, Velký Jake; r. George Sherman – TV), The Red Pony (TV–1973, Ryzáček; r. Robert Totten – TV), Only the Lonely (1991, Sám a sám; r. Chris Columbus – V), The Christmas Box (TV–1995, Vánoční skříňka; r. Marcus Cole – TV), Cab to Canada (TV–1998, Taxík do Kanady; r. Christopher Leitch – TV), The Last Dance (TV–2000, Poslední tanec; r. Kevin Dowling – TV).

-mim-

Centenero, Ramón

RAMÓN CENTENERO (nar. 9. 11. 1927, Archena, Murcia), španělský filmový a televizní herec, zemřel 26. října 2015 v Archeně. Objevil se například ve filmech Esa mujer (1969, Ta žena; r. Mario Camus), Varietés (1971, Varieté; r. Juan Antonio Bardem), Disco rojo (1973, Červený disk; r. Rafael Romero Marchent), La leyenda del alcalde de Zalamea (1973, Legenda o zalamejském rychtáři; r. Mario Camus), Yo fui el rey (1975, Já jsem byl král; r. Rafael Romero Marchent) nebo Un día con Sergio (1977, Jeden den se Sergiem; r. Rafael Romero Marchent).

-jš-

Dollová, Birgit

BIRGIT DOLLOVÁ (nar. 9. 3. 1958, Vídeň), významná rakouská herečka, která hned za svou první roli nešťastně zamilované Marianny v adaptaci hry Ödöna von Horvátha Povídky z Vídeňského lesa (1979, Geschichten aus dem Wiener Wald; r. Maximilian Schell) dostala Bavorskou filmovou cenu a hereckou cenu (ex aequo) na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech, zemřela 26. října 2015 ve Vídni po mozkové mrtvici. Z její filmografie ještě lze připomenout tituly Charlotte (1981; r. Frans Weisz), Umlčené svědectví (1986, News – Bericht über eine Reise in...; r. Rainer Erler), Der siebente Kontinent (1989, Sedmý kontinent; r. Michael Haneke – TV), Es ist nicht leicht ein Gott zu sein (1989, Je těžké být Bohem; r. Peter Fleischmann), Die Entführung (TV–1999, Sám proti zlu; r. Peter Patzak – TV). Byla také oceňovanou divadelní herečkou a na jevišti působila i jako režisérka.

-mim-

Houstonová, Penelope

PENELOPE HOUSTONOVÁ (nar. 9. 9. 1927, South Kensington, Londýn), významná anglická filmová kritička a dlouholetá redaktorka renomovaného měsíčníku Sight & Sound (1956–1990), zemřela 26. října 2015 v Londýně. Publikovala také několik knih, mimo jiné studii poválečné kinematografie The Contemporary Cinema (1963, Současný film) a historii restaurování a uchování filmového materiálu Keepers of the Frame (1994, Strážci filmových políček). -mim-

French, Philip

PHILIP FRENCH (vlastním jménem Philip Neville French, nar. 28. 8. 1933, Liverpool), přední anglický filmový kritik, který víc než půlstoletí psal do londýnského nedělníku The Observer a přispíval i do dalších periodik, zemřel 27. října 2015 na infarkt. Byl autorem několika knih, mimo jiné The Movie Moguls: An Informal History of Hollywood Tycoons (1969, Filmoví mogulové: Neoficiální dějiny hollywoodských magnátů) a Westerns: Aspects of a Movie Genre (1973, Westerny: Aspekty filmového žánru). Za svou práci byl poctěn čestným členstvím v Britském filmovém institutu (BFI; 2013) a Řádem britského impéria (OBE; 2013). Syn Sean French (nar. 1959) píše se svojí manželkou Nicci Gerrardovou (nar. 1958) úspěšné psychologické a kriminální romány, jež vycházejí i v českých překladech pod jejich společným pseudonymem Nicci French. -mim-

Drakeová, Betsy

BETSY DRAKEOVÁ (vlastním jménem Betsy Gordon Drake, nar. 11. 9. 1923, Neuilly-sur-Seine, Hauts-de-Seine), americká filmová herečka a prostřední z pěti manželek Caryho Granta (1949–1962), s nímž hrála v komediích Every Girl Should Be Married (1948, Každá dívka by měla být vdaná; r. Don Hartman) a Room for One More (1951, Místo ještě pro jednoho; r. Norman Taurog), zemřela 27. října 2015 v Londýně. Jejím nejznámější rolí je snoubenka titulního hrdiny Jenny Wellsová v satíře z hollywoodského prostředí Will Success Spoil Rock Hunter? (1957, Zkazí úspěch Rocka Huntera?; r. Frank Tashlin), v České republice byla viděna jen v jejím posledním filmu Clarence, the Cross-Eyed Lion (1965, Šilhavý lev Clarence; r. Andrew Marton – V). -mim-

Zapletal, Alexander

ALEXANDER ZAPLETAL (nar. 18. 10. 1934, Ostrava – zem. 28. 10. 2015, Hamburk) nedokončil katedru dramaturgie a divadelní vědy pražské DAMU. Po pobytu v Polsku (1957–1959) pracoval v oddělení dětského vysílání Československé televize (1959–1968). Byl tvůrce večerníčků Pohádky tety Boženy (1966), Hup a Hop (1968), O vodníku Česílkovi (1968) a několika krátkých animovaných televizních filmů (Cirkus, Jonáš a velryba Lízinka, Zvířátka a Petrovští, Strašidýlko nebo Fotopovídání). Od září 1968 pracoval v Západním Německu jako samostatný producent, autor a režisér animovaných filmů či seriálu Plonsters (Formeláci). Podílel se také na trikové části Polákova koprodukčního televizního seriálu Luzie der Schrecken der Strasse (1980) a jeho filmových sestřihů Lucie, postrach ulice (1983; r. Jindřich Polák), ...a zase ta Lucie! (1983; r. Jindřich Polák). Působil jako pedagog na školách v Berlíně, v Hamburku a asistoval na manželčiných kulinářských seminářích. Jeho dvojčetem je muzikolog, hudební dramaturg a historik Petar Zapletal. -jl-

Herbert, Charles

CHARLES HERBERT (vlastním jménem Charles Herbert Saperstein, nar. 23. 12. 1948, Culver City, Los Angeles), někdejší americký dětský herec, který kromě desítek televizních seriálů účinkoval ve filmech Gunfight at the O. K. Corral (1957, Přestřelka u O. K. Corralu; r. John Sturges – TV), The Fly (1958, Moucha; r. Kurt Neumann – TV), Houseboat (1958, Hausbót; r. Melville Shavelson – TV) či Please Don't Eat the Daisies (1960, Prosím, nejezte sedmikrásky; r. Charles Walters – V), podlehl 31. října 2015 v nevadském Las Vegas infarktu. -mim-

Palmer, Gregg

GREGG PALMER (vlastním jménem Palmer Lee, nar. 25. 1. 1927, San Francisco, Kalifornie), americký filmový a televizní herec norského původu, který vystupoval ve vedlejších rolích žánrových snímků, zejména westernů, zemřel 31. října 2015 v kalifornském Encinu. Z jeho obsáhlé filmografie byly viděny mimo jiné tituly *Magnificent Obsession* (1954, *Nádherná posedlost*; r. Douglas Sirk – TV), *The Creature Walks Among Us* (1956, *Netvor přichází*; r. John Sherwood – V), *Revolt at Fort Laramie* (1957, *Věznice ve Fort Laramie*; r. Lesley Selander – TV), *The Comancheros* (1961, *Comancheros*; r. Michael Curtiz – TV), *40 Pounds of Trouble* (1962, *Trampoty s Penny*; r. Norman Jewison – TV), *The Quick Gun* (1964, *Rychlý pistolník*; r. Sidney Salkow – TV), *Shenandoah* (1965; r. Andrew V. McLaglen – TV), *The Rare Breed* (1966, *Vzácné plemeno*; r. Andrew V. McLaglen – TV), *Billion Dollar Brain* (1967, *Mozek za miliardu dolarů*; r. Ken Russell – TV), *The Undefeated* (1969, *Neporažení*; r. Andrew V. McLaglen – TV), *Chisum* (1970, *John Chisum*; r. Andrew V. McLaglen – TV), *The McKenzie Break* (1970, *Zlom*; r. Lamont Johnson – V), *Big Jake* (1971, *Velký Jake*; r. George Sherman – TV), *The Shootist* (1976, *Střelec*; r. Don Siegel – V).

-mim-

Teuscher, Hans

HANS TEUSCHER (nar. 10. 4. 1937, Drážďany, Sasko), německý herec, pocházející ze staré herecké rodiny, zemřel 31. října 2015 v Berlíně na rakovinu. Patřil ke známým východoněmeckým hercům a kromě divadla, filmu a televize (hrál mimo jiné ve více než třiceti seriálech) věnoval též dabingu a rozhlasu. Objevil se například ve filmech *Zmatky lásky* (1959, *Verwirrung der Liebe*; r. Slatan Dudow), *Profesor Mamlock* (1961, *Professor Mamlock*; r. Konrad Wolf), *Čas čápů* (1971, *Zeit der Störche*; r. Siegfried Kühn), *Beethoven* (1976, *Beethoven – Tage aus einem Leben*; r. Horst Seeman) nebo *Muž s medvědí kůží* (1985, *Der Bärenhäuter*; r. Walter Beck).

-tbk-

Fonseca e Costa, José

JOSÉ FONSECA E COSTA (vlastním jménem José Manuel Carvalheiro da Fonseca e Costa, nar. 27. 6. 1933, Caala, Angola), portugalský režisér, scenárista a herec, zemřel 1. listopadu 2015 v Lisabonu. Z jeho dlouhé hrané tvorby lze uvést tituly *O recado* (1972, *Vzkaz*; + sc., střih), *Os demónios de Alcácer Quibir* (1977, *Démoni Ksar el-Kebiru* + spol. sc., střih), *Kilas, o mau da fita* (1980, *Kilas, zlo z obrazu*; + spol. sc.), *Sem sombra de pecado* (1983, *Bez stínu hříchu*; + spol. sc.), *Balada da praia dos cães* (1987, *Balada o psí pláži*; + spol. sc.) nebo *A mulher do próximo* (1988, *Příští žena*; + spol. sc., střih).

-jš-

Thompson, Fred Dalton

FRED DALTON THOMPSON (nar. 19. 8. 1942, Sheffield, Alabama), americký právník a politik, který se k herectví dostal náhodou a před kamerou projevils přirozené nadání, zemřel 1. listopadu 2015 v Nashville ve státě Tennessee na rakovinu. Hrál v řadě televizních seriálů a téměř ve třiceti filmech, mimo jiné *Bez východiska* (1987, *No Way Out*; r. Roger Donaldson), *Fat Man and Little Boy* (1989, *Tlustoch a Chlapeček*; r. Roland Joffé – TV), *Hon na ponorku* (1990, *The Hunt for Red October*; r. John McTiernan), *Days of Thunder* (1990, *Bouřlivé dny*; r. Tony Scott – V), *Smrtnosná past 2* (1990, *Die Hard 2*; r. Renny Harlin), *Causa Wardových* (1990, *Class Action*; r. Michael Apted), *Curly Sue* (1991, *Curly Sue*; r. John Hughes), *Mys hrůzy* (1991, *Cape Fear*; r. Martin Scorsese), *Thunderheart* (1992, *Bouřlivé srdce*; r. Michael Apted – V), *Včera narození* (1993, *Born Yesterday*; r. Luis Mandoki), *S nasazením života* (1993, *In the Line of Fire*; r. Wolfgang Petersen), *Trable prcka Binka* (1994, *Baby's Day Out*; r. Patrick Read Johnson) či *Sinister* (2012, *Sinister*; r. Scott Derrickson).

-mim-

Lalović, Petar

PETAR LALOVIĆ (nar. 8. 7. 1932, Subotica, Vojvodina, Jugoslávie), srbský kameraman a dokumentarista, který snímal přes dvě stě dokumentárních filmů a některé z nich i režíroval, zemřel 2. listopadu 2015 v Bělehradu. Jako kameraman snímal i hrané filmy a televizní

seriály. Z jeho tvorby byl v České republice viděn pouze přírodopisný snímek Zanikající svět (1987, Svet koji nestaje; sc., režie, kam.). -tbk-

Welland, Colin

COLIN WELLAND (vlastním jménem Colin Edward Williams, nar. 4. 7. 1934, Liverpool), britský filmový a televizní herec, který se vypracoval na úspěšného scenáristu, zemřel 2. listopadu 2015 v Londýně na Alzheimerovu chorobu. Ve filmu zdařile debutoval postavou sympatického učitele Farthinga v Loachově oceněném snímku Kes, za niž dostal Cenu BAFTA. Hrál ještě například ve filmech Straw Dogs (1971, Strašáci; r. Sam Peckinpah – TV), Inspektor Sweeney (1976, Sweeney!; r. David Wickes) nebo The Secret Life of Ian Fleming (TV–1990, Ten, kdo stvořil špióna; r. Ferdinand Fairfax – V), ale od poloviny 70. let se víc věnoval scenáristické práci. Za původní předlohu k historickému sportovnímu dramatu Chariots of Fire (1981, Ohnivé vozy; r. Hugh Hudson – TV) dostal Oscara a Cenu londýnských filmových kritiků. Jako scenárista se také podílel na filmech Yanks (1979, Amíci; r. John Schlesinger – TV), Dvakrát za život (1985, Twice in a Lifetime; r. Bud Yorkin), A Dry White Season (1989, Bílé období sucha; r. Euzhan Palcyová – TV) a War of the Buttons (1994, Knoflíková válka; r. John Roberts – V). -mim-

Mathisonová, Melissa

MELISSA MATHISONOVÁ (vlastním jménem Melissa Marie Mathison, nar. 3. 6. 1950, Los Angeles – zem. 4. 11. 2015, Los Angeles, na rakovinu) byla dcerou novináře a vyrůstala v hollywoodském uměleckém prostředí. Přerušila studia politických věd na Kalifornské univerzitě v Berkeley a přijala místo asistentky rodinného přítele Francise Forda Coppoly. Na jeho popud začala psát scénáře, zaměřené většinou na děti a mládež. Největší úspěch jí přinesla práce pro Stevena Spielberga, podle jehož námětu napsala klasický snímek E.T. – Mimozemšťan (mimo jiné Ceny WGA a Saturn, Cena LAFA pro tvůrce nové generace, nominace na Oscara, na Zlatý glóbus a na Cenu BAFTA). Dlouhodobě se zajímala o buddhismus a problematiku Tibetu. Výsledkem byl scénář o dětství a dospívání tibetského duchovního vůdce Kundun – život Dalajlámy. Mathisonová měla za manžela herce Harrisona Forda (1983–2004), s nímž vychovala dvě děti. – *Filmografie: (scénář či podíl na něm, není-li uvedeno jinak)* příběh o přátelství chlapce a koně podle románu Waltera Farleyho Černý hřebec (1979, The Black Stallion; r. Carroll Ballard), rodinný snímek o pevném poutu, jež vznikne mezi malým chlapcem a zapomenutým návštěvníkem z vesmíru, E.T. – Mimozemšťan (1982, E.T. The Extra-Terrestrial; r. Steven Spielberg; + spol. prod.), příběh mladého amatérského kouzelníka zneužívaného dospělými The Escape Artist (1982, Mistr úniků; r. Caleb Deschanel), epizoda Kick the Can (Kopat do plechovky; r. Steven Spielberg) z filmu Twilight Zone – The Movie (1983, Zóna soumraku – TV), dvoudílná minisérie podle bestselleru Evana S. Connella o generálu Custerovi Son of the Morning Star (TV–1990, Syn Jitřní hvězdy; r. Mike Robe – TV), přepis populární dětské knížky Lynne Reid Banksové o malém chlapci a jeho ožvlých figurkách The Indian in the Cupboard (1995, Kouzelný klíč; r. Frank Oz – V), biografické drama Kundun – život Dalajlámy (1997, Kundun; r. Martin Scorsese; + spol. prod.), adaptace pohádkové knížky Roalda Dahla The BFG (2016, Obr Dobr; r. Steven Spielberg). -mim-

Cambriaová, Adele

ADELE CAMBRIAOVÁ (nar. 12. 7. 1931, Reggio di Calabria, Kalábrie), italská spisovatelka a novinářka, která hrála ve filmech Accattone (1961, Accattone; r. Pier Paolo Pasolini), Teoréma (1968, Teorema; r. Pier Paolo Pasolini) a Teresa la ladra (1973, Tereza zlodějka; r. Carlo Di Palma – TV) a účinkovala také v anketovém dok. filmu Comizi d'amore (1964, Hovory o lásce; r. Pier Paolo Pasolini – V), zemřela 5. listopadu 2015 v Římě. Byla dlouholetou důvěrnou přítelkyní a spolupracovnicí Piera Paola Pasoliniho. Její román Doppio Didone (Dvojí Didone) byl zfilmován pod názvem Didone non è morta (1987, Didone není mrtvá; r.

Lina Mangiacapreová; + spol. sc.). Za svou literární a dramatickou tvorbu obdržela v Itálii několik prestižních ocenění.

-jš-

Espinosa, José Ángel Ferrusquilla

JOSÉ ÁNGEL ESPINOSA FERRUSQUILLA (vlastním jménem José Ángel Espinoza Aragón, nar. 2. 10. 1919, Choix, Sinaloa), mexický filmový a televizní herec, zpěvák, hudební skladatel, textař a hudebník, zemřel 6. listopadu 2015 v Mazatlánu, Sinaloa, na mrtvici. Hrál v mexických westernech, dobrodružných filmech, komediích a hudebních snímcích, ale také v psychologických dramatech a literárních adaptacích. Uplatnil se též v hollywoodských a západoevropských produkcích. – *Filmografie: (neúplná, herec, není-li uvedeno jinak)* The Littlest Outlaw (1955, Nejmenší psanec; r. Roberto Gavaldón), Comanche (1955, Komančové; r. George Sherman – TV), Bandido (1956, Bandita; r. Richard Fleischer – TV), Hadrář (1963, El hombre de papel; r. Ismael Rodríguez), Viva Maria! (1965, Viva Maria; r. Louis Malle – TV), La bataille de San Sebastian (1968, Zbraně pro San Sebastian; r. Henri Verneuil – TV), Two Mules for Sister Sara (1969, Dva mezci pro slečnu Sáru; r. Don Siegel – TV), Chisum (1970; r. Andrew V. McLaglen – TV), Rio Lobo (1970; r. Howard Hawks – TV), The Bridge in the Jungle (1971, Most v džungli; r. Pancho Kohner – TV), Big Jake (1971, Velký Jake; r. George Sherman – TV), Something Big (1971, Něco velkého; r. Andrew V. McLaglen), La duda (1972, Pochybnost; r. Rafael Gil), Veselý rozvod (1976, El alegre divorciado; r. Pedro Lazaga), Guantánamera (1995; r. Tomás Gutiérrez Alea, Juan Carlos Tabío), Miel para Oshún (2001, Med pro bohyni Oshún; r. Humberto Solás).

-jš-

Hansen, Gunnar

GUNNAR HANSEN (nar. 4. 3. 1947, Reykjavík), americký herec původem z Islandu, který se proslavil svou první rolí znetvořeného kanibala Leatherface v klasickém hororu The Texas Chain Saw Massacre (1974, Texaský masakr motorovou pilou; r. Tobe Hooper – V), zemřel 7. listopadu 2015 v Northeast Harbor ve státě Maine na rakovinu slinivky. Objevoval se většinou v obdobných snímcích jako Hollywood Chainsaw Hookers (1988, Hollywoodské rajdy s motorovými pilami; r. Fred Olen Ray), Mosquito (1994, Moskyt; r. Gary Jones) nebo Chainsaw Sally (2004, Motorová Sally; r. JimmyO), ale hrál také kapitána velrybářské lodi v krvavém islandském thrilleru Rejkjavík (2009, Reykjavik Whale Watching Massacre; r. Júlíus Kemp).

-mim-

Ešpaj, Andrej

ANDREJ EŠPAJ (vlastním jménem Andrej Jakovlevič Ešpaj, nar. 15. 5. 1925, Kozmoděmjansk, dnes Marijská republika, Ruská federace), ruský skladatel, syn ruského skladatele a hudebního pedagoga Jakova Andrejeviče Ešpaje (1890–1963) a otec scenáristy, režiséra a producenta Andreje Andrejeviče Ešpaje (nar. 1956), zemřel 8. listopadu 2015 v Moskvě. Složil mimo jiné hudbu k filmům Noční patrola (1958, Nočnyj patrol; r. Vladimir Suchobokov), Tajná skrýše (1958, Stranicy bylogo; r. Vladimir Kočetov, Jevgenij Taškov), Stíny za tebou (1959, Ispravlennomu verit; r. Viktor Žilin), Zítřka bude pozdě (1959, Žažda; r. Jevgenij Taškov), Kariéra Dimy Gorina (1961, Karjera Dimy Gorina; r. Frunze Dovlatjan, Lev Mirskij), Setkání po letech (1961, Vodil pojezda mašinist; r. Viktor Žilin), Pokořitelé nebe (1963, Im pokorjajetsja něbo; r. Taťjana Lioznovová), A jaké je moře? (1965, Kakoje ono, more?; r. Eduard Bočarov), Ženy zůstaly samy (1968, Babje carstvo; r. Alexej Saltykov), Kremelský orloj (1970, Kremlevskije kuranty; r. Viktor Georgijev), Vítězný závod (1970, Direktor; r. Alexej Saltykov), Sibiřanka (1972, Sibirjačka; r. Alexej Saltykov), Není návratu (1973, Vozvrata nět; r. Alexej Saltykov), Krčma na Pjatnické ulici (1977, Traktir na Pjatnickoj; r. Alexandr Fajncimmer), Jemeljan Pugačov (1978, Jemeljan Pugačov; r. Alexej Saltykov), Můžeme se vzít (1982, Davaj, poženimsja; r. Alexandr Jefremov), Příprava k bitvě (1982, Predislovije k bitve; r. Nikolaj Stambula) nebo Záře nad Sibiří (1983, Formula sveta; r. Alexandr Svetlov).

-tbk-

Groenová, Dora van der

DORA van der GROENOVÁ (nar. 10. 3. 1927, Antverpy), význačná vlámská herečka, dvojnásobná držitelka výroční belgické ceny Josepha Plateaua za filmy *Minder dood dan de anderen* (1992, Méně mrtví než ostatní; r. Frans Buyens) a *Pauline & Paulette* (2001, Pauline a Paulette; r. Lieven Debrauwer – TV), zemřela 8. listopadu 2015 v Geelu v provincii Antverpy na Alzheimerovu chorobu. Hrála především na jevišti, kde působila i jako režisérka, a v televizi, ale účinkovala také v řadě pozoruhodných belgických, nizozemských či francouzských filmů, mimo jiné *Monsieur Hawarden* (1968; r. Harry Kümel), *Malpertuis* (1971; r. Harry Kümel), *Dakota* (1974; r. Wim Verstappen), *Havinck* (1987; r. Frans Weisz), *Kámen mudrců* (1988, *L'oeuvre au noir*; r. André Delvaux), *Antonia* (1995, *Antonia*; r. Marleen Gorrisová), *Villa des roses* (2001; r. Frank Van Passel – TV). -mim-

Donev, Petar

PETAR DONEV (vlastním jménem Petar Ivanov Donev, nar. 11. 7. 1926, Brenica, Bulharsko), bulharský režisér, scenárista a dokumentarista, z jehož tvorby byl viděn snímek ze sportovního prostředí *Nezapomenutelný den* (1975, *Nezabravimijat den*; + spol. sc.) a kriminální komedii *Bonne chance, inspektore!* (1983, *Bon šanc, inspektore!*), zemřel 13. listopadu 2015 v Sofii. Bývá psán též jako Peter Donev nebo Petr Donev. -tbk-

Mitchell, Warren

WARREN MITCHELL (vlastním jménem Warren Misell, nar. 14. 1. 1926, Stoke Newington, Londýn), oblíbený britský herec židovského původu, známý především postavou bigotního nesnášenlivce Alfa Garnetta ze sitcomu *Till Death Us Do Part* (1965–1975), zemřel 14. listopadu 2015 v Londýně. V kinematografii se kromě stejnojmenného filmu *Dokud nás smrt nerozdělí* (1968, *Till Death Us Do Part*; r. Norman Cohen) objevil v řadě dalších titulů, mimo jiné *Barnacle Bill* (1957, *Loď dobré pohody*; r. Charles Frend – TV), *Na každého jednou dojde* (1960, *Two Way Stretch*; r. Robert Day), *The Roman Spring of Mrs. Stone* (1961, *Římské jaro paní Stoneové*; r. José Quintero – V), *Pomoc!* (1965, *Help!*; r. Richard Lester), *Jabberwocky* (1977, *Žvahlav*; r. Terry Gilliam – TV), *Zázračný lékař* (1986, *Foreign Body*; r. Ronald Neame). Za svou jevištní práci dostal dvakrát Olivierovu cenu, za titulní úlohu v *Millerově Smrti obchodního cestujícího* (1979) a za vedlejší roli starožitníka Solomona v dalším *Millerově* dramatu *Cena* (2004). -mim-

Dollová, Dora

DORA DOLLOVÁ (vlastním jménem Dorothea Hermina Feinberg, nar. 19. 5. 1922, Berlín), francouzská herečka rusko-německého původu, zemřela 15. listopadu 2015 v Nîmes, Gard. Z jejích více než dvou set filmových a televizních rolí lze připomenout snímky *Quai des Orfèvres* (1947, *Nábřeží zlatníků*; r. Henri-Georges Clouzot – TV), *Manon* (1949; r. Henri-Georges Clouzot), *Touchez pas au grisbi* (1953, *Nesahejte na prachy*; r. Jacques Becker – TV), *French cancan* (1954, *Francouzský kankán*; r. Jean Renoir – TV), *Nana* (1955; r. Christian-Jaque), *Elena et les hommes* (1956, *Elena a muži*; r. Jean Renoir – TV), *Hlavní třída* (1956, *Calle Mayor*; r. Juan Antonio Bardem), *The Young Lions* (1958, *Mladí lvi*; r. Edward Dmytryk – TV), *Tulák Archimedes* (1959, *Archimède le clochard*; r. Gilles Grangier), *125 rue Montmartre* (1959, *Ulice Montmartre č. 125*; r. Gilles Grangier – TV), *Melodie podzemí* (1963, *Mélodie en sous-sol*; r. Henri Verneuil), *Nenapravitelný* (1975, *L'incorrigible*; r. Philippe de Broca), *Comme un boomerang* (1976, *Jako boomerang*; r. José Giovanni – TV), *Julie* (1977, *Julia*; r. Fred Zinnemann), *Hlavička* (1979, *Coup de tête*; r. Jean-Jacques Annaud), *La nuit de Varennes* (1982, *Noc ve Varennes*; r. Ettore Scola – V), *Pas d'amour sans amour* (1993, *Lásky bez lásky*; r. Evelyne Dressová – TV), *Meilleur espoir féminin* (2000, *Největší ženská naděje*; r. Gérard Jugnot – TV), *Je vous trouve très beau* (2005, *Ó, jak jsi krásný!*; r. Isabelle Mergaultová – V), *Comme t'y es belle!* (2006, *Hej, kočko!*; r. Lisa Azuelosová – TV), *Jacquou le croquant* (2007, *Zkáza zámku Herm*; r. Laurent Boutonnat – V). Hrála také v desítkách

divadelních her, především na pařížských jevištích. Jejím prvním manželem byl herec Raymond Pellegrin (1949–1955).

-mim-

Jaffrey, Saeed

SAEED JAFFREY (nar. 8. 1. 1929, Malerkotla, Paňdžáb), populární britský herec indického původu, zemřel 15. listopadu 2015 v Londýně na krvácení do mozku. Po úspěšné kariéře na divadle hrál od 60. let téměř ve dvou stovkách filmových a televizních titulů indické, britské i americké provenience. Za vedlejší postavu pákistánského podnikatele v sociálním dramatu *My Beautiful Laundrette* (TV–1985, *Moje krásná prádelnička*; r. Stephen Frears – TV) byl nominován na Cenu BAFTA. Z jeho díla ještě lze připomenout filmy *The Guru* (1968; r. James Ivory), *Jezdci* (1971, *The Horsemen*; r. John Frankenheimer), *The Wilby Conspiracy* (1974, *Spiknutí*; r. Ralph Nelson – TV), *The Man Who Would Be King* (1975, *Muž, který chtěl být králem*; r. John Huston – V), *The Chess Players* (1977, *Hráči šachu*; r. Satyajit Ray), *Hullabaloo over Georgie and Bonnie's Pictures* (1978, *Povyk kvůli obrazům Georgieho a Bonnie*; r. James Ivory), *Sphinx* (1980, *Sfinga*; r. Franklin J. Schaffner – TV), *Gándhí* (1982, *Gandhi*; r. Richard Attenborough), *Vzdálené vrcholky hor* (TV–1983, *The Far Pavilions*; r. Peter Duffell), *The Razor's Edge* (1984, *Na ostří nože*; r. John Byrum – TV), *Cesta do Indie* (1984, *A Passage to India*; r. David Lean), *The Deceivers* (1988, *Podvodníci*; r. Nicholas Meyer – TV), *Mandí* (1983, *Tržiště*; r. Shyam Benegal), *After Midnight* (1990, *Po půlnoci*; r. Shani S. Grewal), *Masala* (1992; r. Srinivas Krishna), *Being Considered* (2000, *Amatér*; r. Jonathan Newman – V), *Snapshots* (2002, *Momentky*; r. Rudolf van den Berg – V).

-mim-

Machiavelliová, Nicoletta

NICOLETTA MACHIAVELLIOVÁ (vlastním jménem Nicoletta Rangoni Machiavelli, nar. 1. 8. 1944, Stuffione, Emilia-Romagna – zem. 15. 11. 2015, Seattle, stát Washington) pocházela ze starobylé italské rodiny a jejím předkem byl také renesanční filozof, spisovatel a politik Niccolò Macchiavelli (měla však americkou matku). Studovala malířství na Akademii výtvarného umění ve Florencii. Díky náhodě ji chtěl producent De Laurentiis obsadit do role Evy v biblickém velkofilmu *La bibbia* (1966, *Bible* – V), ale John Huston prosadil blondýnku Ullu Bergrydovou. De Laurentiis s ní však uzavřel sedmiletou smlouvu a ona pak hrála ve spaghetti westernech a v dalších žánrových snímcích. V 60. letech se uplatnila i v evropských produkcích a získala statut mezinárodní filmové divy. Nicméně v první polovině 80. let ukončila hereckou kariéru a v Seattlu se věnovala tlumočnictví a průvodcovství a přednášela italštinu na tamní Washingtonově univerzitě. – *Filmografie*: (herečka) epizoda *L'autostrada del sole* (r. Carlo Lizzani) z povídkového filmu *Thrilling* (1965), *Otázka cti* (1966, *Una questione d'onore*; r. Luigi Zampa), *Un fiume di dollari* (1966, *Balík dolarů*; r. Carlo Lizzani – TV), *Navajo Joe* (1966; r. Sergio Corbucci – TV), epizoda *Il marito di Roberta* (Robertin manžel; r. Luigi Filippo D'Amico) z povídkového filmu *I nostri mariti* (1966, *Naši manželé*), *Se tutte le donne del mondo...* (1966, *I kdyby všechny ženy světa...*; r. Dino Maiuri), *Matchless* (1967; r. Alberto Lattuada – TV), *Faccia a faccia* (1967, *Tváří v tvář*; r. Sergio Sollima), *Le docie signore* (1967, *Zákusky, pane*; r. Luigi Zampa), *Odia il prossimo tuo!* (1968, *Nenávid' bližního tvého!*; r. Ferdinando Baldi – TV), *Temptation* (1968, *Pokoušení*; r. Leonardo Benvenuti), *Un minuto per pregare, un istante per morire* (1968, *Město psanců*; r. Franco Giraldi – TV), *Giarrettiera Colt* (1968, *Podvazek Kolt*; r. Gian Rocco), *Candy* (1968; r. Christian Marquand), *Una lunga fila di croci* (1969, *Dlouhá řada křížů*; r. Sergio Garrone), *Scarabea – wieviel Erde braucht der Mensch?* (1969, *Scarabea – kolik země člověk potřebuje?*; r. Hans-Jürgen Syberberg), *Those Daring Young Men in Their Jaunty Jalopies* (1969, *Na řvoucích strojích do Monte Carla*; r. Ken Annakin – TV), *Femmine insaziabili* (1969, *Nenasytné ženy*; r. Alberto De Martino), *La cattura* (1969, *Dopadení*; r. Paolo Cavara), *La coppia* (1969, *Dvojice*; r. Enzo Siciliano), *Le castagne sono buone* (1970, *Kaštany jsou dobré*; r. Pietro Germi), *Necropolis* (1970; r. Franco Brocani), *Policeman* (1971, *Policajt*; r. Sergio Rossi), *L'amante dell'Orsa Maggiore* (1971, *Milenec Velkého vozu*; r. Valentino Orsini), *Muž s transplantovaným mozkiem* (1972, *L'homme au cerveau greffé*; r. Jacques Doniol-Valcroze), *Lungo il fiume e*

sull'acqua (TV–1972, Podél řeky a na vodě; r. Alberto Negrin), seriál Merkwürdige Lebensgeschichte des Friedrich Freiherrn von der Trenck (TV–1972, Podivuhodný životní příběh Friedricha von der Trencka; r. Fritz Umgelter), Mordi e fuggi (1972, Kousni a uteč; r. Dino Risi), Tony Arzenta (1973; r. Duccio Tessari – TV), Storie scellerate (1973, Hanebné historky; r. Sergio Citti), Les seins de glace (1974, Ledová řadra; r. Georges Lautner – V), L'important c'est d'aimer (1975, Důležité je milovat; r. Andrzej Zulawski), Le malin plaisir (1975, Zlomyslné potěšení; r. Bernard Toublanc-Michel), Svatý rok (1976, L'année sainte; r. Jean Girault), Il trucido e lo sbirro (1976, Vrah a polda; r. Umberto Lenzi – V), Al di là del bene e del male (1977, Mimo dobro a zlo; r. Liliana Cavaniová), L'autunno del generale (TV–1982, Generálův podzim; r. Mario Procopio), La fuite en avant (1983, Útěk dopředu; r. Christian Zerbib).

-jš-

Orfeiová, Moira

MOIRA ORFEOVÁ (vlastním jménem Miranda Orfei, nar. 21. 12. 1931, Codroipo, Udine, Furlansko-Julské Benátsko), italská filmová herečka a cirkusová akrobatka, zemřela 15. listopadu 2015 v lombardské Brescii. Pocházela z cirkusového prostředí a sama patřila k nejznámějším osobnostem italského cirkusu 20. století. Hrála zejména ve výpravných, mytologických a kostýmních velkofilmech, dobrodružných snímcích a komediích. Mohla být viděna například ve filmech Casanova 70 (1965, Casanova '70; r. Mario Monicelli), Dámy a pánové (1966, Signore & signori; r. Pietro Germi), Ty, já a tvůj manžel (1968, Straziarmi, ma di baci saziarmi; r. Dino Risi), Vůně ženy (1974, Profumo di donna; r. Dino Risi). Objevila se také v historických komediích Il monaco di Monza (1963, Mnich z Monzy; r. Sergio Corbucci) a Arrivano i bersaglieri (1980, Přicházejí bersaliéři; r. Luigi Magni).

-jš-

Gazzolo, Nando

NANDO GAZZOLO (vlastním jménem Ferdinando Gazzolo, nar. 16. 10. 1928, Savona, Ligurie), italský herec a dabér, zemřel 16. listopadu 2015 v Nepi, Lazio. Hrál především v televizi či v historických, výpravných, kostýmních, dobrodružných filmech a ve spaghetti westernech jako například Costantino il Grande (1961, Konstantin Veliký; r. Lionello De Felice – V), I pirati della Malesia (1964, Dobrodružství v Malajsii; r. Umberto Lenzi – TV) a Un fiume di dollari (1966, Záplava dolarů; r. Carlo Lizzani – TV). Objevil se také v filmu Maddalena (1971, Magdaléna; r. Jerzy Kawalerowicz). Byl synem herce Laura Gazzola (1900–1970) a otcem herce Mattea Gazzola (nar. 1962).

-jš-

Bosch, Juan

JUAN BOSCH (vlastním jménem Juan Bosch Palau, nar. 31. 5. 1925, Valls, Katalánsko), režisér a scenárista španělský, z jehož žánrové tvorby byl viděn detektivní thriller Milión vrahových očí (1974, Los mil ojos de asesino; + spol. sc.), zemřel 17. listopadu 2015 v Barceloně. Režíroval zejména filmy rozmanitých populárních žánrů. Od první poloviny 70. let působil často v Itálii. U některých filmů je uveden pod anglickým pseudonymem John Wood.

-jš-

Valmy, André

ANDRÉ VALMY (vlastním jménem Antoine Dugenet, nar. 8. 10. 1919, Paříž), francouzský herec, jehož nejznámější rolí je kapitán Le Guellec v dramatu o lidské solidaritě Kdyby všichni chlapi světa (1956, Si tous les gars du monde...; r. Christian-Jaque), zemřel 18. listopadu 2015 v Nice, Alpes-Maritimes. Původně divadelní herec vytvořil ve své padesátileté kariéře řadu vedlejších úloh, zejména policistů, ve filmech i v televizi. Účinkoval mimo jiné ve snímcích Na rohu vás čeká dobrodružství (1944, L'aventure est au coin de la rue; r. Jacques Daniel-Norman), Une si jolie petite plage (1948, Taková hezká malá pláž; r. Yves Allégret – TV), Manon (1949; r. Henri-Georges Clouzot), Nous sommes tous des assassins (1952, Všichni jsme vrahové; r. André Cayatte), Pan Taxi (1952, Monsieur Taxi; r. André Hunebelle), Počestná děvka (1952, La p... respectueuse; r. Marcel Pagliero, Charles Brabant), Před potopou (1954, Avant le déluge; r. André Cayatte), La Madelon (1955; r. Jean Boyer), Maigret

tend un piège (1958, Maigret klade past; r. Jean Delannoy – TV), Zločin v expresu (1965, Compartiment tueurs; r. Costa-Gavras). -mim-

Biró, Miklós

MIKLÓS BIRÓ (nar. 9. 4. 1933, Budapešť), maďarský kameraman, jenž pracoval zejména pro televizi a z jehož tvorby byly viděny například tituly Čardášová princezna (Csárdáskirálynő; r. Miklós Szinetár), Pokušení (1977, Kísértés; r. Károly Esztergályos), Pevnost (1979, Az erőd; r. Miklós Szinetár) nebo Milenci na odpoledne (1984, Szeretők; r. András Kovács), zemřel 19. listopadu 2015 v Budapešti. -tbk-

Michell, Keith

KEITH MICHELL (vlastním jménem Keith Joseph Michell, nar. 1. 12. 1926, Adelaide, Austrálie), britský herec australského původu, jenž se proslavil zejména postavou anglického panovníka v minisérii The Six Wives of Henry VIII (TV–1970, Šest žen Jindřicha VIII.; r. John Glenister, Naomi Caponová – TV) a ve snímku Henry VIII and His Six Wives (1972, Jindřich VIII. a jeho šest žen; r. Waris Hussein – TV), zemřel 20. listopadu 2015 v Londýně. Z jeho filmografie lze ještě uvést The Gypsy and the Gentleman (1958, Cikánka a gentleman; r. Joseph Losey), The Hellfire Club (1960, Ďábelský klub; r. Monty Berman, Robert S. Baker – TV), All Night Long (1961, Po celou noc; r. Basil Dearden), Mnoho opatrnosti pro nic (1968, Prudence and the Pill; r. Fielder Cook), House of Cards (1968, Dům z karet; r. John Guillermin), Julius Caesar (TV–1979; r. Herbert Wise – TV), My Brother Tom (TV–1986, Můj bratr Tom; r. Pino Amenta – TV), Captain James Cook (TV–1988, Kapitán James Cook; r. Lawrence Gordon Clark – TV), The Deceivers (1988, Podvodníci; r. Nicholas Meyer – TV). -mim-

Robles, Germán

GERMÁN ROBLES (vlastním jménem Germán Horacio Robles, nar. 20. 3. 1929, Gijón, Asturie, Španělsko), mexický herec španělského původu, zemřel 21. listopadu 2015 v Ciudad de México. Vystupoval zejména ve filmech populárních žánrů. Z jeho filmografie lze uvést populární westerny Herencia maldita (1963, Proklaté dědictví; r. Juan José Ortega), El río de las ánimas (1964, Řeka duchů; r. Juan José Ortega), Los murciélagos (1965, Netopýři; r. Juan José Ortega), El zurdo (1966, Levák; r. Arturo Martínez) nebo The Phantom Gunslinger (1970, Fantom pistolník; r. Albert Zugsmith). První z jeho tří manželek byla herečka Judy Ponteová (1926–2004). -jš-

Del Puyová, María

MARÍA DEL PUYOVÁ (vlastním jménem María del Puy Alonso Gonzálezová, nar. 1941, Pamplona, Navarra), španělská divadelní, filmová a televizní herečka, dabérka, televizní uvaďečka a moderátorka, rozhlasová recitátorka a moderátorka, zemřela 25. listopadu 2015 v Madridu na infarkt. Hrála například ve filmech Un ángel pasó por Brooklyn (1957, Anděl odešel do Brooklynu; r. Ladislao Vajda), Yo la vi primero (1974, Já ji viděl první; r. Fernando Fernán Gómez), epizoda La noche de la garduña (Noc kuny; r. Pilar Miróová) z televizního seriálu Curro Jiménez (TV–1976, uveden v televizi), Pecado mortal (1977, Smrtelný hřích; r. Miguel Ángel Díez) nebo El gran Serafín (1987, Velký anděl; r. José María Ulloque). -jš-

Williams, Elmo

ELMO WILLIAMS (vlastním jménem James Elmo Williams, nar. 30. 4. 1913, Lone Wolf, Oklahoma – zem. 25. 11. 2015, Brookings, Oregon) vyrůstal na farmě v Novém Mexiku a po předčasné smrti rodičů se v Oklahomě během Velké hospodářské krize staral o čtyři sourozence. Po maturitě odešel do Los Angeles, kde se seznámil s hollywoodským střihačem Merrillem Whitem. Stal se jeho asistentem a v polovině 30. let s ním odjel do Anglie. Jako partner v jeho střihačské společnosti se podílel na řadě britských filmů s Annou Neagleovou (mimo jiné Královna se baví, Zpěvák z ulice, Královna Viktorie, Šedesát slavných let). V roce 1940 se vrátil do Hollywoodu a dostal práci střihače u společnosti RKO. Po přepadení Pearl

Harboru narukoval jako střihač, producent a režisér instruktážních snímků. Působil mimo jiné v jednotce Franka Capry a spolupracoval s Theodorem Geislem (Dr. Seuss). Po válce se vrátil k RKO, kde se podílel na oscarovém dokumentu o příčinách japonské vojenské expanze *Návod k usmrcení* a na několika noirových filmech. Za klasický western, odehrávající se v reálném čase, V pravé poledne dostal Oscara a za verneovskou adaptaci 20 000 mil pod mořem byl na tuto cenu nominován. Pak se uplatnil především u nezávislých produkcí a také v televizi, kde se mimo jiné podílel na seriálech Hopalong Cassidy a Bozo the Clown. Ve spolupráci s manželkou natočil dokument *Kovboj*, nominovaný na Oscara. Jako režisér je také podepsán pod několika nízkorozpočtovými žánrovými snímky a pod dvěma epizodami televizního seriálu *Tales of the Vikings* (1959–1960, Příběhy Vikingů; + spol. prod.). Několik let strávil u 20th Century Fox prací na válečném velkofilmu o spojeneckém vyloďení v Normandii *Nejdelší den*, nejen jako jeden z producentů, ale také jako koordinátor bojových scén. Rovněž se anonymně podílel na konečném sestřihu jiného stěžejního filmu studia *Kleopatra*. Jeho kariéra u 20th Century Fox vyvrcholila jmenováním do funkce šéfa produkce (1971–1974). Potom působil jako nezávislý producent a od roku 1983 žil s rodinou na oregonském pobřeží. Za své dílo byl vyznamenán *Cechem amerických filmových střihačů* (ACE; 1989). Napsal vzpomínkovou knihu *Elmo Williams: A Hollywood Memoir* (2006) a divadelní komedii o důsledcích stárnutí *Rohová kapsa* (2010). S manželkou Lorraine Cunninghamovou (1940–2004) vychoval tři adoptivní děti. Jejich dcera Stacy Williamsová působila v 80. a 90. letech jako producentka. – *Filmografie: (střih či spolupráce na něm, není-li uvedeno jinak)* *Nurse Edith Cavell* (1939, Sestra Cavellová; r. Herbert Wilcox), *Irene* (1940; r. Herbert Wilcox), *No, No, Nanette* (1940; r. Herbert Wilcox), *Sunny* (1941; r. Herbert Wilcox), *Forever and a Day* (1943, Na věčné časy; r. René Clair, Edmund Goulding, Cedric Hardwicke, Frank Lloyd, Victor Saville, Robert Stevenson, Herbert Wilcox), *Nocturne* (1946, Nokturno; r. Edwin L. Marin), *They Won't Believe Me* (1947, Nebudou mi věřit; r. Irving Pichel), *Dick Tracy Meets Gruesome* (1947, Dick Tracy a Gruesome; r. John Rawlins), střm. dok. *Design for Death* (1947, Návod k usmrcení; r. Richard Fleischer), *The Miracle of the Bells* (1948, Zázrak zvonů; r. Irving Pichel), *Bodyguard* (1948, Osobní strážce; r. Richard Fleischer), *Follow Me Quietly* (1949, Tiše mě následuj; r. Richard Fleischer), *V pravé poledne* (1952, High Noon; r. Fred Zinnemann), *Hellgate* (1952, Věznice Hellgate; r. Charles Marquis Warren), *20000 Leagues Under the Sea* (1954, 20 000 mil pod mořem; r. Richard Fleischer – TV), *Hell Canyon Outlaws* (1957, Psanci z Pekelného kaňonu; r. Paul Landres), *The Vikings* (1958, Vikingové; r. Richard Fleischer; + druhá režie – TV), *The Big Gamble* (1960, Vysoká hra; r. Richard Fleischer; druhá režie); *(režie, není-li uvedeno jinak)* western *The Tall Texan* (1953, Vysoký Texasan; + střih) s Lloydem Bridgesem, dok. o historii honáckého řemesla *The Cowboy* (1953, Kovboj; + kam., střih, spol. prod.), vězeňské drama *Women Without Men* (1955, Ženy bez mužů; + střih), natočené v Anglii, western *Apache Warrior* (1957, Apačský válečník), dobrodružný příběh z jižních moří *Hell Ship Mutiny* (1957, Vzpouza na pekelné lodi; spol. r. Lee Sholem; + střih) s Jonem Hallem; *(produkce, výkonná produkce či podíl na nich)* *The Longest Day* (1962, Nejdelší den; r. Ken Annakin, Andrew Marton, Bernhard Wicki; + druhá režie – TV), *The Blue Max* (1966, Modrý Max; r. John Guillermin – TV), *Tora, Tora, Tora!!!* (1970, Tora! Tora! Tora!; r. Richard Fleischer), *Sidewinder 1* (1977; r. Earl Bellamy), *Caravans* (1978, Karavany; r. James Fargo), *Soggy Bottom, U.S.A.* (1981; r. Ted Flicker), *Man, Woman and Child* (1983, Muž, žena a dítě; r. Dick Richards – TV), *Ernest Goes to Camp* (1987, Ernest na táboře; r. John Cherry – TV). -mim-

Carnelutti, Francesco

FRANCESCO CARNELUTTI (nar. 8. 4. 1936, Benátky, Benátsko), italský herec a dabér, zemřel 26. listopadu 2015 v Římě. Jeho dcera Valentina Carneluttiová (nar. 1973) byla taktéž herečkou. Z filmografie lze připomenout tituly *La monaca di Monza* (1969, Jeptiška z Monzy; r. Eriprando Visconti), *La pacifista* (1970, Pacifistka; r. Miklós Jancsó), *Sbohem a amen* (1977, Goodbye & amen; r. Damiano Damiani), *Aféra Concorde* (1979, Concorde affaire '79; r. Ruggero Deodato), *O Megalexandros* (1980, Alexandr Veliký; r. Theodoros Angelopoulos),

Priest of Love (1981, Kněz lásky; r. Christopher Miles – TV), The Scarlet and the Black (TV–1983, Šarlatový a černý; r. Jerry London – V), The Winds of War (TV–1983, Vichry války; r. Dan Curtis – TV), Sonntag (TV–1985, Neděle; r. Stanislav Barabáš), L'inchiesta (1986, Vyšetřování; r. Damiano Damiani – TV), Il caso Moro (1986, Aféra Moro; r. Giuseppe Ferrara – V), The Belly of an Architect (1987, Architektovo břicho; r. Peter Greenaway), La primavera di Michelangelo/A Season of Giants (TV–1991, Michelangelo: Čas gigantů; r. Jerry London – TV), The Bible: Abraham (TV–1994, Biblické příběhy: Abrahám; r. Joseph Sargent – TV), I giudici: Vittime eccellenti (TV–1997, Falcone; r. Ricky Tognazzi – V), The Order (2003, Pojídači hříchů; r. Brian Helgeland – V), Il papa buono (TV–2003, Dobrý papež; r. Ricky Tognazzi – TV), Šifra mistra Leonarda (2006, The Da Vinci Code; r. Ron Howard), Il nascondiglio (2007, Úkryt; r. Pupi Avati), Silk (2007, Hedvábná cesta; r. François Girard – TV). -jš-

De Filippo, Luca

LUCA DE FILIPPO (nar. 3. 6. 1948, Řím), italský divadelní herec a režisér, zemřel 27. listopadu 2015 v Římě. Byl synem režiséra a dramatika Eduarda De Filippa, který ho již od jeho dětských let obsazoval na scéně a později v televizních adaptacích vlastních divadelních her. Za svou divadelní činnost obdržel v Itálii řadu prestižních ocenění. V roce 2004 mu italský prezident udělil Řád velkodůstojníka za zásluhy o Italskou republiku. Mohl být viděn například ve filmech Il ricatto (TV–1988, Vydírání; r. Tonino Valerii, Ruggero Deodato, Vittorio De Sisti – TV), Sabato, domenica e lunedì (TV–1990, Sobota, neděle, pondělí; r. Lina Wertmüllerová – TV) a Příběh mého syna (2012, Venuto al mondo; r. Sergio Castellitto). -jš-

Ornässová, Barbro Hiort af

BARBRO HIORT af ORNÄSOVÁ (nar. 28. 8. 1921, Göteborg), uznávaná švédská herečka, která byla za roli ošetřovatelky Brity oceněna na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes spolu s představitelkami nastávajících matek (Eva Dahlbecková, Ingrid Thulinová, Bibi Anderssonová) v Bergmanově dramatu Než se rozední (1958, Nära livet), zemřela 27. listopadu 2015 ve Stockholmu. Jako herečka působila na předních stockholmských jevištích, především na scéně Královského dramatického divadla. Často účinkovala v televizních inscenacích divadelních předloh, ale ve filmu se objevovala sporadicky. Měla menší úlohy v dalších Bergmanových dílech För att inte tala om alla dessa kvinnor (1964, A co všechny ty ženy – V), Hanba (1968, Skammen), En passion (1969, Náruživost – V), Beröringen/The Touch (1971, Dotek – TV) a Scény z manželského života (1973, Scener ur ett äktenskap), byla viděna ve filmech Slečna ze Scuderi (1955, Das Fräulein von Scuderi; r. Eugen York) a Den ofrivillige golfaren (1991, Milujeme golf; r. Lasse Åberg – TV). -mim-

Bondy, Luc

LUC BONDY (nar. 17. 7. 1948, Curych), uznávaný švýcarský divadelní a operní režisér, který se věnoval i filmu, podlehl 28. listopadu 2015 v Curychu zápalu plic. Z jeho tvorby je známé psychologické drama Olověná doba (1981, Die bleierne Zeit; r. Margarethe von Trottaová; herec), adaptace hry Arthura Schnitzlera Das weite Land (1987, Neznámá krajina; spol. sc., režie – TV), drama podle knihy Witolda Gombrowicze Pornografia (2003, Pornografie; r. Jan Jakub Kolski; spol. sc. – TV) a drama manželských rozepří Ne fais pa ça! (2004, Nedělej to!; spol. sc., režie – TV). Patřil k významným osobnostem evropského divadelního světa a od roku 2012 až do smrti byl ředitelem pařížského divadla Odéon. Jeho děd Fritz Bondy (1888–1980) pocházel z Prahy, kde mimo jiné působil jako režisér v Novém německém divadle, a jeho otec François Bondy (1915–2003) byl známým novinářem. -mim-

Lordová, Marjorie

MARJORIE LORDOVÁ (vlastním jménem Marjorie Wollenberg, nar. 26. 7. 1918, San Francisco, Kalifornie), americká hvězda béčkových snímků jako The Strange Mrs. Crane (1948, Podivná paní Craneová; r. Sam Newfield) či The Lost Volcano (1950, Ztracená sopka; r. Ford Beebe) a později populární partnerka Dannyho Thomase v jeho televizních sitcomech,

zemřela 28. listopadu 2015 v kalifornském Beverly Hills. Hrála také například po boku Jamese Cagneyho v novinářském dramatu *Johnny Come Lately* (1943, Úspěšný nováček; r. William K. Howard), v povídkovém snímku *Srdce pod maskou* (1943, *Flesh and Fantasy*; r. Julien Duvivier) a s Bobem Hopem ve veselohře *Boy, Did I Get a Wrong Number!* (1966, Špatné číslo; r. George Marshall – TV). -mim-

Baroja, Pío Caro

PÍO CARO BAROJA (nar. 5. 4. 1928, Madrid), španělský filmový a televizní dokumentarista, režisér a scenárista, zemřel 30. listopadu 2015, Málaga, Španělsko. Vedle řady krátkometrážních dokumentů režíroval například v roce 1972 několik epizod z dlouhého a divácky velmi populárního televizního seriálu *Cuentos y leyendas* (TV–1968–1976, Pohádky a legendy + spol. sc.). V České republice mohl od něho být viděn televizní seriál *El mayorazgo de Labraz* (1983, Labrazský příběh + spol. sc. – TV). -jš-

Shagan, Steve

STEVE SHAGAN (vlastním jménem Stephen H. Shagan, nar. 25. 10. 1927, New York), americký spisovatel, scenárista a producent, který měl oscarové nominace za dramata *Save the Tiger* (1972, Zachraňte tygra; r. John G. Avildsen; + spol. prod. – V) a *Voyage of the Damned* (1976, Pouť zatracených; r. Stuart Rosenberg – TV), zemřel 30. listopadu 2015 v Los Angeles. Napsal osm populárních románů a podílel se ještě například na scénářích snímků *Hustle* (1975, Podivná spravedlnost; r. Robert Aldrich; + nám. – TV), *The Formula* (1980, Záhadný vzorec; r. John G. Avildsen; + nám., prod. – TV), *The Sicilian* (1987, Sicilián; r. Michael Cimino – TV) a *Prvotní strach* (1996, *Primal Fear*; r. Gregory Hoblit). -mim-

Denis, Jacques

JACQUES DENIS (nar. 12. 5. 1943, Fás, Maroko), francouzský herec, který se nejlépe uplatnil v dílech Alaina Tannera a Bertranda Taverniera, zemřel 2. prosince 2015 ve městě Saint-Quentin, Aisne. Kromě účinkování na divadle a v televizi měl na svém kontě zhruba třicet filmů, mimo jiné *La salamandre* (1971, Salamandr; r. Alain Tanner), *L'horloger de Saint-Paul* (1973, Hodinář od sv. Pavla; r. Bertrand Tavernier – TV), *Un nuage entre les dents* (1974, Mrak v zubech; r. Marco Pico – TV), *Le milieu du monde* (1974, Střed světa; r. Alain Tanner), *Jonas qui aura 25 ans dans l'an 2000* (1976, Jonas, kterému bude 25 let v roce 2000; r. Alain Tanner), *La question* (1977, Výslech; r. Laurent Heynemann – TV), *Dites-lui que je l'aime* (1977, Řekněte jí, že ji miluji; r. Claude Miller), *Vzhůru do boje!* (1981, *Allons z'enfants*; r. Yves Boisset), *Notre histoire* (1984, Náš příběh; r. Bertrand Blier – TV), *La petite apocalypse* (1993, Malá apokalypsa; r. Costa-Gavras – TV), *La cavale des fous* (1993, Úprk bláznů; r. Marco Pico – TV), *Ce jour-là* (2003, Toho dne; r. Raoul Ruiz – TV). -mim-

Ferzetti, Gabriele

GABRIELE FERZETTI (vlastním jménem Pasquale Ferzetti, nar. 17. 3. 1925, Řím – zem. 2. 12. 2015, Řím) studoval herectví u Silvia D'Amica v Národní akademii dramatického umění v Římě a od počátku 50. let hrál v římském Národním divadle. Ve filmu začínal v první polovině 40. let. Již koncem 50. let vystupoval v zahraničních snímcích a během následujícího desetiletí získal status mezinárodní filmové hvězdy. Hrál v angažovaných snímcích levicově zaměřených režisérů, v psychologických dramatech, v adaptacích literárních děl i v žánrových filmech. Souběžně byl činný na divadle a pracoval často také pro televizi. Z jeho filmových rolí lze připomenout především playboye Sandra v Antonioniho *Dobrodružství*, invalidního magnáta Mortona v Leoneho westernu *Tenkrát na Západě* nebo zloducha Draca v bondovce *V tajné službě Jejího Veličenstva*. Získal dvakrát Stříbrnou stuhu italského Národního syndikátu filmových novinářů za roli ve *Venkovance* (1953) a za vedlejší roli v titulu *Každému, co mu patří* (1967) a v roce 1990 obdržel Cenu Flaiano za celoživotní dílo. Jeho dcera Anna Ferzettiová je rovněž herečkou. – *Filmografie*: (herec, není-li uvedeno jinak) *Via delle Cinque Lune* (1942, Ulice U Pěti měsíců; r. Luigi Chiarini), *Benghází* (1942, Bengasi; r. Augusto

Genina), La contessa Castiglione (1942, Hraběnka Castiglioneová; r. Flavio Calzavara), Felicità perduta (1946, Ztracené štěstí; r. Filippo Walter Ratti), I miserabili (1947, Ubožáci; r. Riccardo Freda), Caccia all'uomo (1948, Hon na člověka; r. Riccardo Freda), Vertigine d'amore (1948, Závrať lásky; r. Luigi Capuano), Fabiola (1949; r. Alessandro Blasetti), Guglielmo Tell (1949, Vilém Tell; r. Giorgio Pàstina), Vespro siciliano (1949, Sicilské nešpory; r. Giorgio Pàstina), Rondini in volo (1949, Vlaštovky v letu; r. Luigi Capuano), Barriera a settentrione (1950, Bariéra na severu; r. Luis Trenker), Benvenuto, reverendo! (1950, Vítejte, reverende!; r. Aldo Fabrizi), Sigillo rosso (1950, Rudá pečeť; r. Flavio Calzavara), Lo zappatore (1950, Zákopník; r. Rate Furlan), Gli amanti di Ravello (1951, Milenci z Ravella; r. Francesco De Robertis), Core 'ngrato (1951, Nevděčné srdce; r. Guido Brignone), I falsari (1951, Padělatelé; r. Franco Rossi), Il Cristo proibito (1951, Zapovězený Kristus; r. Curzio Malaparte – TV), první epizoda z povídkového filmu Tre storie proibite (1952, Tři zakázané příběhy; r. Augusto Genina), Inganno (1952, Podvod; r. Guido Brignone), La provinciale (1953, Venkovanka; r. Mario Soldati), Puccini (1953; r. Carmine Gallone), Il sole negli occhi (1953, Slunce v očích; r. Antonio Pietrangeli), Casa Ricordi (1954, Hudební vydavatelství Ricordi; r. Carmine Gallone), epizoda Gli ultimi dieci minuti (Posledních deset minut) z povídkového filmu Cento anni d'amore (1954, Sto let lásky; r. Lionello De Felice), Vergine moderna (1954, Moderní panna; r. Marcello Pagliero), Vestire gli ignudi (1954, Nahé odívati; r. Marcello Pagliero), Camilla (1954; r. Luciano Emmer), Adriana Lecouvreur (1955, Adriana Lecouvreurová; r. Guido Salvini), Le amiche (1955, Přítelkyně; r. Michelangelo Antonioni), Le avventure di Giacomo Casanova (1955, Dobrodružství Giacoma Casanovy; r. Stefano Vanzina), Un po' di cielo (1955, Trochu nebe; r. Giorgio Moser), Difendo il mio amore (1956, Bráním svou lásku; r. Giulio Macchi), Donatella (1956; r. Mario Monicelli), Il prezzo della gloria (1956, Cena slávy; r. Antonio Musu), Parola di ladro (1957, Slovo zloděje; r. Gianni Puccini, Nanni Loy), Vzpomínka na Itálii (1957, Souvenir d'Italie; r. Antonio Pietrangeli), Nata di marzo (1958, Narozena v březnu; r. Antonio Pietrangeli), Ballerina e Buon Dio (1958, Baletka a dobrý Bůh; r. Antonio Leonviola), Racconti d'estate (1958, Letní povídky; r. Gianni Franciolini), Annibale (1959, Hanibal; r. Carlo Ludovico Bragaglia, Edgar G. Ulmer), Tant d'amour perdu (1959, Tolik lásky ztraceno; r. Léo Joannon), Le secret du chevalier d'Eon (1959, Tajemství rytíře d'Eon; r. Jacqueline Audryová), Tutti innamorati (1959, Všichni zamilovaní; r. Giuseppe Orlandini), Dobrodružství (1960, L'avventura; r. Michelangelo Antonioni), Il carro armato dell' 8 settembre (1960, Tank z 8. září; r. Gianni Puccini), Femmine di lusso (1960, Luxusní ženy; r. Giorgio Bianchi), Labbra rosse (1960, Rudé rty; r. Giuseppe Bennati), Svědek, který nepromluvil (1960, La lunga notte del '43; r. Florestano Vancini), Congo vivo (1962, Živé Kongo; r. Giuseppe Bennati), epizoda Le masque (Maska) z povídkového filmu Le crime ne paie pas (1962, Zločin se nevyplácí; r. Gérard Oury), I dongiovanni della Costa Azzurra (1962, Donjuanové z Azurového pobřeží; r. Vittorio Sala), Jessica (1962; r. Jean Negulesco), La monaca di Monza (1962, Jeptiška z Monzy; r. Carmine Gallone), Rencontres (1962, Setkání; r. Philippe Agostini), La croix des vivants (1962, Kříž živých; r. Ivan Govar), Venere imperiale (1962, Císařská Venuše; r. Jean Delannoy – TV), Finché dura la tempesta/Beta Som (1963, Dokud trvá bouře; r. Bruno Vailati, Charles Frend), Nejkratší den (1963, Il giorno più corto; r. Sergio Corbucci), Un tentativo sentimentale (1963, Citový pokus; r. Pasquale Festa Campanile, Massimo Franciosa), La calda vita (1964, Hořký život; r. Florestano Vancini), Desideri d'estate (1964, Letní touhy; r. Silvio Amadio), Mort, où est ta victoire? (1964, Smrti, kde je tvé vítězství?; r. Hervé Bromberger), Crucero de verano (1964, Letní plavba; r. Luís Lucía), Trois chambres à Manhattan (1965, Tři pokoje na Manhattanu; r. Marcel Carné), Par un beau matin d'été (1965, Jednoho krásného letního rána; r. Jacques Deray), Lo scippo (1965, Krádež; r. Nando Cicero), L'arcidiavolo (1966, Arcidábel; r. Ettore Scola), La bibbia (1966, Bible; r. John Huston – V), Luce a gas (TV–1966, Plynové světlo; r. Alessandro Brissoni), A ciascuno il suo (1967, Každému, co mu patří; r. Elio Petri – TV), Meglio vedova (1967, Lépe být vdovou; r. Duccio Tessari), Grazie, zia (1967, Díky, tetičko; r. Salvatore Samperi – TV), Un diablo bajo la almohada (1967, Čert nikdy nespí; r. José María Forqué – TV), Dossier Mata Hari (TV–1967, Složka Mata Hari; r. Mario Landi), Tenkrát na Západě

(1968, *C'era una volta il West*; r. Sergio Leone), *Escalation/L'integrato sessuale* (1968, *Eskalace*; r. Roberto Faenza), *L'età del malessere* (1968, *Věk nevolnosti*; r. Giuliano Biagetti), *I protagonisti* (1968, *Hrdinové*; r. Marcello Fondato – TV), *Roma come Chicago* (1968, *Řím jako Chicago*; r. Alberto De Martino), *Un bellissimo novembre* (1968, *Nádherný listopad*; r. Mauro Bolognini – TV), *Gli intoccabili* (1968, *Nedotknutelní*; r. Giuliano Montaldo), *L'amica* (1969, *Přítelkyně*; r. Alberto Lattuada), *On Her Majesty's Secret Service* (1969, *V tajné službě Jejího Veličenstva*; r. Peter R. Hunt – V), *Nocturno 29* (1969; r. Pere Portabella), epizoda *Amori senza amore* (*Lásky bez lásky*) z povídkového filmu *Il mondo di Pirandello* (TV–1969, *Pirandellův svět*; r. Luigi Filippo D'Amico), *Psiche, amore mio* (TV–1969, *Psyché, má láska*; r. Giacomo Colli), *Doznání* (1970, *L'aveu*; r. Costa-Gavras), *De la part des copains/Cold Sweat* (1970, *Studený pot*; r. Terence Young – V), *Un anquilla da trecento milioni* (1971, *Úhoř za tři sta miliónů*; r. Salvatore Samperi), *Tři miliardy bez výtahu* (1972, *Trois milliards sans ascenseur*; r. Roger Pigaut), *Un uomo dalla pelle dura* (1972, *Muž s hroší kůží*; r. Franco Prosperi), *Alta tensión* (1972, *Vysoké napětí*; r. Julio Buchs), *Mendiants et orgueilleux* (1972, *Žebráci a nadutci*; r. Jacques Poitrenaud), *Skalpel v rukou bílé mafie* (1973, *Bisturi, la mafia bianca*; r. Luigi Zampa), *Gli ultimi dieci giorni di Hitler* (1973, *Hitlerových posledních deset dní*; r. Ennio De Concini), *Cannabis* (1973, *Konopí*; r. Pierre Koralnik), *Divorce His, Divorce Hers* (TV–1973, *Jeho rozvod, její rozvod*; r. Waris Hussein), *Appassionata* (1974, *Vášnivá*; r. Gianluigi Calderone), *Corruzione al palazzo di giustizia* (1974, *Korupce v justičním paláci*; r. Marcello Aliprandi – TV), *Fatevi vivi: la polizia non interverrà* (1974, *Ozvěte se, policie nezasáhne*; r. Giovanni Fago), *Il portiere di notte* (1974, *Noční vrátný*; r. Liliana Cavaniová), *Processo per direttissima* (1974, *Zkrácené soudní řízení*; r. Lucio De Caro), *La prova d'amore* (1974, *Zkouška lásky*; r. Tiziano Longo), *...a tutte le auto della polizia* (1975, *...všem policejním autům*; r. Mario Caiano), *Lezioni di violoncello con toccata e fuga* (1975, *Lekce na violoncello s toccatou a fugou*; r. Davide Montemurri), *Le guêpier* (1975, *Léčka*; r. Roger Pigaut), *Soudce a jeho kat* (1975, *Der Richter und sein Henker*; r. Maximilian Schell), *Jackpot* (1975; r. Terence Young), *Un uomo curioso* (TV–1975, *Zvědavý muž*; r. Dino B. Partesano), *Gli amici di Nick Hezard* (1976, *Přátelé Nicka Hezarda*; r. Fernando Di Leo), *A Matter Of Time* (1976, *Věk času*; r. Vincente Minnelli), *La orca* (1976, *Kosatka*; r. Eriprando Visconti), *Oedipus Orca* (1977, *Kosatka Oedipus*; r. Eriprando Visconti), *Sette note in nero* (1977, *Zvuky temna*; r. Lucio Fulci – V), *L'uomo di Corleone* (1977, *Muž z Corleone*; r. Duilio Coletti), *Porci con la P 38* (1978, *Prasata s osmatřicítkou*; r. Gianfranco Pagani), *Suggestionata* (1978, *Ovlivněná*; r. Alfredo Rizzo), *Mon premier amour* (1978, *Moje první láska*; r. Élie Chouraqui), *L'ordre et la sécurité du monde* (1978, *Pořádek a bezpečnost světa*; r. Claude d'Anna), *A torto e a ragione* (TV–1978, *Špatně a správně*; r. Edmo Fenoglio), *Gli anni struggenti* (1979, *Trýznivá léta*; r. Vittorio Sindoni), *Incontri con gli umanoidi* (1979, *Setkání s humanoidy*; r. Tonino Ricci), *Bloodline* (1979, *Pokrevní příbuzní*; r. Terence Young – V), *I vecchi e i giovani* (TV–1979, *Staří a mladí*; r. Marco Leto), *Bambole: scene di un delitto perfetto* (TV–1980, *Panenko: scény dokonalého zločinu*; r. Alberto Negrin), *Inchon* (1981; r. Terence Young), epizoda *La mano indemoniata* (*Ruka posedlá ďáblem*; r. Marcello Aliprandi) z televizní série *I giochi del diavolo* (TV–1981, *Ďáblový hry*), *Grog* (1982; r. Francesco Laudadio), *Quasi quasi mi sposo* (1982, *Téměř se žením*; r. Vittorio Sindoni), *Morte in Vaticano* (1982, *Smrt ve Vatikánu*; r. Marcello Aliprandi), *Quartetto Basileus* (1983, *Kvarteto Basileus*; r. Fabio Carpi), *The Scarlet and the Black* (TV–1983, *Šarlatový a černý*; r. Jerry London – TV), *Delitto e castigo* (TV–1983, *Zločin a trest*; r. Mario Missiroli), *Le ambizioni sbagliate* (TV–1984, *Zmýlené ctižádosti*; r. Fabio Carpi), *Quo Vadis?* (TV–1985, *Quo Vadis*; r. Franco Rossi – TV), *Computron 22* (1986; r. Giuliano Carnimeo), *Follia, amore mio* (TV–1986, *Šílenství, má láska*; r. Gianni Bongioanni), *Giulia e Giulia* (1987, *Julie a Julie*; r. Peter Del Monte – V), *La voglia di vincere* (TV–1987, *Vůle zvítězit*; r. Vittorio Sindoni – TV), *Gli angeli del potere* (TV–1988, *Andělé moci*; r. Giorgio Albertazzi – TV), *Due fratelli* (TV–1988, *Dva bratři*; r. Alberto Lattuada – TV), *Around the World in 80 Days* (TV–1989, *Kolem světa za 80 dní*; r. Buzz Kulik – V), *Pronto soccorso* (TV–1989, *Záchranka*; r. Francesco Massaro – TV), *Una fredda mattina di maggio* (1990, *Chladné květnové ráno*; r. Vittorio Sindoni), *Il viaggio nel terrore: Il sequestro dell'Achille Lauro* (TV–1990, *Únos lodi*

Achille Lauro; r. Alberto Negrin – TV), Alta società (TV–1990, Vysoká společnost; r. Giorgio Capitani – TV), Caldo soffocante (1991, Dusné vedro; r. Giovanna Gagliardoová), Nero come il cuore (TV–1991, Černý jako srdce; r. Maurizio Ponzi), Il coraggio di Anna (TV–1992, Annina odvaha; r. Giorgio Capitani), Die Ringe des Saturn (TV–1992, Saturnovy prstence; r. Michael Kehlmann), Delitti privati (TV–1993, Soukromé zločiny; r. Sergio Martino – TV), Une famille formidable (TV–1993, Úžasná rodina; r. Joël Santoni, Alexandre Pidoux – TV), Il burattinaio (1994, Loutkář; r. Ninì Grassia), Natale con papà / Concerto di Natale (TV–1994, Vánoční koncert; r. Giorgio Capitani – TV), Othello (1995; r. Oliver Parker – V), Con rabbia e con amore (1996, Se zuřivostí a s láskou; r. Alfredo Angeli), Porzûs (1997; r. Renzo Martinelli), Un prete tra noi (TV–1997, Kněz mezi námi; r. Giorgio Capitani, Lodovico Gasparini), I guardiani del cielo/Il cielo sotto il deserto (TV–1998, Věž prvorozeného; r. Alberto Negrin – TV), Le ragazze di Miss Italia (TV–2002, Dívky Miss Itálie; r. Dino Risi), L'avvocato De Gregorio (2003, Advokát De Gregorio; r. Pasquale Squitieri), Perduto amor (2003, Ztracená láska; r. Franco Battiato – TV), Concorso di colpa (2004, Konkurz viny; r. Claudio Fragasso), Callas e Onassis (TV–2005, Callasová a Onassis; r. Giorgio Capitani – TV), Papa Luciani: Il sorriso di Dio (TV–2006, Otec Luciani: Úsměv Boží; r. Giorgio Capitani), Io sono l'amore (2009, Já jsem láska; r. Luca Guadagnino), Diciotto anni dopo (2010, Po osmnácti letech; r. Edoardo Gale – TV). –jš-

Boninoová, Virna

VIRNA BONINOOVÁ (vlastním jménem Virna Aloisio Bonino, nar. 28. 5. 1963, Turín, Piemont), filmová herečka, která patřila k nejznámějším italským představitelkám pornografických a erotických filmů. zemřela 3. prosince 2015 v Římě. Hrála také v kriminálních thrillerech Le occasioni di una signora per bene (1992, Zkušenosti jedné dámy; r. Pasquale Fanetti – TV) a Delitti a luci rosse (1996, Zločiny v červených světlech; r. Emanuele Glisenti) nebo v komedii Simpatici & antipatici (1998, Sympatičtí a nesympatičtí; r. Christian De Sica). Vystupovala často pod pseudonymy Virna Andersonová a Barbarella. –jš-

Camino, Jaime

JAIME CAMINO (vlastním jménem Jaime Camino Vega de la Iglesia, nar. 11. 6. 1936, Barcelona, Katalánsko – zem. 4. 12. 2015, Barcelona, na rakovinu plic), vystudoval hru na klavír a harmonii na hudebních studiích Univerzity v Barceloně. Věnoval se však literární tvorbě a počátkem 60. let napsal první román La coraza (1960, Krunýř), za který získal literární ocenění Nadal. V první polovině 60. let natáčel krátké dokumenty a v roce 1963 debutoval v celovečerní tvorbě psychologickým dramatem Šťastných šedesát. Bývá řazen do takzvané barcelonské filmové školy. Některé jeho filmy měly problémy s cenzurou, protože přímo nebo metaforicky kritizovaly Francovu diktaturu. Zaměřoval se zejména na soudobá psychologická dramata a na válečná dramata z období španělské občanské války. Jeho snímek Dlouhé prázdniny roku 1936 získal Cenu FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně 1976, a on sám obdržel Cenu Gaudí za celoživotní dílo (2009). –

Filmografie: (scénář či spolupráce na něm a režie, není-li uvedeno jinak), (dokumentární filmy) kr. dokumenty El toro, vida y muerte (1961, Býk, život a smrt; + nám.), Centauros 1962 (1962, Kentauři 1962), Copa Davis 1965 (1966, Davisův pohár 1965), celovečerní dokumenty o občanské válce La vieja memoria (1979, Stará paměť) a o evakuaci španělských dětí během ní do Sovětského svazu Los niños de Rusia (2001, Děti z Ruska; + sc., prod.), kr. f. Haz lo que te dé la gana (1995, Dělej si, co k čertu chceš; r. Paco Camino; herec); (hrané filmy) psychologické drama o páru, řešícím manželskou krizi na dovolené, Los felices sesenta (1963, Šťastných šedesát), komedie o mladé dvojici, která odjede za kariérou v ukradeném autě, Mañana será otro día (1967, Zítra bude další den), drama o ozvucích občanské války při setkání tehdejšího amerického dobrovolníka s dcerou své někdejší milenky España otra vez (1968, Opět Španělsko), životopisné historické drama o vztahu Fryderyka Chopina a George Sandové Un invierno en Mallorca (1969, Zima na Mallorce), psychologické drama o mladíkovi, který se zamiluje do starší učitelky klavíru Mi profesora particular (1973, Moje zvláštní profesorka; + prod.), drama ze začátku občanské války o rodinách, jež se během

dovolené snaží zachovat neutrální postoj k politickým událostem, *Las largas vacaciones del 36* (1976, Dlouhé prázdniny roku 1936), psychologické drama o workoholickém manažerovi, který po smrti kolegy zcela změnil svůj přístup k životu, *La campanada* (1980, Rozruch), psychologické drama, jež je poctou Federicu Garcíu Lorcovi, *El balcón abierto* (1984, Otevřený balkón), drama z občanské války o britském letadlu, které sehrálo důležitou roli ve Francově válečné operaci, *Dragón Rapide* (1986, Rychlý drak; + prod.), fantastický příběh o chlapci, který se ocitne v barokním obraze Dvorní dámy malíře Diega Velázqueze *Luces y sombras* (1988, Světla a stíny – TV), psychologické drama o rodině, kterou rozdělí válečné události, *El largo invierno* (1991, Dlouhá zima; + prod.).

-jš-

Loggia, Robert

ROBERT LOGGIA (vlastním jménem Salvatore Loggia, nar. 3. 1. 1930, Staten Island, New York – zem. 4. 12. 2015, Los Angeles, na Alzheimerovu chorobu) byl synem sicilského ševce a vyrůstal v Malé Itálii na Manhattanu. Dostal fotbalové stipendium na Wagner College na Staten Islandu, ale raději studoval žurnalistiku na Missourské univerzitě, než přešel na Severozápadní univerzitu do illinoiského Evanstonu, kde navštěvoval herecké kurzy Alviny Krauseové. Po dvouleté službě v armádě získal další vzdělání v Actors' Studiu u Stelly Adlerové. Zaujal titulní úlohou narkomana v mimobroadwayské inscenaci dramatu *Muž se zlatou rukou* (1956) a účinkoval i na Broadwayi, mimo jiné v dramatu Lillian Hellmanové *Odložené sny* (1960), v němž vystřídal Jasona Robardse, i v Čechovových *Třech sestrách* (1964). V televizi se prosadil titulní postavou reálného pistolníka v disneyovském seriálu *Elfego Baca* (1958–1959) a později ztělesnil například bývalého lupiče v dobrodružném seriálu *T.H.E. Cat* (1966–1967), jednu z hlavních rolí v dramatickém seriálu *Emerald Point, N.A.S.* (1983–1984, Námořní základna Emerald Point), titulní úlohu agenta v kriminálním seriálu *Mancuso, FBI* (1989–1990), za niž byl nominován na Cenu Emmy, a hlavní role ovdovělého otce rodiny v sitcomu *Sunday Dinner* (1991, Nedělní večere) a soudce O'Neilla v právnickém seriálu *Queens Supreme* (2003). Druhou nominaci na Emmy dostal za pohostinské vystoupení v sitcomu *Malcolm in the Middle* (*Malcolm v nesnázích* – TV). Jako host účinkoval od 50. let v dramatických antologiích (*Studio One*, *Playhouse 90* a jiné) a v desítkách dalších seriálů, například *Wagon Train* (*Karavana vozů*), *Overland Trail* (*Dostavníková cesta*), *Naked City* (*Obnažené město*), *Target: The Corruptors* (*Na mušce: Korupce*), *The Defenders* (*Obhájci*), *The Untouchables* (*Neúplatní* – TV), *Rawhide*, *The Eleventh Hour* (*Jedenáctá hodina*), *Breaking Point* (*Kritický bod*), *Route 66* (*Silnice 66*), *Ben Casey*, *The Nurses* (*Ošetřovatelky*), *Gunsmoke* (uveden v televizi), *Combat!* (*Boj!*), *The Alfred Hitchcock Hour* (*Hodinka s Alfredem Hitchcockem* – TV), *Run for Your Life* (*Spas se útekem*), *The Trials of O'Brien* (*O'Brienovy soudní případy*), *The Wackiest Ship in the Army* (*Nejbláznivější loď v armádě*), *A Man Called Shenandoah* (*Muž jménem Shenandoah*), *Voyage to the Bottom of the Sea* (*Cesta na mořské dno*), *The Wild Wild West*, *Custer*, *Tarzan*, *The Name of the Game* (*Honba za slávou*), *The Big Valley* (*Velké údolí*), *Then Came Bronson* (*Potom přišel Bronson*), *The High Chaparral* (*Vysoké křoví*), *The FBI*, *Young Dr. Kildare* (*Mladý dr. Kildare*), *Kojak* (uveden v televizi), *The Manhunter* (*Lovec lidí*), *Mannix*, *Harry O*, *Ellery Queen*, *McMillan and Wife* (*McMillan a manželka*), *Cannon*, *Starsky and Hutch* (*Starsky a Hutch* – TV), *Columbo* (uveden v televizi), *S.W.A.T.* (*Zvláštní oddíl*), *Wonder Woman* (*Zázračná žena*), *Switch* (*Záměna*), *Police Woman* (*Policistka*), *The Bionic Woman* (*Bionická žena*), *The Six Million Dollar Man* (*Šestimilionový muž*), *The Rockford Files* (*Rockfordovy záznamy*), *Hawaii Five-0* (uveden v televizi), *Kaz*, *Quincy, M. E.* (*Dr. Quincy*), *Vega\$*, *Charlie's Angels* (*Charlieho andílci* – TV), *Fantasy Island* (*Ostrov fantazie*), *Nero Wolfe*, *Little House on the Prairie* (*Malý dům na prérii*), *Falcon Crest* (*Síla rodu* – TV), *Tales of the Unexpected* (*Neobvyklé příběhy* – TV), *Matt Houston*, *Murder, She Wrote* (*To je vražda, napsala* – TV), *Alfred Hitchcock Presents* (*Příběhy Alfreda Hitchcocka* – TV), *Magnum, P. I.* (*Magnum* – TV), *The Fearing Mind* (*Fearingova mysl*), *Frasier* (uveden v televizi), *The Outer Limits* (*Krajní meze* – TV), *Touched by an Angel* (*Dotek anděla* – TV), *Dharma & Greg* (uveden v televizi), *The Guardian* (*Ten, kdo tě chrání* – TV), *The Sopranos* (*Sopranovi* – TV), *Monk* (*Můj přítel Monk* – TV), *Hawaii Five-0* (uveden v televizi), *Men of a Certain Age* (*Muži určitého věku*). Jako režisér natočil epizody seriálů *Quincy, M. E.*

(Dr. Quincy), Magnum, P. I. (Magnum – TV) a Hart to Hart (Hart a Hartová). Ve filmu hrál zpočátku hlavní úlohy, například detektiva Carellu v přepisu kriminálního románu Eda McBaina Zabiják, ale později byl často obsazován do vedlejších rolí gangsterů a mafiánů (Zjizvená tvář, Čest rodiny Prizziů, Ozbrojení a nebezpeční, Nevinná krev, Mezi láskou a ctí, Lost Highway, Kmotrův psychiatr). V řadě charakterních kreací však dokázal, že jeho rejstřík je mnohem širší: nezodpovědný otec titulního hrdiny Byron Mayo v dramatu z armádního výcvikového střediska Důstojník a gentleman, ošuntělý detektiv Sam Ransom v kriminálním snímku Zubaté ostří (nominace na Oscara), dobrácký majitel hračkářské firmy MacMillan ve fantastické komedii Velký, náčelník generálního štábu Grey v katastrofické sci-fi Den nezávislosti nebo moudrý dědeček Beal v dramatu desetiletého chlapce Úplně vzhůru. Vystupoval ve filmech až do pokročilého věku, například jako titulní představitel náboženské biografie Apoštol Petr a poslední večere. Po rozvodu s Marjorií Sloanovou (1954–1981), s níž měl tři děti, se v prosinci 1982 oženil s manažerkou Audrey O'Brienovou. Dcera Kristina je známou fotografkou. – *Filmografie: (neúplná)* Somebody Up There Likes Me (1956, Někdo tam nahoře mě má rád; r. Robert Wise – TV), The Garment Jungle (1957, Oděvní džungle; r. Vincent Sherman), Mutiny on the Shark (TV–1957, Vzpouora na ponorce Shark; r. Tom Donovan), Rumors of Evening (TV–1958, Večerní pomluvy; r. John Frankenheimer), Cop Hater (1958, Zabiják; r. William Berke), The Lost Missile (1958, Ztracená raketa; r. William Berke), An Arabian Night (TV–1960, Arabská noc; r. Mark Lawton), Cattle King (1963, Dobytčářský král; r. Tay Garnett), The Greatest Story Ever Told (1965, Největší příběh všech dob; r. George Stevens – TV), The Three Sisters (1966, Tři sestry; r. Paul Bogart), Che! (1969; r. Richard Fleischer), Porgi l'altra guancia (1974, Dva misionáři; r. Franco Rossi – TV), Mallory: Circumstantial Evidence (TV–1976, Mallory: Nepřímé důkazy; r. Boris Sagal), Street Killing (TV–1976, Vražda na ulici; r. Harvey Hart – TV), Scott Free (TV–1976, Svobodný Scott; r. William Wiard), The Moneychangers (TV–1976, Peněžoměnci; r. Boris Sagal), Raid on Entebbe (TV–1976, Operace Blesk; r. Irvin Kershner – TV), Speedtrap (1977, Radarová past; r. Earl Bellamy), First Love (1977, První láska; r. Joan Darlingová – TV), Pomsta Růžového pantera (1978, Revenge of the Pink Panther; r. Blake Edwards), No Other Love (TV–1979, Žádná jiná láska; r. Richard Pearce), The Ninth Configuration (1980, Devátá konfigurace; r. William Peter Blatty), Miliónový brouk (1980, Piedone d'Egitto; r. Steno), Casino (TV–1980; r. Don Chaffey), S.O.B. (1981, Trhák; r. Blake Edwards – TV), A Woman Called Golda (TV–1982, Žena jménem Golda; r. Alan Gibson), An Officer and a Gentleman (1982, Důstojník a gentleman; r. Taylor Hackford – TV), Stopa Růžového pantera (1982, Trail of the Pink Panther; r. Blake Edwards), Psycho II (1983; r. Richard Franklin – TV), Curse of the Pink Panther (1983, Kletba Růžového pantera; r. Blake Edwards – TV), Scarface (1983, Zjizvená tvář; r. Brian De Palma – V), A Touch of Scandal (TV–1984, Příchuť skandálu; r. Ivan Nagy), Čest rodiny Prizziů (1985, Prizzi's Honor; r. John Huston), Zubaté ostří (1985, Jagged Edge; r. Richard Marquand), Streets of Justice (TV–1985, Ulice spravedlnosti; r. Christopher Crowe), Armed and Dangerous (1986, Ozbrojení a nebezpeční; r. Mark L. Lester – V), That's Life! (1986, To je život!; r. Blake Edwards – TV), Over the Top (1986, Do útoku; r. Menahem Golan – V), Hot Pursuit (1987, Zběsilá honička; r. Steven Lisberger – TV), Conspiracy: The Trial of the Chicago 8 (TV–1987, Spiknutí: Soudní proces s Chicagskou osmičkou; r. Jeremy Paul Kagan), The Believers (1987, Síly temnot; r. John Schlesinger – V), Gaby: A True Story (1987, Gaby: Pravdivý příběh; r. Luis Mandoki), Echoes in the Darkness (TV–1987, Ozvěny ve tmě; r. Glenn Jordan), Velký (1988, Big; r. Penny Marshalllová), Intrigue (TV–1988, Intriky; r. David Drury), Favorite Son (TV–1988, Oblíbený syn; r. Jeff Bleckner), anim. f. Oliver & Company (1988, Oliver a přátelé; r. George Scribner; hlas), Dream Breakers (TV–1989, Konec snu; r. Stuart Millar – V), La ciociara (TV–1989, Horalka; r. Dino Risi – TV), Relentless (1989, Neúprosný; r. William Lustig – V), Triumph of the Spirit (1989, Vítězství ducha; r. Robert M. Young – V), Spies Inc. (1989, Špioni, lži a alibi; r. Antony Thomas – TV), Opportunity Knocks (1990, Životní šance; r. Donald Petrie – V), The Marrying Man (1991, Muž na ženění; r. Jerry Rees – TV), Necessary Roughness (1991, Nezbytná tvrdost; r. Stan Dragoti – V), Gladiátor (1992, Gladiator; r. Rowdy Herrington), Afterburn (TV–1992, F-16 zabíjí; r. Robert Markowitz – V), Innocent Blood (1992, Nevinná krev; r. John Landis – V), Wild Palms (TV–1993, Divoké palmy; r. Peter Hewitt, Keith Gordon, Kathryn Bigelowová, Phil Joanou – TV),

Lifepod (TV–1993, Živý kokon; r. Ron Silver – TV), Nurses on the Line: The Crash of Flight 7 (TV–1993, Havárie letu 7; r. Larry Shaw – TV), Mercy Mission: The Rescue of Flight 771 (TV–1993, Záchránná akce; r. Roger Young – TV), The Last Tattoo (1993, Nákaza; r. John Reid – V), Pistolnice (1994, Bad Girls; r. Jonathan Kaplan), White Mile (TV–1994, Bílá míle; r. Robert Butler – TV), Zbožňuju trable (1994, I Love Trouble; r. Charles Shyer), Jake Lassiter: Justice on the Bayou (TV–1994, Jake Lassiter: Spravedlnost v bažinách; r. Peter Markle), Coldblooded (1994, Můj nápadník je vrah; r. M. Wallace Wolodarsky – V), Between Love and Honor (TV–1995, Mezi láskou a ctí; r. Sam Pillsbury – TV), Man with a Gun (1995, Profík; r. David Wyles – V), The Right to Remain Silent (TV–1995, Právo nevypovídat; r. Hubert C. de la Bouillerie), Den nezávislosti (1996, Independence Day; r. Roland Emmerich), Mistrial (TV–1996, Lekce; r. Heywood Gould – V), Pandora's Clock (TV–1996, Pandořina skříňka; r. Eric Laneuville – TV), Lost Highway (1996, Lost Highway; r. David Lynch), Smilla's Sense of Snow (1996, Stopy v sněhu; r. Bille August – V), The Don's Analyst (1997, Kmotrův psychiatr; r. David Jablin – V), Joe Torre: Curveballs Along the Way (TV–1997, Joe Torre: Falšované míče; r. Sturla Gunnarsson), Wide Awake (1997, Úplně vzhůru; r. M. Night Shyamalan – TV), Flypaper (1997, Mucholapka; r. Klaus Hock), The Proposition (1998, Zakázaná touha; r. Lesli Linka Glatterová – V), Svatý muž (1998, Holy Man; r. Stephen Herek), Hard Time (TV–1998, Těžké časy; r. Burt Reynolds – TV), The Suburbans (1999; r. Donal Lardner Ward – V), Joan of Arc (TV–1999, Johanka z Arku; r. Christian Duguay – V), Bonanno: A Godfather's Story (TV–1999, Bonanno: Život mafiána; r. Michel Poulette – TV), Live Virgin (1999, Život panny; r. Jean-Pierre Marois – TV), Return to Me (2000, Vrať se mi; r. Bonnie Huntová – V), Dodson's Journey (TV–2001, Dodsonův svět; r. Gregg Champion – V), All Over Again (2001, Znovu od začátku; r. Cleve Nettes), The Shipment (2001, Honička; r. Alex Wright – TV), The Deal (2004, Dohoda; r. Harvey Kahn – V), Forget About It (2005, Zapomeň na to; r. BJ Davis – V), Funny Money (2006, Veselý prachy; r. Leslie Greif – V), Rain (2006; r. Craig DiBona – TV), Wild Seven (2006, Divoká sedma; r. James M. Hausler), The Least of These (2008, Přinejmenším; r. Nathan Scoggins), Shrink (2009, Cvokař; r. Jonas Pate – V), Obituary of the Sun (2009, Nekrolog slunce; r. Ryan McGinnis), Harvest (2010, Sklizeň; r. Marc Meyers), Fake (2011, Padělek; r. Gregory W. Friedle), The Grand Theft (2011, Velká krádež; r. Ken Del Vecchio), The Great Fight (2011, Velký zápas; r. Sherri Kauková), The Life Zone (2011, Zóna života; r. Rod Weber), Tim and Eric's Billion Dollar Movie (2012, Timův a Ericův film za miliardu dolarů; r. Tim Heidecker, Eric Wareheim), Apostle Peter and the Last Supper (2012, Apoštol Petr a poslední večeře; r. Gabriel Sabloff), The Diary of Preston Plummer (2012, Deník Prestona Plummera; r. Sean Ackerman), Margarine Wars (2012, Margarínové války; r. David Rich), Real Gangsters (2013, Opravdoví gangsteři; r. Frank D'Angelo), Scavenger Killers (2013, Krvaví zabijáci; r. Dylan Bank), Bleeding Hearts (2013, Krvácející srdce; r. Dylan Bank), Snapshot (2014, Momentka; r. Eric Etebari), The Big Fat Stone (2014, Vypečený kámen; r. Frank D'Angelo), An Evergreen Christmas (2014, Vánoční evergreen; r. Jeremy Culver), No Deposit (2015, Bez zálohy; r. Frank D'Angelo), 12 Angry Men and Women (2015, Dvanáct rozhněvaných mužů a žen; r. Waleed Bedour), Sicilian Vampire (2015, Sicilský upír; r. Frank D'Angelo), Renaissance Man (2016, Renesanční člověk; r. Dylan Bank), Hospital Arrest (2016, Nemocniční vězení; r. Dylan Bank).

-mim-

Cerra, Saturno

SATURNO CERRA (vlastním jménem Saturno Cerra Pendás, nar. 25. 11. 1924, Ucio, Ribadesella, Asturie), španělský herec, zemřel 5. prosince 2015 v asturijském městě Sebreño. Hrál v žánrových filmech, zejména ve spaghetti westernech mimo jiné po boku Clintu Eastwooda nebo Henryho Fondy, ale objevil se například i Buñuelově Tristane. Z jeho bohaté filmografie lze připomenout snímky Il buono, il brutto, il cattivo (1966, Hodný, zlý a ošklivý; r. Sergio Leone – V), Tenkrát na Západě (1968, C'era una volta il West; r. Sergio Leone), Tristana (1970, Tristana; r. Luis Buñuel), Nešikovné ruce (1970, Manos torpes; r. Rafael Romero Marchent), Boulevard du Rhum (1971, Rumový bulvár; r. Robert Enrico – V), La campana del inferno (1973, Zvon z pekla; r. Claudio Guerín), Dědeček má plán (1973, El abuelo tiene un plan; r. Pedro Lazaga), Novomanželka (1975, La joven casada; r. Mario

Camus), Los días del pasado (1978, Minulé dny; r. Mario Camus), Valentina (1982, Valentina; r. Antonio José Betancor), 1919: Kronika úsvitu (1983, 1919: crónica del alba; r. José Antonio Betancor), Dragón Rapide (1986, Rychlý drak; r. Jaime Camino), Tata mía (1986, Teta Róza; r. José Luis Borau – TV). -jš-

Pêraová, Marília

MARÍLIA PÊRAOVÁ (vlastním jménem Marília Soares Pêra, nar. 22. 1. 1943, Rio de Janeiro), známá brazilská herečka, zpěvačka, tanečnice, filmová a divadelní producentka, zemřela 5. prosince 2015 v Riu de Janeiro na rakovinu. Jejími rodiči byli herci Manuel Pêra a Dinorah Marzulloová. Vystupovala v psychologických dramatech, ale také v komediích a muzikálech. Působila převážně v televizi, kde získala mnoho ocenění. Z těch filmových lze připomenout Cenu NSFC pro nejlepší herečku za snímek Pixote: Zákon nejslabšího, Cenu pro nejlepší herečku na Mezinárodním filmovém festivalu v Cartageně za snímek Přijdou lepší dny nebo Cenu za vedlejší ženský herecký výkon na Mezinárodním filmovém festivalu v Havaně za snímek Teta z Agreste. Mezi jejími čtyřmi manžely byli herec Paulo Villaço a hudebník Nelson Motta. Její děti, Ricardo Graça Mello (nar. 1961), Esperança Mottaová (nar. 1978) a Nina Morenoová (nar. 1980), jsou herci, právě tak jako její sestra Sandra Pêraová (nar. 1954). – *Filmografie: (neúplná, herečka, není-li uvedeno jinak)* O homem que comprou o mundo (1968, Muž, který koupil svět; r. Eduardo Coutinho), É Simonal (1970, To je Simonal; r. Domingos de Oliveira), O Donzelo (1974, Donzelo; r. Stefan Wohl), O rei da noite (1975, Král noci; r. Hector Babenco), Ana, a libertina (1975, Anna, prostopášnice; r. Alberto Salvá), O grande Desburo... (1978, Velký Desburo; r. Braz Chediak, Antonio Pedro), Pixote: A lei do mais fraco (1981, Pixote: Zákon nejslabšího; r. Hector Babenco), Bar Esperança (1983, Bar Naděje; r. Hugo Carvana), Mixed Blood (1984, Míšenec; r. Paul Morrissey), Anjos da noite (1987, Andělé noci; r. Wilson Barros), Dias melhores virão (1990, Přijdou lepší dny; r. Carlos Diegues), Jenipapo (1995; r. Monique Gardenbergová), Tieta do Agreste (1996, Teta z Agreste; r. Carlos Diegues), Hlavní nádraží (1998, Central do Brasil; r. Walter Salles), O viajante (1999, Poutník; r. Paulo César Saraceni), Amélia (2001; r. Ana Carolinaová), Seja o que deus quiser (2002, Co je vůle Boží; r. Murilo Salles), Garrincha, estrela solitária (2003, Garrincha, osamělá hvězda; r. Milton Alencar), Acredite, um espírito baixou em mim (2006, Věřte mi, duch ve mně klesá; r. Jorge Moreno), Living the Dream (2006, Žít sen; r. Allan Fiterman, Christian Schoyen), Vestido de noiva (2006, Svatební šaty; r. Joffre Rodrigues), Polaróides urbanas (2008, Městské polaroidy; r. Miguel Falabella), Nossa vida não cabe num opala (2008, V našem životě není opál; r. Reinaldo Pinheiro), Embarque imediato (2009, Bezprostřední nástup; r. Allan Fiterman). -jš-

Balducci, Richard

RICHARD BALDUCCI (vlastním jménem Armando Pellegrino Ido Balducci, nar. 10. 2. 1922, Paříž), francouzský scenárista a režisér, který se proslavil především jako tvůrce populární četnické série s Louisem de Funèsem, zemřel 8. prosince 2015 v Créteil, Val-de-Marne. Podílel se i na dalších veselohrách, například Honba za kytarami (1964, Cherchez l'idole; r. Michel Boisrond), Le jour de gloire (1976, Slavný den; r. Jacques Besnard – TV) nebo Charlots connection (1983, Nebezpečné známosti; r. Jean Couturier – V). V 70. a 80. letech režíroval řadu nenáročných komedií, v nichž hlavní role ztělesňovali většinou Jean Lefebvre a Paul Préboist. Původně novinář a tiskový tajemník řady filmových tvůrců se objevil jako herec v klasickém Godardově díle U konce s dechem (1960, À bout de souffle). -mim-

Bonfigliová, Marina

MARINA BONFIGLIOVÁ (nar. 3. 2. 1930, Řím, Itálie), italská divadelní, filmová a televizní herečka, rozhlasová recitátorka a komentátorka, zemřela 10. prosince 2015 v Římě, Itálie. Hrála například ve filmech Contro la legge (1950, Proti zákonu; r. Flavio Calzavara), Angelo tra la folla (1952, Anděl mezi davem; r. Francesco De Robertis, Leonardo De Mitri) nebo Labbra rosse (1960, Rudé rty; r. Giuseppe Bennati). -jš-

Héroux, Denis

DENIS HÉROUX (nar. 15. 7. 1940, Montreal), kanadský producent, nominovaný na Oscara za drama z někdejšího hráčského střediska Atlantic City (1980; r. Louis Malle – TV), zemřel 10. prosince 2015 v Montrealu. Měl ještě výroční kanadskou cenu Genie za příběh dospívání z kanadského venkova 30. let The Bay Boy (1984, Chlapec ze zátoky; r. Daniel Petrie – V). Začínal jako režisér erotických filmů, z nichž nejznámější je Valérie (1969), ale postupně přešel k produkci. Pomáhal na svět také snímkům The Little Girl Who Lives Down the Lane (1976, Děvčátko, které bydlí na konci ulice; r. Nicolas Gessner – TV), Les liens de sang (1977, Pokrevní příbuzní; r. Claude Chabrol), Violette Nozière (1978; r. Claude Chabrol), Rozhněvaný muž (1979, L'homme en colère; r. Claude Pinoteau), À nous deux (1979, Útek do bezpečí; r. Claude Lelouch – V), Boj o oheň (1981, La guerre du feu; r. Jean-Jacques Annaud), Le sang des autres (1984, Krev těch druhých; r. Claude Chabrol – TV), Černé roucho (1991, Black Robe; r. Bruce Beresford). Jeho mladší bratr Claude Héroux je rovněž producentem. -mim-

D'Arrò, Umberto

UMBERTO D'ARRÒ (nar. 1. 6. 1933, Calatabiano, Sicílie, Itálie), italský historik, spisovatel, esejista, novinář a překladatel, zemřel 11. prosince 2015 v Katánii, Sicílie, Itálie. Patřil k investigativním novinářům, kteří zkoumali v Itálii kauzy a propojení mezi politickým a společenským životem a mafií. Objevil se v roli novináře ve snímku Případ Mattei (1972, Il caso Mattei; r. Francesco Rosi). -jš-

Pogue, Ken

KEN POGUE (vlastním jménem Kenneth Pogue, nar. 26. 7. 1934, Toronto), kanadský herec, obsazovaný do rolí padouchů, zemřel 15. prosince 2015 v městě Victoria, Britská Kolumbie, na rakovinu. Z jeho obsáhlé filmografie jsou mimo jiné známé tituly Znak Neptuna (1973, The Neptune Factor; r. Daniel Petrie), The Silent Partner (1978, Tichý společník; r. Daryl Duke – V), Silence of the North (1981, Mlčení severu; r. Allan King – TV), Murder by Phone (1981, Vražedná linka; r. Michael Anderson – V), The Dead Zone (1983, Mrtvá zóna; r. David Cronenberg – V), Gentle Sinners (1983, Něžní mladí hříšníci; r. Eric Till – TV), Msta (TV–1985, Act of Vengeance; r. John Mackenzie), The Climb (1986, Výstup; r. Donald Shebib – TV), Dead of Winter (1987, Smrtící dech zimy; r. Arthur Penn – TV), Welcome Home (1989, Vítejte domů; r. Franklin J. Schaffner – TV), Where the Heart Is (1990, Tam, kde je srdce; r. John Boorman – V), Run (1990, Únik; r. Geoff Burrowes – TV), Chainedance (1990, Tanec řetězů; r. Allan A. Goldstein – V), Temný úplněk (1996, Bad Moon; r. Eric Red), Pěkná mrcha (2000, Beautiful Joe; r. Stephen Metcalfe) a nebo 6. den (2000, The Sixth Day; r. Roger Spottiswoode). -mim-

De Mejo, Carlo

CARLO DE MEJO (nar. 17. 1. 1945, Řím), italský divadelní, filmový a televizní herec, zemřel 18. prosince 2015 v Římě. Byl synem divadelní a filmové herečky Alidy Valliové a jazzového hudebníka Oscara De Meja. Vystupoval často také ve francouzských a mezinárodních koprodukcích. Hrál mimo jiné ve filmech Teoréma (1968, Teorema; r. Pier Paolo Pasolini), La battaglia del Sinai (1968, Bitva na Sinaji; r. Maurizio Lucidi – V), La colomba non deve volare (1970, Letci útočí; r. Sergio Garrone – V), Přejezd Cassandra (1976, The Cassandra Crossing; r. George Pan Cosmatos), Contamination: Alien arriva sulla terra (1980, Vetřelci na zemi; r. Luigi Cozzi – V), Paura nella città dei morti viventi (1980, Páter Thomas; r. Lucio Fulci – V), Quella villa accanto al cimitero (1981, Dům u hřbitova; r. Lucio Fulci – TV) a Manhattan Baby (1982, Dítě z Manhattanu: Ďábel přichází; r. Lucio Fulci – TV). -jš-

Rukov, Mogens

MOGENS RUKOV (nar. 4. 8. 1943, Holstebro), přední dánský scenárista, držitel výroční ceny Robert za dva ze svých scénářů v duchu manifestu Dogme 95 (Rodinná oslava, Příběh jedné lásky) a výroční ceny Bodil (2002) za „podstatné přispění k úspěchu dánských filmů“, zemřel 18. prosince 2015. Z jeho tvorby lze připomenout díla Rodinná oslava (1998, Festen; r.

Thomas Vinterberg), En kaerlighedshistorie (2001, Příběh jedné lásky; r. Ole Christian Madsen), It's All About Love (2002, Za všechno může láska; r. Thomas Vinterberg – V), Arven (2003, Dědictví; r. Per Fly), Rekonstrukce (2003, Reconstruction; r. Christoffer Boe), Drabet (2005, Zabití; r. Per Fly – TV), Když se muž vrací domů (2007, En mand kommer hjem; r. Thomas Vinterberg), Gå med fred Jamil – Ma salama Jamil (2008, Jdi v pokoji, Džamile; r. Omar Shargawi). -mim-

Dick, Douglas

DOUGLAS DICK (nar. 20. 11. 1920, Charleston, Západní Virginie), americký herec, který vytvořil několik výrazných vedlejších postav ve filmech 40. a 50. let, zemřel 19. prosince 2015 v Los Angeles. Účinkoval mimo jiné ve snímcích The Searching Wind (1946, Pronikavý vítr; r. William Dieterle), Saigon (1948; r. Leslie Fenton), Rope (1948, Provaz; r. Alfred Hitchcock – TV), Home of the Brave (1949, Domov statečných; r. Mark Robson), The Red Badge of Courage (1951, Rudý odznak odvahy; r. John Huston), Something to Live For (1952, Mít proč žít; r. George Stevens) nebo Flaming Star (1960, Zářivá hvězda; r. Don Siegel – TV). Od poloviny 50. let se většinou podílel na televizních seriálech, a to nejen jako herec ale i jako scenárista. V roce 1971 showbyznys opustil úplně a pracoval jako psychoterapeut. -mim-

DiGiarmo, Louis

LOUIS DiGIARMO (nar. 20. 10. 1938, Paterson, New Jersey), americký castingový režisér, který se podílel na více než padesáti filmech, zemřel 19. prosince 2015 v newjerseyském Oaklandu na komplikace po mozkové mrtvici. Z jeho díla lze uvést tituly Kmotr (1972, The Godfather; r. Francis Ford Coppola), Vymítač ďábla (1973, The Exorcist; r. William Friedkin), Sbohem bud', lásko má (1975, Farewell, My Lovely; r. Dick Richards), Cruising (1980, Na lovu; r. William Friedkin – V), The First Deadly Sin (1980, První smrtelný hřích; r. Brian G. Hutton – V), 52 Pick-Up (1986, Ber padesát dva; r. John Frankenheimer – TV), Good Morning, Vietnam (1987, Dobré ráno, Vietname; r. Barry Levinson – V), Rain Man (1988, Rain Man; r. Barry Levinson), The Package (1989, Eskortá; r. Andrew Davis – V), Thelma & Louise (1991, Thelma & Louise; r. Ridley Scott), Year of the Gun (1991, Rok zbraní; r. John Frankenheimer – V), 1492: Dobyť ráje (1992, 1492: Conquest of Paradise; r. Ridley Scott), Přepadení 2: Temné území (1995, Under Siege 2: Dark Territory; r. Geoff Murphy), Bílá smršť (1995, White Squall; r. Ridley Scott), Porotce (1996, The Juror; r. Brian Gibson), Spáči (1996, Sleepers; r. Barry Levinson), Krycí jméno Donnie Brasco (1997, Donnie Brasco; r. Mike Newell), G. I. Jane (1997, G. I. Jane; r. Ridley Scott), Gladiátor (2000, Gladiator; r. Ridley Scott), Hannibal (2001, Hannibal; r. Ridley Scott), Sexy Pistols (2006, Bandidas; r. Joachim Roenning, Espen Sandberg). -mim-

Gregory, Paul

PAUL GREGORY (vlastním jménem James Burton Lenhart, nar. 27. 8. 1920, Wauke, Iowa), americký divadelní a filmový producent, který proslul především spoluprací se svým přítelem Charlesem Laughtonem, spáchal v 25. prosince 1958 sebevraždu v kalifornském Desert Hot Springs. Byl podepsán pod dvěma významnými filmovými díly, psychologickým kriminálním dramatem The Night of the Hunter (1955, Lovcova noc; r. Charles Laughton – TV) a adaptací Mailerova válečného románu The Naked and the Dead (1958, Nazí a mrtví; r. Raoul Walsh). Jeho první manželkou byla v letech 1964–1984 známá hollywoodská herečka Janet Gaynorová (1906–1984). -mim-

Jemma, Ottavio

OTTAVIO JEMMA (vlastním jménem Ottavio lemma, nar. 1. 1. 1925, Salerno, Kampánie), italský scenárista, filmový historik a publicista, spisovatel a univerzitní pedagog, zemřel 25. prosince 2015 v Římě. V letech 1955–1960 řídil s Renatem Ghiottem periodikum Cronache del cinema e della televisione a působil v rozhlase jako filmový recenzent. Jako scenárista se věnoval zejména komediím po italsku, ale psal scénáře také k sociálním, politickým a psychologickým dramatům nebo literárním adaptacím. Spolupracoval především s

Pasqualem Festou-Campanilem. Podílel se mimo jiné na filmech: epizoda Zkouška lásky (La prova d'amore; r. Gian Vittorio Baldi) z povídkového filmu Italky a láska (1961, Le Italiane e l'amore), Gott mit uns (1969, Dio è con noi; r. Giuliano Montaldo), Sacco a Vanzetti (1971, Sacco e Vanzetti; r. Giuliano Montaldo), Malizia (1973, Zlomyslnost; r. Salvatore Samperi – TV), Autostop rosso sangue (1976, Autostop za 2 milióny dolarů; r. Pasquale Festa-Campanile – V), La ragazza di Trieste (1982, Dívka z Terstu; r. Pasquale Festa-Campanile – V), Un povero ricco (1983, Chudáček boháč; r. Pasquale Festa-Campanile – TV), Il volpone (1988, Lišák; r. Maurizio Ponzi – V), Malizia 2000 (1991, Zlomyslnost 2000; r. Salvatore Samperi – TV), The Fine Art of Love: Mine Ha-Ha (2005, Umění milovat; r. John Irvin – TV). -jš-

Giacobini, Franco

FRANCO GIACOBINI (nar. 15. 3. 1926, Řím), italský herec a divadelní režisér, zemřel 27. prosince 2015 v Římě. Hrál v žánrových snímcích, zejména v komediích. Objevil se mimo jiné ve snímcích Sladký život (1960, La dolce vita; r. Federico Fellini), Jízda na tygru (1961, A cavallo della tigre; r. Luigi Comencini), I due marescialli (1961, Dva maršálové; r. Sergio Corbucci – TV), Il federale (1961, Federál; r. Luciano Salce – TV), Il mantenuto (1961, Vydržovaný; r. Ugo Tognazzi – TV), La bellezza di Ippolita (1962, Hyppolitina krása; r. Giancarlo Zagni – TV), Sherlock Holmes a náhrdelník smrti (1962, Sherlock Holmes und das Halsband des Todes; r. Terence Fisher), Nejkratší den (1963, Il giorno più corto; r. Sergio Corbucci), OK Connery (1967, Operace „Mladší bratr“; r. Alberto De Martino – TV), Il mercenario (1968, Žoldnér; r. Sergio Corbucci – TV), Tři tygři proti třem tygrům (1977, Tre tigri contro tre tigri; r. Sergio Corbucci, Stefano Vanzina), Pane, burro e marmellata (1977, Chléb, máslo a marmeláda; r. Giorgio Capitani – TV). -jš-

Wexler, Haskell

HASKELL WEXLER (nar. 6. 2. 1922, Chicago, Illinois – zem. 27. 12. 2015, Santa Monica, Kalifornie) pocházel ze zámožné židovské rodiny. Už jako školák spolupracoval s chicagským fotografem Mickym Pallasem a první filmové pokusy uskutečnil s otcovou 16mm kamerou. Po ročním studiu na Kalifornské univerzitě v Berkeley narukoval a během války sloužil v obchodním loďstvu. S otcovou pomocí přeměnil starou zbrojnicu v chicagském předměstí Des Plaines na studio, kde vyráběl především průmyslové snímky, často s výrazným sociálním podtextem. Po jeho uzavření v roce 1947 pracoval pro producenta výchovných filmů Johna Barnese, například na Živoucím městě, nominovaném na Oscara. Snímal mnoho dalších dokumentů (mimo jiné na Oscara nominované Bodláčí ve větru) a praktické zkušenosti získal i jako asistent známého kameramana čínského původu Jamese Wonga Howea. K samostatné práci na hraných filmech se dostal na sklonku 50. let a velmi rychle se zařadil k předním americkým kameramanům. Jeho dílo je charakteristické nezaměnitelným používáním kontrastů a stínů. Prosadil se na poli monochromatické i barevné fotografie (přestože byl barvoslepý). Obdržel dvakrát Oscara, za černobílou adaptaci hry Edwarda Albeeho Kdo se bojí Virginie Woolfové a za životopis folkového zpěváka Woodyho Guthrieho Cesta ke slávě (také Cena LAFA), a také dvakrát Cenu NSFC (V žáru noci, Cesta ke slávě). Získal ještě tři oscarové nominace: za Formanův Přelet nad kukaččím hnízdem (ač byl pro neshody s režisérem nahrazen Billem Butlerem), za drama hornických nepokojů ve 20. letech dvacátého století Matewan (také Cena ISA) a za skutečný příběh louisianského guvernéra Earla Longa a striptérky Blaze Starrové, nazvaný Blaze. Jako přesvědčený levicový liberál, který už od mládí chápal film jako „nástroj společenských změn“, se vedle kameramanské práce věnoval natáčení politických dokumentů (Autobus, Představení se nepříteli, Podzemí a jiné). Byl také kameramanem Oscarem oceněného dokumentu Rozhovory s veterány od My Lai. Vrcholem jeho režijní tvorby se stalo průkopnické reportážní drama Medium Cool (Velká cena na Mezinárodním filmovém festivalu v Mannheimu ex aequo, nominace na Cenu DGA), odehrávající se při nepokojích během chicagského předvolebního sjezdu demokratické strany v létě 1968, jež posunulo do té doby zavedené hranice mezi fikcí a realitou. V 70. letech založil s kolegou Conradem Hallem společnost Wexler-Hall, v jejímž rámci režíroval řadu reklamních spotů (mimo jiné Miller Beer, STP, Great Western Savings and Loan).

Za kameru baseballového televizního filmu 61* byl nominován na Emmy. Pracoval až do vysokého věku a objevil se také před kamerou, například v dramatické rekonstrukci masových demonstrací v roce 1999 Vzpoula v Seattlu (2007, Battle in Seattle; r. Stuart Townsend). Za své dílo byl vyznamenán jako první aktivní člen Americkou společností kameramanů (ASC; 1992) a posléze ještě na specializovaném festivalu Camerimage v Lodži (1996) a také Mezinárodní asociací dokumentaristů (IDA; 2006). Byl členem předsednictva (Board of Governors) Akademie filmového umění a věd (1991–2001; 2003). Po rozvodu s Nancy Jane Ashenhurstovou (1943–1953), s níž měl dvě děti, se oženil s výtvarnicí Marian Wittovou (1954–1985), s níž vychoval syna, a v roce 1989 s herečkou Ritou Taggartovou. Syn z prvního manželství Jeff Wexler patřil k předním hollywoodským zvukařům a jeho sourozenec z druhého svazku Mark Wexler je úspěšným fotoreportérem a filmařem, který mimo jiné natočil o otci dokument Tell Them Who You Are (2004, Řekni jim, kdo jsi). – Výběrová filmografie: (dokumenty; kamera či spolupráce na ní, není-li uvedeno jinak) kr. filmy T Is for Tumbleweed (1958, Bodláčí ve větru; r. Louis Clyde Stoumen), Interviews with My Lai Veterans (1971, Rozhovory s veterány od My Lai; r. Joseph Strick), Gimme Shelter (1970; r. David a Albert Mayslesovi, Charlotte Zwerinová), No Nukes (1980, Žádné atomovky; režie Julian Schlossberg, Danny Goldberg, Anthony Potenza; + režie dok. scén), Richard Pryor Live on the Sunset Strip (1982; r. Joe Layton), Uncle Meat (1987; r. Frank Zappa; + herec), Rolling Stones at the Max (1991; r. Noel Archambault, David Douglas, Roman Kroitor, Julien Temple; poradce), The Sixth Sun: Mayan Uprising in Chiapas (1995, Šesté slunce: Povstání Mayů ve státě Chiapas; r. Saul Landau), Sandra Bernhard: I'm Still Here... Damn It! (TV–1999, Sandra Bernhardová: Pořád jsem tady... sakra!; r. Marty Callner), Good Kurds, Bad Kurds: No Friends but the Mountains (2000, Hodní Kurdové, zlí Kurdové: Žádní přátelé, jen hory; r. Kevin McKiernan), Bridge to Havana (2004, Most do Havany; r. Joel Gelderman), Bastards of the Party (2005, Zparchantělé zbytky Panterů; r. Cle Bone Sloan), A Sense of Wonder (2008, Schopnost údivu; r. Christopher Monger), In the Name of Democracy: The Story of Lt. Ehren Watada (2009, Ve jménu demokracie: Příběh poručíka Ehrena Watady; r. Nina Rosenblumová), Something's Gonna Live (2010, Něco bude žít; r. Daniel Raim), Will the Real Terrorist Please Stand Up? (2010, Může se opravdový terorista postavit?; r. Saul Landau), Bringing King to China (2011, Inscenace Kinga v Číně; r. Kevin McKiernan), Occupy Los Angeles (2012; r. Joseph Quinn); (hrané filmy; kamera, není-li uvedeno jinak) Stakeout on Dope Street (1958, Zátah na omamné jedy; r. Irvin Kershner), Divoké oko (1959, The Savage Eye; r. Ben Maddow, Sidney Meyers, Joseph Strick; spol. kam.), Five Bold Women (1960, Pět smělých žen; r. Jorge López-Portillo), Studs Lonigan (1960; r. Irving Lerner; poradce), The Hoodlum Priest (1961, Kněz vydědenců; r. Irvin Kershner), Angel Baby (1961, Andílek; r. Paul Wendkos; spol. kam.), The Runaway (1962, Uprchlík; r. Claudio Guzman; spol. kam.), The Fisherman and His Soul (1962, Rybář a jeho duše; r. Charles Guggenheim), A Face in the Rain (1963, Tvář v dešti; r. Irvin Kershner), Ameriko, Ameriko (1963, America, America; r. Elia Kazan), Lonnie (1963; r. William Hale), Ten nejlepších (1964, The Best Man; r. Franklin Schaffner), The Loved One (1965, Drazí zesnulí; r. Tony Richardson; + spol. prod.), Kdo se bojí Virginie Woolfové (1966, Who's Afraid of Virginia Woolf?; r. Mike Nichols), V žáru noci (1967, In the Heat of the Night; r. Norman Jewison), The Thomas Crown Affair (1968, Případ Thomase Crowna; r. Norman Jewison – TV), The Trial of the Catonsville Nine (1972, Soudní proces s Catonsvilleskou devítkou; r. Gordon Davidson), American Graffiti (1973, Americké graffiti; r. George Lucas; vizuální poradce – TV), Přelet nad kukaččím hnízdem (1975, One Flew over the Cuckoo's Nest; r. Miloš Forman), Cesta ke slávě (1976, Bound for Glory; r. Hal Ashby), Návrat domů (1978, Coming Home; r. Hal Ashby; + herec), Nebeské dny (1978, Days of Heaven; r. Terrence Malick; dod. záběry), The Rose (1979, Růže; r. Mark Rydell; spol. dod. záběry – TV), Second-Hand Hearts (1980, Srdce z výprodeje; r. Hal Ashby), Lookin' to Get Out (1982, Koukáme vypadnout; r. Hal Ashby), Návrat černého hřebce (1983, The Black Stallion Returns; r. Robert Dalva; dod. záběry), The Man Who Loved Women (1983, Muž, který miloval ženy; r. Blake Edwards), Matewan (1987; r. John Sayles), Colors (1988, Barvy; r. Dennis Hopper – V), Three Fugitives (1989, Tři uprchlíci; r. Francis Veber – TV), Blaze (1989; r. Ron Shelton – V), Through the Wire (1990, Přes dráty; r. Nina Roseblumová; spol. dod.

záběry), *Other People's Money* (1991, Peníze jiných; r. Norman Jewison – V), *The Babe* (1992, Babe; r. Arthur Hiller – V), *The Secret of Roan Inish* (1993, Irská sága; r. John Sayles – V), *Canadian Bacon* (1995, Kanadská slanina; r. Michael Moore – TV), *Mulholland Falls* (1995, Boss; r. Lee Tamahori – V), *The Rich Man's Wife* (1996, Zločin z vášně; r. Amy Holden Jonesová – V), *Limbo* (1999, Jezero zapomnění; r. John Sayles – V), *61** (TV–2001; r. Billy Crystal – TV), *Silver City* (2004; r. John Sayles – TV); (režie, není-li uvedeno jinak) kr. dok. o rozvoji Chicaga *The Living City* (1953, Živoucí město; + kam.), dok. o cestě demonstrantů ze San Francisca na protestní pochod do Washingtonu *The Bus* (1965, Autobus; + sc., kam., prod.), příběh televizního kameramana, který zůstává lhostejným pozorovatelem uprostřed politického vření, *Medium Cool* (1969, Medium Cool; + sc., spol. prod., herec), dok. záznam výpovědí bývalých vězňů brazilského vojenského režimu *Brazil: A Report on Torture* (1971, Brazílie: Zpráva o mučení; spol. režie Saul Landau; + spol. kam., spol. prod.), dok. z cesty Jane Fondové a jejího tehdejšího manžela Toma Haydena po Vietnamu *Introduction to the Enemy* (1974, Představení se nepříteli; + kam.), dok. o militantní politické skupině *Weather Underground*, nazvaný *Underground* (1976, Podzemí; spol. režie Emile de Antonio a Mary Lampsonová, + kam., herec), pokračování klasického dok. *Bus II* (1983, Autobus II; + kam., prod.), drama amerického poručíka, cvičícího v Nikaragui somozovské žoldnéře, *Latino* (1985, Latino; + sc.) s Robertem Beltránem, dok. o akcích, vedoucích ke zlepšení veřejné dopravy v Los Angeles, *Bus Riders Union* (2000, Svaz autobusových cestujících; spol. režie Johanna Demetrakasová; + kam., prod.), dok. o extrémních pracovních podmínkách ve filmovém průmyslu *Who Needs Sleep?* (2006, Kdo potřebuje spánek?; + sc., kam., herec), dok. záznam one-man show s odborovým předákem Harrym Bridgesem pod titulem *From Wharf Rats to Lords of the Docks* (2007, Od přístavních kryš k pánům doků; + kam.), dok. o masivních protestech během summitu NATO v květnu 2012, nazvaný *Four Days in Chicago* (2013, Čtyři dny v Chicagu; + kam.), během jehož natáčení vznikl rovněž kr. dok., srovnávající tyto demonstrace s podobnými událostmi roku 1968, *Medium Cool: Revisited* (2013; + kam.).

-mim-

Casaglieri, Franco

FRANCO CASAGLIERI (nar. 12. 2. 1952, Cantagallo, Itálie), italský filmový herec, návrhář kostýmů a výtvarník, zemřel 31. prosince 2015 v toskánském Pratu. Hrál a spolupracoval na kostýmech například ke snímku *Pinocchio* (2002, Pinocchio; r. Roberto Benigni). Jako herec se objevil také ve filmech *Caino e Caino* (1993, Kain a Kain; r. Alessandro Benvenuti), *Faccia di Picasso* (2000, Picassova tvář; r. Massimo Ceccherini), *La mia vita a stelle e strisce* (2003, Můj život ve hvězdách a pruzích; r. Massimo Ceccherini) nebo *La brutta copia* (2013, Špatná kopie; r. Massimo Ceccherini).

-jš-

Rogers, Wayne

WAYNE ROGERS (vlastním jménem William Wayne McMillan Rogers III, nar. 7. 4. 1933, Birmingham, Alabama – zem. 31. 12. 2015, Los Angeles, na komplikace po zápalu plic) byl synem právníka a zdravotní sestry. Vystudoval historii na Princetonské univerzitě (1954) a pak sloužil tři roky v námořnictvu jako navigátor nákladní lodi. Po odchodu do civilu se přestěhoval do New Yorku, kde studoval herectví u Sanforda Meisnera a tanec u Marthy Grahamové. Vystupoval na mimobroadwayských jevištích a od konce 50. let hrál ve filmu a především v televizi. Krátce účinkoval v populární mýdlové opeře *Search for Tomorrow* (1959, Hledání zítřka) a měl jednu z hlavních rolí ve westernovém seriálu *Stagecoach West* (1960–1961, Dostavník na západ). Proslavila ho však až postava vtipálka Trappera v proslulém seriálu z korejské války *M*A*S*H* (1972–1975; uveden v televizi). Objevil se rovněž jako soukromý detektiv v kriminální show *City of Angels* (1976, Město andělů), jejíž úvodní trojepizoda byla sestřižena do celovečerní podoby a uváděna v evropských kinech pod titulem *Listopadový plán*, a jako titulní doktor v sitcomu na motivy stejnojmenného filmu *House Calls* (1979–1982, Rodinný lékař; + spol. sc., spol. režie), za nějž byl nominován na Zlatý glóbus. V řadě dalších seriálů účinkoval jako host, například *Gunsmoke* (uveden v televizi), *Zane Grey Theater* (Divadlo Zanea Greye), *Wanted: Dead or Alive* (Hledá se: živý nebo mrtvý), *Law of the Plainsman* (Zákon prerie),

Johnny Ringo, Have Gun, Will Travel (Zbraň mám, za prací dojedu), Arrest and Trial (Zatčení a soud), Gomer Pyle: USMC (Mariňák Gomer Pyle), Death Valley Days (Dny v Údolí smrti), Honey West, The Long, Hot Summer (Dlouhé horké léto), The Fugitive (Uprchlík), Combat (Boj), Twelve O'Clock High (Přímo nad hlavou), Shane, The Invaders (Invaze), The Big Valley (Velké údolí), Lancer, Storefront Lawyers (Advokáti), Cannon, The FBI, Barnaby Jones a v 90. letech The Larry Sanders Show, Murder She Wrote (To je vražda, napsala – TV) a Diagnosis Murder (Diagnóza: Vražda – TV). Ve filmech měl zpravidla menší úlohy, například jednoho z trestanců ve Frajeru Lukeovi nebo právníka Morrisse Deese v rekonstrukci skutečného soudního případu Duch minulosti. Jedněmi z mála hlavních rolí byli padělatel obrazů Danny Fairchild v dramatu Ruka mistra a amatérský trombonista Marty Flynn v nezávislém snímku o šestici jazzových nadšenců Angažmá. Výraznější příležitosti dostával v televizních filmech, kde často ztělesňoval negativní postavy – učitele s pedofilními sklony (Zdání klame), násilnického manžela (Smrt miluje přesnost) či zkorumpovaného politika (Bluegrass). Vedle herecké dráhy si úspěšně vedl jako podnikatel, investor a finanční poradce. V 80. letech se uplatnil jako producent na Broadwayi, zejména trojicí komedií Neila Simona. Jeho manželkami byly herečka Mitzi McWhorterová (1960–1983), s níž měl syna a dceru, a od roku 1988 Amy Hirshová, která s ním spolupracovala jako producentka. – *Filmografie: (herec, není-li uvedeno jinak)* Odds Against Tomorrow (1959, Šance na zítřek; r. Robert Wise), The Glory Guys (1965, Slavní jezdci; r. Arnold Laven – TV), Chamber of Horrors (1966, Komnata hrůz; r. Hy Averback), Frajer Luke (1967, Cool Hand Luke; r. Stuart Rosenberg), Stanice WUSA (1970, WUSA; r. Stuart Rosenberg), Doomsday Machine (1972, Stroj zkázy; r. Lee Sholem, Harry Hope), Pocket Money (1972, Kapesné; r. Stuart Rosenberg – V), Attack on Terror: The FBI versus the Ku Klux Klan (TV–1975, Útok na teror: FBI proti Ku Klux Klanu; r. Marvin J. Chomsky), Listopadový plán (1976, The November Plan; r. Don Medford), Having Babies II (TV–1977, Mít děti II; r. Richard Michaels), It Happened One Christmas (TV–1977, Stalo se o Vánocích; r. Donald Wrye), Thou Shalt Not Commit Adultery (TV–1978, Nesesmilníš; r. Delbert Mann), Once in Paris... (1978, Jednou v Paříži...; r. Frank D. Gilroy), Top of the Hill (TV–1980, Vršek kopce; r. Walter Grauman), The Hot Touch (1981, Ruka mistra; r. Roger Vadim), Chiefs (TV–1983, Náčelníci; r. Jerry London), He's Fired, She's Hired (TV–1984, Na dlažbě; r. Marc Daniels – V), The Lady from Yesterday (TV–1985, Dáma ze včerejška; r. Robert Day), I Dream of Jeannie: 15 Years Later (TV–1985, Sním o Jeannie: O patnáct let později; r. Bill Asher), The Gig (1985, Angažmá; r. Frank D. Gilroy – TV), One Terrific Guy (TV–1986, Zdání klame; r. Lou Antonio – TV), The Girl Who Spelled Freedom (TV–1986, Dívka, která uměla napsat svoboda; r. Simon Wincer), American Harvest (TV–1986, Americké žně; r. Dick Lowry), The Killing Time (1987, Smrt miluje přesnost; r. Rick King – V), Drop-Out Mother (TV–1987, Sbohem, supermámo; r. Charles S. Dubin – V), Bluegrass (TV–1988; r. Simon Wincer), Passion and Paradise (TV–1989, Vášeň a ráj; r. Harvey Hart), Miracle Landing (TV–1990, Zázračné přistání; r. Dick Lowry – TV), The Goodbye Bird (1993, Sbohem, ptáčku!; r. William Clark – TV), Duch minulosti (1996, Ghosts of Mississippi; r. Rob Reiner), Love Lies Bleeding (1999, Láska krvácí; r. William Tannen – TV), Coo Coo Café (2000; r. Jackelyn Girouxová), Frozen with Fear (2000, Mrazivý strach; r. Paul Lynch – TV), Miracle Dogs (TV–2002, Zázrační pejsci; r. Craig Clyde – TV), Three Days of Rain (2003, Tři dny deště; r. Michael Meredith), Nobody Knows Anything (2003, Nikdo se nic nedozví; r. William Tannen; + spol. prod.); (podíl na produkci či výkonné produkci, není-li uvedeno jinak) Dr. Sex (1964; r. Ted V. Mikels; + spol. sc., herec), Astro-Zombies (1967; r. Ted V. Mikels; + spol. sc.), Perfect Witness (TV–1989, Dokonalý svědek; r. Robert Mandel – TV), Age-Old Friends (TV–1989, Staří přátelé; r. Allan Kroeker), Night of the Twisters (TV–1996, Noc tornád; r. Timothy Bond), Money Plays (TV–1997, Prachy ve hře; r. Frank D. Gilroy – TV).

-mim-

Rejstřík filmových osobností zemřelých v roce 2015

Aerssenová, Gloria van	294	Bondy, Luc	305
Alberani, Amerigo	185	Bonfigliová, Marina	313
Allen, Gene	291	Bonfils, Khan	186
Alliata, Francesco	261	Boninoová, Virna	309
Almond, Paul	223	Bordenová, Lynn	209
Anderson, Stephen Milburn	229	Bosch, Juan	302
Angelillo, Gigi	271	Brezner, Larry	290
Antonelliová, Laura	255	Brice, Pierre	242
Aranda, Vicente	236	Bronder, William	231
Arcieri, Maurizio	195	Bueno, Clóvis	259
Arsenišviliová, Zaira	277	Burnham, Edward	261
Artur, José	195	Caiano, Mario	288
Badal, Jean	291	Caligari, Claudio	237
Badalucco, Nicola	233	Calvi, Gérard	203
Bailey, D'Army	268	Cambriaová, Adele	298
Bakalyan, Richard	206	Camino, Jaime	309
Baldi, Gian Vittorio	213	Campus, Michael	232
Balducci, Richard	313	Canalejas, José	229
Barčuk, Anatolij	245	Carliez, Claude	234
Bargen, Daniel von	208	Carnelutti, Francesco	304
Baroja, Pío Caro	306	Carosellová, Flora	265
Barsacq, Yves	290	Carter, Jack	259
Basehart, Jackie	233	Carter, John	235
Bast, William	230	Casaglieri, Franco	318
Battaglia, Rik	214	Cassell, Wally	218
Beard, Tom	271	Castanedaová, Movita	201
Bělogurovová, Larisa	194	Centenero, Ramón	295
Bennett, Harve	205	Cerra, Saturno	312
Best, James	222	Ciani, Sergio	284
Bierry, Étienne	264	Clemens, Brian	189
Bikel, Theodore	271	Climati, Antonio	277
Birett, Herbert	195	Cobos, Germán	193
Biró, Miklós	303	Cole, George	269
Bitskey, Tibor	198	Cole, George	275
Blake, Michael	229	Colpeynová, Louisa	195
Blauner, Steve	253	Companéezová, Nina	223
Blees, Robert	196	Cook, Douglas S.	270

Corcoran, Kevin	291	Dysart, Richard	221
Corliss, Richard	226	Ekbergová, Anita	191
Costa, Franco	209	Elias, Buddy	211
Cosulich, Callisto	243	Ercoli, Luciano	211
Cottrell, Pierre	272	Ericson, Rune	198
Craigová, Yvonne	278	Espinosa, José Ángel Ferrusquilla	299
Craven, Wes	282	Essellová, Eileen	202
Cuvelier, Marcel	186	Esteban, Manel	241
Čcheidze, Rezo	230	Ešpaj, Andrej	299
Daigle, Michel	193	Evans, Terrence	276
Daniele, Pino	185	Eymèszová, Thea	288
D'Arcy, Jake	239	Fairchildová, June	203
D'Arrò, Umberto	314	Faris, Alexander	290
De Angelis, Vittorio	251	Fellous, Maurice	227
De Filippo, Luca	305	Féret, René	228
De Martino, Alberto	241	Ferzetti, Gabriele	306
De Mejo, Carlo	314	Fiorucci, Elio	270
de Oliveira, Manoel	218	Fonseca e Costa, José	297
Dedić, Arsen	278	Fonvielle, Lloyd	203
Del Frateová, Marisa	199	French, Philip	296
Del Puyová, María	303	Friskeová, Žanna	252
Delormeová, Danièle	293	Furia, Giacomo	241
Denis, Jacques	306	Gammarota, Manrico	199
Dennis, Gill	232	Garrani, Ivo	213
Di Stolfo, Girolamo	268	Gazzolo, Nando	302
Dick, Douglas	315	Giacobini, Franco	316
Dickerson, George	189	Gill, Terry	205
Dietl, Helmut	217	Gilroy, Frank D.	286
DiGiarmo, Louis	315	Giorgini, Ciro	222
Doctorow, E. L.	271	Gnädinger, Mathias	221
Dollová, Birgit	295	Gold, Jack	277
Dollová, Dora	300	Goldwyn Jr., Samuel	188
Donev, Petar	300	Grass, Günter	225
Douglasová, Diana	262	Grauman, Walter	212
Douglasová, Donna	185	Grayová, Coleen	275
Dowová, Ellen Albertini	231	Green, Gerald	272
Drakeová, Betsy	296	Gregory, Paul	315
Ducommun, Rick	251	Gremm, Wolf	268
Durov, Lev	280	Groenová, Dora van der	300

Gross, Yoram	288	Kato, Takeshi	274
Gruault, Jean	249	Kerkorian, Kirk	252
Guerrasio, Guido	230	Kern, Peter	281
Guillermin, John	288	Keyes, Irwin	265
Hamámaová, Fátin	194	King, B. B.	232
Hanckeová, Edith	241	Kirkhamová, Julie	251
Hanin, Roger	200	Kitter, Roger	185
Hansen, Gunnar	299	Koberidze, Otar	210
Haraová, Setsuko	284	Konwicki, Tadeusz	187
Harris, Robert	272	Koršunov, Viktor	225
Harrisová, Julie	239	Lalović, Petar	297
Herbert, Charles	296	Landers, Matt	211
Herman, Jean	253	Larreta, Antonio	279
Héroux, Denis	314	Laurent, Emmanuel	199
Holland, Antony	273	Lee, Christopher	245
Horner, James	256	Lerner, Danny	210
Hornery, Bob	237	Lescot, Jean	228
Houstonová, Penelope	296	Leslieová, Joan	292
Howard, Alan	201	Lesnie, Andrew	227
Howell, Peter	225	Levinson, Art	231
Chappell, John	208	Lewis, Geoffrey	223
Chartoff, Robert	250	Lewisová, Monica	252
Chaumeil, Pascal	281	Livi, Piero	284
Checco, Al	270	Loggia, Robert	310
Chirat, Raymond	281	Longo, Tony	254
Chudík, Ladislav	259	Lordová, Marjorie	305
Chudojnazarov, Bachtijar	225	Loritzová, Katia	278
Chutkowski, Ryszard	209	Macelloniová, Carla	213
Interlenghi, Franco	285	Macnee, Patrick	259
Jaffrey, Saeed	301	Machiavelliová, Nicoletta	301
Jansen, Pierre	277	Malinaová, Judith	224
Jemma, Ottavio	315	Malone, Sean	273
Johnson, Richard	243	Manga, Carlos	287
Jolyová, Sylvie	284	Mankiewicz, Don	226
Jones, Dean	284	Marchandová, Colette	242
Jourdan, Louis	201	Markovová, Rimma	193
Kállai, István	262	Mathisonová, Melissa	298
Kamas, Jerzy	281	Maysles, Albert	209
Kashfiová, Anna	278	Mazo, Aitor	231

Mazzola, Frank	193	Orfeiová, Moira	302
McEwanová, Geraldine	196	Ornässová, Barbro Hiort af	305
McKuen, Rod	195	Palacios, Ricardo	200
McWhorter, Richard	194	Palmer, Gregg	297
Meadowsová, Jayne	226	Palmerová, Betsy	239
Mearaová, Anne	235	Palúch, Ivan	263
Mednyánszkyová, Ági	265	Papová, Vera	224
Melchior, Ib	211	Parryová, Natasha	271
Menicucci, Gino	293	Patachou	228
Merrick, Monte	215	Patten, Dick Van	259
Mičúch, Vladimír	254	Paveleková, Magda	270
Michell, Keith	303	Pegoretti, Mario	226
Milner, Martin	285	Pêraová, Marília	313
Minkler, Bob	292	Percival, Lance	186
Miranda, John	198	Perlman, Philip	228
Mitchell, Warren	300	Petersonová, Amanda	264
Modica, Robert	211	Petitto, Giuseppe	286
Monselesan, Antonio	206	Piancastelliová, Vittoria	287
Moody, Ron	251	Pičul, Vasilij	273
Moore, Dickie	285	Piérauld, Guy	253
Morandini, Morando	293	Pilbeamová, Nova	269
Morganová, Lina	280	Piper, Roddy	274
Morris, Aubrey	269	Pišťanek, Peter	212
Motoi, George	209	Płazewski, Jerzy	275
Nagy, Ivan	213	Plisecká, Maja	230
Napier, Paul	205	Plitt, Greg	194
Natschinski, Gerd	275	Pogue, Ken	314
Negron, Taylor	190	Pomares, Raúl	194
Newman, William	238	Porubjak, Martin	214
Nimoy, Leonard	206	Prior, David A.	278
Nöelová, Magali	258	Prochyra, Jan	234
Noronha, Jurandyr Passos	232	Quinn, Daniel	264
Norrisová, Patricia	204	Rauch, Michael	262
O'Brien, Mike	236	Rees, Roger	266
O'Haraová, Maureen	294	Remotti, Remo	255
O'Loughlin, Gerald S.	274	Renán, Sergio	252
Ondruš, Vladimír	238	Rendellová, Ruth	230
Ondříček, Miroslav	215	Rendina, Massimo	199
Orfei, Orlando	275	Rey, Reynaldo	238

Rietty, Robert	221	Stojilkovič, Vlastimir Duza	253
Rifbjerg, Klaus	221	Stone, Robert	191
Risi, Nelo	287	Šmálik, Ernest	273
Robles, Germán	303	Ťapák, Martin	196
Robsahm, Fred	214	Taylor, Rod	187
Rocco, Alex	269	Terry, Nigel	229
Rogers, Wayne	318	Teuscher, Hans	297
Rollins, Jack	254	Thomasová, Arlette	232
Ronconi, Luca	205	Thompson, Fred Dalton	297
Rondinella, Giacomo	206	Tolnay, Miklós	211
Rosher Jr., Charles	293	Towles, Tom	220
Rosi, Francesco	190	Trainorová, Mary Ellen	235
Rudloff, Tex	292	Turovová, Sylvia	273
Rukov, Mogens	314	Vacchi, Sergio	194
Rusalievová, Marija	276	Valmy, André	302
Saks, Gene	216	Valuckij, Vladimir	225
Salter, James	254	Vasilicò, Giuliano	203
Sansone, Alfonso	280	Vautier, René	185
Sass-Zdortová, Barbara	220	Vengerov, Gennadij	226
Sazatornil, José Saza	272	Verdecchi, Vincenzo	253
Scaglia, Franco	265	Vestri, Mauro	283
Scaglione, Massimo	291	Walaciński, Adam	275
Scattiniová, Monica	199	Walcott, Gregory	212
Scot, Alex	261	Walker, Robert	218
Scottová, Elizabeth	196	Wang, George	214
Sernas, Jacques	264	Watsonová, Alberta	212
Shagan, Steve	306	Weintraub, Jerry	265
Shahlavi, Darren	193	Welland, Colin	298
Sharif, Omar	266	Wexler, Haskell	316
Sidotiová, Anna Rita	235	White, James L.	272
Śliwiński, Włodzimierz	277	Whitneyová, Grace Lee	229
Sokolov, Viktor	277	Williams, Bernard	185
Sollima, Sergio	262	Williams, Elmo	303
Soria, Florentino	241	Willmannová, Marlene	292
Spaccesi, Silvio	241	Wilsonová, Elizabeth	232
Stephens, John M.	254	Winslow, George	252
Stephenson, John	233	Winton, Nicholas	262
Stern, Stewart	198	Wise, Herbert	276
Stevens, Leon B.	274	Wrye, Donald	233

Wyenn, Than	196	Z'Dar, Robert	217
Yatesová, Pauline	195	Zieger, Ulrich	272
Yorkin, Bud	278	Zsombolyai, János	186
Yu Cheng-Hui	264		
Zapletal, Alexander	296		

ZAHRANIČNÍ FILMY V ČESKÉ KINODISTRIBUCI 2015. PŘÍLOHY

Kompletace, příprava k vydání, úpravy, úvod a seznamy: Jaroslav Lopour.

Sběr dat k festivalům a cenám: Tomáš Bartošek.

Tvorba profilů režisérů: Tomáš Bartošek, Miloš Fikejz, Jaroslav Lopour, Michael Málek, Jan Švábenický.

Tvorba nekrologů: Tomáš Bartošek, Miloš Fikejz, Milan Klepikov, Jaroslav Lopour, Michael Málek, Jan Rejžek, Jan Švábenický, Štefan Vraštiak.

Korektury: Tomáš Bartošek, Kateřina Korbařová, Klára Koubová.

Odborná revize dat: Michael Málek.

Technická podpora: Ladislav Cubr.

Korektury kompletace: Jaroslav Lopour.

Grafická úprava úvodní strany: Michal Krůl.

Zpracoval Národní filmový archiv, v Praze 2024, první verze.